ბაზისბანკი
BASISBANK
Hualing Group Member

ANNUAL REPORT
2018

2018

ANNUAL REPORT

ბაზისბანკი
BASISBANK
Hualing Group Member

CONTENTS

Annual Report 2018

Management Report **8**

Letter from the Executive Chairman of the Supervisory Board 9

Letter from the Chairman of the Management Board 11

Strategy and History 14

Strategy 16

History 18

The Group Structure 20

Main Shareholder - Hualing Group 22

Market and Financial Review 24

Economic Environment and Market Review 26

Banking Sector Development 30

Performance of the Bank and the Group 32

Key Business Performance Highlights 34

Business Report 37

Financial Performance 50

Risk Profile and Risk Management Governance Framework 68

Corporate Governance 84

Consolidated and Separate Audited Financial Statements **96**

BASISBANK'S KEY

THE BANK

6th
BY ASSETS

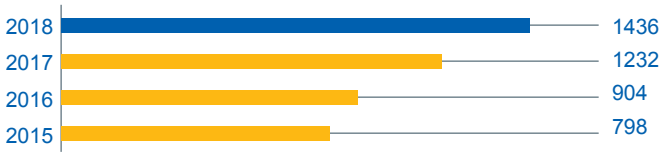
5th
BY CORPORATE & RETAIL LENDING

LONG -TERM B+
SHORT - TERM B
OUTLOOK - STABLE
FITCH RATINGS

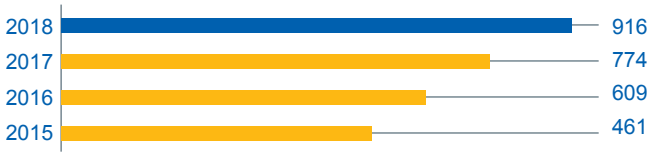
127,000
CUSTOMERS

62
ATM

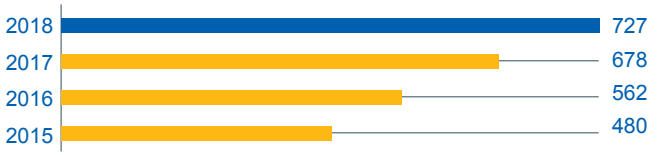
17% ⇧
Total Assets GELm

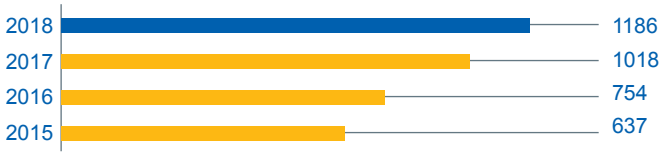
18% ⇧
TOTAL LENDING GELm

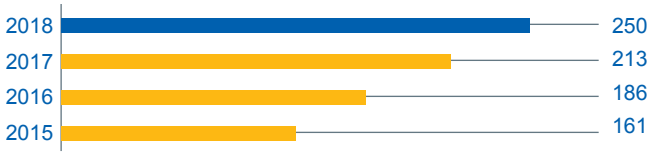
8% ⇧
Customer Deposits GELm

17% ⇧
Total Liabilities GELm

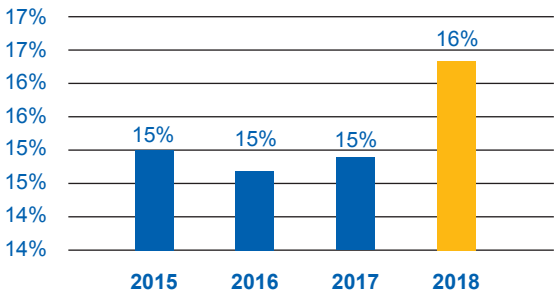

16% ⇧
Total Shareholders' Equity GELm

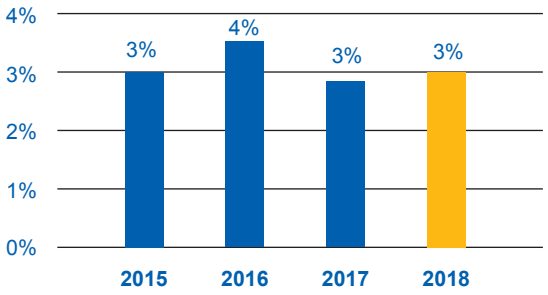

GROUP HIGHLIGHTS

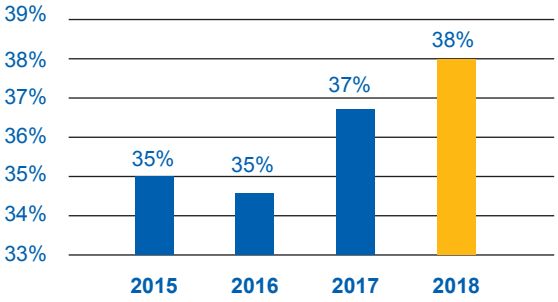
ROAE

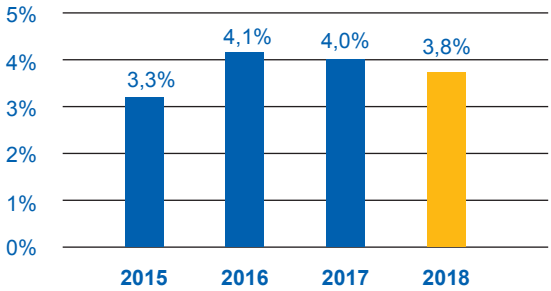
ROAA

COST/INCOME

NPLS

THE GROUP

GEL 37,588M
NET PROFIT

HUALING INSURANCE

LEASING

NEW BUSINESS LINES

22
BRANCHES

463
EMPLOYEES

MANAGEMENT REPORT

Zhang Jun
Chairman of Supervisory Board,
JSC Basisbank

Letter from the Executive Chairman of the Supervisory Board

Let me extend my congratulations to the management and staff of Basisbank and the Group[1] for the successful completion of the year 2018 and great results.

This year Basisbank is celebrating its 25th anniversary. Since its inception a quarter century ago, we witness and share the success of the bank with proven stability, strong financial standing, widespread recognition and sound performance, which backed the bank's sustainable development path. Over these past few years the Bank has managed to extend the business, diversify its services and enter new sectors on financial market to lay a foundation for transforming the bank into the strong financial group.

The Bank continued to excel its performance with a strong focus on the interests of its clients and delivery on its promises to its stakeholders. The 25th anniversary year saw the bank holding the strong 6th position in the market, being one of top performers in business financing and successfully serving vital segments of the national economy. With stable and steady growth, pursuing high standards in lending and responsible financing, the bank is distinguished among its competitors with its lending technology, speed and quality, elaborated over the years. The strong management, dedicated professional staff, internal control and management systems, and financial strength backed the bank's sustainable development over these 25 years, preparing the foundation for future growth and further success.

We aim to be at the forefront of financial advancements. Our ambition is to emerge as a bespoke provider of comprehensive financial solutions to our clients through a single-window business concept based on in-depth financial expertise, extensive knowledge of industry sectors and established market positions. To turn our ambition into reality, we launched new business lines in insurance and leasing sectors. With less than one year in operations, the new subsidiaries have contributed to the group's final results through complementary product offerings.

I am delighted to see that the trade relations between China and Georgia significantly increased and intensified in 2018, as the Free Trade Agreement between China and Georgia, along with the Free Trade Agreement

[1]The group hereafter interchangeably refers to Basisbank and its subsidiaries consolidated.

between Hong Kong and Georgia, came into force in 2018. Georgia-China trade relationship gains significant importance for Georgia's economy. The trade relationship between Georgia and China is one of the fastest growing for the last decade, making China the 3rd largest trading partner after Turkey and Russia.

In addition, Georgia is a member of the 'One Belt, One Road' initiative, a development strategy proposed by Chinese Government that focuses on connectivity and cooperation between Eurasian countries. The strategy underlines China's push to take a larger role in global affairs, with a China-centered trading network. It opens an opportunity for Georgia to become a transit hub of trade between China and Europe and opens the new avenue for the future cooperation with the potentially significant projects for Georgia both on regional and global scale. The opportunities come from growing demand in infrastructure projects, trade and investment channels, tourism activities and financial cooperation brought by the development of the 'One Belt, One Road' Initiative.

As Chinese investors show increasing interest in the Georgian market and as the banking sector is a vital constituent for creating the sound investment climate, it is important to continue embracing opportunities arising from China. We have positioned ourselves well to benefit from building suitable positions in these areas that will have long-term payoffs.

Basisbank group has a major role in becoming a primary center providing full financial services supporting the Chinese individuals and companies interested in doing business with Georgia. Strong capital support and management, its traditional focus on business financing, access to Chinese business partnerships and market, and specially trained staff distinguish the Group on the Georgian financial market landscape.

The Group has had full support from Hualing Group since its entrance as a major shareholder, in its efforts to establish itself as the main financial center and significant facilitator to the Georgian-Asian trade business relations development. In 2018, to ensure the availability of banking services designed specifically for Chinese investors and clients, the Group established a special department staffed with banking professionals, who specifically underwent special trainings in China, have strong command of Chinese language and possess all necessary skills and expertise to provide exceptional financial solutions to Chinese individuals and companies. Remote services including mobile banking, are already available in Chinese, allowing the clients to conveniently manage their financial resources and benefit from the local banking services.

I wish to once again congratulate the Group with its 25th Anniversary of successful operation. My special thanks to the strong management team, their professionalism and devotion, adequately reflected in the annual results and the Group's overall success in this significant Anniversary year, as well as its highly professional, motivated staff, for their efforts in sustaining the successful operations and development over the years.

The Group showed excellent performance and stayed loyal to its corporate values, delivering quality services and innovative products to customers in the most flexible way. The clients can benefit from the complex financial services, including banking, insurance and leasing. Validate the quality of our products, outstanding delivery and demonstrate our dedication to deep and lasting relationships, those are the values we will continue to preserve.

David Tsaava
General Director,
JSC Basisbank

Letter from the Chairman of the Management Board

This year is especially meaningful for us, as we turned 25, celebrating quarter-century of our successful operations! Basisbank group has grown into more than GEL 1 billion worth Financial Institution to include insurance and leasing businesses and established itself as one of the significant market players in the country. Today, we serve our clients covering all leading regions of the country and partner with 11 reputable International Financial Institutions.

We continued to pursue our strategy, the center of which were our client's, innovations and profitable growth. The Group ended the year with GEL 1.4 billion in total assets and GEL 916 million in gross loan portfolio, with 25% increase in net profit to a new high of GEL 37.3 million. We implemented a number of significant projects throughout the year, further improved our products and services, and continued successful cooperation with International Financial Institutions (IFI's) that indicate high level of trust towards our institution, we continued serving our SME's, the development of which is vital for Georgia's economy, by increasing our presence across the country.

The bank managed to accomplish its five-year development plan with excellence, exceeding the initially targeted results and moving from the 8th to the 6th largest bank's position by total assets on the market. Remarkably, due to prudent internal control system and operational strength, Basisbank managed to keep its efficiency level up, expressed in cost optimization and stable asset growth. Further improving the quality of our remote services, we remain one of top business lenders, putting our lending technology and expertise to the best interests of our clients.

The Georgian economy continued to deliver strong performance in 2018, with GDP growth at 4.7% and stable inflation, below the targeted 3% set by the National Bank of Georgia (NBG). Georgia displays steady progress, proving to be resilient to negative developments and external shocks prevailing in the region and in major trading partners. Turkey underwent a severe economic shock throughout 2018, which have plummeted consumer and business confidence, and Russia endured further tightening of economic sanctions.

The credit rating of Georgia has been upgraded by Fitch and Moody's, reflecting positive development in key indicators. External imbalances are gradually easing reflecting diversification of sources and positive impact of floating exchange rate regime in line with the prudent fiscal and monetary policy base. With the robust economic growth, stable inflation and strong inflow of external revenues, the NBG was able to accumulate reserves.

Mid-term outlook is positive around 5% over next two years. Primary drivers of growth will be private investments and stable growth of net exports, fiscal stimulus lifted by capital spending, infrastructure projects, new free trade agreements and large projects in transportation sectors, other stimulus and reforms initiated by the Government should boost the growth.

We keep in mind that the development of SME's is the driving force for the private sector growth, which remains among the top priorities of the Georgian Government's economic policy, as they help create competitive jobs. Basisbank has traditionally served SMEs, contributing to the development of the Georgian households and economic growth.

Last year was no exception, we continued to support development of SME segment with the increased focus on key strategic sectors. Among business loans, we actively financed tourism and hotels sector, agricultural, trade, energy, production and service sectors.

To increase the value of energy savings and implement EU standards and measures across Small and Medium Enterprises in Georgia, we collaborated with our long-standing partner, EBRD. Moreover, we acquired new partner institutions in this regard: FIN, Responsability.

We launched several projects to help SMEs in their endeavors for EE saving and EU Standard implementation measures, providing them with favorable SME banking propositions, affordable financing at concessionary terms, investment incentives and special credit schemes initiated in partnership with EBRD and other International Partner Organizations.

To enable greater agility in catalyzing growth for SMEs and increase access to local currency facility, for the first time, the Bank concluded partnerships with several international organizations and secured lending in national currency as well.

Recognizing our special role of a mediator between the Chinese and Georgian businesses and significance of enhanced Chinese investments and trade in Georgia, we continued to innovate on the way we do banking. Much progress has been made on this front. Basisbank is now well positioned to efficiently serve the Chinese customers. We leverage our knowledge of how to do business in this region to create Asia-specific products and meet our customers' increasing needs.

When we talk about the track record of Basisbank Group's success, we have to certainly highlight the fact that we are supported by our shareholder – the largest Chinese conglomerate - Hualing Group.

Hualing Group's operations and solid contribution to Georgia is a separate success story. Hualing Group is one of the largest investors in our country, the Group has implemented significant projects and continues to invest in multiple sectors of Georgian economy. At this stage, total invested capital of Hulling Group exceeds $ 550 million.

Last year we made an important decision - expanding Basisbank Group's business to include leasing and insurance activities, encompassing in that way the wide spectrum of financial services. In 2018, new subsidiaries of Basisbank Holding - "Hualing Insurance" and "BHL-Leasing" started their operations. Our next medium-term goal is to become a financial services hub, deliver full package of quality financial services, including banking, insurance and leasing, all from one sales point in a simple, responsible and flexible manner. The bank will continue expanding horizontally, offering its products and services remotely and ensuring maximum convenience and time-saving.

I am especially proud to celebrate our 25th Anniversary together with the dedicated staff members. We have made strides in reaching the top leader bank position through our prudent and organic growth. The bank has come this far through the strong foundations laid by its founders, the culture of commitment, dedication, and loyalty from staff members, and continuous support from its Shareholder. I would like to once again thank our outstanding staff members for their loyalty and excellent work. I am especially thrilled and exited to see so many old faces, dedicated members of our team, who have spent 10, 15 and even 25 years working at Basisbank.

We are convinced that the Group will meet the expectations of all stakeholders: it will remain a long-term partner for its clients, a fair and caring employer for the staff, a good and supportive member of the society and productive institution for its shareholders.

I'm thrilled to be a Basisbanker for already 15 years and I truly believe that with our assets we will be able to achieve our ambitious plans for the future.

STRATEGY AND HISTORY

- *Strategy*
- *History*
- *The group structure*

STRATEGY

With already 25 years of history, Basisbank has created a fairly dynamic and intensive path of development and established itself as one of the leading and stable financial institutions in the Georgian financial market. We gained the reputation of a strong trusted partner for many businesses, public entities, financial institutions and private individuals. We serve the real economic needs of our selected clients by providing tailored services and products in financing, savings, transaction banking, and remote channels. Always moving towards innovations and new solutions, we strive to stay in tune with the market development trends and demand.

Looking forward after the 25 years of successful operation, expansion and stable growth, Basisbank continues making strong steps towards its strategy of remaining of one of the top banking institutions in the local market. Basisbank will effectively use its resources to further strengthen its brand and demonstrate loyalty to its stakeholders: clients, staff, partners and society at large.

In the medium-term, Basisbank aims to further advance its performance in key business directions. With a strong team of professionals and lending technology in place, combined with its path of organic growth, Basisbank plans to increase market penetration, with the goal to be among top 5 players by assets.

We are number 6th on the market with our assets standing at GEL 1.4 billion, number 5th in Corporate and retail lending, with strong capital base where major stakes are owned by a Chinese conglomerate, the largest Chinese investor represented on Georgian market since 2006 – Hualing Group (HG).

The fundamental goal of our strategic measures is to make the Bank a stronger player in the market by gaining sizeable market share, well positioned to pursue growth opportunities through its increased presence across country, armed with strong client franchise and healthy capital structure.

We set a clear goal to enhance our positioning and build a brand equity by bringing the bank into a greater focus and relevance.

To reinforce and increase our competitive position, encompassing the full range of financial services and reach a broader client base, in 2017 Basisbank made a decision to enter new sectors of financial industry and move towards more diversification of services and greater integrity of the business by adding two new strategic business lines: insurance and leasing.

Being relatively new directions under the Basisbank umbrella (the Group), insurance and leasing will remain a priority in the coming years. The Group will continue actively developing these areas by cross-selling of financial products to targeted clients using a single-window principle. This approach will turn the Group into a robust financial institution, offering the full package of financial services.

The Group has identified three main pillars, speed, quality and flexibility, on which its builds its brand identity. Our devoted professionals, serving the clients on a daily basis, are guided by these corporate values.

Ensuring to retain sound financial performance, the Group will continue strengthening positions in the strategic segment: SME, corporate and retail. Further, it plans to increase focus on retail not necessarily by expanding the branch network, but by offering the products and services remotely, in the most convenient ways. We will accelerate efforts on reinvigorating our client-led /client - related model with more effective coverage.

Improved service delivery channels will ensure that the quality products/services are provided to customers with multichannel offers, enhanced advisory capabilities and highly automated processes.

Benefiting from the support of its largest shareholder, the Group will continue exploring the areas of special interest - Chinese investments in Georgia. We are fully capable of becoming a business mediator to Chinese corporates in international trade and other financial services by using our unique strengths: established tight connections with China supported by our Shareholder and Chinese Banks.

Basisbank Group as a whole is equipped with all necessary resources to achieve its mid-term strategy goals. The strong capitalization, clear capital structure, and the continuous support of its core shareholder, together with the best Corporate Governance standards, provide the foundation for sustainable growth. The Group has significantly improved the quality of its services and operational efficiency over the past few years, refining its branch network and demonstrating its commitment to the declared values, disciplined risk management functions and risk culture in general, along with prudential internal assessment and control systems. The recent years have shown the improved ratings, which is a clear indication of investor trust and recognition of credit institutions.

HISTORY

CELEBRATING

Inception and Early Years (1993-2008)

Basisbank began its operations in 1993 as a Georgian private bank and was founded by a group of friends, prominent forward-looking leaders. From the initial stage, the bank had a clear and simple aim to connect its resources with the needs of its clients and prepare a solid ground for a successful development in a long run. Core principles at that time were: creation of a niche bank with a customer-focused approach and steady progress in the market. The bank and its board worked on building strong personal relationships with customers. This subsequently became our distinctive feature and business culture, gaining the recognition and status of a reliable partner. Soon, Basisbank enlarged its group of customers and acquired more valuable clients, most of which have grown together with the bank and have remained loyal to it to date.

With no foreign ownership or support early in, backed only by the sound management, the bank evolved through its organic growth and prepared an attractive platform for the entrance of an experienced, growth-oriented strategic investor.

Throughout the early years of operation, the Bank has been steadily growing. By the time of EBRD's strategic alliance with Basisbank, it was a prominent institution among its peers.

Turnaround Period (2008-2012)
Years of Strategic Alliance with EBRD

By the time EBRD became Basisbank's shareholder in 2008, the bank already had the functional organization structure and corporate governance system tailored to the size of the bank. During the years of Basisbank - EBRD strategic partnership, the bank underwent fundamental changes, the main priorities were set to reflect the enhancement of Basisbank's corporate image, adaptation to the best international practices and preparation of an attractive platform for the entrance of strategic investor.

With the new shareholder, Basisbank upgraded its operation to adapt it to the best international practices. The tremendous work of the management and the dedicated staff turned Basisbank into an efficient, reliable bank with strong position among its competitors, contributing to the reputation it enjoys today.

The bank has grown far beyond its primary state of a locally owned and managed institution. Having won the confidence and loyalty of its staff, clients, partners and shareholders, and it continued making prudent steps towards growing into a significant market player.

25 YEARS

New Era with the Hualing Group - Dynamic Growth under New Ownership

While EBRD-Basisbank's strategic alliance was a period of Basisbank's significant organizational transformation and development, it had prepared the ground for the bank's next stage of development.

In 2012, Basisbank found an investor, who expressed its interest to invest and lead the bank to the new stage of development. China's Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co., Ltd ("Hualing Group") – a Chinese private company and one of the largest investors in Georgia, acquired major equity shares in Basisbank. Along with the new owner and solid capital infusion, the Bank started to rigorously execute its renewed strategy that encompassed ambitious growth and expansion on the market. The revised priorities were set – robust growth, business acceleration and creation of close business connections and alliances with the Asian market.

Within the five years of the new strategic plan, the bank witnessed significant increase of its value moving from the 11th to the 6th largest bank position in the market.

At the same time, the bank established strong alliances with international financial institutions and expanded its partnership with highly rated institutions from all around the world, including the Asian region. IFC, China Development Bank, Asian Development Bank, OFID, Bank of Urumqi, Blue Orchard, Finance-in-Motion, ResponsAbility, EFA Group, Commerzbank, BSTDB are our key sponsors and partners in business financing. Through a series of successful collaborations with partner institutions, the bank commenced extending specialized concessional lending products in Green Lending and National Currency Lending frameworks to help SMEs boost their business activities.

THE GROUP STRUCTURE

Basisbank has recently embarked on a new stage of corporate development. With a vision to become a robust financial services provider group, we combined the capacities of the full set of financial services to encompass banking, insurance and leasing services under one Group. Coordinated functioning of all the three pillars under one group enables the group to synergize the resources, save time and provide a greater accessibility to the products in the Georgian market.

There are three subsidiaries operating under the Basisbank umbrella: Hualing Insurance, BHL Leasing and Basis Asset Management Holding Company.

Hualing Insurance

Hualing Insurance, a subsidiary of Basisbank group, was established in 2017, with the mission to establish itself among leading insurers of Georgia.

Hualing Insurance provides non-life insurance products - property, rent, auto, travel, corporate solutions to customers, among others. The new player in the insurance market strives to become a provider of insurance services which are simple, easy to access and innovative. Security, education and empowerment are recognized as the company's priorities. Benefiting from the strong cross-selling network provided by Basisbank, Hualing Insurance builds on strong shareholder, a robust partner bank and adequate capitalization. It is quickly gaining momentum and enhancing its market share. Employing the widely recognized Bancassurance Model (BIM), the company efficiently uses the resources of the partner bank to offer quick and flexible products to clients via the bank's branch countrywide network. Hualing Insurance is guided by the following corporate values:

- Integrity
- Simplicity
- Innovation
- Transparency

Hualing Insurance creates value for its customers by helping them understand and protect themselves from risk. Principled customer focus is at the core of its culture. The entrepreneurial spirit is deeply embedded in its culture, empowering teammates to do what it takes to provide best- in-class solutions and service. Investments in technology are a tremendous focus, it will enable the company's teammates to strive even better results. New

technologies have opened the market to competition. Hualing Insurance believes in increasing demand for digital distribution – a channel that is set to transform the industry. Focus of efforts is oriented on delivering great customer service, whatever the channel. A responsible approach to sales is more likely to lead to customer satisfaction and loyalty.

Hualing Insurance services are available in all cities and regions where Basisbank is present with its service points. Despite being relatively new in the market, in 2018, Hualing Insurance managed to gain awareness and customer trust, ending the year with GEL 11 million in total assets and GEL 1.4 million of net profit.

BHL Leasing

BHL Leasing was established at the end of 2018, as a part of the bank's strategy to provide a full range of financial services to its clients.

The key purpose of the establishment of BHL Leasing was to act as a mediator between the Chinese companies and the Georgian customers, giving them vast opportunities to benefit from the Chinese financial leasing products. BHL Leasing is mainly focused on the SME clients, providing them with simple and easy-to-understand leasing products, combined with the banking services and insurance solutions from the Group's companies.

The preconditions in the Georgian economy that led to the need to have in place the leasing company were to follow the needs of economic growth that fostered demand for capital goods for Small and Medium Enterprises (SME's) who are willing to grow, but lack funds to invest immediately in capital goods.

The users of leasing products vary from individuals to corporates with corporates to dominate the market mostly in such sectors as: agriculture, construction, manufacturing, mineral resources, trade, medical equipment, transportation and communication. BHL Leasing plays an important role in connecting Chinese and Georgian markets and opens up new opportunities for the Georgian companies to expand and develop their businesses.

MAIN SHAREHOLDER – HUALING GROUP

One of Georgia's largest foreign investors, Xinjiang Hualing Industry and Trade Group Co. (“Hualing Group”) is a Chinese private enterprise group with broadly diversified businesses including commercial real estate development, market rental & management, foreign trade, logistics, construction, tourism and financial industry. Founded in 1988,” Hualing Group” has built its sound business model based on a market-oriented development, with extensive channel capabilities and high service quality expanding and managing its diversified business areas through 30 affiliated companies and more than 5000 employees under the Hualing Group. At the end of 2018, the Group recorded US$ 30 million of registered capital and USD 1.4 billion of net worth.

Originally started as a small border market start-up in Urumqi, Xinjiang, the north-western part of China, Hualing Group has grown into dominant construction materials center in China's northwest, cementing its position as the leading commodities wholesale market owner and the main commodity export channel to the West & Middle Asia. Moreover, based on its ambitious market diversification strategy, the Group holds an increasingly prominent position in the region, neighboring countries and has expanded beyond, broadening its footprint in Eastern Europe.

As a sustainable organization, the Group implements initiatives for promoting social welfare and invests a large amount of resources in poverty relief and social welfare projects. The Group takes care of improving the living conditions for thousands of families, constructs educational institutions, and funds long-term charity initiatives.
The founder and owner of the Group, Mi Enhua, is a prominent Chinese businessperson, with extensive experience in business sector, awarded multiple times for his special contribution to China's economic development and charity work.

HUALING GROUP

Hualing Group in Georgia

The total investment of the Group to Georgia's economy is USD 550 million.

Since 2012, the Group is the owner of more than 90% of Basisbank's shares to support Georgian local business development and to facilitate cross-border business expansion between China and Georgia.
Hualing Group's investments in Georgia include:

Hualing Tbilisi Sea Plaza, Hualing Tbilisi Sea Residence, Kutaisi and Tbilisi Hualing Free Industrial Zones, Hualing Hotels & Preference Tbilisi, Hualing Fund Hotel, Hualing Hotel in Kutaisi, Hualing Wood Development, Hualing Tbilisi Sea New City and an airline company – MyWay. All these investments, which include the shopping mall, office spaces, five-star hotels, residential buildings and warehouse areas, serve as a major step forward to facilitate the enhanced trade, investment and tourism opportunities between Asian countries and Georgia.

Hualing Group's vision is to leverage the advantage of its presence in Eastern Europe and Asia, develop along with the “Silk Road” project initiative and reviving the historic role of Georgia as the trading hub between Europe and Asia, progressively making Hualing markets a bridge between the two regions.

MARKET AND FINANCIAL REVIEW

- *Economic environment and market review*
- *Banking sector development*

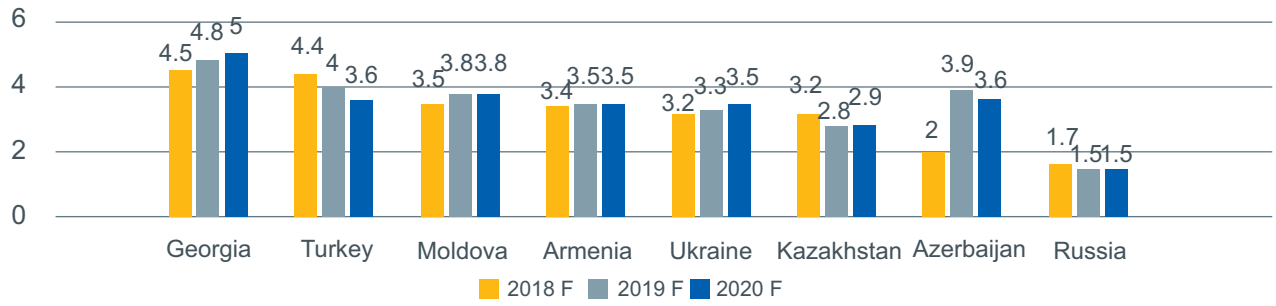

ECONOMIC ENVIRONMENT AND MARKET REVIEW

Georgia - a strong regional performer. In 2018 economic growth in Georgia remained robust, hitting 4.7%[2] of y/y growth. Georgia's performance for last 5 years has been stable and stronger than regional peers, reaching average annual growth of 4%.

A Strong Regional Performer

With positive DGP growth outlook

Despite recent regional downside trends in major trading partners, Georgia has remained resilient to external shocks and displayed sustainable growth by pursuing stabilizing macro-economic strategy supported by the IMF Extended Fund Facility (EFF) program and Government's commitment to address the issues which are critical for sustainable growth: to ensure fiscal sustainability, weaken impact of external vulnerabilities and strengthen resilience to external shocks, adhering further to the inflation targeting regime, improving competitiveness and making growth more inclusive.

Recent economic developments and structural reforms have been positively evaluated by international rating agencies. 'Moody's' upgraded Georgia's sovereign credit rating to Ba2 from Ba3 in September of 2017 with a stable outlook that was followed by the rating upgrade by 'Fitch' of Georgia's long-term IDR to BB from 'BB-' with stable outlook in February 2019. The main reasons of increasing sovereign rating were Georgia's resilience to a significant economic, financial and exchange rate shocks in the region in 2014 – 2016 years, stable

[2]Geostat's preliminary estimate

macroeconomic environment, institutional strength and ongoing economic reforms and adherence to IMF program.

Georgia's ongoing structural reforms continue to support domestic and foreign investment growth. According to the World Bank's "Doing Business 2019" report, Georgia improved its position from 9th to 6th among the 190 countries, while remaining at the 16th position in Economic Freedom Index globally and 9th position in Europe region out of 44 countries[3].

KEY ECONOMIC INDICATORS, GEORGIA	
Sovereign Credit Ratings:	**S&P: BB- /Stable/** **Moody's: Ba3 /Stable/** **Fitch: BB /Stable/**
Ease of Doing Business	# 6
Starting a Business	# 2
Economic Freedom Index	# 16
Global Competitiveness Index	# 66
Registering a Property	# 4

Georgia is exposed to external risks associated with non-favorable developments in region and in economies of trading partners, to the global trends in EU, international prices of oil and food, US$ trends, etc.

According to IMF estimates[4], global economic growth for 2018 is estimated at a moderate 3.7% y/y level due to a weak performance in some economies, especially Europe and Asia. The global economy is projected to grow at 3.5% y/y and 3.6% y/y in 2019 and 2020. The forecasted growth was negatively affected by the tightened trade barriers (increased tariffs) enacted by the US and China. Growth in the Euro area is set to moderate from 1.8% y/y in 2018 to 1.6% y/y in 2019 and 1.7% y/y in 2020.

[4]International Monetary Fund: World Economic Outlook Update, January 2019

Georgia faces large and persistent external shocks. Lower oil and commodity prices have reduced growth in the region. The strength of the US dollar and depreciation of currencies in partner countries has put pressure on Georgia's currency - Turkey experienced a double-digit inflation and around 30% depreciation of Turkish lira, economy has contracted and forecasted growth in 2019 is at 1.6% y/y, while annual inflation is projected at 15-16%. Another regional player, Russia has been under pressure due to tightened economic sanctions, drop in oil prices and poor performance. It still recorded steady growth and stable inflation and 2019 year is projected at 1.6%. Activity in CIS countries is projected to expand by 2.2% y/y in 2019 and 2020 years.

According to the national statistics, the preliminary estimates of annual economic growth accounted for 4.7% in 2018 and medium-term forecast is positive at 5%. The main drivers of growth were international trade, remittances and tourism inflows on the aggregate basis, which are the main source of external financing for Georgia, as well as improved domestic demand.

External imbalances are gradually easing. External inflows through remittances continue a stable growth path and tourism revenues remain the main source of external financing (It grew by 20.5% y/y in the first nine months of 2018 and amounted to US$ 2.57 bln.).

The above developments had a positive impact on the current account (CA) deficit, which is one of the main challenges for Georgia's Economy, as of 9M2018, the CA deficit amounted to 6.5% of GDP, while it stood at 8.8% by the end of 2017. CA deficit increases the economy's vulnerability towards external shocks and creates pressure on the exchange rates. According to the Ministry of Finance latest forecast, it's expected to gradually reduce the CA deficit for 2019 – 2022 years below 6%. The reduction of CA deficit in the medium run will strengthen the economy's invulnerability towards the external shocks and will stabilize exchange rate fluctuations around the equilibrium level, which will reduce uncertainty in the economy emerged from the foreign exchange markets. Higher certainty in combination with the government's various initiatives to create a business-friendly environment will increase the interest of foreign investors in the upcoming years.

The improved business-friendly environment continues to raise the interest of foreign investors. FDI remains the main source of CAD financing. It is expected that FDIs will boost in 2019-2020 to an average 8% of GDP, heightened by new Free Trade Agreements, large projects in the transportation sector and infrastructure development projects. The Government is keen to scale up the public infrastructure and investment projects which should support growth in 2019 by a pick-up in capital spending, which ensures more efficient communication at the local and international levels.

- Construction of Anaklia Deep Sea Port – One of the priorities for the government of Georgia is to enhance its port infrastructure. For this purpose, particular importance is attached to the construction of Anaklia Deep Sea Port. It will create favorable conditions for the development of logistic services and an industrial zone in the region. The new port will have a significant impact on the total cargo turnover through the territory of Georgia, which will create new jobs opportunities. The total cost of the project is approximated at US$ 2.5 bln.
- Baku-Tbilisi-Kars new railway connection line: the purpose of this project is to create an alternative railway route connecting Asia and Europe. It will strengthen Georgia's position as a competitive route linking Europe and Asia.
- East-West Highway – More than 800 km of road infrastructure is going to further support domestic as well as international transit. The project cost is estimated at US$ 3.5 bln and is going to be finished by 2020.

- Development of Logistic Centers – The development of logistic centers will promote the logistic services that will increase the country's transit capacity and will also support exports. The project is supported by the World Bank.

The Georgian economy is expected to continue a solid performance. According to the IMF projections, economic growth is expected to average at 5.1% over the next five years, which is well above the regional average of 3.0% for the same period[5].

Better than regional economic growth forecast is related to the ongoing structural reforms to support higher, sustainable and more inclusive growth. The authorities have taken steps to improve financial safety nets, support capital market developments, introduced the pension reform which will guarantee accumulation of domestic savings to finance private investments and will reduce Georgia's external financing needs in the long run.

In addition to the above corporate profit tax and pension reforms, the government of Georgia introduced the following structural reforms:

- Deposit insurance system: it is going to further enhance the trust towards the financial system, maintain sustainable development of the banking system, mitigate possibilities of bank runs, and increase saving norms that implies lower interest rates on the loanable funds and higher economic growth.
- Capital market reform: the greatest progress is achieved in the development of a legislation framework, which comprises harmonization of legislation with EU standards. A set of tax reforms were developed, which imply taxing various financial instruments according to the best international practices. Capital gains are exempted from taxes. In addition, taxation of derivatives, repo and securities lending will be improved. Pension reform is also part of the capital market development plan. A pension fund will create a large institutional investor that will increase demand on the capital market instruments.
- SME/Innovations Development: the government of Georgia is actively supporting the development of the SME sector with an 'Enterprise Georgia' program. Together with a 'Good Governance Fund' and 'PwC' the government has implemented a project targeted at increasing the number of SMEs in Georgia. The program also involves linking local and international entrepreneurs.

[5]Regional average includes the following countries: Armenia, Azerbaijan, Kazakhstan, Romania, Russia, Turkey and Ukraine

BANKING SECTOR DEVELOPMENT

Backed with sustainable financial and institutional basis, the Georgian banking system is one of the most developed and best performing sectors of the economy, preserving growth of 19% CAGR during the last decade, by its assets amounting to about 96% of GDP by the end of 2018.

The banking sector remains sound and profitable, with robust capitalization, adequate liquidity and good asset quality. National Bank of Georgia continues to strengthen banking regulations on capital and liquidity in line with its financial stability framework. NBG has finalized the main framework for commercial banks under Basel III standards, introduced regulations on corporate governance and leverage ratio, strengthened liquidity management and capital adequacy framework. To establish responsible lending practice, NBG announced implementation of a responsible and sustainable lending policy, limiting maximum payment-to-income and loan-to-value ratios, which should help to maintain the quality of new loan origination.

The sector remains vulnerable to high dollarization, which remains at about 60%. High growth in consumer lending and mortgage loans has led to a fast rise in household indebtedness in previous years, but new macro-prudential measures and further tightened de-dollarization policy should encumber the growth in this area.

The reduction of dollarization level promotes the effectiveness of monetary policy through empowering the monetary transmission mechanism that reduces exchange rate fluctuations. Generally, that lowers the foreign exchange risk that makes economy more resistant with respect to external shocks.

The lending penetration is 65% to DGP, where for businesses is 36% of GDP and 29% for retail respectively. The growth trend for 2019 is expected to continue but with less intensity in retail and more concentrated on Corporate and SME business due to recent regulatory initiative (NBG) introducing new stricter standards in retail financing which in fact should encumber the lending to unchecked, low income borrowers. This should lead to improvement of underwriting standards across the sector and increase the quality of loan origination, while drawing the margins downwards.

Loan quality measured by the NPL ratio shows improved performance of customer loans. Evidently, NPLs share has declined by 2.58 percentage for the last five years contributing to better quality of loan portfolio. Regulatory non-performing loans (NPLs) were 5.5% of sector loans at end of 2018 (end-2016: 7.3%), with total loan impairment allowances amounting to 92% coverage of these.

Georgian banks' solvency positions are adequate, sector's total capital adequacy ratio of 18.9% at y/e 2018,

higher new regulatory requirements which incorporate Basel III capital buffers, force banks to loosen concentrations. The buffers take into account each bank's specific risks, including exposure concentrations in sectoral and individual client level, level of concentration of assets in FX and with counterparties. Capital requirements are tight and the ability to support growth will rely largely on capital generation capacity where profitability and assets quality will be the key.

Profitability of the banking sector has remained solid in 2018 with ROAE reaching 19.5% (by the end of December 2018) and despite intense competition, supported by loan growth, generally stable funding costs and moderate impairment charges. Retaining good pre-impairment profitability should support banks' resilience if there is pressure on asset quality.

The banking system incorporates further advanced technologies to provide more comprehensive and flexible products to the customers. Thus, the market competition turned on innovations and advanced technologies, development of card business, etc. The tendency is there and competition in this area is expected to strengthen in the following years.

Since stable macroeconomic development promotes the banking system growth, the growth trend is expected to continue in the following years. On the other hand, banking system growth rates presumably will diminish due to the new regulations initiated by the National Bank of Georgia. However, these new initiative enacted from January 2019 aims to improve resilience of the sector.

The above-mentioned changes in regulations are going to support the sustainable growth of the banking sector with lower dollarization level. These policies are expected to especially negatively affect the growth of the retail segment but that will be balanced by the lower credit, interest and market risks emerged from the retail segment.

PERFORMANCE OF THE BANK AND THE GROUP

- *Key business performance highlights*
- *Business report*
- *Financial performance*

KEY BUSINESS PERFORMANCE HIGHLIGHTS

STRENGTHENING AND UPGRADING OF MARKET POSITION

In 2018, Basisbank made strides in terms of business growth recording 4th result in generated net profit, secured the 6th position in terms of assets and the 5th largest in terms of equity, while upgrading its ranking from 7th to 6th top banks according to gross loan portfolio positioning (GLP). The major contributor to the business growth, GLP brought additional GEL 142 million to total assets sharing the 3rd best result in total growth of banking assets and liabilities in the sector.

ENHANCING INTERNATIONAL COOPERATION - ABOUT GEL 230 MILLION OF FUNDING ATTRACTED FROM EUROPEAN AND ASIAN PARTNERS.

The bank attracted and renewed contracts for about GEL 145 million funds by intensifying relations with its long-standing partners (such as EBRD, BlueOrchard, the OPEC Fund for International Development, etc.) during 2018; additionally, raised around GEL 85 million from new partners, such as IFC, Global Climate Partnership Fund (ResponsAbility), Green for Growth Fund (Finance-in-Motion) and European Finance Association (EFA). The net increase in funding on y/y basis amounted to GEL 66 million. Over GEL 50 million is committed lines which will be utilized in 2019. The investments enable the bank to devote larger resources to serving the needs of its business clients, with particular emphasis on promoting energy efficiency measures among large and medium-sized companies. Partnership with IFC, the largest global development institution, a member of the World Bank Group to enhance trade finance business of the Bank, can be defined as one of the most significant achievements of the year in terms of further strengthening the bank's highly trusted image.

LAUNCHING NEW BUSINESS LINES AND OPERATIONS

Basisbank launched new business lines in insurance and leasing sectors through its new subsidiaries "Hualing Insurance" and "BHL-Leasing", encompassing in that way the wide spectrum of financial services the client can gain from the financial sector. Despite being relatively new in the market, in 2018, Hualing Insurance managed to gain awareness and customer trust, ending the year with GEL 11 million in total assets and GEL 1.4 million in net profit.

SALES NETWORK OPTIMIZATION AND RENOVATION

Basisbank continued its efforts to improve, redesign and renovate its branches to ensure maximum comfort and convenience for its clients. The branch network was refurbished and renewed in accordance with the new concept of branch development strategy and branding. Launched in 2016, Basisbank's network optimization and service concept aims to react quickly to the needs of customers, while offering a broader range of product suite to accommodate the increasing mobility of its customers.

Basisbank further enhanced its customer offering by making it easier to bank through targeted solutions and improved digital channels. In 2018, the remote service channels were refined, as part of the bank's strategy to ensure simplicity and flexibility of its products and services. The Bank introduced new remote products. One of the new offerings was Mobile DigiPass, allowing customers to generate single-use security codes from the mobile apps, to make transactions independently, from any part of the world. Basisbank's mobile application was further improved to ensure the simplicity and ease of use. The work continued on the Chinese version of the application for our Chinese clients. This simple app allows the Chinese speakers to conveniently manage their finances using their mobile phones, making various transactions, such as currency exchange, money transfers, payments of utility services and other banking offerings. The application is user-friendly and simple. This novelty enables native Chinese speakers to manage their personal accounts and perform various banking transactions in their own language without visiting the bank.

In addition, Basisbank was the first bank in the market to introduce innovative Personal Dealer's services in 2018. A special treasury application that enables clients to perform currency conversions independently and conveniently. The time-saving, fully automated, simple process allows for direct contact with the Treasury Department professionals. The new application gives clients possibility to request the most favorable exchange rates, the freedom to choose the proper amounts and currencies, as well as flexibility to perform multiple transactions at a time.

INITIATION OF NEW, CONSESSIONARY PROJECTS TO STIMULATE NATIONAL CURRENCY LENDING, EU STANDARD AND ENERGY EFFICIENCY MEASURES

Basisbank launched several projects to help SMEs in their endeavors for EE saving and EU Standard implementation measures, providing them with opportune SME banking propositions, affordable financing at concessionary terms, investment incentives and special credit schemes initiated in partnership with EBRD and other International Partner Organizations.

To enable greater agility in catalyzing growth for SMEs and increase access to local currency facility, for the first time, the Bank concluded partnerships with several reputable international partner organizations and secured lending in national currency as well.

BANK'S LONG-TERM RATING BY FITCH CONFIRMED AT "B+" WITH "STABLE" OUTLOOK

The confirmed rating reflects the bank's extended track record of considerable growth for the past few years, stable asset quality metrics, good profitability, high operating efficiency and solid capitalization.

BUSINESS REPORT

Our Commercial Department serves over 5000 small, medium and large companies through strong domestic franchise and presence in all economically active regions of Georgia. The bank's efficient multichannel sales network, segment focus and expertise allows to support its Corporate, SME as well as high-net-worth client segment in all business. The bank services its business customers through network of 22 branches spanned across central and regional parts of Georgia.

Recognizing the importance that financial services requirements differ in many respects among our business customers and in order to efficiently align our value proposition in terms of products, services, and delivery channel offerings, Basisbank has further segmented its customer groups and set up five major business lines with several sub-business units in Commercial Department's Structure, as detailed below. Those structural changes have enabled the Bank to meet customer expectations across all business lines. It also afforded the Bank a certain degree of diversification in terms of exposures, sources of income and geographies to make growth more focused and prudent. As a result, Commercial Department is now organized into five business lines: Corporate, SME, Documentary Business and Factoring, Chinese Customer Service and Projects and Unique banking units.

Corporate unit includes West and East Georgia regional groups, working specifically with corporate clients in the vicinity of their business location. Similarly, SME Business unit consists of West and East Regional Groups of SME bankers, also working closely with their clients, serving their business needs on a daily basis. SME Business unit also includes a specialized Agribusiness Group, staffed with agribusiness bankers, who are presented in each our regional offices specifically to boost agribusiness lending, attract new agro clients and improve service quality for the existing ones. Dedicated to promote agriculture lending, agribusiness bankers assisted the Bank in identifying the specific needs of our clients attempting to develop their agribusiness activities and moved beyond urban centers to reach out more to the “unbanked” locations.

Through its group of personal bankers, Unique Banking Department provides premium class services to the bank's high-net-worth client segment to individually address the needs of each VIP customer. Our VIP clients benefit from extraordinary expertise, personal attention, customized product solutions and comprehensive banking services of any type.

Documentary Business and Factoring group offers our clients involved in factoring and international trade business flexible, convenient and risk-free services in alternative financing solutions to address business specifics of the industry.

Another novelty of the year for Commercial Department in 2018 was introduction of a new unit for Chinese Customer Service and Projects. The unit was formed with the intention to serve our business clients and help them create new business opportunities and links with Chinese counterparties. The new unit aims to build a bridge that connects our Corporates and SMEs with Chinese businesses and in parallel provide the Chinese clients living and working in Georgia, as well as Chinese investors interested in the Georgian market, with support that goes beyond lending through a complete set of quality, tailored banking services in Chinese language in order to provide maximum comfort for them. Chinese Customer Service and Projects unit is staffed with highly qualified Chinese language experts, trained in China.

Across all five business lines during the year 2018, Commercial Department focused mostly on the following activities:

- Diversifying products and services
- Widening regional outreach
- Streamlining service standards
- Optimizing processes

Some other Key Initiatives in Business Banking for 2018 included:

- Strengthening of regional, agribusiness and unique bankers groups, both through expansion of work force and focused trainings;
- Introduction of the new Chinese Client and Project unit;
- Launching of Mobile Banking in Chinese language, a novelty project that allows Chinese speakers to manage their finances and day-to-day operations using their mobile phones in the most convenient way;
- Further strengthening of Documentary Business and Factoring group by recruiting qualified staff;
- Strengthening of SME Banking unit. To increase customer service quality, comprehensive trainings of SME bankers were organized in the course of the year;
- Recruiting of new SME bankers for the west and east regions to ensure better penetration in the market.

BUSINESS BANKING OVERVIEW

Business banking, collectively regarded as SME and Corporate Banking, still remains the bank's most important business area. In 2018, Basisbank looked at innovations that would better streamline systems and processes, integrate workflows, instigate structural adjustments to improve Business Banking direction's operational efficiency.

The ongoing transformation of our Commercial Department's structure through re-positioning of our core business lending groups and enhanced frontline workforce delivered good results.

Business loan book crossed the GEL 695 million mark, a 13% growth since the previous year with additional GEL 78 in lending. Product and sector focus was primarily on trading, production, tourism, consumer goods and construction sectors. This was conditioned by the individual approach to clients and the high standards of service.

In line with our focus on business growth, the Bank's Business Banking footprint was significantly widened in strategically selected regions. The Corporate Bankers' Western regional group was especially active in 2018. As a result, the regional loan portfolio increased by over 200%, as an aftermath of the efforts of the new professional staff. Judging by the limited market and high competition in the western region, this was quite an impressive result.

The success of SME banking in 2018 was mainly conditioned by recruitment and strengthening of workforce through specialized trainings. In the first quarter of the year, Basisbank also revised and increased its lending limits and procedures for SME loans subsequently catalyzing overall growth of the SME portfolio by 30%.

Development of the agribusiness services also remained a priority for Basisbank over the last year. Basisbank continued financing agribusiness in 2018, which adequately reflected in its portfolio growth.

Throughout 2018, Basisbank had been actively engaged in the implementation of APMA (Agricultural Project Management Agency) initiated projects in support of agribusiness development. The project scope encompassed grant and subsidized components. During the year, Basisbank extensively contributed to the sector by provisioning concessional financial support including grant component to agrarian farmers nearly in all major agribusiness directions.

The bank continued issuing Agrobasis, the informative/educational magazine, making it more diverse content-

wise. The last issue of 2018 featured a new section, offering farmers comprehensive information about government programs.

Basisbank also collaborated with various specialized local organizations aimed to significantly contribute to the development of agribusiness sector in the country, through offering farmers different plant protection products, fertilizers and equipment (e.g. tractors and not only). Through the joint collaboration, the Bank introduced a brand-new banking product that gives farmers unique access to these products with substantial grace periods.

In 2019, the bank will continue working to pursue its business plans and goals, while maintaining current standards and applying individual approach to clients.

UNIQUE BANKING

Unique Banking is a relatively new business unit that started functioning under Commercial Department in 2017 to serve the premium segment of the Bank. Our premium, VIP segment consists of wealthy individuals and business owners who have little spare time and tend to have more complex requirements and needs of special services to manage their day-to-day banking operations.

Our Unique Banking unit's main benefits are designed to make VIP customers' banking experiences easier and more comfortable both in and out of the Bank and include everything starting from personalized approach and managing VIP clients' accounts to offering individualized services and tailored banking products.

Our Unique Banking unit has professional dedicated relationship managers who oversee daily transactions of their personal VIP clients and provide them with a set of comprehensive banking services and solutions.

To reach unparalleled performance and servicing, the bank introduced innovative solutions through its remote services and though a special, new App -“Unique App” which offer premium services and full spectrum of convenience to the VIP client segment.

Unique Visa Infinite card was also launched for Unique users, allowing them to take advantage of prestige, time and comfort.

By the end of 2018, the number of such wealthy clients increased to 200 valuable customers.

Basisbank will continue to constantly work on further improvements of its Unique banking offerings and to strive for suggesting adequate innovative solutions to stay in line with the recent technological advancements designed for VIP customers.

UNIQUE
BANKING

RETAIL BUSINESS

The Retail Business Unit strives to provide clients with a comprehensive range of products and services, channeled through a vast range of sales tools and modern set of branch network, adhering to the highest quality standards. Retail banking provides simple and transparent banking solutions to customers, supporting them in their financial plans. Savings accounts, mortgage and consumer loans, payroll projects, installments, and card services in all three payment systems: VISA, MasterCard and Union Pay are offered to clients in a simple, flexible and transparent manner.

2018 was a successful year for the retail business that is adequately reflected in the financial results. Retail loans increased by 41% y/y in 2018. Retail loan segment constitutes 24 % of the bank's Gross Loan Portfolio (GLP). Retail sales showed upturn mainly due to payroll and development projects. Hence, the loan portfolio showed record growth of GEL 64 million, reaching GEL 221 million.

The bank continued to improve its branch network in 2018. Five of Basisbank's strategically important service centers were renovated during 2018: three regional and two central offices. Going further to improve the complete set of sales points, the bank continued taking care of a wider coverage, adding to the network of ATM's (65) and POS terminals (162), to ensure maximum convenience of customers in the sales points. As a result, the use of POS terminals doubled, due to optimization of current circulation and expansion of the network. Cards were replaced by contactless high-tech cards and made available for internet purchases.

Remote loan applications also improved, resulting in the larger number of refined remote loan application approvals. The Retail Business Unit will continue actively working on further improvement of all aspects of its activities in 2019.

To be fully prepared for the progressive retail business growth, the Bank plans to further enhance its alternative sales, refine remote channels, recruit effective front-line workforce and introduce a new Alternative Channel Management Unit. Further improvements of service quality are crucial in sustaining competitive advantage and increasing client satisfaction and loyalty. Along with increased lending, attraction of new payroll projects will be a priority for the next year, as a larger number of payroll clients is vital for the development of retail business.

OUR PEOPLE
HR MANAGEMENT

In 2018 Human Resources and Administrative Department continued to pursue its mission to offer career development opportunities and favorable working environment to its employees. Bank employees, from executives to tellers, must have a higher level of integrity and trustworthiness than employees in most other industries, making the role of HR in banking that much more important. Keeping that in mind, the HR Department strives to keep the employee motivation at a high level and ensure the continuity of business processes by having efficient workforce in place.

Over the 25 years of operation, Basisbank recruited, internally promoted, trained and motivated a large number of professionals. The bank takes pride in its long-time staff members, who have worked for the bank for 10-15 years in a row. Even in the most troubled times for the country's economy, Basisbank managed to preserve the integrity of staff, avoiding the layoffs.

The HR Department organized Relationship Sales Training for SME, Treasury and Business Lending departments. This was one of the most important coaching sessions led by the invited trainer, David Chikvaidze.

Working in harmony with the bank's goals and priorities, one of them being environmental care awareness and social responsibility, the HR Department hired an Environmental and Social Risk Management Officer, whose work will be devoted to the relevant issues. Employees involved in business operations and loan applications that provide funding to clients as well as appointed ESRM Officer and Risk Management Department staff were trained in Basisbank's E&S General Guidelines and the E&S evaluation of transactions and clients' assessment against E&S risks process in general. Formal guidelines such as fire safety instruction, environmental and social risk management policy were introduced/upgraded for better awareness.

An Employee Engagement Survey is one of the most important projects initiated in 2018. It involves important operational aspects such as employee engagement survey and diagnostics, Analyze the needs of the staff members, measure employee satisfaction level and serves to improve the employee loyalty to company, with the ultimate goal of matching the company goals and objectives with those of the employees.

HR Analytics was another important project initiated in 2018, involving the development of KPI system for the staff.

Several workshops and field trips were organized during the year, including the special events involving middle management, commercial Department, SME Department, and Agriculture Unit. The vintage and the Annual Corporate Event to celebrate the 25th Anniversary were highly appreciated and enjoyed by the staff.

HR Project 2019
Performance

BASISBANK GROUP AND SOCIETY

Basisbank, as a socially responsible bank, strives to be a reference for its customers – fully focused on their needs, providing professional and ethical solutions, as well as helping to finance the economy. Basisbank implements projects on its behalf and sponsors projects of social importance. During 2018, Basisbank dedicated its sponsorship, charity and patronage events to the bank's 25th Anniversary.

Support of Education

Support of education is Basisbank's main CSR focus. The bank cooperates with the secondary schools and the country's top universities, providing scholarships and tuition for students and facilitating their interest in scientific research. Basisbank further supports tournaments and competitions for students in exact and natural sciences, to promote their ability to successfully solve the problems, present the results of the conducted studies and be able to defend them in scientific discussions with opponent teams. In these activities, the students of the Georgian schools have been among the leaders for many decades, steadily making significant progress.

Sponsorships

Throughout the year, Basisbank sponsored important economic, financial and cultural events. One of them was the third meeting of the Eurasia Regional Council of UnionPay International, attended by the representatives of over 20 banks and financial institutions of the Caucasus and Central Asia. Basisbank entered into the Memorandum of Cooperation with UnionPay and is the first bank in Georgia, offering the premium-class DIAMOND card by UnionPay.

The International Chamber of Commerce (ICC) Bank Committee meeting, supported by Basisbank, was attended by over 250 delegates from 65 countries. Issues affecting international trade finance were discussed at the event.

Another successful project implemented within the framework of cooperation between Basisbank and the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) was the 7th Trade Finance Forum, were Basisbank participated as one of the main sponsors of the event. The representatives of the world's 100 financial

institutions and 200 people from trade finance organizations of 40 countries attended the event. The goal of the forum was to share information on, and experience in, the challenges, opportunities and innovative products in the area of trade finance.

On May 26, 2018, Georgia's Independence Day, Basisbank sponsored the concert of James Blunt, the British musician, held on Mikheil Meskhi stadium. James Blunt visited Georgia as part of his world tour, and performed the songs from his latest album Afterlove.

Charity and Patronage

In 2018, Basisbank continued its charity and patronage work. This included the financial support to a center of social assistance, young people's football club, a ski competition in Mestia, Svaneti. Basisbank got involved in disaster prevention measures. During the year, the bank also sponsored a charity event aiming to construct a rehabilitation home for young cancer patients. Bank staff were involved in the event.

Awards and Prizes

Basisbank is proud of its awards and recognitions received during the year. A prize-winner for the 5th time in a row.

Basisbank was nominated as one of the 30 best companies in Georgia at the Annual National Business Award ceremony.

Basisbank was awarded with the CSR Certificate for Impressive Initiatives. The bank participated in the Georgia Responsible Business Competition Meliora 2018.

FINANCIAL PERFORMANCE

The group showed significant progress in efficient use of its capital and assets. The group's focus on implementation of modern management practices at all levels of its business functions, efficient resource allocation and integrated Business model - leads to the sustainable growth of the business volume, financials, the market outreach and consequently better positioning among peers.

Current integrated business model of the Group is based on three key strategic business lines - Banking, Insurance and Leasing, encompassing full range of financial services, directed to reach broader client base and customer satisfaction. These three directions are supported by the common functions within the group and through our regional units we provide wide verity of financial products and services to private individuals, large corporate and middle size companies and state owned companies.

Being the parent company of the Group, the Bank is setting the targets for the business lines, leading the initiatives and business strategies within the Group.

The bank drives the performance of the Group, but the results are presented and discussed based on the Group's financials except when otherwise stated.

Year 2018 has been remarkable for the Group by recording exceptional results and reaching significant progress in key fronts.

The Group's and the Bank's Key Performance Indicators:

Key Performance Indicators - In million GEL	2018		2017	
	Bank Standalone	The Group Consolidated	Bank Standalone	The Group Consolidated
Net operating revenues	67.5	69.6	52.9	52.9
Pre-impairment operating profit	42.0	43.7	33.7	33.6
Income before income taxes	41.1	42.8	31.7	31.6
Net income	**35.9**	**37.3**	**29.9**	**29.9**

Profitability	2018		2017	
	Bank Standalone	The Group Consolidated	Bank Standalone	The Group Consolidated
Pre-impairment operating profit on average equity	18.4%	19.1%	16.8%	16.8%
Pre-impairment operating profit on average assets	3.3%	3.5%	3.2%	3.2%
Pre-tax return on average equity	18.0%	18.7%	15.8%	15.8%
Cost/income ratio	37.7%	37.2%	36.4%	36.5%
Return on Equity (Profit After Tax/ Tot. Equity)	15.7%	16.3%	15.0%	14.9%
Return on Assets (Profit After Tax/Tot. Assets)	2.9%	3.0%	2.8%	2.8%

Source: Internal calculations

- In 2018 income before taxes generated by the Group reached GEL 42.8 million recording 35% year-over-year (y/y) growth - improved pre-impairment and pre-tax operating profit recorded return on average equity at 19.1% and 18.7% respectively against 16.8% and 15.8% of 2017 year-end (y/e) results.
- Generated net profit displayed a sizable increase - the group recorded +25% of profit growth gaining 16.3% return on average Equity (ROAE) versus 14.9% in 2017.
- The group managed to retain significant growth in profitability due to high operating efficiency reflected in low operating costs - measured as cost/income ratio standing at 37.2% as at y/e 2018 (2017: 36.5%), stable net margins amplified by earning generated assets reaching GEL 1.2 billion at y/e 2018 (2017: GEL 1 billion), low cost of risk by maintaining good quality of financial assets reflected in low level of impairment changes.
- Return on average assets of pre-impairment operating income reached 3.5% by y/e 2018, slightly more than y/e 2017 3.2%, and the net result of yearly profit reflected return on average yearly assets (ROAA) at 3% by y/e 2018 versus 2.8% in y/e 2017.

On operating level, the bank and the group improved positions in the market due to tangible growth in earning generating assets – Gross loan portfolio (GLP) and investments in securities.

- This year, Basisbank has secured the 6th largest Bank position in terms of assets and the 5th largest bank in terms of equity, while it upgraded the rank from 7th to 6th bank according to gross loan portfolio positioning – sharing the 3rd result in total growth of banking assets and liabilities in the sector[6].
- The growth resulted in tangible increase of operating results placing the banks at 4th rank in the sector in terms of generated net profit and 3rd in absolute growth of banking sector net income.
- GLP a major contributor to the business growth led to additional GEL 142 million in total assets, which on its part expanded by GEL 204 million on y/y basis. On liability and equity part, the Bank has recorded GEL 168 million and GEL 35 million of net increase on stand-alone basis under IFRS results[7].
- In 2018 Basisbank has secured its market share at 3.6% by terms of total assets, 3.5% in total liabilities and 3.8% by its profit (share in total banking sector results as at y/e 2018 under NBG data).
- Basisbank's stand-alone yearly generated profit amounted to GEL 35.9 million, recording +20% y/y growth in operating results and total comprehensive income reaching GEL 36.9 million (2017: GEL 29.8 million).
-

Performance of Subsidiaries

The primary goal of new business lines is to increase access to the targeted niche of clients, offer new financial services and products fully exploring the group's operating capacities. Basisbank and its daughter companies, together form a unified institution providing financial services to customers through a joint point of sales channel. The Group envisages to strengthen implementation of its strategic objectives in following years intensified through the single-window concept - reach the targeted clients and raise awareness about the brand, its strength and services; targeting PR campaigns, launching modern methods of approaching the clients and service tools, focusing on innovations and regional outreach.

[6]Source NBG data / internal calculations

[7]Note: market share and position of the Bank are given under NBG data which slightly differs from the IFRS results

Hualing Insurance

Newly launched business line in Insurance contributed to the group's final results by recording GEL 1.4 million of net profit as at y/e 2018.

Key figures of financial position and performance of Hualing Insurance

Key Balance Sheet Figures - In million GEL	2018	2017
Cash and cash equivalents	6.4	4.3
Insurance Assets	4.2	-
Total assets	**10.7**	**4.3**
Insurance liabilities	4.5	-
Total liabilities	**5.0**	-
Total equity	**5.8**	**4.3**

Operating Performance - In million GEL	2018	2017
Net Insurance revenue*	2.2	
Net Insurance claims	(0.3)	
Net income from insurance operations	**1.9**	
Income before income taxes	1.7	
Net income	**1.4**	

*Net insurance revenue includes Gross written premium (GWP), Reinsurer's share in GWP and net of changes in unearned premium reserves

Hualing Insurance started operating during the year 2018 and it succeeded to prepare bases for further growth in the following years. Since initiation, with initial capital of GEL 4.3 million, the company accumulated total assets of 10.7 million GEL.

Hualing Insurance closed the year with quite high operating figures, gross written premium amounted to GEL 5.4 million generated from some key clients acquired in leading sectors apart from Basisbank and the parent Hualing Group: auto dealers, construction, aviation, banking, trade, distribution, etc. The Company targets to double its sales in 2019 through increased brand awareness and intense focus on digital sales channels. The targeted areas are: Vehicle MTPL insurance, CASCO, MPA insurance, Travel and Property insurance, etc. The company is targeting to become clients' most preferred insurance provider in Georgia, by having the most innovative and user-friendly insurance solutions.

BHL Leasing - The group's new member "BHL Leasing" was established in December 2018. The newly established firm will provide varieties of financial leasing to its' customers. The following period will be devoted to build effective organizational structure combined with active digital marketing campaign to attract attention of mass society. The only financial result is illustrated by the first tranche of committed capital of GEL 2 million. The group plans to activate the leasing business in 2019 targeting SME clients, to create a platform for various **opportunities for development of Georgian small entrepreneurs.**

Basis Asset Management Holding - another member of the group counts seven years of existence. The holding serves to hold property for lease and sale. It shows net loss of 47 thousand GEL at the end of the reporting year, due to incurred operating expenses.

Condensed bank standalone and group consolidated income statement

In million GEL	2018		2017		Change of Consolidated Results YoY 2018	
	Bank Standalone	The Group Consolidated	Bank Standalone	The Group Consolidated	Amount	Percent
Net interest income	55.2	55.7	46.0	46.0	9.7	21%
Non-interest income (net)	12.3	13.9	6.9	6.9	6.9	100%
Total net revenues	**67.5**	**69.6**	**52.9**	**52.9**	**16.6**	**31%**
Operating expenses	(25.5)	(25.9)	(19.3)	(19.3)	(6.5)	34%
Pre-impairment operating profit	**42.0**	**43.7**	**33.7**	**33.6**	**10.1**	**30%**
Provision for loan impairment	(1.0)	(1.0)	(2.0)	(2.0)	1.0	N/M
Income(loss) before income taxes	**41.1**	**42.8**	**31.7**	**31.6**	**11.1**	**37%**
Income tax expense (benefit)	(5.2)	(5.5)	(1.7)	(1.7)	(3.7)	N/M
Net Income	**35.9**	**37.3**	**29.9**	**29.9**	**7.4**	**26%**

Financial performance and stable growth of the group's financials strengthened in 2018. Total net revenues driven by the tangible increase in net interest income supported by revenues from non-interest bearing activities reached y/y net growth of GEL 16 million or +31%, that was strengthened with the non-interest income of subsidiaries' totalling 1.6 million GEL.

Net Interest Income (NII) and Net Interest Margin (NIM)

In million GEL				2018 change from 2017		2017 change from 2016	
(unless stated otherwise)	2018	2017	2016	In milion GEL	In %	In milion GEL	In %
Total interest and similar income	99	79	66	20	26%	13	19%
Total interest expenses	(44)	(33)	(25)	(11)	33%	(8)	30%
Net interest income	55	46	41	9	20%	5	13%
Average interest-earning assets[1]	1,108	918	608	189	21%	310	51%
Average interest-bearing liabilities[2]	828	665	462	163	24%	203	44%
Gross interest yield[3]	8.9	8.6	10.8		0.4ppt		-2.3ppt
Gross interest rate paid[4]	5.3	4.9	5.4		0.3ppt		-0.5ppt
Net interest spread[5]	3.7	3.7	5.4		0.1ppt		-1.8ppt
Net interest margin[6]	5.0	5.0	6.7		0.0ppt		-1.7ppt

[1]Average portfolio yield – interest and similar income from loans to monthly average portfolio for the period

[2]Average deposit portfolio yield – interest paid to monthly average portfolio for the period

[3]Gross interest yield means interest paid on average interest-earning asset for the period

[4]Gross interest paid means interest paid on average interest-bearing liability for the period

[5]Net interest rate spread is the difference between gross interest yield and gross interest paid

[6]Net interest margin is net interest income to average earning assets

Net interest income and net interest margin. Increasing pool of high quality assets ensured higher interest income in 2018. Net interest income expanded by GEL 9.7 million y/y contributing about 60% to the growth of total net revenues driven primarily by +27% y/y increase on revenues from GLP, largely contributed by loans advanced to Corporate and SME clients (both composing more about 75% of GLP) and significantly increased revenues from retail portfolio with recorded +37% interest income due to sizable growth during 2018 +41% y/y (or net increase of GEL 64 million of retail loan book).

Portfolio yield on GLP remains flat at average 10.4% y/y basis, slightly less than the market average due to higher concentration of corporate and SME clients' loans concentration in GLP amounting to 75% versus market average of 55%, and higher share of secured portfolio in retail lending as represented by mortgage secured loans, composing about 60% of retail loan book. Securities portfolio compose about 15% of earning assets with yielding capacity of 8% and generating 12% of total interest income.
Cost of funds stood at 5.2% slightly above than in the previous year primarily reflecting increased LIBOR for US$ and increased average costs on Lari resources resulted from higher demand on Lari funding.

NIM was relatively flat though remained under pressure due to increased costs on funding and higher share of low-earning liquid assets which was the result of changes in liquidity coverage ratio introduced by the regulatory authority. Changes in the mandatory reserve requirements increased liquidity costs of FX denominated resources and increased pressure on the Lari interest rates created from the Larization policy having direct impact on NIM.

Still NIM remains wide to support the considerable growth of net revenues y/y and while retaining healthier asset quality and low cost of risk ratio standing at 0.12% as at y/e 2018 (2017: 0.3%), the net interest income after impairment recorded +24% of increase amounting GEL 55 million as at y/e (2017: GEL 44 million).

Net Non-interest Income. Significantly increased net non-interest income which has doubled on y/y basis accounting GEL 6.9 million of net increase, driven by remarkable increase in net operating fees from operations and fees from guarantees and for TFP lines by more than 50%. Net currency gain was significant in generating the net operating revenues by 30% and revenues originated from insurance activities - expended insurance to

clientele contributed 12% to the non-interest income. Non-operating income was further supported by the net gains generated from disposal of non-current assets at premium GEL 2.8 million.

Operating expenses. Expanding activities on the market and attracting more mass consumers requires additional administrative and operating expenses. That led to the total administrative expenses amounting to 25.9 million GEL by the end of 2018 (2017 GEL 19.3 million) giving rise to +34% y/y results. Increased administrative expenses by almost 6.6 million GEL originated from hiring new personal, training existing and newly employed staff, marketing campaigns, operating expenses on running of branch network, and professional fees on consultancy to support various projects, etc. Efficient use of administrative expenses will promote further growth of the company in the following years.

Cost of risk. Increasing pool of high quality earning assets in total GLP ensured higher income and less expenses incurring on cost of risk assets (annualized impairment charges to average gross loans), total net allowances in 2018 amounted GEL 1 million for loans (2017: GEL 1.7 million, under IAS 39). Consequently, the cost of risk ratio on average loan portfolio amounted to 0.11% in 2018 versus 0.3% in 2017, supporting bottom line profitability by consuming the pre-impairment operating profit for the period with 2.2% (2017: 6%). To maintain the assets quality in line with lending growth will be a key in supporting profitable growth.

Income Tax expenses. Income tax expenses as at y/e 2018 was GEL 5.5 million (2017: GEL 1.7 million), including GEL 1 million charges in the recognition and re-measurement of deferred tax liabilities resulting from changes in the Georgian tax reform initiated by the Government, previously adopted by the Parliament of Georgia and postponed for 2018. The difference between y/e 2018 and 2017 reflect shifts in deferred tax liability measurement.

Net results for the year. Net profit of the group reached GEL 37.3 million posting +25% gain over 2017 y/e results and the total comprehensive income of the group including gain/(loss) attributable to the re-measurement effect of revalued premises and securities at their fair value posted directly to capital reached in total GEL 38.3 million.

Bank's stand alone and the group's consolidated financial data (Balance sheet items)

In million GEL	2018		2017		Change of Consolidated results YoY 2018	
	Bank Standalone	The Group Consolidated	Bank Standalone	The Group Consolidated	Amount	In %
Securities	176	176	144	144	32	22%
Gross loan portfolio (GLP)	**916**	**916**	**774**	**774**	**142**	**18%**
thereof:						
Business loans	695	695	617	617	78	13%
Retail loans	221	221	157	157	64	41%
Loan Impairment provision (LIP)	*(16)*	*(16)*	*(16)*	*(16)*		
LIPR	**1.7%**	**1.7%**	**2.1%**	**2.1%**		
Net loans	901	901	758	758	143	19%
Total assets	**1,436**	**1,436**	**1,236**	**1,232**	**204**	**17%**
Gross Customer deposits	**734**	**734**	**682**	**678**	**50**	**7%**
thereof:						
Current and Demand Deposits	376	376	386	381	(7)	(2%)
Time deposits	358	358	296	296	57	19%
Borrowings	346	346	270	270	76	28%
Total liabilities	**1,188**	**1,188**	**1,023**	**1,018**	**168**	**17%**
Total equity	**248**	**248**	**214**	**213**	**37**	**17%**

The bank's financial position strengthened in 2018. Its activities resulted into improved position on the market – the bank upgraded its rank from 7th to 6th largest bank in gross lending and stands at 6th and 5th positions on the market by the volume of assets and equity respectively.

Total assets enlarged by GEL 204 million or +17% y/y growth, as a result the total assets amounted to GEL 1.4 billion GEL as at y/e 2018. The growth mainly originated from expansion of loans and securities portfolio. Net loans portfolio growth contributed 70% and securities 16% to the total assets growth.

Gross loan portfolio. GLP increased by GEL 142 million or +18% y/y in 2018 ending the year at GEL 916 million. The bank originally has been oriented on business financing, rather than the retail segment. Basisbank is one of leading banks in business financing on the market with strong loyal customer base gained through long-lasting cooperation with key industry leaders and SME entrepreneurs, real contributors to the real economy. The share of the business segment loans in total portfolio had ranged around 80% before 2018; by the end of 2018 it accounted for 75%. Annual growth of business loans amounted to GEL 78 million or +13% on y/y basis resulting into GEL 695 million portfolio by the y/e 2018. The portfolio is well diversified - the bank actively financed tourism and hotels sector, real estate management and construction, trade, energy and service segments. The bank sets industry concentration limits under its risk management policy (limited to maximum exposure of 15% of GLP) which secures that our sectoral concentration remains low and is broadly stable.

The share of loans to retail sector in GLP was stable and resulted in increased share of 24% at the y/e 2018 up from 20% in 2017. In 2018 the bank referred to additional activities to attract more retail segment clientele. That led to increased awareness in mass society. Retail loans showed quite high growth figures, up by GEL 64 million or +41% on y/y basis; that constituted 45% of total portfolio growth.

In retail business Basisbank strength relays on the quality of service. Basisbank is committed to building long-term relationships with customers, offering tailored, high quality products and services. The key strategy of the bank lays in gaining the bigger part of the market; in 2019 due to newly introduced responsible lending standards it will be challenging to maintain such growth in retail portfolio. Despite challenges, the bank works on new innovative delivery channels in order to continue such pace of growth in consumer loans to further alleviate concentration ratios and increase net margin of the bank's portfolio.

Asset quality and provision for credit losses. The bank succeeds remarkable growth with improved NPL and asset quality. The loan impairment provision ratio declined from 2.1% to 1.7% by the end of 2018. That illustrates better composition of the GLP and additionally, non-performing loans (Stage 3 loans) ratio (net of provision) accounted for 2.8% in 2018 compared to 4.3% in 2017.

Provision for credit losses was GEL 15.6 million as at y/e 2018, a decrease of GEL 0.7 million as compared to y/e 2017 due to improved quality of assets as compared to y/e 2017 and impact of transition to IFRS 9 standards as at 1 January 2018 (net results of changes amounted GEL 0.9 million), resulted in decreased allowances on GLP versus IAS 39.

Changes in total liabilities. Increase in liabilities was significant +17% on y/y basis, the growth mainly falls on term loans from IFIs which contributed by tangible 45% in total growth amounting to GEL 76 million of net increase over y/e 2017 results; customer funding increased by additional GEL 50 million contributing 30% growth of total liabilities and the rest falls on local internal borrowings from banks partially secured by the securities portfolio of GEL 29 million drawn under refinancing instrument of the National bank of Georgia (NBG).

Customer Deposits. The primary funding base of the bank is customers' deposits amounting GEL 727 million and constituting more than 60% of total funding. On y/y basis the deposits portfolio has grown by 7% or additional GEL 50 million versus y/e 2017. The main driver of this growth was increase in deposits of individuals by 30% y/y, the exposure of legal entities and state & public deposits that remained flat at GEL 297 million and GEL 164 million each, as at year end the portfolio consisted of 63% of corporate deposits, down from 70% of y/e 2017. Of this, 23% was funded from state related companies (or 75% of capital) and 11% of corporate deposits is placed by the related party deposits, down from 21% at y/e 2017, mainly due to scheduled utilisation of balances of related party legal entities directed to finance scheduled projects.

Other funding. The major source of other financing constitutes term loans from international financial institutions with GEL 346 million and interbank borrowing supporting GEL100 million of total funding in 2018. The group financed its increased activities on the market by attracting additional funds from various international organizations. Borrowings increased 28% y/y and it compensated 37% of total asset growth from funding side.

During 2018, the bank continued stable relations with international financing organizations and additionally, connected to some new international financial institutions. Among the bank's long-standing partners, International finance Corporation (IFC), Blue Orchard, Asian Development Fund (ADB), European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), Bank of Urumqi, the OPEC Fund for International Development and others allocated about 180 million GEL resources to the bank. The bank attracted about 47 million GEL from new partners, like Global Climate Partnership Fund (ResponsAbility), Green for Growth Fund (Finance-in-Motion) and European Finance Association (EFA).

Basisbank promotes local business development; helps implement energy-efficient practices and international standards in their enterprises. Trade agreements with Europe (Deep and comprehensive Free trade Agreement (DCFTA) and China opens new opportunities for local based business. However, opening markets intensifies competitiveness for local firms that requires additional effort and significant finances to keep up with the trend. Acknowledging increasing need for funds, Basisbank singed a new project with EBRD, ResponsAbility and others to facilitate micro and SME businesses.

Trade agreements with large economic partners such as China and EU reveals new opportunities for local companies to develop. In addition, favourable and business-friendly policy initiated by the government, increasing supportive environment from the international donors (to comply with new standards and regulations), suitable location and other encouraging conditions should lead to better business environment which will support Basisbank to grow with diversified lending and investments opportunities.

Changes in equity. The equity increased by GEL 36 million y/y contributing to tangible equity by GEL 34.5 million, and GEL 1.5 million to other reserves. As at year end IFRS equity of the group stood at GEL 250 million, up from GEL 213 in 2017. The capital has consisted of GEL 240 million of tangible equity forming tier 1 capital instruments (including common stock and accumulated retained earnings, and share based instruments) and GEL 9 million of other reserves. Total equity in 2018 increased by 17% y/y with net increase in retained earnings from the profit of the year partly offset by the dividends paid in 2018 at 10% of profit for year 2017.

FUNDING AND LIQUIDITY

The bank maintained its stable funding and high liquidity base by raising funding from local customers as well as international partners. The funding profile is quite diversified, the significant part falls on current and demand customer funds which reduce the pricing pressure, but in 2018 the bank has increased its funding base from term borrowings supporting the cash flow gaps and liquidity positions.

Funding	2018	2017
Loans/Deposits	126%	114%
Liquid Assets/ Total liabilities	40%	42%
Liquid Assets/ Total assets	33%	35%

As at end of 2018 the bank has maintained the liquid assets at 33% of total assets and the liquidity coverage ratio was at tangible 171% (142% as at 2017). The liquidity reserve includes cash and cash equivalent, high liquid assets, unencumbered assets eligible for repo transactions and committed lines from banks.
The bank maintains liquidity Coverage Ratio (LCR) for short-term liquidity risk management purposes under Basel III, requiring bank to maintain 100% of liquidity coverage for 30 days expected cash outflows. The volume of liquid assets is a result of our daily liquidity stress results in aggregate and on individual currency level. As at end of 2018 the following was the liquidity position of the bank on 30 days cash flow outflows:

Liquidity Requirements - In million GEL	2018	2017
High quality liquid assets	385	364
Gross inflows	9	7
Gross outflows	234	264
Net outflows	225	257
LCR ratio in %	171%	142%

CAPITAL ADEQUACY AND REGULATORY COMPLIANCE

The capitalization of the Bank remains strong at 18.1% as at y/e 2018 versus 19% of y/e 2017. The capital requirement is calculated based on the new "Regulation on Capital Adequacy Requirements for Commercial Banks" of NBG, which became effective on 31 December 2017. The principles of the regulation are based on capital framework established by the Basel Committee on Banking Supervision under Basel 3 and directives and regulations of European Union N 575/2013 approved on 26 June 2013.

The Minimum Capital requirements are defined under two pillars: Pillar 1 sets minimum requirements for regulatory capital, while Pillar 2 covers Supervisory Review Process, formalized in the Regulation on Capital Buffer Requirements for Commercial Banks.

Pillar 1 of the regulatory framework determines the risk-weighted assets which comprise credit risk, market and operational risks.

In accordance with a current regulation for calculation of credit risk positions, the Bank applies standardized approach. Operational risk capital requirements are calculated using Basic Indicator Approach and allocates 15% on average amount of total income generated from net interest and non-interest income for previous three consecutive years.

RWAs as at year end 2018 and 2017

In million GEL	2018	2017
Risk Weighted Assets for Credit Risk	1,125.1	903.9
Thereof:		
Balance sheet items	1,032.5	849.8
Off-balance sheet items	92.6	54.1
Risk Weighted Assets for Market Risk	1.7	0.7
Risk Weighted Assets for Operational Risk	101.0	75.6
Total Risk Weighted Assets	**1,227.8**	**980.3**

The Pillar 1 framework sets the minimum capital requirements as follows:

- Common Equity Tier 1 (CET 1) ratio of 4.5%
- Tier 1 Capital ratio of 6%
- Regulatory Capital ratio of 8%

In addition to the minimum capital requirements under pillar 1 the bank is required to meet the requirements comprising three components:

- The capital conservation buffer is defined as 2.5% of risk-weighted assets, and is designed to provide for losses in the event of stress;
- The countercyclical capital buffer - was introduced within the Basel III framework and represents one of the main macro-prudential policy instruments. Its goal is to limit excessive credit growth that leads to the build-up of systemic risks. In determining the countercyclical capital buffer, an analysis of a number of factors is taken into account, including the credit-to-GDP ratio and indicators describing its deviation from the long-run trend; trends in lending; other indicators and characteristics of the country's macro-financial environment, etc. As of the year end of 2018 and 2017 countercyclical capital buffer was set at 0% by NBG;
- Systemic buffers - are set separately for each commercial bank considered to be systematically important, it is not relevant for Basisbank and is set at 0% at the year end of 2018 and 2017.

Pillar 2 – refers to the Supervisory Review and Evaluation Process within which the NBG reviews the arrangement, strategies, process and mechanisms implemented by banks and evaluates adequacy of these measures in relation to the risks to which the institution might be exposed. In addition to the minimum capital requirements defined under pillar 1, the banks should hold further capital buffers for risks which are not covered under pillar 1 framework (including, market risks not included in pillar 1, concentration risk, Interest rate risk, liquidity, strategy, reputation, etc.)

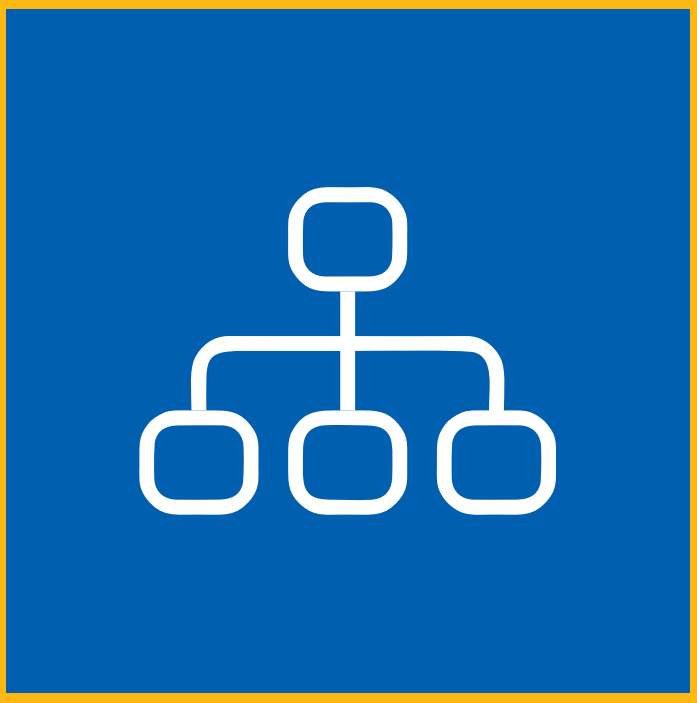
- Unhedged currency induced credit risk buffer;
- Credit portfolio concentration buffer, which entails name and sectoral concentration buffers;
- Net stress test buffer, set in accordance with stress tests administered by the NBG;
- Net GRAPE buffer, set in accordance with the NBG's General Risk Assessment Program and the assessment of banks' internal capital.

Capital Adequacy

In million GEL	2018	2017
Tier 1 Capital	207.9	175.6
Tier 2 Capital	14.1	11.4
Total Capital	222.0	187.0
Risk weighted assets	1,227.8	980.3
Total CAR	18.1%	19.1%
Tier 1 Ratio >	16.9%	17.9%

RISK PROFILE AND RISK MANAGEMENT GOVERNANCE FRAMEWORK

RISK PROFILE AND RISK MANAGEMENT GOVERNANCE FRAMEWORK

Risk Management Framework

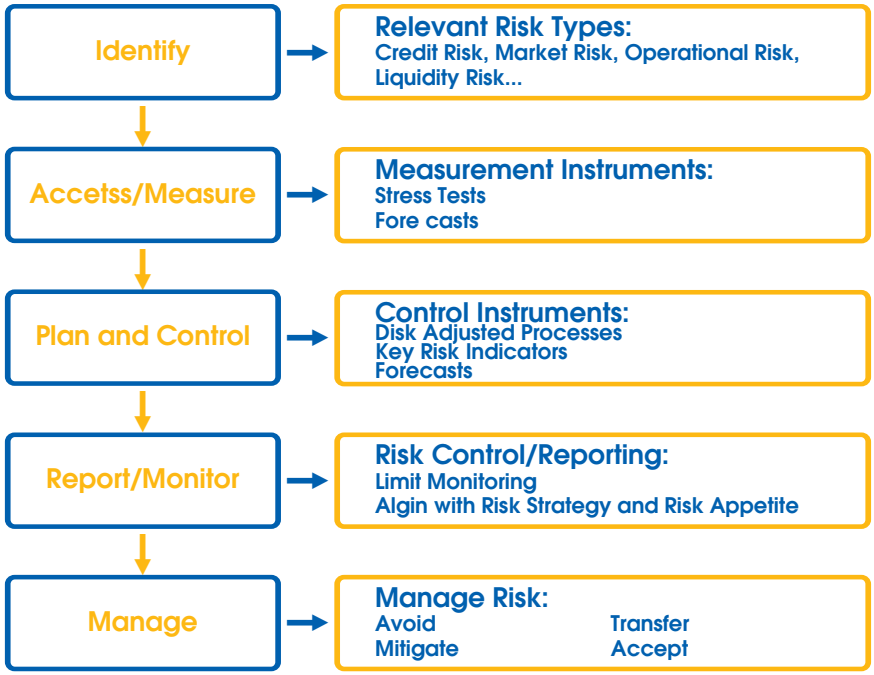
The group's strategy is oriented on diversifying its business model and developing on the market by reinforcing our operational capacity and our competitive position. The goal of our strategic measures is to make the Bank a stronger player on the market by gaining sizeable market share, through its increased presence across country, armed with strong client franchise and healthy capital structure.

Holding adequate level of capital has to be ensured mandatorily over any time of the operation of the Bank, setting up a risk strategy and planning the capital adequacy as part of the general strategic planning is crucial part of the governance of the institutions.

Risk strategy of the Group is derived from the business strategy and is based on the Group's Risk Appetite, Strategic and Capital Plans in order to align risk, capital and performance targets. Risk Strategy is approved by the Supervisory Board and is modified at any time when strategy is revised, but at least annually and it is essential to be available for the whole institution.

Risk and capital are managed via a framework of principles, organizational structures and measurement and monitoring processes that are closely aligned with the activities of the divisions and business units. An integrated control framework supported by formal policies and procedures, clearly delegated authority levels and comprehensive reporting system are all essential components of the group's Risk Management.

Management reporting system is build up to serve as an effective tool for risk governance. Risk management processes are constructed in a way that they support the execution of the risk strategy in the daily activities, so that risk management becomes a continuous process of creating transparency and risk mitigation. In pursuit of its objectives, risk management is segregated into five discrete processes: identify, assess, control, report and manage/challenge. All material risk types, financial, as well as non-financial risks: including credit risk, market risk, operational risk, liquidity risk, regulatory risk and reputational risk, inherent in the financial business, are managed via dedicated risk management processes. Modeling and measurement approaches for quantifying risk and capital demand are implemented across all material risk types.

The group sets principles about risk taking and risk management which are reflected in the rules and policies, and applied consistently throughout the organization. These general principles are the following:

- prudent risk-taking with comprehensive risk assessment and control environment,
- adequate and effective monitoring and reporting system,
- proper quantification of risks using proper methodologies in line with the size and complexity of the bank,
- adopting and fulfilling of all the regulatory requirements and guidelines available, as well as using best practices via ensuring compliance with international standards,
- operating effective risk governance with having proper risk control structure independent from business activities in order to avoid conflict of interest,
- observation of risk management considerations upon the launch of new activities, business lines or products.

Risk Governance

The Group has developed a risk management framework with the aim to create an image of a stable and reliable financial institution. Core risk management responsibilities are embedded in the Management Board responsibilities and delegated to senior risk managers and senior risk management committees responsible for execution and oversight. Cross-risk analysis and regular reviews are conducted across the Group to validate that sound risk management practices and a holistic awareness of risk exist.

Given the volatility of financial markets, and uncertainty of macro-economic situation, the function of Risk Management receives paramount importance.

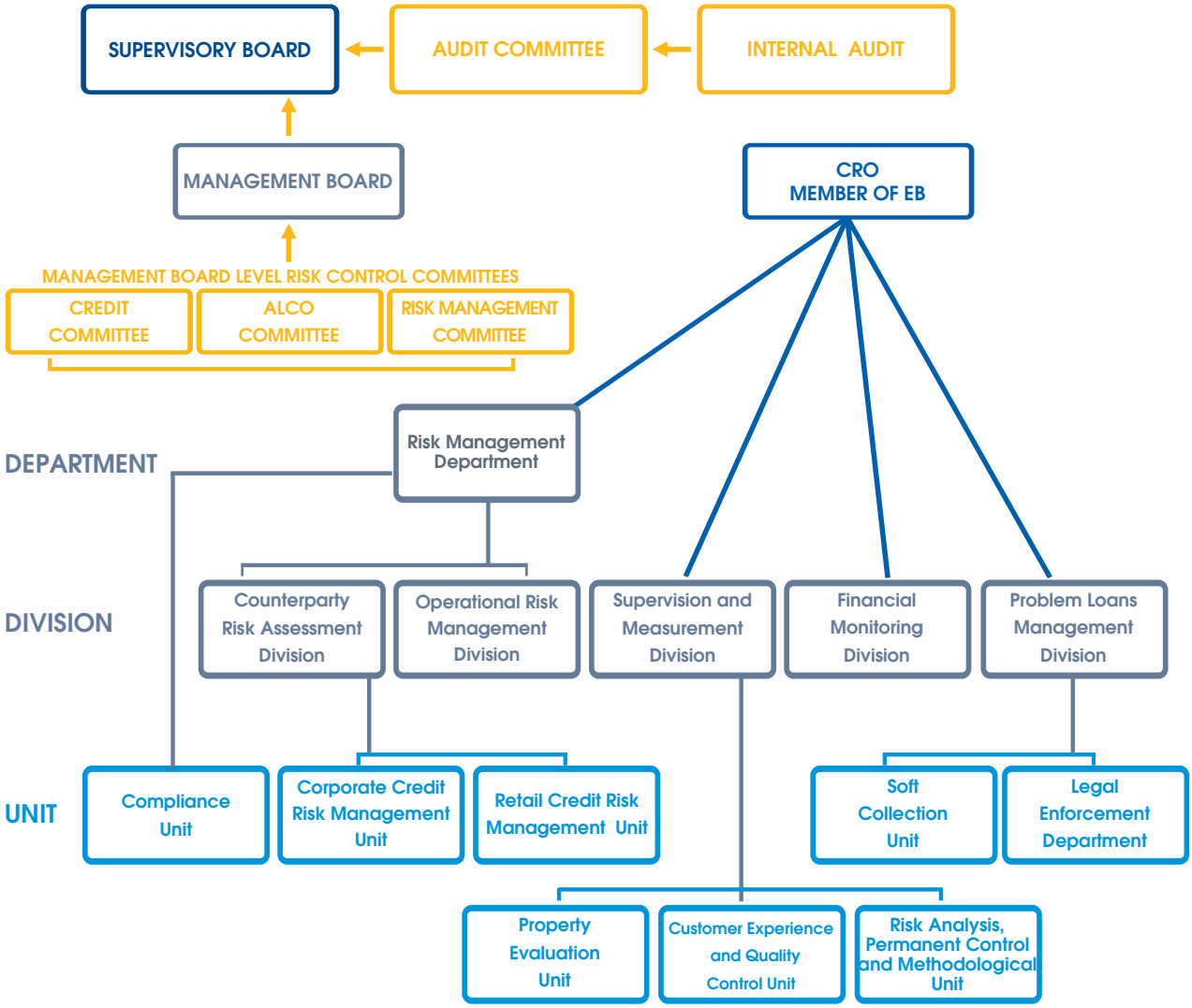
Risk governance structure within Basisbank

At a strategic level, risk management objectives supported by the risk governance structure are:
- To define Bank's strategy based on the Group's Risk Appetite and Capital Plan
- To optimize risk return decisions by taking them as closely as possible to the business;
- To ensure business growth plans are property supported by effective risk infrastructure;
- To manage risk profile so that financial soundness remains stable under a range of adverse business conditions.

The Bank's robust and sound risk management system includes:

At Supervisory Board level: the independent Audit Committee, which reports directly to the Board and gives unbiased information about adequacy of existing policies and procedures, adherence to the group's risk strategy, risk appetite, regulatory compliance and other internal and external regulations;

At Management board level, the bank has formed an Independent Risk Management unit, and risk-profile committees in credit, risk management, assets & liabilities management to ensure sound risk management practices and decision making process;
Risk management analytical and decision making tools;
Comprehensive system of financial and managerial reporting to meet regulatory requirement and needs of Management Board;
Detection and classification of different types of risks which the group potentially faces;
Policies, procedures and guidelines, which govern management of risks across the organization.

SUPERVISORY BOARD
AUDIT COMMITTEE
INTERNAL AUDIT
MANAGEMENT BOARD
CRO
MEMBER OF EB
MANAGEMENT BOARD LEVEL RISK CONTROL COMMITTEES
CREDIT COMMITTEE
ALCO COMMITTEE
RISK MANAGEMENT COMMITTEE
DEPARTMENT
Risk Management Department
DIVISION
Counterparty Risk Assessment Division
Operational Risk Management Division
Supervision and Measurement Division
Financial Monitoring Division
Problem Loans Management Division
UNIT
Compliance Unit
Corporate Credit Risk Management Unit
Retail Credit Risk Management Unit
Soft Collection Unit
Legal Enforcement Department
Property Evaluation Unit
Customer Experience and Quality Control Unit
Risk Analysis, Permanent Control and Methodological Unit

Risk Governance Structure in the Bank ensures effective segregation of duties from the senior management through managerial units to the front line personnel.

The Supervisory Board and the Management Board have a sound understanding of risk management importance in sustainable development of the bank and the group.

Supervisory Board is setting “the tone on the top” by establishing and fostering a high ethical and responsible culture within the bank. The Board approves and exercises control over the implementation of strategy and budget, sets general approach to the risk management by approving individual risk strategies.

Audit Committee is an independent control function, which regularly reviews internal controls and processes; reviews bank's internal control system, evaluates its objectivity and correctness; provides oversight of the bank's internal and external auditors' recommendations; approving, or recommending to the Board on monitoring the financial accounting process; provides oversight of the effectiveness of the risk management system, particularly of the internal control system and the internal audit system. The audit committee reports to the Board on quarterly basis on key risk portfolios, on risk strategy and supports the Supervisory Board in monitoring the implementation of this strategy; monitors the Management Board's measures that promote the company's compliance with legal requirements, regulations and internal policies.

Management Board is responsible for managing the Bank in accordance with the law and its' Terms of Reference in performing its activities in accordance with the goals and objectives of the Bank. Management Board is responsible for establishing effective business organization and adequate segregation of duties and subordination; structuring the business to reflect risk, ensuring existence of adequate procedures, including approval of all policies prior to submission to the Board, reviewing and approval of procedures before implementation.

Management oversight and control culture involves inclusion of key items of internal control into the regular tasks of the Management Board. The scope of Management Board's control function includes review of performance to streamline the progress toward the strategic goals, control activities at division and

departmental level, regular reviews of the bank's strategy and risk and capital limits to ensure compliance with exposure and capital limits; follow-up on non-compliance to ensure that management at an appropriate level is aware of the transaction or situation and to establish accountability; requiring approval and authorization for transactions above certain limits; review of evaluations of internal controls, ensuring prompt follow-ups on recommendations and concerns expressed by auditors and supervisory authorities related to internal control weaknesses.

An effective internal control system requires that significant risks are identified and assessed on an ongoing basis. This process should cover all risks assumed by the banks and operate at all levels within it. Individual policies for Credit, Operational and AML policies enable the Bank to measure, aggregate and report risk internally, as well as use this information for regulatory purposes. Further, Bank's internal methodologies and manuals provide description of processes from credit decisions - granting, pricing and approval, to portfolio management and capital adequacy.

The Management Board establishes committees and functional units within the bank to ensure overall oversight and management of risk.

Risk Management Committee monitors the Bank's risk profile, evaluates adequacy requirements for principal risks, including evaluation, monitoring and limits of the risks; debates and agrees actions on the risk profile and risk strategy across the Bank; discusses all policies and documents proposed for approval to the Supervisory Board prior to their submission; evaluates effectiveness of the bank's internal control and risk management systems together with the Internal Audit Committee; reviews test results of risk management environment conducted by external audit and develops corresponding recommendations; periodically reviews existing limit system.

ALCO Committee Reviews current and prospective liquidity positions and monitors alternative funding sources; reviews maturity/re-pricing schedules with particular attention to the maturity distribution of large amounts of assets and liabilities maturing; develops parameters for the pricing and maturity distributions of deposits, loans and investments; develops alternative strategies which take into account changes in interest rate levels and

trends, deposit and loan products and related market/banking regulations, etc.; performs an independent review of the validation and reasonableness of the inputs, assumptions, and output of the ALM model(s) and procedures; approves limit structure on counterparty risk.

Credit Committee acts in the best interest of the Bank and in compliance with internal policies and procedures; evaluates potential clients' financial condition and their ability to repay the loan; reviews applications for loans and makes decisions within the authority delegated to the committee; reviews credit loan collection practices to improve loan underwriting and collection efforts.

The Chief Risk Officer ("CRO"), who is a member of the Management Board, is a top-level executive responsible for overall risk management in credit, market and operational risks, who provides overall leadership, vision, and direction for Enterprise Risk Management (ERM) and develops a framework of management policies, including setting the overall risk appetite of the Bank. Responsibilities of CRO include comprehensive control of risk and continuing development of methods for risk measurement; quantifying risks and setting risk limits, developing the requisite risk systems, and communicating a clear vision of the firm's risk profile to the board and to key stakeholders. CRO has unimpeded direct access to Supervisory Board, regularly reports to SB about the Bank's risk profile, its adherence to defined risk appetite, significant internal and external developments, which could have material effect on bank's risks.

Risk Management Department evaluates credit, market and operational risks related to various transactions or operations and draws up suggestions about modifications necessary in structure, procedures and provisions; manages and evaluates credit, market and operational risks; elaborates ICAAP (internal capital adequacy assessment process) and GRAPE (General Risk Assessment Program) framework, by coordinating them with the risk owners; elaborates and introduces methods of risk mitigation, specifically related to credit risk management; evaluates bank's lending performance and compares it to the past periods; reviews all policies and procedures prior to submission for approval to the Management board.

RISK APPETITE AND CAPACITY / KEY RISK METRICS

Risk appetite is the amount of risk that an organization is prepared to accept, tolerate, or be exposed to at any point in time. As it is evident that risk inherent in the operations of the Bank cannot be reduced to zero, based on careful cost-benefit analysis, the Bank has to elaborate its risk tolerance framework.

Management of each material risk types are defined within the Risk framework of the Bank. Basisbank aims to stabilize and increase its current long term rating “B+” with conscious portfolio and risk monitoring in line with the business strategy. Fitch has affirmed Long Term Issuer Default Rating (IDR) “B+” in 2018 to reflect the Bank's so far reasonable asset quality and a solid capital cushion.

Risk appetite of Basisbank has been set as a limit system which enables the Bank to continuously monitor the exposure to the relevant risk factors. The limit system considers all relevant risk types identified during the ICAAP processes.

The limits are defined by the Management Board and have to be in line with strategic planning and external requirements (legal requirements on capital and liquidity; Group level/owner requirements). The Bank considers risk assessment in a systematic way, which is achieved via different stress tests and Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP). Capital adequacy ratio, Liquidity Position, market risk are assessed within the regularly performed benchmark analysis and under more severe stress tests conditions.

Key Risk Types / Identification and Assessment

The Group is committed to have a comprehensive risk management process in place that effectively identifies, measures, monitors and controls all risk exposures, as the Group wants to avoid high volatility in its earnings and net value due to events arising from the poor reactions to changes in the competitive environment and/or erroneous corporate decisions. The Group is committed to mitigate potential risks by the adequate, well-elaborated business strategy and manage inherent risks via developing systems of early risk detection and internal policies and procedures to ensure risk-aware decisions and actions in its day-to-day business activities. On bank level the group monitors the following risk exposures:

Credit risk. The Bank's credit strategy is to create diversified and profitable loan portfolio while maintaining maximum quality.

Credit risk is obviously the most important type of risk for banks and banks' supervisory authorities. Management of Credit Risk in the bank includes different activities embedded in the daily activities.

Establishment of an appropriate credit risk management environment. Credit Policy and Credit Manual are related to target markets, portfolio mix, price and non-price terms, the structure of limits, approval authorities and processing of exception and reporting. Credit Policy of the Bank contains the limit system defined by the Bank for the control of concentration risks, exposure risks, sector exposure, etc.

Sound credit-granting process. In Basisbank this involves the consideration of a number of elements in credit granting. Depending on the type of credit exposure and the nature of the credit relationship, these could be the purpose of the credit and sources of repayment, the current risk profile of the borrower or counterparty and collateral and its sensitivity to economic and market developments, the borrower's repayment history and current capacity to repay, historical financial trends and future cash flow projections. During the credit analysis, consideration is given to the borrower's business expertise, the borrower's economic sector and its position within that sector. These elements are part of scoring models developed for both, Retail and Corporate business lines. The scoring is used in the credit approval process and primarily for pricing purposes. Corporate and Retail Credit Risk Management Departments (under Risk Management Division) take part in credit risk assessment of the client. Pricing of each loan is risk-adjusted, based on the scoring of the client and riskiness of the product.

Maintenance of appropriate credit administration, measurement and monitoring processes. This involves regular monitoring of a number of key items related to the condition of individual borrowers. These items include the current financial condition of the borrower or counterparty; compliance with existing covenants, collateral coverage and contractual payment delinquencies. It also involves the monitoring of share of exposure in the total loan portfolio to specific types of borrowers to avoid risk concentration. Such concentrations occur when there are high levels of direct or indirect loans to a single counterparty, a group of interrelated borrowers, or a particular industry or economic sector.

Provision assessment. Starting from 1 January 2018, new provisioning methodology in line with IFRS 9 requirements became effective. The Group assess credit risk and allocates provisions for expected losses according to IFRS 9. Loss reserves for asset and other contingent liabilities must be sufficient to cover all expected losses in the Bank's credit portfolio. Key risk parameters, taken into account in the scope of loss allowance calculations are: (a) the probability of default (PD) by the counterparty on its contractual obligations;

(b) expected losses in case of default of a counterparty (LGD) and Exposure at Default (EAD). Forward-looking information is included in the final ECL (expected credit loss) assessment. The new methodology allows financial institutions more precise assessment of loan-loss provisions and allowances by means of incorporating forward-looking information obtainable without undue cost or effort. New approach under IFRS 9 takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions in the process of ECL estimation. The bank has incorporated macroeconomic forecasts, published by National Bank of Georgia in the internal impairment models.

Basisbank carried out IFRS 9 implementation with the involvement of internal Financial Reporting and Risk Divisions and together with Deloitte & Touche LLC consultancy team. The implementation of specific processes and business controls included, among others, changing existing and establishing new business processes to support ECL assessment process. Governance over the Expected Credit Loss (ECL) calculation process is shared between Financial Reporting and Risk functions. Validation and back-testing of all applied parameters has become an inherent part of ECL assessment process. The Bank has performed back-testing of forecasts for financial year 2018 as estimated by the new impairment models at January 1, 2018.

The impact of implementation of new standards has resulted in insignificant positive impact on IFRS equity as at 1 January 2018 with amount of GEL 237 thousand, and after tax impact amounting to GEL 202 thousand.

Maintenance of appropriate portfolio quality reporting. Portfolio quality and lending limits determined by Credit Policy are regularly followed by the Credit Risk Management in its control function and presented to the management of the Bank via portfolio reporting. Portfolio report contains information about the distribution of the portfolio over the rating classes, amounts in delays, exposures by sectors and HHI index, dynamics of PD, LGD figures, etc.

- Residual risk. To reduce the potential residual risk of collaterals, the Bank uses discounts on the market value of the collaterals when calculating collateral coverage during the lending processes and during portfolio management. Legal Department regularly (at least yearly) reviews the collateral contract template and modifies if necessary, based on new regulation environment or experiences on the execution of collaterals.

Minimum collateral coverage (maximum amount of unsecured portfolio) using discounted values is defined for each customer types under the Credit Policy.

- Stress testing. The bank performs regular stress tests to monitor impact on regulatory capital buffer of adverse macroeconomic as well as bank specific events on various levels of aggregation. Stress tests amongst others cover events of broad economic crises with recession, impact of currency movements, decrease in employment levels, sector specific stress tests, closing of export markets (political risks), and default of several large exposures. No additional provision has been created in financial year 2018 for credit losses based on the results of regulatory stress testing.

Liquidity Risk – The bank relies on Basel III liquidity management methodologies and on other internal assessment models developed in line with best international practice and manages liquidity risk according to the internal policies of Anti-Money Laundering (ALM) and Liquidity Management, with detailed definition of processes and limit systems connected to liquidity management (cumulative maturity mismatch limit, Liquidity Coverage Ratio (LCR), Net Stable Funding Ratio (NSFR)).

Liquidity management process includes establishment and regular re-assessment of liquidity requirements based on the bank's asset and liability structure and general market conditions; development and control of corresponding liquidity risk limits; addressing funding structure and mismatch volume, fund raising capacity, etc.; developing and monitoring liquidity and fund management principles; liquidity forecasting under normal business conditions and for stressed scenarios; developing contingency plan which is to clearly set out the strategies for addressing liquidity shortfalls in emergency situations.

Market Risk - The most likely sources of market risk are interest rate risk and foreign exchange rate risk. Obtaining financing abroad poses mismatch in respect to currency. Offering loans in foreign currency to match funding, or using hedging possibilities like currency swaps and forwards can be viewed as most used methods of hedging forex risk.

Senior management's oversight of market risk is set out to ensure that the bank's policies and procedures for

managing interest rate risk and FX risk on both, long-term and day-to-day basis are adequate and that clear lines of authority and responsibility for managing and controlling market risk are maintained. Effective oversight of market risk requires that the bank maintains a comprehensive interest rate risk reporting and management review process, as well as effective internal controls, sets appropriate limits on risk taking, establishes adequate systems and standards for measuring risk and performance, valuing position, repricing maturity gap.

Operational Risk - Operational risk is defined as the risk of financial loss occurring from inadequate internal policies, system and control failures, human errors, fraud or management failure and natural disasters. The operational risk management exists on three levels in the Bank: business unit/department level, Operational Risk Management level and Internal Audit level. In order to effectively measure and manage operational risk, appropriate operational risk management environment is developed through internal reporting of operational risk as a distinct risk category related to the bank's safety and soundness on one hand, and by effective and comprehensive internal audit function on the other hand, carried out by operationally independent, appropriately trained and competent staff.

The Bank's Operational Risk policy provides a comprehensive framework for operational risk identification, measurement and management. The policy defines the principles for how operational risk is to be identified, assessed, monitored, and controlled or mitigated. A system of checks to identify strengths and weaknesses of the operational risk environment is defined and contingency and business continuity plans are in place to ensure the ability to operate as going concern and minimize losses in the event of severe business disruption.

Although the Bank calculates capital requirement for operational risk using the Basic Indicators Approach (BIA approach), some qualitative elements of more advanced risk quantification are used, which serve as a basis of more comprehensive operational risk management.

Within the scope of ICAAP framework, the Bank assess other risks to which the bank can be exposed, some of these risks are described below:

Business Risk means current or prospective risk of earnings and capital decrease arising from changes in the business environment and from adverse business decisions, or from the overlooking of changes in the business environment, inadequate implementation of decisions or poor reactions to changes in the competitive environment.

Regulatory Risk: banking sector is highly regulated and the environment continues to evolve in an unpredictable way, therefore the bank is exposed to regulatory risk, i.e. of non-compliance with regulatory requirements. In addition to mandatory capital adequacy ratios, the regulator (National Bank of Georgia) sets lending limits and other economic ratios, including, lending, liquidity and investment ratios. The Bank is required to comply with minimum reserve requirements and provide regular periodic reports.

The bank is also regulated by respective tax code and number of other laws in Georgia, which are relevant for the Bank through its everyday business activities. Additional regulatory requirements arise among others through: the Anti-Money Laundering (AML) and Counter-Terrorist Financing Policy; the Anti-Bribery, Anti-Corruption and Anti-Facilitation of Tax Evasion Policy, the Whistleblowing Policy, the Law of Georgia on Personal Data Protection (PDP).

In line with the Bank's integrated control framework, the bank carefully evaluates the impact of each legislative and regulatory change as part of its formal risk identification and assessment processes. It has established systems and processes to ensure full regulatory compliance, with the Compliance Unit of Risk Management Department in charge of these processes.

Operational Risk Department identifies potential breaches of PDP law via analyzing customer complaints, the operational risk event databases and introduces changes in operational practices to improve personal data protection and avoid leakage of personal information in the environment of rapidly increasing automation.

Financial Monitoring Department on the other hand enhances compliance to regulatory requirements via creating operational framework for regulations imposed by the Financial Monitoring Service of Georgia (FMS),

with the main objective of preventing illicit income legalization and terrorism financing.

Country Risk refers to potential losses that may be generated by an (economic, political, etc.) event that occurs in a specific country, where the event can be controlled by that country's government but not by the credit grantor/investor. The Bank introduced a limit system by implementing Country Risk Management Policy in order to measure its exposure to country risk based on the external rating of the countries.

Governance, Systems and Control Risks: assessment of Corporate Governance structure, internal key risk governance systems and control functions.

Reputation Risk may originate in the lack of compliance with industry service standards, failure to deliver on commitments, lack of customer-friendly service and fair market practices, low or inferior service quality, unreasonably high costs, a service style that does not harmonize with market circumstances or customer expectations, inappropriate business conduct or unfavorable authority opinion and actions.

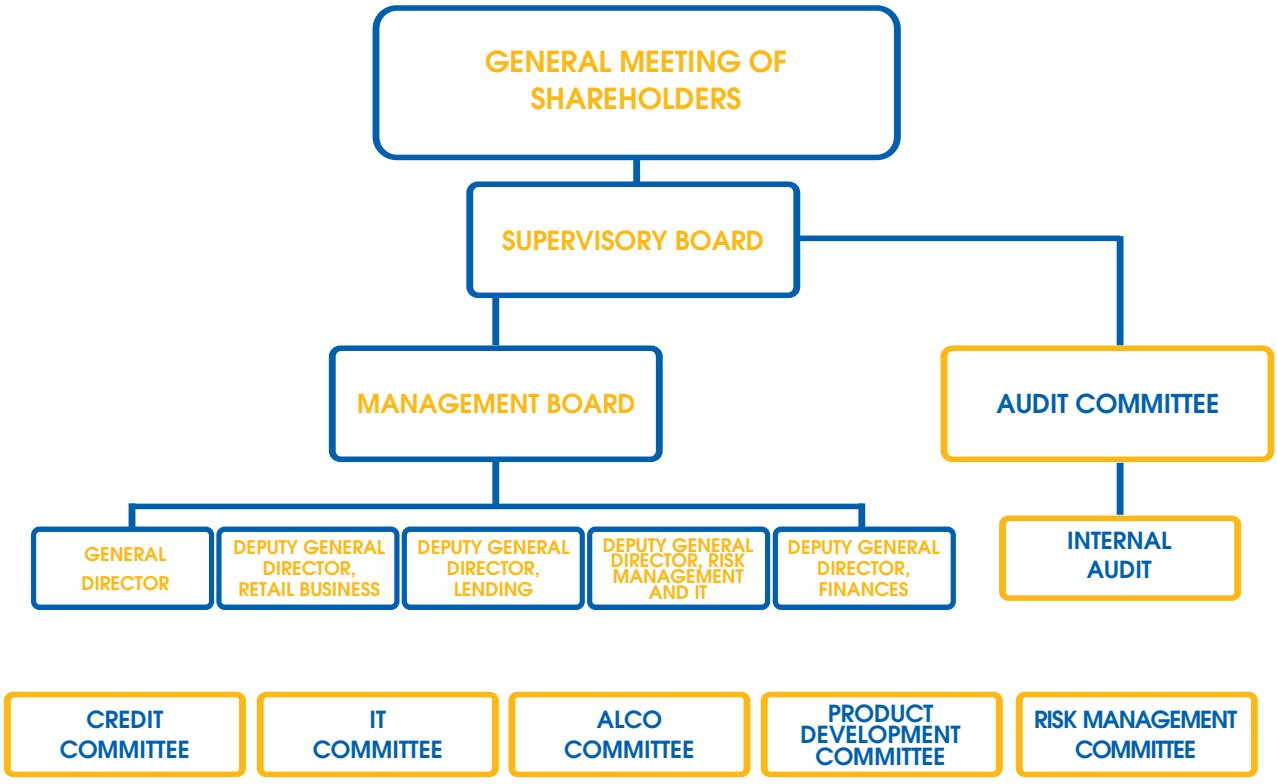
CORPORATE GOVERNANCE

CORPORATE GOVERNANCE

CORPORATE GOVERNANCE STRUCTURE

Responsible and transparent business management in order to maintain and strengthen trust-based relationship with its stakeholders remains a top guiding principle for Basisbank and for the Group. The group has established a robust system of corporate governance based on international standards and local legislation, which ensures effective allocation and clear separation of roles and responsibilities between shareholders, supervision and management.

One of the guiding principles of Basisbank's Corporate Governance is the clear separation of the functions of the shareholder, the Supervisory Board and the Management Board.
The shareholder exercises its rights and responsibilities through the General Meeting. The General Meeting of Shareholders is the supreme governing body of the bank, which makes decisions on the most important issues. The General Meeting approves the bank's charter, makes decisions on issuance of shares, distribution and usage of earnings, on changes in the bank's capital; establishment of the Supervisory Board and appointment and dismissal of its members.

Supervisory Board

The Supervisory Board (the Board) is the body supervising the Group's activities, exercising its functions through the Board Meeting and Board-level Committees.

The Board appoints and works closely with the Management Board, supervises and advises on important issues and is directly involved in fundamental decisions.

The key functions of the Supervisory Board are supervision of the Basisbank Group's activities, Corporate Governance and Risk Management. Within the framework of these functions, the Board makes decisions on establishing the group's values, organizational structure and generally, ensuring that the group is governed in full compliance with the principles of fairness, competence, professionalism and ethics; establishes the group's strategy and oversees management's implementation of the bank's strategic objectives; ensures that the group is in compliance with all regulatory and supervisory requirements; establishes the risk appetite of the company along with Management Board and the CRO (Deputy General Director on risk and IT). The Board also oversees Management Board's activities and evaluates Management Board's decisions, ensuring independence and effectiveness of control functions, and conducts Management Board's performance evaluation in line with its

long-term succession plan. The Board is responsible to oversee transactions with related parties and ensure existence of effective procedures and policies within the group in line with the requirements of law and regulatory framework.

The Board Members

The General Meeting of Shareholders elects members of the Board. The rules for recruiting of Board members are regulated by the law of Georgia, the Bank's Charter and the terms of reference. The Supervisory Board is responsible for the Corporate Governance of the bank. The bank should ensure availability of the wide range of skills and experience of the SB members, the presence of independent members and protection of the balanced plurality of opinions. In other words, the SB should be staffed with the members of different skills, experience and expertise.
In line with new Corporate Governance Code for Commercial Banks adopted in 2018 by National Bank of Georgia, Basisbank planned and executed several actions to meet new regulatory requirements and reflect emerging best practices, inter alia: appointment of independent members in the Supervisory Board, implementation of the Whistle-Blowing System, etc.

The composition of the governance and management of the bank went through some changes in 2018, to reflect the requirements of the Law of Georgia on the Activities of Commercial Banks. Mr. David Tsaava and Ms. Li Hui, the members of the Supervisory Board, who were also on the Management Board, left their Supervisory Board positions and were replaced by Mr. Zaza Robakidze and Ms. Mia Mi.

According to the other requirement of the same law, at least two independent members should be presented on the Supervisory Board and should constitute the majority of the Audit Committee of a commercial bank.
The Supervisory Board has five members, two of which are independent members. The members were elected through the Annual General Meeting of Shareholders.

The current members of our Supervisory Board are: Mr. Zhang Jun – the Executive Chairman of the Board, Mr. Zhou Ning – Vice Chairman (an independent member), Mr. Mi Zaiqi - Vice Chairman, Mr. Zaza Robakidze – Member (an independent member), Ms. Mia Mi – The Board Member.

All members of the Supervisory Board are selected in observance of the compliance criteria set by the National Bank of Georgia. In addition, the independent members of the Board meet all requirements, set for considering a person as an independent member.

Different experiences, qualification and skills of the Board members allow for reviewing various issues in depth and from various angles, while keeping the balance in decision-making. When performing their functions, the Board considers the interests of the bank, its depositors, shareholders and other stakeholders.

Zhang Jun

Chairman of the Supervisory Board

Zhang Jun holds an MBA. 2010 to present: Deputy General Manager in finance and foreign investments at Xinjiang Hualing Trade and Industry (Group) Co., Ltd. 1998 to 2010: worked as Sales Department General Manager, Assistant to the Chairman of the Board, HR Director in Urumqi City Commercial Bank. 1992 to 1997: Deputy Director in Chengxin Credit Union of Urumqi. Mr. Zhang held senior managerial positions at Urumqi Branch of the People's Bank of China, Urumqi City Commercial Bank and other financial institutions for many years. He has extensive practical experience in the operation and management of commercial banks, hence the profound and clear view of the strategic development of small and medium-sized commercial banks.

Zhou Ning

Vice Chairman of the Supervisory Board

Zhou Ning holds an MBA from Fuqua School of Business in USA, MS in Engineering from Virginia Polytechnic Institute, and BS in Engineering from the University of Science and Technology of China. 2005 to present: Managing Director in Tuhong International Co. Having implemented a number of financial advisory projects at Urumqi City Commercial Bank, Bank of Deyang, Yantai Bank, Hang Seng Bank, Wing Lung Bank, Xiamen Bank, Hong Kong Fubon Bank and Bank of Tianjin, Mr. Zhou has an in-depth understanding of strategy and business development of domestic and foreign small and medium banks.

Mi Zaiqi

Vice Chairman of the Supervisory Board

Holds a BA from University of California. 2011 to present: Deputy Director of GM Office in Xinjiang Hualing Trade and Industry Group Co., Ltd and Director of GM Office in Georgia Branch Office of Xinjiang Hualing Trade and Industry Group Co., Ltd. 2010-2011: worked as an assistant to GM in Xinjiang Hualing Real Estate Development Co., Ltd. 2005 to 2006: worked as an assistant to GM at Xinjiang Hualing Grand Hotel Co., Ltd.

Mia Mi

Member of the Supervisory Board

Holds a Bachelor's Degree in Business Administration from University of Southern California, Los Angeles. Director of International Development at Hualing Group International Special Economic Zone in Georgia. Extensive experience in assisting Chairman of JSC Hualing International Special Economic Zone in 2 crucial actions: acquisition of JSC Basisbank in 2012 and each year (2011-2015) organizing international construction materials fair, connecting buyers and sellers from across Central Asia. 2015-2017, Mia Mi held various positions in key departments at Basisbank, analyzing loan portfolio, communicating with Chinese corporate and retail clients as well as Banks shareholders, organizing major corporate events and assisting HR in recruiting talents.

Zaza Robakidze

Member of the Supervisory Board

Holding a Master's Degree in Economics, Mr. Robakidze has an extensive expertise in the banking field of over 24 years. Chairman of Audit Committee since 2012 and a Member of Supervisory Board since 2018. Starting his career as a chief specialist at Financial Supervision agency, Zaza Robakidze continued at various positions at the National of Bank of Georgia, from Economist to Head of Supervision Department.

Supervisory Board - level Committees. The Board exercises its functions through its meetings, as well as through Board-level Committees: the Audit Committee and the Risk Management Committee, the latter is proposed to be established in early 2019.

Audit Committee. The Board exercises its power and performs audit, compliance and compensation through internal Audit Committee, which is established by the Board and is staffed with the Board members. It oversees the implementation of the supervisory functions and provides the objective information on the effectiveness of financial, risk and internal control systems, performance and compliance with established standards and requirements. Audit Committee of the Board has been in operation for many years, as a function which supports the Board to ensure the effective system of internal control in the bank.

In the course of the past year, the Audit Committee convened five times, and among others, was responsible for:

- Ensuring the adequacy and efficiency of the functions of the bank's internal and external auditors; within that, setting of the scale and scope of the internal audit;
- Ensuring that the Management Board takes necessary steps to correct the identified control weaknesses, incompliance with the legislation and other deficiencies;
- Ensuring the framework of the risk management and efficiency of internal controls;
- Review of the annual consolidated and separate financial and non-financial statements of the banks, discussion of the audited reports with the auditors, the pre-audit and post-audit processes and key issues and findings, and preparing of reports and recommendations for the Supervisory Board.
- Review of all internal documentations, the appropriateness of internal processes and control function, monitoring of the financial reporting process, data validation process, etc.
-

Importantly, in 2018 the functions of the Audit Committee included the functioning of the Whistle Blowing System. Through the whistle blowing system, the Committee and the Supervisory Board will be able to be better informed both internally and from external stakeholders and control possible unethical or illegal actions.

Three members of the Supervisory Board are present in the Audit Committee, two of which are independent.

The current members of the Audit Committee are: Zaza Robakidze (the Chairman of the Audit committee and an independent member of the Board), Mi Zaiqi (The Board Member), and Zhou Ning (The Vise Chairmen and an Independent Member of the Board).

Risk Management Committee. Currently, Risk Management oversight of the Board is performed through the Audit Committee. In order to intensify the risk management and increase effectiveness of control function, the Board has made a decision to establish the risk management committee at the Board level. The tasks will be transformed from the audit committee and set separately. The Committee will be staffed by the three members of the Board, two of which should be independent members. Through the Risk Management Committee, the Board will be involved and will oversee issues such as: risk management culture and its execution in the bank, availability of effective risk management framework, strategy and policies, control of their execution by the management board; compliance of capital and liquidity management strategies/other types of risks including credit, market, operational and reputational risks with risk appetite of the bank; effective solution and elimination of identified material risks and weaknesses, etc.

Novelties Planned for 2019. In 2018, the National Bank of Georgia adopted the Corporate Governance Code for Commercial Banks (CG Code); until this, Basisbank was a signatory to the Corporate Governance Code for Commercial Banks published by the Banking Association of Georgia in 2009, which followed the corporate governance standards of the Basel Committee.

In order to meet new requirements laid down in CG Code adopted by the NBG and reflect emerging best practices, in 2019, the Group plans to:

- Set up at the Board level Risk Management Committee;
- Develop self-assessment and evaluation procedures and system for Supervisory Board members;
- Review and update upon necessity the Risk Management Policies, so that the Risk Management Framework is in compliance with current challenges as well as regulatory changes.
- Adopt new policies/procedures to re-regulate remuneration principles of senior management as well as employees identified as material risk takers; amend corporate governance and corporate ethics regulations - set duties and activities of supervisory board level risk management committee; incorporate Basisbank

environmental and social risk management policy requirements into the risk management frame of the Bank, etc.
- Support the Supervisory Board as well as Management Board members' trainings and further education measures, required for their tasks.
- Compliance policy, program and manual will be approved and available for respective stakeholders.

Management Board

The primary function of the Management is to effectively run the group's activity, ensure the uninterrupted growth and development of the bank and the group, ensuring sustainable positioning on the market in line with the objectives set by the Supervisory Board. The SB appoints the members, their functions, the structure and the role in governance and responsibilities in line with the applicable law and terms of reference. The remuneration is clearly defined by the SB. The accountability of the management, meetings, decision making framework is defined by the Regulation on the Management Board adopted by the Supervisory Board.

The management recognizes the importance of good corporate governance and risk management culture as well as its role in these processes. The management runs operations of the Bank and is responsible for managing its activities in accordance with the Bank's objectives, in compliance with applicable laws/guidelines as well as internal regulations. The Management Board works closely together with the Supervisory Board and reports to the Supervisory Board on all issues with relevance for the Bank concerning strategy, the intended business policy, planning, business development, risk situation, risk management, staff development, reputation and compliance, on systematic basis but at least quarterly.

The management is responsible for delivering business objectives in line with the group's strategy, ensuring the Bank's capital and liquidity planning, and that management policies and procedures are communicated and implemented throughout the bank and are supported by sufficient authority and resources. The management is also responsible to ensure that the bank operates consistently with the processes and procedures set out in its internal and external regulations, allocations of resources, planning, managing, accounting and reporting of financial and risk position, properly executing the management and control functions.

Management Board consists of General Director and his Deputies, in charge of their respective areas.

BASISBANK

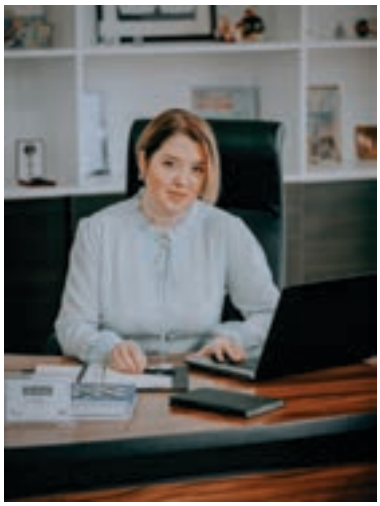
David Tsaava

General Director

Member of Management Board since 2008. Member of Supervisory Board 2015-2018. Holds PhD in Business administration.

Mr. Tsaava has 14 years of experience in banking. David Tsaava started his career as a loan officer, later he headed the Corporate Lending Division. In 2010 Mr. Tsaava was promoted to General Director Position. In 2015 he became a member of the Supervisory Board.

Since December 2017 David Tsaava has been serving as Supervisory Board member of JSC “BHL Leasing” and JSC “Hualing Insurance”.

Lia Aslanikashvili

Deputy General Director, Finance

Member of Management Board since 2008. Ms Aslanikashvili holds Master's degree in International Economic Relations from Tbilisi State University. With 19 years of experience in banking, she managed treasury and settlement departments for many years at BasicBank. Since December 2017 Ms. Aslanikashvili has been serving as General Director of JSC “BHL Leasing” and Deputy General Director of JSC “Hualing Insurance”.

Li Hui

Deputy General Director Lending

Member of the Supervisory Board 2012-2018. Holds Bachelor's Degree in Accounting. Ms. Li has been working in the financial sector since 1993, successively as an accountant, a loan officer. She has a wealth of work and management experience and is very familiar with banking business. She was in charge of loan approval in Credit Management Department of Urumqi City Commercial Bank. Then she held the position of Deputy Manager of Credit Department and Deputy Director in Urumqi Chengxin Credit Cooperatives. Ms. Li joined Management Board of Basisbank in 2015. She supervises the approval of large-scale loans at Basisbank.

David Kakabadze

Deputy General Director, Risk Management and IT

Member of Management Board since 2008. Holds Master's degree in Finance from Caucasus Business School. With 15 years of experience in banking, David Kakabadze worked in Information Technologies and Risk Management. Since December 2017 Mr. Kakabadze has been serving as a Deputy General Director of JSC “BHL Leasing” and General Director of JSC “Hualing Insurance”.

Levan Gadrapkhadze

Deputy General Director, Retail Business

Member of Management Board since 2008. Holds Master's degree in business management and has 16 years of experience in banking. He worked for the plastic cards and foreign exchange departments on various positions. Since December 2017 Levan Gardapkhadze has been serving as a Deputy General Director of JSC “BHL Leasing” and JSC “Hualing Insurance”.

Conflict of Interests

Based on the Group specifics, the Supervisory Board, the Management Board and other control functions strictly control the possible sources of the conflict of interest, including the following tools: the bank records the related parties and sets controls on the transactions with the related parties. The Supervisory Board periodically revises the policies developed and approved by it, in order to ensure compliance with the underlying challenges. In addition, the bank closely cooperates with the National Bank of Georgia to take into consideration the regulator's instructions for the creation of the robust control system.

The transactions with the related parties are subject to compulsory review and approval by the Management Board/Supervisory Board (based on the amounts). The bank strictly adheres to the arm's length principle and ensures the conformity of the related party transactions with these principles.

CONSOLIDATED AND SEPARATE AUDITED FINANCIAL STATEMENTS

Consolidated and Separate Financial Statements and Independent Auditor's Report
BasisBank Group

31 December 2018

CONTENTS

Independent Auditor's Report

Consolidated and Separate Financial Statements

Consolidated and Separate Statements of Financial Position....1
Consolidated and Separate Statements of Profit or Loss and Other Comprehensive Income....2
Consolidated and Separate Statements of Changes in Equity....5
Consolidated and Separate Statements of Cash Flows....8

Notes to the Consolidated and Separate Financial Statements

1 Introduction....7
2 Operating Environment of the Group....8
3 Summary of Significant Accounting Policies....8
4 Critical Accounting Estimates, and Judgements in Applying Accounting Policies....22
5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations....25
6 New Accounting Pronouncements....29
7 Cash and Cash Equivalents....31
8 Mandatory cash balances with the National Bank of Georgia....32
9 Due from Other Banks....32
10 Investments in Debt Securities....33
11 Investments in Equity Securities....37
12 Loans and Advances to Customers....38
13 Investment Securities AFS (*For comparatives only)*....50
14 Bonds carried at amortized cost (*For comparatives only)*....50
15 Investment Properties....51
16 Insurance contracts and Other Financial Assets....52
17 Other Assets....55
18 Premises, Equipment and Intangible Assets....56
19 Non-Current Assets Classified as Held for Sale (or Disposal Groups)....57
20 Due to Other Banks....57
21 Customer Accounts....58
22 Other Borrowed Funds....59
23 Insurance Liabilities and Other Financial Liabilities....59
24 Other Liabilities....60
25 Share Capital....61
26 Share Based Payments....61
27 Other Comprehensive Income Recognised in Each Component of Equity....63
28 Interest Income and Expense....63
29 Fee and Commission Income and Expense....64
30 Other Operating Income....64
31 Administrative and Other Operating Expenses....65
32 Income Taxes....66
33 Dividends....68
34 Net Debt Reconciliation....68
35 Financial Risk Management....69
36 Management of Capital....87
37 Contingencies and Commitments....89
38 Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities....94
39 Fair Value Disclosures....94
40 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category....98
41 Related Party Transactions....99
42 Accounting Policies Applicable before 1 January 2018....103
43 Abbreviations....106

Independent Auditor's Report

To the Shareholders and Management of JSC BasisBank

Our opinion

In our opinion, the consolidated and separate financial statements (the 'financial statements') present fairly, in all material respects, the consolidated and separate financial position of JSC BasisBank (the "Bank") and its subsidiaries (together - the 'Group') as at 31 December 2018, and its consolidated and separate financial performance and its consolidated and separate cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The financial statements comprise:

- the consolidated and separate statements of financial position as at 31 December 2018;
- the consolidated and separate statements of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the consolidated and separate statements of changes in equity for the year then ended;
- the consolidated and separate statements of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include summary of significant accounting policies.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Group and the Bank in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. Other information comprises Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

Based on the work performed in the course of our audit, in our opinion, in all material respects:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements; and
- the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing and complies with respective regulatory normative acts.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Group's and the Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's and the Bank's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's and the Bank's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's and the Bank's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained

up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group or the Bank to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the Group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

For and on behalf of PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

21 March 2019, except for Reporting on other information, for which the date of our report is 14 May 2019
Tbilisi, Georgia

pwc

Independent Auditor's Report

To the Shareholders and Management of JSC BasisBank

Our opinion

In our opinion, the consolidated and separate financial statements (the 'financial statements') present fairly, in all material respects, the consolidated and separate financial position of JSC BasisBank (the "Bank") and its subsidiaries (together - the 'Group') as at 31 December 2018, and its consolidated and separate financial performance and its consolidated and separate cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The financial statements comprise:

- the consolidated and separate statements of financial position as at 31 December 2018;
- the consolidated and separate statements of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the consolidated and separate statements of changes in equity for the year then ended;
- the consolidated and separate statements of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include summary of significant accounting policies.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Group and the Bank in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. Other information comprises Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

Based on the work performed in the course of our audit, in our opinion, in all material respects:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements; and
- the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing and complies with respective regulatory normative acts.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Group's and the Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's and the Bank's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's and the Bank's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's and the Bank's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained

up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group or the Bank to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the Group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

For and on behalf of PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

21 March 2019, except for Reporting on other information, for which the date of our report is 14 May 2019
Tbilisi, Georgia

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2018 Bank Separate	31 December 2018 Consolidated	31 December 2017 Bank Separate	31 December 2017 Consolidated
ASSETS					
Cash and cash equivalents	7	130,272	132,500	139,577	139,577
Mandatory cash balances with the NBG	8	170,443	170,443	130,824	130,824
Due from other banks	9	-	-	15,094	15,094
Investments in debt securities	10	175,690	175,690	-	-
Investments in equity securities	11	63	63	-	-
Investment in subsidiaries	41	10,096	-	8,097	-
Loans and advances to customers	12	900,803	900,803	757,874	757,874
Available-for-sale investment securities	13	-	-	63	63
Bonds carried at amortized cost	14	-	-	143,903	143,903
Investment properties	15	1,037	1,572	400	1,078
Current income tax prepayment	32	-	5	183	217
Insurance and other financial assets	16	809	5,066	1,429	1,429
Other assets	17	15,031	17,449	14,019	16,857
Intangible assets	18	1,364	1,382	861	861
Premises and equipment	18	26,421	26,457	21,888	21,894
Non-current assets held for sale	19	4,016	4,360	1,928	1,928
TOTAL ASSETS		**1,436,045**	**1,435,790**	**1,236,140**	**1,231,599**
LIABILITIES					
Due to other banks	20	100,196	100,196	59,982	59,982
Customer accounts	21	734,262	727,421	682,318	677,820
Other borrowed funds	22	345,782	345,782	270,280	270,280
Insurance and other financial liabilities	23	1,822	6,353	7,674	7,674
Current income tax liability	32	1,374	1,647	-	-
Deferred income tax liability	32	1,664	1,671	152	152
Provisions for liabilities and charges	37	374	374	346	346
Other liabilities	24	2,410	2,812	1,854	1,854
TOTAL LIABILITIES		**1,187,884**	**1,186,256**	**1,022,606**	**1,018,108**
EQUITY					
Share capital	25	16,057	16,057	16,057	16,057
Share premium		74,923	74,923	74,923	74,923
Retained earnings		146,558	147,931	113,316	113,273
Share based payment reserve	26	1,339	1,339	851	851
Revaluation reserve for premises		9,284	9,284	8,233	8,233
Revaluation reserve available-for-sale securities				154	154
TOTAL EQUITY		**248,161**	**249,534**	**213,534**	**213,491**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**1,436,045**	**1,435,790**	**1,236,140**	**1,231,599**

Approved for issue and signed on 21 March 2019.

David Tsaava	Lia Aslanikashvili
General Director	Deputy General Director, Finances

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2018 Bank Separate	31 December 2018 Consolidated	31 December 2017 Bank Separate	31 December 2017 Consolidated
ASSETS					
Cash and cash equivalents	7	130,272	132,500	139,577	139,577
Mandatory cash balances with the NBG	8	170,443	170,443	130,824	130,824
Due from other banks	9	-	-	15,094	15,094
Investments in debt securities	10	175,690	175,690	-	-
Investments in equity securities	11	63	63	-	-
Investment in subsidiaries	41	10,096	-	8,097	-
Loans and advances to customers	12	900,803	900,803	757,874	757,874
Available-for-sale investment securities	13	-	-	63	63
Bonds carried at amortized cost	14	-	-	143,903	143,903
Investment properties	15	1,037	1,572	400	1,078
Current income tax prepayment	32	-	5	183	217
Insurance and other financial assets	16	809	5,066	1,429	1,429
Other assets	17	15,031	17,449	14,019	16,857
Intangible assets	18	1,364	1,382	861	861
Premises and equipment	18	26,421	26,457	21,888	21,894
Non-current assets held for sale	19	4,016	4,360	1,928	1,928
TOTAL ASSETS		**1,436,045**	**1,435,790**	**1,236,140**	**1,231,599**
LIABILITIES					
Due to other banks	20	100,196	100,196	59,982	59,982
Customer accounts	21	734,262	727,421	682,318	677,820
Other borrowed funds	22	345,782	345,782	270,280	270,280
Insurance and other financial liabilities	23	1,822	6,353	7,674	7,674
Current income tax liability	32	1,374	1,647	-	-
Deferred income tax liability	32	1,664	1,671	152	152
Provisions for liabilities and charges	37	374	374	346	346
Other liabilities	24	2,410	2,812	1,854	1,854
TOTAL LIABILITIES		**1,187,884**	**1,186,256**	**1,022,606**	**1,018,108**
EQUITY					
Share capital	25	16,057	16,057	16,057	16,057
Share premium		74,923	74,923	74,923	74,923
Retained earnings		146,558	147,931	113,316	113,273
Share based payment reserve	26	1,339	1,339	851	851
Revaluation reserve for premises		9,284	9,284	8,233	8,233
Revaluation reserve available-for-sale securities				154	154
TOTAL EQUITY		**248,161**	**249,534**	**213,534**	**213,491**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**1,436,045**	**1,435,790**	**1,236,140**	**1,231,599**

Approved for issue and signed on 21 March 2019.

David Tsaava
General Director

Lia Aslanikashvili
Deputy General Director, Finances

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2018 Bank Separate	31 December 2018 Consolidated	31 December 2017 Bank Separate	31 December 2017 Consolidated
Interest income calculated using the effective interest method	28	98,708	98,803	78,628	78,628
Interest and similar expense	28	(43,509)	(43,085)	(32,641)	(32,622)
Net margin on interest and similar income		**55,199**	**55,718**	**45,987**	**46,006**
Credit loss allowance		(966)	(966)	(1,976)	(1,976)
Net margin on interest and similar income after credit loss allowance		**54,233**	**54,752**	**44,011**	**44,030**
Fee and commission income	29	6,695	6,630	5,007	4,973
Fee and commission expense	29	(2,490)	(2,490)	(2,238)	(2,238)
Net insurance revenue		-	1,883	-	-
Net insurance claims incurred		-	(281)	-	-
Gains less losses from financial derivatives		-	-	(184)	(184)
Gains less losses from trading in foreign currencies		4,467	4,467	4,114	4,114
Foreign exchange translation gains less losses		(283)	(283)	(229)	(229)
Provision for credit related commitments		206	206	(198)	(198)
Other operating income	30	3,712	3,739	676	696
Administrative and other operating expenses	31	(25,470)	(25,858)	(19,278)	(19,333)
Profit before tax		**41,070**	**42,765**	**31,681**	**31,631**
Income tax expense	32	(5,195)	(5,473)	(1,742)	(1,742)
PROFIT FOR THE YEAR		**35,875**	**37,292**	**29,939**	**29,889**
Other comprehensive income / (loss):					
Items that may be reclassified subsequently to profit or loss:					
Available-for-sale investments:					
- Gains less losses arising during the year	13	-	-	(85)	(85)
Items that will not be reclassified to profit or loss:					
Revaluation of premises and equipment	18	1,052	1,052	-	-
Other comprehensive income / (loss) for the year		**1,052**	**1,052**	**(85)**	**(85)**
Total comprehensive income for the year		**36,927**	**38,344**	**29,854**	**29,804**

In thousands of Georgian Lari	Note	Share capital	Share premium	Share based payments reserve	Revaluation reserve for AFS securities	Revaluation reserve for premises	Retained earnings	Total equity
Balance at 31 December 2016		**16,057**	**74,923**	**388**	**239**	**8,233**	**85,929**	**185,769**
Profit for the year		-	-	-	-	-	29,889	29,889
Other comprehensive income	27	-	-	-	(85)	-	-	(85)
Total comprehensive income for 2017		-	-	-	(85)	-	29,889	29,804
Share Based Payment accruals	26	-	-	463	-	-	-	463
Dividends declared	33	-	-	-	-	-	(2,545)	(2,545)
Balance at 31 December 2017		**16,057**	**74,923**	**851**	**154**	**8,233**	**113,273**	**213,491**
Adoption of IFRS 9: – remeasurement for expected credit losses, net of tax	5	-	-	-	-	-	202	202
– other effects	5				(154)		154	-
Restated balance at 1 January 2018		**16,057**	**74,923**	**851**	-	**8,233**	**113,629**	**213,693**
Profit for the year		-	-	-	-	-	37,292	37,292
Other comprehensive income	27	-	-	-	-	1,052	-	1,052
Total comprehensive income for 2018		-	-	-	-	1,052	37,292	38,344
Share Based Payment accruals	26	-	-	488	-	-	-	488
Dividends declared	33	-	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
Balance at 31 December 2018		**16,057**	**74,923**	**1,339**	**-**	**9,284**	**147,931**	**249,534**

In thousands of Georgian Lari	Note	Share capital	Share premium	Share based payments reserve	Revaluation reserve for AFS securities	Revaluation reserve for premises	Retained earnings	Total equity
Balance at 31 December 2016		**16,057**	**74,923**	**388**	**239**	**8,233**	**85,924**	**185,764**
Profit for the year		-	-	-	-	-	29,939	29,939
Other comprehensive income	27	-	-	-	(85)	-	-	(85)
Total comprehensive income for 2017		-	-	-	(85)	-	29,939	29,854
Share Based Payment accruals	26	-	-	463	-	-	-	463
Dividends declared	33	-	-	-	-	-	(2,545)	(2,545)
Balance at 31 December 2017		**16,057**	**74,923**	**851**	**154**	**8,233**	**113,316**	**213,534**
Adoption of IFRS 9:								
– remeasurement for expected credit losses, net of tax	5	-	-	-	-	-	202	202
– other effects	5				(154)		154	-
Restated balance at 1 January 2018		**16,057**	**74,923**	**851**	-	**8,233**	**113,672**	**213,736**
Profit for the year		-	-	-	-	-	35,875	35,875
Other comprehensive income	27	-	-	-	-	1,052	-	1,052
Total comprehensive income for 2018		-	-	-	-	1,052	35,875	36,927
Share Based Payment accruals	26	-	-	488	-	-	-	488
Dividends declared	33	-	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
Balance at 31 December 2018		**16,057**	**74,923**	**1,339**	**-**	**9,284**	**146,558**	**248,161**

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2018 Bank Separate	31 December 2018 Consolidated	31 December 2017 Bank Separate	31 December 2017 Consolidated
Cash flows from operating activities					
Interest income received		93,462	93,557	74,545	74,545
Interest paid		(42,129)	(41,705)	(33,527)	(33,508)
Fees and commissions received		6,695	6,630	5,007	4,973
Fees and commissions paid		(2,490)	(2,490)	(2,238)	(2,238)
Settlements from financial derivatives		-		(184)	(184)
Income received from trading in foreign currencies		4,467	4,467	4,287	4,287
Other operating income received		3,712	5,341	676	696
Proceeds from disposal of foreclosed properties		6,543	6,543	1,614	1,614
Staff costs paid		(13,818)	(14,144)	(11,013)	(11,014)
Administrative and other operating expenses paid		(8,963)	(9,044)	(7,046)	(7,114)
Income tax paid		(2,343)	(2,343)	(3,705)	(3,675)
Cash flows from operating activities before changes in operating assets and liabilities		**45,136**	**46,812**	**28,416**	**28,382**
Net (increase)/decrease in:-					
- due from other banks		(20,780)	(20,779)	(35,398)	(35,394)
- loans and advances to customers		(134,031)	(134,375)	(187,244)	(187,167)
- other financial assets		(26,374)	(30,631)	(13,079)	(13,080)
- other assets		(843)	(422)	(1,733)	(1,775)
Net increase/(decrease) in:					
- due to other banks		18,003	18,003	5,876	5,874
- customer accounts		40,110	37,767	118,240	113,929
- other financial liabilities		(6,003)	(1,472)	5,481	5,481
- other liabilities		19,827	20,258	(46)	(46)
Net cash used in operating activities		**(64,955)**	**(64,839)**	**(79,487)**	**(83,796)**
Cash flows from investing activities					
Injection of cash in subsidiary		(2,000)	-	(4,300)	-
Acquisition of premises and equipment	18	(5,164)	(5,195)	(2,034)	(2,039)
Acquisition of investment properties	15	(637)	(494)	-	-
Proceeds from disposal of investment properties		-	-	65	79
Acquisition of intangible assets	18	(742)	(760)	(490)	(490)
Proceeds from disposal of intangible assets	18	15	33	43	43
Net cash used in investing activities		**(8,528)**	**(6,416)**	**(6,716)**	**(2,407)**
Cash flows from financing activities					
Proceeds from other borrowed funds	34	262,622	262,622	678,868	678,868
Repayment of other borrowed funds	34	(195,944)	(195,944)	(530,118)	(530,118)
Dividends paid	33	(2,989)	(2,989)	(2,545)	(2,545)
Net cash from financing activities		**63,689**	**63,689**	**146,205**	**146,205**

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2018 Bank Separate	31 December 2018 Consolidated	31 December 2017 Bank Separate	31 December 2017 Consolidated
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		**489**	**489**	**5,889**	**5,889**
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents		**(9,305)**	**(7,077)**	**65,891**	**65,891**
Cash and cash equivalents at the beginning of the year		**139,577**	**139,577**	**73,686**	**73,686**
Cash and cash equivalents at the end of the year	7	**130,272**	**132,500**	**139,577**	**139,577**

1 Introduction

These consolidated and separate financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards for the year ended 31 December 2018 for JSC Basisbank (the "Bank") and its subsidiaries (together the "Group").

The Bank was incorporated and is domiciled in Georgia. Registering body is Krtsanisi_Mtatsminda court and registration number is 4/5-44, Tax code 203841833. The Bank is a joint stock company limited by shares and was set up in accordance with Georgian regulations. As of 31 December 2018 and 2017 the Bank's immediate and ultimate parent company was Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd incorporated in People's Republic of China, and the Bank was ultimately controlled by Mr Mi Enhua.

	% of ownership interest held as at 31 December	
Shareholders	**2018**	**2017**
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	92.305%	92.305%
Mr. Mi Zaiqi	6.969%	6.969%
Other minority shareholders	0.726%	0.726%

Principal activity. The Group's principal business activity is commercial and retail banking operations within Georgia. The Bank has operated under a full banking licence issued by the National Bank of Georgia ("NBG") since 1993.

The Bank participates in the state deposit insurance scheme, which was introduced by the Georgian law on "Deposits insurance system" dated 17 May 2017. The Deposit Insurance Agency guarantees repayment of 100% of individual deposits up to GEL 5,000 per individual on occurrence of an insurance case - the liquidation, insolvency or bankruptcy process in accordance with the law of Georgia on Commercial Banks.

The Bank has 22 (2017: 22) branches in Georgia. The Group had 463 employees at 31 December 2018 (2017: 399 employees).

Registered address and place of business. The Bank's registered address is: #1 Ketevan Tsamebuli Avenue, Tbilisi 0103, Georgia.

Presentation currency. These consolidated financial statements are presented in thousands of Georgian Lari ("GEL"), unless otherwise stated.

Subsidiaries. These consolidated financial statements include the following principal subsidiaries:

			Ownership % at 31 December	
Name	**Country of incorporation**	**Principal activities**	**2018**	**2017**
Basis Asset Management – Holding LLC	Georgia	Asset management	100%	100%
Hualing Insurance JSC	Georgia	Insurance	100%	100%
BHL Leasing JSC	Georgia	Leasing	100%	100%

Basis Asset Management – Holding LLC. The Company was incorporated and is domiciled in Georgia. Registering body is Revenue Service of Georgia, Tax code 404417984. The Company is Limited Liability Company and was set up in accordance with Georgian regulations. The company's principal business activity is holding property for lease.

Hualing Insurance JSC. JSC "Hualing Insurance" was incorporated in December 2017 and is domiciled in Georgia. The Company is a joint stock company limited by shares and was set up in accordance with Georgian regulations. Registering body is Revenue Service of Georgia, Tax code 406232214.

The Company's principal business activity is insurance business operations within Georgia. The Company has a life and non-life licenses issued by the Insurance State Supervision Service of Georgia since 27 December 2017.

1 Introduction (Continued)

BHL Leasing JSC.The Company was incorporated and is domiciled in Georgia. Registering body is Revenue Service of Georgia, Tax code 406233534. The Company is Limited Liability Company and was set up in accordance with Georgian regulations.

The Bank establish leasing subsidiary in December 2018 to offer the customers financial leasing products in:

- Vehicle leasing
- Leasing of fixed assets (equipment, technic etc.)
- Preferential agricultural leasing (APMA)
- Leasing provided under the program “Produce in Georgia”
- Sale-and-leaseback

Abbreviations. A glossary of various abbreviations used in this document is included in Note 43.

2 Operating Environment of the Group

The Group’s operations are located in Georgia. Consequently, the Group is exposed to the economic and financial markets of Georgia which display characteristics of an emerging market. The legal, tax and regulatory frameworks continue development, but are subject to varying interpretations and frequent changes which together with other legal and fiscal impediments contribute to the challenges faced by entities operating in the Georgia. The consolidated and seprate financial statements reflect management’s assessment of the impact of the Georgian business environment on the operations and the financial position of the Group. The future business environment may differ from management’s assessment.

For the purpose of measurement of expected credit losses (“ECL”) the Group uses supportable forward-looking information, including forecasts of macroeconomic variables. As with any economic forecast, however, the projections and likelihoods of their occurrence are subject to a high degree of inherent uncertainty and therefore the actual outcomes may be significantly different from those projected. Note 35 provides more information of how the Group incorporated forward-looking information in the ECL models.

3 Summary of Significant Accounting Policies

Basis of preparation. These consolidated and separate financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (“IFRS”) under the historical cost convention, as modified by the initial recognition of financial instruments based on fair value, and by the revaluation of premises and equipment, financial instruments categorised at fair value through profit or loss (“FVTPL”) and at fair value through other comprehensive income (“FVOCI”). The principal accounting policies applied in the preparation of these consolidated and separate financial statements are set out below. Apart from the accounting policy changes resulting from the adoption of IFRS 9 and IFRS 15 effective from 1 January 2018, these policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated. Refer to Notes 5 and 35.

Consolidated financial statements. Subsidiaries are those investees, including structured entities, that the Group controls because the Group (i) has power to direct relevant activities of the investees that significantly affect their returns, (ii) has exposure, or rights, to variable returns from its involvement with the investees, and (iii) has the ability to use its power over the investees to affect the amount of investor’s returns. The existence and effect of substantive rights, including substantive potential voting rights, are considered when assessing whether the Group has power over another entity. For a right to be substantive, the holder must have practical ability to exercise that right when decisions about the direction of the relevant activities of the investee need to be made. The Group may have power over an investee even when it holds less than majority of voting power in an investee. In such a case, the Group assesses the size of its voting rights relative to the size and dispersion of holdings of the other vote holders to determine if it has de-facto power over the investee. Protective rights of other investors, such as those that relate to fundamental changes of investee’s activities or apply only in exceptional circumstances, do not prevent the Group from controlling an investee. Subsidiaries are consolidated from the date on which control is transferred to the Group, and are deconsolidated from the date on which control ceases.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

The acquisition method of accounting is used to account for the acquisition of subsidiaries. Identifiable assets acquired and liabilities and contingent liabilities assumed in a business combination are measured at their fair values at the acquisition date, irrespective of the extent of any non-controlling interest.

The Group measures non-controlling interest that represents present ownership interest and entitles the holder to a proportionate share of net assets in the event of liquidation on a transaction by transaction basis, either at: (a) fair value, or (b) the non-controlling interest's proportionate share of net assets of the acquiree.

The consideration transferred for the acquiree is measured at the fair value of the assets given up, equity instruments issued and liabilities incurred or assumed, including fair value of assets or liabilities from contingent consideration arrangements, but excludes acquisition related costs such as advisory, legal, valuation and similar professional services. Transaction costs incurred for issuing equity instruments are deducted from equity; transaction costs incurred for issuing debt are deducted from its carrying amount and all other transaction costs associated with the acquisition are expensed.

Intercompany transactions, balances and unrealised gains on transactions between group companies are eliminated; unrealised losses are also eliminated unless the cost cannot be recovered. The Bank and all of its subsidiaries use uniform accounting policies consistent with the Group's policies.

Investments in subsidiaries. Investments in sunsidiaries are accounted for under the cost method in the separate financial statements of the Bank. When there is objective evidence that the carrying amount of the investment in subsidiary has impaired the impairment loss is calculated as a difference between the carrying amount of the investment and its recoverable amount. The recoverable amount is determined as the higher of its fair value less costs to sell and its value in use. An impairment loss recognised in prior periods can be reversed only if there has been a change in the estimates used to determine the investment's recoverable amount since the last impairment loss was recognised.

Insurance contracts. Insurance contracts are defined as those containing significant insurance risk at the inception of the contract, or those where at the inception of the contract there is a scenario with commercial substance where the level of insurance risk may be significant. The significance of insurance risk is dependent on both the probability of an insured event and the magnitude of its potential effect. Once a contract has been classified as an insurance contract, it remains an insurance contract for the remainder of its lifetime, even if the insurance risk reduces significantly during this period, unless all rights and obligations are extinguished or expire.

Insurance receivables. Insurance receivables are recognized based upon insurance policy terms and measured at cost. The carrying value of insurance receivables is reviewed for impairment whenever events or circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable, with any impairment loss recorded in the profit or loss.

Purchases and sales of non-controlling interests. The Group applies the economic entity model to account for transactions with owners of non-controlling interest. Any difference between the purchase consideration and the carrying amount of non-controlling interest acquired is recorded as a capital transaction directly in equity. The Group recognises the difference between sales consideration and carrying amount of non-controlling interest sold as a capital transaction in the statement of changes in equity.

Disposals of subsidiaries. When the Group ceases to have control or significant influence, any retained interest in the entity is remeasured to its fair value, with the change in carrying amount recognised in profit or loss. The fair value is the initial carrying amount for the purposes of subsequently accounting for the retained interest as an associate, joint venture or financial asset. In addition, any amounts previously recognised in other comprehensive income in respect of that entity, are accounted for as if the Group had directly disposed of the related assets or liabilities. This may mean that amounts previously recognised in other comprehensive income are recycled to profit or loss.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

Financial instruments – key measurement terms. *Fair value* is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The best evidence of fair value is price in an active market. An active market is one in which transactions for the asset or liability take place with sufficient frequency and volume to provide pricing information on an ongoing basis. Fair value of financial instruments traded in an active market is measured as the product of the quoted price for the individual asset or liability and the quantity held by the entity. This is the case even if a market's normal daily trading volume is not sufficient to absorb the quantity held and placing orders to sell the position in a single transaction might affect the quoted price.

A portfolio of financial derivatives or other financial assets and liabilities that are not traded in an active market is measured at the fair value of a group of financial assets and financial liabilities on the basis of the price that would be received to sell a net long position (ie an asset) for a particular risk exposure or paid to transfer a net short position (ie a liability) for a particular risk exposure in an orderly transaction between market participants at the measurement date. This is applicable for assets carried at fair value on a recurring basis if the Group: (a) manages the group of financial assets and financial liabilities on the basis of the entity's net exposure to a particular market risk (or risks) or to the credit risk of a particular counterparty in accordance with the entity's documented risk management or investment strategy; (b) it provides information on that basis about the group of assets and liabilities to the entity's key management personnel; and (c) the market risks, including duration of the entity's exposure to a particular market risk (or risks) arising from the financial assets and financial liabilities is substantially the same.

Valuation techniques such as discounted cash flow models or models based on recent arm's length transactions or consideration of financial data of the investees, are used to measure fair value of certain financial instruments for which external market pricing information is not available. Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on solely observable market data (that is, the measurement requires significant unobservable inputs). Transfers between levels of the fair value hierarchy are deemed to have occurred at the end of the reporting period. Refer to Note 39.

Transaction costs are incremental costs that are directly attributable to the acquisition, issue or disposal of a financial instrument. An incremental cost is one that would not have been incurred if the transaction had not taken place. Transaction costs include fees and commissions paid to agents (including employees acting as selling agents), advisors, brokers and dealers, levies by regulatory agencies and securities exchanges, and transfer taxes and duties. Transaction costs do not include debt premiums or discounts, financing costs or internal administrative or holding costs.

Amortised cost ("AC") is the amount at which the financial instrument was recognised at initial recognition less any principal repayments, plus accrued interest, and for financial assets less any allowance for expected credit losses. Accrued interest includes amortisation of transaction costs deferred at initial recognition and of any premium or discount to maturity amount using the effective interest method. Accrued interest income and accrued interest expense, including both accrued coupon and amortised discount or premium (including fees deferred at origination, if any), are not presented separately and are included in the carrying values of related items in the statement of financial position.

The effective interest method is a method of allocating interest income or interest expense over the relevant period, so as to achieve a constant periodic rate of interest (effective interest rate) on the carrying amount. The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts (excluding future credit losses) through the expected life of the financial instrument or a shorter period, if appropriate, to the gross carrying amount of the financial instrument.

The effective interest rate discounts cash flows of variable interest instruments to the next interest repricing date, except for the premium or discount, which reflects the credit spread over the floating rate specified in the instrument, or other variables that are not reset to market rates. Such premiums or discounts are amortised over the whole expected life of the instrument. The present value calculation includes all fees paid or received between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate. For assets that are purchased or originated credit impaired ("POCI") at initial recognition, the effective interest

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

rate is adjusted for credit risk, i.e. it is calculated based on the expected cash flows on initial recognition instead of contractual payments.

Financial instruments – initial recognition. Financial instruments at FVTPL are initially recorded at fair value. All other financial instruments are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for financial assets measured at AC and investments in debt instruments measured at FVOCI, resulting in an immediate accounting loss.

All purchases and sales of financial assets that require delivery within the time frame established by regulation or market convention ("regular way" purchases and sales) are recorded at trade date, which is the date on which the Group commits to deliver a financial asset. All other purchases are recognised when the entity becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

Financial assets – classification and subsequent measurement – measurement categories. The Group classifies financial assets in the following measurement categories: FVTPL, FVOCI and AC. The classification and subsequent measurement of debt financial assets depends on: (i) the Group's business model for managing the related assets portfolio and (ii) the cash flow characteristics of the asset.

Financial assets – classification and subsequent measurement – business model. The business model reflects how the Group manages the assets in order to generate cash flows – whether the Group's objective is: (i) solely to collect the contractual cash flows from the assets ("hold to collect contractual cash flows",) or (ii) to collect both the contractual cash flows and the cash flows arising from the sale of assets ("hold to collect contractual cash flows and sell") or, if neither of (i) and (ii) is applicable, the financial assets are classified as part of "other" business model and measured at FVTPL.

Business model is determined for a group of assets (on a portfolio level) based on all relevant evidence about the activities that the Group undertakes to achieve the objective set out for the portfolio available at the date of the assessment. Factors considered by the Group in determining the business model include the purpose and composition of a portfolio, past experience on how the cash flows for the respective assets were collected, how risks are assessed and managed, how the assets' performance is assessed and how managers are compensated. Refer to Note 4 for critical judgements applied by the Group in determining the business models for its financial assets.

Financial assets – classification and subsequent measurement – cash flow characteristics. Where the business model is to hold assets to collect contractual cash flows or to hold contractual cash flows and sell, the Group assesses whether the cash flows represent solely payments of principal and interest ("SPPI"). Financial assets with embedded derivatives are considered in their entirety when determining whether their cash flows are consistent with the SPPI feature. In making this assessment, the Group considers whether the contractual cash flows are consistent with a basic lending arrangement, i.e. interest includes only consideration for credit risk, time value of money, other basic lending risks and profit margin.

Where the contractual terms introduce exposure to risk or volatility that is inconsistent with a basic lending arrangement, the financial asset is classified and measured at FVTPL. The SPPI assessment is performed on initial recognition of an asset and it is not subsequently reassessed.

Financial assets – reclassification. Financial instruments are reclassified only when the business model for managing the portfolio as a whole changes. The reclassification has a prospective effect and takes place from the beginning of the first reporting period that follows after the change in the business model. The entity did not change its business model during the current and comparative period and did not make any reclassifications.

Financial assets impairment – credit loss allowance for ECL. The Group assesses, on a forward-looking basis, the ECL for debt instruments measured at AC and FVOCI and for the exposures arising from loan commitments and financial guarantee contracts. The Group measures ECL and recognises credit loss allowance at each reporting date. The measurement of ECL reflects: (i) an unbiased and probability

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

weighted amount that is determined by evaluating a range of possible outcomes, (ii) time value of money and (iii) all reasonable and supportable information that is available without undue cost and effort at the end of each reporting period about past events, current conditions and forecasts of future conditions.

Debt instruments measured at AC are presented in the consolidated and separate statement of financial position net of the allowance for ECL. For loan commitments and financial guarantees, a separate provision for ECL is recognised as a liability in the consolidated and separate statement of financial position. For debt instruments at FVOCI, changes in amortised cost, net of allowance for ECL, are recognised in profit or loss and other changes in carrying value are recognised in OCI as gains less losses on debt instruments at FVOCI.

The Group applies a three stage model for impairment, based on changes in credit quality since initial recognition. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition is classified in Stage 1. Financial assets in Stage 1 have their ECL measured at an amount equal to the portion of lifetime ECL that results from default events possible within the next 12 months or until contractual maturity, if shorter ("12 Months ECL"). If the Group identifies a significant increase in credit risk ("SICR") since initial recognition, the asset is transferred to Stage 2 and its ECL is measured based on ECL on a lifetime basis, that is, up until contractual maturity but considering expected prepayments, if any ("Lifetime ECL"). Refer to Note 35 for a description of how the Group determines when a SICR has occurred. If the Group determines that a financial asset is credit-impaired, the asset is transferred to Stage 3 and its ECL is measured as a Lifetime ECL. The Group's definition of credit impaired assets and definition of default is explained in Note 35. For financial assets that are purchased or originated credit-impaired ("POCI Assets"), the ECL is always measured as a Lifetime ECL. Note 35 provides information about inputs, assumptions and estimation techniques used in measuring ECL, including an explanation of how the Group incorporates forward-looking information in the ECL models.

As an exception, for certain financial instruments, such as credit cards and overdrafts, that may include both a loan and an undrawn commitment component, the Group applies simplified methodology to measure expected credit losses over the expected lifetime basis. For financial guarantees and credit commitments, provision for ECL is reported as a liability in Provisions for Liabilities and Charges.

Financial assets – write-off. Financial assets are written-off, in whole or in part, when the Group exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. The write-off represents a de-recognition event. Indicators that there is no reasonable expectation of recovery include days past due over 180 days and non-existence of collateral as of write off day. The bank will also write off those loans, which were collateralized, but the execution process on overdue liability is finalized and all existing collaterals have been sold on auctions or repossessed. The remaining unsecured liability will be written off, even if there is no overdue portion of the liability at the moment of write off. Based on expert recommendation, the Group may write-off financial assets that are still subject to enforcement activity when the Group seeks to recover amounts that are contractually due, however, there is no reasonable expectation of recovery, or the expected recovery is insignificant compared to the remaining liability.

Financial assets – de-recognition. The Group derecognises financial assets when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expired or (b) the Group has transferred the rights to the cash flows from the financial assets or entered into a qualifying pass-through arrangement while (i) also transferring substantially all risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all risks and rewards of ownership, but not retaining control. Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose restrictions on the sale.

Financial assets – modification. The Group sometimes renegotiates or otherwise modifies the contractual terms of the financial assets. The Group assesses whether the modification of contractual cash flows is substantial considering, among other, the following factors: any new contractual terms that substantially affect the risk profile of the asset (e.g. profit share or equity-based return), significant change in interest rate, aggregation of two or more financial assets into one financial asset or any other type of consolidation of financial assets, financial assets with no predetermined cash flows are replaced with schedule or vice-versa, when the rights to cash flows between the original counterparties expire because a new debtor replaces the original debtor (unless both debtors are under common control), change in the currency

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

denomination, new collateral or credit enhancement that significantly affects the credit risk associated with the asset or a significant extension of a loan when the borrower is not in financial difficulties.

If the modified terms are substantially different, the rights to cash flows from the original asset expire and the Group derecognises the original financial asset and recognises a new asset at its fair value. The date of renegotiation is considered to be the date of initial recognition for subsequent impairment calculation purposes, including determining whether a SICR has occurred. Any difference between the carrying amount of the original asset derecognised and fair value of the new substantially modified asset is recognised in profit or loss, unless the substance of the difference is attributed to a capital transaction with owners.

In a situation where the renegotiation was driven by financial difficulties of the counterparty and inability to make the originally agreed payments, the Group compares the original and revised expected cash flows to assess whether the risks and rewards of the asset are substantially different as a result of the contractual modification. If the risks and rewards do not change substantially, the modified asset is not substantially different from the original asset and the modification does not result in de-recognition. The Group recalculates the gross carrying amount by discounting the modified contractual cash flows by the original effective interest rate (or credit-adjusted effective interest rate for POCI financial assets), and recognises a modification gain or loss in profit or loss.

Financial liabilities – measurement categories. Financial liabilities are classified as subsequently measured at AC, except for (i) financial liabilities at FVTPL: this classification is applied to derivatives, financial liabilities held for trading (e.g. short positions in securities), contingent consideration recognised by an acquirer in a business combination and other financial liabilities designated as such at initial recognition and (ii) financial guarantee contracts and loan commitments.

Financial liabilities – de-recognition. Financial liabilities are derecognised when they are extinguished (i.e. when the obligation specified in the contract is discharged, cancelled or expires).

An exchange between the Group and its original lenders of debt instruments with substantially different terms, as well as substantial modifications of the terms and conditions of existing financial liabilities, are accounted for as an extinguishment of the original financial liability and the recognition of a new financial liability. The terms are substantially different if the discounted present value of the cash flows under the new terms, including any fees paid net of any fees received and discounted using the original effective interest rate, is at least 10% different from the discounted present value of the remaining cash flows of the original financial liability. In addition, other qualitative factors, such as the currency that the instrument is denominated in, changes in the type of interest rate, new conversion features attached to the instrument and change in loan covenants are also considered. If an exchange of debt instruments or modification of terms is accounted for as an extinguishment, any costs or fees incurred are recognised as part of the gain or loss on the extinguishment. If the exchange or modification is not accounted for as an extinguishment, any costs or fees incurred adjust the carrying amount of the liability and are amortised over the remaining term of the modified liability.

Modifications of liabilities that do not result in extinguishment are accounted for as a change in estimate using a cumulative catch up method, with any gain or loss recognised in profit or loss, unless the economic substance of the difference in carrying values is attributed to a capital transaction with owners.

Insurance contract liabilities. Insurance contract liabilities include the provision for unearned premiums, provisions for claims and unexpired risk, and payables to reinsurance companies. The provision for unearned premiums is recognized when contracts are entered into and premiums are charged, and is brought to statement of profit and loss as insurance income over the term of the contract. Claims provisions contain provisions for reported claims, provisions for incurred but not reported claims, provisions for costs of processing claims. Provisions for reported claims are determined by individual assessment. Actuarial methods are applied upon determining provisions for the costs of processing claims and for incurred but unreported claims. At each reporting date the carrying amount of unearned premium is calculated on active policies based on the insurance period and time until the expiration date of each insurance policy. The Group reviews its unexpired risk based on the historical performance of separate business lines to determine the overall change in expected claims. The differences between the unearned premium provision, claims provisions and the expected claims are recognized in the profit or loss by setting up a provision for premium deficiency.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

Payables to reinsurance companies are recognised on an accruals basis and measured at amortised cost.

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents are items which are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value. Cash and cash equivalents include all interbank placements and reverse sale and repurchase agreements with other banks with original maturities of less than three months. Funds restricted for a period of more than three months on origination are excluded from cash and cash equivalents, both in the statement of financial position and for the purposes of the statement of cash flows. Cash and cash equivalents are carried at AC because: (i) they are held for collection of contractual cash flows and those cash flows represent SPPI, and (ii) they are not designated at FVTPL.

The payments or receipts presented in the statement of cash flows represent transfers of cash and cash equivalents by the Group, including amounts charged or credited to current accounts of the Group's counterparties held with the Group, such as loan interest income or principal collected by charging the customer's current account or interest payments or disbursement of loans credited to the customer's current account, which represents cash or cash equivalent from the customer's perspective.

Mandatory cash balances with the NBG. Mandatory cash balances with the NBG are carried at AC and represent interest bearing mandatory reserve deposits, which are not available to finance the Group's day to day operations, and hence are not considered as part of cash and cash equivalents for the purposes of the consolidated and separate statement of cash flows.

Due from other banks. Amounts due from other banks are recorded when the Group advances money to counterparty banks. Amounts due from other banks are carried at AC when: (i) they are held for the purposes of collecting contractual cash flows and those cash flows represent SPPI, and (ii) they are not designated at FVTPL.

Investments in debt securities. Based on the business model and the cash flow characteristics, the Group classifies investments in debt securities as carried at AC, FVOCI or FVTPL. Debt securities are carried at AC if they are held for collection of contractual cash flows and where those cash flows represent SPPI, and if they are not voluntarily designated at FVTPL in order to significantly reduce an accounting mismatch.

Debt securities are carried at FVOCI if they are held for collection of contractual cash flows and for selling, where those cash flows represent SPPI, and if they are not designated at FVTPL. Interest income from these assets is calculated using the effective interest method and recognised in profit or loss. An impairment allowance estimated using the expected credit loss model is recognised in profit or loss for the year. All other changes in the carrying value are recognised in OCI. When the debt security is derecognised, the cumulative gain or loss previously recognised in OCI is reclassified from OCI to profit or loss.

Investments in debt securities are carried at FVTPL if they do not meet the criteria for AC or FVOCI. The Group may also irrevocably designate investments in debt securities at FVTPL on initial recognition if applying this option significantly reduces an accounting mismatch between financial assets and liabilities being recognised or measured on different accounting bases.

Investments in equity securities. Financial assets that meet the definition of equity from the issuer's perspective, i.e. instruments that do not contain a contractual obligation to pay cash and that evidence a residual interest in the issuer's net assets, are considered as investments in equity securities by the Group. Investments in equity securities are measured at FVTPL, except where the Group elects at initial recognition to irrevocably designate an equity investments at FVOCI. The Group's policy is to designate equity investments as FVOCI when those investments are held for strategic purposes other than solely to generate investment returns. When the FVOCI election is used, fair value gains and losses are recognised in OCI and are not subsequently reclassified to profit or loss, including on disposal. Impairment losses and their reversals, if any, are not measured separately from other changes in fair value. Dividends continue to be recognised in profit or loss when the Group's right to receive payments is established except when they represent a recovery of an investment rather than a return on such investment.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

Loans and advances to customers. Loans and advances to customers are recorded when the Group advances money to purchase or originate a loan due from a customer. Based on the business model and the cash flow characteristics, the Group classifies loans and advances to customers into one of the following measurement categories: (i) AC: loans that are held for collection of contractual cash flows and those cash flows represent SPPI and loans that are not voluntarily designated at FVTPL, and (ii) FVTPL: loans that do not meet the SPPI test or other criteria for AC or FVOCI are measured at FVTPL.

Impairment allowances are determined based on the forward-looking ECL models. Note 35 provides information about inputs, assumptions and estimation techniques used in measuring ECL, including an explanation of how the Group incorporates forward-looking information in the ECL models.

Repossessed collateral. Repossessed collateral represents financial and non-financial assets acquired by the Group in settlement of overdue loans. The assets are initially recognised at fair value when acquired and included in premises and equipment, other financial assets, investment properties or inventories within other assets depending on their nature and the Group's intention in respect of recovery of these assets, and are subsequently premeasured and accounted for in accordance with the accounting policies for these categories of assets. Inventories of repossessed assets are recorded at the lower of cost or net realisable value. The Group applies its accounting policy for non-current assets held for sale or disposal groups to repossessed collateral where the relevant conditions for such classification are met at the end of the reporting period.

Loan commitments. The Group issues commitments to provide loans. These commitments are irrevocable or revocable only in response to a material adverse change. Such commitments are initially recognised at their fair value, which is normally evidenced by the amount of fees received. This amount is amortised on a straight line basis over the life of the commitment, except for commitments to originate loans if it is probable that the Group will enter into a specific lending arrangement and does not expect to sell the resulting loan shortly after origination; such loan commitment fees are deferred and included in the carrying value of the loan on initial recognition. At the end of each reporting period, the commitments are measured at (i) the remaining unamortised balance of the amount at initial recognition, plus (ii) the amount of the loss allowance determined based on the expected credit loss model, unless the commitment is to provide a loan at a below market interest rate, in which case the measurement is at the higher of these two amounts. The carrying amount of the loan commitments represents a liability. For contracts that include both a loan and an undrawn commitment and where the Group cannot separately distinguish the ECL on the undrawn loan component from the loan component, the ECL on the undrawn commitment is recognised together with the loss allowance for the loan. To the extent that the combined ECLs exceed the gross carrying amount of the loan, they are recognised as a liability.

Financial guarantees. Financial guarantees require the Group to make specified payments to reimburse the holder of the guarantee for a loss it incurs because a specified debtor fails to make payment when due in accordance with the original or modified terms of a debt instrument. Financial guarantees are initially recognised at their fair value, which is normally evidenced by the amount of fees received. This amount is amortised on a straight line basis over the life of the guarantee. At the end of each reporting period, the guarantees are measured at the higher of (i) the amount of the loss allowance for the guaranteed exposure determined based on the expected loss model and (ii) the remaining unamortised balance of the amount at initial recognition. In addition, an ECL loss allowance is recognised for fees receivable that are recognised in the statement of financial position as an asset.

Performance guarantees. Performance guarantees are contracts that provide compensation if another party fails to perform a contractual obligation. Such contracts transfer non-financial performance risk in addition to credit risk. Performance guarantees are initially recognised at their fair value, which is normally evidenced by the amount of fees received. This amount is amortised on a straight line basis over the life of the contract. At the end of each reporting period, the performance guarantee contracts are measured at the higher of (i) the unamortised balance of the amount at initial recognition and (ii) the best estimate of expenditure required to settle the contract at the end of each reporting period, discounted to present value. Where the Group has the contractual right to revert to its customer for recovering amounts paid to settle the performance guarantee contracts, such amounts will be recognised as an asset upon transfer of the loss compensation to the guarantee's beneficiary. These fees are recognised within fee and commission income in profit or loss.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

Investment property. Investment property is property held by the Group to earn rental income or for capital appreciation, or both and which is not occupied by the Group. Investment property includes assets under construction for future use as investment property.

Investment properties are stated at cost less accumulated depreciation and provision for impairment, where required. If any indication exists that investment properties may be impaired, the Group estimates the recoverable amount as the higher of value in use and fair value less costs to sell. The carrying amount of an investment property is written down to its recoverable amount through a charge to profit or loss for the year. An impairment loss recognised in prior years is reversed if there has been a subsequent change in the estimates used to determine the asset's recoverable amount.

Earned rental income is recorded in profit or loss for the year within other operating income.

Premises and equipment. Premises and equipment are stated at cost less accumulated depreciation and provision for impairment, where required, except for premises, which are stated at revalued amounts as described below.

Premises are subject to revaluation with sufficient regularity to ensure that the carrying amount does not differ materially from that which would be determined using fair value at the end of the reporting period. Increases in the carrying amount arising on revaluation are credited to other comprehensive income and increase the revaluation surplus in equity. Decreases that offset previous increases of the same asset are recognised in other comprehensive income and decrease the previously recognised revaluation surplus in equity; all other decreases are charged to profit or loss for the year. The revaluation reserve for premises and equipment included in equity is transferred directly to retained earnings when the revaluation surplus is realised on the retirement or disposal of the asset. If there is no market based evidence of fair value, fair value is estimated using an income approach. Management has updated the carrying value of land and buildings measured in accordance with the revaluation model at the end of the reporting period using market based evidence and is satisfied that sufficient market based evidence of fair value is available to support the updated fair values.

Costs of minor repairs and day-to-day maintenance are expensed when incurred. Costs of replacing major parts or components of premises and equipment items are capitalised, and the replaced part is retired.

At the end of each reporting period management assesses whether there is any indication of impairment of premises and equipment. If any such indication exists, management estimates the recoverable amount, which is determined as the higher of an asset's fair value less costs to sell and its value in use. The carrying amount is reduced to the recoverable amount and the impairment loss is recognised in profit or loss for the year to the extent it exceeds the previous revaluation surplus in equity. An impairment loss recognised for an asset in prior years is reversed if there has been a change in the estimates used to determine the asset's value in use or fair value less costs to sell.

Gains and losses on disposals determined by comparing proceeds with carrying amount are recognised in profit or loss for the year (within other operating income or expenses).

Depreciation. Land and construction in progress are not depreciated. Depreciation on other items of premises and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost or revalued amounts to their residual values over their estimated useful lives:

	Useful lives in years
Premises	50
Office and computer equipment	5
Leasehold improvements	1 to 7
Motor vehicles	5
Other	10

The residual value of an asset is the estimated amount that the Group would currently obtain from disposal of the asset less the estimated costs of disposal, if the asset were already of the age and in the condition expected at the end of its useful life.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at the end of each reporting period.

Intangible assets. The Group's intangible assets have definite useful life and primarily include capitalised computer software and licenses. Acquired computer software licences are capitalised on the basis of the costs incurred to acquire and bring to use the specific software. Development costs that are directly associated with identifiable and unique software controlled by the Group are recorded as intangible assets if the inflow of incremental economic benefits exceeding costs is probable. All other costs associated with computer software, e.g. its maintenance, are expensed when incurred. Capitalised computer software is amortised on a straight line basis over expected useful lives of 10 years.

Operating leases. Where the Group is a lessee in a lease which does not transfer substantially all the risks and rewards incidental to ownership from the lessor to the Group, the total lease payments are charged to profit or loss for the year (rental expense) on a straight-line basis over the period of the lease.

Leases embedded in other agreements are separated if (a) fulfilment of the arrangement is dependent on the use of a specific asset or assets and (b) the arrangement conveys a right to use the asset. When assets are leased out under an operating lease, the lease payments receivable are recognised as rental income on a straight-line basis over the lease term.

Finance lease receivables. Where the Group is a lessor in a lease which transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee, the assets leased out are presented as a finance lease receivable and carried at the present value of the future lease payments. Finance lease receivables are initially recognised at commencement (when the lease term begins) using a discount rate determined at inception (the earlier of the date of the lease agreement and the date of commitment by the parties to the principal provisions of the lease).

The difference between the gross receivable and the present value represents unearned finance income. This income is recognised over the term of the lease using the net investment method (before tax), which reflects a constant periodic rate of return. Incremental costs directly attributable to negotiating and arranging the lease are included in the initial measurement of the finance lease receivable and reduce the amount of income recognised over the lease term. Finance income from leases is recorded within other operating income in profit or loss for the year.

Credit loss allowance is recognised in accordance with the general ECL model. The ECL is determined in the same way as for loans and advances measured at AC and recognised through an allowance account to write down the receivables' net carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the interest rates implicit in the finance leases. The estimated future cash flows reflect the cash flows that may result from obtaining and selling the assets subject to the lease.

Non-current assets classified as held for sale (or disposal groups). Non-current assets and disposal groups, which may include both non-current and current assets, are classified in the statement of financial position as 'non-current assets held for sale' if their carrying amount will be recovered principally through a sale transaction, including loss of control of a subsidiary holding the assets, within twelve months after the end of the reporting period. Assets are reclassified when all of the following conditions are met: (a) the assets are available for immediate sale in their present condition; (b) the Group's management approved and initiated an active programme to locate a buyer; (c) the assets are actively marketed for sale at a reasonable price; (d) the sale is expected within one year and (e) it is unlikely that significant changes to the plan to sell will be made or that the plan will be withdrawn. Non-current assets or disposal groups classified as held for sale in the current period's statement of financial position are not reclassified or re-presented in the comparative statement of financial position to reflect the classification at the end of the current period.

Held for sale disposal groups as a whole are measured at the lower of their carrying amount and fair value less costs to sell.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

Due to other banks. Amounts due to other banks are recorded when money or other assets are advanced to the Group by counterparty banks. The non-derivative liability is carried at AC. If the Group purchases its own debt, the liability is removed from the consolidated and separate statement of financial position and the difference between the carrying amount of the liability and the consideration paid is included in gains or losses arising from early retirement of debt.

Customer accounts. Customer accounts are non-derivative liabilities to individuals, state or corporate customers and are carried at AC.

Derivative financial instruments. Derivative financial instruments, including foreign exchange contracts, interest rate futures, forward rate agreements, currency and interest rate swaps, and currency and interest rate options are carried at their fair value.

The Group also enters into offsetting loans with its counterparty banks to exchange currencies. Such loans, while legally separate, are aggregated and accounted for as a single derivative financial instrument (currency swap) on a net basis where (i) the loans are entered into at the same time and in contemplation of one another, (ii) they have the same counterparty, (iii) they relate to the same risk and (iv) there is no apparent business purpose for structuring the transactions separately that could not also have been accomplished in a single transaction.

All derivative instruments are carried as assets when fair value is positive, and as liabilities when fair value is negative. Changes in the fair value of derivative instruments are included in profit or loss for the year (gains less losses on derivatives). The Group does not apply hedge accounting.

Income taxes. Income taxes have been provided for in the consolidated and separate financial statements in accordance with legislation enacted or substantively enacted by the end of the reporting period. The income tax charge credit comprises current tax and deferred tax and is recognised in profit or loss for the year, except if it is recognised in other comprehensive income or directly in equity because it relates to transactions that are also recognised, in the same or a different period, in other comprehensive income or directly in equity.

Current tax is the amount expected to be paid to, or recovered from, the taxation authorities in respect of taxable profits or losses for the current and prior periods. Taxable profits or losses are based on estimates if the consolidated and separate financial statements are authorised prior to filing relevant tax returns. Taxes other than on income are recorded within administrative and other operating expenses.

Deferred income tax is provided using the balance sheet liability method for tax loss carry forwards and temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts for financial reporting purposes.

In accordance with the initial recognition exemption, deferred taxes are not recorded for temporary differences on initial recognition of an asset or a liability in a transaction other than a business combination if the transaction, when initially recorded, affects neither accounting nor taxable profit. Deferred tax balances are measured at tax rates enacted or substantively enacted at the end of the reporting period, which are expected to apply to the period when the temporary differences will reverse or the tax loss carry forwards will be utilised. Deferred tax assets and liabilities are netted only within the individual companies of the Group.

Deferred tax assets for deductible temporary differences and tax loss carry forwards are recorded only to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which the deductions can be utilised.

Deferred income tax is not recognised on post-acquisition retained earnings and other post acquisition movements in reserves of subsidiaries where the Group controls the subsidiary's dividend policy, and it is probable that the difference will not reverse through dividends or otherwise in the foreseeable future.

Provisions for liabilities and charges. Provisions for liabilities and charges are non-financial liabilities of uncertain timing or amount. They are accrued when the Group has a present legal or constructive obligation as a result of past events, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, and a reliable estimate of the amount of the obligation can be made.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

Share capital. Ordinary shares are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of new shares or options are shown in equity as a deduction, net of tax, from the proceeds. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recorded as share premium in equity.

Dividends. Dividends are recorded in equity in the period in which they are declared. The statutory accounting reports of the Bank are the basis for profit distribution and other appropriations.

Interest income and expense recognition. Interest income and expense are recorded for all debt instruments, other than those at FVTPL, on an accrual basis using the effective interest method. This method defers, as part of interest income or expense, all fees paid or received between the parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate, transaction costs and all other premiums or discounts.

Fees integral to the effective interest rate include origination fees received or paid by the entity relating to the creation or acquisition of a financial asset or issuance of a financial liability, for example fees for evaluating creditworthiness, evaluating and recording guarantees or collateral, negotiating the terms of the instrument and for processing transaction documents. Commitment fees received by the Group to originate loans at market interest rates are integral to the effective interest rate if it is probable that the Group will enter into a specific lending arrangement and does not expect to sell the resulting loan shortly after origination. The Group does not designate loan commitments as financial liabilities at FVTPL.

For financial assets that are originated or purchased credit-impaired, the effective interest rate is the rate that discounts the expected cash flows (including the initial expected credit losses) to the fair value on initial recognition (normally represented by the purchase price). As a result, the effective interest is credit-adjusted.

Interest income is calculated by applying the effective interest rate to the gross carrying amount of financial assets, except for (i) financial assets that have become credit impaired (Stage 3), for which interest revenue is calculated by applying the effective interest rate to their AC, net of the ECL provision, and (ii) financial assets that are purchased or originated credit impaired, for which the original credit-adjusted effective interest rate is applied to the AC.

Fee and commission income. Fee and commission income is recognised over time on a straight line basis as the services are rendered, when the customer simultaneously receives and consumes the benefits provided by the Group's performance. Such income includes recurring fees for account maintenance, account servicing fees etc. Variable fees are recognised only to the extent that management determines that it is highly probable that a significant reversal will not occur.

Other fee and commission income is recognised at a point in time when the Group satisfies its performance obligation, usually upon execution of the underlying transaction. The amount of fee or commission received or receivable represents the transaction price for the services identified as distinct performance obligations. Such income includes fees for arranging a sale or purchase of foreign currencies on behalf of a customer, fees for processing payment transactions, fees for cash settlements, collection or cash disbursements, as well as, commissions and fees arising from negotiating, or participating in the negotiation of a transaction for a third party, such as the acquisition of loans, shares or other securities or the purchase or sale of businesses. Loan syndication fees are recognised as income when the syndication has been completed and the Group retains no part of the loan package for itself, or retains a part at the same effective interest rate as for the other participants.

Net insurance revenues. Net Insurance premiums written are recognized on policy inception and earned on a pro rata basis over the term of the related policy coverage. Premiums written reflect business incepted during the period, and exclude any sales-based taxes or duties.

Provision for unearned premiums. The proportion of written premiums attributable to subsequent periods is deferred as unearned premium. The change in the provision for unearned premium is taken to the profit or loss in the order that revenue is recognized over the period of risk or, for annuities, the amount of expected future benefit payments.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

Net insurance claims. Insurance claims incurred include all claim losses occurring during the period, whether reported or not, including the related handling costs and other recoveries and any adjustments to claims outstanding from previous periods. Claims handling costs include internal and external costs incurred in connection with the negotiation and settlement of claims, such as salaries of general practitioners. Internal costs include all direct expenses of the claims department and any part of the general administrative costs directly attributable to the claims function.

Sales and purchases of foreign currencies and currency conversion. The Group sells and purchases foreign currencies in the cash offices and through the bank accounts, as well as exchanges foreign currencies. The transactions are performed at the exchange rates established by the Group, which are different from the official spot exchange rates at the particular dates. The differences between the official rates and Group rates are recognised as gains less losses from trading in foreign currencies at a point in time when a particular performance obligation is satisfied.

Foreign currency translation. The functional currency of each of the Group's consolidated entities is the currency of the primary economic environment in which the entity operates. The functional currency of the Bank and its subsidiaries, and the Group's presentation currency, is the national currency of Georgia, Georgian Lari ("GEL").

Monetary assets and liabilities are translated into each entity's functional currency at the official exchange rate of the NBG at the end of the respective reporting period. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into each entity's functional currency at year-end official exchange rates of the NBG, are recognised in profit or loss for the year (as foreign exchange translation gains less losses). Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items that are measured at historical cost.

Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency, including equity investments, are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined.

Effects of exchange rate changes on non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are recorded as part of the fair value gain or loss.

Loans between group entities and related foreign exchange gains or losses are eliminated upon consolidation.

At 31 December 2018, the principal rate of exchange used for translating foreign currency balances was USD 1 = GEL 2.6766 (2017: USD 1 = GEL 2.5922), EUR 1 = GEL 3.0701 (2017: EUR 1 = GEL 3.1044).

Offsetting. Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the consolidated and separate statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously. Such a right of set off (a) must not be contingent on a future event and (b) must be legally enforceable in all of the following circumstances: (i) in the normal course of business, (ii) the event of default and (iii) the event of insolvency or bankruptcy.

Staff costs and related contributions. Wages, salaries, paid annual leave and sick leave, bonuses, and non-monetary benefits are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of the Group. The Group has no legal or constructive obligation to make pension or similar benefit payments beyond the payments to the statutory defined contribution scheme.

Share based payments. Under share-based compensation plan the Group receives services from management as consideration for equity instruments of the Group. The fair value of the employee services received in exchange for the grant of the equity instruments is recognised as an expense. The total amount to be expensed is determined by reference to the fair value of the equity instruments granted, excluding the impact of any non-market service and performance vesting conditions. Non-market vesting conditions are included in assumptions about the number of equity instruments that are expected to vest. The total amount expensed is recognised over the vesting period, which is the period over which all of the specified vesting conditions are to be satisfied. At each balance sheet date, the Group revises its estimates of the number of equity instruments that are expected to vest based on the non-marketing vesting conditions.

3 Summary of Significant Accounting Policies (Continued)

It recognises the impact of the revision of original estimates, if any, in profit or loss, with a corresponding adjustment to equity. Increase in equity on accrued shares resulting from the equity settled schemes is accounted for under share based payment reserve. Upon meeting vesting conditions, share based payment reserve attributable to the vested shares is transferred to share capital and share premium.

Presentation of statement of financial position in order of liquidity. The Group does not have a clearly identifiable operating cycle and therefore does not present current and non-current assets and liabilities separately in the statement of financial position. Instead, assets and liabilities are presented in order of their liquidity. Refer to Note 35 for analysis of financial instruments by expected maturity. The following table provides information on amounts expected to be recovered or settled before and after twelve months after the reporting period for items that are not analysed in Note 35.

	31 December 2018			31 December 2017		
	Amounts expected to be recovered or settled			Amounts expected to be recovered or settled		
In thousands of Georgian Lari	Within 12 months after the reporting period	After 12 months after the reporting period	Total	Within 12 months after the reporting period	After 12 months after the reporting period	Total
ASSETS						
Cash and cash equivalents	132,500	-	132,500	139,577	-	139,577
Mandatory cash balances with the NBG	170,443	-	170,443	130,824	-	130,824
Due from other banks	-	-	-	15,094	-	15,094
Investments in debt securities	85,727	89,963	175,690	-	-	-
Investments in equity securities	-	63	63	-	-	-
Loans and advances to customers	305,268	595,535	900,803	325,386	432,488	757,874
Available-for-sale investment securities	-	-	-	-	63	63
Bonds carried at amortized cost	-	-	-	96,172	47,731	143,903
Investment properties	-	1,572	1,572	-	1,078	1,078
Current income tax prepayment	5	-	5	217	-	217
Other financial assets	4,932	134	5,066	1,407	22	1,429
Other assets	1,339	16,110	17,449	367	16,490	16,857
Intangible assets	-	1,382	1,382	-	861	861
Premises and equipment	-	26,457	26,457	-	21,894	21,894
Non-current assets held for sale	4,249	111	4,360	1,928	-	1,928
TOTAL ASSETS	**704,463**	**731,327**	**1,435,790**	**710,972**	**520,627**	**1,231,599**
LIABILITIES						
Due to other banks	100,196	-	100,196	59,982	-	59,982
Customer accounts	665,093	62,328	727,421	631,911	45,909	677,820
Other borrowed funds	194,943	150,839	345,782	206,091	64,189	270,280
Other financial liabilities	6,353	-	6,353	7,674	-	7,674
Current income tax liability	1,647	-	1,647	-	-	-
Deferred income tax liability	-	1,671	1,671	-	152	152
Provisions for liabilities and charges	374	-	374	346	-	346
Other liabilities	2,812	-	2,812	1,854	-	1,854
TOTAL LIABILITIES	**971,418**	**214,838**	**1,186,256**	**907,858**	**110,250**	**1,018,108**

4 Critical Accounting Estimates, and Judgements in Applying Accounting Policies

The Group makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the consolidated and separate financial statements, and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the consolidated and separate financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

ECL measurement. Measurement of ECLs is a significant estimate that involves determination of methodology, models and data inputs. Details of ECL measurement methodology are disclosed in Note 35. The following components have a major impact on credit loss allowance: definition of default, SICR, probability of default ("PD"), exposure at default ("EAD"), and loss given default ("LGD"), as well as models of macro-economic scenarios. The Group regularly reviews and validates the models and inputs to the models to reduce any differences between expected credit loss estimates and actual credit loss experience.

The Group used supportable forward looking information for measurement of ECL, in particular macro-economic forecasting model which is published by the National Bank of Georgia. Three scenarios are modelled: Baseline, Upside and Downside. According to NBG recommendation, the Group assigns 50% weight to Baseline Scenario, 25% to Upside and 25% to Downside scenarios. The most significant forward looking assumptions that correlate with ECL level and their assigned weights were as follows at 31 December 2018:

Variable	Scenario	Assigned weight	Assumption for: 2019	2020	2021
CPI Inflation	Base	50%	2.90%	3.00%	3.00%
	Upside	25%	3.40%	3.20%	3.00%
	Downside	25%	4.50%	4.00%	3.00%
Real GDP Growth rate	Base	50%	5.00%	5.00%	5.00%
	Upside	25%	6.00%	5.50%	5.00%
	Downside	25%	2.00%	2.50%	3.50%
Nominal Effective Exchange Rate, NEER (2010=100)	Base	50%	125.45	125.45	125.45
	Upside	25%	132.99	136.98	136.98
	Downside	25%	116.65	110.82	113.06
Real Estate price index in GEL (2017=100)	Base	50%	102.90	103.00	103.00
	Upside	25%	103.40	103.20	103.00
	Downside	25%	95.00	100.00	105.00
Country Sovereign risk premium in%	Base	50%	2.60	2.60	2.60
	Upside	25%	2.60	2.60	2.60
	Downside	25%	4.10	3.60	2.60

4 Critical Accounting Estimates, and Judgements in Applying Accounting Policies (Continued)

The assumptions and assigned weights were as follows at 1 January 2018:

Variable	Scenario	Assigned weight	Assumption for: 2018	2019	2020
CPI Inflation	Base	50%	3.50%	3.00%	3.00%
	Upside	25%	2.50%	2.50%	2.70%
	Downside	25%	4.50%	4.30%	3.80%
Real GDP Growth rate	Base	50%	4.50%	4.80%	5.00%
	Upside	25%	5.50%	6.00%	5.70%
	Downside	25%	3.00%	2.00%	3.00%
Nominal Effective Exchange Rate, NEER (2010=100)	Base	50%	107.00	108.00	109.00
	Upside	25%	110.00	112.00	113.00
	Downside	25%	101.00	98.00	99.00
Real Estate price index in GEL (2017=100)	Base	50%	103.50	106.60	109.80
	Upside	25%	101.40	103.60	107.70
	Downside	25%	104.90	109.80	112.00
Country Sovereign risk premium in %	Base	50%	2.60	2.60	2.60
	Upside	25%	2.00	2.00	2.00
	Downside	25%	3.50	4.00	4.00

A change in the weight assigned to base forward looking macro-economic set of assumptions by 10% towards the immediate downside level assumptions would result in an increase in ECL by GEL 63 thousand at 31 December 2018 (1 January 2018: by GEL 17 thousand).

A corresponding change towards the upside assumptions would result in a decrease in ECL by GEL 34 thousand at 31 December 2018 (1 January 2018: by GEL 46 thousand).

A 10% increase in PD estimates at 31 December 2018 would result in an increase in total expected credit loss allowances of GEL 394 thousand (1 January 2018: by GEL 448 thousand).

A 10% decrease in PD estimates at 31 December 2018 would result in decrease in total expected credit loss allowances of 418 thousand (1 January 2018: by GEL 471 thousand).

A 10% increase or decrease in LGD estimates at 31 December 2018 would result in an increase or decrease in total expected credit loss allowances of GEL 565 thousand (1 January 2018: increase or decrease by GEL 310 thousand).

The Bank applies LGD floor to estimated LGD value. A 10% increase or decrease in LGD floor value at 31 December 2018 would result in an increase or decrease in total expected credit loss allowances of GEL 300 thousand (1 January 2018: increase or decrease by GEL 330 thousand).

Significant increase in credit risk ("SICR"). In order to determine whether there has been a significant increase in credit risk, the Group compares the risk of a default occurring over the life of a financial instrument at the end of the reporting date with the risk of default at the date of initial recognition. The assessment considers relative increase in credit risk rather than achieving a specific level of credit risk at the end of the reporting period. The Group considers all reasonable and supportable forward looking information available without undue cost and effort, which includes a range of factors, including behavioural aspects of particular customer portfolios. The Group identifies behavioural indicators of increases in credit risk prior to delinquency and incorporated appropriate forward looking information into the credit risk assessment, either at an individual instrument, or on a portfolio level. Refer to Note 35.

4 Critical Accounting Estimates, and Judgements in Applying Accounting Policies (Continued)

Should ECL on all loans and advances to customers be measured at lifetime ECL (that is, including those that are currently in Stage 1 measured at 12-months ECL), the expected credit loss allowance would be higher by GEL 1,577 thousand as of 31 December 2018 (1 January 2018: higher by GEL 832 thousand).

Modification of financial assets. When financial assets are contractually modified (e.g. renegotiated), the Group assesses whether the modification is substantial and should result in de-recognition of the original asset and recognition of a new asset at fair value. This assessment is based primarily on qualitative factors, described in the relevant accounting policy and it requires significant judgment. In particular, the Group applies judgment in deciding whether credit impaired renegotiated loans should be derecognised and whether the new recognised loans should be considered as credit impaired on initial recognition. The de-recognition assessment depends on whether the risks and rewards, that is, the variability of expected (rather than contractual) cash flows, change as a result of such modifications. Management determined that risks and rewards did not change as a result of modifying such loans and therefore in substantially all such modifications, the loans were neither derecognised nor reclassified out of the credit-impaired stage.

Write-off policy. Financial assets are written-off, in whole, when the Group exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. Determining the cash flows for which there is no reasonable expectation of recovery requires judgement. Management considered the following indicators that there is no reasonable expectation of recovery: loans being past due over 180 days, liquidation or bankruptcy proceedings, enforcement activities were completed, and there is no collateral.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

Adoption of IFRS 9 "Financial Instruments". The Group adopted IFRS 9, *Financial Instruments*, from 1 January 2018. The Group elected not to restate comparative figures and recognised any adjustments to the carrying amounts of financial assets and liabilities in the opening retained earnings as of the date of initial application of the standard, 1 January 2018. Consequently, the revised requirements of the IFRS 7, *Financial Instruments: Disclosures*, have only been applied to the current period. The comparative period disclosures repeat those disclosures made in the prior year.

The significant new accounting policies applied in the current period are described in Note 3. Accounting policies applied prior to 1 January 2018 and applicable to the comparative information are disclosed in Note 42.

The following table reconciles the carrying amounts of each class of financial assets as for the Bank and the Group previously measured in accordance with IAS 39 and the new amounts determined upon adoption of IFRS 9 on 1 January 2018. The separate impact of IFRS 9 adoption on the Group's entities other than bank was not material and was not recognised as at 1 January 2018.

In thousands of Georgian Lari	Measurement category IAS 39	Measurement category IFRS 9	Carrying value under IAS 39 - 31 December 2017	Effect of adopting IFRS 9 Remeasurement ECL	Carrying value under IFRS 9 - 1 January 2018
Cash and cash equivalents	L&R	AC	**139,577**	**(114)**	**139,463**
Mandatory cash balances with the National Bank of Georgia			**130,824**	-	**130,824**
Investments in debt securities					
- Georgian government treasury bonds	L&R	AC	87,747	(169)	87,578
- Georgian government treasury bills	L&R	AC	56,156	(89)	56,067
Total investments in debt securities			**143,903**	**(258)**	**143,645**
Investments in equity securities					
- **Corporate shares**	**AFS**	**FVOCI**	**63**	**-**	**63**
Due from other banks					
- Placements with other banks with original maturities of more than three months	L&R	AC	**15,094**	**(48)**	**15,046**
Loans and advances to customers					
- *Loans to corporate customers*					
- Standard lending	L&R	AC	**603,917**	**647**	**604,564**
- *Loans to individuals*					
- Mortgage loans	L&R	AC	99,763	409	100,172
- Consumer loans	L&R	AC	49,204	(136)	49,068
- Credit cards	L&R	AC	4,990	(28)	4,962
Total loans and advances to customers			**757,874**	**892**	**758,766**
Other financial assets					
- Other financial assets	L&R	AC	**1,429**	-	**1,429**
Total financial assets			**1,188,764**	**472**	**1,189,236**

Increase of provision in credit related commitments and financial guarantees under ECL model is GEL 235 thousand.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations (Continued)

(a) Cash and cash equivalents

All classes of cash and cash equivalents as disclosed in Note 7 were reclassified from loans and receivables ("L&R") measurement category under IAS 39 to AC measurement category under IFRS 9 at the adoption date of the standard. The credit loss allowance for cash and cash equivalents balances amounted GEL 114 thousand.

(b) Due from other banks

All classes of due from other banks balances were reclassified from L&R measurement category under IAS 39 to AC measurement category under IFRS 9.

(c) Investments in debt securities

*Reclassification from retired categories with no change in measurement***.** The Group has assessed that the appropriate business model for its all investments in debt securities is held to collect. The debt instruments classified as Loans & Receivables have been reclassified to the new AC measurement category under IFRS 9, as their previous category under IAS 39 was retired, with no changes to their measurement basis.

(d) Investments in equity securities

The Group has elected to irrevocably designate some strategic investments in a portfolio of non-trading equity securities as at FVOCI as permitted under IFRS 9. These securities were previously classified as AFS. The changes in fair value of such securities will no longer be reclassified to profit or loss when they are impaired or disposed of.

IFRS 9 does not provide an exemption to measure investments in unquoted equity securities at cost. The Group re-measured all such investments at fair value on adoption of IFRS 9 and designated as at FVOCI. The changes in fair value of FVOCI securities represents an insignificant amount, therefore the Group did not reflect the remeasurement effect on adoption of IFRS 9.

(e) Loans and advances to customers

The Bank has assessed loans and advances to customer with respect to the SPPI criteria. The SPPI test considers facts and circumstances as of the date of initial recognition of each financial asset subject to SPPI test. All loans issued by the Bank outstanding as at 1 January 2018 met the SPPI test and were measured at AC.

Reconciliation of provision for impairment at 31 December 2017 and credit loss allowance at 1 January 2018. The following table reconciles the prior period's closing provision for impairment measured in accordance with incurred loss model under IAS 39 to the new credit loss allowance measured in accordance with expected loss model under IFRS 9 at 1 January 2018:

In thousand or Georgian Lari	Provision under IAS 39 or IAS 37 at 31 Dec 2017	Effect Remeasu-rement from incurred to expected loss	Credit loss allowance under IFRS 9 at 1 January 2018
Loans and receivables measurement category			
- Cash and Cash equivalents	-	114	114
- Due from other banks	-	48	48
- Investments in debt securities	-	258	258
- Loans and advances to customers	16,377	(892)	15,485
Financial guarantees and credit lines	168	235	403

At 31 December 2017, all of the Group's financial liabilities were carried at AC. There were no changes to the classification and measurement of financial liabilities at 1 January 2018.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations (Continued)

The following table analyses the impact, net of tax, of transition to IFRS 9 on reserves and retained earnings as of 1 January 2018.

In thousands of Georgian Lari	Share capital	Share premium	Share-based Payments	Revaluation reserve for AFS securities	Revaluation reserve for premises	Retained earnings	Total equity
Amounts at 31 December 2017 prior to adoption of IFRS 9	**16,057**	**74,923**	**851**	**154**	**8,233**	**113,273**	**213,491**
Recognition of ECL under IFRS 9 for debt financial assets at amortized cost and credit related commitments	-	-	-	-	-	**202**	**202**
Other effects	-	-	-	**(154)**	-	**154**	-
At 1 January 2018 (under IFRS 9)	**16,057**	**74,923**	**851**	-	**8,233**	**113,629**	**213,693**

Amendments to IFRS 9 - "Prepayment Features with Negative Compensation" (issued on 12 October 2017 and effective at the latest for annual periods beginning on or after 1 January 2019). The amendments were early adopted by the Group with the date of initial application of 1 January 2018. The amendments enable measurement at amortised cost of certain loans and debt securities that can be prepaid at an amount below amortised cost, for example at fair value or at an amount that includes a reasonable compensation payable to the borrower equal to present value of an effect of increase in market interest rate over the remaining life of the instrument. In addition, the text added to the standard's basis for conclusion reconfirms existing guidance in IFRS 9 that modifications or exchanges of certain financial liabilities measured at amortised cost that do not result in the derecognition will result in an gain or loss in profit or loss. The Group is therefore not be able to revise effective interest rate for the remaining life of the loan in order to avoid an impact on profit or loss upon a loan modification. This clarification has no impact on carrying value of the Group's financial liabilities carried at amortised cost at 1 January 2018.

Adoption of IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers" (issued on 28 May 2014 and effective for the periods beginning on or after 1 January 2018) and Amendments to IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers" (issued on 12 April 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018). The Group has adopted IFRS 15, *Revenue from Contracts with Customers*, with the date of initial application of 1 January 2018. The new standard was applied using the modified retrospective method, with the cumulative effect recognised in retained earnings on 1 January 2018. The standard introduced the core principle that revenue must be recognised when the goods or services are transferred to the customer, at the transaction price. Any bundled goods or services that are distinct must be separately recognised, and any discounts or rebates on the contract price must generally be allocated to the separate elements. When the consideration varies for any reason, minimum amounts must be recognised if they are not at significant risk of reversal. Costs incurred to secure contracts with customers have to be capitalised and amortised over the period when the benefits of the contract are consumed. The standard did not have a material impact on the Group.

The following amended standards became effective for the Group from 1 January 2018, but did not have any material impact on the Group:

Amendments to IFRS 2 "Share-based Payment" (issued on 20 June 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).

Amendments to IFRS 4 - "Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts" (issued on 12 September 2016 and effective, depending on the approach, for annual periods beginning on or after 1 January 2018 for entities that choose to apply temporary exemption option, or when the entity first applies IFRS 9 for entities that choose to apply the overlay approach).

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations (Continued)

Annual Improvements to IFRSs 2014-2016 cycle – Amendments to IFRS 1 an IAS 28 (issued on 8 December 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).

IFRIC 22 "Foreign Currency Transactions and Advance Consideration" (issued on 8 December 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).

Amendments to IAS 40 – “Transfers of Investment Property” (issued on 8 December 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).

6 New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2019 or later, and which the Group has not early adopted.

IFRS 16 "Leases" (issued on 13 January 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019). The new standard sets out the principles for the recognition, measurement, presentation and disclosure of leases. All leases result in the lessee obtaining the right to use an asset at the start of the lease and, if lease payments are made over time, also obtaining financing. Accordingly, IFRS 16 eliminates the classification of leases as either operating leases or finance leases as is required by IAS 17 and, instead, introduces a single lessee accounting model. Lessees will be required to recognise: (a) assets and liabilities for all leases with a term of more than 12 months, unless the underlying asset is of low value; and (b) depreciation of lease assets separately from interest on lease liabilities in the income statement. IFRS 16 substantially carries forward the lessor accounting requirements in IAS 17. Accordingly, a lessor continues to classify its leases as operating leases or finance leases, and to account for those two types of leases differently. The Group decided that it will apply the standard using the modified retrospective method, without restatement of comparatives. The Group recognised a right of use asset of GEL 2,541 against a corresponding lease liability on 1 January 2019. A reconciliation of the operating lease commitments disclosed in Note 37 to this liability is as follows:

In thousands of Georgian Lari	**31 December 2018 / 1 January 2019**
Total future minimum lease payments for non-cancellable operating leases (Note 37)	327
- Future lease payments that are due in periods subject to lease extension options that are reasonably certain to be exercised	2,602
- Effect of discounting to present value	(388)
Total lease liabilities	**2,541**

IFRIC 23 "Uncertainty over Income Tax Treatments" (issued on 7 June 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019). IAS 12 specifies how to account for current and deferred tax, but not how to reflect the effects of uncertainty. The interpretation clarifies how to apply the recognition and measurement requirements in IAS 12 when there is uncertainty over income tax treatments. An entity should determine whether to consider each uncertain tax treatment separately or together with one or more other uncertain tax treatments based on which approach better predicts the resolution of the uncertainty. An entity should assume that a taxation authority will examine amounts it has a right to examine and have full knowledge of all related information when making those examinations. If an entity concludes it is not probable that the taxation authority will accept an uncertain tax treatment, the effect of uncertainty will be reflected in determining the related taxable profit or loss, tax bases, unused tax losses, unused tax credits or tax rates, by using either the most likely amount or the expected value, depending on which method the entity expects to better predict the resolution of the uncertainty. An entity will reflect the effect of a change in facts and circumstances or of new information that affects the judgments or estimates required by the interpretation as a change in accounting estimate. Examples of changes in facts and circumstances or new information that can result in the reassessment of a judgment or estimate include, but are not limited to, examinations or actions by a taxation authority, changes in rules established by a taxation authority or the expiry of a taxation authority's right to examine or re-examine a tax treatment. The absence of agreement or disagreement by a taxation authority with a tax treatment, in isolation, is unlikely to constitute a change in facts and circumstances or new information that affects the judgments and estimates required by the Interpretation. The Group is currently assessing the impact of the interpretation on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

IFRS 17 "Insurance Contracts"(issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2021). IFRS 17 replaces IFRS 4, which has given companies dispensation to carry on accounting for insurance contracts using existing practices. As a consequence, it was difficult for investors to compare and contrast the financial performance of otherwise similar insurance companies. IFRS 17 is a single principle-based standard to account for all types of insurance contracts, including reinsurance contracts that an insurer holds. The standard requires recognition and measurement of groups of insurance contracts at: (i) a risk-adjusted present value of the future cash flows (the fulfilment cash flows) that incorporates all of the available information about the fulfilment cash flows in a way that is consistent with observable market information; plus (if this value is a liability) or minus (if this value is an asset) (ii) an amount representing the unearned profit in the group of contracts (the contractual service margin). Insurers will be recognising the profit from a group of insurance contracts over the period they provide insurance coverage, and as they are released from risk. If a group of contracts is or becomes loss-making, an entity will be recognising the loss immediately. The Group expects to apply the standard to the insurance contracts and the performance guarantees that it issues and is currently assessing the impact of the new standard on its financial statements.

Annual Improvements to IFRSs 2015-2017 cycle - amendments to IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 and IAS 23 (issued on 12 December 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).The narrow scope amendments impact four standards. IFRS 3 was clarified that an acquirer should remeasure its previously held interest in a joint operation when it obtains control of the business. Conversely, IFRS 11 now explicitly explains that the investor should not remeasure its previously held interest when it obtains joint control of a joint operation, similarly to the existing requirements when an associate becomes a joint venture and vice versa. The amended IAS 12 explains that an entity recognises all income tax consequences of dividends where it has recognised the transactions or events that generated the related distributable profits, e.g. in profit or loss or in other comprehensive income. It is now clear that this requirement applies in all circumstances as long as payments on financial instruments classified as equity are distributions of profits, and not only in cases when the tax consequences are a result of different tax rates for distributed and undistributed profits. The revised IAS 23 now includes explicit guidance that the borrowings obtained specifically for funding a specified asset are excluded from the pool of general borrowings costs eligible for capitalisation only until the specific asset is substantially complete. The Group is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to the Conceptual Framework for Financial Reporting (issued on 29 March 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2020).The revised Conceptual Framework includes a new chapter on measurement; guidance on reporting financial performance; improved definitions and guidance - in particular the definition of a liability; and clarifications in important areas, such as the roles of stewardship, prudence and measurement uncertainty in financial reporting.

Unless otherwise described above, the new standards and interpretations are not expected to affect significantly the Group's consolidated and separate financial statements or are not applicable to the Group or the Bank.

Definition of materiality – Amendments to IAS 1 and IAS 8 (issued on 31 October 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2020).The amendments clarify the definition of material and how it should be applied by including in the definition guidance that until now has featured elsewhere in IFRS. In addition, the explanations accompanying the definition have been improved. Finally, the amendments ensure that the definition of material is consistent across all IFRS Standards. Information is material if omitting, misstating or obscuring it could reasonably be expected to influence the decisions that the primary users of general purpose financial statements make on the basis of those financial statements, which provide financial information about a specific reporting entity. The Group is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

7 Cash and Cash Equivalents

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Cash on hand	32,099	30,341
Cash balances with the NBG (other than mandatory reserve deposits)	31,812	27,903
Correspondent accounts and overnight placements with other banks	68,699	81,333
Less credit loss allowance	(110)	-
Total cash and cash equivalents	**132,500**	**139,577**

The cash and cash equivalent balances under the bank's separate financial statement as at 31 December 2018 amount GEL 130,272 (2017: GEL 139,577 thousand).

The table below discloses the credit quality of cash and cash equivalents balances based on credit risk grades at 31 December 2018. Refer to Note 35 for the description of the Group's credit risk grading system.

In thousands of Georgian Lari	Balances with the NBG, excluding mandatory reserves	Correspondent accounts and overnight placements	Total
- Excellent	31,750	63,528	95,278
- Good	-	8	8
- Satisfactory	-	2,946	2,946
- Special monitoring		59	59
- Unrated		2,109	2,109
Total cash and cash equivalents, excluding cash on hand	**31,750**	**68,650**	**100,400**

As at 31 December 2018 there were two placement with unrated Georgian banks with aggregate amount of GEL 2,109 thousand.

For the purpose of ECL measurement cash and cash equivalents balances are included in Stage 1. The ECL for these balances as at 31 December 2018 amounts GEL 110 thousand (GEL 114 thousand on 1 January 2018). Refer to Note 35 for the ECL measurement approach.

The credit quality of cash and cash equivalents balances at 31 December 2017, was as follows:

In thousands of Georgian Lari	Balances with the NBG, excluding mandatory reserves	Correspondent accounts and overnight placements	Placements with other banks	Total
Neither past due nor impaired				
- National Bank of Georgia	27,903	-	-	27,903
- A- to A+ rated	-	60,200	-	60,200
- Lower than A- rated	-	20,975		20,975
- Unrated	-	158	-	158
Total cash and cash equivalents, excluding cash on hand	**27,903**	**81,333**	**-**	**109,236**

The credit ratings in the above table are based on Fitch ratings. As at 31 December 2017 there was one placement with unrated Georgian bank with aggregate amount of GEL 98 thousand, one unrated OECD bank with aggregate amount of GEL 59 thousand.

7 Cash and Cash Equivalents (Continued)

At 31 December 2018 the Group had one counterparty bank (2017: one bank) with aggregated cash and cash equivalent balances above 10% of equity. The total aggregate amount of these balances was GEL 60,925 thousand (2017: GEL 44,387 thousand) or 46% of the cash and cash equivalents (2017: 32%).

Interest rate analysis of cash and cash equivalents is disclosed in Note 35. Information on related party balances is disclosed in Note 41. The cash balances with the NBG (other than mandatory reserve deposits) represent balances with the NBG related to settlement activity and were available for withdrawal at year end.

8 Mandatory cash balances with the National Bank of Georgia

Mandatory cash balances with the National Bank of Georgia ("NBG") represent amounts deposited with the NBG. Resident financial institutions are required to maintain an interest-earning obligatory reserve with the NBG, whose availability is restricted and the amount of which depends on the level of funds attracted by the financial institutions.

In 2018, Fitch Ratings re-affirmed government of Georgia's short-term sovereign credit rating of "B" and long-term credit rating of "BB-".For the purpose of ECL measurement Mandatory cash balances with the NBG are included in Stage 1. The ECL for these balances represents an insignificant amount, therefore the Group did not recognise any credit loss allowance for Mandatory cash balances with the NBG. Refer to Note 35 for the ECL measurement approach.

9 Due from Other Banks

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Placements with other banks with original maturities of more than three months	-	15,094
Less credit loss allowance	-	-
Total due from other banks	**-**	**15,094**

At 31 December 2017 the Group had balances with one counterparty bank – Bank Credo, Georgia. The ECL for these balances as at 31 December 2018 was nil (GEL 48 thousand on 1 January 2018). Refer to Note 35 for the ECL measurement approach.

Refer to Note 39 for the estimated fair value of each class of amounts due from other banks. Interest rate analysis of due from other banks is disclosed in Note 35. Information on related party balances is disclosed in Note 41.

10 Investments in Debt Securities

In thousands of Georgian Lari	**2018**
Debt securities at AC	175,690
Total investments in debt securities	**175,690**

The table below discloses investments in debt securities at 31 December 2018 by measurement categories and classes:

In thousands of Georgian Lari	**Debt securities at AC**	**Total**
Georgian government treasury bonds	106,314	106,314
Georgian government treasury bills	66,969	66,969
NBG certificates of deposit	2,732	2,732
Total investments in debt securities at 31 December 2018 (gross carrying value)	176,015	176,015
Credit loss allowance	(325)	(325)
Total investments in debt securities at 31 December 2018 (carrying value)	**175,690**	**175,690**

10 Investments in Debt Securities (Continued)

(a) Investments in debt securities at AC

The following table contains an analysis of debt securities at AC by credit quality at 31 December 2018 based on credit risk grades and discloses the balances by three stages for the purpose of ECL measurement. Refer to Note 35 for the description of credit risk grading system used by the Group and the approach to ECL measurement, including the definition of default and SICR as applicable to debt securities at AC. The carrying amount of debt securities at AC at 31 December 2018 below also represents the Group's maximum exposure to credit risk on these assets:

In thousands of Georgian Lari	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Total**
Georgian government treasury bonds		
- Good	106,314	106,314
Gross carrying amount	106,314	106,314
Credit loss allowance	(205)	(205)
Carrying amount	**106,109**	**106,109**
Georgian government treasury bills		
- Good	66,969	66,969
Gross carrying amount	**66,969**	**66,969**
Credit loss allowance	(119)	(119)
Carrying amount	**66,850**	**66,850**
NBG certificates of deposit		
- Good	2,732	2,732
Gross carrying amount	**2,732**	**2,732**
Credit loss allowance	(1)	(1)
Carrying amount	**2,731**	**2,731**

The debt securities at AC are not collateralised.

At 31 December 2018 debt securities at AC with a carrying value of GEL 40,427 thousand have been pledged to third parties as collateral with respect to term placements of other banks. Refer to Notes 20 and 22. The counterparty is not allowed to sell further or repledge the investments.

10 Investments in Debt Securities (Continued)

The following table explains the changes in the credit loss allowance and gross carrying amount for debt securities at AC between the beginning and the end of the annual period:

	Credit loss allowance		Gross carrying amount	
In thousands of Georgian Lari	Stage 1 (12-months ECL)	Total	Stage 1 (12-months ECL)	Total
Georgian government treasury bonds				
At 1 January 2018	**(169)**	**(169)**	**87,748**	**87,748**
Movements with impact on credit loss allowance charge for the period:				
New originated or purchased	(113)	(113)	58,004	58,004
Derecognised during the period	77	77	(39,566)	(39,566)
Changes in accrued interest	-	-	128	128
Total movements with impact on credit loss allowance charge for the period	**(36)**	**(36)**	**18,566**	**18,566**
At 31 December 2018	**(205)**	**(205)**	**106,314**	**106,314**

Movements in the credit loss allowance and in the gross amortised cost amount of Georgian Government treasury bills carried at AC were as follows.

	Credit loss allowance		Gross carrying amount	
In thousands of Georgian Lari	Stage 1 (12-months ECL)	Total	Stage 1 (12-months ECL)	Total
Georgian government treasury bills				
At 1 January 2018	**(89)**	**(89)**	**56,156**	**56,156**
Movements with impact on credit loss allowance charge for the period:				
New originated or purchased	(119)	(119)	86,692	86,692
Derecognised during the period	89	89	(80,841)	(80,841)
Changes in accrued interest			4,962	4,962
Total movements with impact on credit loss allowance charge for the period	**(30)**	**(30)**	**10,813**	**10,813**
At 31 December 2018	**(119)**	**(119)**	**66,969**	**66,969**

10 Investments in Debt Securities (Continued)

Movements in the credit loss allowance and in the gross amortised cost amount of NBG certificated of deposit carried at AC were as follows.

	Credit loss allowance		Gross carrying amount	
In thousands of Georgian Lari	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Total**	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Total**
NBG certificates of deposit				
At 1 January 2018	-	-	-	-
Movements with impact on credit loss allowance charge for the period:				
Transfers:				
New originated or purchased	(1)	(1)	6,834	6,834
Derecognised during the period	-	-	(4,177)	(4,177)
Changes in accrued interest	-	-	75	75
Total movements with impact on credit loss allowance charge for the period	**(1)**	**(1)**	**2,732**	**2,732**
At 31 December 2018	(1)	(1)	**2,732**	**2,732**

11 Investments in Equity Securities

In thousands of Georgian Lari	**2018**
Equity securities at FVOCI	63
Total investments in equity securities	**63**

The table below discloses investments in equity securities at 31 December 2018 by measurement categories and classes:

In thousands of Georgian Lari	**Equity securities at FVOCI**	**Total**
Corporate shares	63	63
Total investments in equity securities at 31 December 2018		

(a) Investments in equity securities at FVOCI

At 1 January 2018, the Group designated investments disclosed in the following table as equity securities at FVOCI. In 2017, these investments were classified as AFS. Refer to Note 13. The FVOCI designation was made because the investments are expected to be held for strategic purposes rather than with a view to profit on a subsequent sale, and there are no plans to dispose of these investments in the short or medium term.

In thousands of Georgian Lari	**Fair value at 31 December 2018**
Georgian stock market	6
United Clearing center	57
Total investments in equity securities at FVOCI	63

At 31 December 2018 securities at FVOCI include equity securities with a carrying value of GEL 63 thousand which are not publicly traded. Due to the nature of the local financial markets, it is not possible to obtain current market value for these investments. For these investments, fair value is estimated by reference to the discounted operating cash flows of the investee. Refer to Note 39.

12 Loans and Advances to Customers

In thousands of Georgian Lari	31 December 2018	31 December 2017
Gross carrying amount of loans and advances to customers at AC	916,451	774,251
Less credit loss allowance	(15,648)	(16,377)
Total carrying amount of loans and advances to customers at AC	900,803	757,874
Total loans and advances to customers	**900,803**	**757,874**

As at 31 December 2018 the Group identified 100% of portfolio of loans and advances to customers to meet the SPPI requirement for AC classification under IFRS 9.

Gross carrying amount and credit loss allowance amount for loans and advances to customers at AC by classes at 31 December 2018 and 31 December 2017 are disclosed in the table below:

	31 December 2018			31 December 2017		
In thousands of Georgian Lari	Gross carrying amount	Credit loss allowance	Carrying amount	Gross carrying amount	Provision for loan impairment	Carrying amount
Loans to Legal entities	**694,896**	**(10,977)**	**683,918**	**616,832**	**(12,915)**	**603,917**
Standard lending	694,896	(10,977)	683,918	616,832	(12,915)	603,917
Loans to individuals	**221,555**	**(4,670)**	**216,885**	**157,419**	**(3,462)**	**153,957**
Mortgage loans	137,685	(2,705)	134,980	102,197	(2,434)	99,763
Consumer loans	79,004	(1,758)	77,246	50,142	(937)	49,204
Credit cards	4,866	(207)	4,659	5,080	(91)	4,990
Total loans and advances to customers at AC	**916,451**	**(15,647)**	**900,803**	**774,251**	**(16,377)**	**757,874**

More detailed explanation of classes of standard loans to legal entities is provided below:

Loans issued to large commercial entities under the standard terms, mainly for working capital financing and investment projects; and

Loans to SME – loans issued to small and medium-sized enterprises, where the Group defines such as loans issued to a client up to 1 million USD;

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

The following table discloses the changes in the credit loss allowance and gross carrying amount for loans and advances to customers carried at amortised cost between the beginning and the end of the reporting period:

	Credit loss allowance				Gross carrying amount			
In thousands of Georgian Lari	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Stage 2 (lifetime ECL for SICR)**	**Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)**	**Total**	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Stage 2 (lifetime ECL for SICR)**	**Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)**	**Total**
Standard lending								
At 1 January 2018	**1,796**	**363**	**10,109**	**12,268**	**514,783**	**61,996**	**40,053**	**616,832**
Movements with impact on credit loss allowance charge for the period:								
Transfers:								
- to lifetime (from Stage 1 to Stage 2)	(70)	130	-	60	(27,549)	27,549	-	-
- to credit-impaired (from Stage 1 and Stage 2 to Stage 3)	(33)	(30)	1,131	1,068	(8,881)	(817)	9,698	-
- to 12-months ECL (from Stage 2 and Stage 3 to Stage 1)	18	(26)	(2)	(10)	6,309	(6,286)	(23)	-
to lifetime (from Stage 3 credit impaired to Stage 2)	-	1	(26)	(25)	-	251	(251)	-
New originated or purchased	1,307	-	-	1,307	447,514	-	-	447,514
Payments	(1,016)	(120)	(3,104)	(4,240)	(345,531)	(24,861)	(20,400)	(390,792)
Other movements	67	(17)	485	535	3,433	655	132	4,220
Total movements with impact on credit loss allowance charge for the period	**273**	**(62)**	**(1,516)**	**(1,305)**	**75,295**	**(3,509)**	**(10,844)**	**60,942**
Movements without impact on credit loss allowance charge for the period:								
Write-offs	-	-	(209)	(209)	-	-	(209)	(209)
FX and other movements	20	7	196	223	15,643	1,140	549	17,332
At 31 December 2018	**2,089**	**308**	**8,580**	**10,977**	**605,721**	**59,627**	**29,549**	**694,897**

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

	Credit loss allowance				Gross carrying amount			
In thousands of Georgian Lari	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)	Total	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)	Total
Mortgage loans	**277**	**604**	**1,145**	**2,026**	**66,051**	**30,490**	**5,656**	**102,197**
At 1 January 2018								
Movements with impact on credit loss allowance charge for the period:								
Transfers:								
- to lifetime (from Stage 1 to Stage 2)	(62)	387	-	325	(23,853)	23,853	-	-
- to credit-impaired (from Stage 1 and Stage 2 to Stage 3)	(121)	(27)	1,374	1,226	(3,055)	(1,673)	4,728	-
- to 12-months ECL (from Stage 2 and Stage 3 to Stage 1)	15	(71)	(100)	(156)	4,378	(3,929)	(449)	-
to lifetime (from Stage 3 credit impaired to Stage 2)	-	5	(128)	(123)	-	587	(587)	-
New originated or purchased	110	-	-	110	74,559	-	-	74,559
Payments	(88)	(214)	(424)	(726)	(27,978)	(11,816)	(2,430)	(42,224)
Other movements	82	(51)	68	99	183	57	23	263
Total movements with impact on credit loss allowance charge for the period	**(64)**	**29**	**790**	**755**	**24,234**	**7,079**	**1,285**	**32,598**
Movements without impact on credit loss allowance charge for the period:								
Write-offs	-	-	(109)	(109)	-	-	(109)	(109)
FX and other movements	4	7	21	32	2,500	411	88	2,999
At 31 December 2018	**217**	**640**	**1,847**	**2,704**	**92,785**	**37,980**	**6,920**	**137,685**

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

	Credit loss allowance				Gross carrying amount			
In thousands of Georgian Lari	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)	Total	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)	Total
Consumer loans								
At 1 January 2018	**332**	**25**	**717**	**1,074**	**45,709**	**1,786**	**2,647**	**50,142**
Movements with impact on credit loss allowance charge for the period:								
Transfers:								
- to lifetime (from Stage 1 to Stage 2)	(89)	130	-	41	(10,964)	10,964	-	-
- to credit-impaired (from Stage 1 and Stage 2 to Stage 3)	(282)	(59)	1,287	946	(3,074)	(431)	3,505	-
- to 12-months ECL (from Stage 2 and Stage 3 to Stage 1)	-	(1)	(2)	(3)	110	(66)	(44)	-
to lifetime (from Stage 3 credit impaired to Stage 2)	-	1	(19)	(18)	-	125	(125)	-
New originated or purchased	414	-	-	414	69,005	-	-	69,005
Payments	(199)	(11)	(384)	(594)	(37,554)	(917)	(1,593)	(40,064)
Other movements	221	66	71	358	6	55	14	75
Total movements with impact on credit loss allowance charge for the period	**65**	**126**	**953**	**1,144**	**17,529**	**9,730**	**1,757**	**29,016**
Movements without impact on credit loss allowance charge for the period:								
Write-offs	-	-	(464)	(464)	-	-	(464)	(464)
FX and other movements	1	-	4	5	274	16	20	310
At 31 December 2018	**398**	**151**	**1,210**	**1,759**	**63,512**	**11,532**	**3,960**	**79,004**

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

	Credit loss allowance				Gross carrying amount			
In thousands of Georgian Lari	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)	Total	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit im-paired)	Total
Credit cards								
At 1 January 2018	**-**	**47**	**71**	**118**	**-**	**4,879**	**201**	**5,080**
Movements with impact on credit loss allowance charge for the period:								
Transfers:								
- to credit-impaired (from Stage 1 and Stage 2 to Stage 3)	-	-	328	328	-	(384)	384	-
Payments*	-	(22)	(33)	(55)	-	(2,199)	(92)	(2,291)
Other movements*	-	15	58	73	-	2,327	1	2,328
Total movements with impact on credit loss allowance charge for the period	**-**	**(7)**	**353**	**346**	**-**	**(256)**	**293**	**37**
Movements without impact on credit loss allowance charge for the period:								
Write-offs	-	-	(257)	(257)	-	-	(257)	(257)
FX and other movements	-	-	-	-	-	6	-	6
At 31 December 2018	**-**	**40**	**167**	**207**	**-**	**4,629**	**237**	**4,866**

*Net decrease in credit cards exposures during the period is disclosed in payments and net increase is in other movements.

As at 31 December 2018 other movements include untilization of credit lines from borrowers with respective stage category loans. Movements in the provision for loan impairment of loans during 2017 of are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Corporate loans	Mortgage loans	Consumer loans	Credit cards	Total
Provision for loan impairment at 1 January 2017	**10,170**	**3,470**	**975**	**207**	**14,822**
(Recovery of)/provision for impairment during the year*	2,853	(1,045)	422	260	2,490
Amounts written off during the year as uncollectible	(168)	-	(390)	(377)	(935)
Provision for loan impairment at 31 December 2017	**12,855**	**2,425**	**1,007**	**90**	**16,377**

*The provision for impairment during 2017 differs from the amount presented in profit or loss for the year due to GEL 514 thousand, recovery of amounts previously written off as uncollectible. The amount of the recovery was credited directly to the provisions line in profit or loss for the year.

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

The credit loss allowance for loans and advances to customers recognised in the period is impacted by a variety of factors, details of ECL measurement are provided in Note 35. Below main movements in the table are described:

- Transfers between Stage 1, 2 and 3 due to balances experiencing significant increases (or decreases) of credit risk or becoming credit-impaired in the period, and the consequent "step up" (or "step down") between 12-month and Lifetime ECL;
- Additional allowances for new financial instruments recognised during the period, as well as releases for financial instruments derecognised in the period;
- Foreign exchange translations of assets denominated in foreign currencies and other movements; and
- Write-offs of allowances related to assets that were written off during the period.

The following table contains an analysis of the credit risk exposure of loans and advances to customers measured at AC and for which an ECL allowance is recognised. The carrying amount of loans and advances to customers below also represents the Group's maximum exposure to credit risk on these loans.

The credit quality of loans to corporate customers carried at amortised cost is as follows at 31 December 2018:

In thousands of Georgian Lari	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Stage 2 (lifetime ECL for SICR)**	**Stage 3 (lifetime ECL for credit impaired)**	**Total**
Standard lending				
- Excellent	58,718	-	-	58,718
- Good	547,001	-	-	547,001
- Satisfactory	-	57,456	-	57,456
- Special monitoring	-	2,171	-	2,171
- Default	-	-	29,549	29,549
Gross carrying amount	**605,719**	**59,627**	**29,549**	**694,895**
Credit loss allowance	(2,088)	(309)	(8,581)	(10,978)
Carrying amount	**603,632**	**59,318**	**20,968**	**683,918**

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

The credit quality of loans to individuals carried at amortised cost is as follows at 31 December 2018:

In thousands of Georgian Lari	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit impaired)	Total
Mortgage loans				
- Excellent	1,743	-	-	1,743
- Good	91,041	-	-	91,041
- Satisfactory	-	36,812	-	36,812
- Special monitoring	-	1,169	-	1,169
- Default	-	-	6,920	6,920
Gross carrying amount	**92,784**	**37,981**	**6,920**	**137,685**
Credit loss allowance	(218)	(640)	(1,847)	(2,705)
Carrying amount	**92,566**	**37,341**	**5,073**	**134,980**
Consumer loans				
- Excellent	4,437	-	-	4,437
- Good	59,075	-	-	59,075
- Satisfactory	-	10,827	-	10,827
- Special monitoring	-	705	-	705
- Default	-	-	3,960	3,960
Gross carrying amount	**63,512**	**11,532**	**3,960**	**79,004**
Credit loss allowance	(398)	(151)	(1,209)	(1,758)
Carrying amount	**63,114**	**11,381**	**2,751**	**77,246**
Credit cards				
- Satisfactory	-	4,629	-	4,629
- Default	-	-	237	237
Gross carrying amount	**-**	**4,629**	**237**	**4,866**
Credit loss allowance	-	(40)	(167)	(207)
Carrying amount	**-**	**4,589**	**70**	**4,659**

For description of the credit risk grading used in the tables above refer to Note 35.

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

Analysis of loans by credit quality at 31 December 2017 is disclosed as follows:

In thousands of Georgian Lari	Corporate loans	Mortgage loans	Consumer loans	Credit Cards	Total
Neither past due nor impaired					
- Large borrowers with credit history over two years	175,002	-	-	-	175,002
- Large new borrowers	269,182	-	-	-	269,182
- Loans to medium size entities	59,836	-	-	-	59,836
- Loans to small entities	866	4	3	134	1,007
- Loans to individuals with credit limit over GEL 100 thousand	69,241	49,420	3,499	361	122,521
- Loans to individuals with credit limit below GEL 100 thousand	11,630	44,248	42,271	4,382	102,531
Total neither past due nor impaired	**585,757**	**93,672**	**45,773**	**4,877**	**730,079**
Past due but not impaired					
- less than 30 days overdue	2,626	1,879	1,295	1	5,801
- 30 to 90 days overdue	-	126	-	-	126
Total past due but not impaired	**2,626**	**2,005**	**1,295**	**1**	**5,927**
Loans individually determined to be impaired (gross)					
- Not overdue	11,476	2,521	693	53	14,743
- less than 30 days overdue	58	704	49	55	866
- 30 to 90 days overdue	4,979	1,037	489	58	6,563
- 91 to 180 days overdue	1,356	775	534	35	2,700
- 181 to 360 days overdue	6,937	692	273	-	7,902
- over 360 days overdue	3,644	791	1,036	-	5,471
Total impaired loans (gross)	28,450	6,520	3,074	201	38,245
Less impairment provisions	**(12,916)**	**(2,434)**	**(937)**	**(90)**	**(16,377)**
Total loans and advances to customers	**603,917**	**99,763**	**49,205**	**4,989**	**757,874**

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

Economic sector risk concentrations within the customer loan portfolio are as follows:

	2018		2017	
In thousands of Georgian Lari	**Amount**	**%**	**Amount**	**%**
Individuals	221,555	25%	157,419	21%
Hotels & Restaurants	86,990	10%	73,456	9%
Trade	85,697	10%	50,658	7%
Real Estate Management	82,680	9%	63,889	8%
Service	71,358	8%	75,993	10%
Financial Institutions	63,182	7%	43,593	6%
Health Care	61,635	7%	55,784	7%
Production & Manufacturing	46,560	5%	56,430	7%
Agricultural	45,185	5%	38,468	5%
Construction & Production of Construction materials	40,709	4%	24,040	3%
Energy	31,022	3%	52,598	7%
Real Estate Development	22,069	2%	48,960	6%
Telecommunication	13,424	1%	-	0%
Wine production	12,183	1%	18,128	2%
Other	32,202	4%	14,835	2%
Total loans and advances to customers carried at AC	**916,451**	**100%**	**774,251**	**100%**

At 31 December 2018 the Group had 10 borrowers' groups (2017: 12 borrowers) with aggregated loan amounts above 5% of the Bank's regulatory capital. The total aggregate amount of these loans was GEL 195,258 thousand (2017: GEL 234,440 thousand) or 21% of the gross loan portfolio (2017: 30%).

The Group's policies regarding obtaining collateral have not significantly changed during the reporting period and there has been no significant change in the overall quality of the collateral held by the Group since the prior period. Description of collateral held for loans carried at amortised cost is as follows at 31 December 2018:

In thousands of Georgian Lari	**Standard lending**	**Mortgage loans**	**Consumer loans**	**Credit cards**	**Total**
Loans collateralised by:					
- real estate	509,888	135,800	31,972	11	677,671
- cash deposits	76,432	153	4,338	-	80,923
- Transport and equipment	19,238	42	241	-	19,521
- other assets	29,252	268	4	20	29,544
Total	634,810	136,263	36,555	31	807,659
Unsecured exposures	60,086	1,423	42,449	4,834	108,792
Total carrying value loans and advances to customers at AC (amount representing exposure to credit risk for each class of loans at AC)	**694,896**	**137,686**	**79,004**	**4,865**	**916,451**

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

Information about collateral of loans to individuals carried at amortised cost is as follows at 31 December 2017:

In thousands of Georgian Lari	Corporate loans	Mortgage loans	Consumer loans	Credit cards	Total
Loans collateralised by:					
- real estate	454,484	98,880	18,003	152	571,519
- cash deposits	95,203	114	1,229	-	96,546
- Transport and equipment	8,529	-	325	-	8,854
- other assets	26,253	1,483	-	20	27,756
Total	584,469	100,477	19,557	172	704,675
Unsecured exposures	32,363	1,720	30,585	4,908	69,576
Total carrying value loans and advances to customers at AC (amount representing exposure to credit risk for each class of loans at AC)	**616,832**	**102,197**	**50,142**	**5,080**	**774,251**

The carrying value of loans was allocated based on the type of collateral taken in following order: cash deposit, real estate, transport and equipment, other assets. Other assets mainly include securities and inventory. Part of mortgage loans issued for purchases of real estate with status of construction in progress is not secured with real estate before completion of legal registration procedures by the construction company. Until completion of these legal procedures the loans are secured by the construction company's guarantee. After completion of the registration procedures, the collateral will be replaced with real estate.

Third party guarantees received in the aggregate amount of GEL 27,432 thousand (2017: GEL 152 thousand) were not considered in the above table.

The disclosure above presents the collateralised loans at the lower of their carrying value or fair value of respective collateral; any loan amount in excess of the fair value of collateral is disclosed within the unsecured exposures.

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

The extent to which collateral and other credit enhancements mitigate credit risk for financial assets carried at amortised cost that are credit impaired, is presented by disclosing collateral values separately for (i) those assets where collateral and other credit enhancements are equal to or exceed carrying value of the asset ("over-collateralised assets") and (ii) those assets where collateral and other credit enhancements are less than the carrying value of the asset ("under-collateralised assets"). The effect of collateral on credit impaired assets at 31 December 2018 is as follows:

	Over-collateralised assets		Under-collateralised assets	
In thousands of Georgian Lari	Carrying value of the assets	Value of collateral	Carrying value of the assets	Value of collateral
Credit impaired assets:				
Loans to corporate customers carried at AC				
Standard lending	29,037	90,588	512	332
Loans to individuals carried at AC				
Mortgage loans	6,781	17,583	139	27
Consumer loans	2,939	13,467	1,021	16
Credit cards	11	17	226	-

The effect of collateral at 31 December 2017 is presented for all loans, whether impaired or not, as follows:

	Over-collateralised assets		Under-collateralised assets	
In thousands of Georgian Lari	Carrying value of the assets	Value of collateral	Carrying value of the assets	Value of collateral
Loans to corporate customers				
Standard lending	531,979	1,389,931	85,507	52,926
Loans to individuals				
Mortgage loans	97,975	286,999	3,498	1,996
Consumer loans	19,355	97,161	30,857	272
Credit cards	173	865	4,908	-

The Group obtains collateral valuation at the time of granting loans and annually re-evaluates real estate properties pledged for the loans which are included in top 100 borrower group list by carrying amount as at reporting date. Apart from top-100 borrower groups, for the loans with carrying amount more than GEL 100 thousand, the Group requests re-evaluation of the pledged real-estate collaterals if a new loan is disbursed under the pledge of the given collateral or in case of restructuring of the given commitment in case the last valuation is more than 1 year ago. The Bank assessed the possible impact of the old valuations on the assessment of ECL, and the effect was found immaterial for 2018. Where there are indications that the carrying value of the loan might exceed fair value of collateral, the management discretionally obtains valuations for collateral for the affected properties. The values of collateral considered in this disclosure are market values of collaterals.

Refer to Note 39 for the estimated fair value of each class of loans and advances to customers. Interest rate analysis of loans and advances to customers is disclosed in Note 35. Information on related party balances is disclosed in Note 41.

12 Loans and Advances to Customers (Continued)

The outstanding contractual amounts of loans and advances to customers written off that are still subject to enforcement activity was as follows at 31 December 2018:

In thousands of Georgian Lari	**31 December 2018**
Loans to legal entities	
Standard lending	826
Loans to individuals	
Mortgage loans	118
Consumer loans	1,676
Total	**2,620**

13 Investment Securities AFS (*For comparatives only)*

In thousands of Georgian Lari	**2017**
Corporate shares (not quoted)	63
Total investment securities AFS	**63**

At 31 December 2017 investment securities AFS include equity securities with a carrying value of GEL 63 thousand which are not publicly traded. Management could not reliably estimate the fair value of the Group's investment in s securities AFS. The investments are carried at a cost of GEL 63 thousand at 31 December 2017.

Interest rate analysis of investment securities AFS is disclosed in Note 35. Information on related party debt investment securities available for sale is disclosed in Note 41.

14 Bonds carried at amortized cost (*For comparatives only)*

In thousands of Georgian Lari	**2017**
Georgian government treasury bonds	87,747
Georgian government treasury bills	56,156
Total Bonds carried at amortized cost	**143,903**

All Bonds carried at amortized cost are issued by the Georgian government. At 31 December 2017 Bonds carried at amortized cost with a carrying value of GEL 39,416 thousand have been pledged to third parties as collateral with respect to term placements of other banks and other borrowed funds. Refer to Notes 20 and 22. The counterparty is not allowed to sell further or repledge the investments.

The movement in Bonds carried at amortized cost is as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Note**	**2017**
Gross amount at 1 January		**128,441**
Additions		79,460
Reclassified from Repurchase Receivables		
Redemption		(66,984)
Interest income accrual		10,334
Interest income received		(7,348)
Gross amount at 31 December		**143,903**

As at 31 December 2017 Bonds carried at amortized are not impaired.

Refer to Note 39 for the disclosure of the fair value of each class of investments in debt securities L&R. Interest rate analysis of investments in debt securities is disclosed in Note 35. Information on related party investments in debt securities is disclosed in Note 41.

15 Investment Properties

In thousands of Georgian Lari		2018	2017
Investment properties at 1 January		1,078	1,283
Depreciation		(14)	(14)
Disposals		(400)	(191)
Transfer from other assets		1,117	-
Transfer to held for sales	30	(209)	-
Investment properties at 31 December		**1,572**	**1,078**

As of 31 December 2018 GEL 1,037 thousand of investment property were attributable to the Bank (2017: 400 thousand).

The separate statement of the Bank's investment properties are as follows:

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Investment properties at 1 January	400	591
Disposals	(400)	(191)
Transfer from other assets	1,037	-
Investment properties at 31 December	**1,037**	**400**

As of 31 December 2018, the fair value of investment properties was GEL 3,972 thousand (2017: GEL 1,636 thousand). As of 31 December 2018 the fair value of investment properties attributable to the bank was GEL 3,011 thousand (2017: GEL 430).

The fair value of the Group's investment properties was determined by the independent valuator Kushman & Wakefield, who hold a recognized and relevant professional qualification. In determining the fair values of investment properties, three market comparatives were identified for each property. As comparatives were somewhat different from the appraised properties, the quoted prices of the comparatives were further adjusted based on the differences in their location, condition, size, accessibility, age and expected discounts to be achieved through negotiations with the vendors. Comparative prices per square meter so determined were then multiplied by the area of the valued property to arrive at the appraised value of the investment property. Refer to Note 30 and 31 for the disclosure of the income and expenses incurred from investment property.

16 Insurance contracts and Other Financial Assets

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Other financial assets at AC			
Receivables for credit card services and money transfers		438	1,061
Restricted Cash		134	130
Accrued interest on other receivables		89	48
Financial leases		89	-
Prepayments for Services		80	205
Other receivables		172	92
Less credit loss allowance		(130)	(107)
Total other financial assets at AC		**872**	**1,429**
Insurance receivables		2,098	-
Reinsurance Assets		2,096	-
Total insurance contracts and other financial assets		**5,066**	**1,429**

Restricted cash represents balance with card payment system Union Pay (UPI) account. The Group does not have the right to use these funds for the purposes of funding of activities.

16 Insurance contracts and Other Financial Assets (Continued)

The table below contains an analysis of the credit risk exposure of insurance contracts and other financial assets at AC. The carrying amount of insurance contracts and other financial assets at AC at 31 December 2018 below also represents the Group's maximum exposure to credit risk on these assets:

In thousands of Georgian Lari	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Total**
Receivables for credit card services and money transfers		
- Excellent	144	144
- Good	295	295
Gross carrying amount	**439**	**439**
Credit loss allowance	(87)	(87)
Carrying amount	**352**	**352**
Restricted Cash		
- Excellent	134	134
Gross carrying amount	**134**	**134**
Credit loss allowance	-	-
Carrying amount	**134**	**134**
Accrued interest on other receivables		
- Good	89	89
Gross carrying amount	**89**	**89**
Credit loss allowance	-	-
Carrying amount	**89**	**89**
Financial leases		
- Good	89	89
Gross carrying amount	**89**	**89**
Credit loss allowance	-	-
Carrying amount	**89**	**89**

16 Insurance contracts and Other Financial Assets (Continued)

In thousands of Georgian Lari	**Stage 1 (12-months ECL)**	**Total**
Prepayments for Services		
- Good	80	80
Gross carrying amount	**80**	**80**
Credit loss allowance	-	-
Carrying amount	**80**	**80**
Other receivables		
- Good	172	172
Gross carrying amount	172	172
Credit loss allowance	(43)	(43)
Carrying amount	**129**	**129**
Insurance receivables		
- Good	2,098	2,098
Gross carrying amount	**2,098**	**2,098**
Credit loss allowance	-	-
Carrying amount	**2,098**	**2,098**
Reinsurance Assets		
- Good	**2,096**	**2,096**
Gross carrying amount	**2,096**	**2,096**
Credit loss allowance	-	-
Carrying amount	**2,096**	**2,096**

16 Insurance contracts and Other Financial Assets (Continued)

The following table explains the changes in the gross carrying amount and in the credit loss allowance for other financial assets under simplified ECL model between the beginning and the end of the annual period:

in thousands of Georgian Lari	Gross carrying amount	Credit loss allowance	Total
Balance at 1 January 2018	1,429	-	1,429
New originated or purchased	4,684	(130)	4,554
Financial assets derecognised during the period	(930)	-	(930)
Total credit loss allowance charge in profit or loss for the period		(130)	(130)
FX movements	13	-	13
Balance at 31 December 2018	**5,196**	**(130)**	**5,066**

For the purpose of ECL measurement other financial assets balances are included in Stage 2. The ECL for these balances as at 31 December 2018 amounts GEL 130 thousand (Nil as at 1 January 2018). Refer to Note 35 for the ECL measurement approach.

Refer to Note 39 for the disclosure of the fair value of each class of other financial assets. Information on related party balances is disclosed in Note 41.

17 Other Assets

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Repossessed collateral		13,916	13,293
Prepayment for assets repossession		1,261	1,553
Input and withholding taxes		922	882
Litigation prepayments		711	589
Prepayments for services		626	518
Other		13	22
Total other assets		**17,449**	**16,857**

Repossessed collateral represents real estate assets acquired by the Group in settlement of overdue loans. The Group expects to dispose of the assets in the foreseeable future.

As of 31 December 2018 the value of repossessed collateral attributable to the bank was GEL 12,057 thousand (2017: GEL 11,012).

18 Premises, Equipment and Intangible Assets

In thousands of Georgian Lari	Note	Premises	Office and computer equip-ment	Total premises and equip-ment	Computer software licences	Total
Cost or valuation at 1 January 2017		19,237	8,661	27,898	1,140	29,038
Accumulated depreciation		384	6,466	6,850	608	7,458
Carrying amount at 1 January 2017		**18,853**	**2,195**	**21,048**	**532**	**21,580**
Additions		494	1,545	2,039	490	2,529
Disposals		-	-	-	(43)	(43)
Depreciation						
Depreciation charge	31	386	808	1,194	161	1,355
Disposals		-	-	-	(43)	(43)
Carrying amount at 31 December 2017		**18,961**	**2,932**	**21,893**	**861**	**22,754**
Cost or valuation at 31 December 2017		19,731	10,207	29,938	1,587	31,525
Accumulated depreciation		770	7,274	8,044	726	8,770
Carrying amount at 31 December 2017		**18,961**	**2,933**	**21,894**	**861**	**22,755**
Additions		1,922	3,273	5,195	760	5,955
Transfers		(214)	-	(214)	-	(214)
Disposals		-	-	-	(33)	(33)
Elimination of accumulated depreciation upon revaluation of property		(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
Revaluation		1,052	-	1,052	-	1,052
Depreciation						
Depreciation charge	31	375	1,095	1,470	239	1,709
Disposals		-	-	-	(33)	(33)
Elimination of accumulated depreciation upon revaluation of property	26	(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
Carrying amount at 31 December 2018		21,346	5,111	26,457	1,382	27,839
Cost or valuation at 31 December 2018		21,350	13,480	34,830	2,314	37,144
Accumulated depreciation		4	8,369	8,373	932	9,305
Carrying amount at 31 December 2018		**21,346**	**5,111**	**26,457**	**1,382**	**27,839**

18 Premises, Equipment and Intangible Assets (Continued)

Premises have been revalued at fair value at December 2018. The valuation was carried out by an independent firm of valuers, Georgian Valuation Company LLC who hold a recognised and relevant professional qualification and who have recent experience in the valuation of assets in similar locations and in a similar category.

The input to which the fair value estimate for premises is most sensitive is price per square meter: the higher the price per square meter, the higher the fair value.

At 31 December 2018, the carrying amount of premises would have been GEL 12,903 thousand (2017: GEL 11,265 thousand) had the assets been carried at cost less depreciation. The amount reconciles to the carrying value of the premises as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2018	31 December 2017
Premises at revalued amount in the statement of financial position	21,350	18,961
Revaluation reserve presented in equity, net of tax	9,284	8,233
Difference between accumulated depreciation based on cost and based on revalued amount not yet transferred to retained earnings	(837)	(537)
Premises at cost less accumulated depreciation	**12,903**	**11,265**

19 Non-Current Assets Classified as Held for Sale (or Disposal Groups)

Major classes of non-current assets classified as held for sale (or disposal groups) are as follows:

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Non-current assets held for sale at 1 January:	1,928	-
Disposals	(485)	-
Transfer from PPE	414	-
Transfer from other assets	2,299	1,928
Transfer from Investment Properties	204	-
Total Non-current assets held for sale (or disposal groups)	**4,360**	**1,928**

As of 31.12.2018 sales agreements are signed for non-current assets held for sale. The payment for assets are made in instalments. Until final payment the risk and rewards stays on the group, rights and obligation of assets will transfer to the buyer after all contract terms are met. The final payments for GEL 4,249 thousand are contracted by the end of 2019, GEL 111 thousand is contracted until 2021.

The Non-current assets held for sale attributable to the bank amounts GEL 4,016 thousand as at 31 December 2018 (2017: GEL 1,928 thousand).

20 Due to Other Banks

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Correspondent accounts and overnight placements of other banks	1	1
Short-term placements of other banks	50,155	29,963
Short-term placements from NBG	50,040	30,018
Total due to other banks	**100,196**	**59,982**

20 Due to other Banks (Continued)

The Group pledged debt securities as collateral with carrying amount of GEL 29,841 thousand and mortgage loans with carrying amount of GEL 27,309 thousand for short term loan with NBG at the end of reporting period (2017: debt securities GEL 39,416 thousand and mortgage loans GEL 29,677 thousand pledged for short-term loans with NBG).

Refer to Note 39 for the disclosure of the fair value of each class of amounts due to other banks. Interest rate analysis of due to other banks is disclosed in Note 35. Information on related party balances is disclosed in Note 41.

21 Customer Accounts

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
State and public organisations		
- Current/settlement accounts	128,789	151,595
- Term deposits	35,137	13,638
Other legal entities		
- Current/settlement accounts	135,716	136,032
- Term deposits	161,995	171,321
Individuals		
- Current/demand accounts	109,751	93,866
- Term deposits	156,033	111,368
Total customer accounts	**727,421**	**677,820**

State and public organisations exclude government owned profit orientated businesses.

The customer accounts balances under the bank's separate statement as at 31 December 2018 amount to GEL 734,262 thousand (2017: GEL 682,318 thousand)

Economic sector concentrations within customer accounts on are as follows:

	2018		2017	
In thousands of Georgian Lari	**Amount**	**%**	**Amount**	**%**
Individuals	265,784	37%	205,233	30%
Construction	96,789	13%	54,944	8%
Service	80,062	11%	58,565	9%
Transportation or Communication	67,413	9%	67,695	10%
Financial Institutions	64,190	9%	51,296	8%
State Deposits	55,690	8%	29,245	4%
Production/Manufacturing	30,212	4%	77,674	11%
Trade	28,780	4%	30,898	5%
Education	20,808	3%	21,635	3%
Energy	678	0%	62,598	9%
Other	17,015	2%	18,037	3%
Total customer accounts	**727,421**	**100%**	**677,820**	**100%**

At 31 December 2018, the Group had two customers (2017: five customers) with balances above above 10% of total equity. The aggregate balance of these customers was GEL 97,333 thousand (2017: GEL 199,693 thousand) or 13.4% (2017: 29.5%) of total customer accounts.

Refer to Note 39 for the disclosure of the fair value of each class of customer accounts. Interest rate analysis of customer accounts is disclosed in Note 35. Information on related party balances is disclosed in Note 41.

22 Other Borrowed Funds

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Other borrowed funds at AC		
Loans from Blue Orchard	81,003	52,913
Loans from China Development Bank ("CDB")	48,018	51,513
Loans from Black Sea Trade and Development Bank ("BSTDB")	44,029	41,904
Loans from URUMQI CITY COMMERCIAL BANK	43,509	47,496
Loans from European Bank for Reconstruction and Development ("EBRD")	40,505	48,808
Loans from International Finance Corporation ("IFC")	26,693	-
Loans from GREEN FOR GROWTH FUND (Finance-in-Motion)	26,491	-
Loans from GLOBAL CLIMATE PARTNERSHIP FUND (responsAbility)	13,407	-
Loans from Commerzbank	10,267	6,851
Loans from EFA FINANCIAL INSTITUTIONS DEBT FUND PTE. LTD ("EFA")	6,445	-
Loans from BANCA POPOLARE DI SONDRIO SCPA	5,415	7,882
Loans from The OPEC Fund for International Development (OFID)	-	12,903
Other	-	10
Total other borrowed funds at AC	**345,782**	**270,280**
Total other borrowed funds	**345,782**	**270,280**

Refer to Note 39 for disclosure of the fair value of each class of other borrowed funds. Interest rate analysis of other borrowed funds is disclosed in Note 35. Information on related party balances is disclosed in Note 41.

23 Insurance Liabilities and Other Financial Liabilities

Other financial liabilities comprise the following:

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Other financial liabilities at AC			
Payables for services		762	586
Settlement Operations		576	6,473
Other accrued liabilities		389	134
Debit and credit card payables		95	481
Total other financial liabilities at AC		**1,822**	**7,674**
Unearned premium and claims provisions		2,351	-
Other insurance liabilities		2,180	-
Total Insurance liabilities		**4,531**	
Total insurance liabilities and other financial liabilities		**6,353**	**7,674**

The financial liability on settlement operations represents the amounts for which the Bank's customers initiated transfer from their customer accounts to other commercial banks and which have not been settled at the end of the period. These amounts have been deducted from the customer accounts and included in other financial liabilities.

Other insurance liabilities GEL 2,180 thousand contains provisions for claims incurred but not reported amount GEL 135 thousand.

23 Insurance Liabilities and Other Financial Liabilities (Continued)

The movement during the year in insurance contract liabilities is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Unearned premium and claims provisions as at 1 January 2018		-	-
Gross premium during the year		5,442	-
Premiums earned during the year		(3,091)	-
Unearned premium and claims provisions as at 31 December 2018		**2,351**	**-**

Risks under policies usually cover twelve months duration. For insurance contracts, claims provisions (comprising provisions for claims reported by policyholders and claims incurred but not yet reported) are established to cover the ultimate cost of settling the liabilities in respect of claims that have occurred and are estimated based on known facts at the reporting date.

The provisions are refined monthly as part of a regular ongoing process as claims experience develops, certain claims are settled and further claims are reported. Outstanding claims provisions are not discounted for the time value of money.

The Company reviews its unexpired risk based on historical performance of separate business lines to determine overall change in expected claims

Refer to Note 39 for disclosure of the fair value of each class of other financial liabilities.

24 Other Liabilities

Other liabilities comprise the following:

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Accrued employee benefit costs		1,773	1,254
Taxes payable other than on income		27	-
Prepayments received		767	260
Other		245	340
Total other liabilities		**2,812**	**1,854**

The other liabilities related to the bank as at 31 December 2018 amount GEL 2,410 thousand (2017: GEL 1,854 thousand)

25 Share Capital

In thousands of Georgian Lari except for number of shares	Number of outstanding shares in thousands	Ordinary shares	Share premium	Total
At 1 January 2017	**16,057**	**16,057**	**74,923**	**90,980**
At 31 December 2017	**16,057**	**16,057**	**74,923**	**90,980**
At 31 December 2018	**16,057**	**16,057**	**74,923**	**90,980**

The total authorised number of ordinary shares is 16,137 thousand shares (2017: 16,097 thousand shares), with a par value of GEL 1 per share (2017: GEL 1 per share). All issued ordinary shares are fully paid.

The number of issued ordinary shares is 16,137 thousand shares (2017: 16,097 thousand shares). All issued shares are fully paid. The table above does not include 80 thousand (2017: 40) of granted and issued shares to management which are not yet vested. Each ordinary share carries one voting rignt. Share premium represents the excess of contributions received over the nominal value of shares issued.

In accordance with Georgian legislation, the Bank distributes profits as dividends or transfers them to reserves on the basis of financial statements prepared in accordance with Georgian Accounting Rules, as at 31 December 2018 the profit for the year available for distribution under Georgian Accounting Standards amount GEL 35,230 thousand (2017: GEL 19,588 thousand) The Bank's undistributed reserves under Georgian Accounting Rules at 31 December 2018 amount to GEL 82,129 thousand (2017: GEL 65,530 thousand).

26 Share Based Payments

In April 2015, the Supervisory Board of the Bank approved a Senior Management Bonus new scheme for the years 2015 – 2016 and granted 71,000 new shares to the members of senior management of the Bank subject to service conditions. These shares are eligible to dividends but do not have voting rights and cannot be sold or transferred to third parties before the service conditions are met.

According to the scheme, each year, subject to predefined performance conditions, certain number of the shares is awarded to the participants. The total number of the shares to be awarded depends on meeting team goals and the book value per share according to the audited IFRS consolidated and separate financial statements of the Group for the year preceding the date of the award. The team goals primarily relate to achieving growth and profitability metrics set by the Supervisory Board as well as compliance with certain regulatory ratios and covenants. The awarded shares carry service conditions and before those conditions are met, the shares are eligible to dividends but do not have voting rights and cannot be sold or transferred to third parties. Service conditions assume continuous employment until the gradual transfer of the full title to the scheme participants is complete.

Shares 2015 vested in July 2016 and these shares were removed of all post-vesting restrictions. 2016 tranche were issued on 27 July 2017. These shares are subject to post-vesting restrictions, July 2019 (the end of first lock-up period) will remove restrictions on 50% of vested shares and 1 July 2022 (the end of second lock-up period) is when the post-vesting restrictions expire entirely.

In March 2017, the Supervisory Board of the Bank approved a Senior Management Bonus new scheme for the years 2017 – 2021 and granted 169,000 new shares to the members of senior management of the Bank subject to service conditions.

26 Share Based Payments (Continued)

The Group considers 27 March 2017 as the grant date. The fair value per share at the grant date was estimated at GEL 12.55 per share. The fair value of the shares was determined by reference to the price per share established for the share purchase transaction between the owners of the Bank.

According to the new share based scheme the Management Shares will be subject to the similar restrictions and cannot be sold by the Directors within 2 (two) years after the acquisition ("the Lock-up Period"). After the Lock-up Period, half of the Management Shares owned by the Directors can be sold. All of the Management Shares owned by the Directors can be transferred only after the Directors' resignation.

The total expense on the scheme in 2018 amounted to GEL 488 thousand (2017: GEL 463 thousand).

Tabular information on the scheme is given below:

In thousands of Georgian Lari except for number of shares	**2018**	**2017**
Number of unvested shares at the beginning of the year	**213,000**	**44,000**
Number of granted shares	-	169,000
Change in estimate of number of shares expected to vest based on performance conditions	5,000	-
Number of unvested shares at the end of the year	**218,000**	**213,000**
Value at grant date per share (in GEL)	12.55	12.55
Expense on equity-settled part	488	463
Expense recognized as staff cost during the year	**488**	**463**

Staff costs related to equity settled part of the share based payment schemes are recognised in the income statement on a straight line basis over the vesting period and corresponding entry is credited to share based payment reserve in equity. The share based payment reserve included in equity amounted to GEL 1,339 as at 31 December 2018 (GEL 851 as at 31 December 2017).

27 Other Comprehensive Income Recognised in Each Component of Equity

An analysis of other comprehensive income by item for each component of equity is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Note	Revaluation reserve for AFS securities	Revaluation reserve for premises	Total
Year ended 31 December 2017				
Investment securities available for sale:				
- Gains less losses recycled to profit or loss upon disposal or impairment		(85)		(85)
Total other comprehensive loss		**(85)**		**(85)**
Year ended 31 December 2018				
Revaluation of premises and equipment			1,052	1,052
Total other comprehensive income			**1,052**	**1,052**

28 Interest Income and Expense

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Interest income calculated using the effective interest method		
Loans and advances to customers at AC	84,739	66,559
Debt securities at AC	12,129	10,334
Due from other banks mandatory balances held with the NBG at AC	1,935	1,735
Total interest income calculated using the effective interest method	**98,803**	**78,628**
Total interest income	**98,803**	**78,628**
Interest and other similar expense		
Term deposits of legal entities	9,622	10,129
Term deposits of individuals	7,407	5,300
Current/settlement accounts	4,371	4,431
Borrowings from banks and other financial institutions	15,433	9,076
Due to other banks	6,252	3,686
Total interest expense	**43,085**	**32,622**
Net interest income	**55,718**	**46,006**

29 Fee and Commission Income and Expense

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Fee and commission income		
Fee and commission income not relating to financial instruments at FVTPL:		
- Plastic card fees	2,098	1,584
- Fees related to guarantees issued	1,656	1,119
- Settlement transactions	1,524	1,312
- Cash transactions	650	595
- Distant banking fees	232	149
- Other	470	214
Total fee and commission income	**6,630**	**4,973**
Fee and commission expense		
Fee and commission expense not relating to financial instruments at FVTPL		
- Plastic card fees	1,709	1,328
- Settlement transactions	491	426
- Commissions for credit lines	-	92
- Cash Collection & Transaction fees	129	148
- Expenses Related to Guarantees	17	96
- Other	144	148
Total fee and commission expense	2,490	2,238
Net fee and commission income	**4,140**	**2,735**

30 Other Operating Income

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Gains less losses on disposal of repossessed property		2,857	517
Reversal of impairment of repossessed property		660	-
Rental income from investment properties		165	171
Fines and penalties		13	8
Other		44	-
Total other operating income		**3,739**	**696**

31 Administrative and Other Operating Expenses

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Employee compensation		15,150	11,014
Professional services		2,233	1,176
Depreciation and amortisation	22	1,726	1,369
Advertising and marketing		1,254	994
Occupancy		1,110	1,008
Communications and information services		719	695
Security		628	623
Repairs and maintenance		553	441
Taxes other than on income		302	270
Impairment of litigation prepayments and other financial assets		291	183
Insurance		289	204
Office supplies		260	206
Travel and training		70	99
Impairment of repossessed property		-	116
Other		1,273	935
Total administrative and other operating expenses		**25,858**	**19,333**

Included in staff costs is the amount of GEL 488 thousand (2017: GEL 463 thousand), which represents share-based remuneration provided to the Group's personnel directly by shareholders.

Direct operating expenses for investment properties that generate rental income amounted to GEL 25 thousand (2017: GEL 19 thousand) and consisted of costs of utilities and staff costs. Direct operating expenses for investment properties that did not generate rental income amounted to GEL 1 thousand (2017: GEL 1 thousand).

As at 31 December 2018 the professional service fees include GEL 463 thousand fees incurred for audit and other professional services provided by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing (2017: GEL 226 thousand). The fees related to the bank as at 31 December 2018 amount GEL 431 thousand, (2017: GEL 226 thousand).

32 Income Taxes

(a) Components of income tax expense / (benefit)

Income tax expense recorded in profit or loss for the year comprises the following:

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Current tax	(3,991)	(2,390)
Deferred tax	(1,482)	648
Income tax expense for the year	(5,473)	(1,742)

(b) Reconciliation between the tax expense and profit or loss multiplied by applicable tax rate

The income tax rate applicable to the majority of the Group's 2018 income is 15% (2017: 15%). The income tax rate applicable to the majority of income of subsidiaries is 15% (2017: 15%). A reconciliation between the expected and the actual taxation charge is provided below.

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Profit before tax	**42,766**	**31,633**
Theoretical tax charge at statutory rate (2018: 15%; 2017: 15%)	(6,415)	(4,745)
Tax effect of items which are not deductible or assessable for taxation purposes:		
- Income which is exempt from taxation (Government /NBG's securities and deposits)	2,065	1,695
- Income items not recognized in P&L, but taxable from taxation viewpoint	(91)	(38)
- Non-deductible expenses	(8)	(23)
- Effect of change in tax legislation	(1,024)	1,369
Income tax expense/(credit) for the year	**(5,473)**	**(1,742)**

The Group has not recorded a deferred tax liability in respect of temporary differences of GEL 7 thousand (2017: nill) associated with investments in subsidiaries as the Group is able to control the timing of the reversal of those temporary differences, and does not intend to reverse them in the foreseeable future.

On 13 May 2016 the Government of Georgia enacted the changes in the Tax Code of Georgia for commercial banks, insurance organizations abolishing income tax attributable on the period profit (before distribution in a form of dividend or other forms of profit distributions) starting from 1 January 2019.

On 30 May 2018 the Georgian Government has announced postponement of these changes until 1 January 2023. As of 31 December 2018, deferred tax assets/liabilities are re-measured to the amounts that are estimated to be utilized in the period from 1 January 2019 to 31 December 2022.

32 Income Taxes (Continued)

(c) Deferred taxes analysed by type of temporary difference

Differences between IFRS and statutory taxation regulations in Georgia give rise to temporary differences between the carrying amount of assets and liabilities for financial reporting purposes and their tax bases. The tax effect of the movements in these temporary differences is detailed below

In thousands of Georgian Lari	1 January 2018	Credited/ (charged) to profit or loss	Credited/ (charged) directly to equity	31 Decem-ber 2018
Tax effect of deductible/(taxable) temporary differences				
Premises and equipment	(14)	(373)	-	(387)
Credit loss allowance of loans	(799)	(923)	(134)	(1,856)
Guarantee impairment provision	(20)	(92)	(13)	(125)
Interbank Reserve	-	(8)	24	16
Reversal of Securities Reserve	-	10	39	49
Accruals	250	(49)	49	250
Other	373	(62)	-	311
Share Based Payment	58	13	-	71
Net deferred tax asset/(liability)	**(152)**	**(1,484)**	**(35)**	**(1,671)**

In the context of the Group's current structure and Georgian tax legislation, tax losses and current tax assets of different group companies may not be offset against current tax liabilities and taxable profits of other group companies and, accordingly, taxes may accrue even where there is a consolidated tax loss. Therefore, deferred tax assets and liabilities are offset only when they relate to the same taxable entity and the same taxation authority.

In thousands of Georgian Lari	1 January 2017	Credited/ (charged) to profit or loss	31 Decem-ber 2017
Tax effect of deductible/(taxable) temporary differences			
Premises and equipment:	(246)	232	(14)
Loan impairment provision	(1,176)	378	(798)
Guarantee impairment provision	(63)	43	(20)
Accruals	179	71	250
Other	457	(85)	372
Share Based Payment	49	9	58
Net deferred tax asset/(liability)	**(800)**	**648**	**(152)**

33 Dividends

In thousands of Georgian Lari	2018 Ordinary	2017 Ordinary
Dividends payable at 1 January	-	-
Dividends declared during the year	2,989	2,545
Dividends paid during the year	(2,989)	(2,545)
Dividends payable at 31 December	**-**	**-**
Dividends per share declared during the year	**0.19**	**0.16**

All dividends are declared and paid in Georgian Lari.

34 Debt Reconciliation

The table below sets out movements in the Group's liabilities from financing activities for each of the periods presented. The items of these liabilities are those that are reported as financing activities in the statement of cash flows.

In thousands of Georgian Lari	Liabilities from financing activities Borrowed funds	 Total
Debt at 1 January 2017	**121,530**	**121,530**
Cash flows	150,444	150,444
Foreign exchange adjustments	(2,507)	(2,507)
Other non-cash movements	813	813
Debt at 31 December 2017	**270,280**	**270,280**
Debt at 1 January 2018	**270,280**	**270,280**
Cash flows	66,678	66,678
Foreign exchange adjustments	7,637	7,637
Other non-cash movements	1,187	1,187
Debt at 31 December 2017	**345,782**	**345,782**

35 Financial Risk Management

The risk management function within the Group is carried out in respect of financial risks, operational risks and legal risks. The Group manages the identification, assessment and mitigation of risks through an internal governance process, the risk management tools and processes to mitigate the impact of these risks on the Group's financial results, its long term strategic goals and reputation.

Responsibility for risk management resides at all levels within the Group, from the Supervisory Board and Management Board (The Executive Management) level down through to each business unit manager and risk officer. The risk management function is split between following risk management units: The Supervisory Board, the Management Board, Audit Committee, Risk Management committee, Assets and Liabilities Management Committee ("ALCO"), Risk Management department, Treasury department, and Credit Committees.

The Supervisory Board has overall responsibility for the oversight of the risk management framework. As a top governing body of the Bank, the Supervisory Board sets the general approach and principles for risk management by assessing the Bank's risk profile and the adequacy and effectiveness of the Bank's risk management framework, approving individual risk strategies, setting risk appetite and the risk control framework.

The Risk Management policies approved by the Supervisory Board of the Bank cover main type of risks, assign responsibility to the management for specific risks, set the requirements for internal control frameworks. The risk management policies aim to identify, analyse and manage the risks faced by the Group, to set appropriate risk limits and controls, and to continuously monitor risk levels and adherence to limits. Risk management policies and procedures are reviewed regularly to reflect changes in market conditions, products and services offered and emerging best practice.

The Management Board defines appropriate procedures for managing all inherent risks in each business line, with the role of structuring business to reflect risk, ensuring adequate segregation of duties and adequate procedures in place, defining operational responsibilities of subordinate staff. The Management Board is responsible for monitoring and implementation of risk mitigation measures and ensuring that the Group operates within the established risk parameters.

Financial risk comprises market risk (including currency risk, interest rate risk and other price risk), credit risk and liquidity risk. The primary objectives of the financial risk management function are to establish risk limits, and then ensure that exposure to risks stays within these limits. The operational and legal risk management functions are intended to ensure proper functioning of internal policies and procedures, in order to minimise operational and legal risks.

Credit risk, both at portfolio and transactional levels, is managed by a system of Credit Committees; to facilitate efficient decision-making, the Group establishes a hierarchy of credit committees depending on the type and amount of the exposure.

Market and liquidity risks are managed by the Asset and Liability Management Committee in coordination with the Treasury Department and the Risk Management department. The Treasury Department monitors financial and non-financial risks by holding regular meetings with operational units in order to obtain expert judgments in their areas of expertise, executes the daily control of liquidity gaps, structural interest rate exposures, and controls and manages foreign exchange risk exposure.

The Bank sets principles about risk taking and risk management which are reflected in the internal rules and policies, and applied consistently throughout the organisation. These general principles are the following:

- prudent risk-taking with comprehensive risk assessment and control environment,
- adequate and effective monitoring and reporting system,
- proper quantification of risks using proper methodologies in line with the size and complexity of the Bank,

35 Financial Risk Management (Continued)

- adopting and fulfilment of all the regulatory requirements and guidelines available and using best practices via using international standards,
- operating effective risk governance by maintaining proper risk control hierarchy, independent from business activities in order to avoid conflict of interest,
- the observation of risk management considerations upon the launch of new activities, business lines or products

Both external and internal risk factors are identified and managed throughout the Group's organisational structure. Particular emphasis is placed on developing risk maps that are used to identify a wide range of risk factors and serve as a basis for determining the level of comfort over the current risk mitigation procedures.

Credit risk. The Group exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the Group's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments.

The Group's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the consolidated and separate statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Group's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Group structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

The Group established a number of credit committees that are responsible for approving credit limits for individual borrowers:

- The senior credit committee reviews and approves limits above USD 300 thousand, Approvals are given by e-mail or the committee meets when necessary. It is also responsible for issuing guidance to lower-level credit committees;
- The junior credit committees review and approve credit limits between USD 100-300 thousand. Approvals are given by e-mail or the committee meets when necessary
- Applications up to USD100 thousand are approved by risk management department. Exceptions are retail loans up to USD20 thousand are approved by retail lending group

35 Financial Risk Management (Continued)

Loan applications originating with the relevant client relationship managers are passed on to the relevant credit committee for the approval of the credit limit. Exposure to credit risk is also managed, in part, by obtaining collateral as well as corporate and personal guarantees. In order to monitor exposure to credit risk, regular reports are produced by the dedicated staff of Financial Reporting and Risk management departments based on a structured analysis focusing on the customer's business and financial performance. Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness are reported to and reviewed by the Risk Committee, the Management Board and Supervisory Board.

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Group applies an Internal Rating System for legal entities or risk grades estimated by external international rating agencies (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) for Interbank exposures, Securities and other financial assets, when applicable.

Internal and external credit ratings are mapped on an internally defined master scale with a specified range of probabilities of default as disclosed in the table below:

Master scale credit risk grade	Corporate internal ratings	Corresponding ratings of external international rating agencies (Fitch)	Corresponding PD interval of international rating agencie (Fitch)
Excellent	1 – 2	AAA to BB+	0,01% - 0,5%
Good	3 – 4	BB to B+	0,51% - 3%
Satisfactory	5 – 6	B, B-	3% - 10%
Special monitoring	7 – 8	CCC+ to CC-	10% - 99,9%
Default	9	C, D-I, D-II	100%

Each master scale credit risk grade is assigned a specific degree of creditworthiness:

Excellent – strong credit quality with low expected credit risk;

Good – adequate credit quality with a moderate credit risk;

Satisfactory – moderate credit quality with a satisfactory credit risk;

Special monitoring – facilities that require closer monitoring and remedial management; and

Default – facilities in which a default has occurred.

The approach used by the Group for measuring credit risk associated with legal entities, is an Expert Judgement-based model designed internally, which assigns credit ratings to the borrower based on the different qualitative and quantitative factors. Ratings are estimated by credit risk officers and are reviewed by the members of the credit risk committees during the credit approval process.

35 Financial Risk Management (Continued)

Exposures without assigned internal rating are classified according to credit risk, using different quantitative and qualitative criteria: days in overdue, restructuring, existence of collaterals.

Credit Risk Grade	Credit Quality criteria
Excellent	Not overdue; fully covered with deposit,precious metal or government guarantee
Good	Not more than 31 days past due during last 12 months
Satisfactory	Not more than 31-60 days past due during last 12 months, or if loan was restructured, the event happened more than one year ago and current overdue is less than 31 days past due
Special monitoring	Not more than 61-90 days past due during last 12 months , or if the loan was restructured, the event happened more than one year ago and current overdue is 31-90 days past due
Default	Loan was restructured in last 12 months or minimum overdue in last 12 months is 90 days past due

External ratings are assigned to counterparties by independent international rating agencies, such as S&P, Moody's and Fitch. These ratings are publicly available. Such ratings and the corresponding range of probabilities of default ("PD") are applied for the following financial instruments: interbank placements, loans to sovereigns and sub-sovereigns, and investments in debt securities (government, corporate, municipal bonds, eurobonds and promissory notes purchased).

Expected credit loss (ECL) measurement. *ECL* is a probability-weighted estimate of the present value of future cash shortfalls (i.e., the weighted average of credit losses, with the respective risks of default occurring in a given time period used as weights). An ECL measurement is unbiased and is determined by evaluating a range of possible outcomes. ECL measurement is based on four components used by the Group: Probability of Default ("PD"), Exposure at Default ("EAD"), Loss Given Default ("LGD") and Discount Rate.

EAD is an estimate of exposure at a future default date, taking into account expected changes in the exposure after the reporting period, including repayments of principal and interest, and expected drawdowns on committed facilities. The EAD on credit related commitments is estimated using Credit Conversion Factor ("CCF"). CCF is a coefficient that shows the probability of conversion of the committed amounts to an on-balance sheet exposure within a defined period. Due to data limitation CCF is assumed to be 100%. PD is an estimate of the likelihood of default to occur over a given time period. LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, including from any collateral. It is usually expressed as a percentage of the EAD. The expected losses are discounted to present value at the end of the reporting period. The discount rate represents the effective interest rate ("EIR") for the financial instrument or an approximation thereof.

Expected credit losses are modelled over instrument's lifetime period. The *lifetime period* is equal to the remaining contractual period to maturity of debt instruments. Currently the bank doesn't adjust the ECL for expected prepayments, but the effect is assessed to be immaterial. For loan commitments and financial guarantee contracts, it is the contractual period over which an entity has a present contractual obligation to extend credit. As a matter of exception from determining the lifetime exposure based on contractual maturity, the Group uses simplified assumptions for credit cards issued to individuals. As a matter of exception from determining the lifetime exposure based on contractual maturity, the Group uses simplified assumptions for credit cards issued to individuals. 5 years (maximum allowed maturity for unsecured consumer credits) is applied as maximum lifetime these instruments and ECL is always measured at lifetime expected losses.

35 Financial Risk Management (Continued)

Management models *Lifetime ECL,* that is, losses that result from all possible default events over the remaining lifetime period of the financial instrument. The *12-month ECL,* represents a portion of lifetime

ECLs that result from default events on a financial instrument that are possible within 12 months after the reporting period, or remaining *lifetime period* of the financial instrument if it is less than a year.

The ECLs that are estimated by management for the purposes of these financial statements are point-in-time estimates, rather than through-the-cycle estimates that are commonly used for regulatory purposes. The estimates consider *forward looking information,* that is, ECLs reflect probability weighted development of key macroeconomic variables that have an impact on credit risk.

For purposes of measuring PD, the Group defines default as a situation when the exposure meets one or more of the following criteria:

- 90 days past due (DPD);
- Distressed restructuring (i.e. exposure is defaulted);
- Inability to repay (ITR), which is expressed in internal rating of the counterparty.

Usually only 90 DPD and distressed restructuring are considered as default indicators for Retail borrowers, if there is no additional information available on a counterparty level.

Apart from the criteria, listed above the group would classify as default, i.e. include in stage 3, if relevant, following cases:

- Call upon guarantee;
- Partial Write-off;
- Specific portfolios or segments, in case of global macroeconomic changes, which are expected to have detrimental impact on certain segments.

Apart from the criteria, listed above, in case of individual assessment of the counterparties above significane threshold in order to classify a counterparty as defaulted, the bank analysis number of qualitative factors. The below list is not exhaustive:

- A borrower's sources of recurring income will be no longer available due to incurred disappearance of the market that will result reduction of the borrowers sales;
- Delays in payments to other creditors;
- Sales of significant assets of the borrower with loss;
- Termination of significant contract (customer or supplier) that generates significant portion of the revenue or purchases in the past;
- A breach of contract and the covenants of a credit contract;
- Initiation of legal proceedings, that may result in significant cash outflow;
- It is becoming probable that the borrower will enter bankruptcy or other financial reorganisation;
- A crisis of the sector in which the counterparty operates combined with a weak position of the counterparty in this sector.

An instrument is considered to no longer be in default (i.e. to have cured) when it no longer meets any of the default criteria for a consecutive period of twelve months. This period of twelve months has been determined expertly, based on an analysis that considers the likelihood of a financial instrument returning to default status after curing by using different possible definitions of cures.

35 Financial Risk Management (Continued)

The assessment whether or not there has been a significant increase in credit risk ("SICR") since initial recognition is performed on an individual basis for each commitment and on a portfolio basis. For loans issued to corporate entities, interbank loans and debt securities at AC or at FVOCI, SICR is assessed on an individual basis by monitoring the triggers stated below. For loans issued to individuals and other financial assets SICR is assessed on a portfolio basis, but finally SICR is assigned to a particular loan and not to all loans of a borrower. The criteria used to identify a SICR are monitored and reviewed periodically for appropriateness by the Bank's Risk Management Department. The presumption, being that there have been significant increases in credit risk since initial recognition when financial assets are more than 30 days past due, has not been rebutted.

The Group uses low credit risk assessment exemption for investment grade financial assets. The bank assumes that assets with an external 'investment-grade' rating (e.g., ratings within the AAA through BBB categories using the Standard & Poor's rating system or corresponding to Moody's) have low credit risk at the reporting date. The Group doesn't use Low Risk assessment exeption as of reporting date.

The Group considers a financial instrument to have experienced an SICR when one or more of the following quantitative, qualitative or backstop criteria have been met.

For interbank operations and bonds issued by banks:

- 30 days past due;
- award of external rating corresponding to the risk grade "Special monitoring" according to the rating scale disclosed above.

For loans issued to legal entities and bonds issued by corporate customers:

- 30 days past due;
- Restructuring (if exposure is not defaulted);
- Change of internal rating corresponding to the downwards movement from credit risk grades "excellent" or "good" to "Satisfactory" or "Special Monitoring".

For loans to Individuals:

- 30 days past due;
- Restructuring (if exposure is not defaulted);
- Significant increase in lifetime PD/Significant increase in 12 months PD for retail portfolio.

The level of ECL that is recognised in these consolidated and separate financial statements depends on whether the credit risk of the borrower has increased significantly since initial recognition. This is a three-stage model for ECL measurement. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition and its credit risk has not increased significantly since initial recognition has a credit loss allowance based on 12-month ECLs (Stage 1). If a SICR since initial recognition is identified, the financial instrument is moved to Stage 2 but is not yet deemed to be credit-impaired and the loss allowance is based on lifetime ECLs. If a financial instrument is credit-impaired, the financial instrument is moved to Stage 3 and loss allowance is based on lifetime ECLs. The consequence of an asset being in Stage 3 is that the entity ceases to recognise interest income based on gross carrying value and applies the asset's effective interest rate to the carrying amount, net of ECL, when calculating interest income.

If there is evidence that the SICR criteria are no longer met, the instrument is transferred back to Stage 1. If an exposure has been transferred to Stage 2 based on a qualitative indicator, the Group monitors whether that indicator continues to exist or has changed, this is particular will be true for portfolios which have been included in Stage 2 based on watch list status. Regular, at least yearly monitoring is performed for such portfolios to include latest developments into ECL assessment.

35 Financial Risk Management (Continued)

ECL for POCI financial assets is always measured on a lifetime basis. The Group therefore only recognises the cumulative changes in lifetime expected credit losses.

The Group performs assessment on an individual basis for the following types of loans: loans with unique credit risk characteristics, individually significant loans, that is, individual exposures above GEL 2,000 thousand Current threshold was set based on expert decision taking into consideration current structure of the Bank's Portfolio, and might be re-assessed only in case of significant changes in portfolio volume and structure.

The Group performs assessment on a portfolio basis for the following types of loans: retail loans and loans issued to Corporate SMEs, when the exposure is under the significance threshold. Under this approach loan pools are stratified into homogeneous sub-segments based on -specific characteristics, for example product types, historical data on losses, location, sectors of activity, loan currency etc.

The Group performs assessments based on external ratings for interbank loans, debt securities issued by the banks and loans issued to sovereigns.

ECL assessment on an individual basis is performed by weighting the estimates of credit losses for different possible outcomes against the probabilities of each outcome. The Group defines at least two possible outcomes for each assessed loan, one of which leads to a credit loss even if the probability of such a scenario may be very low. Individual assessment is primarily based on the expert judgement of experienced officers from the Credit Risk and Problem Assets Management Department, with support of credit risk experts, who are the primary source of information from borrower's side. Expert judgements are regularly tested in order to decrease the difference between estimates and actual losses.

When assessment is performed on a portfolio basis, the Group determines the staging of the exposures and measures the loss allowance on a collective basis. The Group analyses its exposures by segments determined on the basis of shared credit risk characteristics, such that exposures within a group have homogeneous or similar risks. The key shared credit characteristics considered are: type of customer (such as wholesale or retail), product type, date of initial recognition, term to maturity etc. Different segments also reflect differences in credit risk parameters such as PD and LGD. The appropriateness of groupings is monitored and reviewed on a periodic basis by the Risk Management Department.

In general, ECL is the sum of the multiplications of the following credit risk parameters: EAD, PD and LGD, that are defined as explained above, and discounted to present value using the instrument's effective interest rate. The ECL is determined by predicting credit risk parameters (EAD, PD and LGD) for each future quarter during the lifetime period for each individual exposure or collective segment. These three components are multiplied together This effectively calculates an ECL for each future period, that is afterwords discounted back to the reporting date and summed up. The discount rate used in the ECL calculation is the original effective interest rate or an approximation thereof.

The key principles of calculating the credit risk parameters. The EADs are determined based on the expected payment profile based on the contractual repayments owed by the borrower over a 12-month or lifetime basis. Due to the insufficient data on the payment periodicity for instruments with non-monthly schedules, the assumption of 30-day schedule has been used for the entire corporate/SME portfolio. The impact of this simplification was assessed as immaterial. Currently the Group doesn't consider early repayment or refinancing assumptions in ECL assessment (the impact was assessed to be insignificant). For revolving products like overdrafts and credit cards the EAD is predicted by taking the current drawn balance and adding a "credit conversion factor" that accounts for the expected drawdown of the remaining limit by the time of default. CCF is assumed to be 100% for retail and corporate credit cards and overdrafts. Unlike CCF, which is used for credit cards and overdrafts, Utilization Rate is calculated and updated for each reporting period for the committed, but undrawn limits for Corporate and SME exposures. Utilization rate is the assessment for the expected drawdown of the remaining limit by the time, when counterparty defaults and is calculated based on the analysis of past data, i.e. historical data on corporate and SME exposures with remaining undrawn limit at the moment of default.

35 Financial Risk Management (Continued)

Two types of PDs are used for calculating ECLs: 12-month and lifetime PD. An assessment of a 12-month PD is based on the latest available historic default data and adjusted for supportable forward-looking information when appropriate. Lifetime PDs represent the estimated probability of a default occurring over the remaining life of the financial instrument and it is a sum of the 12 months PDs over the life of the instrument. The Group uses different statistical approaches depending on the segment and product type to calculated lifetime PDs, such as the extrapolation of 12-month PDs based on migration matrixes for Corporate and SME loans, developing lifetime PD curves based on the historical default data for Retail loans.

LGD represents the Group's expectation of the extent of loss on a defaulted exposure. The approach currently used by the Group for LGD measurement can be divided into three steps:

- calculation of LGD on a portfolio basis based on recovery statistics; LGD1- recoveries based on solely clients cash payments
- measurement of LGD based on the specific characteristics of the collateral; LGD2 - recoveries expected based on the specific real estate collateral: projected collateral values, historical discounts on sales and other factors for loans secured by real estate, cash and liquid securities
- final LGD= LGD1*LGD2

The rationale behind the Group's approach is the observation that even after default, certain part of defaulted exposure is covered by borrowers own cash payments, without realizing the underlying collateral. Therefore underlying collateral is used to cover the remaining defaulted liability, only after the borrower has exhausted payment possibilities. LGD is calculated on a collective basis based on the latest available recovery statistics for the remainder of the corporate/SME loan portfolio and for retail homogenous sub-portfolios.

The group has applied a floor to final estimated LGD. The rationale for applying the floor is that there are factors, which cannot be modeled even in the pessimistic scenario, which can result in a loss even in case of over-collateralized assets. The group applies LGD floor as management adjustment to the model estimates and the floor value is subject to regular back-testing and reviews. ECL Sensitivity to LGD floor is disclosed in note 4.

ECL measurement for financial guarantees and loan commitments. The ECL measurement for these instruments includes the same steps as described above for on-balance sheet exposures and differs with respect to EAD calculation. The EAD is a product of credit conversion factor ("CCF") and amount of the commitment ("$Ex0ff$"). CCF for undrawn credit lines of corporate customers, credit cards issued to individuals and for financial guarantees is defined based on statistical analysis of past exposures at default. CCF for overdrafts is defined as 100% since the limits can be used by the customers at any time.

Principles of assessment based on external ratings. Certain exposures have external credit risk ratings and these are used to estimate credit risk parameters PD and LGD from the default and recovery statistics published by the respective rating agencies. This approach is applied to government and interbank exposures.

Forward-looking information incorporated in the ECL models. The assessment of SICR and the calculation of ECLs both incorporate supportable forward-looking information. Forecasts of economic variables (the "base economic scenario", "Upside economic scenario" and "downside economic scenario") are published by the National Bank of Georgia and provide the best estimate of the expected macro-economic development. The Group identified certain key economic variables that correlate with developments in credit risk and ECLs. The impact of the relevant economic variables on the PD has been determined by performing statistical regression analysis to understand the impact that the changes in these variables historically had on the default rates. Final PD models have been adjusted with relevant macroeconomic variables, with significant impact on Default rates (Nominal Effective Exchange Rates for Retail PD Models and Country Sovereign Risk Premium for Corporate PD Models). The Group has incorporated macroeconomic variables in the formulas for LGD, in particular in LGD2 formulas, via incorporating adjustment by real estate price index on the collateral value. Currently no macroeconomic adjustment is done for EAD, but the impact has been assessed as insignificant.

35 Financial Risk Management (Continued)

Currently the Group uses only scenarios published by the National Bank of Georgia for macroeconomic adjustment in impairment model. In the final model, Scenario weights are according to the weights determined in the NBG's publication: 50% for baseline scenario, 25%-25% for upside and downside scenarios.

As with any economic forecast, the projections and likelihoods of occurrence are subject to a high degree of inherent uncertainty, and therefore the actual outcomes may be significantly different to those projected.

The Group regularly reviews its methodology and assumptions to reduce any difference between the estimates and the actual loss of credit. Such backtesting is performed at least once a year.

The results of backtesting the ECL measurement methodology are communicated to Group Management and further steps for tuning models and assumptions are defined after discussions between authorised persons.

Market risk. The Group takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) currency, (b) interest rates and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Currency risk. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

The open currency position may cause substantial losses depending on the extent of difference and a change in exchange rate. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily. General open currency position limits are set to minimize this risk insomuch as such change may adversely affect the Bank revenues, equity, liquidity and creditworthiness.

The open currency position is calculated and maintained on a daily basis. In the event of any violation, the Bank must perform balancing operations to bring the parameter within the approved limits. General open currency positions is a consolidated on-balance sheet and off-balance sheet position which must fall within the limits set by NBG, which is 20% of regulatory capital.

However, ALCO introduces intra-day and overnight open currency position limits in aggregate and for individual currencies, within which the Bank may operate. Such limits are reviewed by ALCO from time to time to respond to market conditions. Bank’s internal limits are significantly lower than the limits set by the NBG. Current limit equals 5% of the regulatory capital. The Group monitors under ICAAP framework its exposure to currency risk, according to 99% confidence level VaR at 10 day holding period. As at 31 December 2018 the VaR value amounted GEL 462 thousand (2017: GEL 180 thousand).

35 Financial Risk Management (Continued)

The table below summarises the Group's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	At 31 December 2018			At 31 December 2017		
In thousands of Georgina Lari	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position
Georgian Lari	552,719	350,163	202,556	390,796	218,908	171,888
US Dollars	740,437	738,333	2,104	731,642	730,751	891
Euros	90,872	90,777	95	65,693	65,509	184
Other	537	479	58	632	586	46
Total	1,384,565	1,179,752	204,813	1,188,763	1,015,754	173,009

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the respective Group entities, with all other variables held constant:

	At 31 December 2018	At 31 December 2017
In thousands of Georgian Lari	Impact on profit or loss	Impact on profit or loss
US Dollar strengthening by 20% (2017: strengthening by 20%)	421	178
US Dollar weakening by 20% (2017: weakening by 20%)	(421)	(178)
Euro strengthening by 20% (2017: strengthening by 20%)	19	37
Euro weakening by 20% (2017: weakening by 20%)	(19)	(37)

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the respective entity of the Group. The Group's exposure to currency risk at the end of the reporting period is not representative of the typical exposure during the year. The following table presents sensitivities of profit and loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied to the average exposure to currency risk during the year, with all other variables held constant:

	Average exposure during 2018	Average exposure during 2017
In thousands of Georgian Lari	Impact on profit or loss	Impact on profit or loss
US Dollar strengthening by 20% (2017: strengthening by 20%)	112	34
US Dollar weakening by 20% (2017: weakening by 20%)	(112)	(34)
Euro strengthening by 20% (2017: strengthening by 20%)	(2)	(1)
Euro weakening by 20% (2017: weakening by 20%)	2	1

35 Financial Risk Management (Continued)

Interest rate risk. The Group takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes, but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Group's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Group's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Non-interest bearing	Total
31 December 2018						
Total financial assets	362,888	286,756	147,546	450,318	137,057	1,384,565
Total financial liabilities	355,355	195,723	209,969	194,720	220,518	1,176,285
Net interest sensitivity gap at 31 December 2018	**7,533**	**91,033**	**(62,423)**	**255,598**	**(83,461)**	**208,280**
31 December 2017						
Total financial assets	306,156	172,509	192,159	382,545	135,395	1,188,764
Total financial liabilities	353,803	311,399	136,949	31,548	182,057	1,015,756
Net interest sensitivity gap at 31 December 2017	**(47,647)**	**(138,890)**	**55,210**	**350,997**	**(46,662)**	**173,008**

As at 31 December 2018 most of interest bearing assets and liabilities are placed in USD, part of loans and advances to customers and borrowings are based on floating interest rates. For the average exposure during 2018 if interest rates had been 200 basis points lower (2017: 200 basis points lower) on GEL denominated interest bearing assets and liabilities with all other variables held constant, profit for the year would have been GEL 1,068 thousand lower (2017: GEL 1,042 thousand lower), mainly as a result of lower interest income on variable interest assets of GEL 2,246 thousand which exceed decrease in interest expense from floating rate borrowings of GEL 1,178 thousand, (2017: mainly as a result of lower interest income on variable interest assets by GEL 1,665 thousand which exceed decrease in interest expenses from floating rate borrowings by GEL 623 thousand); if interest rates had been 100 basis points lower (2017: 100 basis points lower) on foreign currency denominated interest bearing assets and liabilities, with all other variables held constant, profit for the year would have been GEL 153 thousand lower (2017: GEL 145 thousand lower), due to lower interest income on variable interest assets of GEL 642 which exceeds increase income from floating rate borrowings of GEL 448 (2017: mainly as a result of lower interest income on variable interest assets).

If interest rates had been 200 basis points higher (2017: 200 basis points higher), on GEL denominated interest bearing assets and liabilities with all other variables held constant, profit would have been GEL 1,068 thousand higher (2017: GEL 1,042 thousand higher), mainly as a result of higher interest income on variable interest assets by GEL 2,246 thousand which exceed growth of interest expense from floating rate borrowings of GEL 1,178 thousand (2017: mainly as a result of higher interest income on variable interest assets of GEL 1,665 which exceed growth of interest expenses from floating rate borrowings by GEL 632 thousand). If interest rates had been 100 basis points higher (2017: 100 basis points higher) on foreign currency denominated interest bearing assets and liabilities, with all other variables held constant, profit for the year would have been GEL 153 thousand higher (2017: GEL 327 thousand lower) with higher interest income on variable interest assets of GEL 642 and decrease in income from floating rate borrowings by GEL 448 (2017: mainly as a result of higher expense on variable interest liabilities of GEL 471 thousand which exceed decrease in interest income from floating rate loans of GEL 145 thousand).

35 Financial Risk Management (Continued)

The Group monitors interest rates for its financial instruments. The table below summarises interest rates at the respective reporting date based on reports reviewed by key management personnel:

	2018			2017		
	GEL	USD	Euro	GEL	USD	Euro
Assets						
Cash and cash equivalents	0.2%	1.0%	-	2%	1.0%	-
Mandatory cash balances with the NBG		0.8%	-0.6%	-	1.0%	-0.6%
Due from other banks	-	-	-	4.0%	-	-
Investments in debt securities	8%	-	-	-	-	-
Loans and advances to customers	11.7%	8.7%	6.2%	11.8%	8.7%	7.1%
Bonds carried at amortized cost	-	-	-	8.0%	-	-
Liabilities						
Due to other banks	7.1%	5.3%	1.6%	7.4%	-	-
Customer accounts	7.3%	3.5%	1.6%	7.0%	3.1%	1.9%
- current and settlement accounts	7.0%	3.4%	1.3%	7.3%	3.4%	0.9%
- term deposits	7.7%	3.6%	1.7%	6.5%	3.0%	2.0%
Other borrowed funds	12.4%	6.0%	3.4%	-	5.0%	3.8%

The sign "-" in the table above means that the Group does not have the respective assets or liabilities in the corresponding currency.

The Group is exposed to prepayment risk through providing fixed or variable rate loans, including mortgages, which give the borrower the right to repay the loans early. The Group's current year profit and equity at the end of the current reporting period would not have been significantly impacted by changes in prepayment rates because such loans are carried at amortised cost and the prepayment right is at, or close to, the amortised cost of the loans and advances to customers (2017: no material impact).

The management of interest rate risk is regulated by the Assets and Liabilities Management ("ALM") Policy of the Bank. The Risk Management department regularly produces a report on interest sensitivity gap by repricing periods. The report is used to assess the impact of changes in interest rates on the profit of the Bank. The amount of the stress (expressed in basis points) of the interest rates incorporated in the report is defined by the Risk Management department, based on observed fluctuations in interest rates for relevant currencies. The limit of tolerable potential impact on the profit of the Bank is defined as up to 1% of the regulatory capital.

35 Financial Risk Management (Continued)

Geographical risk concentrations. The geographical concentration of the Group's financial assets and liabilities at 31 December 2018 is set out below:

In thousands of Georgian Lari	Georgia	China	OECD	Non-OECD	Total
Financial assets					
Cash and cash equivalents	68,843	8	1,056	62,593	132,500
Mandatory cash balances with NBG	170,443	-	-	-	170,443
Investments in debt securities	175,690	-	-	-	175,690
Investment in equity securities	63	-	-	-	63
Loans and advances to customers	900,803	-	-	-	900,803
Other financial assets	5,066	-	-	-	5,066
Total financial assets	**1,320,908**	**8**	**1,056**	**62,593**	**1,384,565**
Financial liabilities					
Due to other banks	100,196	-	-	-	100,196
Customer accounts	647,067	80,354	-	-	727,421
Other borrowed funds	-	91,527	247,810	6,445	345,782
Other financial liabilities	6,353	-	-	-	6,353
Total financial liabilities	**753,616**	**171,881**	**247,810**	**6,445**	**1,179,752**
Net position in on-balance sheet financial instruments	**567,292**	**(171,873)**	**(246,754)**	**56,148**	**204,813**
Credit related commitments	**154,212**	**2,414**	**-**	**-**	**156,626**

Assets, liabilities and credit related commitments have generally been based on the country in which the counterparty is located. Balances with counterparties outstanding to/from companies ultimately controlled by the entities located in China are allocated to the caption "China". Cash and cash equivalents have been allocated based on the country in which they are physically held.

35 Financial Risk Management (Continued)

The geographical concentration of the Group's financial assets and liabilities at 31 December 2017 is set out below:

In thousands of Georgian Lari	Georgia	China	OECD	Non-OECD	Total
Financial assets					
Cash and cash equivalents	61,121	1	78,448	7	139,577
Mandatory cash balances with NBG	130,824				130,824
Due from other banks	15,094				15,094
Loans and advances to customers	757,874				757,874
Investment securities available for sale	63				63
Investment securities held to maturity	143,903				143,903
Other financial assets	1,429				1,429
Total financial assets	**1,110,308**	**1**	**78,448**	**7**	**1,188,764**
Financial liabilities					
Due to other banks	59,982				59,982
Customer accounts	533,096	144,724			677,820
Other borrowed funds	9	-	158,358	111,913	270,280
Other financial liabilities	7,674				7,674
Total financial liabilities	**600,761**	**144,724**	**158,358**	**111,913**	**1,015,756**
Net position in on-balance sheet financial instruments	**509,547**	**(144,723)**	**(79,910)**	**(111,906)**	**173,008**
Credit related commitments	**105,777**	**2,347**	**-**	**-**	**108,124**

Liquidity risk. Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Group is exposed to daily calls on its available cash resources from overnight deposits, current accounts, maturing deposits, loan draw-downs, guarantees and from margin and other calls on cash-settled derivative instruments. The Group does not maintain cash resources to meet all of these needs as experience shows that a minimum level of reinvestment of maturing funds can be predicted with a high level of certainty. Liquidity risk is managed by the Asset/Liability Committee of the Group.

The Group manages liquidity risk according to the Asset-Liability Management Policy and Regulation of Liquidity Management, where detailed processes and limit system for liquidity management is defined. The Asset/Liability Committee is responsible for the implementation of the Asset-Liability Management Policy, the daily management of liquidity is the responsibility of Treasury Department.

The Group seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of amounts due to other banks, corporate and retail customer deposits. The Group invests the funds in diversified portfolios of liquid assets, in order to be able to respond quickly and smoothly to unforeseen liquidity requirements.

35 Financial Risk Management (Continued)

The liquidity management of the Group requires consideration of the level of liquid assets necessary to settle obligations as they fall due; maintaining access to a range of funding sources; maintaining funding contingency plans; and monitoring liquidity ratios against regulatory requirements. The Bank calculates liquidity ratios on a daily basis in accordance with the requirement of the NBG, which is defined as average ratio of liquid assets to liabilities and borrowings up to six months and off-balance sheet liabilities limited to minimum 30% on monthly basis. The average liquidity ratio was 57% at 31 December 2018 (2017: 57%);

The group manages liquidity risk according to the ALM Policy and Regulation of Liquidity Management, which detail liquidity management processes and procedures and relevant limits. The Regulation of Liquidity Management defines limits on:

- Liquidity Coverage Ratio ("LCR")
- Cumulative liquidity gaps

The Treasury Department receives information about the liquidity profile of the financial assets and liabilities. The Treasury Department then provides for an adequate portfolio of short-term liquid assets, largely made up of short-term liquid trading securities, deposits with banks and other inter-bank facilities, to ensure that sufficient liquidity is maintained within the Group as a whole.

The daily liquidity position is monitored and regular liquidity stress testing, under a variety of scenarios covering both normal and more severe market conditions, is performed by the Treasury Department.

The table below shows liabilities at 31 December 2018 by their remaining contractual maturity. The amounts of liabilities disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows, including gross finance lease obligations (before deducting future finance charges), gross loan commitments and financial guarantees. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the amount in the statement of financial position is based on discounted cash flows. Financial derivatives are included at the contractual amounts to be paid or received, unless the Group expects to close the derivative position before its maturity date in which case the derivatives are included based on the expected cash flows. For the purposes of the maturity analysis, embedded derivatives are not separated from hybrid (combined) financial instruments.

The table below shows the maturity analysis of non-derivative financial assets at their carrying amounts and based on their contractual maturities, except for assets that are readily saleable if it should be necessary to meet cash outflows on financial liabilities. Such financial assets are included in the maturity analysis based on their expected date of disposal. Impaired loans are included at their carrying amounts based on the expected timing of cash inflows. Derivatives are presented based on their contractual maturities.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

35 Financial Risk Management (Continued)

The maturity analysis of financial instruments at 31 December 2018 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Assets						
Cash and cash equivalents	132,500	-	-	-	-	132,500
Mandatory cash balances with the NBG	170,443	-	-	-	-	170,443
Investments in debt securities	6,021	27,114	52,592	89,963	-	175,690
Investments in equity securities	-	-	-	-	63	63
Loans and advances to customers	16,650	119,118	169,500	370,532	225,003	900,803
Other financial assets	507	-	4,425	-	134	5,066
Total	**326,121**	**146,232**	**226,517**	**460,495**	**225,200**	**1,384,565**
Liabilities						
Due to other banks	65,400	34,796	-	-	-	100,196
Customer accounts – individuals	123,154	51,585	70,663	26,742	2,410	274,554
Customer accounts – other	287,796	49,664	94,555	34,250	589	466,854
Other borrowed funds	5,353	87,038	114,003	157,486	10,595	374,475
Other financial liabilities	1,588	4,765	-	-	-	6,353
Financial guarantees	55,573	-	-	-	-	55,573
Gross loan commitments	77,771	-	-	-	-	77,771
Total potential future payments for financial obligations	**616,635**	**227,848**	**279,221**	**218,478**	**13,594**	**1,355,776**
Liquidity gap arising from financial instruments	**(290,514)**	**(81,616)**	**(52,704)**	**242,017**	**211,606**	**28,789**

35 Financial Risk Management (Continued)

Liquidity requirements to support calls under guarantees and standby letters of credit are considerably less than the amount of the commitment disclosed in the above maturity analysis, because the Group does not generally expect the third party to draw funds under the agreement. The total outstanding contractual amount of commitments to extend credit as included in the above maturity table does not necessarily represent future cash requirements, since many of these commitments will expire or terminate without being funded.

The maturity analysis of financial instruments at 31 December 2017 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Assets						
Cash and cash equivalents	139,577	-	-	-	-	139,577
Mandatory cash balances with the NBG	130,824	-	-	-	-	130,824
Due from other banks	-	15,094	-	-	-	15,094
Loans and advances to customers	13,611	117,206	194,569	261,911	170,577	757,874
Investment securities available for sale	-	-	-	-	63	63
Bonds carried at amortized cost	10,681	40,180	45,311	47,731	-	143,903
Other financial assets	1,202	-	205	-	22	1,429
Total	**295,895**	**172,480**	**240,085**	**309,642**	**170,662**	**1,188,764**
Liabilities						
Due to other banks	44,028	15,954	-	-	-	59,982
Customer accounts – individuals	112,444	29,566	44,439	23,197	1,462	211,108
Customer accounts – other	303,058	60,646	91,320	22,413	591	478,028
Other borrowed funds	60,157	68,872	80,111	67,514	-	276,654
Other financial liabilities	7,590	84	-	-	-	7,674
Financial guarantees	30,978	-	-	-	-	30,978
Gross loan commitments	50,477	-	-	-	-	50,477
Total potential future payments for financial obligations	**608,732**	**175,122**	**215,870**	**113,124**	**2,053**	**1,114,901**
Liquidity gap arising from financial instruments	**(312,837)**	**(2,642)**	**24,215**	**196,518**	**168,609**	**73,863**

Customer accounts are classified in the above analysis based on contractual maturities. However, in accordance with Georgian legislation, individuals have a right to withdraw their deposits prior to maturity if they forfeit their right to accrued interest.

35 Financial Risk Management (Continued)

The Group does not use the above maturity analysis based on undiscounted contractual maturities of liabilities to manage liquidity. Instead, the Group monitors expected maturities and the resulting expected liquidity gap as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
At 31 December 2018						
Financial assets	326,120	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,564
Financial liabilities	169,088	246,422	285,521	323,456	197,944	1,222,431
Financial and performance guarantees	374	-	-	-	-	374
Undrawn credit related commitments	7,777	-	-	-	-	7,777
Net liquidity gap based on expected maturities	**148,881**	**(100,190)**	**(59,004)**	**137,039**	**27,257**	**153,982**
Cumulative liquidity gap based on expected maturities	**148,881**	**48,691**	**(10,313)**	**126,726**	**153,982**	**-**
At 31 December 2017						
Financial assets	295,896	172,479	240,085	309,642	170,661	1,188,763
Financial liabilities	198,013	208,686	228,051	337,713	66,429	1,038,892
Financial and performance guarantees	362	-	-	-	-	362
Undrawn credit related commitments	5,048	-	-	-	-	5,048
Net liquidity gap based on expected maturities	**92,473**	**(36,207)**	**12,034**	**(28,071)**	**104,232**	**144,461**
Cumulative liquidity gap based on expected maturities	**92,473**	**56,266**	**68,300**	**40,229**	**144,461**	

Amounts for financial and performance guarantees and undrawn credit lines are disclosed based on expected cash outflows.

The matching and/or controlled mismatching of the maturities and interest rates of assets and liabilities is fundamental to the management of the Group. It is unusual for banks ever to be completely matched since business transacted is often of an uncertain term and of different types. An unmatched position potentially enhances profitability, but can also increase the risk of losses. The maturities of assets and liabilities and the ability to replace, at an acceptable cost, interest-bearing liabilities as they mature, are important factors in assessing the liquidity of the Group and its exposure to changes in interest and exchange rates.

Management believes that in spite of a substantial portion of customer accounts being on demand, diversification of these deposits by number and type of depositors, and the past experience of the Group would indicate that these customer accounts provide a long-term and stable source of funding for the Group.

As at 31 December 2018 the management believes it will be able to close the liquidity gap by obtaining sufficient borrowings from NBG or other banks under committed borrowings as and when necessary arises.

36 Management of Capital

The Group's objectives when managing capital are (i) to comply with the capital requirements set by the National Bank of Georgia, (ii) to safeguard the Group's ability to continue as a going concern and (iii) to maintain a sufficient capital base to achieve a capital adequacy ratio based on the Basel Accord of at least above the minimum level stated in borrowing agreements.

Compliance with capital adequacy ratios set by the NBG is monitored monthly, with reports outlining their calculation reviewed and signed by Deputy General Director, Finances. Other objectives of capital management are evaluated quarterly.

In the process of transition to Basel III framework, to increase transparency and comparability and segregate between available Capital instruments, for coverage of potential risks, the National Bank of Georgia ("NBG") amended Capital Adequacy requirements in December 2017 and in addition to the minimum capital requirements under pillar 1, in updated framework new Pillar 1 and Pillar 2 buffers were introduced:

Buffers under pillar 1:

- The capital conservation buffer - 2.5% of risk-weighted assets, and is designed to provide for losses in the event of stress, included in minimum capital requirements;
- The countercyclical capital buffer - was introduced within the Basel III framework and represents one of the main macro-prudential policy instruments, currently set at 0%;
- Systemic buffers - are set separately for each commercial bank considered to be systematically important (not applicable for Basis bank)

Buffers under pillar 2:

- Unhedged currency induced credit risk buffer (CICR);
- Credit portfolio concentration buffer, which entails name and sectoral concentration buffers;
- Net stress test buffer, will be introduced in accordance with stress tests results administered by the NBG;
- Net GRAPE buffer, set in accordance with the NBG's General Risk Assessment Program and the assessment of banks' internal capital requirement;

Under the current capital requirements set by the NBG, banks have to maintain a ratio of regulatory capital to risk weighted assets ("statutory capital ratio") above a prescribed minimum level. Based on information provided internally to key management personnel, the amount of capital that the Group managed was GEL 218,933 thousand as of 31 December 2018 (2017: GEL 185,100 thousand), regulatory capital amounts to GEL 221,981 thousand (2017: GEL 187,028 thousand) and the Group and the Bank have complied with all externally imposed capital requirements throughout 2018 and 2017.

36 Management of Capital (Continued)

The following Capital adequacy report is prepared under stand alone basis in accordance with NBG standards:

In thousands of Georgian Lari	2018 Pillar I/II	2017 Pillar I/II
Primary capital		
Share capital	16,138	16,097
Share premium	75,784	75,284
Retained earnings according to the NBG regulations	82,129	65,530
Revaluation reserve	9,653	8,602
Current year profit according to NBG regulations	35,230	19,588
Primary capital Before Correction	**218,934**	**185,101**
Primary capital Corrections	(11,017)	(9,463)
Total primary capital After correction	**207,917**	**175,638**
Secondary capital		
General reserve	14,064	11,390
Total secondary capital	**14,064**	**11,390**
Total regulatory capital	**221,981**	**187,028**
Risk weighted assets, combining credit, market and operational risks	**1,215,027**	**980,272**
Minimum Tier 1 Ratio	***11.1%***	***10.1%***
Tier I ratio	**17.11%**	**17.92%**
Regulatory capital ratio	**18.27%**	**19.1%**

37 Contingencies and Commitments

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Group may be received. On the basis of its own estimates and both internal professional advice, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims, and accordingly no provision has been made in these consolidated and separate financial statements.

Tax contingencies. Georgian tax legislation which was enacted or substantively enacted at the end of the reporting period, is subject to varying interpretations when being applied to the transactions and activities of the Group. Consequently, tax positions taken by management and the formal documentation supporting the tax positions may be challenged tax authorities. A tax year remains open for reviw by the tax authorities during the three subsequent calendar years; however, under certain circumstances tax year may remain open longer.

The Bank is under inspection of tax authorities for the tax period starting from 1 April 2015 until 31 August 2018.There are certain areas which were questioned by the tax authorities, the Bank has not agreed with the estimations, disputes were not settled as at 31 December 2018. The onsite inspection contintues and is not finalised as at 31 December 2018. No provision has been made as the Group's management believes that it is not likely that any significant loss will eventuate.

The Georgian transfer pricing legislation is generally aligned with the international transfer pricing principles developed by the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), although it has specific features. This legislation provides for the possibility of additional tax assessment for controlled transactions (transactions between related parties and certain transactions between unrelated parties) if such transactions are not on an arm's-length basis. The Management has implemented internal controls to be in compliance with this transfer pricing legislation.

Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on the financial position, if the authorities were successful in enforcing their interpretations, could be significant. The Group consults with qualified external tax advisors on a regular basis.

Operating lease commitments. Where the Group is the lessee, the future minimum lease payments under non-cancellable operating leases are as follows:

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Not later than 1 year	327	297
Total operating lease commitments	**327**	**297**

The Group leases a number of premises and equipment under operating leases. The leases typically run for an initial period of one to five years, with an option to renew the lease after that date. Lease payments are usually increased annually to reflect market rentals.

37 Contingencies and Commitments (Continued)

Compliance with covenants. The Group is subject to certain covenants primarily relating to its borrowings. Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Group including growth in the cost of borrowings and declaration of default. Management believes that the Group was in compliance with covenants at 31 December 2018.

As of 31 December 2017, the Bank has breached one covenant under the loan agreement with BlueOrchard Microfinance Fund. Management believes that the Group was in compliance with all other covenants at 31 December 2017.The carrying amount of the affected loan as of 31 December 2017 was GEL 52,913 thousands. The breach has been adequately reflected in the contractual maturity table under the Financial Risk Management note.

The Bank are also subject to minimum capital requirements established by covenants stated in loan agreements, including capital adequacy levels calculated in accordance with the requirements of the Basel Accord, as defined in the International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards (updated April 1998) and the Amendment to the Capital Accord to incorporate market risks (updated November 2005), commonly known as Basel II. The Bank complied with this loan covenant.

The composition of the Bank's capital calculated in accordance with the Basel Accord is as follows:

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Tier 1 capital		
Share capital	90,980	90,980
Retained earnings	146,999	113,316
Total tier 1 capital	**237,979**	**204,296**
Tier 2 capital		
Revaluation reserves	9,372	8,387
General reserve	4,483	8,230
Total tier 2 capital	**13,767**	**16,617**
Total capital	**251,746**	**220,913**

General reserve included in Tier 2 is defined as lower of (a) IFRS provisions created on loans without signs of impairment and (b) 2% of loans without impairment trigger event.

37 Contingencies and Commitments (Continued)

Credit related commitments. The primary purpose of these instruments is to ensure that funds are available to a customer as required. Guarantees and standby letters of credit, which represent irrevocable assurances that the Group will make payments in the event that a customer cannot meet its obligations to third parties, carry the same credit risk as loans. Documentary and commercial letters of credit, which are written undertakings by the Group on behalf of a customer authorising a third party to draw drafts on the Group up to a stipulated amount under specific terms and conditions, are collateralised by the underlying shipments of goods to which they relate or cash deposits and, therefore, carry less risk than a direct borrowing.

Commitments to extend credit represent unused portions of authorisations to extend credit in the form of loans, guarantees or letters of credit. With respect to credit risk on commitments to extend credit, the Group is potentially exposed to loss in an amount equal to the total unused commitments, if the unused amounts were to be drawn down. However, the likely amount of loss is less than the total unused commitments since most commitments to extend credit are contingent upon customers maintaining specific credit standards.

The Group monitors the term to maturity of credit related commitments, because longer-term commitments generally have a greater degree of credit risk than shorter-term commitments.

Outstanding credit related commitments are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Financial guarantees issued		55,573	30,979
Undrawn credit line commitments		77,771	50,477
Total loan commitments		133,344	81,456
Less: Provision for financial guarantees		(95)	(168)
Less: Provision for loan commitments		(262)	-
Less: Commitment collateralised by cash deposits		(24,422)	(23,295)
Total credit related commitments, net of provision and cash covered exposures		**108,565**	**57,993**

The total outstanding contractual amount of undrawn credit lines and guarantees does not necessarily represent future cash requirements, as these financial instruments may expire or terminate without being funded.

37 Contingencies and Commitments (Continued)

Movements in provisions for financial guarantees are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Total provision	Gross guaranteed amount
Provision for financial guarantees at 1 January 2018	**77**	**1**	**78**	**30,978**
Movements with impact on provision for credit related commitments charge for the period:				
Transfers:				
- to lifetime (from Stage 1 to Stage 2)	(44)	44	-	-
Issued guarantees	95	-	95	49,887
Derecognised during the period	(77)	(1)	(78)	(25,380)
Total charge to profit or loss for the year	**(26)**	**43**	**17**	**55,485**
Movements without impact on provision for credit related commitments charge for the period:				
FX movements	-	-	-	88
Provision for financial guarantees at 31 December 2018	**51**	**44**	**95**	**55,573**

An analysis of credit related commitments by credit quality based on credit risk grades at 31 December 2018 is as follows.

In thousands of Georgia	Stage 1 (12-months ECL)	Stage 2 (lifetime ECL for SICR)	Stage 3 (lifetime ECL for credit impaired)	Total
Issued financial guarantees				
- Excellent	10,674	-	-	10,674
- Good	39,431	-	-	39,431
- Satisfactory	-	5,468	-	5,468
Unrecognised gross amount	**50,105**	**5,468**	**-**	**55,573**
Provision for financial guarantees	**(51)**	**(44)**	**-**	**(95)**
Loan commitments				
- Excellent	7,334	-	-	7,334
- Good	53,358	-	-	53,358
- Satisfactory	-	17,037	-	17,037
- Special monitoring	-	43	-	43
Unrecognised gross amount	**60,692**	**17,080**	**-**	**77,772**
Provision for loan commitments	**(123)**	**(139)**	**-**	**(262)**

37 Contingencies and Commitments (Continued)

Refer to Note 35 for the description of credit risk grading system used by the Group and the approach to ECL measurement, including the definition of default and SICR as applicable to credit related commitments.

The fair value of credit related commitments was GEL 638 thousand at 31 December 2018 (2017: GEL 1,379 thousand).

Performance guarantees. Performance guarantees are contracts that provide compensation if another party fails to perform a contractual obligation. Such contracts do not transfer credit risk. The risk under performance guarantee contracts is the possibility that the insured event (i.e. the failure to perform the contractual obligation by another party) occurs. The key risks the Group faces are significant fluctuations in the frequency and severity of payments incurred on such contracts relative to expectations. The Group uses historical data and statistical techniques to predict levels of such payments. Claims must be made before the contract matures and most claims are settled within short term. This allows the Group to achieve a high degree of certainty about the estimated payments and therefore future cash flows. The Group manages such risks by constantly monitoring the level of payments for such products and has the ability to adjust its fees in the future to reflect any change in claim payments experience. The Group has a claim payment requests handling process which includes the right to review the claim and reject fraudulent or non-compliant requests.
The exposure and concentration of performance guarantees expressed at the amounts guaranteed is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Construction		14,216	10,266
Trade		747	1,653
Service		1,454	2,081
Other		6,865	12,669
Total guaranteed amounts		**23,282**	**26,669**

Movements in provisions for performance guarantees are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Carrying amount at 1 January		**179**	**79**
Initial recognition of issued performance guarantees		9	686
Utilisation of provision		(171)	(586)
Carrying amount at 31 December		**17**	**179**

37 Contingencies and Commitments (Continued)

Assets pledged and restricted. The Group had assets pledged as collateral with the following carrying value:

In thousands of Georgian Lari	Notes	31 December 2018 Asset pledged	31 December 2018 Related liability	31 December 2017 Asset pledged	31 December 2017 Related liability
Investments in debt securities		40,427	38,153	-	-
Mortgage Loan portfolio pledged with NBG		27,309	21,847	-	-
Bonds carried at amortized cost		-	-	39,416	30,000
Total		**67,736**	**60,000**	**39,416**	**30,000**

At 31 December 2018, restricted cash balances are balances of GEL 134 thousand (2017: GEL 130 thousand) are placed as a cover for international payment cards transactions.

In addition, mandatory cash balances with the NBG of GEL 170,444 thousand (2017: GEL 130,824 thousand) represent mandatory reserve deposits which are not available to finance the Bank's day to day operations as disclosed in Note 7.

38 Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities

At 31 December 2018 and 31 December 2017 no financial instruments subject to offsetting, enforceable master netting and similar arrangements are presented.

39 Fair Value Disclosures

Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs). Management applies judgement in categorising financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, that measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

(a) Recurring fair value measurements

Recurring fair value measurements are those that the accounting standards require or permit in the statement of financial position at the end of each reporting period. The level in the fair value hierarchy into which the recurring fair value measurements are categorised are as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2018 Level 1	Level 2	Level 3	Total	31 December 2017 Level 1	Level 2	Level 3	Total
ASSETS AT FAIR VALUE								
FINANCIAL ASSETS								
Investments in equity securities	-	63	-	63	-	-	-	-
NON-FINANCIAL ASSETS								
- Premises	-	-	21,345	21,345	-	-	18,961	18,961
TOTAL ASSETS WITH RECURRING FAIR VALUE MEASUREMENTS	-	**63**	**21,345**	**21,408**	-	-	**18,961**	**18,961**

39 Fair Value Disclosures (Continued)

(b) Non-recurring fair value measurements

The non-current assets held for sale are measured at FV less cost to sell as of 31 December 2018 and 31 December 2017. The fair value belongs to level 3 measurements in the fair value hierarchy. The fair value is GEL 6,301 thousand (2017: GEL 2,800 thousand).

The valuation technique, inputs used in the fair value measurement for level 3 measurements and related sensitivity to reasonably possible changes in those inputs at 31 December 2018 and 31 December 2017 are as follows:

	Fair value at 31 December				
In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**	**Valuation technique**	**Inputs used**	**Range of inputs (weighted average)**
ASSETS AT FAIR VALUE					
NON-FINANCIAL ASSETS					
- Premises	21,345	18,961	Market comparable assets	Price per square meter	Commercial area 3,640-10,831 Office area 2,460-4,100 Garage 1,179-1,591 (3,568)
TOTAL RECURRING FAIR VALUE MEASUREMENTS AT LEVEL 3	**21,345**	**18,961**			

39 Fair Value Disclosures (Continued)

(d) Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed

Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and carrying value of assets not measured at fair value are as follows:

	31 December 2018				31 December 2017			
In thousands of Georgain lari	**Level 1 fair value**	**Level 2 fair value**	**Level 3 fair value**	**Carrying value**	**Level 1 fair value**	**Level 2 fair value**	**Level 3 fair value**	**Carrying value**
ASSETS								
Cash and cash equivalents								
- Cash on hand	32,099	-	-	32,099	30,341	-	-	30,341
- Cash balances with the NBG	-	31,750	-	31,750	-	27,902	-	27,902
- Correspondent accounts and overnight placements	-	68,650	-	68,650	-	81,333	-	81,333
Due from other banks								
- Short-term placements with other banks with original maturities of more than three months					-	15,094	-	15,094
Mandatory balances with the NBG	-	170,443	-	170,443	-	130,824	-	130,824
Investments in debt securities								
-Georgian government treasury bonds	-	107,067	-	106,109				
-Georgian government treasury bills	-	66,948	-	66,850				
-NBG deposit Certificate	-	2,731	-	2,731				
Loans and advances to customers at AC								
- Corporate loans	-	-	679,068	683,919	-	-	594,712	604,695
- Mortgage loans	-	-	142,684	134,980	-	-	110,060	99,049
- Consumer loans	-	-	82,602	77,245	-	-	51,497	49,140
- Credit cards	-	-	4,659	4,659	-	-	4,990	4,990
Bonds carried at amortised cost								
Georgian government treasury bonds					-	88,721	-	87,747
Georgian government treasury bills					-	56,103	-	56,156
NBG deposit Certificate								
Other financial assets	-	5,066	-	5,066	-	1,429	-	1,429
NON-FINANCIAL ASSETS								
- Investment properties	-	-	3,972	1,572	-	-	1,636	1,078
TOTAL	**32,099**	**452,655**	**912,985**	**1,386,073**	**30,341**	**401,406**	**762,895**	**1,189,779**

39 Fair Value Disclosures (Continued)

Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and carrying value of liabilities not measured at fair value are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value Total	Carry-ing value	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value Total	Carry-ing value
FINANCIAL LIABILITIES								
Due to other banks								
- Correspondent accounts and overnight placements of other banks	-	1	-	1	-	1	-	1
- Short-term placements of other banks	-	50,155	-	50,155	-	29,963	-	29,963
- Short-term loans of NBG	-	50,039	-	50,039	-	30,018	-	30,018
Customer accounts								
- Current/settlement accounts of state and public organisations	-	128,789	-	128,789	-	151,577	-	151,577
- Term deposits of state and public organisations	-	-	35,638	35,137	-	-	14,387	13,638
- Current/settlement accounts of other legal entities	-	135,716	-	135,716	-	136,051	-	136,051
- Term deposits of other legal entities	-	-	163,226	161,995	-	-	187,130	171,321
- Current/demand accounts of individuals	-	109,751	-	109,751	-	93,866	-	93,866
- Term deposits of individuals	-	-	159,211	156,033	-	-	128,551	111,367
Other borrowed funds								
- Borrowings from International Financial institutions	-	374,476	-	345,782	-	296,617	-	270,270
- Borrowings from government					-	10	-	10
Other financial liabilities	-	6,352	-	6,352	-	7,673	-	7,673
TOTAL	**-**	**855,279**	**358,075**	**1,179,750**	**-**	**745,776**	**330,068**	**1,015,755**

The fair values in level 2 and level 3 of fair value hierarchy were estimated using the discounted cash flows valuation technique. The fair value of floating rate instruments that are not quoted in an active market was estimated to be equal to their carrying amount. The fair value of unquoted fixed interest rate instruments was estimated based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risk and remaining maturity.

Liabilities were discounted at the Group's own incremental borrowing rate. Liabilities due on demand were discounted from the first date that the amount could be required to be paid by the Group.

The Group's liabilities to its customers are subject to state deposit insurance scheme as described in Note 1. The fair value of these liabilities reflects these credit enhancements.

40 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category

For the purposes of measurement, IFRS 9 "Financial Instruments" classifies financial assets into the following categories: (a) financial assets at FVTPL; (b) debt instruments at FVOCI, (c) equity instruments at FVOCI and (c) financial assets at AC. Financial assets at FVTPL have two sub-categories: (i) assets mandatorily measured at FVTPL, and (ii) assets designated as such upon initial recognition or subsequently. In addition, finance lease receivables form a separate category.

For the purposes of measurement at 31 December 2017, IAS 39 "Financial Instruments: Recognition and Measurement", classified financial assets into the following categories: (a) L&R; (b) AFS financial assets; (c) financial assets HTM and (d) financial assets at FVTPL. Financial assets at FVTPL had two sub-categories: (i) assets designated as such upon initial recognition, and (ii) those classified as held for trading. In addition, finance lease receivables formed a separate category. All of the Group's financial assets at 31 December 2017 fell in the L&R category except for financial derivatives and investment securities available for sale. Derivatives belong to the fair value through profit or loss measurement category and were held for trading. The group held no derivative financial assets as at 31 Decmber 2018 (nil for Decemver 2017).

Investment securities available for sale belong to available-for-sale measurement category. All of the Group's financial liabilities except for derivatives were carried at AC. Derivatives belonged to the FVTPL measurement category and were held for trading.

As of 31 December 2018 and 31 December 2017, all of the Group's financial liabilities were carried at AC.

The following table provides a reconciliation of financial assets with these measurement categories as of 31 December 2018:

In thousands of Georgian Lari	**Equity instru-ments at FVOCI**	**AC**	**Total**
ASSETS			
Cash and cash equivalents	-	**132,500**	**132,500**
Mandatory cash balances with the NBG	-	**170,443**	**170,443**
Investments in debt securities	-	**175,690**	**175,690**
Georgian government treasury bonds	-	106,109	106,109
Georgian government treasury bills	-	66,850	66,850
NBG certificates of deposit	-	2,731	2,731
Investments in equity securities	**63**	-	**63**
Loans and advances to customers	-	**900,803**	**900,803**
- Standard lending	-	683,919	683,919
- Mortgage loans	-	134,980	134,980
- Consumer loans	-	77,246	77,246
- Credit cards	-	4,659	4,659
Other financial assets:	-	**5,066**	**5,066**
TOTAL FINANCIAL ASSETS	**63**	**1,384,501**	**1,384,564**

41 Related Party Transactions

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control, or one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence over the other party in making financial or operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

Included in Investments in subsidiary in Separate Statement of Financial Position are investments in Basis Asset Management Holding LLC, Hualing Insurance JSC and BHL Leasing JSC.

In thousands of Georgian Lari		2018		2017	
Name	**Principal activities**	**Investment**	**Accumulated Profit/(loss)**	**Investment**	**Accumulated Profit/(loss)**
Basis Asset Management – Holding LLC	Asset management	3,796	(52)	3,797	(56)
Hualing Insurance JSC	Insurance	4,300	1,470	4,300	8
BHL Leasing JSC	Leasing	2,000	(3)		
Total		**10,096**	**1,415**	**8,097**	**(48)**

At 31 December 2018, the outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Ultimate share-holder**	**Other share-holders**	**Immedi-ate parent company**	**Supervisory Board**	**Manage-ment Board**	**Compa-nies under common control**	**Other related parties**
Loans and advances to customers (contractual interest rate: 4.7% – 16 %)	-	23	-	7	676	261	195
Credit loss allowance at 31 December 2018	-	(1)	-	-	(15)	(9)	(4)
Customer accounts (contractual interest rate: 2% – 10%)	386	1,241	9,800	560	2,288	37,486	829

The income and expense with related parties for 2018 other than key management personnel remunuratuion were as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Ultimate share-holder**	**Other share-holders**	**Immedi-ate parent company**	**Supervisory Board**	**Manage-ment Board**	**Compa-nies under common control**	**Other related parties**
Interest income	-	6	-	21	59	1,455	20
Interest expense	(22)	(33)	(230)	(42)	(145)	(1,649)	(49)
Credit loss allowance	-	-	-	1	(3)	4	1
Gains less losses from trading in foreign currencies	-	5	-	4	-	597	-
Foreign exchange translation gains less losses	-	(23)	(236)	33	(90)	1,498	(16)
Fee and commission income	-	-	-	-	-	5	-
Administrative and other operating expenses	-	-	-	-	(2)	-	(86)

41 Related Party Transactions (Continued)

At 31 December 2018, other rights and obligations with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate share-holder	Other share-holders	Immedi-ate parent company	Supervisory Board	Manage-ment Board	Compa-nies under common control	Other related parties
Performance Guarantees issued by the Group at the year end	-	-	-	-	-	1,065	-
Financial Guarantees issued by the Group at the year end	-	-	-	-	-	1,536	-
Undrawn credit line commitments	-	295	-	160	496	739	18

Aggregate amounts lent to and repaid by related parties during 2018 were:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate share-holder	Other share-holders	Immedi-ate parent company	Supervisory Board	Manage-ment Board	Companies under common control	Other related parties
Amounts lent to related parties during the year	-	1,042	-	849	332	3,613	-
Amounts repaid by related parties during the year	-	(1,364)	-	(1,253)	(626)	(41,234)	(114)

At 31 December 2017, the outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate shareholder	Other shareholder	Immediate Parent Company	Supervisory Board	Management Board	Companies under common control
Gross amount of loans and advances to customers (contractual interest rate: 4% -24%)	-		-	1	959	36,424
Impairment provisions for loans and advances to customers at 31 December	-		-	-	(6)	-
Customer accounts (contractual interest rate: 0% - 12.25%)	363	1,007	6,757	1,034	1,845	85,837

The loans advanced to related companies are fully covered with pledged deposits.

41 Related Party Transactions (Continued)

The income and expense items with related parties for 2017 other than key management personnel remunuratuion were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate shareholder	Other shareholder	Immediate Parent Company	Supervisory Board	Manage-ment Board	Companies under common control
Interest income	4	-	-	-	56	910
Interest expense	(25)	(28)	(205)	(47)	(128)	(2,044)
(Provision charge)/Recovery of loan impairment	-	-		-	(1)	245
Gains less losses from trading in foreign currencies	9	-	1	1	4	603
Foreign exchange translation gains less losses	-	(23)	(75)	14	(4)	1,087
Administrative and other operating expenses	-	-	-	-	-	(71)

At 31 December 2017, other rights and obligations with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate Shareholders	Supervisory Board	Management Board	Companies under common control
Performance Guarantees issued by the Group at the year end	-	-	-	452
Financial Guarantees issued by the Group at the year end	-	-	-	1,553
Undrawn credit line commitments	98	38	288	-

Aggregate amounts lent to and repaid by related parties during 2017 were:

In thousands of Georgian Lari	Immediate Parent Company	Supervisory Board	Management Board	Companies under common control
Amounts lent to related parties during the year	275	-	621	45,654
Amounts repaid by related parties during the year	(733)	-	(453)	(12,723)

41 Related Party Transactions (Continued)

Compensation for the members of the Supervisory Board is presented below:

	2018		2017	
In thousands of Georgian Lari	**Expense**	**Accrued liability**	**Expense**	**Accrued liability**
Short-term benefits:				
- Salaries	173	-	173	-
Total	**173**	**-**	**173**	**-**

Key management compensation is presented below:

	2018		2017	
In thousands of Georgian Lari	**Expense**	**Accrued liability**	**Expense**	**Accrued liability**
Short-term benefits:				
- Salaries	838	-	837	-
- Short-term bonuses	1,360	837	905	780
Share-based compensation:				
- Equity-settled share-based compensation	488	-	463	-
Total	**2,686**	**837**	**2,205**	**780**

Short-term bonuses fall due wholly within twelve months after the end of the period in which management rendered the related services.

42 Accounting Policies Applicable before 1 January 2018

Accounting policies applicable to the comparative period ended 31 December 2017 that were amended by IFRS 9, are as follows.

Financial instruments – key measurement terms. Depending on their classification financial instruments are carried at fair value, cost, or AC as described below. Refer to Note 3 for the definition of fair value and AC as well as for description of valuation techniques.

Cost is the amount of cash or cash equivalents paid or the fair value of the other consideration given to acquire an asset at the time of its acquisition and includes *transaction costs*. Measurement at cost is only applicable to investments in equity instruments that do not have a quoted market price and whose fair value cannot be reliably measured and derivatives that are linked to, and must be settled by, delivery of such unquoted equity instruments.

Loans and advances to customers. Loans and advances to customers were carried at AC and impairment losses were recognised in profit or loss for the year when incurred as a result of one or more events ("loss events") that occurred after the initial recognition of the financial asset and which had an impact on the amount or timing of the estimated future cash flows of the financial asset or group of financial assets that could be reliably estimated. If the Group determined that no objective evidence exists that impairment was incurred for an individually assessed financial asset, whether significant or not, it included the asset in a group of financial assets with similar credit risk characteristics, and collectively assessed them for impairment.

The primary factors that the Group considered in determining whether a financial asset was impaired were its overdue status and realisability of related collateral, if any. The following other principal criteria were also used to determine whether there was objective evidence that a credit loss has occurred:

- any instalment was overdue and the late payment could not be attributed to a delay caused by the settlement systems;
- the borrower experienced a significant financial difficulty as evidenced by the borrower's financial information that the Group obtained;
- the borrower considered bankruptcy or a financial reorganisation;
- there was an adverse change in the payment status of the borrower as a result of changes in the national or local economic conditions that impacted the borrower; or
- the value of collateral significantly decreased as a result of deteriorating market conditions.

For the purposes of a collective evaluation of credit loss, financial assets were grouped on the basis of similar credit risk characteristics. Those characteristics were relevant to the estimation of future cash flows for groups of such assets by being indicative of the debtors' ability to pay all amounts due according to the contractual terms of the assets being evaluated.

Future cash flows in a group of financial assets that were collectively evaluated for credit loss, were estimated on the basis of the contractual cash flows of the assets and the experience of management in respect of the extent to which amounts would become overdue as a result of past loss events and the success of recovery of overdue amounts. Past experience was adjusted on the basis of current observable data to reflect the effects of current conditions that did not affect past periods, and to remove the effects of past conditions that do not exist currently.

Credit loss was always recognised through an allowance account to write down the asset's carrying amount to the present value of expected cash flows (which excluded future credit losses that have not been incurred) discounted at the original effective interest rate of the asset. The calculation of the present value of the estimated future cash flows of a collateralised financial asset reflected the cash flows that might result from foreclosure less costs for obtaining and selling the collateral, whether or not foreclosure was probable.

If the terms of an impaired financial asset held at AC were renegotiated or otherwise modified because of financial difficulties of the borrower or issuer, impairment were measured using the original effective interest rate before the modification of terms. The renegotiated asset were then derecognised and a new asset

42 Accounting Policies applicable before 1 January 2018 (Continued)

were recognised at its fair value only if the risks and rewards of the asset substantially changed. This were normally evidenced by a substantial difference between the present values of the original cash flows and the new expected cash flows.

Impairment losses are always recognised through an allowance account to write down the asset's carrying amount to the present value of expected cash flows (which exclude future credit losses that have not been incurred) discounted at the original effective interest rate of the asset. The calculation of the present value of the estimated future cash flows of a collateralised financial asset reflects the cash flows that may result from foreclosure less costs for obtaining and selling the collateral, whether or not foreclosure is probable.

If, in a subsequent period, the amount of the credit loss decreases and the decrease could be related objectively to an event occurring after the impairment was recognised (such as an improvement in the debtor's credit rating), the previously recognised impairment loss was reversed by adjusting the allowance account through profit or loss for the year.

Uncollectible assets were written off against the related credit loss allowance after all the necessary procedures to recover the asset had been completed and the amount of the loss had been determined. Subsequent recoveries of amounts previously written off were credited to credit loss account in profit or loss for the year.

Investments carried at cost. Management could not reliably estimate fair value of the Group's AFS investments in shares of GEL 63 thousand. The investments are carried at a cost. The investee has not published recent financial information about its operations, its shares are not quoted and recent trade prices are not publicly accessible.

Credit related commitments. Financial guarantees and commitments to provide a loan are initially recognised at fair value and subsequently measured at the higher of (i) the remaining unamortised balance of the amount at initial recognition and (ii) the best estimate of expenditure required to settle the commitment at the end of each reporting period.

Investment securities AFS. This classification included investment securities which the Group intended to hold for an indefinite period of time and which might be sold in response to needs for liquidity or changes in interest rates, exchange rates or equity prices.

Investment securities AFS were carried at fair value. Interest income on AFS debt securities was calculated using the effective interest method, and recognised in profit or loss for the year.

Dividends on AFS equity instruments were recognised in profit or loss for the year when the Group's right to receive payment was established and it was probable that the dividends would be collected. All other elements of changes in the fair value were recognised in other comprehensive income until the investment was derecognised or impaired, at which time the cumulative gain or loss was reclassified from other comprehensive income to profit or loss for the year. Impairment losses were recognised in profit or loss for the year when incurred as a result of one or more events ("loss events") that occurred after the initial recognition of investment securities AFS. A significant or prolonged decline in the fair value of an equity security below its cost was an indicator that it was impaired. The cumulative impairment loss – measured as the difference between the acquisition cost and the current fair value, less any impairment loss on that asset previously recognised in profit or loss – was reclassified from other comprehensive income to profit or loss for the year. Impairment losses on equity instruments were not reversed and any subsequent gains were recognised in other comprehensive income. If, in a subsequent period, the fair value of a debt instrument classified as AFS increases and the increase could be objectively related to an event occurring after the impairment loss was recognised in profit or loss, the impairment loss was reversed through profit or loss for the year.

HTM Securities. This classification includes quoted non-derivative financial assets with fixed or determinable payments and fixed maturities that the Group has both the intention and ability to hold to maturity. An investment is not classified as a held-to-maturity investment if the Group has the right to require that the issuer repay or redeem the investment before its maturity, because paying for such a feature is inconsistent with expressing an intention to hold the asset until maturity. Management determines the classification of investment securities HTM at their initial recognition and reassesses the appropriateness of that classification at the end of each reporting period. Investment securities HTM are carried at AC.

42 Accounting Policies applicable before 1 January 2018 (Continued)

Promissory notes purchased. Promissory notes purchased are included in trading securities, AFS securities, in due from other banks or in loans and advances to customers, depending on their substance and are recorded, subsequently remeasured and accounted for in accordance with the accounting policies for these categories of assets.

Finance lease receivables. Impairment losses were recognised in profit or loss for the year when incurred as a result of one or more events ("loss events") that occurred after the initial recognition of finance lease receivables. The Group used the same principal criteria to determine whether there is objective evidence that an impairment loss had occurred, as for loans carried at AC. Impairment losses were recognised through an allowance account to write down the receivables' net carrying amount to the present value of expected cash flows (which exclude future credit losses that have not been incurred), discounted at the interest rates implicit in the finance leases. The estimated future cash flows reflected the cash flows that may result from obtaining and selling the assets subject to the lease.

Income and expense recognition. Interest income and expense are recorded for all debt instruments on an accrual basis using the effective interest method. This method defers, as part of interest income or expense, all fees paid or received between the parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate, transaction costs and all other premiums or discounts.

Fees integral to the effective interest rate include origination fees received or paid by the entity relating to the creation or acquisition of a financial asset or issuance of a financial liability, for example fees for evaluating creditworthiness, evaluating and recording guarantees or collateral, negotiating the terms of the instrument and for processing transaction documents.

Commitment fees received by the Group to originate loans at market interest rates are integral to the effective interest rate if it is probable that the Group will enter into a specific lending arrangement and does not expect to sell the resulting loan shortly after origination. The Group does not designate loan commitments as financial liabilities at fair value through profit or loss.

When loans and other debt instruments become doubtful of collection, they are written down to the present value of expected cash inflows and interest income is thereafter recorded for the unwinding of the present value discount based on the asset's effective interest rate which was used to measure the impairment loss.

All other fees, commissions and other income and expense items are generally recorded on an accrual basis by reference to completion of the specific transaction assessed on the basis of the actual service provided as a proportion of the total services to be provided. Loan syndication fees are recognised as income when the syndication has been completed and the Group retains no part of the loan package for itself, or retains a part at the same effective interest rate as for the other participants.

Commissions and fees arising from negotiating, or participating in the negotiation of a transaction for a third party, such as the acquisition of loans, shares or other securities or the purchase or sale of businesses, and which are earned on execution of the underlying transaction, are recorded on its completion. Portfolio and other management advisory and service fees are recognised based on the applicable service contracts, usually on a time-proportion basis. Asset management fees relating to investment funds are recorded rateably over the period that the service is provided. The same principle is applied for wealth management, financial planning and custody services that are continually provided over an extended period of time.

43 Abbreviations

The list of the abbreviations used in these consolidated and separate financial statements is provided below:

Abbreviation	Full name
AC	Amortised Cost
ADR	American Depository Receipt
AFS	Available For Sale
CCF	Credit Conversion Factor
EAD	Exposure at Default
ECL	Expected Credit Loss
EIR	Effective interest rate
FVOCI	Fair Value through Other Comprehensive Income
FVTPL	Fair Value Through Profit or Loss
FX, Forex	Foreign Currency Exchange
GDR	Global Depository Receipt
HTM	Held To Maturity
IFRS	International Financial Reporting Standard
IRB system	Internal Risk-Based system
L&R	Loans and Receivables
LGD	Loss Given Default
LTV	Loan to Value
PD	Probability of Default
POCI financial assets	Purchased or Originated Credit-Impaired financial assets
SDIA	State Deposit Insurance Agency
SICR	Significant Increase in Credit Risk
SME	Small and Medium-sized Enterprises
SPPI	Solely Payments of Principal and Interest
SPPI test	Assessment whether the financial instruments' cash flows represent Solely Payments of Principal and Interest

1 Ketevan Tsamebuli Ave.,
Tbilisi, Georgia
Tel.: +995 322 922 922
www.basisbank.ge

ბაზისბანკი
BASISBANK
ჰუალინგ ჯგუფის წევრი

წლიური ანგარიში
2018

2018

წლიური ანგარიში

ბაზისბანკი
BASISBANK
ჰუალინგ ჯგუფის წევრი

სარჩევი

წლიური ანგარიში 2018

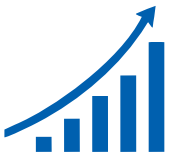
- მმართველობის ანგარიშგება **8**
- სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა 9
- დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა 11
- სტრატეგია და ისტორია 14
- სტრატეგია 16
- ისტორია 18
- ჯგუფის სტრუქტურა 20
- მთავარი აქციონერი - ჰუალინგ ჯგუფი 22
- ბაზრის და ფინანსური მიმოხილვა 24
- ეკონომიკური გარემო და ბაზრის მიმოხილვა 26
- საბანკო სექტორის განვითარება 30
- ბანკის და ჯგუფის მუშაობის შედეგები 32
- ბიზნესის შედეგების მთავარი მაჩვენებლები 34
- ბიზნესის ანგარიში 37
- ფინანსური შედეგები 50
- რისკის პროფილი და რისკების მართვის სისტემა 68
- კორპორაციული მმართველობა 84
- კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშები **96**

ბაზისბანკის ძირითადი

ბანკი

6
მე
აქტივების მიხედვით

5
მე
კორპორაციული და საცალო დაკრედიტების მიხედვით

გრძელვადიანი B+
მოკლევადიანი B
გრძელვადიანი რეიტინგის პროგნოზი სტაბილური
FITCH-ის რეიტინგი

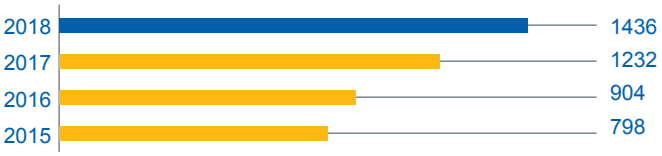

127,000
მომხმარებელი

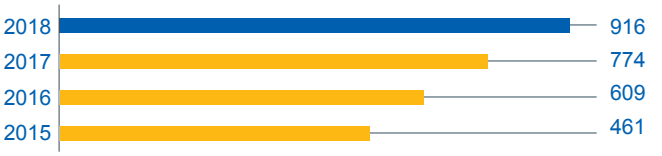

62
ბანკომატი

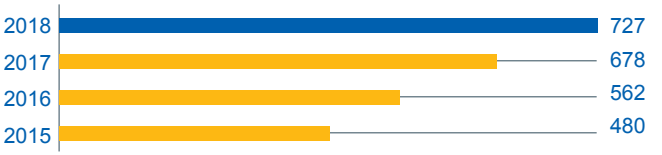
17% ⇧
მთლიანი აქტივები — მლნ ლარი

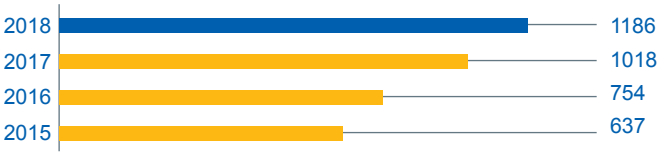
18% ⇧
მთლიანი დაკრედიტება — მლნ ლარი

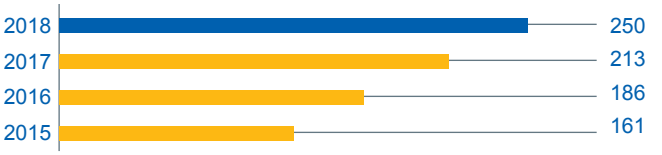
8% ⇧
კლიენტთა დეპოზიტები — მლნ ლარი

17% ⇧
მთლიანი ვალდებულებები — მლნ ლარი

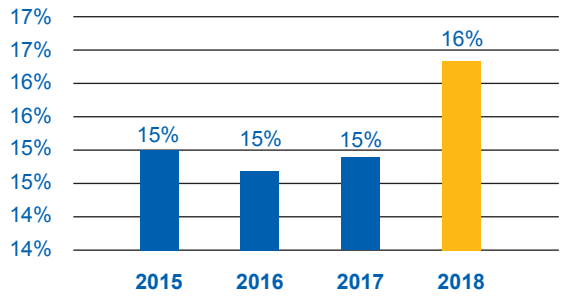

16% ⇧
მთლიანი სააქციო კაპიტალი — მლნ ლარი

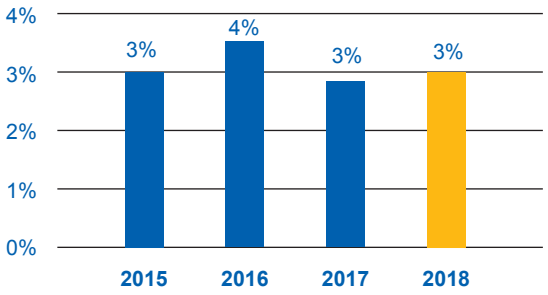

ჯგუფის მაჩვენებლები

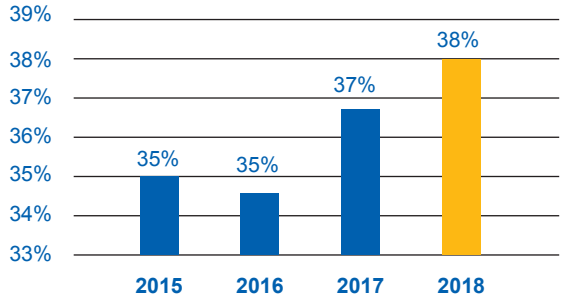
ROAE

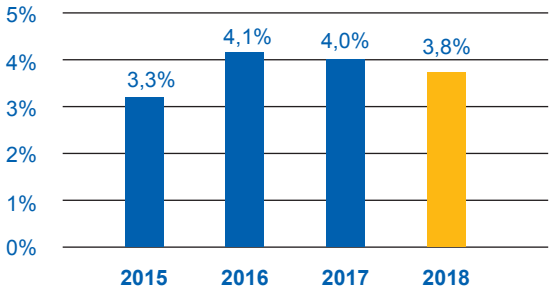
ROAA

ხარჯები/შემოსავლები

უმოქმედო სესხები

ჯგუფი

37,588 მლნ ლარი
წმინდა მოგება

ჰუალინგ დაზღვევა

ლიზინგი LEASING

ახალი ბიზნესმიმართულებები

22
სერვისცენტრი

463
თანამშრომელი

მმართველობის ანგარიშგება

ჯანგ ძუნი
სს ბაზისბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა

გულითადად ვულოცავ ბაზისბანკის და ჯგუფის[1] მენეჯმენტს და თანამშრომლებს 2018 წლის წარმატებით დასრულებას და მიღწეულ შედეგებს.

წელს ბაზისბანკი დაარსებიდან 25-ე წლისთავს აღნიშნავს. უკვე მეოთხედი საუკუნე გავიდა, რაც ბაზისბანკი ქართულ საბანკო სექტორში ფუნქციონირებს და ჩვენ ყველანი მონაწილეები ვართ იმ წარმატების, რასაც ბანკმა ამ პერიოდის განმავლობაში მიაღწია - სტაბილურობა, მძლავრი ფინანსური სტრუქტურის ჩამოყალიბება, ფართო აღიარება და ჯანსაღი, ბიზნესზე ორიენტირებული ზრდა, ესაა ფაქტორები, რამაც ბანკის მდგრად განვითარებას შეუწყო ხელი. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ბანკმა შეძლო, გაეფართოებინა თავისი საქმიანობის სფერო, უფრო მრავალფეროვანი გაეხადა სერვისები და ფინანსურ ბაზარზე ახალი სექტორები აეთვისებინა, რამაც ბანკის მძლავრ ფინანსურ ჯგუფად გარდაქმნის მყარი საფუძველი შექმნა.

ბანკის მთავარი მამოძრავებელი არის კლიენტები და მათი ინტერესები, აქციონერების და პარტნიორების წინაშე აღებული ვალდებულებები, რაც განაპირობებს ბანკის წარმატებულ წინსვლას. 25-ე საიუბილეო წელს ბანკი ბაზარზე მყარად იკავებს მე-6 ადგილს, ბიზნესის დაკრედიტებაში კვლავ ლიდერია და ქვეყნის ეკონომიკისთვის უმნიშვნელოვანეს სეგმენტებს წარმატებით ემსახურება. სტაბილურ და მყარ ზრდასა და დაკრედიტების და პასუხისმგებლიანი დაფინანსების მაღალი სტანდარტების შენარჩუნებასთან ერთად, ბანკი კონკურენტებისგან წლების განმავლობაში დამუშავებული საკრედიტო ტექნოლოგიით, სისწრაფითა და ხარისხითაც გამოირჩევა. ამ 25 წლის მანძილზე ბანკის სტაბილურ განვითარებას ძლიერი მენეჯმენტი, ერთგული და პროფესიონალი თანამშრომლები, შიდა კონტროლის და მენეჯმენტის სისტემები და ფინანსური სიძლიერე განაპირობებდა, თანაც სამომავლო ზრდისა და შემდგომი წარმატებისთვის ამზადებდა საფუძველს.

ჩვენი მიზანია, უზრუნველვყოთ ბანკის ფინანსური წინსვლა და ლიდერის პოზიციის დამკვირდება. ჩვენი ამბიციაა, ჩვენი კლიენტებისთვის ერთი ფანჯრის კონცეფციის გამოყენებით სრული ფინანსური პროდუქტების ინდივიდუალური მიმწოდებელი ვიყოთ, რაც სიღრმისეულ ფინანსურ ექსპერტიზას, ინდუსტრიის სექტორების ამომწურავ ცოდნას და ბაზარზე დამკვიდრებულ პოზიციას ეფუძნება. ჩვენი ამბიცია რომ რეალობად გადაგვექცია, ახალი ბიზნესმიმართულებები: დაზღვევა და ლიზინგი გავააქტიურეთ. ჩვენმა შვილობილმა კომპანიებმა წელიწადზე ნაკლებია, რაც საქმიანობა დაიწყეს და თავიანთი პროდუქტების შეთავაზებების საშუალებით უკვე შეიტანეს წვლილი ჯგუფის საბოლოო შედეგებში.

[1] „ჯგუფი“ მოიაზრებს ბაზისბანკს და მის შვილობილ კომპანიებს ერთად.

მოხარული ვარ, რომ ჩინეთსა და საქართველოს შორის არსებული სავაჭრო ურთიერთობები 2018 წელს კიდევ უფრო გაღრმავდა და გაფართოვდა. 2018 წელს ძალაში შევიდა ჩინეთსა და საქართველოს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმება, ასევე ჰონგ-კონგსა და საქართველოს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმება. ჩინეთსა და საქართველოს შორის არსებული სავაჭრო ურთიერთობა უაღრესად დიდ მნიშვნელობას იძენს საქართველოს ეკონომიკისთვის. ქვეყნებს შორის ვაჭრობა ერთ-ერთი სწრაფად მზარდია ბოლო ათწლეულის განმავლობაში. თურქეთის და რუსეთის შემდეგ, ჩინეთი საქართველოს მესამე უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორია. ამასთან, საქართველო არის ჩინეთის მთავრობის მიერ ინიცირებული განვითარების სტრატეგიის, „ერთი სარტყელი, ერთი გზის“ წევრი. ინიციატივა ევრაზიის ქვეყნების კავშირებსა და თანამშრომლობას ეხება და გლობალურ მოვლენებში ჩინეთის როლის გააქტიურებას და ჩინეთის სავაჭრო ქსელის შექმნას ისახავს მიზნად. ეს კი საქართველოსთვის ჩინეთსა და ევროპას შორის სატრანზიტო ცენტრად გადაქცევის შესაძლებლობას ქმნის; ასევე, ხსნის საქართველოსთვის მნიშვნელოვანი რეგიონული და გლობალური პროექტების განხორციელებისკენ მიმართული სამომავლო პარტნიორული ურთიერთობების პერსპექტივებს.

ჩინელი ინვესტორები მზარდ ინტერესს იჩენენ ქართული ბაზრისადმი. რადგან საქართველოს საბანკო სექტორი ჯანსაღი საინვესტიციო კლიმატის აუცილებელი წინაპირობაა, ამიტომ, მნიშვნელოვანია ჩინეთის მიერ შეთავაზებული შესაძლებლობების კვლავ ათვისება. ჩვენ ყველა პირობა გვაქვს ამ სფეროებში სახარბიელო პოზიციების დასაკავებლად, რასაც გრძელვადიანი შედეგები მოჰყვება.
ბაზისბანკს მნიშვნელოვანი როლი აკისრია: გახდეს საქართველოში ბიზნესის კეთებით დაინტერესებული ჩინელი ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის სრული ფინანსური მომსახურების გამწევი მთავარი ცენტრი. ჯგუფს ქართულ საფინანსო სივრცეში კაპიტალის ძლიერი მხარდაჭერა, მენეჯმენტი, ტრადიციული ორიენტაცია ბიზნესის დაკრედიტებაზე, ჩინეთის ბიზნესპარტნიორობასა და ბაზარზე წვდომა და სპეციალურად გატრენინგებული პერსონალი გამოარჩევს.

ჯგუფს სრული მხარდაჭერა აქვს ჰუალინგის ჯგუფისგან მისი ამოცანის შესრულებაში, გახდეს საქართველოს და აზიის სავაჭრო ბიზნესურთიერთობების განვითარების მნიშვნელოვანი ხელშემწყობი და მთავარი ფინანსური ცენტრი. ჩინელი ინვესტორებისა და კლიენტებისთვის შექმნილი საბანკო მომსახურების უზრუნველსაყოფად, ჯგუფმა სპეციალური დეპარტამენტი შექმნა, რომელიც ჩინელი კლიენტებისთვის და ჩინურ პროექტებზე იმუშავებს. დეპარტამენტი საბანკო საქმის პროფესიონალებითაა დაკომპლექტებული, რომლებმაც სპეციალური ტრენინგი ჩინეთში გაიარეს, კარგად იციან ჩინური ენა და ჩინელი ფიზიკური პირების და ჩინური კომპანიებისთვის განსაკუთრებული საბანკო მომსახურების ჩინურ ენაზე გაწევისთვის აუცილებელი ყველა უნარ-ჩვევა აქვთ. ჩინურ ენაზე უკვე ხელმისაწვდომია დისტანციური საბანკო მომსახურება, მათ შორის მობილური საბანკო აპლიკაცია, რაც კლიენტებს საშუალებას აძლევს, მოხერხებულად მართონ თავიანთი ფინანსური რესურსები და ისარგებლონ ადგილობრივი საბანკო მომსახურებით.

მინდა, ჯგუფს კიდევ ერთხელ მივულოცო წარმატებული მუშაობის 25 წლის იუბილე. განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდი მის ძლიერ მენეჯმენტის გუნდს პროფესიონალიზმის და ერთგულებისთვის, რამაც ამ მნიშვნელოვან საიუბილეო წელს სათანადო ასახვა ჰპოვა წლიურ შედეგებსა და ჯგუფის საერთო წარმატებაში. ასევე მადლობას ვუხდი მაღალპროფესიონალ და მოტივირებულ თანამშრომლებს გაწეული შრომისთვის, რამაც წლების განმავლობაში ინსტიტუტის მდგრადი წარმატება და განვითარება უზრუნველყო.

ჯგუფმა გრწყინვალე შედეგები აჩვენა. ამასთან, ის განუხრელად იცავდა თავის კორპორაციულ ღირებულებებს და კლიენტებს მოქნილ და ინოვაციურ პროდუქტებს სთავაზობდა. კლიენტებს შეუძლიათ, ისარგებლონ კომპლექსური ფინანსური მომსახურებით, რომელიც საბანკო, სადაზღვევო და სალიზინგო პროდუქტებს აერთიანებს. პროდუქტების ხარისხის შენარჩუნება, გამორჩეული შედეგები და სიღრმისეული და ხანგრძლივი ურთიერთობებისადმი ჩვენი თავდადების ჩვენება - აი ესაა ჩვენი ღირებულებები, რომლებსაც კვლავ შევინარჩუნებთ.

დავით ცაავა
სს ბაზისბანკის
გენერალური დირექტორი

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა

წლევანდელი წელი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ჩვენთვის, რადგან 25 წლის იუბილეს, მეოთხედი საუკუნის წარმატებულ მუშაობას აღვნიშნავთ! ბაზისბანკის ჯგუფი 1 მილიარდი ლარის ღირებულების ფინანსურ ინსტიტუტად გადაიქცა. ის დაზღვევის და ლიზინგის მიზნესმიმართულებებს აერთიანებს და ქვეყანაში ბაზრის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წევრის სახელი აქვს დამკვიდრებული. დღეს კლიენტებს ქვეყნის ყველა მოწინავე რეგიონში ვემსახურებით და 11 ცნობილი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტის პარტნიორები ვართ.

ჩვენ განვაგრძობდით ჩვენი სტრატეგიის განხორციელებას, რომელიც კლიენტების საჭიროებების დაკმაყოფილების, ინოვაციის და მომგებიანი ზრდის პრინციპებს ემყარება. ჯგუფმა წელი 1,4 მილიარდი ლარის მთლიანი აქტივებით და 916 მილიონი ლარის მთლიანი საკრედიტო პორტფელით დაასრულა. მისი წმინდა მოგება 25%-ით გაიზარდა და ახალ მაღალ მაჩვენებელს, 37,3 მილიონ ლარს მიაღწია. წლის განმავლობაში არაერთი პროექტი განვახორციელეთ, კიდევ უფრო გავაუმჯობესეთ ჩვენი პროდუქტები და მომსახურება და განვაგრძეთ წარმატებული თანამშრომლობა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, რაც ჩვენი ინსტიტუტისადმი არსებულ ნდობის მაღალ ხარისხზე მეტყველებს. ჩვენ ასევე გავაფართოვეთ დაფარვა ქვეყნის მასშტაბით, რითაც განვაგრძეთ მცირე და საშუალო მიზნესის მომსახურება, რომლის განვითარებაც უაღრესად მნიშვნელოვანია საქართველოს ეკონომიკისთვის.

ბანკმა წარმატებით შეასრულა ხუთწლიანი განვითარების გეგმა, გადააჭარბა კიდეც თავდაპირველ მიზნობრივ მაჩვენებლებს და ბაზარზე აქტივების მიხედვით მე-8 უმსხვილესიდან მე-6 პოზიციაზე გადაინაცვლა. აღსანიშნავია, რომ გონივრული შიდა კონტროლის სისტემებისა და ოპერაციული სიძლიერის წყალობით, ბაზისბანკმა შეძლო ეფექტიანობის დონის შენარჩუნება, რაც ხარჯების ოპტიმიზაციაში და აქტივების სტაბილური ზრდაში გამოიხატა. ჩვენ კიდევ უფრო ვაუმჯობესებთ ჩვენს დისტანციურ მომსახურებას, კვლავ მიზნესის დაკრედიტების ლიდერებად ვრჩებით და ჩვენს საკრედიტო ტექნოლოგიას და ექსპერტიზას კლიენტების ინტერესებისკენ მივმართავთ.
2018 წელს საქართველოს ეკონომიკამ კვლავ კარგი შედეგი აჩვენა: მთლიანი შიდა პროდუქტი 4,7%-ით გაიზარდა, ინფლაცია კი სტაბილურ დონეზე, საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ თარგეთირებულ 3%-ზე დაბლა შენარჩუნდა. ქვეყანამ სტაბილურ პროგრესთან ერთად მის გარეთ მიმდინარე ნეგატიური მოვლენებისა და რეგიონსა და მთავარ სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში არსებული საგარეო შოკებისადმი ელასტიკურობა გამოიჩინა. თურქეთმა 2018 წელს სერიოზული ეკონომიკური შოკი განიცადა, რამაც შეამცირა მომხმარებლის და მიზნესის ნდობა. რუსეთი კი კიდევ უფრო გამკაცრებული ეკონომიკური სანქციების წინაშე დადგა.

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებმა „Fitch” და “Moody's” საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი გააუმჯობესეს, რაშიც ეკონომიკის მთავარი მაჩვენებლების პოზიტიური დინამიკა აისახა. საგარეო ფაქტორები თანდათან სტაბილურდება, რაც წყაროების დივერსიფიკაციას და მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმის პოზიტიურ ზეგავლენას ასახავს, პრუდენციულ ფისკალურ და მონეტარულ პოლიტიკასთან ერთად. მძლავრი ეკონომიკური ზრდის, სტაბილური ინფლაციის და საგარეო შემოსავლების ძლიერი შემოდინებების ფონზე, სებ-მა შეძლო რეზერვების მობილიზება.

საშუალოვადიანი პერსპექტივა პოზიტიურია, მომავალი ორი წლისთვის 5%-ია ნავარაუდევი. ზრდის მთავარი მამოძრავებლები კერძო ინვესტიციები და წმინდა ექსპორტის სტაბილური ზრდა იქნება, ასევე კაპიტალის დანახარჯებით გაზრდილი ფისკალური სტიმული, ინფრასტრუქტურული პროექტები, თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ახალი შეთანხმებები და მსხვილი პროექტები სატრანსპორტო სექტორში, მთავრობის მიერ ინიცირებულ რეფორმებთან ერთად.

გვახსოვს, რომ მცირე და საშუალო ბიზნესის და ტურიზმის განვითარება კერძო სექტორის ზრდის მთავარი მამოძრავებელია. შესაბამისად, ეს სფეროები საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის პრიორიტეტების სიის სათავეშია, რადგან კონკურენტული სამუშაო ადგილების გაჩენას უწყობს ხელს. ბაზისბანკი ტრადიციულად ემსახურება მცირე და საშუალო ბიზნესს, რითაც ხელს უწყობს ქართული ოჯახური მეურნეობების განვითარებას და ეკონომიკურ ზრდას. ამ მხრივ გასული წელი გამონაკლისი არ ყოფილა. ჩვენ განვაგრძეთ მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტის განვითარების მხარდაჭერა და გავზარდეთ კონცენტრაცია მთავარ სტრატეგიულ სექტორებზე. ბიზნესსესხებში აქტიური როლი ჰქონდა ტურიზმის და სასტუმროების სექტორს, სოფლის მეურნეობას, ვაჭრობას, ენერგეტიკას, წარმოების და მომსახურების სექტორებს.

ენერგიის დაზოგვის ღირებულების გაზრდის და საქართველოს მცირე და საშუალო საწარმოებს შორის ევროსტანდარტების და ღონისძიებების დანერგვის მიზნით, ვთანამშრომლობდით ჩვენს დიდი ხნის პარტნიორ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან (EBRD). შევიძინეთ ახალი პარტნიორები: FIN, ResponsAbility.

განვახორციელეთ რამდენიმე პროექტი, რითაც მცირე და საშუალო საწარმოებს დავეხმარეთ ენერგოეფექტურობის და ევროსტანდარტების დანერგვაში, შევთავაზეთ ხელსაყრელი პირობები, ხელმისაწვდომი დაფინანსება შეღავათიანი პირობებით, საინვესტიციო წახალისება და სპეციალური საკრედიტო სქემები EBRD-სთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან პარტნიორობით.

მცირე და საშუალო საწარმოების ზრდის დაჩქარების და ეროვნულ ვალუტაში საკრედიტო რესურსებზე წვდომის გაზრდის მიზნით, ბანკმა პარტნიორობა დაამყარა რამდენიმე საერთაშორისო ორგანიზაციასთან და საკრედიტო რესურსი ეროვნულ ვალუტაშიც ხელმისაწვდომი გახადა.

ვაცნობიერებდით რა ჩვენს განსაკუთრებულ მისიას ჩინურ და ქართულ ბიზნესს შორის მედიატორობის საქმეში, ასევე მზარდი ჩინური ინვესტიციების და ვაჭრობის მნიშვნელობას, ჩვენ განვაგრძეთ ჩვენს ძირითად საქმიანობაში ინოვაციების განხორციელება. ამ მხრივ მნიშვნელოვანი პროგრესი იქნა მიღწეული. ბაზისბანკი მზადაა, ეფექტიანად მოემსახუროს ჩინელ მომხმარებელს. ჩვენი ცოდნის მობილიზაცია ამ მიმართულებით მოვახდინეთ: როგორ გავაკეთოთ ბიზნესი ამ რეგიონში და როგორ შევქმნათ აზიისთვის სპეციფიკური პროდუქტები ჩვენი კლიენტების მზარდი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

როცა ბაზისბანკის წარმატების ისტორიაზე ვსაუბრობთ, ხაზი უნდა გავუსვათ იმ ფაქტს, რომ ჩვენი მთავარი აქციონერის, უმსხვილესი ჩინური კონგლომერატის, ჰუალინგ ჯგუფის მხარდაჭერით ვსარგებლობთ.
ჰუალინგის ოპერაციები და საქართველოსადმი გაწეული მხარდაჭერა ჯგუფის ცალკე წარმატების ისტორიაა. ჰუალინგ ჯგუფი ქვეყნის ერთ-ერთი უმსხვილესი ინვესტორია. ჯგუფს მნიშვნელოვანი პროექტები აქვს

განხორციელებული და აგრძელებს ინვესტირებას საქართველოს ეკონომიკის მრავალ სექტორში. ამ ეტაპზე, ჰუალინგ ჯგუფის მთლიანი ინვესტირებული კაპიტალი 550 მილიონ აშშ დოლარს აჭარბებს.

გასულ წელს მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება მივიღეთ - გაზისბანკის ჯგუფის ბიზნესი გავაფართოვეთ და ლიზინგის და დაზღვევის მიმართულებები შემოვუერთეთ, რითაც ფინანსური მომსახურების ფართო სპექტრი მოვიცავით. 2018 წელს ოპერირება დაიწყეს გაზისბანკის ჰოლდინგის ახალმა შვილობილმა კომპანიებმა: „ჰუალინგ დაზღვევამ“ და „BHL ლიზინგმა“. ჩვენი შემდეგი საშუალოვადიანი ამოცანაა, გავხდეთ ფინანსური სერვისების ცენტრი, რომელიც მომხმარებელს ხარისხიანი ფინანსური სერვისების სრული სპექტრით - საბანკო, სადაზღვევო და სალიზინგო მომსახურებით უზრუნველყოფს. სერვისების მიღება მარტივად, პასუხისმგებლიანად და მოქნილად, ერთი ფანჯრის პრინციპით იქნება შესაძლებელი. ბანკი განაგრძობს გაფართოებას, პროდუქტების და მომსახურების დისტანციურად მიწოდებას, კლიენტებისთვის მაქსიმალური კომფორტის უზრუნველყოფის და მათი დროის დაზოგვის მიზნით.

განსაკუთრებით ვამაყობ 25 წლის იუბილეს აღნიშვნით ჩვენს ერთგულ კოლეგებთან ერთად. ჩვენ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადავდგით ბიზნესის ზრდის მიმართულებით და გონივრული და ორგანული ზრდის მეშვეობით ლიდერი ბანკის პოზიცია დავიკავეთ. ბანკი აქამდე იმ ძლიერ საფუძველზე დაყრდნობით მოვიდა, რომელიც მისმა დამფუძნებლებმა ჩაყარეს, მისი თანამშრომლების ერთგულების და თავდადების კულტურასთან და აქციონერის მუდმივ მხარდაჭერასთან ერთად. კიდევ ერთხელ მადლობას ვუხდი ჩვენს შესანიშნავ თანამშრომლებს ერთგულებისა და ბრწყინვალე მუშაობისთვის. განსაკუთრებით მიხარია ძველი სახეების, ჩვენი გუნდის ერთგული წევრების ნახვა, რომელთაც ბანკში 10, 15, 25 წელი იმუშავეს.

დარწმუნებული ვართ, ჩვენი ჯგუფი გაამართლებს ყველა დაინტერესებული მხარის მოლოდინს: კლიენტებისთვის კვლავ გრძელვადიანი პარტნიორი იქნება, თანამშრომლებისთვის - სამართლიანი და მზრუნველი დამსაქმებელი, საზოგადოებისთვის - კარგი და გულშემატკივარი წევრი, ხოლო აქციონერებისთვის - პროდუქტიული ინსტიტუტი.

ბედნიერი ვარ, რომ უკვე 15 წელია, გაზისბანკში ვმუშაობ და მჯერა, რომ ჩვენი აქტივებით შევძლებთ ჩვენი სამომავლო ამბიციური გეგმების შესრულებას.

სტრატეგია და ისტორია

- სტრატეგია
- ისტორია
- ჯგუფის სტრუქტურა

სტრატეგია

25-წლიანი ისტორიის მქონე ბაზისბანკმა განვითარების დინამიკური და ინტენსიური გზა განვლო და საქართველოს საფინანსო ბაზარზე ერთ-ერთი ლიდერი, სტაბილური ფინანსური ინსტიტუტის სახელი დაიმკვიდრა. ბანკი არაერთი მიზნესის, სახელმწიფო დაწესებულების, ფინანსური ინსტიტუტის და კერძო პირის ნდობით სარგებლობს და მათი ძლიერი პარტნიორია. ჩვენი შესანიშნავი კლიენტების რეალურ ეკონომიკურ მოთხოვნებს მათ საჭიროებებზე მორგებული მომსახურების და პროდუქტების: დაფინანსების, დეპოზიტების, ტრანზაქციების, დისტანციური არხების მიწოდებით ვაკმაყოფილებთ. ვცდილობთ, ფეხი ავუწყოთ ინოვაციებს და ბაზრის განვითარების ტენდენციებს და მოთხოვნას.

25-წლიანი წარმატებული მუშაობის, გაფართოებისა და სტაბილური ზრდის შემდეგ, ბაზისბანკი განაგრძობს მისი სტრატეგიისკენ - იყოს საბანკო ბაზარზე ერთ-ერთი ლიდერი საბანკო ინსტიტუტი - მყარი ნაბიჯებით სვლას. ბაზისბანკი ეფექტიანად იყენებს მის რესურსებს ბრენდის გასაძლიერებლად და დაინტერესებული მხარეებისთვის: კლიენტების, თანამშრომლების, პარტნიორების და ფართო საზოგადოებისთვის ერთგულების დასამტკიცებლად. საშუალოვადიან პერსპექტივაში ბაზისბანკი გეგმავს მისი საქმიანობის ძირითადი მიმართულებების კიდევ უფრო გაფართოებას. პროფესიონალთა გუნდისა და საკრედიტო ტექნოლოგიის წყალობით, ორგანული ზრდით მიღებულ გამოცდილებასთან ერთად, ბაზისბანკი გეგმავს ბაზრის უკეთ ათვისებას და აქტივების მიხედვით ბანკების პირველ ხუთეულში ყოფნას.

ბაზისბანკი ბაზარზე თავის 1,4 მილიარდი ლარის აქტივებით მე-6 ადგილზეა, კორპორაციული და საცალო დაკრედიტებით - მე-5. მას კაპიტალის მყარი ბაზა აქვს. მისი მთავარი აქციონერი ჩინური კონგლომერატი, საქართველოს უმსხვილესი აქციონერი ჰუალინგ ჯგუფია, რომელიც ქართულ ბაზარზე 2006 წლიდანაა წარმოდგენილი.

ჩვენი სტრატეგიული ღონისძიებების მთავარი ამოცანაა, ბანკი ბაზარზე უფრო ძლიერი მოთამაშე გახდეს მნიშვნელოვანი საბაზრო წილის ათვისებით, კარგად იყოს პოზიციონირებული თავის ზრდის მიზნების შესასრულებლად და ქვეყანაში უფრო ფართო ქსელით იყოს წარმოდგენილი, თან კლიენტთა მძლავრი ბაზა და კაპიტალის ჯანსაღი სტრუქტურა უმაგრებდეს ზურგს.

ჩვენი ამოცანა პოზიციონირების გაფართოება და ბრენდის გაძლიერება, ასევე ბანკის მეტი ყურადღების ცენტრში მოქცევაა.

კონკურენტული პოზიციის გაძლიერების და გაზრდის, სრული სპექტრის ფინანსური მომსახურების გაწევის და კლიენტთა უფრო ფართო ბაზის შეძენის მიზნით, ბანკმა 2017 წელს მიიღო გადაწყვეტილება ფინანსური ინდუსტრიის ახალ სექტორებზე გადასვლის, მომსახურების მეტი დივერსიფიკაციის და მიზნესის მეტი მთლიანობის შესახებ და თავის საქმიანობას ორი სტრატეგიული მიზნესმიმართულება: დაზღვევა და ლიზინგი დაუმატა.

გაზისბანკის ჯგუფის (შემდგომში: ჯგუფი) ორი შედარებით ახალი მიმართულება: დაზღვევა და ლიზინგი მომავალ წლებშიც პრიორიტეტული იქნება. ბანკი აქტიურად განაგრძობს ამ სფეროების შემდგომ განვითარებას მიზნობრივ კლიენტებზე პროდუქტების ჯვარედინი გაყიდვის გზით. ასეთი მიდგომა ჯგუფს მძლავრ ფინანსურ ცენტრად აქცევს, რომელსაც სრული სპექტრის ფინანსური მომსახურება ექნება.

ჯგუფმა თავისი ბრენდის იდენტობა სამი პრინციპის ირგვლივ გააერთიანა. ესენია: სისწრაფე, ხარისხი და მოქნილობა. ბანკის ერთგული პროფესიონალები კლიენტებთან ყოველდღიური მუშაობისას ამ კორპორაციული ღირებულებებით ხელმძღვანელობენ.

ჯანსაღი ფინანსური მდგომარეობის შენარჩუნებით ჯგუფი განაგრძობს თავის სტრატეგიულ სეგმენტში - მცირე და საშუალო ბიზნესის, კორპორაციულ და საცალო საბანკო მიმართულებებში - პოზიციების გამყარებას. იგი მეტ ყურადღებას დაუთმობს საცალო საბანკო საქმიანობას არა ფილიალების ქსელის ზრდით, არამედ პროდუქტებისა და მომსახურების დისტანციურად მიწოდებით, ყველაზე მოსახერხებელი გზით. გაზისბანკი დააჩქარებს კლიენტზე ორიენტირებული მოდელის დანერგვას, უფრო ეფექტიანი დაფარვით.

მომსახურების მიწოდების არხების გაუმჯობესება უზრუნველყოფს, რომ კლიენტებს ხარისხიანი პროდუქტები /მომსახურება მრავალარხიანი შეთავაზების სახით მიეწოდება, რასაც თან ახლავს გაფართოებული საკონსულტაციო შესაძლებლობები და მაღალ დონეზე ავტომატიზებული პროცესები.

ჯგუფი სარგებლობს მისი მთავარი აქციონერის მხარდაჭერით და განაგრძობს განსაკუთრებული ინტერესის სფეროს - საქართველოში ჩინური ინვესტიციების - გამოკვლევას. ბანკი სრულ მზადყოფნაშია, ჩინური კომპანიების ბიზნეს-შუამავალი გახდეს და საერთაშორისო ვაჭრობის და სხვა ფინანსური მომსახურება შესთავაზოს, ამისთვის კი ბოლომდე გამოიყენოს მისი უნიკალური ძლიერი მხარეები: ჩინეთთან ახლო ურთიერთობები მთავარი აქციონერის და ჩინური ბანკების მხარდაჭერით.

მთლიანად ჯგუფს საშუალოვადიანი სტრატეგიული ამოცანების შესასრულებლად ყველა აუცილებელი რესურსი აქვს. ძლიერი კაპიტალიზაცია, კაპიტალის მკაფიო სტრუქტურა, მთავარი აქციონერის მუდმივი მხარდაჭერა და კორპორაციული მმართველობის უმაღლესი სტანდარტები მდგრადი გაფართოების საფუძველს ქმნის. ბოლო წლებში ჯგუფმა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა მომსახურების ხარისხი და ოპერაციული ეფექტიანობა, დახვეწა ფილიალების ქსელი და კარგად აჩვენა ერთგულება განცხადებული ღირებულებებისადმი, რისკების მართვის დისციპლინირებული ფუნქციებისა და ზოგადად რისკის კულტურისადმი, პრუდენციული შიდა შეფასების და კონტროლის სისტემებისადმი. ბოლო წლებში რეიტინგების გაუმჯობესება დაფიქსირდა, რაც ინვესტორთა ნდობის და საკრედიტო ინსტიტუტების აღიარების მკაფიო დადასტურებაა.

ისტორია

განვლილი

დასაწყისი და ადრეული წლები (1993-2008)

ბაზისბანკმა, როგორც ქართულმა კერძო ბანკმა, 1993 წელს დაიწყო თავისი საქმიანობა. ბანკი მეგობრების ჯგუფმა დააფუძნა, რომლებიც გამოჩენილი ლიდერები იყვნენ, მომავლის მკაფიო ხედვით. დასაწყისიდან მოყოლებული, ბანკს მკაფიო და მარტივი მიზანი აქვს, მისი რესურსები კლიენტების საჭიროებებთან დააკავშიროს და ბანკის გრძელვადიან პერსპექტივაში წარმატებული განვითარებისათვის მყარი საფუძველი მოამზადოს. იმ დროისათვის ბაზისბანკის დამფუძნებელთა ძირითადი პრინციპები იყო: კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომისა და ბაზარზე სტაბილური პროგრესის მქონე ნიშური ბანკის შექმნა. ბანკი და მისი საბჭო კლიენტებთან ძლიერი პირადი ურთიერთობების დამყარებაზე მუშაობდა. ეს მოგვიანებით ჩვენს გამორჩეულ თვისებად და მიზნეს კულტურად გადაიქცა, ბანკმა კი საიმედო პარტნიორის აღიარება და სტატუსი მოიპოვა. მალე ბაზისბანკმა კლიენტების ჯგუფი გაზარდა და უფრო მეტი ღირებული კლიენტი შეიძინა, რომელთა დიდი ნაწილიც ბანკთან ერთად გაიზარდა და დღემდე მისი ერთგული დარჩა.

ადრეულ პერიოდში, როცა ბანკს არც უცხოური მფლობელები ჰყავდა და მხოლოდ ჯანსაღი მენეჯმენტი უმაგრებდა ზურგს, ის მხოლოდ თავისი ორგანული ზრდის გზით განვითარდა და გამოცდილი, ზრდაზე ორიენტირებული სტრატეგიული უცხოელი ინვესტორისთვის მიმზიდველი პლატფორმა შექმნა.

ადრეულ წლებში ბანკი სტაბილურად იზრდებოდა. ბაზისბანკთან EBRD-ის სტრატეგიული ალიანსის დროს, ის უკვე სხვა მცირე ბიზნესებს შორის გამორჩეული ცნობილი ინსტიტუტი იყო.

გარდატეხის პერიოდი (2008-2012)
EBRD- სთან სტრატეგიული ალიანსის წლები

EBRD ბაზისბანკის აქციონერი 2008 წელს გახდა. ამ დროს ბანკს უკვე ჰქონდა ფუნქციური ორგანიზაციული სტრუქტურა და კორპორაციული მმართველობის სისტემა, რომელიც მორგებული იყო ბანკის ზომაზე. ბაზისბანკის და EBRD-ის სტრატეგიული პარტნიორობის პერიოდში ბანკმა ძირეული ცვლილებები განიცადა, გამოიკვეთა ძირითადი პრიორიტეტები: ბანკის იმიჯის გაზრდა, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის ადაპტირება და სტრატეგიული ინვესტორის შემოსვლისთვის მიმზიდველი პლატფორმის შექმნა.

ახალ აქციონერთან ერთად, ბაზისბანკმა გააუმჯობესა თავისი ოპერაციები საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოების მიზნით. მენეჯმენტისა და თანამშრომლების დაუღალავმა მუშაობამ ბაზისბანკი ეფექტიან, საიმედო ბანკად აქცია და თავის კონკურენტების შორის ძლიერი პოზიცია დაამკვიდრებინა, რამაც ბანკის დღევანდელი რეპუტაციისთვისაც მოამზადა საფუძველი. ბანკი შორს გასცდა თავის პირვანდელ, ადგილობრივი ინსტიტუტის მდგომარეობას. თანამშრომლების, კლიენტების, პარტნიორებისა და აქციონერების ნდობის მოპოვებით, მან განაგრძო შემდგომ ზრდამდე და ბაზრის მნიშვნელოვან მოთამაშედ გახდომამდე გონივრული ნაბიჯების გადადგმა.

25 წელი

ახალი ეპოქა ჰუალინგ ჯგუფთან ერთად - დინამიკური ზრდა ახალ მფლობელებთან ერთად

EBRD-ის და ბაზისბანკის სტრატეგიული ალიანსი ბაზისბანკის მნიშვნელოვანი ორგანიზაციული ტრანსფორმაციისა და განვითარების პერიოდი იყო. მან ბანკის განვითარების შემდგომი ეტაპის საფუძველი მოამზადა.

2012 წელს ბაზისბანკმა აღმოაჩინა ინვესტორი, რომელმაც გამოხატა ინვესტირების და ბანკის განვითარების ახალ ეტაპზე გადაყვანის ინტერესი. ჩინეთის სინძიანგ ჰუალინგ ინდუსტრიისა და ვაჭრობის ჯგუფმა (Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co) ანუ ჰუალინგ ჯგუფმა - ჩინეთის კერძო კომპანიამ და საქართველოში ერთ-ერთმა უმსხვილესმა ინვესტორმა ბაზისბანკის აქციების დიდი წილი შეიძინა. ახალ მფლობელთან და სოლიდური კაპიტალის შემოდინებასთან ერთად, ბანკი ენერგიულად შეუდგა განახლებული სტრატეგიის შესრულებას, რომელიც ამბიციურ ზრდას და ბაზარზე გაფართოებას ითვალისწინებდა. ჩამოყალიბდა განახლებული პრიორიტეტები - ბანკის მძლავრი ზრდა, ბიზნესის დაჩქარებული ტემპით განვითარება და აზიის ბაზართან მჭიდრო ბიზნეს-კავშირების დამყარება.

ახალი სტრატეგიული გეგმის ხუთი წლის განმავლობაში ბანკი ბაზარზე სიდიდით მე -11-დან მე-6 ბანკის პოზიციაზე გადავიდა. ამავდროულად, ბანკმა თანამშრომლობა დაიწყო საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან და გააფართოვა პარტნიორობა მაღალრეიტინგულ გლობალურ, მათ შორის აზიის რეგიონის ინსტიტუტებთან. საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (IFC), ჩინეთის განვითარების ბანკი, აზიის განვითარების ბანკი (ADB), OFID, ურუმჩის ბანკი, Blue Orchard, Finance-in-Motion, ResponsAbility, EFA Group, Commerzbank, BSTDB ჩვენი ბიზნესის დაფინანსების მიმართულების მთავარი სპონსორები და პარტნიორები არიან. პარტნიორ ორგანიზაციებთან წარმატებული თანამშრომლობის შედეგად, ბანკმა დაიწყო სპეციალიზირებული შეღავათიანი სესხების გაცემა მწვანე დაკრედიტებისა და ეროვნული ვალუტით დაკრედიტების ფარგლებში, რითაც მცირე და საშუალო ბიზნესს თავიანთი საქმიანობის გაფართოებაში შეუწყო ხელი.

ჯგუფის სტრუქტურა

ცოტა ხნის წინ გაზისბანკი კორპორაციული განვითარების ახალ ეტაპზე გადავიდა: იყოს მძლავრი ფინანსური ჯგუფი, რომელიც სრული სპექტრის ფინანსური მომსახურების - საბანკო, დაზღვევის და ლიზინგის შესაძლებლობებს აერთიანებს. სამივე ფრთის კოორდინირებული მუშაობა ჯგუფს რესურსების სინერგიის, დროის დაზოგვის და საქართველოს ბაზარზე პროდუქტებზე უკეთესი წვდომის უზრუნველყოფის საშუალებას აძლევს.
ამჟამად გაზისბანკის ქოლგის ქვეშ სამი შვილობილი კომპანია ერთიანდება: ჰუალინგ დაზღვევა, BHL ლიზინგი და BAMH აქტივების მართვის ჰოლდინგ-კომპანია.

ჰუალინგ დაზღვევა

გაზისბანკის შვილობილი კომპანია - ჰუალინგ დაზღვევა 2017 წელს დაარსდა, საქართველოში სადაზღვევო ბაზრის ლიდერებს შორის ადგილის დამკვიდრების მისიით.

ჰუალინგ დაზღვევა კლიენტებს დაზღვევის სხვადასხვა პროდუქტს სთავაზობს, გარდა სიცოცხლის დაზღვევისა: ქონების, ქირის, ავტო, სამოგზაურო, კორპორაციულ პაკეტებს. ეს პროდუქტების არასრული სიაა. სადაზღვევო ბაზრის ახალი მოთამაშე მიზნად ისახავს მარტივი, ადვილად ხელმისაწვდომი და ინოვაციური სადაზღვევო მომსახურების მიწოდებას. უსაფრთხოება, განათლება და გაძლიერება კომპანიის პრიორიტეტებია. სარგებლობს რა გაზისბანკის ჯვარედინი გაყიდვის მძლავრი ქსელით, ჰუალინგ დაზღვევა ძლიერ აქციონერებს, მძლავრ პარტნიორ ბანკს და ადექვატურ კაპიტალიზაციას ემყარება. ის სწრაფად იყენებს შესაძლებლობას, გაზარდოს საკუთარი ბაზრის წილი. საყოველთაოდ აღიარებულ Bancassurance (BIM) მოდელზე დაყრდნობით, კომპანია ეფექტიანად იყენებს პარტნიორი ბანკის რესურსებს და კლიენტებს ბანკის ფილიალების ქსელის მეშვეობით მთელი ქვეყნის მასშტაბით აწვდის სწრაფ და მოქნილ სადაზღვევო პროდუქტებს. ჰუალინგ დაზღვევის კორპორაციული ღირებულებებია:

- სამართლიანობა
- სიმარტივე
- ინოვაცია
- გამჭვირვალობა

ჰუალინგ დაზღვევა კლიენტებს ეხმარება გაიგონ და თავი დაიცვან რისკებისგან. კლიენტებზე ორიენტირებულობა კომპანიის კულტურის საფუძველია, რომლის ცენტრშიც მწარმოებლური სულისკვეთებაა. მისი გუნდის წევრები ძალისხმევას არ იშურებენ საუკეთესო გადაწყვეტების და მომსახურების გაწევისთვის. ახალმა ტექნოლოგიებმა ბაზარზე კონკურენცია გაზარდა. „ჰუალინგ დაზღვევას“ სჯერა ციფრულ დისტრიბუციაზე მზარდი მოთხოვნის, რადგან ეს ის არხია, რომელმაც ინდუსტრიის ტრანსფორმაცია უნდა იტვირთოს. და მაინც, მიწოდების არხის მიუხედავად, კომპანიის ძალისხმევა კლიენტებისთვის საუკეთესო მომსახურების მიწოდებაზეა ორიენტირებული.

კლიენტის კმაყოფილება და ერთგულება გაყიდვებისადმი პასუხისმგებლიანი მიდგომით მიიღწევა.

ჰუალინგ დაზღვევის სერვისებით სარგებლობა კლიენტებს ყველა იმ ქალაქსა და რეგიონში შეუძლიათ, სადაც ბაზისბანკის ფილიალები მუშაობს. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია ბაზრის შედარებით ახალი მოთამაშეა, 2018 წელს მან მაინც მოახერხა ცნობადობის და კლიენტთა ნდობის მოპოვება და წელი 11 მილიონი ლარის მთლიანი აქტივებით და 1,4 მილიონი ლარის წმინდა მოგებით დაასრულა.

BHL ლიზინგი

BHL ლიზინგი 2018 წლის ბოლოს დაარსდა, ბანკის სტრატეგიის თანახმად, რომელიც კლიენტებისთვის სრული ფინანსური მომსახურების გაწევას გულისხმობდა.

კომპანია BHL ლიზინგის დაარსების მთავარი მიზანი ჩინურ კომპანიებსა და ქართველ მომხმარებელს შორის მედიატორობა და ქართველი კლიენტებისთვის ჩინური ფინანსური ლიზინგის პროდუქტებით სარგებლობის ფართო შესაძლებლობების მიცემა იყო. BHL ლიზინგი ძირითადად მცირე და საშუალო ბიზნესკლიენტებს ემსახურება და მათ მარტივი და იოლად გასაგები ლიზინგის პროდუქტებით უზრუნველყოფს, ჯგუფის წევრი კომპანიების საბანკო და სადაზღვევო პროდუქტებთან ერთად.

სალიზინგო კომპანიის ჩამოყალიბების საჭიროება საქართველოს ეკონომიკის რეალობამ განაპირობა, რასაც წინ უძღოდა ეკონომიკური ზრდა, რომელმაც მცირე და საშუალო ბიზნესის საწარმოების მხრიდან კაპიტალურ საქონელზე მოთხოვნა გააჩინა. ამ საწარმოებს გაზრდა სურდათ, მაგრამ არ ჰქონდათ კაპიტალურ საქონელში ინვესტირებისთვის საკმარისი სახსრები.

ლიზინგის პროდუქტებით სხვადასხვა ტიპის კლიენტები სარგებლობენ, როგორც ფიზიკური, ისე იურიდიული პირები. ბაზრის უმეტესი წილი კორპორაციულ კლიენტებს უჭირავთ. ლიზინგით ძირითადად ეს სფეროები სარგებლობენ: სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, წარმოება, სასარგებლო წიაღისეულის რესურსები, ვაჭრობა, სამედიცინო დანადგარები, ტრანსპორტი და კომუნიკაციები. BHL ლიზინგი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ჩინური და ქართული ბაზრების ერთმანეთთან დაახლოებაში და ქართულ კომპანიებს გაფართოების და ბიზნესის განვითარების ახალ შესაძლებლობებს უქმნის.

მთავარი აქციონერი - ჰუალინგ ჯგუფი

საქართველოს ერთ-ერთი უმსხვილესი ინვესტორი, სინძიანგის ჰუალინგის სავაჭრო-სამრეწველო ჯგუფი (ჰუალინგ ჯგუფი) კერძო საწარმოთა ჯგუფია, რომელიც ფართოდ დივერსიფიცირებულ საქმიანობას ეწევა, მათ შორისაა კომერციული უძრავი ქონების განვითარება, ბაზრის გაქირავება და მენეჯმენტი, საგარეო ვაჭრობა, ლოჯისტიკა, მშენებლობა, ტურიზმი და ფინანსური ინდუსტრია. ჯგუფი 1988 წელს დაარსდა და თავისი ჯანსაღი ბიზნესმოდელი ბაზარზე ორიენტირებულ განვითარებაზე დააფუძნა, განავითარა ბიზნესის არხები და მომსახურების მაღალი ხარისხი უზრუნველყო. მისი დივერსიფიცირებული ბიზნესი ერთ ჯგუფში გაერთიანებულ 30 შვილობილ კომპანიას მოიცავს, სადაც 5000-ზე მეტი თანამშრომელი მუშაობს. 2018 წლის ბოლოს ჯგუფის განცხადებული კაპიტალი 30 მილიონ აშშ დოლარს უდრიდა, წმინდა ღირებულება კი 1,4 მილიარდი აშშ დოლარი იყო.

თავდაპირველად კომპანია ჩინეთის ჩრდილო-დასავლეთით მდებარე სინძიანგის პროვინციის პატარა საბღვრისპირა ქალაქ ურუმჩის მცირე ბიზნესს წარმოადგენდა, რომელიც ჩინეთის ჩრდილო-დასავლეთ მხარის სამშენებლო მასალების მთავარ მიმწოდებლად გადაიქცა და თანდათან გაიმყარა საქონლის საბითუმო ბაზრების მფლობელის და დასავლეთ და ცენტრალურ აზიაში საქონლის ექსპორტიორის პოზიცია. ბაზრის დივერსიფიკაციის ამბიციური სტრატეგიის თანახმად, ჯგუფმა რეგიონსა და მეზობელ ქვეყნებში სულ უფრო მეტად გაამყარა თავის პოზიციები და კიდევ უფრო, აღმოსავლეთ ევროპისკენ გაფართოვდა.

ჰუალინგ ჯგუფი დიდი ოდენობით რესურსების ინვესტირებას ახდენს სიღარიბის დაძლევის და საზოგადოების კეთილდღეობის პროექტებში. ჯგუფი ზრუნავს ათასობით ოჯახის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებაზე, აშენებს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს, აფინანსებს გრძელვადიან საქველმოქმედო ინიციატივებს. ჰუალინგ ჯგუფის დამფუძნებელი და მფლობელია ცნობილი ჩინელი ბიზნესმენი და ფილანთროპი, მი ენხვა. მას ბიზნეს-სექტორში მუშაობის მდიდარი გამოცდილება აქვს. ბიზნესმენს ჩინეთის ეკონომიკურ განვითარებაში შეტანილი წვლილისა და საქველმოქმედო საქმიანობისთვის მრავალი ჯილდო აქვს მიღებული.

HUALING GROUP

ჰუალინგ ჯგუფი საქართველოში

ჯგუფს საქართველოს ეკონომიკაში სულ 550 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტიცია აქვს ჩადებული.

2012 წლის შემდეგ, ჯგუფი გაზისბანკის 90%-ზე მეტი წილის მფლობელია, რითაც მხარს უჭერს ადგილობრივი ბიზნესის განვითარებას და საქართველოსა და ჩინეთს შორის ორმხრივი ბიზნესურთიერთობების გაფართოებას.

საქართველოში ჰუალინგ ჯგუფის ინვესტიციებია:
ჰუალინგის თბლისის ზღვის პლაზა, თბილისის ზღვის რეზიდენცია, ქუთაისის და თბილისის ჰუალინგის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონები, ჰუალინგის სასტუმროები თბილისსა და ქუთაისში, ჰუალინგის ფონდის სასატუმრო, ჰუალინგის ხეტყის განვითარება, თბილისის ზღვის ახალი ქალაქი და ავიაკომპანია MyWay. ეს ინვესტიციები, რომლებიც მოიცავს სავაჭრო ცენტრს, საოფისე ფართებს, ხუთვარსკვლავიან სასტუმროებს, საცხოვრებელ შენობებს, სასაწყობე ფართს და ა.შ. დიდი წინდადადგმული ნაბიჯია აზიის ქვეყნებსა და საქართველოს შორის ვაჭრობის, ინვესტიციების და ტურიზმის შემდგომი განვითარების საქმეში.

ჰუალინგ ჯგუფის სამომავლო ხედვაა, ისარგებლოს აღმოსავლეთ ევროპასა და აზიაში არსებული დაფარვით, განვითარდეს „აბრეშუმის გზის“ პროექტის ინიციატივის კვალდაკვალ და გააცოცხლოს საქართველოს, როგორც ევროპა-აზიის ვაჭრობის ცენტრის ისტორიული როლი. ეს კი ჰუალინგის ბაზრებს ამ ორი რეგიონის დამაკავშირებელ ხიდად აქცევს.

ეკონომიკური გარემო და ბაზრის მიმოხილვა

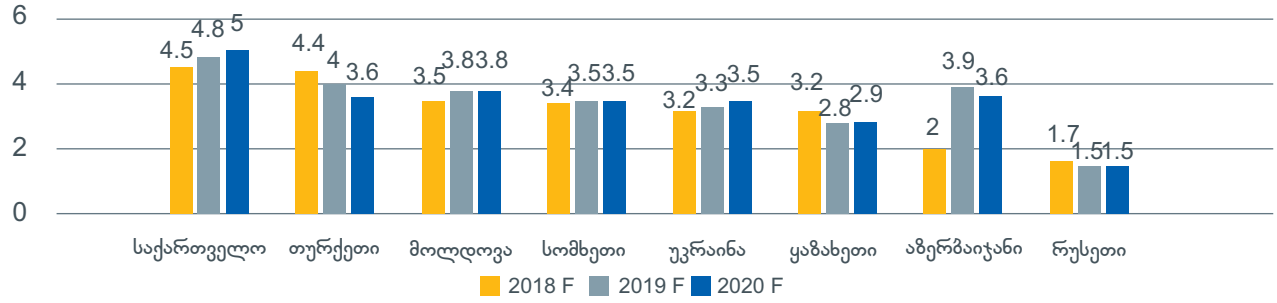
- ეკონომიკური გარემო და ბაზრის მიმოხილვა
- საბანკო სექტორის განვითარება

ეკონომიკური გარემო და ბაზრის მიმოხილვა

საქართველო - რეგიონის ძლიერი მოთამაშე. 2018 წელს ეკონომიკურმა ზრდამ 4,7%[2] შეადგინა. საქართველოს ბოლო 5 წლის შედეგი სტაბილური და რეგიონის ქვეყნებზე უკეთესი იყო. წლის საშუალო ზრდამ 4%-ს მიაღწია. რეგიონის ძლიერი მოთამაშე მშპ-ის ზრდის პოზიტიური პერსპექტივით

რეგიონის ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში არსებული დაღმავალი ტენდენციების მიუხედავად, საქართველომ გარე შოკებისადმი ელასტიკურობა შეინარჩუნა და მასტაბილიზებელი მაკროეკონომიკური სტრატეგიის განხორციელებით, რომელსაც საერთაშორისო სავალუტო ფონდის გაფართოებული დაფინანსების პროგრამა უჭერდა მხარს, მდგრადი ზრდა აჩვენა. სტრატეგიას ასევე ამყარებდა მთავრობის მიერ აღებული ვალდებულება, ემუშავა იმ საკითხებზე, რომლებიც მდგრადი ზრდისთვის კრიტიკული მნიშვნელობისაა. ესენია: ფისკალური მდგრადობის უზრუნველყოფა, გარე მგრძნობელობის ზეგავლენის შესუსტება, საგარეო შოკებისადმი მდგრადობის გაძლიერება, ინფლაციის თარგეთირების რეჟიმის დაცვა, კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება და ზრდის მეტი ინკლუზიურობა.

ეკონომიკაში ბოლო პერიოდში მომხდარი მოვლენები და სტრუქტურული რეფორმები პოზიტიურად შეაფასეს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებმა. სააგენტომ Moody's საქართველოს სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი 2017 წლის სექტემბერში Ba2-დან Ba3-მდე გააუმჯობესა, სტაბილური პერსპექტივით. სააგენტომ Fitch 2019 წლის თებერვალში საქართველოს გრძელვადიანი საერთაშორისო რეიტინგი „BB“-დან „BB-„ -მდე

[2]საქსტატის წინასწარი შეფასება

გააუმჯობესა, სტაბილური პერსპექტივით. სუვერენული რეიტინგის გაუმჯობესების მთავარი მიზეზები იყო რეგიონის ქვეყნებს შორის 2014-2016 წლებში საქართველოს მდგრადობა მნიშვნელოვანი ეკონომიკური, ფინანსური და გაცვლითი კურსის შოკებისადმი, სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემო, ინსტიტუციური ძლიერება, მიმდინარე ეკონომიკური რეფორმები და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგრამის პარამეტრების შესრულება.
საქართველოს მიმდინარე სტრუქტურული რეფორმები კვლავ ხელს უწყობს შიდა და უცხოური ინვესტიციების ზრდას. მსოფლიო ბანკის ანგარიშის „ბიზნესის კეთება 2019“ მიხედვით, საქართველომ 190 ქვეყანას შორის მე-9-დან მე-6 პოზიციაზე გადაინაცვლა, მსოფლიოს ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსის მიხედვით მე-16 ადგილზე დარჩა, ევროპის რეგიონში კი 44 ქვეყანას შორის მე-6 ადგილზე[3].

ძირითადი ეკონომიკური ინდიკატორები, საქართველო	
სახელმწიფო საკრედიტო რეიტინგი:	S&P: BB- /სტაბილური/ Moody's: Ba3 /სტაბილური/ Fitch: BB /სტაბილური/
ბიზნესის კეთების სიმარტივე	# 6
ბიზნესის დაწყების სიმარტივის ინდექსი	# 2
ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი	# 16
გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსი	# 66
საკუთრების რეგისტრაციის სიმარტივის ინდექსი	# 4

საქართველო დგას რეგიონისა და და სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეკონომიკაში მოსალოდნელ არახელსაყრელ მოვლენებთან დაკავშირებული გარე რისკების წინაშე. მასზე ასევე მოქმედებს ევროგაერთიანების ქვეყნებში არსებული გლობალური ტენდენციები, ნავთობსა და საკვებზე საერთაშორისო ფასები, აშშ დოლარის ტენდენციები და ა.შ.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის წინასწარი შეფასებით[4], 2018 წლის გლობალური ეკონომიკური ზრდა ზომიერი, წლიური 3,7% იქნება, ზოგიერთი ქვეყნის, განსაკუთრებით ევროპის და აზიის ქვეყნების ეკონომიკის სუსტი შედეგების გამო. გლობალური ეკონომიკის ზრდა წლიურად 3,5% იქნება, 2019 და 2020 წლებში კი წლიური 3,6%.

[3]საერთაშორისო სავალუტო ფონდი: მსოფლიოს ეკონომიკის განახლებული პერსპექტივა, 2019 წლის იანვარი

[4]საერთაშორისო სავალუტო ფონდი: მსოფლიოს ეკონომიკის განახლებული პერსპექტივა, 2019 წლის იანვარი

ზრდის პროგნოზზე ნეგატიურად იმოქმედა აშშ-სა და ჩინეთში ამოქმედებულმა გამკაცრებულმა სავაჭრო ბარიერებმა (გაზრდილმა ტარიფებმა). ევროს მოქმედების ზონაში ზრდა ზომიერი, 2018 წლის წლიური 1,8% მაჩვენებლიდან 2019 წელს 1,6%-მდე შემცირდება, 2020 წელს კი წლიური 1,7% გახდება.

საქართველო მასშტაბური და ქრონიკული საგარეო შოკების წინაშე დგას. ნავთობსა და საქონელზე შემცირებულმა ფასებმა რეგიონში ზრდის შენელება გამოიწვია. აშშ დოლარის მყარმა პოზიციამ და პარტნიორ ქვეყნებში ვალუტის კურსის დაცემამ საქართველოს ეროვნულ ვალუტაზე მოახდინა ზეწოლა: თურქეთში ინფლაციის ორნიშნა მაჩვენებელი და თურქული ლირის დაახლოებით 30%-იანი გაუფასურება დაფიქსირდა. ეკონომიკა შემცირდა, 2019 წლის პროგნოზით კი ზრდა წლიური 1,6% იქნება, წლიური ინფლაცია კი 15-16%. რეგიონის კიდევ ერთი მოთამაშე - რუსეთი, გამკაცრებული ეკონომიკური სანქციების, ნავთობზე ფასების დაცემის და ცუდი შედეგების გამო ზეწოლის ქვეშ იყო. ქვეყანამ მაინც შეძლო, სტაბილური ზრდა და ინფლაცია ეჩვენებინა. 2019 წლის პროგნოზით, ეკონომიკური ზრდა 1,6% იქნება. დსთ-ის ქვეყნებში ეკონომიკური აქტივობა პროგნოზით 2019-202 წლებში წლიური 2,2%-ით გაიზრდება.

ეროვნული სტატისტიკის თანახმად, წლიური ეკონომიკური ზრდა წინასწარი შეფასებით 2018 წელს 4,7%-ია, საშუალოვადიანი პროგნოზი კი პოზიტიური 5%-ია. ზრდის მთავარი მამოძრავებლები, გაუმჯობესებულ შიდა მოთხოვნასთან ერთად, იყო საერთაშორისო ვაჭრობა, გზავნილები და ტურიზმის შემოდინებები აგრეგირებულად, რაც საქართველოს საგარეო დაფინანსების მთავარი წყაროებია.

საგარეო რყევები თანდათან მცირდება. საგარეო შემოდინებები გზავნილების სახით სტაბილურ ზრდას განაგრძობს, ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები კვლავ საგარეო დაფინანსების მთავარი წყაროა (2018 წლის პირველი ცხრა თვის განმავლობაში ეს მონაცემი წლიური 20,5%-ით გაიზარდა და 2,57 მილიარდი აშშ დოლარი შეადგინა.)

ზემოხსენებულ მოვლენებს პოზიტიური ზეგავლენა ჰქონდა მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტზე, რაც საქართველოს ეკონომიკის ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევაა. 2018 წლის 9 თვის მდგომარეობით, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა მშპ-ის 6,5% შეადგინა, 2017 წლის ბოლოს კი ეს მაჩვენებელი 8,8%-ის დონეზე იყო. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი აღრმავებს გარე შოკების მიმართ ეკონომიკის დაუცველობას და გაცვლით კურსზე ზეწოლასაც ქმნის. ფინანსთა სამინისტროს ბოლო პროგნოზით, ის მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტს 2019-2022 წლებში თანდათან შეამცირებს და 6%-ზე დაბლა დატოვებს. საშუალოვადიან პერსპექტივაში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირება გარე შოკებისადმი ეკონომიკის მდგრადობას გაზრდის და გაცვლითი კურსის მერყეობას წონასწორობის დონეზე დაასტაბილურებს, ეს კი თავის მხრივ ეკონომიკაში უცხოური ვალუტის გაზრებით გამოწვეულ გაურკვევლობას შეამცირებს. გარკვეულობის უფრო მაღალი დონე, ბიზნესისთვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნისკენ მიმართულ სამთავრობო ინიციატივებთან ერთად, მომავალ წლებში საქართველოსადმი უცხოელი ინვესტორების ინტერესის ზრდას შეუწყობს ხელს.

ბიზნესისთვის ხელსაყრელი გაუმჯობესებული გარემო კვლავ იწვევს უცხოურ ინვესტორთა მეტ ინტერესს. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის დაფინანსების მთავარ წყაროდ რჩება. მოსალოდნელია, რომ 2019-2020 წლებში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები გაიზრდება და საშუალოდ მშპ-ის 8%-ს შეადგენს. მის ზრდას ხელს შეუწყობს თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ახალი შეთანხმებები, მსხვილი პროექტები ტრანსპორტის სექტორში და ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტები. მთავრობა ცდილობს, გაზარდოს სახელმწიფო ინფრასტრუქტურის მასშტაბები და საინვესტიციო პროექტები, რამაც კაპიტალური დანახარჯების ზრდით 2019 წლის ზრდას უნდა დაუჭიროს მხარი. ეს ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე უფრო ეფექტიან კომუნიკაციას უზრუნველყოფს.

- ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობა: მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტი პორტის

ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებაა. ამ მიზნით, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობას. ეს რეგიონში ლოჯისტიკური სერვისების და ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის ხელსაყრელ პირობებს შექმნის. ახალ პორტს მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ექნება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ტვირთების მთლიან ბრუნვაზე, რაც ახალი სამუშაო ადგილების გაჩენის შესაძლებლობას შექმნის. პროექტის მთლიანი ღირებულება დაახლოებით 2,5 მილიარდი აშშ დოლარია.

- ბაქო-თბილისი-ყარსის ახალი სარკინიგზო ხაზი: პროექტის მიზნია, აზიის და ევროპის შემაერთებელი ალტერნატიული სარკინიგზო მარშრუტის შექმნა. ის გააძლიერებს საქართველოს, როგორც ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი კონკურენტული მარშრუტის პოზიციას.
- აღმოსავლეთ-დასავლეთის ტრასა - 800 კმ-ზე მეტი სიგრძის საგზაო ინფრასტრუქტურა ხელს შეუწყობს როგორც შიდა, ისე საერთაშორისო ტრანზიტს. პროექტის ღირებულება 3,5 მილიარდ აშშ დოლარადაა შეფასებული. მშენებლობა 2020 წელს დასრულდება.
- ლოჯისტიკური ცენტრების განვითარება ხელს შეუწყობს ლოჯისტიკურ სერვისებს, რაც გაზრდის ქვეყნის სატრანზიტო შესაძლებლობას და მხარს დაუჭერს ექსპორტს. პროექტის მხარდამჭერია მსოფლიო ბანკი.

საქართველოს ეკონომიკა სავარაუდოდ სოლიდურ მდგომარეობას შეინარჩუნებს. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზების თანახმად, ეკონომიკური ზრდა მომავალი ხუთი წლის განმავლობაში საშუალოდ 5,1% იქნება, რაც კარგად აჭარბებს ამავე პერიოდში რეგიონისთვის პროგნოზირებულ 3%-ს[5].

რეგიონის ეკონომიკის ზრდის საპროგნოზო მაჩვენებელზე უკეთესი პროგნოზი უკავშირდება მიმდინარე სტრუქტურულ რეფორმებს, რომლებიც უფრო დიდ, მდგრად და უფრო მეტად ინკლუზიურ ზრდას ასტიმულირებს. ხელისუფლებამ ფინანსური უსაფრთხოების ზრდის და კაპიტალის ბაზრების განვითარებისთვის აუცილებელი ღონისძიებები გაატარა, შემოიღო საპენსიო რეფორმა, რის შედეგადაც შეიქმნება შიდა დანაზოგები კერძო ინვესტიციების დასაფინანსებლად და გრძელვადიან პერსპექტივაში შეამცირებს გარე დაფინანსების საჭიროებებს. ხსენებული რეფორმების გარდა, საქართველოს მთავრობამ შემდეგი სტრუქტურული რეფორმები დაიწყო:

- დეპოზიტების დაზღვევის სისტემა: ის კიდევ უფრო გაზრდის ნდობას საფინანსო სისტემისადმი, შეინარჩუნებს საბანკო სისტემის მდგრად განვითარებას, შეამცირებს დეპოზიტების ერთბაშად გადინების შესაძლებლობას და გაზრდის დანაზოგების ნორმებს, რაც გულისხმობს გასასესხებელ სახსრებზე შემცირებულ საპროცენტო განაკვეთებს და უფრო მაღალ ეკონომიკურ ზრდას.
- კაპიტალის ბაზრების რეფორმა: დიდი პროგრესი იქნა მიღწეული საკანონმდებლო ბაზის განვითარებაში, რაც გულისხმობს კანონმდებლობის ევროგაერთიანების სტანდარტებთან ჰარმონიზებას. შემუშავდა საგადასახადო რეფორმები, რომლებიც სხვადასხვა ფინანსური ინსტრუმენტის საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის მიხედვით დაბეგვრას გულისხმობს. კაპიტალზე უკუგება დაბეგვრისგან გათავისუფლდა. ამასთან, წარმოებულების, რეპო და ფასიანი ქაღალდების დაკრედიტების დაბეგვრა გაუმჯობესდება. საპენსიო რეფორმაც კაპიტალის ბაზრების განვითარების გეგმის ნაწილია. საპენსიო ფონდი მსხვილ ინსტიტუციურ ინვესტორად იქცევა, რაც გაზრდის მოთხოვნას კაპიტალის ბაზრის ინსტრუმენტებზე.
- მცირე და საშუალო საწარმოების/ინოვაციების განვითარება: პროგრამა „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში საქართველოს მთავრობა აქტიურად უჭერს მხარს მცირე და საშუალო საწარმოების სექტორის განვითარებას. ფონდ „Good Governance”-თან და კომპანია PwC-თან ერთად მთავრობამ განახორციელა პროექტი, რომელიც საქართველოში მცირე და საშუალო საწარმოების რაოდენობის გაზრდაზეა ორიენტირებული. პროგრამა ასევე გულისხმობს ადგილობრივი და საერთაშორისო მეწარმეების დაკავშირებას.

[5]რეგიონის საშუალო მოიცავს შემდეგ ქვეყნებს: სომხეთს, აზერბაიჯანს, ყაზახეთს, რუმინეთს, რუსეთს, თურქეთს და უკრაინას.

საბანკო სექტორის განვითარება

საქართველოს საბანკო სისტემამ, რომელსაც ზურგს მდგრადი ფინანსური და ინსტიტუციური გაზა უმაგრებს, ეკონომიკის ერთ-ერთი ყველაზე განვითარებული და საუკეთესო შედეგების მქონე სექტორია. ბოლო ათწლეულში მან საშუალოდ 19%-იანი ზრდა შეინარჩუნა. 2018 წლის ბოლოს მისმა აქტივებმა მშპ-ის 96% შეადგინა.

საბანკო სექტორი კვლავ ჯანსაღი და მომგებიანია, მძლავრი კაპიტალიზაციით, ადეკვატური ლიკვიდობით და აქტივების კარგი ხარისხით. საქართველოს ეროვნული ბანკი აგრძელებს ფინანსური სტაბილურობის ჩარჩოს ფარგლებში კაპიტალის და ლიკვიდობის შესახებ საბანკო რეგულაციების გაძლიერებას. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) დაასრულა კომერციული ბანკების მთავარი ჩარჩოს შემუშავება გაზელი 3-ის სტანდარტების მიხედვით, შემოიღო რეგულაციები კორპორაციული მმართველობის შესახებ და ლევერიჯის კოეფიციენტი, გააძლიერა ლიკვიდობის მართვის და კაპიტალის ადეკვატურობის სისტემა. პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების პრაქტიკის დამკვიდრების მიზნით, სებ-მა გამოაცხადა პასუხისმგებლიანი და მდგრადი დაკრედიტების პოლიტიკის განხორციელების შესახებ, რაც ზღუდავს სესხის მომსახურების და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტებს. ეს ღონისძიება ხელს შეუწყობს ახალი სესხის გაცემის ხარისხის შენარჩუნებას.

სექტორი კვლავ დაუცველი რჩება დოლარიზაციის მაღალი დონის მიმართ, რაც დაახლოებით 60%-ს შეადგენს. სამომხმარებლო დაკრედიტების და იპოთეკური სესხების მაღალმა ზრდამ გასულ წლებში ოჯახების ვალებით გადატვირთვა გამოიწვია, თუმცა ახალი მაკროპრუდენციული ღონისძიებები და კიდევ უფრო გამკაცრებული დედოლარიზაციის პოლიტიკა ამ სფეროში ზრდას მოთოკავს.

დედოლარიზაციის დონის შემცირება აძლიერებს მონეტარული ტრანსმისიის მექანიზმს (რომელიც ამცირებს გაცვლითი კურსის რყევებს), რითაც ხელს უწყობს მონეტარული პოლიტიკის ეფექტიანობას. ეს ზოგადად ამცირებს უცხოური ვალუტის რისკს, რაც ეკონომიკას გარე შოკებისადმი მეტად მედეგს ხდის.

დაკრედიტების პენეტრაცია მშპ-ის 65%-ს შეადგენს, აქედან ბიზნესის წილი 36%-ია, საცალო სესხების - 29%. 2019 წელს ზრდის ტენდენცია გაგრძელდება, მაგრამ ნაკლები ინტენსივობით საცალო სფეროში და მეტად კონცენტრირდება მცირე და საშუალო საწარმოების და კორპორაციულ ბიზნესზე. ამის მიზეზი სებ-ის ახალი რეგულაციაა, რომლის მიხედვითაც საცალო დაფინანსებაზე სტანდარტები მკაცრდება. ეს დაუდასტურებელი, დაბალი შემოსავლების მქონე მსესხებლების დაკრედიტებას გაართულებს. საბოლოოდ ეს რეგულაცია სექტორში სესხის გაცემის სტანდარტების გაუმჯობესებას გამოიწვევს, გაზრდის სესხების გაცემის ხარისხს და მარჟებს დაბლა დასწევს.

სესხების ხარისხი, რომელსაც უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი განსაზღვრავს, კლიენტთა სესხების უკეთეს მდგომარეობას აჩვენებს. ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში უმოქმედო სესხების წილი 2,58 პროცენტით დაეცა და სასესხო პორტფელის ხარისხის გაუმჯობესებას შეუწყო ხელი. საზედამხედველო უმოქმედო სესხები 2018 წლის

ბოლოს სექტორის სესხების 5,5%-ს შეადგენდა (2016 წლის ბოლოს: 7,3%), სესხების გაუფასურების მთლიანი რეზერვები კი მათ 92%-ით ფარავდა.

ქართული ბანკების გადახდისუნარიანობის პოზიცია ადეკვატურია, სექტორის მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 2018 წლის ბოლოს 18,9% იყო. მარეგულირებლის გამკაცრებული მოთხოვნები, რომლებიც ბაზელი 3-ის კაპიტალის მუფერებს მოიცავს, ბანკებს აიძულებს, შეასუსტონ კონცენტრაცია. მუფერები ითვალისწინებს თითოეული ბანკის სპეფიციკურ რისკებს, მათ შორის პოზიციების კონცენტრაციებს სექტორულ და კლიენტი ფიზიკური პირების დონეებზე, უცხოურ ვალუტის აქტივების კონცენტრაციის დონეს და კონტრაგენტებს. კაპიტალის მოთხოვნები მკაცრია. ამ პირობებში კი ზრდის მხარდაჭერის უნარი ძირითადად კაპიტალის გამომუშავების სიმძლავრეზე იქნება დამოკიდებული, სადაც მთავარი მომგებიანობა და აქტივების ხარისხი იქნება.

საბანკო სექტორის მომგებიანობა 2018 წელს სოლიდურ დონეზე შენარჩუნდა: კაპიტალზე საშუალო უკუგების კოეფიციენტმა (ROAE) 2018 წლის დეკემბრის ბოლოს 19,5%-ს მიაღწია, მიუხედავად დაძაბული კონკურენციისა, რასაც მხარს უჭერდა სესხების ზრდა, ზოგადად სტაბილური დაფინანსების ხარჯები და ზომიერი გაუფასურების ხარჯები. გაუფასურებამდელი მომგებიანობის შენარჩუნება მხარს დაუჭერს ბანკების ელასტიკურობას აქტივების ხარისხზე ზეწოლის შემთხვევაში.

საბანკო სისტემა სულ უფრო მეტად მოიხმარს თანამედროვე ტექნოლოგიას კლიენტებისთვის უფრო ამომწურავი და მოქნილი პროდუქტების მისაწოდებლად. ბაზარზე კონკურენცია ინოვაციებსა და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე, საბარათე ბიზნესის განვითარებაზე და ა.შ. გადავიდა. ტენდენცია გრძელდება და მომავალ წლებში ამ სფეროში კონკურენცია უფრო გაძლიერდება.

რადგან სტაბილური მაკროეკონომიკური განვითარება საბანკო სისტემის ზრდას ასტიმულირებს, მომავალ წლებში ზრდის ტენდენცია კიდევ გაგრძელდება. მეორე მხრივ, საბანკო სისტემის ზრდის ტემპი სავარაუდოდ შემცირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ახალი რეგულაციების გამო. თუმცა, 2019 წლის იანვრიდან ინიცირებული ახალი ცვლილებებით სექტორის ელასტიკურობა გაუმჯობესდება.

რეგულაციებში ეს ცვლილებები დოლარიზაციის უფრო დაბალი დონის პირობებში საბანკო სექტორის მდგრად ზრდას შეუწყობს ხელს. პოლიტიკა განსაკუთრებით ნეგატიურად აისახება საცალო სეგმენტის ზრდაზე, რასაც საცალო სეგმენტიდან წარმოშობილი საკრედიტო, საპროცენტო განაკვეთების და საბაზრო რისკების შემცირება დააბალანსებს.

ბანკის და ჯგუფის მუშაობის შედეგები

- საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები
- ბიზნესის ანგარიში
- ფინანსური მაჩვენებლები

ბანკის და ჯგუფის მუშაობის შედეგები

ბაზარზე პოზიციის გაძლიერება და წინსვლა

I2018 წელს ბაზისბანკმა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა ზრდის მიმართულებით, წმინდა მოგებით მე-4 ადგილი მოიპოვა და ბაზარზე მყარად დაიმკვიდრა აქტივებით მე-6, ხოლო კაპიტალით მე-5 პოზიცია. მთლიანი საკრედიტო პორტფელის მიხედვით ბანკმა მე-7-დან მე-6 ადგილზე გადაინაცვლა. ამასთან, წმინდა მოგების მიხედვით, ბაზისბანკი ბაზარზე მე-4 ადგილს იკავებს. მთლიან საკრედიტო პორტფელს, რომელიც ბიზნესის ზრდის მთავარი ხელშემწყობია, მთლიან აქტივებში დამატებით 142 მილიონი ლარის წვლილი აქვს, რითაც სექტორში მთლიანი აქტივების და ვალდებულებების ზრდის მიხედვით ბანკი მესამე ადგილს იკავებს.

საერთაშორისო თანამშრომლობის გაფართოება - ევროპელი და აზიელი პარტნიორებისგან დამატებით 230 მილიონი ლარის სახსრების მოზიდვა

თავის დიდი ხნის პარტნიორ საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან (როგორებიცაა: ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი EBRD, BlueOrchard, ოპეკის საერთაშორისო განვითარების ფონდი და სხვა) თანამშრომლობის გაღრმავების და ხელშეკრულებების განახლების შედეგად, 2018 წელს ბანკმა 145 მილიონი ლარის სახსრები მოიზიდა. ამასთან ერთად, ახალ პარტნიორებთან თანამშრომლობის დაწყების შედეგად, ბანკმა კიდევ 85 მილიონი ლარის სახსრები მოიზიდა. ესენია: საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია IFC, გლობალური კლიმატის პარტნიორობის ფონდი (ResponsAbility), ფონდი „სიმწვანე ზრდისთვის“ (Finance-in-Motion) და ევროპის საფინანსო ასოციაცია (EFA). დაფინანსების წმინდა ზრდამ წლიდან წლამდე 66 მილიონი ლარი შეადგინა. 50 მილიონ ლარზე მეტი დამტკიცებული საკრედიტო ხაზებია, რომელთა ათვისებაც 2019 წელს მოხდება. ინვესტიციები ბანკს საშუალებას აძლევს, უფრო მეტი რესურსი დაუთმოს თავისი ბიზნესკლიენტების საჭიროებების დაკმაყოფილებას და განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილოს მსხვილი და საშუალო ზომის კომპანიებს შორის ენერგოეფექტურობის ღონისძიებების პოპულარიზაციაზე. უმსხვილეს გლობალურ განვითარების ინსტიტუტთან და მსოფლიო ბანკის ჯგუფის წევრთან, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან (IFC) თანამშრომლობა მიზნად ისახავს ბანკის მიერ ვაჭრობის დაფინანსების გაფართოებას. ეს პარტნიორობა შეიძლება განვიხილოთ, როგორც ბოლო პერიოდის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მიღწევა, ბანკის სანდო იმიჯის კიდევ უფრო გამყარების თვალსაზრისით.

ახალი ბიზნესმიმართულებების და ოპერაციების დაწყება

ბაზისბანკმა დაზღვევის და ლიზინგის ახალი ბიზნესმიმართულებები აამუშავა, თავისი შვილობილი კომპანიების „ჰუალინგ დაზღვევის“ და BHL ლიზინგის“ მეშვეობით. ამით კი კლიენტებისთვის ფინანსური მომსახურების ფართო სპექტრის მიწოდება უზრუნველყო. მიუხედავად იმისა, რომ ბაზრის შედარებით ახალი მოთამაშეა, „ჰუალინგ

დაზღვევამ“ 2018 წელს ცნობადობის და კლიენტთა ნდობის მოპოვება შეძლო და წელი 11 მილიონი ლარის მთლიანი აქტივებით და 1,4 მილიონი ლარის წმინდა მოგებით დაასრულა.

გაყიდვების ქსელის ოპტიმიზაცია და განახლება

ბაზისბანკმა განაგრძო ფილიალების ქსელის გაუმჯობესება, დიზაინის დახვეწა და განახლება, კლიენტებისთის მაქსიმალური კომფორტის და მოსახერხებლობის უზრუნველსაყოფად. ფილიალების ქსელი გარემონტდა და განახლდა ფილიალების განვითარების და ბრენდინგის ახალი სტრატეგიის თანახმად. ბაზისბანკის ქსელის ოპტიმიზაციის და სერვისის კონცეფცია 2016 წელს შემუშავდა კლიენტთა საჭიროებებზე სწრაფი რეაგირების და კლიენტთა მზარდი მობილურობის პირობებში მათთვის პროდუქტების უფრო ფართო სპექტრის შეთავაზების მიზნით.

ბაზისბანკმა კიდევ უფრო გააფართოვა თავის შეთავაზებები, მიზნობრივი პროდუქტების შემუშავებით და გაუმჯობესებული ციფრული არხების მეშვეობით. 2018 წელს ბანკის სტრატეგიის თანახმად, რაც მისი პროდუქტებისა და მომსახურების სიმარტივისა და მოქნილობის უზრუნველყოფას გულისხმობს, კიდევ უფრო დაიხვეწა დისტანციური მომსახურების არხები. ბანკმა აამუშავა ახალი დისტანციური მომსახურების პროდუქტები. ერთ-ერთი მათგანი იყო მობაილ დიჯიპასი, რომელიც მომხმარებელს საშუალებას აძლევს, მობილური აპლიკაციის საშუალებით მიიღოს ერთჯერადი უსაფრთხოების კოდი და მსოფლიოს ნებისმიერი ადგილიდან, დამოუკიდებლად განახორციელოს ტრანზაქციები. კიდევ უფრო გაუმჯობესდა ბაზისბანკის მობილური აპლიკაცია, სიმარტივის და გამოყენების სიიოლის თვალსაზრისით. გაგრძელდა მუშაობა ჩინელი კლიენტებისთვის მომზადებული ჩინურენოვანი აპლიკაციის დახვეწაზე. ეს მარტივი აპლიკაცია ჩინურენოვან მომხმარებელს საშუალებას აძლევს, მოხერხებულად მართონ საკუთარი ფინანსები თავიანთი მობილური ტელეფონების მეშვეობით, განახორციელონ სხვადასხვა ოპერაცია, მაგალითად, როგორიცაა ვალუტის კონვერტაცია, ფულადი გადარიცხვები, კომუნალური გადასახადების გადახდა და ისარგებლონ სხვა საბანკო მომსახურებით. აპლიკაცია მარტივი და იოლი გამოსაყენებელია. ეს სიახლე მომხმარებელს, რომლის მშობლიური ენაც ჩინურია, საშუალებას აძლევს, მართოს პირადი ანგარიში და სხვადასხვა საბანკო ტრანზაქცია საკუთარ ენაზე, ბანკში მისვლის საჭიროების გარეშე განახორციელოს.

ამასთან, 2018 წელს პირველად საქართველოს საბანკო სისტემაში ბაზისბანკმა მომხმარებელს შესთავაზა ინოვაციური „პირადი დილერის“ სერვისი, რომელიც კლიენტებს საშუალებას აძლევს, ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები დამოუკიდებლად და მოხერხებულად განახორციელონ. დროის დამზოგველი, სრულად ავტომატიზებული და მარტივი პროცესი ხაზინის დეპარტამენტის თანამშრომლებთან პირდაპირი კონტაქტის საშუალებას იძლევა. მომხმარებელს შეუძლია, მოითხოვოს ყველაზე ხელსაყრელი გაცვლითი კურსები, აქვს თავისუფლება, აირჩიოს თანხები და ვალუტები და მოქნილობა, ერთ ჯერზე განახორციელოს რამდენიმე ტრანზაქცია.

ახალი, შეღავათიანი პროექტების განხორციელება ეროვნულ ვალუტაში დაკრედიტების ხელშეწყობის, ევროსტანდარტების და ენერგოეფექტურობის წახალისების მიზნით

ბაზისბანკმა რამდენიმე პროექტი განახორციელა, რითაც მცირე და საშუალო კომპანიებს დაეხმარა ენერგოეფექტურობის ღონისძიებების განხორციელებასა და ევროსტანდარტების დანერგვაში, შეთავაზა მცირე და საშუალო საწარმოთა მომსახურების ხელსაყრელი პირობები, ხელმისაწვდომი დაფინანსება შეღავათიანი პირობებით, საინვესტიციო წახალისება და სპეციალური საკრედიტო სქემები EBRD-სთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან პარტნიორობით.

მცირე და საშუალო საწარმოების ზრდის დაჩქარების და ეროვნულ ვალუტაში საკრედიტო რესურსებზე წვდომის გაზრდის მიზნით, ბანკმა პარტნიორობა დაამყარა რამდენიმე საერთაშორისო ორგანიზაციასთან და საკრედიტო რესურსი ეროვნულ ვალუტაშიც ხელმისაწვდომი გახადა.

სააგენტომ Fitch დაადასტურა ბანკის გრძელვადიანი რეიტინგი B+ სტაბილური პერსპექტივით

დადასტურებული რეიტინგი ასახავს ბანკის ბოლო წლების მნიშვნელოვანი ზრდის ისტორიას, აქტივების ხარისხის სტაბილურობას, კარგ მომგებიანობას, მაღალ ოპერაციულ ეფექტიანობას და სოლიდურ კაპიტალიზაციას.

ბიზნესის ანგარიში

ჩვენი კომერციული დეპარტამენტი, ძლიერი შიდა ქსელის და ეკონომიკურად მნიშვნელოვან ყველა რეგიონში აქტიურობით, 5000-ზე მეტ მცირე, საშუალო და მსხვილ კომპანიას ემსახურება. ბანკის ეფექტიანი მრავალარხიანი გაყიდვების ქსელი, სეგმენტებზე ფოკუსირება და ექსპერტიზა მას საშუალებას აძლევს, თავის მრავალფეროვანი პროდუქტებით და მომსახურებით მხარი დაუჭიროს ეკონომიკის ყველა სექტორში მოღვაწე მსხვილ, საშუალო, მცირე და მაღალშემოსავლიან კლიენტებს. ბანკი ამ კლიენტებს ქვეყნის მასშტაბით მომუშავე 22 ფილიალის საშუალებით ემსახურება, ასევე ინტერნეტით, მობილური და სატელეფონო მომსახურებით და სპეციალიზებული გაყიდვების ჯგუფების მეშვეობით.

ჩვენს ბიზნესკლიენტებს ფინანსურ მომსახურებასთან დაკავშირებით განსხვავებული მოთხოვნები აქვთ. მათი საჭიროებების პროდუქტებით და მომსახურებით უკეთ დასაკმაყოფილებლად, და მათთვის შესაბამისი დამატებული ღირებულების შესაქმნელად, ბანკმა ხუთი მთავარი ბიზნესმიმართულება ჩამოაყალიბა, შესაბამისი ქვეჯგუფებით, რაც ქვემოთ დეტალურადაა ახსნილი. ამან ბანკს საშუალება მისცა, ყველა ბიზნესმიმართულებით სრულად დაეკმაყოფილებინა კლიენტთა მოლოდინი. ამასთან, ამგვარმა სტრუქტურამ ბანკს პოზიციების, შემოსავლის წყაროების და გეოგრაფიის მიხედვით დივერსიფიკაციის და უფრო პრუდენციული და ფოკუსირებული ზრდის საშუალება მისცა. კომერციული დეპარტამენტის ხუთი ბიზნესმიმართულებაა: კორპორაციული განყოფილება, მცირე და საშუალო ბიზნესის (SME) განყოფილება, დოკუმენტური ბიზნესის და ფაქტორინგული ოპერაციების ჯგუფი, ჩინელ კლიენტთა მომსახურების და პროექტების განყოფილება და Unique ბანკინგის განყოფილება.

კორპორაციული განყოფილება დასავლეთ და აღმოსავლეთ რეგიონულ ჯგუფებს აერთიანებს, რომლებიც კორპორაციულ კლიენტებთან უშუალოდ მათი ბიზნესების სიახლოვეს მუშაობენ. ამის მსგავსად, მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილება SME ბანკირების დასავლეთ და აღმოსავლეთ რეგიონული ჯგუფებისგან შედგება. ისინიც უშუალოდ კლიენტებთან სიახლოვეს მუშაობენ და მათ ბიზნეს-საჭიროებებს ყოველდღიურად ემსახურებიან. SME განყოფილებაში ასევე შედის სპეციალიზებული აგრობიზნესჯგუფი. ამ ჯგუფის ბანკირები ბაზისბანკის აგროკლიენტების სიახლოვეს რეგიონულ ოფისებში აგრობიზნესის დაკრედიტების ზრდის მიმართულებით მუშაობენ, იზიდავენ ახალ აგროკლიენტებს და აუმჯობესებენ მომსახურების ხარისხს. აგრობიზნესის დაკრედიტების გაზრდის ძალისხმევის ფარგლებში, აგრობანკირები ბანკს დაეხმარნენ იმ კლიენტების სპეციფიკური საჭიროებების გამოვლენაში, რომლებიც თავიანთი საქმიანობის გაფართოებას ცდილობდნენ და ქალაქგარეთ, საბანკო მომსახურებისგან შედარებით მოშორებით ადგილებში გადაინაცვლეს.

პირადი ბანკირების ჯგუფის მეშვეობით, Unique ბანკინგის განყოფილება ბანკის მაღალშემოსავლიან კლიენტებს თითოეული VIP კლიენტის კონკრეტული საჭროებების დაკმაყოფილებით, პრემიუმ-კლასის მომსახურებას უწევს. ჩვენი VIP კლიენტები სარგებლობენ განსაკუთრებული ექსპერტიზით, პირადი ყურადღებით, პროდუქტების პერსონალიზაციით და ყველა ტიპის, ყოვლისმომცველი საბანკო მომსახურებით.

დოკუმენტური ბიზნესის და ფაქტორინგული ოპერაციების ჯგუფი ფაქტორინგული საქმიანობით და საერთაშორისო ვაჭრობით დაკავებულ კლიენტებს მოქნილ, მოსახერხებელ და რისკებისგან თავისუფალ მომსახურებას უწევენ და სფეროს სპეციფიკიდან გამომდინარე დასმული ამოცანების შესასრულებლად დაფინანსების ალტერნატიულ საშუალებებს სთავაზობენ.

კომერციული დეპარტამენტის 2018 წლის კიდევ ერთი სიახლე ჩინელი კლიენტების მომსახურების და პროექტების განყოფილების შექმნა იყო, რომლის მიზანიც ბიზნესკლიენტების მომსახურება და ჩინელ პარტნიორებთან ახალი კავშირების და ბიზნესის შესაძლებლობების შექმნაში დახმარება იყო. ახალი განყოფილება კორპორაციულ და მცირე და საშუალო ბიზნესის მომსახურების ფუნქციებს ჩინურ ბიზნესებთან აკავშირებს. ამასთან, დეპარტამენტი მხარს უჭერს საქართველოში მცხოვრებ და მომუშავე ჩინელ კლიენტებს, ასევე საქართველოს ბაზრით დაინტერესებულ ჩინელ ინვესტორებს, რაც გულისხმობს მათთვის ხარისხიანი, მათ საჭიროებებზე მორგებული, სრული საბანკო მომსახურების ჩინურ ენაზე გაწევას, მათთვის მაქსიმალური კომფორტის შესაქმნელად. განყოფილება მაღალპროფესიონალი, ჩინური ენის მცოდნე კადრებით დაკომპლექტდა, რომელთაც გადამზადება გაიარეს ჩინეთში.

2018 წელს კომერციული დეპარტამენტის მთავარი ფოკუსი ბიზნესმიმართულებების მიხედვით იყო:

- პროდუქტებისა და მომსახურების დივერსიფიკაცია
- რეგიონული დაფარვის გაფართოება
- მომსახურების სტანდარტების დახვეწა
- პროცესების ოპტიმიზაცია

2018 წელს ბიზნესის მომსახურების ძირითადი ინიციატივები იყო:

- რეგიონული, აგრობიზნესის და და Unique ბანკინგის ჯგუფების გაძლიერება, როგორც კადრებით, ისე არსებული კადრების ფოკუსირებული ტრენინგებით;
- ახალი სტრუქტურული ერთეულის: ჩინელი კლიენტების მომსახურებისა და პროექტების განყოფილების ჩამოყალიბება;
- ახალი პროექტის, კერძოდ „მობაილ ბანკი ჩინურად“ ამუშავება, რაც ჩინელ მომხმარებელს საშულებას აძლევს მობილური ტელეფონის აპლიკაციით ჩინურ ენაზე მართოს საკუთარი ფინანსები და განახორციელოს სხვადასხვა ყოველდღიური საბანკო ოპერაცია.
- დოკუმენტური ბიზნესის და ფაქტორინგული ოპერაციების ჯგუფის შემდგომი გაძლიერება კვალიფიციური კადრების დამატებით.
- მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილების გაძლიერება. მომხმარებელთა მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, წლის განმავლობაში SME ბანკირებისთვის ჩატარდა ყოველმხრივი ტრენინგი.
- ბაზრის უკეთ ათვისების მიზნით დასავლეთ და აღმოსავლეთ რეგიონებში შერჩეულ იქნა SME ბანკირები.

ბიზნესის მომსახურება

ბიზნესის მომსახურება, რომელიც გულისხმობს კორპორაციულ და SME საქმიანობას, კვლავ რჩება ბანკის ყველაზე მნიშვნელოვან ბიზნესმიმართულებად. 2018 წელს ბაზისბანკი განიხილავდა იმ ინოვაციებს, რომლის საშუალებითაც ის უკეთ შეძლებდა სისტემების და პროცესების დახვეწას, შრომითი პროცესების ინტეგრაციას, სტრუქტურული კორექტირებების წახალისებას და ამით ბიზნესის მიმართულების ოპერაციული ეფექტიანობის გაზრდას.

კომერციული დეპარტამენტის სტრუქტურის მიმდინარე ტრანსფორმაციამ ჩვენი ძირითადი ბიზნესის დაკრედიტების ჯგუფების ხელახალი პოზიციონირების და წინა ხაზის სამუშაო ძალის გაფართოების გზით კარგი შედეგები მოიტანა.

ბიზნესის დაკრედიტებამ 695 მილიონი ლარის ზღვარს გადააბიჯა, რაც წინა წელთან შედარებით 13%-იან ზრდას წარმოადგენს და შესაბამის მაჩვენებელს 78 მილიონი ლარით აჭარბებს. პროდუქტების და სექტორების ფოკუსი ძირითადად ვაჭრობის, წარმოების, ტურიზმის, სამომხმარებლო საქონლის და მშენებლობის სექტორები იყო. ასეთი შედეგი კლიენტებისადმი ინდივიდუალურმა მიდგომამ და მომსახურების მაღალმა სტანდარტებმა მოიტანა. ბიზნესის ზრდაზე ფოკუსის თანახმად, ბანკმა თავისი მომსახურების დაფარვა მნიშვნელოვნად გააფართოვა სტრატეგიულად შერჩეულ რეგიონებში. 2018 წელს განსაკუთრებით აქტიურობდა კორპორაციული ბანკირების დასავლეთის რეგიონული ჯგუფი. ახალი პროფესიონალი კადრების ძალისხმევის შედეგად, რეგიონულმა საკრედიტო პორტფელმა 200%-ზე მეტი ზრდა აჩვენა. დასავლეთის რეგიონში შეზღუდული ბაზრის და მაღალი კონკურენციის პირობებში, ეს საკმაოდ კარგი შედეგია.

2018 წელს მცირე და საშუალო ბიზნესის მიმართულების წარმატებას განაპირობებდა ახალი კადრების დამატება და სამუშაო ძალის გაძლიერება ტრენინგების შედეგად. წლის პირველ კვარტალში ბაზისბანკმა განაახლა და გაზარდა მცირე და საშუალო ბიზნესზე გაცემული სესხების პროცედურები და ლიმიტები. შედეგად, SME პორტფელის საერთო ზრდა 30%-ით დაჩქარდა.

აგრომიმართულების განვითარება ბაზისბანკისთვის წლის განმავლობაში კვლავ პრიორიტეტად რჩებოდა. 2018 წელს ბაზისბანკი განაგრძობდა აგრობიზნესის დაფინანსებას, რაც ადეკვატურად აისახა პორტფელის ზრდაში.

2018 წლის განმავლობაში ბაზისბანკი აქტიურად იყო ჩაბმული სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს (APMA) მიერ ინიცირებული პროექტების განხორციელებაში, რაც აგრობიზნესის განვითარების ხელშეწყობას ისახავს მიზნად. პროექტის ფარგლებში ხორციელდება როგორც საგრანტო, ისე სუბსიდირებული პროგრამები. წლის განმავლობაში ბაზისბანკმა შეღავათიანი ფინანსური მხარდაჭერით მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა სექტორის განვითარებაში, მათ შორის გრანტის კომპონენტით აგროფერმერებისთვის, აგრობიზნესის თითქმის ყველა მიმართულებით.

2018 წელს გაგრძელდა საინფორმაციო-საგანმანათლებლო ჟურნალის - „აგრობაზისის“ გამოცემა. გამრავალფეროვნდა ჟურნალის შინაარსობრივი ფორმატი. 2018 წლის ბოლო ნომერში განთავსდა ახალი

რუბრიკა, რომელიც ფერმერებს სახელწიფო პროექტების შესახებ ამომწურავ ინფორმაციას აწვდის.

ბაზისბანკმა თანამშრომლობა განაგრძო სხვადასხვა ადგილობრივ სპეციალიზებულ ორგანიზაციასთან, რომლებიც ქვეყანაში აგრობიზნესის განვითარებას უწყობენ ხელს, ფერმერებს მცენარეთა დაცვის სხვადასხვა პროდუქტს, - სასუქს და აგროდანადგარებს აწვდიან (მაგ. ტრაქტორებს და არა მხოლოდ). ურთიერთთანამშრომლობის შედეგად შეიქმნა ახალი საბანკო პროდუქტი, რომელიც ფერმერებს ზემოხსენებულ პროდუქტებზე უნიკალურ წვდომას აძლევს, თანაც მნიშვნელოვანი საშეღავათო პერიოდის გათვალისწინებით.

2019 წელს ბანკი გააგრძელებს მუშაობას მისი ბიზნესგეგმების და ამოცანების შესრულებისთვის, შეინარჩუნებს არსებულ სტანდარტებს და კლიენტებისადმი ინდივიდუალურ მიდგომას გამოიყენებს.

UNIQUE ბანკინგი

Unique ბანკინგი შედარებით ახალი ბიზნესმიმართულებაა, რომელიც კომერციული დეპარტამენტის ნაწილია და 2017 წელს დაიწყო ფუნქციონირება. განყოფილება ბაზისბანკის პრემიუმ სეგმენტს ემსახურება. ჩვენი პრემიუმ VIP სეგმენტი მაღალშემოსავლიანი ადამიანებისა და ბიზნესის მფლობელებისგან შედგება, რომელთაც ცოტა თავისუფალი დრო და თავიანთი ყოველდღიური საბანკო ოპერაციების მართვისთვის კომპლექსური მოთხოვნები აქვთ და შესაბამისად, განსაკუთრებულ სერვისს საჭიროებენ.

ჩვენი Unique Banking-ის მთავარი მიზანია, VIP კლიენტების საბანკო გამოცდილება უფრო იოლი და კომფორტული გახადოს როგორც ბანკის შიგნით, ისე მის გარეთ, პერსონალიზებული მიდგომით და VIP კლიენტების ანგარიშების მართვით დაწყებული ინდივიდუალური მომსახურებით და სპეციალურად მორგებული საბანკო პროდუქტებით დამთავრებული.

Unique ბანკინგის განყოფილებაში ერთგული პროფესიონალები, კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერები მუშაობენ, რომლებიც ზედამხედველობას უწევენ თავიანთი პირადი VIP კლიენტების ყოველდღიურ ტრანზაქციებს და კლიენტებს სრული სპექტრის საბანკო პროდუქტებს და მომსახურებას აწვდიან.

კონკურენტული შედეგებისა და მომსახურების უზრუნველსაყოფად, ბანკმა შექმნა ინოვაციური მიდგომა დისტანციური მომსახურების და განსაკუთრებული აპლიკაციის, - Unique App. -ის სახით, რომლებიც VIP სეგმენტს პრემიუმ მომსახურებას და სრულ კომფორტს სთავაზობს.

Unique-ის მომხმარებლებისათვის შეიქმნა Unique Visa Infinite ბარათი, რომელიც მათ საშუალებას აძლევს, ისარგებლონ პრესტიჟით, დროით და კომფორტით.

2018 წლის ბოლოსათვის მაღალშემოსავლიანი მომხმარებლების რაოდენობა 200-მდე გაიზარდა.

ბაზისბანკი განაგრძობს Unique-ის მომხმარებლებისათვის კიდევ უფრო გაუმჯობესებული სერვისების მიწოდებას და ეცდება, მათ ადეკვატური ინოვაციური პროდუქტები შესთავაზოს, რათა ფეხი აუწყოს VIP სეგმენტისთვის შექმნილ უახლეს ტექნოლოგიურ მიღწევებს.

UNIQUE
BANKING

საცალო ბიზნესი

საცალო ბიზნესის დეპარტამენტი მუშაობს იმისთვის, რომ კლიენტებს პროდუქტებისა და მომსახურების სრული სპექტრი გაყიდვების მრავალფეროვანი არხების და თანამედროვე ფილიალების ქსელის საშუალებით მიაწოდოს, ხარისხის უმაღლესი სტანდარტის დაცვით. საცალო საბანკო მომსახურების თანამშრომლები კლიენტებს მარტივ და გამჭვირვალე საბანკო პროდუქტებს სთავაზობენ, რითაც თავიანთი ფინანსური გეგმების შესრულებაში ეხმარებიან. დეპოზიტები, იპოთეკური და სამომხმარებლო სესხები, სახელფასო პროექტები და განვადება, ასევე საბარათე მომსახურება VISA, MasterCard და UnionPay სისტემებით კლიენტებს მარტივად, მოქნილად და გამჭვირვალედ მიეწოდება.

2018 წელი წარმატებული იყო საცალო ბიზნესისთვის, რაც ადეკვატურად აისახა მის ფინანსურ შედეგებზე. საცალო სესხები 2017 წელთან შედარებით 41%-ით გაიზარდა. საცალო სესხები მთლიანი სასესხო პორტფელის 24%-ს შეადგენს. საცალო გაყიდვები ძირითადად სახელფასო და დეველოპერული პროექტების ხარჯზე გაიზარდა. სასესხო პორტფელმა რეკორდული ზრდა აჩვენა: პორტფელი 64 მილიონი ლარით გაიზარდა და 221 მილიონ ლარს მიაღწია.

ბანკმა 2018 წელს განაგრძო ფილიალების ქსელის გაუმჯობესება. წლის განმავლობაში ბანკმა ხუთი სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი სერვისცენტრი გაარემონტა: სამი რეგიონული და ორი ცენტრალური. გაყიდვის წერტილების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებების ფარგლებში ბანკმა განაგრძო დაფარვის გაფართოებაზე ზრუნვა და ქსელს ბანკომატები (65) და POS ტერმინალები (162) მიამატა, რათა კლიენტებისთვის გაყიდვის წერტილები მაქსიმალურად მოსახერხებელი გაეხადა. არსებული ბრუნვის ოპტიმიზაციის და ქსელის გაფართოების შედეგად, ტერმინალების გამოყენების მაჩვენებელი გაორმაგდა. ბარათები ჩანაცვლდა უკონტაქტო მაღალი დონის ბარათებით და გაიხსნა ინტერნეტ შესყიდვებისთვის.

დისტანციურად შევსებული განაცხადების სრულყოფის შედეგად, დისტანციურად შემოსული განაცხადების დამტკიცების მაჩვენებელი გაიზარდა.

2019 წელს საცალო ბიზნესის დეპარტამენტი განაგრძობს აქტიურ მუშაობას მისი საქმიანობის ყველა ასპექტის შემდგომი გაუმჯობესებისთვის.

ბანკი აპირებს დასავლეთ საქართველოს გულში, ქალაქ ქუთაისში და თბილისში, ნაძალადევის რაიონში ახალი სერვისცენტრების გახსნას.

იმისთვის, რათა საცალო ბიზნესის მუდმივი ზრდისთვის სრულ მზადყოფნაში იყოს, ბანკი აპირებს, კიდევ უფრო დახვეწოს ალტერნატიული გაყიდვები და არხები, ფრონტ ოფისის პოზიციებზე აიყვანოს ეფექტიანი სამუშაო ძალა და შექმნას ალტერნატიული არხების მართვის სამსახური. მომსახურების ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესება აუცილებელია კონკურენტული უპირატესობის შენარჩუნებისა და კლიენტთა კმაყოფილებისა და ერთგულების გაზრდისთვის. მომავალი წლის პრიორიტეტი გაზრდილ დაკრედიტებასთან ერთად ახალი სახელფასო კლიენტების მოზიდვა იქნება, რადგან სახელფასო კლიენტების უფრო დიდი რაოდენობა საცალო ბიზნესის განვითარების აუცილებელი წინაპირობაა.

ჩვენი გუნდი ადამიანური რესურსის მართვა

I2018 წელს ადამიანური რესურსის და ადმინისტრაციული დეპარტამენტი განაგრძობდა თანამშრომლებისთვის კარიერული განვითარების შესაძლებლობების შეთავაზებას და მათთვის ხელსაყრელი სამუშაო გარემოს შექმნას. ბანკის ყველა თანამშრომელი, აღმასრულებელი პოზიციებიდან მოლარეების ჩათვლით, კეთილსინდისიერების უფრო მაღალი დონით უნდა გამოირჩეოდეს, ვიდრე სხვა სფეროებში დასაქმებული ადამიანები, რაც საბანკო სფეროს ადამიანური რესურსის მართვას გაცილებით მნიშვნელოვან ამოცანად აქცევს. ამის გათვალისწინებით, ბაზისბანკის ადამიანური რესურსის დეპარტამენტი დიდ ძალისხმევას ახმარს თანამშრომელთა მაღალი მოტივაციის შენარჩუნებას და თანამშრომელთა ეფექტიანი მუშაობით ბიზნესპროცესების უწყვეტობის უზრუნველყოფას.

25-წლიანი მუშაობის მანძილზე ბაზისბანკმა დაასაქმა, დააწინაურა, ტრენინგი ჩაუტარა და მოტივაცია მისცა პროფესიონალთა მრავალრიცხოვან გუნდს. ბანკი ამაყობს მრავალწლიანი სტაჟის მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც ბაზისბანკში 10-15 წელი უწყვეტად მუშაობდნენ. ქვეყნის ეკონომიკისთვის ყველაზე რთულ პერიოდშიც კი ბაზისბანკმა შეძლო თანამშრომელთა მთლიანი რაოდენობის შენარჩუნება, სამუშაო ადგილების დაკარგვის გარეშე.
2018 წელს ბანკის მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილების, ხაზინის დეპარტამენტის და ბიზნესის დაკრედიტების თანამშრომლებისთვის გაიმართა ტრენინგი "გაყიდვები ურთიერთობით", რომელსაც წარუძღვა მოწვეული ტრენერი - დავით ჩიკვაიძე.

ადამიანური რესურსის დეპარტამენტი ბანკის მიზნებსა და პრიორიტეტებთან ჰარმონიაში მუშაობს. ბანკის ერთ-ერთი მიზანია გარემოს დაცვის ცნობადობის გაზრდა და სოციალური პასუხისმგებლობა. შესაბამისად, ადამიანური რესურსის დეპარტამენტმა შეარჩია გარემოს და სოციალური რისკების მართვის ოფიცერი, რომლის სამუშაოც ამ საკითხებზე იქნება ორიენტირებული. ბიზნესის ოპერაციებში, სესხების გაცემებში და კლიენტთა დაფინანსების საკითხებში ჩართულმა თანამშრომლებმა, გარემოს და სოციალური რისკების მართვის ოფიცერმა და რისკების მართვის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა მონაწილეობა მიიღეს ტრენინგში, რომელიც გარემოს და სოციალური რისკების ზოგად ინსტრუქციებს, გარემოს და სოციალური რისკების ტრანზაქციების შეფასებას და გარემოს და სოციალური რისკების პროცესების კლიენტის პერსპექტივიდან შეფასებას მიეძღვნა. ცნობიერების ამაღლების მიზნით, ტრენინგზე ისაუბრეს სახანძრო უსაფრთხოების, გარემოს და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის ფორმალურ ინსტრუქციებზე.

2018 წლის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პროექტი თანამშრომელთა ჩართულობის კვლევა იყო. კვლევა ისეთ მნიშვნელოვან ოპერაციულ ასპექტებს მოიცავდა, როგორიცაა თანამშრომელთა ჩართულობის კვლევა და დიაგნოსტიკა, თანამშრომელთა საჭიროებების ანალიზი, მათი კმაყოფილების დონის გაზომვა. მისი საბოლოო მიზანი კომპანიისადმი თანამშრომელთა ერთგულების გაზრდა და კომპანიის მიზნებისა და ამოცანების თანამშრომელთა მიზნებსა და ამოცანებთან თანხვედრის მიღწევა იყო.

HR ანალიტიკა 2018 წელს ინიცირებული კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი პროექტი იყო, რომელიც თანამშრომლებისთვის სამუშაოს შესრულების მთავარი ინდიკატორების (KPI) სისტემის დანერგვას გულისხმობდა. წლის განმავლობაში მოეწყო სხვადასხვა ვორქშოფი და გასვლითი ღონისძიება საშუალო რგოლის მენეჯმენტის, კომერციული დეპარტამენტის, მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილების და აგრობიზნესის განყოფილების მონაწილეობით. გაიმართა რთველი და ბანკის 25 წლის იუბილეს აღსანიშნავად მოეწყო თანამშრომელთა ყოველწლიური კორპორაციული ღონისძიება.

HR Project 2019
Performance

სოციალური პასუხისმგებლობა

გაზისბანკის, როგორც სოციალურად პასუხისმგებელი ფინანსური ინსტიტუტის მიზანია, იყოს მთლიანად კლიენტის საჭიროებებზე მორგებული, სანიმუშო ბანკი, პროფესიული და ეთიკური გადაწყვეტილებებით, რომელიც ხელს უწყობს ეკონომიკის დაფინანსებას. ბანკი ახორციელებს საკუთარს და სპონსორობას უწევს საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვან სხვა პროექტებს. 2018 წლის განმავლობაში, გაზისბანკმა თავისი სასპონსორო, საქველმოქმედო და პატრონაჟის ღონისძიებები დაარსებიდან 25 წლის იუბილეს მიუძღვნა.

განათლების ხელშეწყობა

გაზისბანკის სოციალური პასუხისმგებლობის პოლიტიკაში განათლების მხარდაჭერას ცენტრალური ადგილი უჭირავს. ბანკი თანამშრომლობს როგორც საშუალო სკოლებთან, ისე ქვეყნის ლიდერ უნივერსიტეტებთან. ბანკი სტუდენტებს უზრუნველყოფს სტიპენდიებით და ეხმარება სწავლის დაფინანსებაში, ასევე მხარს უჭერს სამეცნიერო კვლევებით მათ დაინტერესებას. გაზისბანკი ასევე აფინანსებს მოსწავლეთა და სტუდენტთა სხვადასხვა ტურნირს და კონკურსს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში, რითაც ასტიმულირებს მათ უნარს, წარმატებით გადაჭრან პრობლემები, წარადგინონ ჩატარებული კვლევების შედეგები და ოპონენტების წინაშე სამეცნიერო დისკუსიებში დაიცვან თავიანთი პოზიცია. ქართული სკოლების მოსწავლეები უკვე ათწლეულებია, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში გამართულ სამეცნიერო კონკურსებსა და ოლიმპიადებში წამყვან ადგილებს ინარჩუნებენ.

სასპონსორო ღონისძიებები

წლის განმავლობაში გაზისბანკის სპონსორობით მნიშვნელოვანი ეკონომიკური, ფინანსური და კულტურული ღონისძიებები გაიმართა. ერთ-ერთი მათგანი იყო ევრაზიის რეგიონალური საბჭოს რიგით მესამე შეხვედრა. ღონისძიებას ცენტრალური აზიისა და კავკასიის რეგიონის 20–ზე მეტი ბანკისა და საფინანსო ინსტიტუტის წარმომადგენელი ესწრებოდა. შეხვედრის ფარგლებში „UnionPay International“-სა და გაზისბანკს შორის ბიზნესის გაფართოების შესახებ ურთიერთშეთანხმება გაფორმდა.

გაზისბანკი პირველი ბანკია ქართულ საბანკო სივრცეში, რომელიც მომხმარებელს UnionPay–ს პრემიუმ კლასის DIAMOND ბარათს სთავაზობს.

გაზისბანკის ხელშეწყობით საერთაშორისო სავაჭრო პალატის საბანკო კომისიის სხდომა გაიმართა, რომელსაც 65 ქვეყნის 250-ზე მეტი დელეგატი ესწრებოდა. შეხვედრაზე განიხილეს აქტუალური საკითხები, რომლებიც გავლენას ახდენს საერთაშორისო ვაჭრობის დაფინანსებაზე.

ბაზისბანკისა და EBRD–ის (ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი) თანამშრომლობის ფარგლებში მორიგი წარმატებული პროექტი იყო ვაჭრობის დაფინანსების მე-7 ფორუმი, რომელშიც ბაზისბანკი ერთ-ერთი მთავარი სპონსორის რანგში მონაწილეობდა. მასში მსოფლიოს 40 ქვეყნიდან ჩამოსული 100-მდე ფინანსური ინსტიტუტის და ვაჭრობის დაფინანსების ორგანიზაციის 200-ზე მეტი წარმომადგენელი მონაწილეობდა. ფორუმის მიზანი ვაჭრობის დაფინანსების სფეროში არსებული გამოწვევების, შესაძლებლობებისა და ინოვაციური პროდუქტების შესახებ ინფორმაციის გაცვლა და გამოცდილების გაზიარება იყო.

2018 წლის 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს, ბაზისბანკის სპონსორობით, მიხეილ მესხის სტადიონზე ბრიტანელი მუსიკოსის, ჯეიმს ბლანტის კონცერტი გაიმართა. მომღერალი საქართველოს მსოფლიო ტურნეს ფარგლებში ეწვია და ქართველი მსმენელისთვის ბოლო პერიოდში დაწერილი სიმღერები შეასრულა (ბოლო ალბომიდან Afterlove).

ქველმოქმედება და პატრონაჟი

2018 წელს ბაზისბანკი განაგრძობდა საქველმოქმედო და პატრონაჟის ღონისძიებების განხორციელებას. ამ საქმიანობის ფარგლებში, ბანკმა დახმარება გაუწია სოციალური დახმარების ცენტრს, ახალგაზრდულ საფეხბურთო კლუბს, მესტიაში გამართულ სათხილამურო ტურნირს. ბაზისბანკი სტიქიის სალიკვიდაციო ღონისძიებებში ჩაერთო. წლის განმავლობაში ბანკმა სპონსორობა გაუწია საქველმოქმედო ღონისძიებას, რომელიც სიმსივნით დაავადებული ახალგაზრდა პაციენტებისთვის სარეაბილიტაციო ცენტრის ასაშენებლად გაიმართა და რომელშიც ბანკის თანამშრომლებიც მონაწილეობდნენ.

ჯილდოები და პრიზები

ბაზისბანკი ამაყობს წლის განმავლობაში მიღებული ჯილდოებით და აღიარებით. უკვე ზედიზედ მეხუთე წელია, ბანკი სხვადასხვა ჯილდოს მფლობელი ხდება.

ბაზისბანკი მიზნესის ეროვნული დაჯილდოების ცერემონიაზე 30 საუკეთესო კომპანიას შორის საპატიო ადგილს იკავებს.

საქართველოს პასუხისმგებლიანი მიზნესის კონკურსში „Meliora 2018“ ბაზისბანკმა „შთამბეჭდავი ინიციატივებისათვის“ სოციალური პასუხისმგებლობის სპეციალური სერტიფიკატი მიიღო.

ფინანსური შედეგები

ჯგუფმა კაპიტალის და აქტივების ეფექტიანი გამოყენების მნიშვნელოვანი პროგრესი აჩვენა. ბიზნესის ფუნქციონირების ყველა დონეზე მენეჯმენტის თანამედროვე პრაქტიკის განხორციელებაზე, რესურსების ეფექტიან გამოყენებასა და ინტეგრირებული ბიზნესმოდელის დანერგვაზე ბანკმა დამატებითი ძალისხმევა მიმართა, რაც საბოლოო ჯამში მისი საქმიანობის მოცულობის მდგრად ზრდაზე, ფინანსური მაჩვენებლების გაუმჯობესებაზე, ბაზრის გაფართოებასა და უკეთეს კონკურენტულ პოზიციონირებაზე აისახა.

ჯგუფის ინტეგრირებული ბიზნესმოდელი სამ ძირითად სტრატეგიულ ბიზნესმიმართულებაზეა აგებული. ესენია: საბანკო საქმიანობა, დაზღვევა და ლიზინგი, რაც ფინანსური მომსახურების სრულ სპექტრს მოიცავს, კლიენტთა უფრო ფართო აუდიტორიაზეა მიმართული და მომხმარებლების მოთხოვნების უკეთ დაკმაყოფილებას ითვალისწინებს. საქმიანობის სამივე მიმართულება ჯგუფის შიგნით შესაბამის ფუნქციებზეა გადანაწილებული. მთელი ქვეყნის მასშტაბით, ჩვენი რეგიონული ფილიალების მეშვეობით ფიზიკურ პირებს, მსხვილ კორპორაციებს და საშუალო ზომის საწარმოებს, ასევე სახელმწიფო კომპანიებს ფინანსური პროდუქტების და მომსახურების ფართო სპექტრს ვთავაზობთ.

ბანკი, როგორც ჯგუფის მშობელი კომპანია, შეიმუშავებს ბიზნესმიმართულებების მიზნობრივ მაჩვენებლებს, იწყებს ინიციატივებს და აყალიბებს ჯგუფის ბიზნეს-სტრატეგიას.

ბანკი ჯგუფის საქმიანობის წამყვანი ძალაა, თუმცა ჯგუფის შედეგები წარმოდგენილი და განხილულია ჯგუფის ფინანსურ მონაცემებზე დაყრდნობით, გარდა სხვაგვარად აღნიშნულისა.

2018 წელი ჯგუფისთვის განსაკუთრებული წელი იყო, გამორჩეული ფინანსური მაჩვენებლების და ძირითად მიმართულებებზე მიღწეული მნიშვნელოვანი პროგრესის თვალსაზრისით:

ჯგუფის მთავარი ფინანსური მაჩვენებლებია:

ძირითადი ინდიკატორები (მილიონი ლარი)	2018		2017	
	ბანკი	ჯგუფი	ბანკი	ჯგუფი
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი	67.5	69.6	52.9	52.9
საოპერაციო შემოსავალი დარეზერვებამდე	42.0	43.7	33.7	33.6
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე	41.1	42.8	31.7	31.6
წმინდა მოგება	**35.9**	**37.3**	**29.9**	**29.9**

მოგება	2018		2017	
	ბანკი	ჯგუფი	ბანკი	ჯგუფი
მოგება დარეზერვებამდე საშუალო კაპიტალთან	18.4%	19.1%	16.8%	16.8%
მოგება დარეზერვებამდე საშუალო აქტივებთან	3.3%	3.5%	3.2%	3.2%
დაბეგვრამდე უკუგება კაპიტალზე	18.0%	18.7%	15.8%	15.8%
საოპერაციო ხარჯები შემოსავლებთან	37.7%	37.2%	36.4%	36.5%
უკუგება კაპიტალზე (დაბეგვრის შემდეგ)	15.7%	16.3%	15.0%	14.9%
უკუგება აქტივებზე (დაბეგვრის შემდეგ)	2.9%	3.0%	2.8%	2.8%

წყარო: შიდა კალკულაციები

- 2018 წელს ჯგუფის მიერ გენერირებული მოგება დაბეგვრამდე 42,8 მილიონ ლარს შეადგენდა, რაც 2017 წლის შედეგებთან შედარებით 35%-იანი ზრდის შედეგია. გაუმჯობესებულმა საოპერაციო მოგებამ დაბეგვრამდე და დარეზერვებამდე საშუალო კაპიტალზე უკუგება 19,1% და 18,7%-ზე დააფიქსირა. იგივე მაჩვენებელი 2017 წლის ბოლოს შეადგენდა 16,8% და 15,8%.
- წმინდა მოგება მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ჯგუფმა 25%-იანი მოგების ზრდა აჩვენა. საშუალო კაპიტალზე უკუგების კოეფიციენტმა (ROAE) 16.3% მიაღწია (2017 წელს 14,9%).
- ჯგუფმა მომგებიანობის კოეფიციენტის მნიშვნელოვან ზრდას მიაღწია, რისი საფუძველიც იყო: მაღალი ოპერაციული ეფექტიანობა, რომელიც საოპერაციო ხარჯის შემოსავლებთან ფარდობის კოეფიციენტში აისახა, - 2018 წლის ბოლოს 37,2% (2017: 36,5%); სტაბილური წმინდა მარჟები, რომლებიც 2018 წლის ბოლოს აქტივების 1,2 მილიარდ ლარამდე გენერირებამ გაამყარა, (2017: 1 მილიარდი ლარი) დაბალი რისკის ღირებულება, რაც ფინანსური აქტივების მაღალი ხარისხის შენარჩუნებით, კერძოდ კი სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვების დაბალ დონეზე შენარჩუნებით, იქნა მიღწეული.
- ოპერაციული მოგებიდან საშუალო აქტივებზე უკუგებამ 2018 წლის ბოლოს 3,5%-ს მიაღწია, რაც ოდნავ აღემატებოდა 2017 წლის მაჩვენებელს, 3,2%. საშუალო აქტივებზე უკუგების წმინდა მაჩვენებელმა 3% აჩვენა (2017 წელს 2 8% იყო).

ოპერაციულ დონეზე, ბანკმა და ჯგუფმა გააუმჯობესეს გაზარზე პოზიციონირება აქტივების მნიშვნელოვანი ზრდის, ასევე მთლიანი სასესხო პორტფელის და ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების ზრდის ხარჯზე.

- წელს გაზისბანკმა გაზარზე მყარად დაიმკვიდრა აქტივებით მე-6, ხოლო კაპიტალით მე-5 ადგილი, ხოლო მთლიანი სასესხო პორტფელის სიდიდით მე-7-დან მე-6 ადგილზე გადაინაცვლა. ბანკი სექტორის კონკურენტებთან მიმართებაში საბანკო აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი ზრდის მიხედვით მესამე ადგილს იყოფს[6].
- ბანკის ამგვარმა ზრდამ ოპერაციული მაჩვენებლების მნიშვნელოვანი ზრდა გამოიწვია და ბანკი სექტორში წმინდა მოგებით მეოთხე ადგილზე გადაიყვანა, საბანკო სექტორის წმინდა შემოსავლის აბსოლუტური ზრდით კი - მესამეზე.
- ბიზნესის ზრდის მთავარი მასტიმულირებელი მთლიანი სასესხო პორტფელი 142 მილიონი ლარით გაიზარდა, რაც მთლიანი აქტივების 204 მილიონი ლარით ზრდაში აისახა. ვალდებულებების და კაპიტალის მხარეს, ბანკმა განცალკევებულად 168 მილიონი ლარის და 35 მილიონი ლარის წმინდა ზრდა (შესაბამისად) აჩვენა IFRS-ის მიხედვით[7].
- 2018 წელს გაზისბანკმა თავის საბაზრო წილი მთლიანი აქტივების მიხედვით 3,6%-ზე დააფიქსირა, მთლიანი ვალდებულებებით ის 3,5%-იან წილს იკავებდა, ხოლო მოგებით 3,8%-იან წილს (წილი მთლიანი საბანკო სექტორის აქტივებში 2018 წლის ბოლოს ნაჩვენებია სებ-ის მონაცემებით).
- გაზისბანკის განცალკევებული წლიური გენერირებული მოგება 35,9 მილიონ ლარს შეადგენდა, რაც საოპერაციო შედეგების 20% წლიური ზრდაა, მთლიანი საერთო შემოსავალმა კი 36,9 მილიონ ლარს მიაღწია (2017: 29,8 მილიონი ლარი).

შვილობილი კომპანიების შედეგები

ახალი ბიზნესმიმართულებების უპირველესი ამოცანა კლიენტთა მიზნობრივ ნიშზე წვდომის გაზრდა და ახალი ფინანსური პროდუქტების და სერვისების შეთავაზებით ჯგუფის საოპერაციო სიმძლავრეების სრულად

[6]წყარო: სებ-ის მონაცემები, შიდა კალკულაციები.

[7]ბანკის საბაზრო წილი და პოზიცია ნაჩვენებია სებ-ის მონაცემებით, რომელიც ოდნავ განსხვავდება IFRS-ით დათვლილი შედეგებისგან.

ამოქმედებაა. ბაზისბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ერთიან ინსტიტუტს ქმნიან, რომელიც კლიენტებს ფინანსურ მომსახურებას გაყიდვების გაერთიანებული არხის საშუალებით სთავაზობს. ჯგუფის ხედვაა, მომავალ წლებში კიდევ უფრო გააძლიეროს მისი სტრატეგიული ამოცანების განხორციელება: ერთი ფანჯრის პრინციპით მიზნობრივი კლიენტებისთვის პროდუქტების მიწოდება და ბრენდის, მისი ძლიერი მხარეების და სერვისების შესახებ ცნობადობის გაზრდა; მიზნობრივი პიარ კამპანიების ჩატარება, კლიენტებთან მიდგომის თანამედროვე მეთოდების და მომსახურების მექანიზმების გამოყენება; მომსახურების ინოვაციური გზების გამოყენება და რეგიონული დაფარვის გაფართოება.

ჰუალინგ დაზღვევა

ახალმა მიზნესმიმართულებამ - დაზღვევამ 2018 წლის ბოლოს ჯგუფის საბოლოო შედეგებში წვლილი 1.4 მილიონი ლარის წმინდა მოგებით შეიტანა. ჰუალინგ დაზღვევამ ოპერირება 2018 წელს დაიწყო და მომდევნო წლებში შემდგომი ზრდის საფუძვლის შექმნაც მოახერხა. მისი საწყისი კაპიტალი 4,3 მილიონი ლარი იყო. დაარსების დღიდან, კომპანიამ 10,7 მილიონი ლარის მთლიანი აქტივები შექმნა.

ჰუალინგ დაზღვევის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

ბალანსის ძირითადი ანგარიშები - მილიონი ლარი	2018	2017
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	6.4	4.3
სადაზღვევო აქტივები	4.2	-
მთლიანი აქტივები	**10.7**	**4.3**
სადაზღვევო ვალდებულებები	4.5	-
მთლიანი ვალდებულებები	**5.0**	-
მთლიანი კაპიტალი	**5.8**	**4.3**

მოგება/ზარალის უწყისის ძირითადი ელემენტები - მილიონი ლარი	2018	2017
წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი*	2.2	
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი	(0.3)	
საოპერაციო შემოსავალი დარეზერვებამდე	**1.9**	
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე	1.7	
წმინდა მოგება	**1.4**	

*წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი მოიცავს მთლიან ანაზღაურებულ პრემიას, გადამზღვევის წილს მთლიან ანაზღაურებულ პრემიაში, გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვებში ცვლილებების გარდა.

ჰუალინგ დაზღვევამ წელი საკმაოდ მაღალი საოპერაციო მაჩვენებლებით დახურა. მთლიანმა ანაზღაურებულმა პრემიამ 5,4 მილიონი ლარი შეადგინა. ეს შედეგი ეკონომიკის წამყვან სექტორებში მოქმედი ძირითადი კლიენტებით იყო გამოწვეული, რომლებიც კომპანიამ ბაზისბანკის და ჰუალინგ ჯგუფისგან განცალკევებით მოიზიდა, ესენია: ავტოდილერები, მშენებლობა, ავიაცია, საბანკო სფერო, ვაჭრობა, დისტრიბუცია და ა.შ. კომპანიის მიზანია, 2019 წელს გააორმაგოს თავისი მოგება, ბრენდის ცნობადობის გაზრდით და გაყიდვების ციფრულ არხებზე მეტი ფოკუსირებით. სამიზნე სფეროებია: ტრანსპორტის MTPL დაზღვევა, CASCO, MPA დაზღვევა, მოგზაურობის და ქონების დაზღვევა და ა.შ. კომპანიის მიზანია, ყველაზე ინოვაციური და იოლი სადაზღვევო პროდუქტების მიწოდებით დაზღვევის ის მიმწოდებელი გახდეს, რომელსაც კლიენტები პირველ უპირატესობას მიანიჭებენ.

BHL ლიზინგი – ჯგუფის ახალი წევრი - BHL ლიზინგი 2018 წლის დეკემბერში დაარსდა. ახალი კომპანია კლიენტებს ფინანსური ლიზინგის მრავალფეროვანი პროდუქტებით უზრუნველყოფს. უახლოესი პერიოდი ეფექტიანი ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნას და აქტიური ციფრული მარკეტინგის კამპანიას დაეთმობა, მასობრივი მომხმარებლის ყურადღების მიპყრობის მიზნით. ერთადერთი ფინანსური შედეგი განაღდებული კაპიტალის პირველი ტრანში - 2 მილიონი ლარია. ჯგუფი 2019 წელს ლიზინგის ბიზნესის გააქტიურებას გეგმავს. მისი სამიზნე მცირე და საშუალო ზომის კომპანიები (SME), რითაც კომპანია ქართული მცირე მეწარმეობის განვითარების სხვადასხვა შესაძლებლობათა პლატფორმას შექმნის. ეფექტიანი ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნას და აქტიური ციფრული მარკეტინგის კამპანიას დაეთმობა, მასობრივი მომხმარებლის ყურადღების მიპყრობის მიზნით. ერთადერთი ფინანსური შედეგი განაღდებული კაპიტალის პირველი ტრანში - 2 მილიონი ლარია. ჯგუფი 2019 წელს ლიზინგის ბიზნესის გააქტიურებას გეგმავს. მისი სამიზნე მცირე და საშუალო ზომის კომპანიები (SME), რითაც კომპანია ქართული მცირე მეწარმეობის განვითარების სხვადასხვა შესაძლებლობათა პლატფორმას შექმნის.

ბაზის ესეთ მენეჯმენტ ჰოლდინგი – ჰოლდინგი ჯგუფის კიდევ ერთი წევრია და არსებობის 7 წელს ითვლის. ის ქონებას ფლობს ლიზინგის და რეალიზაციის მიზნით. საანგარიშო წლის ბოლოს ჰოლდინგმა 47 ათასი ლარის წმინდა ზარალი აჩვენა, გაწეული საოპერაციო ხარჯების გამო.

შემოკლებული ბანკის განცალკევებული და ჯგუფის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიში

მილიონი ლარი	2018		2017		ცვლილება (ჯგუფის) 2018	
	ბანკი	ჯგუფი	ბანკი	ჯგუფი	რაოდენობა	პროცენტი
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	55.2	55.7	46.0	46.0	9.7	21%
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი	12.3	13.9	6.9	6.9	6.9	100%
მთლიანი წმინდა შემოსავალი	**67.5**	**69.6**	**52.9**	**52.9**	**16.6**	**31%**
ადმინისტრაციული ხარჯი	(25.5)	(25.9)	(19.3)	(19.3)	(6.5)	34%
საოპერაციო შემოსავალი დარეზერვებამდე	**42.0**	**43.7**	**33.7**	**33.6**	**10.1**	**30%**
სესხის სესაძლო გაუფასურების რეზერვი	(1.0)	(1.0)	(2.0)	(2.0)	1.0	N/M
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე	**41.1**	**42.8**	**31.7**	**31.6**	**11.1**	**37%**
მოგების გადასახადი	(5.2)	(5.5)	(1.7)	(1.7)	(3.7)	N/M
წმინდა მოგება	**35.9**	**37.3**	**29.9**	**29.9**	**7.4**	**26%**

ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა და სტაბილური ზრდა 2018 წელს კიდევ უფრო გამყარდა. მთლიანმა წმინდა შემოსავლებმა, რომელიც მნიშვნელოვანწილად წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მნიშვნელოვანი ზრდით და ასევე არასაპროცენტო საქმიანობით იყო გამყარებული, 16 მილიონი ლარის წლიურ წმინდა ზრდას მიაღწია, რაც პროცენტულად 31% ზრდას შეადგენდა. შვილობილი კომპანიების არასაპროცენტო მოგებამ სულ 1,6 მილიონი ლარი შეადგინა.

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი (NII) და წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM)

მილიონი ლარი (თუ სხვანაირად არაა მითითებული)	2018	2017	2016	2018 ცვლილება მლნ. ლ.	2018 ცვლილება In %	2017 ცვლილება მლნ. ლ.	2017 ცვლილება In %
მთლიანი საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი	99	79	66	20	26%	13	19%
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	(44)	(33)	(25)	(11)	33%	(8)	30%
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	55	46	41	9	20%	5	13%
საპროცენტო შემოსავლის მომტანი აქტივები (საშუალო)[1]	1,108	918	608	189	21%	310	51%
საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებები (საშუალო)[2]	828	665	462	163	24%	203	44%
მთლიანი საპროცენტო შემოსავლიანობა[3]	8.9	8.6	10.8		0.4პ.პ.		-2.3პ.პ.
მთლიანი ხარჯიანობა[4]	5.3	4.9	5.4		0.3პ.პ.		-0.5პ.პ.
წმინდა საპროცენტო სპრედი[5]	3.7	3.7	5.4		0.1პ.პ.		-1.8პ.პ.
წმინდა საპროცენტო მარჟა[6]	5.0	5.0	6.7		0.0პ.პ.		-1.7პ.პ.

[1] პორტფელის საშუალო შემოსავლიანობა – საპროცენტო და მსგავსი შემოავლები სესხებიგან შეფარდებული პერიოდის საშუალოთვიურ პორტფელთან

[2] საშუალო დეპოზიტების პორტფელის შემოსავლიანობა – საშუალოთვიურ დეპოზიტებზე გადახდილი საპროცენტო ხარჯები შესაბამისი პერიოდის განმავლობაში

[3] მთლიანი საპროცენტო შემოსავლიანობა გულისხმობს პერიოდის განმავლობაში საშუალო პროცენტის მომტანი აქტივების პროცენტულ შემოსავალს

[4] მთლიანი საპროცენტო ხარჯიანობა გულისხმობს პერიოდის განმავლობაში ხარჯის მატარებელი საშუალო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯს

[5] წმინდა საპროცენტო სპრედი მთლიან საპროცენტო შემოსავლიანობასა და ხარჯიანობას შორის სხვაობაა.

[6] წმინდა საპროცენტო მარჯა - წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეფარდებული შემოსავლის მომტან საშუალო აქტივებთან

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი და წმინდა საპროცენტო მარჟა. მაღალხარისხიანი აქტივების ზრდამ 2018 წელს მაღალი საპროცენტო შემოსავლის მიღება განაპირობა. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 9,7 მილიონი ლარით გაიზარდა და 2018 წლის მთლიანი წმინდა შემოსავლების ზრდის 60% შეადგინა, რაც ძირითადად მთლიანი სასესხო პორტფელიდან მიღებული შემოსავლების 27%-იანი წლიური ზრდით იყო განპირობებული. პორტფელის ზრდას კი კორპორაციულ და მცირე და საშუალო ბიზნესკლიენტებზე გაცემული სესხები განაპირობებდა (ორივე მთლიანი სასესხო პორტფელის 75%-ზე მეტს შეადგენდა), საცალო პორტფელიდან მიღებულ მნიშვნელოვნად გაზრდილ შემოსავლებთან ერთად. საცალო პორტფელის საპროცენტო შემოსავალი 37%-ით გაიზარდა, 2018 წლის მნიშვნელოვანი ზრდის გამო, რაც წლიურ 41% შეადგენდა (საცალო სესხების წმინდა ზრდა 64 მილიონი ლარი)

მთლიან სასესხო პორტფელზე უკუგება უცვლელია, საშუალოდ წლიური 10,4%, ბაზრის საშუალო მაჩვენებელზე ოდნავ ნაკლები, კორპორაციული და მცირე და საშუალო კლიენტების მთლიან სასესხო პორტფელში შედარებით მაღალი კონცენტრაციის გამო: 75%, მაშინ, როცა ბაზრის საშუალო მაჩვენებელი 55% შეადგენს; ასევე, უზრუნველყოფილი პორტფელის საცალო საკრედიტებაში უფრო მაღალი წილის გამო: იპოთეკით უზრუნველყოფილი სესხები საცალო პორტფელის დაახლოებით 60% შეადგენს. ფასიანი ქაღალდების პორტფელში დაახლოებით 15% გენერირებულ აქტივებს უჭირავს, 8%-იანი უკუგების უნარით, რომელიც მთლიანი საპროცენტო შემოსავლის 12%-ს გამოიმუშავებს.

დაფინანსების ხარჯი 5,2% შეადგენდა, რაც ოდნავ აღემატება წინა წლის მაჩვენებელს და ძირითადად აშშ დოლარზე გაზრდილ LIBOR-ს და ლარით დაფინანსებაზე გაზრდილი მოთხოვნის გამო ლარის რესურსზე მომატებულ საშუალო ხარჯებს ასახავს.

წმინდა საპროცენტო მარჟა შედარებით უცვლელი, თუმცა ზეწოლის ქვეშ იყო, რაც დაფინანსებაზე გაზრდილმა ხარჯებმა და დაბალშემოსავლიანი ლიკვიდური აქტივების უფრო მაღალმა წილმა განაპირობა. ეს კი მოხდა ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტის ცვლილებების გამო, რაც მარეგულირებელმა დააწესა. სავალდებულო რეზერვების მოთხოვნის ცვლილებებმა გაზარდა ლიკვიდობის ხარჯები უცხოური ვალუტით დენომინირებულ რესურსებზე და ასევე გაზარდა ზეწოლა ლარის საპროცენტო განაკვეთებზე, რაც ლარიზაციის პოლიტიკით იყო გამოწვეული და პირდაპირი ზეგავლენა ჰქონდა წმინდა საპროცენტო მარჟაზე.

წმინდა საპროცენტო მარჟა მაინც დიდია, რაც წმინდა შემოსავლების მნიშვნელოვან წლიურ ზრდას უზრუნველყოფს. აქტივების ჯანსაღი ხარისხის და რისკის ხარჯის დაბალი კოეფიციენტის (0,12%, 2017 წელს იგივე მაჩვენებელი 0,3%-ს შეადგენდა) შენარჩუნების პარალელურად, საპროცენტო შემოსავალმა დარეზერვების შემდეგ 24%-იანი ზრდა აჩვენა, თანხობრივად კი წლის ბოლოს 55 მილიონი ლარი შეადგინა (2017: 44 მილიონი).

წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი. ეს მონაცემი მნიშვნელოვნად გაიზარდა და წინა წელთან შედარებით გაორმაგდა (6,9 მილიონი ლარის წმინდა ზრდა), რაც ოპერაციებიდან და გარანტიებიდან წმინდა საოპერაციო საკომისიო გადასახადების, ასევე TFP ხაზებიდან საკომისიო შემოსავლების მნიშვნელოვანი, 50%-ზე მეტი, ზრდით იყო გამოწვეული. წმინდა საოპერაციო შემოსავლების მიღებაში მნიშვნელოვანი წვლილი (30%) შეიტანა წმინდა სავალუტო მოგებამ. არასაპროცენტო შემოსავლის ზრდაში კი მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა სადაზღვევო საქმიანობიდან მიღებულმა შემოსავალმა, კლიენტებზე გაცემულმა დაზღვევამ არასაპროცენტო შემოსავალში 12%-იანი წვლილი შეიტანა. არასაოპერაციო შემოსავლის მიღებას ასევე ხელი შეუწყო გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებულმა წმინდა მოგებამ, 2.8 მილიონმა ლარმა.

საოპერაციო ხარჯები. ბაზრის გაფართოების საქმიანობა და უფრო მეტი მას-მომხმარებლის მოზიდვა დამატებით ადმინისტრაციულ და ოპერაციულ ხარჯებს მოითხოვს. ამ საქმიანობიდან მთლიანი ადმინისტრაციული ხარჯები 2018 წლის ბოლოს 25,9 მილიონ ლარს შეადგენდა (2017: 19.3 მილიონი), რამაც 34%-ანი წლიური ზრდა გამოიწვია. ადმინისტრაციული ხარჯების დაახლოებით 6,6 მილიონი ლარით ზრდა გამოიწვია ახალი პერსონალის დაქირავებამ, არსებული და ახალი თანამშრომლების ტრენინგმა, მარკეტინგულმა კამპანიებმა, ფილიალების ქსელის მართვასთან დაკავშირებულმა საოპერაციო ხარჯებმა, სხვადასხვა პროექტის მხარდასაჭერად კონსულტანტებისთვის გადახდილმა პროფესიულმა ჰონორარებმა და ა.შ. ადმინისტრაციული ხარჯების ეფექტიანი გამოყენება ხელს შეუწყობს მომდევნო წლებში კომპანიის შემდგომ ზრდას.

რისკის ღირებულება. მაღალხარისხიანი აქტივების ზრდამ მთლიან სასესხო პორტფელში უფრო მაღალი შემოსავალი და რისკის ღირებულების აქტივებზე ნაკლები ხარჯები (წლიური დარეზერვების ხარჯები შეფარდებული საშუალო მთლიან სესხებთან) გამოიწვია. 2018 წელს მთლიანმა წმინდა რეზერვებმა სესხებზე 1 მილიონი ლარი შეადგინა (2017: 1,7 მილიონი IAS 39-ით). საბოლოოდ, რისკის ღირებულების კოეფიციენტმა საშუალო სასესხო პორტფელზე 2018 წელს 0,11% შეადგინა (2017: 0,3%), დარეზერვებამდელი საოპერაციო მოგება პერიოდისთვის 2,2% (2017: 6%) მოიხმარა და ამით მხარი დაუჭირა ძირითად მომგებიანობას. მომგებიანი ზრდისთვის აუცილებელი იქნება აქტივების ხარისხის შენარჩუნება დაკრედიტების ზრდის შესაბამისად.

მოგების გადასახადის ხარჯები. 2018 წლის ბოლოს მოგების გადასახადის ხარჯი 5,5 მილიონ ლარს შეადგენდა (2017: 1,7 მილიონი). აქედან 1 მილიონი ლარის ხარჯი ეხებოდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღიარებას და ხელახალ გაზომვას, საქართველოს მთავრობის მიერ ინიცირებული საგადასახადო რეფორმის შედეგად. რეფორმა საქართველოს პარლამენტმა მანამდე მიიღო, ძალაში შესვლა კი 2018 წლისთვის გადაიდო. 2018 წლის და 2017 წლის ბოლოს შორის განსხვავება ასახავს გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების შეფასების ცვლილებებს.

წლის წმინდა შედეგები. ჯგუფის წმინდა მოგებამ 37,6 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 2017 წელთან შედარებით 25%-იან ზრდას წარმოადგენს. ჯგუფის მთლიანმა სრულმა შემოსავალმა, რომელიც მოიცავს გადაფასებული შენობების და სამართლიანი ღირებულებით პირდაპირ კაპიტალში რიცხული ფასიანი ქაღალდების ხელახლა შეფასების შედეგად მიღებულ მოგება/ზარალს, ჯამში 38,3 მილიონი ლარი შეადგინა.

ბანკის განცალკევებული და ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მონაცემები (საბალანსო მუხლები)

მილიონი ლარი	2018		2017		წლიური ცვლილება 2018	
	ბანკი	ჯგუფი	ბანკი	ჯგუფი	რაოდენობა	In %
ფინანსური აქტივები	176	176	144	144	32	22%
მთლიანი სესხები	**916**	**916**	**774**	**774**	**142**	**18%**
მათშორის:						
ბიზნეს სესხები	695	695	617	617	78	13%
საცალო სესხები	221	221	157	157	64	41%
სესხის შესაძლო დანაკარგის რეზერვი (LIP)	*(16)*	*(16)*	*(16)*	*(16)*		
სესხის შესაძლო დანაკარგის რეზერვის კოეფ. (LIPR)	**1.7%**	**1.7%**	**2.1%**	**2.1%**		
წმინდა სესხები	901	901	758	758	143	19%
მთლიანი აქტივები	**1,436**	**1,436**	**1,236**	**1,232**	**204**	**17%**
მთლიანი დეპოზიტები	**734**	**734**	**682**	**678**	**50**	**7%**
მათ შორის:						
მიმდინარე ანგარიშები	376	376	386	381	(7)	(2%)
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	358	358	296	296	57	19%
ვადიანი დეპოზიტები	346	346	270	270	76	28%
ნასესხები სახსრები	**1,188**	**1,188**	**1,023**	**1,018**	**168**	**17%**
მთლიანი ვალდებულებები	**248**	**248**	**214**	**213**	**37**	**17%**

2018 წელს გაზისბანკის ფინანსური პოზიცია გამყარდა. მისი საქმიანობის შედეგად გაზარზე განკის პოზიციონირება გაუმჯობესდა. გაზისბანკმა მთლიანი სასესხო პორტფელის მიხედვით სიდიდით მე-7 განკის პოზიციიდან მე-6-ზე გადაინაცვლა. ამასთან, განკი მყარად ინარჩუნებს გაზარზე მთლიანი აქტივებით მე-6 და სააქციო კაპიტალით მე-5 პოზიციებს.

მთლიანი აქტივები 2018 წლის ბოლოსთვის 17%-ით გაიზარდა. შედეგად, 2018 წლის დეკემბერში მთლიანი აქტივები 1,4 მილიარდ ლარს შეადგენდა. აქტივების წლიური ზრდა ძირითადად სასესხო და ფასიანი ქაღალდების პორტფელის ზრდით იყო გამოწვეული. სასესხო პორტფელის წმინდა ზრდამ აქტივების მთლიანი ზრდის 70% შეადგინა, ფასიანი ქაღალდებმა - 16%.

მთლიანი სასესხო პორტფელი 18%-ით გაიზარდა (142 მილიონი ლარით) და წლის ბოლოს კი 916 მილიონი ლარი შეადგინა. ტრადიციულად, განკი კრედიტებს უფრო მეტად გიზნეს-სეგმენტზე გასცემს, ვიდრე საცალო სეგმენტზე. გაზისბანკი გაზარზე გიზნესის დაფინანსების ერთ-ერთი ლიდერი განკია. მას ერთგულ კლიენტთა ძლიერი გაზა აქვს, რომელიც ინდუსტრიის ლიდერებთან და მცირე და საშუალო მეწარმეებთან - რეალური ეკონომიკის რეალურ მამოძრავებელ ძალასთან გრძელვადიანი თანამშრომლობით მოიპოვა. 2018 წლამდე მთლიან პორტფელში გიზნესსესხების წილი 80%-მდე იყო. 2018 წლის ბოლოსთვის ეს მაჩვენებელი 75%-ს შეადგენდა. გიზნეს-სესხები 78 მილიონი ლარით, ანუ 13%-ით გაიზარდა წლის განმავლობაში, წლის ბოლოს კი 695 მილიონ ლარიანი პორტფელით დასრულდა. მთლიანი სასესხო პორტფელი საკმარისადაა დივერსიფიცირებული - განკი აქტიურად აფინანსებდა ტურიზმისა და სასტუმროების სექტორს, უძრავი ქონების მართვის და მშენებლობის, ვაჭრობის და მომსახურების სეგმენტებს. განკის რისკების მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს ინდუსტრიის კონცენტრაციის ლიმიტებს (მაქსიმალური პოზიცია მთლიანი სასესხო პორტფელის 15%), რაც უზრუნველყოფს იმას, რომ ჩვენი სექტორული კონცენტრაცია დაბალ დონეზე ნარჩუნდება და ძირითადად სტაბილურია.

მთლიან პორტფელში საცალო სესხების წილი სტაბილური იყო და 2018 წლის ბოლოს გაზრდილი, 24%-იანი წილი დააფიქსირა (2017: 20%). 2018 წელს, განკმა უფრო მეტი საცალო სეგმენტის კლიენტის მოზიდვის მიმართულებით დამატებითი ძალისხმევა გაიღო. ამან თავის მხრივ ფართო აუდიტორიაზე გაზრდილი ცნობადობა გამოიწვია. საცალო სესხებმა საკმაოდ დიდი ზრდა აჩვენა, წლიურად 64 მილიონი ლარით (41%-ით) გაიზარდა და მთლიანი პორტფელის ზრდაში 45%-იანი წვლილი შეიტანა.

საცალო გიზნესში გაზისბანკის ძლიერება მომსახურების ხარისხს ეყრდნობა. გაზისბანკი ერთგულად მიჰყვება მიზანს, კლიენტებთან გრძელვადიანი ურთიერთობა დაამყაროს, მათ მორგებული, ხარისხიანი პროდუქტები და მომსახურება შესთავაზოს. განკის მთავარი სტრატეგია გაზრის უფრო დიდი წილის მოპოვებაა. 2019 წელს, პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების ახლადშემოღებული სტანდარტების გამო, რთული იქნება საცალო პორტფელში ამგვარი ზრდის შენარჩუნება. სირთულეების მიუხედავად, განკი მუშაობს მიწოდების არხების ინოვაციაზე, რათა სამომხმარებლო სესხებზეც ასეთი ტემპი შეინარჩუნოს, კონცენტრაციის კოეფიციენტები კიდევ უფრო გააუმჯობესოს და გაზარდოს განკის პორტფელის წმინდა მარჟა.

აქტივების ხარისხი და სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვები. ბანკმა მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია მთლიანი სასესხო პორტფელის და აქტივების ხარისხის გაუმჯობესების მიმართულებით. სესხების გაუფასურების რეზერვის კოეფიციენტი 2018 წლის ბოლოსთვის 2,1%-დან 1,7%-მდე შემცირდა. ეს მთლიანი სასესხო პორტფელის უკეთეს კომპოზიციაზე მეტყველებს. ამასთან, უმოქმედო (მესამე ეტაპის) სესხების კოეფიციენტმა (დარეზერვების გარეშე) 2018 წელს პორტფელის 2,8% შეადგინა (2017: 4,3%).

სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვები 2018 წლის ბოლოს 15,6 მილიონი ლარი იყო, რაც 2017 წლის ბოლოსთან შედარებით 0,7 მილიონი ლარით ნაკლებია. ამის მიზეზი 2017 წელთან შედარებით აქტივების გაუმჯობესებული ხარისხი და 2018 წლის 1 იანვრიდან IFRS9 სტანდარტებზე გადასვლის შედეგია (ცვლილებების წმინდა შედეგმა 0,9 მილიონი ლარი შეადგინა), რაც მთლიან სასესხო პორტფელში რეზერვების (IAS 39 შედარებით) შემცირებით დასრულდა.

ცვლილებები მთლიან ვალდებულებებში. ვალდებულებების ზრდა მნიშვნელოვანი იყო: წლიური 17%. ვალდებულებების მთლიანი ზრდის 45% საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან მიღებულ სესხებზე (76 მილიონი ლარის წმინდა ზრდა 2017 წლის შედეგებთან შედარებით), 30% (50 მილიონი ლარი) კლიენტებისგან დაფინანსებაზე, ხოლო დანარჩენი ადგილობრივი შიდა ნასესხებ სახსრებზე მოდის. ეს უკანასკნელი ნაწილობრივ საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების ინსტრუმენტით 29 მილიონი ლარის ღირებულების ფასიანი ქაღალდების პორტფელითაა უზრუნველყოფილი.

კლიენტთა დეპოზიტები. ბანკის მთავარი დაფინანსების გაზა კლიენტთა დეპოზიტებია, რომლებიც 727 მილიონ ლარს და მთლიანი დაფინანსების 60%-ს შეადგენს. წლიდან წლამდე დეპოზიტების პორტფელი 7%-ით გაიზარდა, ანუ თანხობრივად 50 მილიონი ლარით 2017 წლის ბოლო პერიოდთან შედარებით. ამგვარი ზრდის მთავარი ფაქტორი ფიზიკური პირების დეპოზიტების 30%-იანი ზრდა იყო. იურიდიული პირების და სახელმწიფო და საჯარო დაწესებულებების დეპოზიტების მაჩვენებელი უცვლელი, 297 მილიონი და 164 მილიონი ლარი იყო. წლის ბოლოს, პორტფელის 63%-ს კორპორაციული დეპოზიტები შეადგენდა (2017 წელს 70%). აქედან 23% დაფინანსებული იყო სახელმწიფოსთან დაკავშირებული კომპანიებით (ანუ კაპიტალის 75%), 11% კი დაკავშირებული მხარეების დეპოზიტები იყო (21% 2017 წლის ბოლოს). მთავარი მიზეზი დაკავშირებული მხარეების - იურიდიული პირების ნაშთების დაგეგმილი ათვისება იყო, რომელიც დაგეგმილი პროექტების დასაფინანსებლად იყო მიმართული.

სხვა დაფინანსება. სხვა დაფინანსების ძირითადი წყარო 2018 წელს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან მიღებული ვადიანი სესხები იყო, 346 მილიონი ლარი, და 100 მილიონი ლარი ბანკთაშორისი სესხები. ჯგუფმა ბაზარზე გაზრდილი აქტივობა სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციიდან დამატებით მოზიდული სახსრებიდან დააფინანსა. ნასესხები სახსრები წლიურად 28%-ით გაიზარდა და დაფინანსების მხრიდან მთლიანი აქტივების ზრდის 37% შეადგინა.

2018 წლის განმავლობაში ბანკმა განაგრძო სტაბილური თანამშრომლობა საერთაშორისო საფინანსო ინტიტუტებთან და დამატებით დაუკავშირდა რამდენიმე ახალ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტს. ბანკის დიდი

ხნის პარტნიორებმა: საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციამ (IFC), გლუ ორჩარდმა, აზიის განვითარების ბანკმა (ADB), ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკმა (EBRD), ურუმჩის ბანკმა, ოპეკის საერთაშორისო განვითარების ფონდმა და სხვებმა ბანკს დაახლოებით 180 მილიონი ლარის რესურსი გამოუყვეს. ბანკმა დაახლოებით 47 მილიონი ლარი მოიზიდა ახალი პარტნიორებისგან, როგორებიცაა გლობალური კლიმატის საპარტნიორო ფონდი (ResponsAbility), ფონდი „სიმწვანე ზრდისთვის“ (Finance-in-Motion) და ევროპის საფინანსო ასოციაცია (EFA).

ბაზისბანკი ხელს უწყობს ადგილობრივი ბიზნესის განვითარებას, კლიენტებს ეხმარება ენერგოეფექტური პრაქტიკის დამკვიდრებაში და თავიანთ საწარმოებში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვაში. ევროპასთან (ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმება Deep and Comprehensive Free trade Agreement (DCFTA)) და ჩინეთთან არსებული სავაჭრო შეთანხმებები ადგილობრივი ბიზნესისთვის ახალ შესაძლებლობებს ქმნის. თუმცა, ბაზრების გახსნა ადგილობრივ ფირმებს შორის კონკურენციას ამძაფრებს და დამატებით ძალისხმევას და შესაძლებლობების ასათვისებლად მნიშვნელოვან ფინანსებს მოითხოვს. სახსრებზე დამატებითი საჭიროების გათვალისწინებით, ბაზისბანკმა EBRD-სთან, ResponsAbility-სთან და სხვა დონორებთან ხელი მოაწერა ახალ პროექტებს მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდასაჭერად.

მსხვილ ეკონომიკურ პარტნიორებთან, ჩინეთთან და ევროგაერთიანებასთან არსებული სავაჭრო შეთანხმებები ადგილობრივი კომპანიების განვითარებისთვის ახალ შესაძლებლობებს ქმნის. ამასთან, მთავრობის მიერ ინიცირებული ხელსაყრელი და ბიზნესზე ორიენტირებული პოლიტიკა, საერთაშორისო დონორების მიერ შექმნილი წამახალისებელი გარემო (ახალი სტანდარტების და რეგულაციების შესაბამისად), ხელსაყრელი მდებარეობა და სხვა იმედისმომცემი პირობები უკეთესი ბიზნესგარემოს შექმნის წინაპირობებია, რაც ბაზისბანკს ხელს შეუწყობს ზრდასა და დივერსიფიცირებული დაკრედიტების და ინვესტიციების შესაძლებლობების ათვისებაში.

დაფინანსება და ლიკვიდობა

2018 წელს ბანკმა სტაბილური დაფინანსება და მაღალი ლიკვიდობა ადგილობრივი კლიენტებისა და საერთაშორისო პარტნიორებისგან მოზიდული სახსრებით შეინარჩუნა. დაფინანსების სურათი საკმაოდ მრავალფეროვანია, მნიშვნელოვანი წილი მიმდინარე და მოთხოვნამდე კლიენტთა სახსრებზე მოდის, რაც ფასწარმოქმნის ზეწოლას ამცირებს. 2018 წელს ფულადი სახსრების მიმოქცევაში არსებული გარღვევების აღმოსაფხვრელად და ლიკვიდობის პოზიციის მხარდასაჭერად ბანკმა დაფინანსების გაზა ვადიანი ნასესხები სახსრებით გაზარდა.

მოზიდული სახსრები	2018	2017
სესხების დეპოზიტებთან თანაფარდობა	126%	114%
ლიკვიდური აქტივები მთლიან ვალდებულებებთან	40%	42%
ლიკვიდური აქტივები მთლიან აქტივებთან	33%	35%

2018 წლის ბოლოს ბანკმა ლიკვიდური აქტივების წილი მთლიან აქტივებში 33%-ის დონეზე შეინარჩუნა. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტმა 171% შეადგინა (124% 2017 წელს). ლიკვიდობის რეზერვი ნაღდ ფულს და ნაღდი ფულის ეკვივალენტებს, მაღალლიკვიდურ აქტივებს, დავალიანების არმქონე აქტივებს, რომლებიც რეპოოპერაციებისთვისაა განკუთვნილი და ბანკებისგან აღებულ ვალდებულებების ხაზებს მოიცავს. მოკლევადიანი ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით ბანკი ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტს ბაზელი 3-ის სტანდარტის მიხედვით ინარჩუნებს, რომლითაც ბანკს მოეთხოვება 100%-იანი ლიკვიდობის გადაფარვა 30 დღიანი მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის. ლიკვიდური აქტივების მოცულობა ჩვენი ყოველდღიური ლიკვიდობის სტრეს-ტესტის შედეგების მიხედვით დგება, როგორც აგრეგირებულ, ისე ცალკეული ვალუტების დონეზე. 2018 წლის ბოლოს ბანკის ლიკვიდობის პოზიცია 30 დღის ფულადი სახსრების გადინებისთვის ასეთი იყო:

ლიკვიდობის მოთხოვნა (მლნ. ლარი)	2018	2017
მაღალხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები	385	364
მთლიანი შემოდინება	9	7
მთლიანი გადინება	234	264
წმინდა გადინება	225	257
ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი (LCR, %)	171%	142%

კაპიტალის ადეკვატურობა და საზედამხედველო ნორმების შესრულება

ბანკის კაპიტალიზაცია კვლავ ძლიერია: 2018 წლის ბოლოს ის 18,1%-ს შეადგენდა, 2017 წლის ბოლოს - 19%-ს. კაპიტალის მოთხოვნა იანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის „კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნები კომერციული ბანკებისთვის“ მიხედვით, რომელიც 2017 წლის 31 დეკემბრიდან შევიდა ძალაში. რეგულაციის პრინციპები კაპიტალის იმ ბაზას ეყრდნობა, რომელიც დააწესა ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტმა ბაზელი 3 სერიით, და 2013 წლის 26 ივნისს დამტკიცებული ევროგაერთიანების 575/2013 დირექტივებითა და რეგულაციებით. მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნები ორი პილარით განისაზღვრება: 1-ლი პილარი ადგენს საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს; მე-2 პილარი - საზედამხედველო განხილვის პროცესს, კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნის წესს კომერციული ბანკებისთვის.

მარეგულირებელი ბაზის 1-ლი პილარი ადგენს რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებს, რომელიც მოიცავს საკრედიტო რისკს, საბაზრო და საოპერაციო რისკებს.

საკრედიტო რისკის პოზიციების გაანგარიშების შესახებ არსებული წესის თანახმად, ბანკი სტანდარტიზებულ მიდგომას იყენებს. საოპერაციო რისკის კაპიტალის მოთხოვნები იანგარიშება საბაზისო ინდიკატორის მიდგომით და 15%-ს ანაწილებს წინა სამი წლის მანძილზე წმინდა საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავლიდან მიღებულ საშუალო მთლიან შემოსავალზე.

1-ლი პილარის ჩარჩო მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს შემდეგნაირად ადგენს:
- პირველი საფეხურის ჩვეულებრივი კაპიტალის (CET 1) კოეფიციენტი 4,5%
- პირველი საფეხურის კაპიტალის კოეფიციენტი 6%
- საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი 8%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები 2018 და 2017 წლების ბოლოს:

მლნ. ლარი	2018	2017
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,125.1	903.9
მათ შორის:		
საბალანსო ელემენტები	1,032.5	849.8
გარესაბალანსო ელემენტები	92.6	54.1
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1.7	0.7
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	101.0	75.6
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	**1,227.8**	**980.3**

1-ლი პილარით განსაზღვრული მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად, ბანკს მოეთხოვება შემდეგი კომპონენტებისგან შემდგარი მოთხოვნების შესრულება:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი განისაზღვრება, როგორც რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2,5% და განსაზღვრულია სტრესის შემთხვევაში ზარალის დაფარვას;
- კაპიტალის კონტრციკლური ბუფერი - ბაზელი 3-ის ფარგლებში შეიქმნა და ერთ-ერთი მთავარი მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ინსტრუმენტია. მისი მიზანია კრედიტის ისეთი ზრდის შეზღუდვა, რომელიც სისტემური რისკების დაგროვებას იწვევს. კაპიტალის კონტრციკლური ბუფერის განსაზღვრისას, მხედველობაში მიიღება მთელი რიგი ფაქტორების ანალიზი, მათ შორის სესხების მშპ-სთან ფარდობის კოეფიციენტი და გრძელვადიანი ტრენდიდან გადახვევის ინდიკატორები; დაკრედიტების ტრენდები, ქვეყნის მაკროფინანსური გარემოს სხვა ინდიკატორები და მახასიათებლები და ა.შ. 2018 და 2017 წლის ბოლო კაპიტალის კონტრციკლური ბუფერი საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 0%-ის დონეზე დაადგინა.
- სისტემურობის ბუფერები - ამ ბუფერებს ადგენენ ცალკე თითოეული კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემურად მნიშვნელოვან ბანკად მიიჩნევა. ის ბაზისბანკისთვის რელევანტური არ არის და 2018 და 2017 წლებში 0%-ზე დაადგენეს.

მე-2 პილარი ეხება საზედამხედველო განხილვის და შეფასების პროცესს, რომლის დროსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი განიხილავს ბანკების მიერ განხორციელებულ სისტემატიზაციას, სტრატეგიებს, პროცესებს და მექანიზმებს და აფასებს ამ ღონისძიებების ადეკვატურობას იმ რისკებთან მიმართებაში, რომლებიც ამ ფინანსური ინსტიტუტის წინაშე შეიძლება იდგეს. 1-ლი პილარით განსაზღვრული მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად, ბანკებს კიდევ უნდა ჰქონდეთ კაპიტალის ბუფერები იმ რისკებისთვის, რომლებიც 1-ლი პილარით არაა გათვალისწინებული. (მათ შორის საბაზრო რისკები, რომლებიც 1-ელ პილარში არ შედის, კონცენტრაციის რისკი, საპროცენტო განაკვეთის რისკი, ლიკვიდობა, სტრატეგია, რეპუტაცია და ა.შ.)

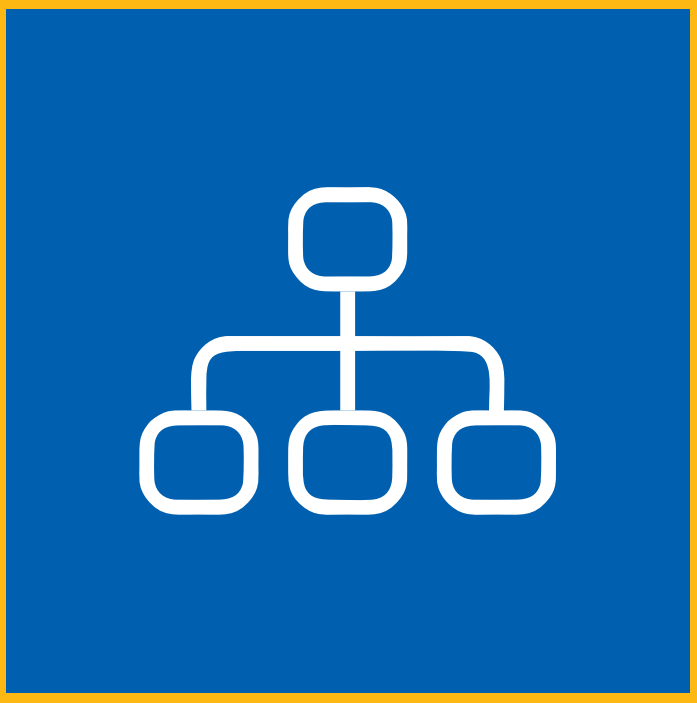
- არაჰეჯირებული ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკის ბუფერი;
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელიც სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერებს მოიცავს;
- წმინდა სტრეს-ტესტის ბუფერი, რომელიც წესდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ადმინისტრირებული სტრეს-ტესტების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც წესდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ზოგადი რისკების შეფასების პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის შეფასების მიხედვით.

კაპიტალის ადეკვატურობა

მლნ. ლარი	2018	2017
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	207.9	175.6
მეორადი კაპიტალი	14.1	11.4
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	222.0	187.0
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, RWA	1,227.8	980.3
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	18.1%	19.1%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	16.9%	17.9%

რისკის პროფილი და რისკების მართვის სისტემა

რისკის პროფილი და რისკების მართვის სისტემა

რისკების მართვის სისტემა

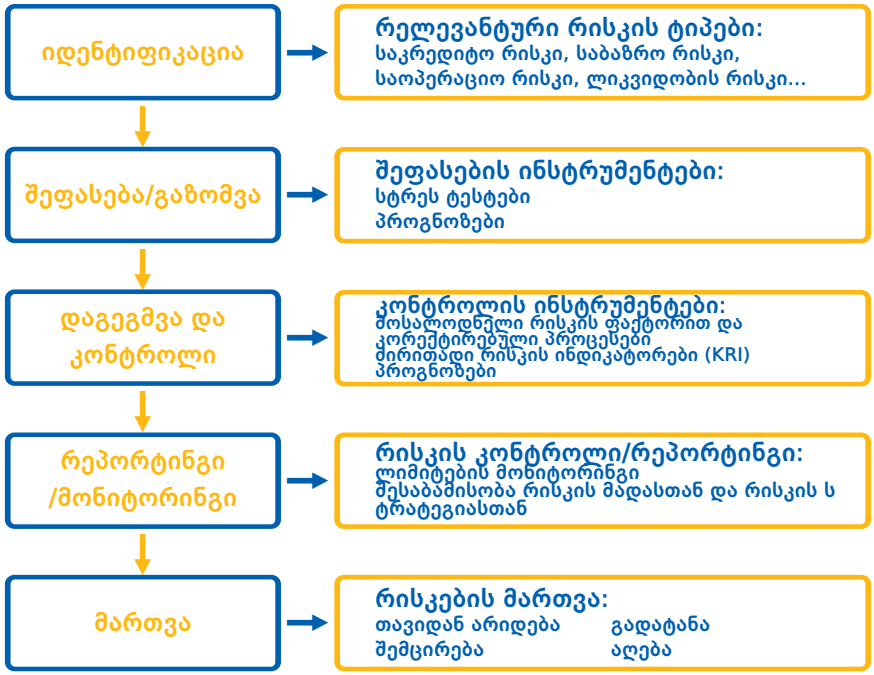
ჯგუფის სტრატეგია მისი მიზნესმოდელის დივერსიფიცირებაზე, ოპერაციული სიმძლავრეების ამოქმედებით ბაზარზე განვითარებასა და კონკურენტული პოზიციის გამყარებაზეა ორიენტირებული. ჩვენი სტრატეგიული ღონისძიებების მიზანია ბაზრის უფრო დიდი წილის ათვისება და ამით ბანკის ბაზარზე უფრო ძლიერ მოთამაშედ გადაქცევა, რომელსაც კლიენტთა ძლიერი ბაზა და კაპიტალის ჯანსაღი სტრუქტურა უმაგრებს ზურგს.

რადგან ბანკის საქმიანობის ნებისმიერ დროს კაპიტალის ადეკვატური დონის უზრუნველყოფა სავალდებულოა, ამიტომ რისკის სტრატეგიის შემუშავება და კაპიტალის ადეკვატურობის დაგეგმვა (რაც ზოგად სტრატეგიულ დაგეგმვაში შედის) ფინანსური ინსტიტუტების მმართველობის მნიშვნელოვანი ნაწილია.

ჯგუფის რისკების სტრატეგია მისი მიზნეს-სტრატეგიიდან გამომდინარეობს და ჯგუფის რისკის აპეტიტს, სტრატეგიულ და კაპიტალის გეგმებს ეფუძნება. მისი მიზანი რისკების, კაპიტალის და შედეგების მიზნობრივი მაჩვენებლების თანხვედრაა. რისკების სტრატეგიას სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს. მასში ცვლილებების შეტანა აუცილებელია ბანკის სტრატეგიის განახლებისას ნებისმიერ დროს, მაგრამ სულ მცირე წელიწადში ერთხელ. ის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს მთელი ინსტიტუტისთვის.

რისკების და კაპიტალის მართვა პრინციპების, ორგანიზაციული სტრუქტურების და შეფასების და მონიტორინგის პროცესების სისტემის საშუალებით ხდება და თანხვედრაშია განყოფილებების და სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობასთან. კონტროლის ერთიანი სისტემა, ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები, მკაფიოდ დელეგირებული უფლებამოსილებების დონეები და ყოვლისმომცველი ანგარიშგება ჯგუფის რისკის მართვის ძირითადი კომპონენტებია.

მენეჯმენტის ანგარიშგების სისტემა იმგვარადაა აწყობილი, რომ რისკების მართვის ეფექტიან მექანიზმს წარმოადგენს. რისკების მართვის პროცესები ხელს უწყობს რისკების სტრატეგიის განხორციელებას ბანკის ყოველდღიურ პროცესებში. ამგვარად, რისკების მართვა გამჭვირვალობის შექმნის და რისკების შემცირების მუდმივი პროცესი ხდება. თავისი ამოცანების შესრულებისას, რისკების მართვა ხუთ ცალკეულ პროცესად იყოფა: გამოვლენა, შეფასება, კონტროლი, ანგარიშგება და მართვა. საბანკო საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ყველა მატერიალური ტიპის რისკი, ფინანსური, ასევე არაფინანსური რისკები: მათ შორის საკრედიტო რისკები, საბაზრო რისკები, ოპერაციული, ლიკვიდობის, საზედამხედველო და რეპუტაციული რისკები რისკების მართვის შესაბამისი პროცესების მეშვეობით იმართება. რისკის და კაპიტალის მოთხოვნის რაოდენობრივი გამოსახვის მოდელირების და შეფასების მიდგომები ყველა მატერიალური რისკის ტიპზე ვრცელდება.

ჯგუფი აწესებს რისკის აღების და რისკების მართვის პრინციპებს, რაც აისახება წესებსა და პოლიტიკაში და თანმიმდევრულად გამოიყენება ორგანიზაციის მასშტაბით. ეს ძირითადი პრინციპებია:

- პრუდენციული რისკების მიღება რისკების ყოვლისმომცველი შეფასებით და კონტროლის გარემოთი;
- მონიტორინგის და ანგარიშგების ადეკვატური და ეფექტიანი სისტემა;
- რისკების სათანადო რაოდენობრივი გამოსახვა შესაბამისი მეთოდოლოგიის გამოყენებით ბანკის ზომის და კომპლექსურობის გათვალისწინებით;
- ყველა არსებული საზედამხედველო მოთხოვნის და ინსტრუქციის შემუშავება და შესრულება, საუკეთესო პრაქტიკის გამოყენება საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით;
- რისკების ეფექტიანი მმართველობის განხორციელება რისკების კონტროლის შესაბამისი სტრუქტურის არსებობის მეშვეობით, რომელიც ბიზნეს-საქმიანობისგან დამოუკიდებელია, ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით.
- რისკების მართვის პრინციპების დაცვაზე დაკვირვება ახალი საქმიანობის და ბიზნესმიმართულებების დაწყების ან პროდუქტების ექსპლუატაციაში გაშვების დროს.

რისკების მართვა

ჯგუფმა შეიმუშავა რისკების მართვის სისტემა, რომლის მიზანია სტაბილური და სანდო ფინანსური ინსტიტუტის იმიჯის შექმნა. რისკების მართვის მთავარი მოვალეობები დირექტორთა საბჭოს ფუნქციებშია გაწერილი და შემდეგ უფროს რისკების მენეჯერებსა და განხორციელებასა და ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ უფროს რისკების მართვის კომიტეტებზეა დელეგირებული. ჯგუფის მასშტაბით რეგულარულად ტარდება რისკების ჯვარედინი ანალიზი და შემოწმება, რათა დარწმუნდნენ, რომ არსებობს რისკების მართვის ჯანსაღი პრაქტიკა და რისკების ერთიანი ცნობადობა.

ფინანსური ბაზრების ცვალებადობის და მაკროეკონომიკური მდგომარეობის არამდგრადობის ფონზე, რისკების მართვის ფუნქცია უაღრესად დიდ მნიშვნელობას იძენს.

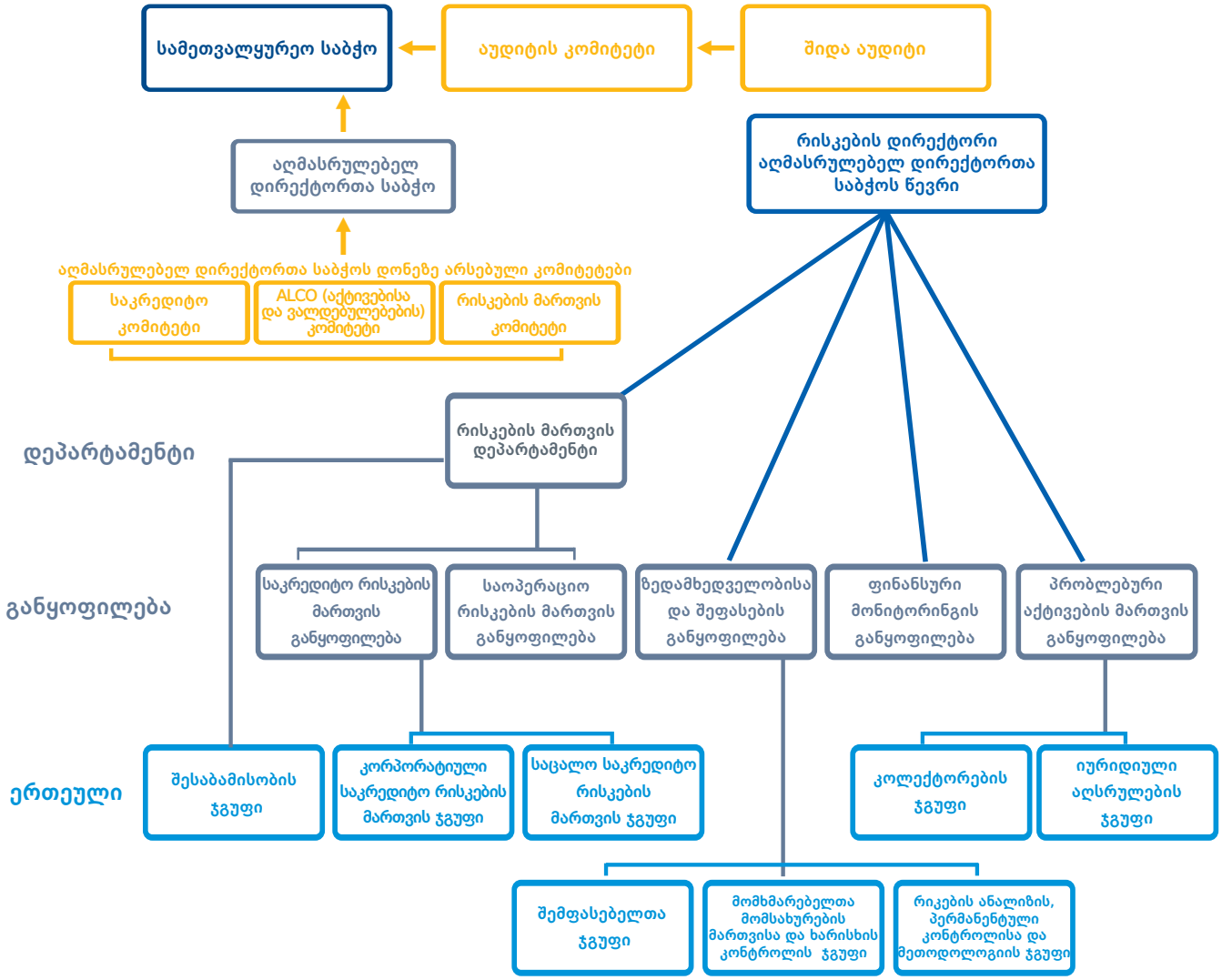
რისკების მართვის სტრუქტურა ბაზისბანკში

სტრატეგიულ დონეზე, რისკების მართვის ამოცანები, რომლებსაც მხარს უჭერს რისკების მართვის სტრუქტურა, არის:

- ჯგუფის რისკის აპეტიტის და კაპიტალის გეგმის მიხედვით ბანკის სტრატეგიის შემუშავება;
- რისკების რეაგირების გადაწყვეტილებების ოპტიმიზაცია მიზნესთან მაქსიმალური მიახლოების გზით;
- იმის უზრუნველყოფა, რომ მიზნესის ზრდის გეგმებს სათანადოდ მხარს უჭერს რისკების ეფექტიანი ინფრასტრუქტურა;
- რისკების პროფილის იმგვარად მართვა, რომ მისი ფინანსური სიჯანსაღის შენარჩუნება შესაძლებელი იყოს მიზნესისთვის უაღრესად არასახარბიელო პირობების დადგომისას.

ბანკის რისკების მართვის მძლავრი და ჯანსაღი სისტემა მოიცავს:

- სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე: დამოუკიდებელ აუდიტის კომიტეტს, რომელიც პირდაპირ საბჭოს ექვემდებარება და აწვდის მიუკერძოებელ ინფორმაციას არსებული პოლიტიკის და პროცედურების ადეკვატურობის შესახებ, ჯგუფის რისკის სტრატეგიის დაცვის, რისკის აპეტიტის, საზედამხედველო ნორმების დაცვის და სხვა შიდა და გარე რეგულაციების შესახებ;
- დირექტორთა საბჭოს დონეზე, ბანკმა ჩამოაყალიბა დამოუკიდებელი რისკების მართვის სტრუქტურული ერთეული და რისკის პროფილის კომიტეტები საკრედიტო, რისკების მართვის, აქტივების და ვალდებულებების მართვის, რათა დაიცვას რისკების მართვის პრაქტიკა და უზრუნველყოს რისკების მართვის და გადაწყვეტილებების მიღების ჯანსაღი პრაქტიკის არსებობა;
- რისკების მართვის ანალიტიკური და გადაწყვეტილებების მიღების მექანიზმები;
- ფინანსური და მენეჯმენტის ანგარიშგების ყოვლისმომცველი სისტემა, რომელიც აკმაყოფილებს საზედამხედველო მოთხოვნას და დირექტორთა საბჭოს საჭიროებებს.
- იმ სხვადასხვა ტიპის რისკის მიკვლევა და კლასიფიკაცია, რომლებიც ჯგუფის წინაშე პოტენციურად დგას;
- პოლიტიკა, პროცედურები და ინსტრუქციები, რომლებიც განაგებს ორგანიზაციის შიგნით რისკების მართვას.

სამეთვალყურეო საბჭო
აუდიტის კომიტეტი
შიდა აუდიტი
აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭო
რისკების დირექტორი აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭოს წევრი
აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭოს დონეზე არსებული კომიტეტები
საკრედიტო კომიტეტი
ALCO (აქტივებისა და ვალდებულებების) კომიტეტი
რისკების მართვის კომიტეტი
დეპარტამენტი
რისკების მართვის დეპარტამენტი
განყოფილება
საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილება
საოპერაციო რისკების მართვის განყოფილება
ზედამხედველობისა და შეფასების განყოფილება
ფინანსური მონიტორინგის განყოფილება
პრობლებური აქტივების მართვის განყოფილება
ერთეული
შესაბამისობის ჯგუფი
კორპორატიული საკრედიტო რისკების მართვის ჯგუფი
საცალო საკრედიტო რისკების მართვის ჯგუფი
კოლექტორების ჯგუფი
იურიდიული აღსრულების ჯგუფი
შემფასებელთა ჯგუფი
მომხმარებელთა მომსახურების მართვისა და ხარისხის კონტროლის ჯგუფი
რიკების ანალიზის, პერმანენტული კონტროლისა და მეთოდოლოგიის ჯგუფი

რისკების მართვის სტრუქტურა ბანკში უზრუნველყოფს მოვალეობების განცალკევებას ბანკის ყველა დონის პერსონალზე, უფროსი მენეჯმენტით დაწყებული, მართვის ერთეულებით და ფრონტ ოფისის პერსონალით დამთავრებული.
სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს რისკების მართვის ჯანსაღი გაგება აქვთ და ესმით მისი მნიშვნელობა ბანკის და ჯგუფის მდგრადი და სტრატეგიული განვითარებისთვის.
სამეთვალყურეო საბჭო „ქმნის ამინდს“, ამკვიდრებს და იცავს მაღალი ეთიკის და პასუხისმგებლობის კულტურას. საბჭო ამტკიცებს და აკონტროლებს ბანკის სტრატეგიის განხორციელებას და მის ბიუჯეტს, ამტკიცებს რისკების ცალკეულ სტრატეგიებს, რითაც ადგენს რისკების მართვისადმი ზოგად მიდგომას.

აუდიტის კომიტეტი კონტროლის დამოუკიდებელი ფუნქციაა, რომელიც რეგულარულად იხილავს შიდა კონტროლებს და პროცესებს; იხილავს ბანკის შიდა კონტროლის სისტემას, აფასებს მის ობიექტურობას და სისწორეს; ზედამხედველობას უწევს ბანკის შიდა და გარე აუდიტის რეკომენდაციების შესრულებას; ამტკიცებს ან საბჭოს რეკომენდაციას უწევს ფინანსური აღრიცხვის პროცესის მონიტორინგთან დაკავშირებით; ზედამხედველობას უწევს რისკების მართვის სისტემის ეფექტიანობას, განსაკუთრებით შიდა კონტროლის სისტემის და შიდა აუდიტის სისტემის ეფექტიანობას. აუდიტის კომიტეტი საბჭოს წარუდგენს ყოველკვარტალურ ანგარიშგებას რისკების ძირითადი პორტფელების და რისკების სტრატეგიის შესახებ და სამეთვალყურეო საბჭოს მხარს უჭერს სტრატეგიის განხორციელების მონიტორინგში; მონიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭოს იმ ღონისძიებებს, რომლებიც ხელს უწყობს კომპანიის მიერ კანონის მოთხოვნების, წესების და შიდა პოლიტიკის შესრულებას.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის მართვაზე კანონის და წევრების კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულების შესაბამისად და საქმიანობას ბანკის მთავარი მიზნების და ამოცანების შესაბამისად ახორციელებს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ეფექტიანი მიზნესორგანიზაციის დაარსებაზე და უზრუნველყოფს მოვალეობების სათანადო განცალკევებას და სუბორდინაციას; მიზნესს ანიჭებს სტრუქტურას, რომელიც ითვალისწინებს რისკის ფაქტორს; უზრუნველყოფს შესაბამისი პროცედურების არსებობას, მათ შორის ყველა პოლიტიკის დოკუმენტის და პროცედურის საბოლოო დამტკიცებას (სამეთვალყურეო საბჭოში წარდგენამდე), მათ განხორციელებამდე.

მენეჯმენტის ზედამხედველობის და კონტროლის კულტურა გულისხმობს დირექტორთა საბჭოს ჩვეულებრივ საქმიანობაში შიდა კონტროლის მთავარი კომპონენტების შეტანას. დირექტორთა საბჭოს კონტროლის ფუნქციაში

შედის შედეგების განხილვა და პროგრესის მიმართვა სტრატეგიული მიზნებისკენ, საქმიანობის კონტროლი განყოფილებების და დეპარტამენტების დონეებზე, ბანკის სტრატეგიის და რისკის და კაპიტალის ლიმიტების რეგულარული განხილვა და პოზიციის და კაპიტალის ლიმიტების შესრულების უზრუნველყოფა; შეუსრულებლობის შემთხვევებზე რეაგირება, რათა შესაბამისი დონის მენეჯმენტი ინფორმირებული იყოს ამ ტრანზაქციის ან სიტუაციის შესახებ და დამკვიდრდეს ანგარიშვალდებულების პრაქტიკა; გარკვეულ ლიმიტებზე ზემოთ განხორციელებულ ტრანზაქციებზე დამტკიცების და ავტორიზაციის მოთხოვნა; შიდა კონტროლის სისტემების შეფასების განხილვა; აუდიტორების და საზედამხედველო ორგანოების მიერ შიდა კონტროლის სისტემის სისუსტეებთან დაკავშირებით გამოთქმულ წუხილსა და რეკომენდაციებზე სწრაფი რეაგირება.

შიდა კონტროლის ეფექტიანი სისტემა მნიშვნელოვანი რისკების აღმოჩენას და მუდმივ შეფასებას მოითხოვს. ამ პროცესმა უნდა მოიცვას ბანკების მიერ აღებული ყველა რისკი და ბანკის შიგნით ყველა დონეზე უნდა მუშაობდეს. ცალკეული პოლიტიკის დოკუმენტები, რომლებიც ეხება საკრედიტო, საოპერაციო და ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკას, ბანკს საშუალებას აძლევს, რისკები შიდა დონეზე გაზომოს, გააერთიანოს და განაცხადოს, ასევე ეს ინფორმაცია გამოიყენოს საზედამხედველო მიზნებისთვის. ასევე, ბანკის შიდა მეთოდოლოგიასა და სახელმძღვანელოებში აღწერილია პროცესები კრედიტის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან და კრედიტის გაცემიდან, ფასწარმოქმნიდან და დამტკიცებიდან დაწყებული, პორტფელის მართვით და კაპიტალის ადეკვატურობით დამთავრებული.

რისკების ზოგადი ზედამხედველობის და მართვის უზრუნველსაყოფად დირექტორთა საბჭო ბანკის შიგნით ქმნის კომიტეტებს და ფუნქციურ ერთეულებს.

რისკების მართვის კომიტეტი მეთვალყურეობას უწევს ბანკის რისკის პროფილს, აფასებს ძირითადი რისკების ადეკვატურობის მოთხოვნებს, მათ შორის რისკების შეფასებას, მონიტორინგს და ლიმიტებს; ბანკის შიგნით მსჯელობს და ათანხმებს რისკის პროფილის და რისკების სტრატეგიის ქმედებებს; იხილავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დასამტკიცებელ ყველა პოლიტიკის და სხვა დოკუმენტს მათ საბჭოში წარდგენამდე; შიდა აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს ბანკის შიდა კონტროლის და რისკების მართვის სისტემების ეფექტიანობას; იხილავს შიდა აუდიტის მიერ ჩატარებული რისკების მართვის ტესტების შედეგებს და შეიმუშავებს შესაბამის რეკომენდაციებს; პერიოდულად იხილავს არსებულ ლიმიტების სისტემას.

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO) იხილავს არსებულ და სამომავლო ლიკვიდობის პოზიციებს და

მონიტორინგს უწევს ალტერნატიული დაფინანსების წყაროებს; იხილავს ვადიანობის/ხელახალი ფასწარმოქმნის გრაფიკს, რა დროსაც განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს დიდი ოდენობით აქტივების ვადიანობის გადანაწილებას და ვადადამდგარ ვალდებულებებს; შეიმუშავებს დეპოზიტების, სესხების და ინვესტიციების ფასწარმოქმნის და ვადიანობის გადანაწილების პარამეტრებს; შეიმუშავებს იმ ალტერნატიულ სტრატეგიებს, რომლებიც ითვალისწინებს საპროცენტო განაკვეთების და ტრენდების ცვლილებებს, დეპოზიტებს და სასესხო პროდუქტებს, მათთან დაკავშირებულ საბაზრო/საბანკო რეგულაციებს და ა.შ. დამოუკიდებლად იხილავს ALM მოდელ(ებ)ის და პროცედურების კომპონენტების, წინასწარი გაანგარიშებების და შედეგების დადასტურებას და მართებულობას; ამტკიცებს კონტრაგენტის რისკის ლიმიტის სტრუქტურას.

საკრედიტო კომიტეტი მოქმედებს ბანკის ინტერესებით, შიდა პოლიტიკის და პროცედურების თანახმად; აფასებს პოტენციური კლიენტების ფინანსურ მდგომარეობას და მათ მიერ კრედიტის დაფარვის უნარს; იხილავს სასესხო განაცხადებს და იღებს მათზე გადაწყვეტილებებს კომიტეტზე დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში; იხილავს ამოღების პრაქტიკას დაკრედიტების სტანდარტების და ამოღების გაუმჯობესების მიზნით.

რისკების მართვის დირექტორი დირექტორთა საბჭოს წევრი და უმაღლესი დონის ხელმძღვანელი პირია, და პასუხისმგებელია რისკების საერთო მართვაზე საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციული რისკების სფეროებში. ის ხელმძღვანელობს, უძღვება აყალიბებს ხედვას და მიმართულებას აძლევს „საწარმოს რისკის მართვას“ (ERM) და შეიმუშავებს მენეჯმენტის პოლიტიკის გაზას, მათ შორის ბანკის საერთო რისკის აპეტიტს. მის პასუხისმგებლობებში შედის: რისკების ყოვლისმომცველი კონტროლი და რისკების გაზომვის მეთოდების შემუშავების გაგრძელება; რისკების რაოდენობრივი გამოსახვა და რისკების ლიმიტის დადგენა, რისკების აღრიცხვის სისტემის შექმნა, საბჭოსთვის და მთავარი დაინტერესებული მხარეებისთვის რისკის პროფილის მკაფიო ხედვის წარდგენა. მას პირდაპირი იოლი წვდომა აქვს სამეთვალყურეო საბჭოზე, სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად აწვდის ინფორმაციას ბანკის რისკის პროფილის, განსაზღვრული რისკის აპეტიტის დაცვის, და იმ მნიშვნელოვანი შიდა და გარე მოვლენების შესახებ, რომლებსაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ბანკის რისკებზე.

რისკების მართვის დეპარტამენტი აფასებს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს, რომლებიც სხვადასხვა ტრანზაქციას ან ოპერაციას უკავშირდება და ადგენს წინადადებებს სტრუქტურაში, პროცედურებსა და დებულებებში საჭირო ცვლილებების შესახებ; მართავს და აფასებს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს; შეიმუშავებს ICAAP-ის (კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესი) და GRAPE-ის (რისკების შეფასების საერთო პროგრამა) გაზას, რისკების მართვაზე პასუხისმგებელ პირებთან კოორდინაციით; შეიმუშავებს და შემოიღებს რისკების შემცირების მეთოდებს, რომლებიც კონკრეტულად საკრედიტო რისკების მართვას უკავშირდება; აფასებს ბანკის მიერ დაკრედიტების მხრივ გაწეულ მუშაობას და ადარებს გასულ პერიოდებს; იხილავს ყველა პოლიტიკას და პროცედურას დირექტორთა საბჭოსთვის დასამტკიცებლად წარდგენამდე.

რისკის აპეტიტი და ტევადობა/ რისკის ძირითადი პარამეტრები

რისკის აპეტიტი რისკის ის ოდენობაა, რომლის მისაღებადაც ორგანიზაცია მზადაა, ან რომლიც წინაშეც დადგება ნებისმიერ დროს. ცხადია, რომ ბანკის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი რისკის ნულამდე შემცირება შეუძლებელია, თუმცა, ხარჯების და სარგებელის სათანადო ანალიზზე დაყრდნობით, ბანკმა უნდა შეიმუშაოს მისი რისკების ტოლერანტობის ბაზა.

თითოეული მატერიალური ტიპის რისკის მართვა ბანკის რისკის ჩარჩოთია განსაზღვრული. ბაზისბანკის მიზანია მისი გრძელვადიანი რეიტინგის B+ სტაბილიზება და გაუმჯობესება და პორტფელის და რისკის შეგნებული მონიტორინგის ბიზნეს სტრატეგიასთან ჰარმონიზება. სარეიტინგო სააგენტომ FITCH 2018 წელს ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი B+ დაადასტურა, რაშიც ბანკის ჯერჯერობით გონივრული აქტივების ხარისხი და სოლიდური კაპიტალის ბუფერი აისახა.

ბაზისბანკის რისკის აპეტიტი დაწესდა, როგორც ლიმიტების სისტემა, რომელიც ბანკს საშუალებას აძლევს, მუდმივი მეთვალყურეობა გაუწიოს შესაბამისი რისკ-ფაქტორების პოზიციას. ლიმიტების სისტემა ითვალისწინებს ICAAP-ის პროცესების შედეგად გამოვლენილ ყველა შესაბამის რისკის ტიპს.

ლიმიტებს განსაზღვრავს დირექტორთა საბჭო. ისინი უნდა შეესაბამებოდეს სტრატეგიულ დაგეგმვას და გარე მოთხოვნებს (კანონის მოთხოვნებს კაპიტალისა და ლიკვიდობის შესახებ; ჯგუფის დონის/მფლობელის მოთხოვნებს). ბანკი რისკების შეფასებას სისტემურად ახორციელებს, სტრესტესტების და ICAAP პროცედურის საშუალებით. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და ლიკვიდობის პოზიცია რეგულარული ბენჩმარკის ანალიზის ფარგლებში, უფრო მკაცრი სტრესტესტების პირობებში ფასდება.

რისკის ძირითადი ტიპები/გამოვლენა და შეფასება

ჯგუფი ერთგულად ასრულებს მიზანს, ჰქონდეს რისკების მართვის ყოვლისმომცველი პროცესი, რომელიც საშუალებას აძლევს, ეფექტიანად გამოავლინოს, გაზომოს, მონიტორინგს დაუქვემდებაროს და გააკონტროლოს ყველა რისკის პოზიცია. ჯგუფი ცდილობს, თავიდან აიცილოს მოგების და წმინდა ღირებულების მკვეთრი ცვლილებები, რომლებიც შედეგად მოსდევს კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებას და/ან მცდარ კორპორაციულ გადაწყვეტილებებს. ჯგუფი განუხრელად იცავს პრინციპს, ჰქონდეს ადეკვატური, კარგად დამუშავებული ბიზნეს-სტრატეგია, შეიმუშაოს რისკების ადრეული გამოვლენის სისტემები და მისმა შიდა პოლიტიკამ და პროცედურებმა უზრუნველყოს რისკის ინფორმირებულობით მიღებული გადაწყვეტილებები ყოველდღიურ ბიზნეს-საქმიანობაში, რითაც მოახდენს პოტენციური რისკების მიტიგაციას. ბანკის დონეზე, ჯგუფი აკონტროლებს რისკის შემდეგ პოზიციებს:

საკრედიტო რისკი. ბანკის საკრედიტო სტრატეგიაა დივერსიფიცირებული და მომგებიანი სასესხო პორტფელის შექმნა და ამასთან მაქსიმალური ხარისხის შენარჩუნება.
საკრედიტო რისკი, ცხადია, ბანკების და მათი საზედამხედველო ორგანოებისთვის რისკების ყველაზე

მნიშვნელოვანი ტიპია. ბანკში საკრედიტო რისკის მართვა რამდენიმე ქმედებას გულისხმობს, რომლებიც მის ყოველდღიურ საქმიანობაშია ჩართული:

რისკების მართვის სათანადო გარემოს შექმნა. საკრედიტო პოლიტიკის დოკუმენტი და საკრედიტო სახელმძღვანელო შეეხება მიზნობრივ ბაზრებს, პორტფელის მიქსს, საფასო და არასაფასო პირობებს, ლიმიტების სტრუქტურას, დამამტკიცებელ ორგანოებს და გამონაკლისების დამუშავებას და მათზე ანგარიშის მომზადებას. ბანკის საკრედიტო პოლიტიკა მოიცავს ლიმიტების სისტემას, რომელიც ბანკის მიერ დადგენილია კონცენტრაციის რისკების, პოზიციის რისკის, სექტორის პოზიციის და ა.შ. კონტროლისთვის.

კრედიტის გაცემის ჯანსაღი პროცესი. ბაზისბანკში ეს გულისხმობს მთელი რიგი ელემენტების გათვალისწინებას კრედიტის გაცემის დროს. საკრედიტო პოზიციიდან და საკრედიტო ურთიერთობის ხასიათიდან გამომდინარე, ეს შეიძლება იყოს კრედიტის მიზნობრიობა, გადახდის წყაროები, მსესხებლის ან კონტრაგენტის მიმდინარე რისკის პროფილი, უზრუნველყოფა და მისი სენსიტიურობა ეკონომიკაში და ბაზარზე მიმდინარე მოვლენებისადმი, მსესხებლის დაფარვების ისტორია და მიმდინარე გადახდისუნარიანობა, ისტორიული ფინანსური ტრენდები და ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზები. საკრედიტო ანალიზის დროს, ყურადღება ექცევა მსესხებლის ბიზნეს-ექსპერტიზას, მსესხებლის ეკონომიკის სექტორს და სექტორში მის პოზიციას. ეს ელემენტები ქულების მინიჭების მოდელების შემადგენელი ნაწილებია, რომლებიც საცალო და კორპორაციული ბიზნესმიმართულებებისთვის შემუშავდა. ქულები სესხის დამტკიცების პროცესში ძირითადად ფასწარმოქმნის მიზნით გამოიყენება. კორპორაციული და საცალო დაკრედიტების დეპარტამენტები (რისკების მართვის ჯგუფის დაქვემდებარებაში) მონაწილეობას იღებენ კლიენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაში; თითოეული სესხის ფასწარმოქმნა კორექტირდება რისკის ფაქტორის, კლიენტის მინიჭებული ქულის და პროდუქტის რისკიანობის გათვალისწინებით.

სათანადო საკრედიტო ადმინისტრირების, გაზომვის და მონიტორინგის პროცესების შენარჩუნება. ეს მოიცავს ცალკეული მსესხებლების მდგომარეობასთან დაკავშირებული რიგი ძირითადი საკითხების რეგულარულ მონიტორინგს. ეს საკითხებია მსესხებლის ან შემხვედრი მხარის არსებული ფინანსური მდგომარეობა, არსებული კოვენანტების შესრულება, უზრუნველყოფის გადაფარვა, და ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვების ვადაგადაცილებები. ის ასევე მოიცავს მთლიან სასესხო პორტფელში პოზიციის წილის მონიტორინგს მსესხებელთა კონკრეტული ტიპების გამო, რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით. ასეთ კონცენტრაციას ადგილი აქვს, როცა ერთ შემხვედრ მხარეზე, ერთმანეთთან დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფზე, ან ეკონომიკის კონკრეტულ სფეროზე ან სექტორზე გაცემულია პირდაპირი ან არაპირდაპირი სესხების დიდი ოდენობა.

რეზერვების შეფასება. 2018 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა დარეზერვების ახალი მეთოდოლოგია IFRS9 სტანდარტის მიხედვით. ჯგუფი აფასებს საკრედიტო რისკს და მოსალოდნელი ზარალისთვის გამოყოფს რეზერვებს IFRS9 სტანდარტის მიხედვით. დანაკარგების რეზერვები, რომლებიც იქმნება აქტივების და სხვა პირობითი ვალდებულებებისთვის, საკმარისი უნდა იყოს ბანკის საკრედიტო პორტფელში არსებული ყველა მოსალოდნელი ზარალის დასაფარად. რისკის ძირითადი პარამეტრები, რომლებიც დანაკარგების რეზერვების გაანგარიშებისას გაითვალისწინება, არის: ა) შემხვედრი მხარის მხრიდან დეფოლტის და კონტრაქტით დაკისრებული ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობა; ბ) შემხვედრი მხარის დეფოლტის შემთხვევაში მოსალოდნელი დანაკარგები და რისკის პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში. საპროგნოზო ინფორმაცია მოცემულია „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების“ დოკუმენტში. ახალი მეთოდოლოგია საპროგნოზო ინფორმაციის შეტანის საშუალებას იძლევა, რომლის მიღებაც რაიმე ძალისხმევის ან არასათანადო ხარჯის გაწევის გარეშე შეიძლება და ამით ფინანსურ ინსტიტუტებს საშუალებას აძლევს, უფრო ზუსტად შეაფასონ სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვები. IFRS9-ის ახალი მიდგომა ECL შეფასების დროს ითვალისწინებს წარსულის მოვლენებს, მიმდინარე პირობებს და მომავლის ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს. თავის შიდა დარეზერვების მოდელებში ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს.

ბაზისბანკმა დანერგა IFRS9, რაშიც ჩართული იყვნენ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტები და „დელოიტ და ტუშის“ ექსპერტები. გრძელდებოდა კონკრეტული პროცესების და მიზნესკონტროლების განხორციელება, მათ შორის, ECL შეფასების პროცესის მხარდასაჭერად, შეიცვალა არსებული და დამკვიდრდა ახალი მიზნესპროცესები. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) კალკულაციის პროცესის მართვას ერთობლივად ახორციელებენ ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტების გუნდები. კონკრეტული პროცესების და მიზნესკონტროლების განხორციელება სხვა ელემენტებთან ერთად მოიცავდა ECL შეფასების პროცესის მხარდასაჭერად არსებულის შეცვლას და ახალი მიზნესპროცესების დამკვიდრებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ECL გაანგარიშების პროცესის მართვა განაწილებულია ფინანსური ანგარიშგების და რისკების ფუნქციებს შორის. ყველა გამოყენებული პარამეტრის შემოწმება და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილი გახდა. ბანკმა 2018 წლის 1 იანვარს ამოქმედებული ახალი დარეზერვების მეთოდებით გაკეთებული 2018 ფინანსური წლის პროგნოზების უკუტესტირება განახორციელა.

ახალი სტანდარტების დანერგვამ უმნიშვნელო პოზიტიური ზეგავლენა მოახდინა IFRS კაპიტალზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, თანხით 237 ათასი, გადასახადების შემდგომი გავლენა კი 202 ათას ლარს შეადგენდა.

პორტფელის ხარისხზე შესაბამისი ანგარიშგების შენარჩუნება. პორტფელის ხარისხი და დაკრედიტების ლიმიტები, რომლებიც საკრედიტო პოლიტიკით გაისაზღვრება, მუდმივად კონტროლდება საკრედიტო რისკების მენეჯმენტის მიერ და ბანკის მენეჯმენტს მასზე ინფორმაცია წარედგინება პორტფელის ანგარიშგების სახით. პორტფელის შესახებ ანგარიში შეიცავს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ როგორ ნაწილდება პორტფელი რეიტინგის კლასებზე, დაყოვნებულ თანხებზე, სექტორების მიხედვით პოზიციებზე და HHI (ჰერშმან ჰირფენდალის კონცენტრაციის ინდექსი) ინდექსზე, PD (დეფოლტის ალბათობა) დინამიკაზე, LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში) რიცხვებზე და ა.შ.

- ნარჩენი რისკი. უზრუნველყოფის ნარჩენი რისკის შესამცირებლად, უზრუნველყოფის გადაფარვის კალკულაციისას დაკრედიტების პროცესში და პორტფელის მართვისას ბანკი იყენებს დისკონტებს საბაზრო ღირებულებაზე/უზრუნველყოფის ღირებულებაზე. იურიდიული დეპარტამენტი რეგულარულად (სულ მცირე წელიწადში ერთხელ) იხილავს უზრუნველყოფის ხელშეკრულების შაბლონს და საჭიროების შემთხვევაში შეაქვს ცვლილებები ახალი რეგულაციების მიხედვით ან უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მიღებული გამოცდილების შესაბამისად. უზრუნველყოფის მინიმალური გადაფარვა (არაუზრუნველყოფილი პორტფელის მაქსიმალური ოდენობა) დისკონტირებული ღირებულებების გამოყენებით საკრედიტო პოლიტიკის მიხედვით ცალკეულ მომხმარებელთა ტიპებისთვის განისაზღვრება.
- სტრესტესტირება. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სტრესტესტირებას არასახარბიელო მაკროეკონომიკური მოვლენების, ან აგრეგირების სხვადასხვა დონეზე ბანკის კონკრეტული მოვლენების საზედამხედველო კაპიტალის ბუფერებზე ზეგავლენის მონიტორინგისთვის. სტრესტესტები სხვა მოვლენებთან ერთად ითვალისწინებს ფართომასშტაბიანი ეკონომიკური კრიზისის ისეთ მოვლენებს, როგორიცაა რეცესია, ვალუტის კურსის მერყეობის შედეგები, დასაქმების დონის შემცირება; ასევე ტარდება სექტორისთვის დამახასიათებელი სტრესტესტები, გათვალისწინებულია საექსპორტო ბაზრების დახურვა (პოლიტიკური რისკები), რამდენიმე დიდი პოზიციის დეფოლტი. საზედამხედველო სტრესტესტის შედეგებიდან გამომდინარე ფინანსური ზარალისთვის 2018 წელს რამე დამატებითი რეზერვი არ შექმნილა.

ლიკვიდობის რისკი. ბანკი ლიკვიდობას მართავს ბაზელი 3 ის ლიკვიდობის მართვის მეთოდოლოგიის და სხვა შიდა შეფასების მოდელების მიხედვით, რომლებიც საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის მიხედვით შემუშავდა, ხოლო ლიკვიდობის რისკებს მართავს ALM (Asset and Liability Management აქტივ-პასივების მართვა) პოლიტიკის და ლიკვიდობის მართვის შიდა პოლიტიკის თანახმად, რომელშიც მოცემულია ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიკვიდობასთან დაკავშირებული ლიმიტების სისტემა. (კუმულატიური ვადიანობის შეუსაბამობის ლიმიტი, LCR Liquidity Cover Ratio ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, NSFR Net Stable Funding Ratio წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი).

ლიკვიდობის მართვის პროცესი შემდეგი ნაბიჯებისგან შედგება: ლიკვიდობის მოთხოვნების დადგენა და ხელახალი შეფასება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების სტრუქტურიდან და ბაზრის ზოგადი პირობებიდან გამომდინარე; ლიკვიდობის რისკის შესაბამისი ლიმიტების შემუშავება და კონტროლი; დაფინანსების სტრუქტურასა და შეუსაბამობის მოცულობაზე, დაფინანსების მოპოვების უნარზე და ა.შ. მუშაობა; ლიკვიდობის და ფინანსური სახსრების მართვის პრინციპების შემუშავება და მონიტორინგი; ლიკვიდობის პროგნოზირება ნორმალურ სამუშაო პირობებში და სტრესული სიტუაციის ქვეშ; გაუთვალისწინებელი მდგომარეობის გეგმის შემუშავება, რაც გულისხმობს გადაუდებელი სიტუაციების დროს ლიკვიდობის დანაკლისის შევსების სტრატეგიების შემუშავებას.

საბაზრო რისკი. საბაზრო რისკის ყველაზე გავრცელებული გამომწვევი მიზეზები საპროცენტო განაკვეთების და უცხოური ვალუტის კურსის რისკებია. საზღვარგარეთიდან დაფინანსების მოპოვება ვალუტის თვალსაზრისით შეუსაბამობის გამომწვევი მიზეზი ხდება. დაფინანსებასთან შესაბამისობის მიზნით სესხების უცხოურ ვალუტაში შეთავაზება, ან ჰეჯირების შესაძლებლობების გამოყენება, მაგალითად, როგორიცაა სვოპები და ფორვარდები, უცხოური ვალუტის რისკის ჰეჯირების ყველაზე გავრცელებული მეთოდებია.

საბაზრო რისკის კონტროლის მიზანი უფროსი მენეჯმენტის მიერ ამ ღონისძიების მიზანი იმის უზრუნველყოფაა, რომ საპროცენტო განაკვეთის და უცხოური ვალუტის რისკის გრძელვადიანი და ყოველდღიური მართვის პოლიტიკა და პროცედურები ადეკვატურია და რომ ამ რისკების მართვის და კონტროლისთვის აუცილებელი უფლებამოსილება და პასუხისმგებლობა მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული. საბაზრო რისკის ეფექტიანი კონტროლი მოითხოვს, რომ ბანკმა შეინარჩუნოს რისკის მიღების შესაბამისი ლიმიტები, ჰქონდეს საპროცენტო განაკვეთის რისკის დაწვრილებითი ანგარიშგება და მენეჯმენტის მიერ განხილვის პროცესი, ასევე ეფექტიანი შიდა კონტროლი, დააწესოს შესაბამისი ლიმიტები რისკის აღებაზე, შექმნას რისკის და შედეგების, ვალუტის ღია პოზიციის, გადაფასების ვადიანობის გეპის გაზომვის ადეკვატური სტანდარტები და სისტემები.

საოპერაციო რისკი. საოპერაციო რისკი განისაზღვრება, როგორც არაადეკვატური შიდა პოლიტიკის, სისტემის და კონტროლის ჩავარდნების, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან მენეჯმენტის მარცხის, ასევე სტიქიური უბედურებების მიზეზით გამოწვეული ფინანსური ზარალის რისკი. ბანკში ოპერაციული რისკების მართვა სამ დონეზე ხორციელდება: სტრუქტურული ერთეულების/დეპარტამენტების დონეზე, ოპერაციული რისკების მართვის დონეზე და შიდა აუდიტის დონეზე. ოპერაციული რისკების ეფექტიანი გაზომვის და მართვის მიზნით, ერთი მხრივ იქმნება ოპერაციული რისკის, როგორც ბანკის უსაფრთხოებასა და სიჯანსაღესთან დაკავშირებული რისკის განცალკევებული კატეგორიის შიდა ანგარიშგება, ხოლო მეორე მხრივ ოპერაციულად დამოუკიდებელი, შესაბამისად გატრენინგებული და კომპეტენტური თანამშრომლების მიერ ეფექტურად ტარდება ყოვლის-

მომცველი შიდა აუდიტი.

ბანკის ოპერაციული რისკების პოლიტიკა ითვალისწინებს ოპერაციული რისკის გამოვლენის, გაზომვის და მართვის ამომწურავ სისტემას. პოლიტიკა განსაზღვრავს, თუ რა პრინციპით უნდა იქნას ოპერაციული რისკები გამოვლენილი, შეფასებული, მონიტორინგს და კონტროლს დაქვემდებარებული ან შემცირებული. განისაზღვრება შემოწმებების სისტემა, რომლის შედეგადაც ვლინდება ოპერაციული რისკის გარემოს ძლიერი და სუსტი მხარეები; მზადდება გაუთვალისწინებელი სიტუაციების და ბიზნესის უწყვეტობის გეგმები, რათა ბანკმა შეძლოს მუშაობის გაგრძელება, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და ბიზნესის მკვეთრი ხელისშეშლის შემთხვევაში დანაკარგები მინიმუმამდე დაიყვანოს.

ICAAP სისტემის საშუალებით ბანკი ასევე აფასებს სხვა რისკებს, რომლის წინაშეც ბანკი შეიძლება დადგეს. ზოგიერთი მათგანი განხილულია ქვემოთ.

ბიზნესის რისკი ნიშნავს მოგებისა და კაპიტალის შემცირების მიმდინარე ან მომავალ რისკს, რომელიც გამოწვეულია ბიზნესგარემოს ცვლილებებით და არასახარბიელო ბიზნეს-გადაწყვეტილებებით, ან ბიზნესის გარემოში მიმდინარე მოვლენების შეუმჩნევლობით, გადაწყვეტილებების არაადეკვატური შესრულებით, ან კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებით.

საზედამხედველო რისკი: საბანკო სექტორი მკაცრი ზედამხედველობის ქვეშაა. ზედამხედველობის გარემო მუდმივად ვითარდება, რაც არაპროგნოზირებადია. ამიტომ, ბანკი საზედამხედველო რისკის წინაშე დგას, ეს რისკი მარეგულირებლის მოთხოვნების შეუსრულებლობას გულისხმობს. კაპიტალის ადეკვატურობის სავალდებულო კოეფიციენტებთან ერთად, მარეგულირებელი ორგანო (საქართველოს ეროვნული ბანკი) აწესებს ლიმიტებს დაკრედიტებაზე და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებზე, მათ შორის დაკრედიტების, ლიკვიდობის და ინვესტიციების კოეფიციენტებზე. ბანკი ვალდებულია, დაიცვას მინიმალური სარეზერვო მოთხოვნები და მოამზადოს რეგულარული პერიოდული ანგარიშები.

ბანკი ასევე რეგულირდება შესაბამისი საგადასახადო კოდექსით და საქართველოს სხვა კანონებით, რომელთა მოთხოვნებიც ბანკს ეხება მისი ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე. ბანკზე ასევე ვრცელდება დამატებითი საზედამხედველო მოთხოვნები, მათ შორის: უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის და ტერორიზმის დაფინანსების საწინააღმდეგო პოლიტიკით, ქრთამის, კორუფციის და გადასახადებისთვის თავის არიდების ხელშეწყობის საწინააღმდეგო პოლიტიკით, ანონიმური მხილების პოლიტიკით და პირად მონაცემთა დაცვის შესახებ საქართველოს კანონით.

ბანკი, თავისი კონტროლის გაერთიანებული სისტემის ფარგლებში, ყურადღებით აფასებს თითოეული საკანონმდებლო და საზედამხედველო ცვლილების შედეგს, რაც რისკების ფორმალური გამოვლენის და შეფასების პროცესის შემადგენელი ნაწილია. მას აქვს დადგენილი სისტემები და პროცესები, რომლებიც საზედამხედველო მოთხოვნების სრულყოფილ დაკმაყოფილებას უზრუნველყოფს. ამ პროცესებზე პასუხისმგებელი არიან რისკების დეპარტამენტის კომპლაენსის ფუნქციური ერთეულების თანამშრომლები.
ოპერაციული რისკების დეპარტამენტი აანალიზებს კლიენტების საჩივრებს და ოპერაციული რისკების შემთხვევების მონაცემთა ბაზებს, რითაც გამოავლენს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ კანონის შესაძლო დარღვევებს. მას ცვლილებები შეაქვს ოპერაციულ პრაქტიკაში, რითაც აუმჯობესებს პერსონალურ მონაცემთა დაცვას და თავიდან იცილებს სწრაფად მზარდი ავტომატიზაციის პირობებში პერსონალური ინფორმაციის გაჟონვას.

მეორე მხრივ, ფინანსური მონიტორინგის დეპარტამენტი ქმნის საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის (FMS) მიერ დაკისრებული რეგულაციების შესრულების ოპერაციულ ბაზას, რითაც აფართოებს მარეგულირებლის მოთხოვნების შესრულების შესაძლებლობებს. დეპარტამენტის მთავარი ამოცანა უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციაა.

ქვეყნის რისკი ნიშნავს იმ შესაძლო დანაკარგებს, რომლებიც გამოწვეულია (ეკონომიკური, პოლიტიკური და ა.შ.) მოვლენით, რომელიც კონკრეტულ ქვეყანაში ხდება. მოვლენა შეიძლება გააკონტროლის ქვეყნის მთავრობამ, მაგრამ არა კრედიტის გამცემმა/ინვესტორმა. ბანკმა შექმნა ქვეყნის რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტი, რითაც შექმნა ლიმიტების სისტემა, რათა გაიზომოს, თუ რამდენად დგას ბანკი ქვეყნის რისკის წინაშე, ქვეყნების საგარეო რეიტინგებზე დაყრდნობით. measure its exposure to country risk based on the external rating of the countries.
მმართველობის, სისტემების და კონტროლის რისკები: კორპორაციული მმართველობის სტრუქტურის, შიდა მთავარი რისკების მმართველობის სისტემების და კონტროლის ფუნქციების შეფასება.

რეპუტაციული რისკი შეიძლება გამოწვეულ იქნას სფეროს მომსახურების სტანდარტების შეუსრულებლობით, აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობით, მომხმარებელზე ორიენტირებული მომსახურების და სამართლიანი საბაზრო პრაქტიკის ნაკლებობით, მომსახურების დაბალი ან გაუარესებული ხარისხით, არაგონივრულად მაღალი ხარჯებით, მომსახურების ისეთი სტილით, რომელიც არ შეესაბამება ბაზრის ვითარებას ან კლიენტის მოლოდინს, არასათანადო ბიზნეს-ქცევით ან უფლებამოსილების მქონე პირთა არაკეთილ-განწყობილი აზრით ან ქმედებებით.

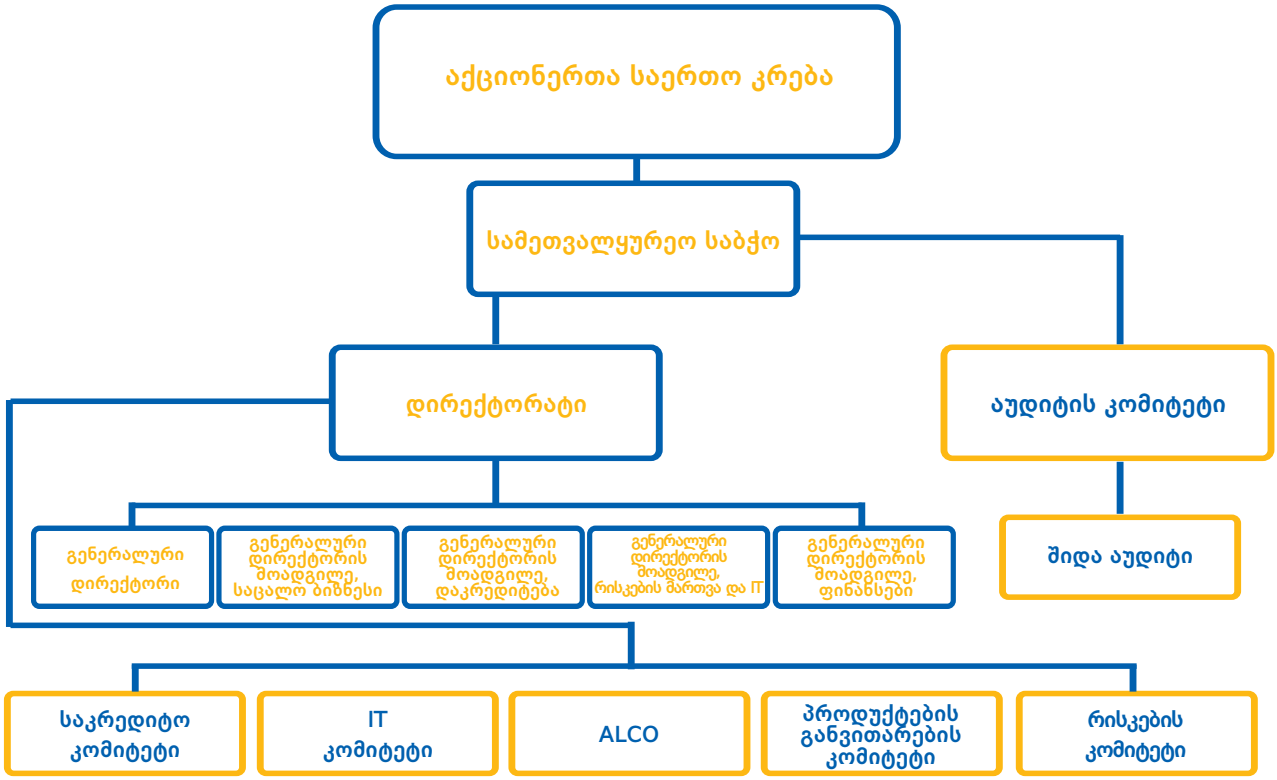
კორპორაციული მმართველობა

კორპორაციული მმართველობა

კორპორაციული მმართველობა

ბიზნესის პასუხისმგებლიანი და გამჭვირვალე მართვა ყველა დაინტერესებულ მხარესთან ნდობაზე დამყარებული ურთიერთობის შენარჩუნების და განმტკიცების მიზნით ბაზისბანკის და ჯგუფის მთავარ სამოქმედო პრინციპად რჩება. ჯგუფმა კორპორაციული მმართველობის მძლავრი სისტემა შექმნა, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებს და ქვეყნის კანონმდებლობას ეფუძნება და აქციონერებს, ზედამხედველობას და მენეჯმენტს შორის როლების და პასუხისმგებლობების ეფექტიან განაწილებას და მკაფიო გამიჯვნას უზრუნველყოფს.

ბაზისბანკის კორპორაციული მმართველობის ერთ-ერთი ამოსავალი პრინციპი აქციონერებს, ზედამხედველობას და დირექტორთა საბჭოს შორის როლების და პასუხისმგებლობების მკაფიო გამიჯვნაა.

აქციონერი თავის უფლებებს და მოვალეობებს საერთო კრების საშუალებით ახორციელებს. აქციონერთა საერთო კრება ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანოა, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვან საკითხებზე იღებს გადაწყვეტილებებს. საერთო კრება ამტკიცებს ბანკის წესდებას, იღებს გადაწყვეტილებებს აქციების გამოშვებაზე, მოგების განაწილებასა და გამოყენებაზე, ბანკის კაპიტალში ცვლილებებზე; სამეთვალყურეო საბჭოს შექმნაზე და მისი წევრების დანიშვნასა და გათავისუფლებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო საბჭო) არის ორგანო, რომელიც ზედამხედველობას უწევს ბაზისბანკის საქმიანობას და თავის ფუნქციებს სამეთვალყურეო საბჭოს კრების და საბჭოს დონის კომიტეტების საშუალებით ასრულებს.

საბჭო ნიშნავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს და მჭიდროდ თანამშრომლობს დირექტორთა საბჭოსთან, ზედამხედველობს და კონსულტაციას უწევს მნიშვნელოვან საკითხებზე და პირდაპირაა ჩართული ძირეული გადაწყვეტილებების მიღებაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს საკვანძო ფუნქციებს წარმოადგენს ბანკის საქმიანობის ზედამხედველობა, კორპორაციული მმართველობა და რისკების მართვა. ამ ფუნქციების ფარგლებში, საბჭო იღებს იმგვარ გადაწყვეტილებებს, როგორიცაა: ბანკის ღირებულებების, ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნა და ზოგადად, იმის უზრუნველყოფა, რომ ბანკი იმართებოდეს სამართლიანობის, კომპეტენტურობის, პროფესიონალიზმისა და ეთიკის პრინციპების სრული დაცვით; ბანკის სტრატეგიის განსაზღვრა და მენეჯმენტის მიერ სტრატეგიული ამოცანების შესრულების მონიტორინგი; იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფი ასრულებს საზედამხედველო და მარეგულირებლის ყველა მოთხოვნას; დირექტორთა საბჭოსთან და დირექტორის მოადგილესთან (რისკები და ინფორმაციული ტექნოლოგიები) ერთად ბანკის რისკის აპეტიტის განსაზღვრა. საბჭო ასევე ზედამხედველობს დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას და აფასებს მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს, უზრუნველყოფს

კონტროლის ფუნქციების დამოუკიდებლობას და ეფექტიანობას და დირექტორთა საბჭოს მუშაობის შეფასებას წარმართავს გრძელვადიანი თანმიმდევრული გეგმის მიხედვით. საბჭო პასუხისმგებელია დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების ზედამხედველობაზე და ჯგუფის შიგნით კანონის და მარეგულირებელი ბაზის მოთხოვნების შესაბამისი ეფექტიანი პროცედურების და პოლიტიკის არსებობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

აქციონერთა საერთო კრება ირჩევს საბჭოს წევრებს. საბჭოს წევრების შერჩევის წესები რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობით, ბანკის წესდებით და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულებით. სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის კორპორაციულ მმართველობაზე. ბანკმა უნდა უზრუნველყოს, რომ საბჭოს წევრებს ჰქონდეთ ფართო სპექტრის უნარები და გამოცდილება, რომ საბჭოში იყვნენ დამოუკიდებელი წევრები და დაცული იყოს აზრთა დაბალანსებური პლურალიზმი. სხვა სიტყვებით, საბჭო დაკომპლექტებული უნდა იყოს სხვადასხვა უნარის, გამოცდილების და ექსპერტიზის მქონე წევრებით.

2018 წელს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიღებული კომერციული ბანკების ახალი კორპორაციული მმართველობის კოდექსის თანახმად, ბაზისბანკმა დაგეგმა და განახორციელა რამდენიმე ქმედება, რათა დაეკმაყოფილებინა ახალი საზედამხედველო მოთხოვნა და თავის საქმიანობაში აესახა ახალი საუკეთესო პრაქტიკა, მათ შორის: სამეთვალყურეო საბჭოში დამოუკიდებელი წევრების დანიშვნა, ანონიმური მხილების სისტემის დანერგვა და ა.შ.

2018 წელს კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესრულების მიზნით ბანკის მმართველობის და მენეჯმენტის შემადგენლობაში განხორციელდა გარკვეული ცვლილებები. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებმა, დავით ცაავამ და ლი ხვეიმ, რომლებიც ასევე იყვნენ დირექტორთა საბჭოს წევრები, გამოიწვიეს სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობიდან. მათ ნაცვლად საბჭოს დაემატნენ ახალი წევრები: ზაზა რობაქიძე და მია მი.

იმავე კანონის სხვა მოთხოვნის თანახმად, სამეთვალყურეო საბჭოში უნდა იყოს სულ მცირე ორი დამოუკიდებელი

წევრი, რომლებიც ასევე შეადგენენ კომერციული ბანკის აუდიტის კომიტეტის უმრავლესობას. სამეთვალყურეო საბჭოში ხუთი წევრია, აქედან ორი დამოუკიდებელი წევრია. წევრები აირჩია აქციონერთა ყოველწლიურმა საერთო კრებამ.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არიან: ჯან ძუნი - აღმასრულებელი თავმჯდომარე, ჟუ ნინგ, თავმჯდომარის მოადგილე, დამოუკიდებელი წევრი, მი ზაიქი - თავმჯდომარის მოადგილე, ზაზა რობაქიძე - წევრი (დამოუკიდებელი წევრი), მია მი - საბჭოს წევრი.

საბჭოს წევრების განსხვავებული გამოცდილება, კვალიფიკაცია და უნარები საშუალებას იძლევა, ესათუის საკითხი სიღრმისეულად და სხვადასხვა პერსპექტივიდან იქნას განხილული და გადაწყვეტილების მიღების დროს დაცული იყოს ბალანსი. თავისი ფუნქციების შესრულებისას, საბჭო ითვალისწინებს ბანკის, მისი მეანაბრეების, აქციონერების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ინტერესებს.

ჯან ძუნი
აღმასრულებელი თავმჯდომარე

ჯან ძუნი ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხის მფლობელია. 2010 წლიდან დღემდე სინძიანგ ჰუალინგ ვაჭრობის და ინდუსტრიის ჯგუფის, ანუ ჰუალინგ ჯგუფის გენერალური მენეჯერის მოადგილეა ფინანსებისა და უცხოური ინვესტიციების მიმართულებით. 1998 წლიდან 2010 წლამდე ჯან ძუნი იყო ურუმჩის კომერციული ბანკის გაყიდვების დეპარტამენტის გენერალური მენეჯერი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ასისტენტი და ადამიანური რესურსის მართვის დირექტორი. 1992 წლიდან 1997 წლამდე ის იყო ურუმჩის საკრედიტო კავშირის დირექტორის მოადგილე. მრავალი წლის განმავლობაში ჟანგ ჯუნს მაღალი თანამდებობები ეკავა ჩინეთის სახალხო ბანკის ურუმჩის ფილიალში, ურუმჩის კომერციულ ბანკში და სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში. მას კომერციული ბანკების და ოპერაციების მართვის მდიდარი გამოცდილება და შესაბამისად, მცირე და საშუალო ზომის კომერციული ბანკების სტრატეგიული განვითარების ნათელი და ღრმა ხედვა აქვს.

ჟუ ნინგ
თავმჯდომარის მოადგილე

ჟუ ნინგს აშშ-ის ფუქუას ბიზნეს სკოლაში მიღებული აქვს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი, ინჟინრის დიპლომი აშშ-ის ვირჯინიის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში და კიდევ ერთი ინჟინრის დიპლომი ჩინეთის მეცნიერების და ტექნოლოგიის უნივერსიტეტში. 2005 წლიდან დღემდე არის კომპანია „ტუჰონგ ინტერნეშენელის“ მმართველი დირექტორი. მას ფინანსური კონსულტაციის პროექტები განხორციელებული აქვს: ურუმჩის კომერციულ ბანკში, დეიანგის ბანკში, იანტაი ბანკში, ჰანგ სენგ ბანკში, ვინგ ლუნგ ბანკში, სიამენ ბანკში, ჰონგ კონგ ფუმონ ბანკში და ტიანშანის ბანკში. ჟუ ნინგს ჩინური და უცხოური მცირე და საშუალო ბანკების სტრატეგიის და ბიზნესის განვითარების ღრმა ცოდნა აქვს.

მი ზაიქი
თავმჯდომარის მოადგილე

მი ზაიქიმ ბიზნესის ადმინისტრირების ხარისხი კალიფორნიის უნივერსიტეტში მიიღო. 2011 წლიდან დღემდე მი ზაიქი სინძიანგ ჰუალინგ ვაჭრობის და ინდუსტრიის ჯგუფის, ანუ ჰუალინგ ჯგუფის გენერალური მენეჯერის ადმინისტრაციის დირექტორის მოადგილე და ჰუალინგ ჯგუფის საქართველოს ფილიალის გენერალური მენეჯერის ადმინისტრაციის დირექტორია. 2010-2011 წლებში ის ჰუალინგის უძრავი ქონების განვითარების კომპანიაში დირექტორის ასისტენტად მუშაობდა, 2005-2006 წლებში კი ჰუალინგის სასტუმროში გენერალური მენეჯერის ასისტენტი იყო.

მია მი
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

მია მის აშშ-ის ქ. ლოს ანჯელესის სამხრეთ კალიფორნიის უნივერსიტეტში ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი აქვს მიღებული. ის ჰუალინგ ჯგუფის საქართველოს თავისუფალი ეკონომიკური ზონის საერთაშორისო განვითარების მიმართულების დირექტორია. მია მი ჰუალინგის თავისუფალი ეკონომიკური ზონის ხელმძღვანელის ასისტენტად მუშაობის დროს ორ მნიშვნელოვან სფეროს კურირებდა: 2012 წელს ბაზისბანკში წილის შეძენას და 2011-2015 წლებში სამშენებლო მასალების ყოველწლიური გამოფენის ორგანიზებას, სადაც ცენტრალური აზიის ბიზნესპარტნიორები ხვდებოდნენ ერთმანეთს. 2015-2017 წლებში მია მის ბაზისბანკის საკვანძო დეპარტამენტებში სხვადასხვა პოზიცია ეკავა. ის პასუხისმგებელი იყო საკრედიტო პორტფელის ანალიზზე, ჩინელ კორპორაციულ და საცალო კლიენტებთან კომუნიკაციასა და ბანკის აქციონერებთან ურთიერთობაზე, აწყობდა მასშტაბურ კორპორაციულ ღონისძიებებს და ადამიანური რესურსის დეპარტამენტს ეხმარებოდა თანამშრომლების შერჩევაში.

ზაზა რობაქიძე
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხთან ერთად ზაზა როზაქიძეს საბანკო სფეროში მუშაობის ხანგრძლივი გამოცდილება აქვს, რომელიც 24 წელზე მეტს ითვლის. 2012 წლიდან დღემდე ბაზისბანკის აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარეა, 2018 წლიდან კი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. კარიერა საქართველოს ეროვნულ ბანკში დაიწყო. მრავალი წლის განმავლობაში მას ცენტრალური ბანკის ზედამხედველობის სფეროში სხვადასხვა პოზიცია ეკავა, ეკონომისტიდან დაწყებული, ზედამხედველობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელით დამთავრებული.

სამეთვალყურეო საბჭოს დონის კომიტეტები

საბჭო თავის ფუნქციებს ახორციელებს როგორც საბჭოს სხდომების, ისე მის დონეზე არსებული კომიტეტების: აუდიტის კომიტეტის და რისკების მართვის კომიტეტის მეშვეობით. ეს უკანასკნელი 2019 წლის დასაწყისში დაარსდება.

აუდიტის კომიტეტი. საბჭო თავის უფლებამოსილებას ახორციელებს და აუდიტს, შესაბამისობას და კომპენსაციას ახორციელებს აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით, რომელსაც საბჭო აარსებს. კომიტეტი საბჭოს წევრებითაა დაკომპლექტებული. ის ზედამხედველობს საზედამხედველო ფუნქციების შესრულებას და ამზადებს ობიექტურ ინფორმაციას ფინანსური, რისკების და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტიანობის, სამუშაოს შედეგების და დაწესებულ სტანდარტებთან და მოთხოვნებთან შესაბამისობის შესახებ. საბჭოს აუდიტის კომიტეტი მრავალი წელია ფუნქციონირებს და საბჭოს მხარს უჭერს ბანკის ეფექტიანი შიდა კონტროლის სისტემის შენარჩუნებაში.

გასული წლის განმავლობაში აუდიტის კომიტეტის სხდომა ხუთჯერ ჩატარდა. სხვა ფუნქციებთან ერთად, კომიტეტი პასუხისმგებელი იყო:

- ბანკის შიდა და გარე აუდიტორების ფუნქციების ადეკვატურობის და ეფექტიანობის უზრუნველყოფა; ამ ამოცანის ფარგლებში, შიდა აუდიტის მასშტაბის და ფარგლების დაწესება;
- იმის უზრუნველყოფა, რომ დირექტორთა საბჭო დგამს აუცილებელ ნაბიჯებს კონტროლის გამოვლენილი სისუსტეების აღმოსაფხვრელად, კანონმდებლობის შეუსრულებლობის და სხვა ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად;
- რისკების მართვის სისტემის და შიდა კონტროლის ეფექტიანობის უზრუნველყოფა;
- ბანკის წლიური კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური და არაფინანსური ანგარიშების განხილვა, აუდიტორებთან ერთად აუდირებული ანგარიშების, აუდიტის წინა და აუდიტის შემდგომი პროცესების, მთავარი საკითხების და დასკვნების განხილვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშების და რეკომენდაციების მომზადება;
- ყველა შიდა დოკუმენტაციის, შიდა პროცესების და კონტროლის ფუნქციის განხილვა, ფინანსური ანგარიშგების პროცესის და მონაცემთა უტყუარობის შემოწმების პროცესის მონიტორინგი და ა.შ.

მნიშვნელოვანია, რომ 2018 წელს აუდიტის კომიტეტის კომპეტენციაში შევიდა ანონიმური მხილების (ე.წ. Whistle-blowing) სისტემის ფუნქციონირება. ამ სისტემის მეშვეობით აუდიტის კომიტეტი და სამეთვალყურეო საბჭო უკეთ იქნებიან ინფორმირებული როგორც შიდა, ისე გარე დაინტერესებული მხარეებისგან, და შეეძლებათ შესაძლო

არაეთიკური ან უკანონო ქმედებების კონტროლი.

აუდიტის კომიტეტში წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოს სამი წევრი, აქედან ორი წევრი დამოუკიდებელია. ამჟამად აუდიტის კომიტეტის შემადგენლობაა: ზაზა რობაქიძე - აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე და საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი, მი ზაიქი - საბჭოს წევრი და ჟუ ნინგ - საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე და დამოუკიდებელი წევრი.

რისკების მართვის კომიტეტი. ამჟამად, საბჭოს მიერ რისკების მართვის ზედამხედველობის ფუნქცია სრულდება აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით. რისკების მართვის გააქტიურების და კონტროლის ფუნქციის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, საბჭომ გადაწყვიტა, დაეარსებინა საბჭოს დონეზე მოქმედი რისკების მართვის კომიტეტი. კომიტეტის ფუნქციები ტრანსფორმირდება აუდიტის კომიტეტისგან და ცალკე ჩამოყალიბდება. რისკების მართვის კომიტეტში წარმოდგენილი იქნება საბჭოს სამი წევრი, საიდანაც ორი წევრი უნდა იყოს დამოუკიდებელი. რისკების მართვის კომიტეტის მეშვეობით, სამეთვალყურეო საბჭო ჩაერთვება და ზედამხედველობას გაუწევს ისეთ საკითხებს, როგორებიცაა: რისკების მართვის კულტურა და მისი განხორციელება ბანკში, ეფექტიანი რისკების მართვის ჩარჩოს, სტრატეგიისა და პოლიტიკის არსებობა და დირექტორთა საბჭოს მხრიდან მათი შესრულების კონტროლი; კაპიტალის და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიების/რისკის სხვა ტიპების (როგორიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები) შესაბამისობა ბანკის რისკის აპეტიტთან; გამოვლენილი მატერიალური რისკების და სისუსტეების ეფექტიანად გადაწყვეტა და აღმოფხვრა და ა.შ.

2019 წელს დაგეგმილი სიახლეები. 2018 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მიიღო „კორპორაციული მმართველობის კოდექსი კომერციული ბანკებისთვის“ („კორპორაციული მმართველობის კოდექსი“). მანამდე, ბაზისბანკი იყო 2009 წელს საქართველოს ბანკების ასოციაციის მიერ გამოქვეყნებული „კომერციული ბანკების კორპორაციული მმართველობის კოდექსის“ ხელმომწერი, რომელიც ბაზელი 3-ის მოთხოვნებზე იყო აგებული.

საქართველოს ეროვნული ბანკის კორპორაციული მმართველობის კოდექსით დაწესებული ახალი მოთხოვნების დაკმაყოფილების და ახალი საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვის მიზნით, 2019 წელს ჯგუფი აპირებს:

- სამეთვალყურეო საბჭოს დონის რისკების მართვის კომიტეტის შექმნას;
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის თვითშეფასების და შეფასების პროცედურების და სისტემის შემუშავებას;
- რისკების მართვის პოლიტიკის განხილვას და აუცილებლობის შემთხვევაში განახლებას, რათა რისკების მართვის ბაზა შეესაბამებოდეს მიმდინარე გამოწვევებს და რეგულირების სფეროში მომხდარ ცვლილებებს;

- უფროსი მენეჯმენტის და მატერიალური რისკის ამღები თანამშრომლების ანაზღაურების პრინციპების ხელახალი რეგულირების მიზნით, ახალი პოლიტიკის/პროცედურების შემუშავებას; კორპორაციული მმართველობის და კორპორაციული ეთიკის რეგულაციებში ცვლილებების შეტანას, სამეთვალყურეო საბჭოს დონის რისკების მართვის კომიტეტის მოვალეობების და საქმიანობის დაწესებას; ბანკის რისკების მართვის გაზაში გარემოს და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის მოთხოვნების შეტანას და ა.შ.
- სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს წევრების მხარდაჭერას თავიანთი ამოცანების შესასრულებლად საჭირო ტრენინგსა და შემდგომი განათლების ღონისძიებებში მონაწილეობის მისაღებად;
- შესაბამისობის პოლიტიკის, პროგრამის და სახელმძღვანელოს მომზადებას და შესაბამისი დაინტერესებული მხარეებისთვის ხელმისაწვდომობას.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭოს უპირველესი ფუნქცია ჯგუფის საქმიანობის ეფექტიანი წარმართვა, ბანკის და ჯგუფის უწყვეტი ზრდის და განვითარების უზრუნველყოფა და გაზარზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ამოცანების მიხედვით მდგრადი პოზიციონირებაა. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ადგენს მათ ფუნქციებს, საბჭოს სტრუქტურას და მისი როლის შესაბამისობას შესაბამისი კანონის და კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულების მოთხოვნებთან. ანაზღაურების საკითხი განისაზღვრება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. მენეჯმენტის ანგარიშვალდებულება, სხდომები, გადაწყვეტილების მიღების ჩარჩო განისაზღვრება დირექტორთა საბჭოს რეგულაციით, რომელიც დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭომ.

დირექტორატი აცნობიერებს კარგი კორპორაციული მართვისა და რისკების მართვის კულტურის მნიშვნელობას და საკუთარ როლს ამ პროცესებში. დირექტორატი ხელმძღვანელობს ბანკის ოპერაციებს და პასუხისმგებელია მისი საქმიანობის ბანკის ამოცანების მიხედვით და მოქმედი კანონების/ინსტრუქციების და შიდა რეგულაციების შესაბამისად წარმართვაზე. დირექტორთა საბჭო მჭიდროდ თანამშრომლობს სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მას სისტემატურად, სულ მცირე კვარტალში ერთხელ წარუდგენს ანგარიშს ყველა იმ შესაბამის საკითხზე, რომლებიც ეხება სტრატეგიას, დაგეგმილ ბიზნეს-პოლიტიკას, დაგეგმვას, ბიზნესის განვითარებას, რისკების მდგომარეობას, რისკების მართვას, პერსონალის განვითარებას, რეპუტაციასა და შესაბამისობას.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბიზნესის ამოცანების შესრულებაზე ჯგუფის სტრატეგიის თანახმად, ბანკის კაპიტალის და ლიკვიდობის დაგეგმვის უზრუნველყოფაზე და იმაზე, რომ ბანკის მასშტაბით ხდება მენეჯმენტის პოლიტიკის და პროცედურების კომუნიკაცია და განხორციელება და მათ აქვთ უფლებამოსილებით და რესურსებით სათანადო მხარდაჭერა. მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი მუშაობს მისი შიდა და გარე რეგულაციებით განსაზღვრულ პროცესებსა და პროცედურებთან, განაწილებულ რესურსებთან, დაგეგმვასთან, მართვასთან, ფინანსური და რისკების პოზიციების აღრიცხვასა და ანგარიშგებასთან შესაბამისობაში, და რომ სათანადოდ ასრულებს მენეჯმენტის და კონტროლის ფუნქციებს.

ბაზისბანკის დირექტორთა საბჭო შედგება გენერალური დირექტორისა და მისი მოადგილეებისგან, რომლებიც თავიანთ შესაბამის მიმართულებებს კურირებენ.

BASISBANK

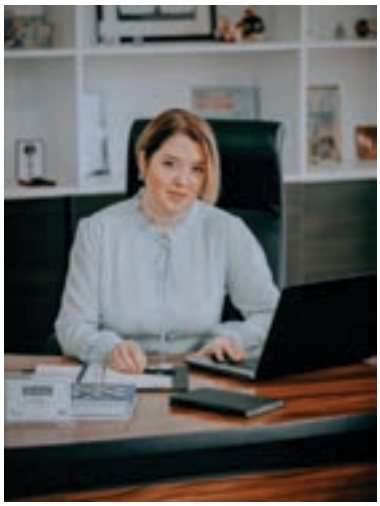

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

დირექტორთა საბჭოს წევრი 2008 წლიდან. 2015-2018: სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. ფლობს ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორის ხარისხს.

დავით ცაავას საბანკო სექტორში მუშაობის 14 წლიანი გამოცდილება აქვს. ბაზისბანკში კარიერა საკრედიტო ოფიცრის პოზიციიდან დაიწყო, მოგვიანებით კი კორპორაციული სესხების განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. 2010 წელს დავით ცაავა გენერალური დირექტორის პოზიციაზე დააწინაურეს. 2015 წელს დაინიშნა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად.

2017 წლის დეკემბრიდან სს „BHL ლიზინგის“ და სს „ჰუალინგ დაზღვევის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია.

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მიმართულებით

დირექტორთა საბჭოს წევრი 2008 წლიდან. ფლობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობათა მაგისტრის ხარისხს. ლია ასლანიკაშვილს საბანკო სექტორში მუშაობის 19 წლიანი გამოცდილება აქვს. ბაზისბანკში მრავალი წლის მანძილზე ხელმძღვანელობდა ხაზინის და ანგარიშსწორების დეპარტამენტებს. 2017 წლის დეკემბრიდან სს „BHL ლიზინგის“ გენერალური დირექტორი და სს „ჰუალინგ დაზღვევის“ გენერალური დირექტორის მოადგილეა.

ლი ხვეი
გენერალური დირექტორის მოადგილე დაკრედიტების მიმართულებით

2012-2018: სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. ლი ხვეის ბუღალტრული აღრიცხვის ბაკალავრის ხარისხი აქვს. ფინანსურ სექტორში 1993 წლიდან მუშაობს. სხვადასხვა დროს მუშაობდა ბუღალტრის და საკრედიტო ოფიცრის პოზიციებზე. აქვს მუშაობის და მართვის მდიდარი გამოცდილება და კარგად იცნობს საბანკო ბიზნესს. ურუმჩის კომერციული ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტში კრედიტების დამტკიცების მიმართულებას ხელმძღვანელობდა. შემდეგ ურუმჩის საკრედიტო კოოპერატივების საკრედიტო დეპარტამენტის ხელმძღვანელის მოადგილე და დირექტორის მოადგილე იყო. ლი ხვეი ბაზისბანკის დირექტორთა საბჭოს 2015 წელს შემოუერთდა. ის მსხვილი სესხების დამტკიცებას უწევს ზედამხედველობას.

დავით კაკაბაძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვის და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულებით

დირექტორთა საბჭოს წევრი 2008 წლიდან. ფლობს კავკასიის ბიზნესსკოლის ფინანსების მაგისტრის ხარისხს. საბანკო სფეროში 15 წელია მუშაობს და რისკების მართვის და ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროებში მუშაობის მდიდარი გამოცდილება აქვს. 2017 წლის დეკემბრიდან დავით კაკაბაძე სს „BHL ლიზინგის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე და სს „ჰუალინგ დაზღვევის“ გენერალური დირექტორია.

ლევან გარდაფხაძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე საცალო საბანკო საქმიანობის მიმართულებით

დირექტორთა საბჭოს წევრი 2008 წლიდან. ფლობს მაგისტრის ხარისხს ბიზნესის მართვაში. ლევან გარდაფხაძეს 16 წლიანი საბანკო გამოცდილება აქვს. მას პლასტიკური ბარათების და სავალუტო დეპარტამენტებში სხვადასხვა პოზიცია ეკავა. 2017 წლის დეკემბრიდან ლევან გარდაფხაძე სს „BHL ლიზინგის“ და სს „ჰუალინგ დაზღვევის“ გენერალური დირექტორის მოადგილეა.

ინტერესთა კონფლიქტი

ჯგუფის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორთა საბჭო და კონტროლის ფუნქციები მკაცრად აკონტროლებენ ინტერესთა კონფლიქტის შესაძლო წყაროებს, მათ შორის შემდეგი მექანიზმებით: ბანკი აღრიცხავს დაკავშირებულ მხარეებს და აწესებს კონტროლს დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებულ ტრანზაქციებზე. პერიოდულად, არსებულ გამოწვევებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭო განაახლებს მის მიერ შემუშავებულ და დამტკიცებულ პოლიტიკას. ამასთან, ბანკი მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს ეროვნულ ბანკთან და ითვალისწინებს ზედამხედველის მითითებებს კონტროლის მძლავრი სისტემის შექმნასთან დაკავშირებით.

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციები აუცილებელი წესით ექვემდებარება ბანკის დირექტორთა საბჭოს/სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განხილვასა და დამტკიცებას (თანხების შესაბამისად). ამასთან, ბანკი მტკიცედ იცავს ტრანზაქციაში მონაწილე მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გაშლილი მკლავის“ (ე.წ. arm's length principle) პრინციპს და უზრუნველყოფს დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების ამ პრინციპთან შესაბამისობას.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშები

ბაზისბანკი
ჰუალინგ ჯგუფის წევრი

BASISBANK
Hualing Group Member

ბაზისბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2018 წლის 31 დეკემბერი

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 2
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 5
ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 8

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

1 შესავალი 8
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო 9
3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 10
4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს 31
5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა 33
6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები 37
7 ფული და ფულის ეკვივალენტები 39
8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 40
9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ 41
10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 41
11 ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 44
12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები 44
13 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS--ით (მხოლოდ შედარებადი მაჩვენებლებისთვის) 57
14 ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები (*მხოლოდ შედარებადი მაჩვენებლებისთვის)* 57
15 საინვესტიციო ქონება 58
16 სადაზღვევო კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები 59
17 სხვა აქტივები 62
18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები 63
19 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები) 64
20 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ 64
21 კლიენტთა ანგარიშები 66
22 სხვა ნასესხები სახსრები 67
23 სადაზღვევო ვალდებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები 67
24 სხვა ვალდებულებები 68
25 სააქციო კაპიტალი 69
26 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა 69
27 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი 71
28 საპროცენტო შემოსავლები და ხარჯები 72
29 საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები 72
30 სხვა საოპერაციო შემოსავალი 72
31 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები 73
32 მოგების გადასახადები 73
33 დივიდენდები 76
34 ვალის რეკონსილაცია 76
35 ფინანსური რისკების მართვა 76
36 კაპიტალის მართვა 96
37 პირობითი ვალდებულებები 97
38 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა 102
39 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება 102

40 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით..... 105
41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის..... 106
42 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა..... 109
43 აბრევიატურები..... 114

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ბაზისბანკის აქციონერებს და მენეჯმენტს

ჩვენი დასკვნა

ჩვენი დასკვნით, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშები“) ყველა არსებითი ასპექტით სამართლიანად წარმოადგენს სს „ბაზისბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური საქმიანობის შედეგებს და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად.

რას ჩაუტარდა აუდიტი

ფინანსური ანგარიშები მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; და
- ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს, რომლებიც მოიცავს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა განხილულია ჩვენი ანგარიშის თავში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით“.

ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მიღებული აუდიტის მტკიცებულება საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის.

დამოუკიდებლობა

პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის საერთაშორისო ეთიკური სტანდარტების მუხლის თანახმად, (IESBA კოდექსი), ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ როგორც ჯგუფის, ისე ბანკისგან. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული ეთიკური მოვალეობები.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია მენეჯმენტი. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მენეჯმენტის ანგარიშს (მაგრამ არა ფინანსურ ანგარიშებს და აუდიტორის დასკვნას), რომელიც უნდა მოგვეწოდოს ამ აუდიტის დასკვნის ხელმოწერის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით არ ვრცელდება მენეჯმენტის ანგარიშზე.

ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გავეცნოთ მენეჯმენტის ანგარიშს, როცა მოგვეწოდება, და მისი გაცნობის დროს განვიხილოთ, ხომ არ არსებობს რაიმე

არსებითი უზუსტობა მენეჯმენტის ანგარიშსა და ფინანსურ ანგარიშებს შორის ან აუდიტის დროს ჩვენს მიერ მიღებულ ინფორმაციას შორის, ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად არსებითად არაზუსტი.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონი მოითხოვს, რომ გამოვხატოთ ჩვენი მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, შეესაბამება თუ არა შესაბამის საზედამხედველო ნორმატიულ აქტებს მენეჯმენტის ანგარიშის გარკვეული ნაწილები და ვიმსჯელოთ იმაზე, შეიცავს თუ არა მენეჯმენტის ანგარიში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

თუ მენეჯმენტის ანგარიშის გაცნობის შემდეგ დავასკვნით, რომ მასში რაიმე არსებითი უზუსტობაა, ჩვენ მოგვეთხოვება, ამ საკითხის შესახებ ვაცნობოთ მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს. ჩვენ ასევე გამოვცემთ განახლებულ ანგარიშს, სადაც აღვნიშნავთ, რომ ან ზემოხსენებულთან დაკავშირებით განსაცხადებელი არაფერი გვაქვს, ან, ჯგუფის და მისი გარემოებების შესახებ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნაზე დაყრდნობით, აღვწერთ ჩვენს მიერ მენეჯმენტის ანგარიშში აღმოჩენილ არსებით უზუსტობებს. ჩვენს განახლებულ ანგარიშში ასევე მოცემული იქნება ჩვენი მოსაზრებები წინა პარაგრაფში ხსენებულ საკითხებთან დაკავშირებით.

ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის და მმართველობის ფუნქციის მქონე პირების მოვალეობები

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად; ასევე, ისეთ შიდა კონტროლზე, როგორსაც მენეჯმენტი ჩათვლის საჭიროდ ისეთი ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად, რომლებშიც არ იქნება არსებითი უზუსტობები, სულერთია ტყუილის, თუ შეცდომის შედეგად.

ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას, მენეჯმენტის მოვალეობაა, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, გააგრძელოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, საჭიროებისას გაამჟღავნოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდი, თუ მენეჯმენტი არ აპირებს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაციას, ან ოპერაციების შეწყვეტას, ან არ აქვს ამგვარი ქმედების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირები ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე არიან პასუხისმგებელი.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით

ჩვენი ამოცანებია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ მთლიანად ფინანსურ ანგარიშებში არსებითი უზუსტობები არ არის, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, და გამოვცეთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს დასკვნას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არაა იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის მიაკვლევს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოიწვიოს ტყუილმა ან შეცდომამ და არსებითად ითვლება, თუ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, აჩენს გონივრულ მოლოდინს, რომ გავლენას მოახდენს მომხმარებლების მიერ ამ ანგარიშებზე დაყრდნობით გაკეთებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარება მოითხოვს, აუდიტის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, ვამზადებთ და ვასრულებთ აუდიტის ისეთ პროცედურებს, რომლებიც ასეთ რისკებზეა ორიენტირებული და ვიღებთ აუდიტის მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის. იმის რისკი, რომ აუდიტი ვერ მიაკვლევს ტყუილით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას, უფრო მაღალია, ვიდრე

შეცდომით გამოწვეულის ვერმიკვლევის, რადგან ტყუილი შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო შეთანხმებას, გაყალბებას, განზრახ გამოტოვებას, არასწორ ინტერპრეტაციებს ან შიდა კონტროლის გადამეტებას.

- ვიღებთ აუდიტისთვის რელევანტურ ინფორმაციას შიდა კონტროლის შესახებ, გარემოებების შესაბამისი აუდიტის პროცედურების მომზადების მიზნით და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით.
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის კანონზომიერებას და მენეჯმენტის მიერ მოწოდებული სააღრიცხვო პროგნოზების და მასთან დაკავშირებული გამჟღავნებების გონივრულობას.
- ვამზადებთ დასკვნას იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად კანონზომიერად იყენებს მენეჯმენტი ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდს და მიღებული აუდიტის მტკიცებულების საფუძველზე ვასკვნით, არსებობს თუ არა არსებითი გაურკვევლობა იმ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვან ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, მუშაობა გააგრძელოს, როგორ ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი გაურკვევლობა, ჩვენი მოვალეობაა, აუდიტის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშის შესაბამის გამჟღავნებებში, ან, თუ ასეთი გამჟღავნებები არაადეკვატურია, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. ჩვენი დასკვნები აუდიტის ანგარიშის მომზადების დროს მიღებულ აუდიტის მტკიცებულებებს ეფუძნება. თუმცა, მომავლის მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ან ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით მუშაობის გაგრძელების შეწყვეტა.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების საერთო პრეზენტაციას, სტრუქტურას და შინაარსს, გამჟღავნებების ჩათვლით; ასევე იმას, წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშები მიმდინარე ტრანზაქციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ სამართლიანად იყოს წარმოდგენილი.
- ვიღებთ საკმარის ადეკვატურ აუდიტის მტკიცებულებას ჯგუფის ბიზნესერთეულების ან ბიზნეს-საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით და ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენს დასკვნაზე პასუხს ვაგებთ მხოლოდ ჩვენ.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირებთან ვაწარმოებთ კომუნიკაციას, სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმილ მასშტაბსა და ვადებზე, აუდიტის მნიშვნელოვან დასკვნებზე, მათ შორის აუდიტის დროს აღმოჩენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ხარვეზებზე.

შპს „ფრაის ვოტერჰაუს კუპერსი საქართველოს“ სახელით და მისთვის,

ლაშა ჯანელიძე (ხელმოწერა) (Reg.#SARAS-A-562091)

21 მარტი, 2019
თბილისი, საქართველო

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი 2018 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2018 კონსოლიდირ	31 დეკემბერი 2017 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2017 კონსოლიდირ
აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7	130,272	132,500	139,577	139,577
სავალდ. რეზ. საქ.ერ. ბანკში	8	170,443	170,443	130,824	130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკ. მიმართ	9	-	-	15,094	15,094
ინვესტიციები სავალო ფას. ქაღ.	10	175,690	175,690	-	-
ინვესტიციები საემისიო ფას. ქაღ.	11	63	63	-	-
ინვესტიციები შვილ. კომპ.	41	10,096	-	8,097	-
კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანს.	12	900,803	900,803	757,874	757,874
სარეალიზ. საინვესტ. ფას. ქაღ.	13	-	-	63	63
ამორტ.ღირ. აღრიც. ობლიგაციები	14	-	-	143,903	143,903
საინვესტიციო ქონება	15	1,037	1,572	400	1,078
მოგების გად. მიმდ. ავანსი	32	-	5	183	217
დაზღვ. და სხვა ფინ. აქტივები	16	809	5,066	1,429	1,429
სხვა აქტივები	17	15,031	17,449	14,019	16,857
არამატერიალური აქტივები	18	1,364	1,382	861	861
შენობა-ნაგ. და მოწყობ.	18	26,421	26,457	21,888	21,894
სარეალიზ. გრძელვად. აქტივები	19	4,016	4,360	1,928	1,928
მთლიანი აქტივები		**1,436,045**	**1,435,790**	**1,236,140**	**1,231,599**
ვალდებულებები					
ვალდებულ. სხვა ბანკ. მიმართ	20	100,196	100,196	59,982	59,982
კლიენტთა ანგარიშები	21	734,262	727,421	682,318	677,820
სხვა ნასესხები სახსრები	22	345,782	345,782	270,280	270,280
დაზღვევა და სხვა ფინ. ვალდ.	23	1,822	6,353	7,674	7,674
მოგ.გადას.მიმდ.ვალდებულება	32	1,374	1,647	-	-
გადავადებული მოგ.გად.ვალდ.	32	1,664	1,671	152	152
ვალდ.და ხარჯ. რეზერვები	37	374	374	346	346
სხვა ვალდებულებები	24	2,410	2,812	1,854	1,854
მთლიანი ვალდებულებები		**1,187,884**	**1,186,256**	**1,022,606**	**1,018,108**
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	25	16,057	16,057	16,057	16,057
საემისიო შემოსავალი		74,923	74,923	74,923	74,923
გაუნაწილებელი მოგება		146,558	147,931	113,316	113,273
წილობრ.ინსტრ.გადახდის რეზერვი	26	1,339	1,339	851	851
შენობა-ნაგ. გადაფას.რეზ.		9,284	9,284	8,233	8,233
სარეალიზ. ფას. ქაღ.გადაფას. რეზ.				154	154
მთლიანი კაპიტალი		**248,161**	**249,534**	**213,534**	**213,491**
მთლიანი ვალდებულ. და კაპიტალი		**1,436,045**	**1,435,790**	**1,236,140**	**1,231,599**

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2019 წლის 21 მარტს.

დავით ცაავა	ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორი	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი 2018 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2018 კონსოლიდ	31 დეკემბერი 2017 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2017 კონსოლიდ
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	28	98,708	98,803	78,628	78,628
საპროცენტო და მსგავსი ხარჯი	28	(43,509)	(43,085)	(32,641)	(32,622)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჟა		**55,199**	**55,718**	**45,987**	**46,006**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(966)	(966)	(1,976)	(1,976)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჟა საკრედიტო ზარალის რეზერვის შემდეგ		**54,233**	**54,752**	**44,011**	**44,030**
საკომისიო შემოსავალი	29	6,695	6,630	5,007	4,973
საკომისიო ხარჯი	29	(2,490)	(2,490)	(2,238)	(2,238)
წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი		-	1,883	-	-
წმ. დამდგარი სადაზღ.ზარალები		-	(281)	-	-
მოგებას გამოკლებული ფინ. წარმოებულებით გამოწვ. დანაკ.		-	-	(184)	(184)
მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ.გამოწვ. დანაკარგები		4,467	4,467	4,114	4,114
უცხ. ვალუტ. გადაანგარიშ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები		(283)	(283)	(229)	(229)
კრედიტთან დაკავშ. ვალდებულ. რეზერვი		206	206	(198)	(198)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	30	3,712	3,739	676	696
ადმინისტრ. და სხვა საოპ.ხარჯები	31	(25,470)	(25,858)	(19,278)	(19,333)
მოგება დაბეგვრამდე		**41,070**	**42,765**	**31,681**	**31,631**
მოგების გადასახადის ხარჯი	32	(5,195)	(5,473)	(1,742)	(1,742)
წლის მოგება		**35,875**	**37,292**	**29,939**	**29,889**
სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი):					
მუხლები, რომლებიც შეიძლება საბოლოოდ გადაკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ზარალში:					
სარეალიზაციო ინვესტიციები: - წლის განმავლობაში წარ. მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	13	-	-	(85)	(85)
მუხლები, რომლებიც არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:					
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება	18	1,052	1,052	-	-
წლის სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი)		**1,052**	**1,052**	**(85)**	**(85)**
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		**36,927**	**38,344**	**29,854**	**29,804**

ათასი ლარი	განმარტება	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	წილობრ.ინსტრ. გადახდ. რეზერვი	AFS ფას.ქაღ. გადაფას.რეზერვი	შენობა-ნაგ. გადაფას.რეზ.	გაუნაწილებელი მოგება	მთლიანი კაპიტალი
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერს		**16,057**	**74,923**	**388**	**239**	**8,233**	**85,929**	**185,769**
წლის მოგება		-	-	-	-	-	29,889	29,889
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	(85)	-	-	(85)
2017 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	(85)	-	29,889	29,804
წილობრ.ინსტრ.გადახ.დარიცხვები	26	-	-	463	-	-	-	463
დეკლარირ.დივიდენდები	33	-	-	-	-	-	(2,545)	(2,545)
ბალანსი 2017წ 31 დეკემბერს		**16,057**	**74,923**	**851**	**154**	**8,233**	**113,273**	**213,491**
IFRS 9-ზე გადასვლა:								
- მოსალ.საკრედ.დანაკ.ხელახალი შეფ. დაბეგვრის გამოკლ.	5	-	-	-	-	-	202	202
– სხვა ეფექტები	5				(154)		154	-
ხელახლა განცხ.ბალანსი 1 იანვარი 2018		**16,057**	**74,923**	**851**	-	**8,233**	**113,629**	**213,693**
წლის მოგება		-	-	-	-	-	37,292	37,292
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	-	1,052	37,292	38,344
წილ.ინსტრ.გადახდ.დარიცხვები	26	-	-	488	-	-	-	488
დეკლარირ.დივიდ.	33	-	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		**16,057**	**74,923**	**1,339**	**-**	**9,284**	**147,931**	**249,534**

ათასი ლარი	განმარტება	საქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	წილობრ.ინსტრ. გადახდის რეზ.	AFS ფას. ქაღ.გადაფას.რეზ.	შენობა-ნაგ. გადაფას. რეზ.	გაუნაწილებელი მოგება	მთლიანი კაპიტალი
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერს		**16,057**	**74,923**	**388**	**239**	**8,233**	**85,924**	**185,764**
წლის მოგება		-	-	-	-	-	29,939	29,939
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	(85)	-	-	(85)
2017 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	(85)	-	29,939	29,854
წილობრ.ინსტრ.გადახ.დარიცხვები	26	-	-	463	-	-	-	463
დეკლარირ.დივიდენდები	33	-	-	-	-	-	(2,545)	(2,545)
ბალანსი 2017წ 31 დეკემბერს		**16,057**	**74,923**	**851**	**154**	**8,233**	**113,316**	**213,534**
IFRS 9-ზე გადასვლა:								
- მოსალ.საკრედ.დანაკ.ხელახალი შეფ. დაბეგვრის გამოკლ.	5	-	-	-	-	-	202	202
– სხვა ეფექტები	5				(154)		154	-
ხელახლა განცხ.ბალანსი 1 იანვარი 2018		**16,057**	**74,923**	**851**	-	**8,233**	**113,672**	**213,736**
წლის მოგება		-	-	-	-	-	35,875	35,875
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	-	1,052	35,875	36,927
წილ.ინსტრ.გადახდ.დარიცხვები	26	-	-	488	-	-	-	488
დეკლარირ.დივიდ.	33	-	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		**16,057**	**74,923**	**1,339**	**-**	**9,284**	**146,558**	**248,161**

ათასი ლარი	განმარტ	31 დეკემბერი 2018 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2018 კონსოლიდ	31 დეკემბერი 2017 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2017 კონსოლიდ
ფულადი ნაკ. მოძრ.საოპერაც.საქმ.					
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		93,462	93,557	74,545	74,545
გადახდილი პროცენტი		(42,129)	(41,705)	(33,527)	(33,508)
მიღებული საკომისიოები		6,695	6,630	5,007	4,973
გადახდილი საკომისიოები		(2,490)	(2,490)	(2,238)	(2,238)
ანგარიშსწ.ფინ.წარმოებულებიდან		-		(184)	(184)
უცხ.ვალ.ვაჭრობიდან მიღ. შემოს.		4,467	4,467	4,287	4,287
სხვა მიღ.საოპერაც.შემოსავალი		3,712	5,341	676	696
დასაკუთრ.ქონებ.რეალიზაც.მიღ.შემოს.		6,543	6,543	1,614	1,614
გადახდილი თანამშრომ.ხარჯ.		(13,818)	(14,144)	(11,013)	(11,014)
გადახდ.ადმინისტრ. და სხვა საოპერაც. ხარჯები		(8,963)	(9,044)	(7,046)	(7,114)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,343)	(2,343)	(3,705)	(3,675)
ფულადი ნაკად. მოძრ. საოპერაც. საქმ. საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულ. ცვლილებებამდე		**45,136**	**46,812**	**28,416**	**28,382**
წმინდა (ზრდა)/შემცირება:-					
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ		(20,780)	(20,779)	(35,398)	(35,394)
- კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანსები		(134,031)	(134,375)	(187,244)	(187,167)
- სხვა ფინანსური აქტივები		(26,374)	(30,631)	(13,079)	(13,080)
- სხვა აქტივები		(843)	(422)	(1,733)	(1,775)
წმინდა ზრდა/(შემცირება):					
- ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		18,003	18,003	5,876	5,874
- კლიენტთა ანგარიშები		40,110	37,767	118,240	113,929
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები		(6,003)	(1,472)	5,481	5,481
- სხვა ვალდებულებები		19,827	20,258	(46)	(46)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		**(64,955)**	**(64,839)**	**(79,487)**	**(83,796)**
ფულადი ნაკ. მოძრ. საინვესტიციო საქმიანობიდან					
ფულის ინექცია შვილობილ კომპანიაში		(2,000)	-	(4,300)	-
შენობა-ნაგ.და მოწყობ.შესყიდვა	18	(5,164)	(5,195)	(2,034)	(2,039)
საინვესტიც.ქონ. შესყიდვა	15	(637)	(494)	-	-
საინვესტ.ქონ.რეალიზ.მიღ.შემოს.		-	-	65	79
არამატერიალ.აქტივების შესყიდვა	18	(742)	(760)	(490)	(490)
არამატ.აქტ.რეალიზ.მიღ.შემოს.	18	15	33	43	43
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		**(8,528)**	**(6,416)**	**(6,716)**	**(2,407)**
ფულ.ნაკ.მოძრ.ფინანს.საქმიანობიდან					
სხვა ნასესხ.სახსრ.მიღ.შემოს.	34	262,622	262,622	678,868	678,868
სხვა ნასესხ.სახს.დაფარვები	34	(195,944)	(195,944)	(530,118)	(530,118)
გადახდილი დივიდენდები	33	(2,989)	(2,989)	(2,545)	(2,545)
წმინდა ფული ფინანსური საქმიანობიდან		**63,689**	**63,689**	**146,205**	**146,205**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულზე და ფულის ეკვივალენტებზე		**489**	**489**	**5,889**	**5,889**

ათასი ლარი	განმარტ	31 დეკემბერი 2018 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2018 კონსოლიდ	31 დეკემბერი 2017 ბანკის ინდივიდ	31 დეკემბერი 2017 კონსოლიდ
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		**(9,305)**	**(7,077)**	**65,891**	**65,891**
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		**139,577**	**139,577**	**73,686**	**73,686**
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	**130,272**	**132,500**	**139,577**	**139,577**

1 შესავალი

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის სს "ბაზისბანკისა" და მისი შვილობილი საწარმოებისთვის (შემდგომში "ჯგუფი").

ბანკი დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. სარეგისტრაციო ორგანო: მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლო. სარეგისტრაციო ნომერი: 4/5-44, საიდენტიფიკაციო კოდი 203841833. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით და დაარსებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd. ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი პირი იყო ბ-ნი მი ენჰუა.

	წილები პროცენტულად 2018 წლის 31 დეკ მდგ	
აქციონერები	**2018**	**2017**
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	92.305%	92.305%
ბ-ნი მი ზაიქი	6.969%	6.969%
სხვა მცირე აქციონერები	0.726%	0.726%

ძირითადი საქმიანობა: ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული და საცალო საბანკო ოპერაციების განხორციელება საქართველოში. ბანკი საქართველოს ეროვნული ბანკის ("სებ") მიერ გაცემული სრული საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე საქმიანობას ახორციელებს 1993 წლიდან.

ბანკი დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემის მონაწილეა. სქემა შემოღებულ იქნა 2017 წლის 17 მაისს მიღებული „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის" შესახებ საქართველოს კანონით. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ" საქართველოს კანონის თანახმად, სადაზღვევო შემთხვევის, ანუ ლიკვიდაციის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების პროცესების დადგომისას, დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო იძლევა გარანტიას ფიზიკური პირების დეპოზიტების 100%-იან ანაზღაურებაზე, თითო პიზიკურ პირზე 5 000 ლარამდე თანხით.

ბანკს საქართველოში 22 (2017: 22) ფილიალი აქვს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს 463 თანამშრომელი ჰყავდა (2017: 399).

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი: ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი №1.

ანგარიშგების ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები წარმოდგენილია ათასი ქართული ლარით ("ლარი"), სხვაგვარად მითითებულის გარდა.

შვილობილი საწარმოები: წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს შემდეგ მთავარ შვილობილ საწარმოს:

			წილი % 31 დეკ.მდგ.	
სახელწოდება	**რეგისტრაციის ქვეყანა**	**მთავარი საქმიანობა**	**2018**	**2017**
შპს ბაზის ესეთ მენეჯმენტი ჰოლდინგი	საქართველო	აქტივების მართვა	100%	100%
სს ჰუალინგ დაზღვევა	საქართველო	დაზღვევა	100%	100%
სს BHL ლიზინგი	საქართველო	ლიზინგი	100%	100%

შპს ჰოლდინგი Basis Asset Management **"ბაზის ესეთ მენეჯმენტ" .** კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 404417984. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ქონების ფლობა ლიზინგით გასაცემად.

სს Hualing Insurance **"ჰუალინგ დაზღვევა"**. ჰუალინგ დაზღვევა დაარსდა 2017 წლის დეკემბერში და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით, და

შექმნილია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია არის სს "ბაზისბანკი", დაფუძნებული საქართველოში.

კომპანიის ძირითადი ბიზნეს-საქმიანობა არის სადაზღვევო ბიზნეს-ოპერაციების წარმოება საქართველოს ტერიტორიაზე. საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევის ზედამხედველობის სამსახურმა 2017 წლის 27 დეკემბრიდან კომპანიაზე გასცა სიცოცხლის და არა-სიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიები.

სს BHL Leasing **"ბი-ეიჩ-ელ ლიზინგი"**. კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრირაციის გამცემი ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტოფიკაციო კოდი 406233534. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. ბანკმა დააარსა ლიზინგის შვილობილი კომპანია 2018 წლის დეკემბერში, რათა მომხმარებელს შესთავაზოს ფინანსური ლიზინგის შემდეგი პროდუქტები:

- სატრანსპორტო საშუალებების ლიზინგი
- ძირითადი საშუალებების ლიზინგი (მოწყობილობა, დანადგარები, ტექნიკა და ა.შ.)
- შეღავათიანი აგროლიზინგი (APMA)
- ლიზინგი „აწარმოე საქართველოში" პროგრამის ფარგლებში
- გაყიდვები და უკულიზინგი

აბრევიატურები. წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებული აბრევიატურების ლექსიკონი მოცემულია განმარტება 43-ში.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფს საქმიანობა უხდება საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებსაც განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, მაგრამ განსხვავებული ინტერპრეტაციების და ხშირი ცვლილების საგანია, რაც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად სირთულეებს უქმნის საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებაში მოცემულია მენეჯმენტის შეფასებები ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნესგარემოს გავლენის შესახებ. მომავალში ბიზნესგარემო შეიძლება განსხვავებული იყოს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასების მიზნებისთვის ჯგუფი იყენებს დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს. ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, პროგნოზი და მისი ასრულების ალბათობა გაურკვევლობის მაღალი ხარისხით ხასიათდება, ამიტომ, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. განმარტება 35-ში მოცემულია დამატებითი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ("IFRS") შესაბამისად ისტორიული ღირებულების პრინციპით, რომელიც იცვლება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისა და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში (FVTPL) და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) აღებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ქვემოთ ახსნილია ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების შედგენისას. გარდა სააღრიცხვო პოლიტიკის

ცვლილებებისა, რომლებიც მოითხოვა 2018 წლის 1 იანვრიდან IFRS 9 და IFRS 15-ზე გადასვლამ, ეს პოლიტიკა განუხრელად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხ. განმარტება 5 და 35.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი საწარმოები ის საინვესტიციო ობიექტებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (ა) აქვს უფლებამოსილება, წარმართოს საინვესტიციო ობიექტების ის შესაბამისი საქმიანობა, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს მათ მოგებაზე; (ბ) ამ ობიექტებში მისი მონაწილეობიდან გამომდინარე, აქვს პოზიცია ან უფლება მათ ცვლად მოგებაზე და (გ) აქვს უნარი, გამოიყენოს მისი, როგორც ინვესტორის უფლებამოსილება, ზეგავლენა მოახდინოს ამ ობიექტების მოგების მოცულობაზე. ძირითადი უფლებების, მათ შორის, პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობა და ეფექტი მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ უფლება ძირითადი იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების გამოყენების პრაქტიკული უნარი ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობის წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას. ჯგუფს ინვესტიციის ობიექტზე უფლება შეიძლება ჰქონდეს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მას ობიექტის ხმის უფლებების უმრავლესობაზე ნაკლები ხმის უფლება აქვს. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლების სიდიდეს ხმის უფლებების მქონე სხვა პირების ავუარების სიდიდესა და დისპერსიასთან მიმართებაში, რითაც ადგენს, აქვს თუ არა ფაქტობრივი უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებასთან, ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ჯგუფს ხელს არ უშლის ინვესტიციის ობიექტის კონტროლში. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად ითვლება იმ დღიდან, როცა კონტროლი გადადის ჯგუფზე, და დეკონსოლიდირდება კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

ბუღალტრული აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება შვილობილი საწარმოების შეძენის აღრიცხვის მიზნით. საწარმოთა გაერთიანების დროს შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით შეძენის დღის მდგომარეობით, მიუხედავად არასაკონტროლო წილის მოცულობისა.

ჯგუფი ანგარიშობს იმ არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე მფლობელის წილს და მის მფლობელს ანიჭებს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილს ლიკვიდაციის შემთხვევაში ტრანზაქციის მიხედვით, ან: (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შეძენილი წმინდა აქტივების არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილით.

შეძენილი საწარმოსთვის გადაცემული ანაზღაურება იანგარიშება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული ინსტრუმენტების და გაწეული ან მიღებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის პირობითი ანაზღაურების შესახებ შეთანხმებებით გათვალისწინებული აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ არ მოიცავს შეძენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორიცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების ხარჯები. წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან; შესყიდვასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ტრანზაქციის ხარჯი აღიარდება ხარჯებში.

კომპანიათაშორის ტრანზაქციები, ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული მოგება გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული დანაკარგები, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამის, ერთიან სააღრიცხვო პროცედურებს.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულების მეთოდით ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ შვილობილ კომპანიაში გაკეთებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურდა, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა ინვესტიციის

საბალანსო ღირებულებასა და მის ანაზღაურებად ღირებულებას შორის. ანაზღაურებადი ღირებულება იანგარიშება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს სიდიდეს გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენების ღირებულება. წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღდგენილიყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებული იყო ინვესტიციის თანხის ასანაზღაურებლად, გაუფასურების ზარალის ბოლო აღიარების მომენტიდან.

სადაზღვევო კონტრაქტები. სადაზღვევო კონტრაქტებად განისაზღვრება კონტრაქტები, რომლებიც მოიცავენ მნიშვნელოვან სადაზღვევო რისკს კონტრაქტის დასაწყისში ან კონტრაქტები, სადაც კონტრაქტის ძალაში შესვლისას არსებობს კომერციული არსის სცენარი, სადაც სადაზღვევო რისკის დონე შეძლება მნიშვნელოვანი იყოს. სადაზღვევო რისკის მნიშვნელობა დამოკიდებულია როგორც სადაზღვევო შემთხვევის ალბათობაზე, ასევე მისი პოტენციური ზეგავლენის მასშტაბზე. იმის შემდეგ, რაც კონტრაქტი კლასიფიცირებულია, როგორც სადაზღვევო კონტრაქტი, ის დარჩება სადაზღვევო კონრტაქტად მისი მოქმედების ბოლომდე, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც სადაზღვევო რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში, და თუ ყველა უფლებები და მოვალეობები არ იქნება შეწყვეტილი ან ვადაგასული.

დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების აღიარება ხდება სადაზღვევო პოლისის საფუძველზე და შეფასება ხორციელდება პირველადი ღირებულებით. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების საბალანსო ღირებულება მოწმდება გაუფასურების კუთხით, როდესაც გარემოებები ან მოვლენები მიუთითებენ იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება ვერ ანაზღაურდება, გაუფასურების ზარალი კი აისახება მოგება-ზარალის შემადგენლობაში.

არასაკონტროლო წილების ყიდვა-გაყიდვა. ჯგუფი იყენებს ეკონომიკური ერთეულის მოდელს არასაკონტროლო წილების მფლობელების გარიგებების აღრიცხვისთვის. არასაკონტროლო წილების ნებისმიერი სხვაობა შესყიდული და საბალანსო ღირებულების შორის აღირიცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქცია უშუალოდ კალიტალის შემადგენლობაში. ჯგუფი სცნობს გაყიდული არასაკონტროლო წილების და საბალანსო ღირებულების შორის სხვაობას როგორც კაპიტალის ტრანზაქციას კაპიტალის ცვლილების ანგარიშში.

შვილობილი საწარმოების გაყიდვა. როცა ამა თუ იმ ობიექტზე ჯგუფის კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა წყდება, ამ ობიექტში დარჩენილი წილი ხელახლა იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო საბალანსო ღირებულებაში მომხდარი ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება, შემდგომში აღრიცხული, როგორც ასოცირებული კომპანია, ერთობლივი საწარმო ან ფინანსური აქტივი. გარდა ამისა, ამ ობიექტთან დაკავშირებით სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღირიცხება ისე, თითქოს ჯგუფმა პირდაპირ გაყიდა შესაბამისი აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღდგება მოგებაში ან ზარალში.

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაანგარიშების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის საფასური, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან რომელიც გადახდილია ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეებს შორის ორმხრივ ტრანზაქციაში გაანგარიშების დღეს. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე უკეთესი მტკიცებულება აქტიურ ბაზარზე მისი ფასია. აქტიური ბაზარი ის ბაზარია, რომელზეც აქტივებისა და ვალდებულებების ტრანზაქციები ხორციელდება ისეთი სიხშირით და მოცულობით, რომელიც საკმარისია ფასწარმოქმნის შესახებ მუდმივად ინფორმაციის მიღებისთვის. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ითვლება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის და ბიზნესერთეულის მფლობელობაში მყოფი რაოდენობის პროდუქტი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის

ასათვისებლად და ერთი ტრანზაქციის ფარგლებში ამ პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების მიცემამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც ბაზარზე სავაჭროდ არ არის განთავსებული, იანგარიშება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან, კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ, ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) გადაცემისთვის (კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ორმხრივ კომერციულ ტრანზაქციაში. ეს წესი გამოიყენება პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ამ ჯგუფის მართვას ახორციელებს კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ან კონკრეტული კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის მიმართ ბიზნესერთეულის წმინდა პოზიციის საფუძველზე, ამ ბიზნესერთეულის რისკების მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ამ საფუძველზე, აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ინფორმაციას აწვდის ბიზნესერთეულის მთავარ მენეჯმენტს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის, ფინანსური აქტივებით და ფინანსური ვალდებულებებით გამოწვეული კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ბიზნესერთეულის პოზიციის ხანგრძლივობა არსებითად იგივეა.

ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი „გაშლილი ხელის მანძილის“ (ე.წ. arm's length) პრინციპით შესრულებული ტრანზაქციების მოდელები ან ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების განხილვა, გამოიყენება იმ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის, რომლებზეც საერთაშორისო საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ მოიპოვება. სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგი დონეების მიხედვით: (ა) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ბ) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც ითვალისწინებს მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ, ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (გ) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს). ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა მოხდა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. იხ. 39-ე განმარტება.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გაყიდვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ საკომისიოებს,

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გადაცემის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება (AC) არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ძირითადი თანხის დაფარვები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალის რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული ტრანზაქციის ხარჯების ამორტიზაციას და დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, წარმოშობისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. აქტივებისათვის, რომლებიც იყო შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებით ("POCI") თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებას განიცდის საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ, ის იანგარიშება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდების მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები FVTPL -ით თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტით სხვა დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ მიმდინარე ბაზრების დაკვირვებად მაჩვენებლებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ECL რეზერვის აღიარება ხდება ფინანსური აქტივებისათვის, რომლების შეფასებაც ხდება AC-ს მიხედვით და სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება FVOCI-ს მიხედვით, რაც იწვევს მომენტალურ სააღრიცხვო დანაკარგებს.

ფინანსური აქტივების ყველა ის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც მოითხოვება მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში ("ჩვეულებრივი" შესყიდვა და გაყიდვა), აღირიცხება გარიგების დღეს, რომლის დროსაც ბანკი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ორგანიზაცია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე,

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ახდენს ფინანსური აქტივების შეფასების კლასიფიკაციას შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: FVTPL სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით,, FVOCI - სამართლიანი ღირებულება სხვა შემოსავლის საშულებით და AC - ამორტიზირებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (1) ჯგუფის შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელზე და (11) აქტივების ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები- კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი. ბიზნესი მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი აქტივებს რათა ფულადი ნაკადი აწარმოოს, იმის მიუხედავად, მიზნად აქვს ჯგუფს აღებული: (1) აქტივებიდან მიიღოს მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულის ნაკადები (“ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით”), ან (11) მიიღოს როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები , ასევე აქტივების გაყიდვიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები (“აქტივის ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით) ან, თუ არც (1) და არც (11) მოდელი არ არის გამოყენებული , მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც “სხვა” ბიზნესმოდელი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL).

ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) ჯგუფის მიერ განხორციელებული ყველა არსებული შესაბამისი აქტივობის მტკიცებულების საფუძველზე, რათა მიაღწიოს პორტფელისათვის დასახულ მიზანს, რომელიც გააჩნია შეფასების მომენტისათვის. ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას გასათვალისწინებელი ფაქტორები მოიცავს პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, ბოლო გამოცდილებას, თუ როგორ გროვდებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისათვის, როგორ ფასდებოდა და იმართებოდა რისკები, როგორ ფასდება აქტივების ეფექტურობა და როგორ ხორციელდება მენეჯერების კომპენსაცია. მიმართეთ კრიტიკული მოსაზრებების განმარტება 4-ს, რომელიც გამოიყენება ჯგუფის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას მისი ფინანსური აქტივებისათვის.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როცა ბიზნესმოდელი ითვალისწინებს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობას და გაყიდვას, ჯგუფი აფასებს, ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). როცა დგინდება მათი ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI მახასიათებლის შესაბამისია თუ არა, ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეიცავს წარმოებულებს, განიხილება მთლიანობაში. შეფასების დროს, ჯგუფი ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ძირითადი დაკრედიტების პირობებს, ანუ პროცენტი შეიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის ანაზღაურებას, ფულის დროით ღირებულებას, სხვა ძირითად დაკრედიტების რისკებს და მოგების მარჟას. როდესაც სახელშეკრულებო პირობები ქმნის რისკის პოზიციას ან ცვალებადობას, რომელიც შეუთავსებელია ძირითადი დაკრედიტების პირობებთან, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება FVTPL-ის მიხედვით. SPPI შეფასება ხორციელდება აქტივის პირველადი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი ხელახალი შეფასება. ფინანსური აქტივების SPPI ტესტირებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხ. განმარტებაში 0. =

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება პორტფელის მთლიანობაში მართვის ბიზნესმოდელი. რეკლასიფიკაციას პერსპექტივის ეფექტი აქვს და ხდება ბიზნესმოდელის ცვლილების შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. კომპანიას ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შედარებით პერიოდებში არ შეუცვლია და რეკლასიფიკაცია არ განუხორციელებია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის რეზერვი ECL-ისათვის (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები). ჯგუფი წინასწარ აფასებს ECL-ს, AC-ით და FVOCI-ით სავალო ინსტრუმენტებისთვის და ასევე სასესხო ვალდებულებებით და ფინანსური გარანტიებით გამოწვეული პოზიციებისთვის. ჯგუფი აფასებს ECL-ს და აღიარებს კრედიტების დანაკარგების რეზერვებს ყოველ საანგარიშო თარიღისათვის. ECL-ის მაჩვენებელი ასახავს: (ა) მიუკერძოებლობას და შეწონილი თანხის ალბათობას, რომელიც დგინდება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასების გზით; (ბ) ფულის დროით ღირებულებას, (გ) ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ყოველგვარი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და სამომავლო პირობების პროგნოზების თაობაზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულს.

AC-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიებისთვის, ECL-ის ცალკე რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში ცალკე აღიარდება, როგორც ვალდებულება. FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ცვლილებები ამორტიზებულ ღირებულებაში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები, აღიარებულია მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების სხვა ცვლილებები კი აღიარებულია OCI-ში, როგორც მოგებას გამოკლებული დანაკარგები სავალო ინსტრუმენტებზე FVOCI-ით.

ჯგუფი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკის მიხედვით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1 ეტაპზე. 1 ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე ECL ითვლება თანხით, რომელიც უდრის არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის ნაწილს, რომელიც გამომდინარეობს მომდევნო 12 თვეში ან ვადის ბოლომდე მოსალოდნელი დეფოლტის მოვლენებიდან, თუ უფრო მოკლეა. („12-თვიანი ECL) თუ ჯგუფი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას (“SICR”), აქტივი 2 ეტაპზე გადადის და მისი ECL ითვლება არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ბოლომდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების, თუ ასეთი არის, გათვალისწინებით („არსებობის მთელი პერიოდის ECL“). იმისთვის, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდა, იხ. განმარტება 35. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკის მიხედვითაა გაუფასურებული, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი ECL ითვლება, როგორც არსებობის მთელი პერიოდის ECL. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული დეფინიცია იხ. განმარტებაში 35. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, (“POCI აქტივები”), ECL ყოველთვის ითვლება, როგორც არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL. განმარტება 35 გვთავაზობს ინფორმაციას მონაცემების, ვარაუდების და საპროგნოზო ტექნიკის შესახებ, რომლებიც ECL-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როგორიცაა საკრედიტო ბარათები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება შეიცავდნენ სესხის და აუთვისებელი ვალდებულების კომპონენტს, ჯგუფი არსებობის მოსალოდნელი მთლიანი პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების განსაზღვრისთვის გამარტივებულ მეთოდს იყენებს. ფინანსური გარანტიების და საკრედიტო ვალდებულებებისთვის, ECL-ის რეზერვი „ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვების“ დოკუმენტში განცხადდება, როგორც ვალდებულება.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, შემდეგი მაჩვენებლები გამოიყენება: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება და ჩამოწერის დღეს უზრუნველყოფის არარსებობა. ბანკი ასევე ჩამოწერს სესხებს, რომლებიც უზრუნველყოფილი იყო, მაგრამ ვადაგადაცილებული ვალდებულების აღსრულების პროცესი დასრულებულია და ყველა არსებული უზრუნველყოფა გაყიდულია აუქციონზე, ან დასაკუთრებულია. დარჩენილი არაუზრუნველყოფილი ვალდებულება ჩამოიწერება, მაშინაც კი, როცა ჩამოწერის მომენტისთვის ვალდებულების ვადაგადაცილებული ნაწილი არ არსებობს. ექსპერტული რეკომენდაციის მიხედვით, ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როცა ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, ან მოსალოდნელი ამოღება უმნიშვნელოა დარჩენილ ვალდებულებასთან შედარებით.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და თან 1) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან 2) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს არც ასხვისებს და არც ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება, როცა კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები - მოდიფიკაცია. ხანდახან ჯგუფი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებზე ხელახლა მოლაპარაკებას მართავს ან სხვაგვარად ცვლის მათ. ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის მოდიფიკაცია მნიშვნელოვანია თუ არა, სხვა ფაქტორებს შორის შემდეგის გათვალისწინებით: ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგალითად, მოგების წილი ან მოგება საკუთარ კაპიტალზე), საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება, ორი ან მეტი ფინანსური აქტივის აგრეგირება ერთ ფინანსურ აქტივად ან ფინანსური აქტივების სხვა ტიპის კონსოლიდაცია, ფინანსური აქტივები, რომელსაც არ აქვს წინასწარგანსაზღვრული ფულადი ნაკადები, ერთმანეთს ჩაანაცვლებს გრაფიკით ან პირიქით, როცა ფულად ნაკადებზე უფლებები თავდაპირველ კონტრაგენტებს შორის ამოიწურება იმის გამო, რომ თავდაპირველ დებიტორს ჩაანაცვლებს ახალი (თუ ორივე დებიტორი საერთო კონტროლის ქვეშ არაა), ცვლილება ვალუტის დენომინაციაში, ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკთან, ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როცა მსესხებელი არ არის ფინანსური სიძნელეების წინაშე.

თუ მოდიფიცირებული პირობები ძირეულად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს, და აღიარებს ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. აღიარების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად საბოლოოდ გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დადგენისთვის, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, ძირეულად მოდიფიცირებულ აქტივს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ განსხვავების არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ მიეწერება.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ისეთ სიტუაციაში, სადაც აღიარების შეწყვეტა გამოწვეული იყო კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების გაკეთების უუნარობით, ჯგუფი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რითაც აფასებს, აქტივის რისკები და სარგებელი ძირეულად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი ძირეულად არ იცვლება, მოდიფიცირებული

აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველისგან და მოდიფიკაცია არ სრულდება აღიარების შეწყვეტით. ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ბრუტო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით POCI ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები - გაანგარიშების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც საბოლოოდ AC-ით დათვლილი, გარდა, 1) FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება დერივატივებზე, რეალიზაციისთვის განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ. ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციებზე), შემსყიდველის მიერ აღიარებულ ვალდებულებებზე ბიზნესკომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და 2) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ჯგუფის სავალო ინსტრუმენტების თავდაპირველი კრედიტორებს შორის ძირეულად განსხვავებული პირობების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების ძირეული მოდიფიკაციები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები ძირეულად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები, მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, გასათვალისწინებელია სხვა ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორიცაა ინსტრუმენტის ვალუტა, საპროცენტო განაკვეთის ტიპების ცვლილება, ინსტრუმენტის ახალი კონვერსიის მახასიათებლები და სესხების კოვენანტების ცვლილება. თუ სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც ამოწურული, შესაბამისი ხარჯები და საკომისიოები აღიარდება, როგორც ამოწურვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ ურთიერთგაცვლა და მოდიფიკაცია არ აღიარდება ამოწურვად, ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება გაწეული ხარჯებით და საკომისიოებით და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების არსებობის დარჩენილ პერიოდზე.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ სრულდება ამოწურვით, აღირიცხება, როგორც პროგნოზის ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, შესაბამისი მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებების განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციებს არ მიეწერება.

დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები. დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები მოიცავს გამოუშვებელი პრემიების რეზერვებს, ზარალების რეზერვებს და ვადაგაუსვლელ რისკს, ასევე გადამზღვევი კომპანიებისთვის გადასახდელ თანხებს. გამოუშვებელი პრემიების რეზერვი აღიარდება, როცა ფორმდება ხელშეკრულებები და პრემიები აღირიცხება, და მოგება-ზარალში ცხადდება, როგორც სადაზღვევო შემოსავალი ხელშეკრულების პირობით. ზარალების რეზერვები მოიცავს განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვების, გაწეულ, მაგრამ არა განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვებს, ზარალების დამუშავების ხარჯების რეზერვებს. განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებული რეზერვები განისაზღვრება ინდივიდუალური შეფასებით. ზარალების დამუშავების ხარჯების და გაწეული, მაგრამ განუსაზღვრელი ზარალების განსაზღვრისას გამოიყენება აქტუარული მეთოდები. თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, გამოუშვებელი პრემიის საბალანსო ღირებულება ანგარიშდება აქტიურ პოლისებზე დაზღვევის პერიოდის და პოლიცის ვადის გასვლამდე დარჩენილი დროის მიხედვით. ჯგუფი ვადაგაუსვლელ რისკებს აფასებს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც საზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას.

გამოუშვებელი პრემიის რეზერვს, ზარალების რეზერვებს და მოსალოდნელ ზარალებს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში პრემიის დანაკლისის რეზერვის შექმნით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადამზღვევ კომპანიებზე გადასახდელი თანხები აღიარდება დარიცხვის მეთოდით და ანგარიშდება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები ის პუნქტებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკთაშორის განთავსებებს და რეპო და უკურეპო ხელშეკრულებებს სხვა ბანკებთან, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფული და ფულის ეკვივალენტები“ როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ისე ფულადი ნაკადების მოძრაობის განცხადების მიზნებისთვის. ფული და ფულის ეკვივალენტები AC-ით აღირიცხება, რადგან: 1) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ინკასაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშში ასახული ჩეკების გადახდები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ტრანსფერებს, მათ შორის, ჯგუფის კონტრაგენტების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან დაკრედიტებულ და ჯგუფის მიერ ფლობილ თანხებს, მაგ., სესხის საპროცენტო შემოსავლებს ან სესხის ძირითად თანხას, რომლის ამოღება ხდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან, ან პროცენტის დაფარვას ან სესხის გაცემებს, რომლებიც დაკრედიტდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე, რაც წარმოადგენს ფულს და ფულის ეკვივალენტებს კლიენტის პერსპექტივიდან.

ფულადი სახსრები სებ-ში. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც არ შეიძლება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის და ამიტომ, ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგების მიზნებისთვის, არ მიიჩნევა ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როცა ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, როცა: 1) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში გაკეთებულ ინვესტიციებს აკლასიფიცირებს, როგორც AC-ით, FVOCI-ით ან FVTPL-ით აღრიცხულს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია AC-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და როცა ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის FVTPL დანიშნულების, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია FVOCI-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაცია და გაყიდვაა, როცა ასეთი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ არ არის FVTPL დანიშნულების. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით პროგნოზირებული გაუფასურების რეზერვი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება OCI-ში. როცა სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარება წყდება, ადრე OCI-ში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი OCI-დან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში აღირიცხება FVTPL-ით, თუ ისინი არ აკმაყოფილებს AC-ის ან FVOCI-ის კრიტერიუმებს. ჯგუფს ასევე შეუძლია ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში FVTPL დანიშნულება მიანიჭოს თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ალტერნატივის არჩევა მნიშვნელოვნად შეამცირებს ბუღალტრულ შეუსაბამობას იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის,

რომლებიც აღიარდება ან ანგარიშდება სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძვლებით.

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეესაბამება წილის დეფინიციას ემიტენტის პერსპექტივიდან, ანუ ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეიცავს ნაღდი ფულის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულებას და ეს ემიტენტის წმინდა აქტივებში ნარჩენი ინტერესის დასტურია, ჯგუფის მიერ მიიჩნევა წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციად. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ითვლება FVTPL-ით, გარდა შემთხვევებისა, როცა თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულებას ანიჭებს. ჯგუფის პოლიტიკაა, წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულება მიანიჭოს, როცა ამ ინვესტიციებს სტრატეგიული დანიშნულება აქვს და არა მხოლოდ საინვესტიციო მოგების მიღების მიზნითაა აღრიცხული. როცა არჩევანი FVOCI-ის სასარგებლოდ კეთდება, სამართლიანი ღირებულების მოგება და ზარალი აღიარდება OCI-ით და საბოლოოდ არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, მათ შორის არც გასხვისებისას. გაუფასურების ზარალი და მათი ამობრუნება, თუ ასეთი არის, არ ითვლება სამართლიან ღირებულებაში სხვა ცვლილებებისგან განცალკევებით. დივიდენდები კვლავ აღიარდება მოგება-ზარალში, როცა დგინდება ჯგუფის მიერ გადახდების მიღების უფლება, გარდა შემთხვევებისა, როცა ისინი ინვესტიციის ამოღებას წარმოადგენს და არა ამ ინვესტიციიდან მოგებას.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ჩაიწერება, როცა ჯგუფი გასცემს ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესასყიდად ან წარმოშობისთვის. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და ავანსებს აკლასიფიცირებს ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში: 1) AC - სესხები, რომლებიც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და სესხები, რომლებსაც თვითნებურად არ მიენიჭება FVTPL დანიშნულება, და 2) FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს SPPI ტესტს ან სხვა AC ან FVOCI კრიტერიუმებს ითვლება FVTPL-ით.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო ECL მოდელების მიხედვით. განმარტება 35 შეიცავს ინფორმაციას ECL გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და პროგნოზების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. თავდაპირველად აქტივები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შეიტანება კატეგორიაში „შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა“, „სხვა ფინანსური აქტივები,“ „საინვესტიციო ქონება“ ან „სასაქონლო-მატერიალური მარაგები“ სხვა აქტივებში, გააჩნია მათ ბუნებას და ჯგუფის მიზანს ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. საბოლოოდ, ისინი წინასწარ ითვლება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივების მარაგები აღირიცხება უმცირესი ღირებულებით, ანუ წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით. სარეალიზაციო ან გრძელვადიან აქტივებთან და გასხვისების ჯგუფებთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკას ჯგუფი იყენებს დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაზე, როცა ამგვარი კლასიფიკაციისთვის შესაბამისი პირობები დაცულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

სასესხო ვალდებულებები. ჯგუფი გასცემს ვალდებულებებს სესხებზე. ეს ვალდებულებები გამოუთხოვადი ან გამოთხოვადია მხოლოდ მატერიალურ უარყოფით ცვლილებასთან მიმართებაში. ამგვარი ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რაც როგორც წესი დასტურდება მიღებული საკომისიოებით. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით ვალდებულების არსებობის პერიოდში, გარდა სესხების წარმოშობის ვალდებულებებისა, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ დაკრედიტების ხელშეკრულებას დადებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას წარმოშობიდან მოკლე ვადაში; ამგვარი სასესხო ვალდებულების საკომისიოები გადავადდება და შეიტანება სესხის საბალანსო ღირებულებაში თავდაპირველი აღიარებისას. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებები ითვლება 1) თავდაპირველი აღიარების თანხის დარჩენილი

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაამორტიზებული ბალანსით, პლუს 2) ზარალის რეზერვის თანხით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით, თუ ვალდებულება ითვალისწინებს სესხის გაცემას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე ქვემოთ, რა შემთხვევაშიც დათვლა ხდება ამ ორი თანხიდან უმაღლესით. სასესხო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას. იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც მოიცავს როგორც სესხს ისე აუთვისებელ ვალდებულებას და როცა ჯგუფს არ შეუძლია ცალკე განსხვავოს აუთვისებელი ვალდებულების და სესხის კომპონენტის ECL, აუთვისებელი ვალდებულების ECL აღიარდება სესხზე ზარალის რეზერვთან ერთად. რამდენადაც კომბინირებული ECL-ები აჭარბებს სესხის ბრუტო საბალანსო ღირებულებას, ისინი აღიარებულია ვალდებულებად.

ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები მოითხოვს, რომ ჯგუფმა სპეციალური გადახდები გააკეთოს, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაუროს მის მიერ გაწეული ზარალი, რომელიც გამოიწვია კონკრეტული დებიტორის მიერ ვადადამდგარი ვალდებულების გაუსტუმრებლობამ სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი ან მოდიფიცირებული პირობების თანახმად. ფინანსური გარანტირები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რისი დასტურიცაა მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) გარანტირებული პოზიციის ზარალის რეზერვის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ზარალის მეთოდით და 2) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას. ამასთან, ECL ზარალის რეზერვი აღიარდება იმ მისაღები საკომისიოებისთვის, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში აღიარებულია, როგორც აქტივი.

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც ითვალისწინებს კომპენსაციას იმ შემთხვევებში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს კონტრაქტით დაკისრებულ ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით არაფინანსური ეფექტიანობის რისკი გადაეცემა საკრედიტო რისკთან ერთად. ეფექტიანობის გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ადასტურებს მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას და 2) თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კონტრაქტზე ანგარიშსწორებისთვის საჭირო დანახარჯის საუკეთესო წინასწარი შეფასება, დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებით. როცა ჯგუფს კონტრაქტით მინიჭებული აქვს უფლება, ეფექტიანობის გარანტიის კონტრაქტების ანგარიშსწორებისთვის გადახდილი თანხების ამოსაღებად მიმართოს კლიენტს, ეს თანხები გარანტიის მიმღებისთვის ზარალის ანაზღაურების გადაცემისას აღიარდება, როგორც აქტივი. ეს საკომისიოები აღიარდება მოგება-ზარალის „საკომისიო შემოსავლების“ კატეგორიაში.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს გაქირავებიდან შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის, ან ორივე მიზნით, და რომელიც ჯგუფის მიერ არ არის დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს აქტივებს მშენებლობის პროცესში, რომელიც მომავალში გამოიყენება საინვესტიციო ქონებად.

საინვესტიციო ქონება განცხადებულია თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა. თუ არსებობს იმის მინიშნება, რომ საინვესტიციო ქონება შეიძლება გაუფასურდეს, ჯგუფი წინასწარ აფასებს იმ თანხას, რომელსაც რეალიზაციიდან ამოიღებს, როგორც უმაღლესს ამ სიდიდეებიდან: გამოყენების ღირებულებაზე უფრო მაღალი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით. საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება იწერება ანაზღაურებადი ღირებულების სიდიდით, წლის მოგება-ზარალში გატარებით. წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ აქტივის ამოღებადი თანხის დასადგენად გაკეთებული წინასწარი შეფასებები მნიშვნელოვნად შეიცვალა.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ქირიდან მიღებული შემოსავალი წლის მოგება-ზარალში იწერება სხვა საოპერაციო შემოსავლის

კატეგორიაში.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა განცხადდება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა, გარდა იმ შენობა-ნაგებობებისა, რომლებიც განცხადებულია გადაფასებული თანხებით, როგორც ქვემოთაა აღწერილი.

საკმაო რეგულარულობით, შენობები გადაფასებას ექვემდებარება, რათა ზუსტად იყოს ცნობილი, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც დადგინდებოდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებისას. საბალანსო ღირებულების ზრდა, რომელსაც გადაფასებისას აქვს ადგილი, კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში და ზრდის გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. შემცირება, რომელიც აოფსეტებს იმავე აქტივის წინა ზრდებს, აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და ამცირებს ადრე აღიარებულ გადაფასების ნამეტს კაპიტალში; ყველა სხვა შემცირება აღირიცხება წლის მოგება-ზარალში. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასების რეზერვი, რომელიც კაპიტალშია შეტანილი, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში, როცა გადაფასების ნამეტი რეალიზდება აქტივის აქტიური მოხმარებიდან გამოსვლის ან გასხვისებისას. თუ არ არსებობს სამართლიანი ღირებულების ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულება, მაშინ სამართლიანი ღირებულება წინასწარ ფასდება შემოსავლის მიდგომის გამოყენებით. მენეჯმენტმა განაახლა მიწის და შენობების საბალანსო ღირებულება, რომელიც დაითვალა საანგარიშო პერიოდის ბოლოდ გადაფასების მოდელის გამოყენებით, ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულებით და კმაყოფილია, რომ განახლებული სამართლიანი ღირებულების დასაბუთებისთვის საკმარისი საბაზრო მტკიცებულება არსებობს.

მცირე შეკეთებების ხარჯები და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები მათი გაწევისას ტარდება. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის დიდი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზაციას გადის, გამოცვლილი ნაწილი კი აღირიცხება, როგორც აქტიური მოხმარებიდან გამოსული.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, მენეჯმენტი აფასებს, არის თუ არა შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გაუფასურების რამე ნიშნები. თუ არის, მენეჯმენტი წინასწარ აფასებს ამოსაღები თანხის ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება, როგორ აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს მაჩვენებელს გამოკლებული გასაყიდი ხარჯები და ღირებულების გამოყენებული სიდიდე. საბალანსო ღირებულება მცირდება ამოსაღებ თანხამდე და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება გაუფასურების ზარალი იმ ოდენობით, რომ აჭარბებდეს კაპიტალში აღიარებულ გადაფასების ნამეტს. აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ დაფიქსირდება ცვლილებები ღირებულების გამოყენებული სიდიდის ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გასაყიდი ხარჯების პროგნოზირებისთვის გამოყენებულ მაჩვენლებლებში.

გასხვისებისას მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც დადგინდება შემოსული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (სხვა ოპერაციულ შემოსავალში ან ხარჯებში).

ცვეთა. ცვეთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვეთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
შენობა-ნაგებობები	50
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობა	5

კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	
ავტოტრანსპორტი	1 და 7 წლამდე
სხვა	5
	10

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის ის საპროგნოზო თანხა, რომელსაც ჯგუფი აქტივის რეალიზაციიდან ამჟამად მიიღებდა, გამოკლებული გასხვისების შესაძლო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ასაკიანია და იმ მდგომარეობაშია, რომ მოსალოდნელია, სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლო პერიოდი ჰქონდეს.

აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადა განიხილება და თუ საჭიროა კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და უმთავრესად მოიცავს კაპიტალიზირებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და ლიცენზიებს. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენისას და სასარგებლო მდგომარეობაში მოყვანისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ჯგუფის მიერ კონტროლირებად, იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აისახება როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ კი არსებობს დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის მოპოვების ალბათობა. რომელიც აღემატება გაწეულ ხარჯებს. გაწეული ხარჯების საფუძველზე. კომპიუტერულ პროგრამებთან დაკავშირებული სხვა ყველა ხარჯი, მაგალითად მათი ტექნიკური მომსახურება, აღირიცხება ამგვარი ხარჯების გაღებისას. კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამებს ამორტიზაცია ერიცხება სწორხაზოვან საფუძველზე მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რომელიც 10 წელს შეადგენს.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე იჯარაში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკისა და სარგებლის მეიჯარიდან ჯგუფისთვის გადაცემას, მთლიანი გადახდილი საიჯარო თანხები აღირიცხება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში (საიჯარო ხარჯი) სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში.
სხვა ხელშეკრულებებში შეტანილი იჯარები გამოცალკევებულია, თუ (ა) გარიგების შესრულება დამოკიდებულია კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და (ბ) გარიგება ითვალისწინებს აქტივით სარგებლობის უფლების გადაცემას. საოპერაციო იჯარის ფარგლებში აქტივის იჯარით გაცემისას, საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე მისაღები თანხების აღიარება ხდება საიჯარო შემოსავლის სახით, სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე იჯარის ხელშეკრულების მიხედვით, რომელიც გადაცემს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკებს და სარგებელს მოიჯარეს, და იჯარით გადაცემული აქტივები აისახება როგორც ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება და აისახება სამომავლო იჯარის გადასახადების მიმდინარე ღირებულებით. ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება თავდაპირველად აღიარდება დასაწყისში (იჯარის ვადის დაწყებისთანავე) თავდაპირველად დაწესებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის ხელშეკრულების ადრინდელი თარიღი და მხარეების მიერ კონტრაქტის ძირითადო დებულებების მიღების თარიღი).

მთლიანი მისაღები შემოსავლებისა და დღევანდელი ღირებულების სხვაობა წარმოადგენს არაგამომუშავებულ ფინანსურ შემოსავალს. აღნიშნული შემოსავალი ექვემდებარება აღიარებას იჯარის ვადის განმავლობაში წმინდა ინვესტიციების (დაბეგვრამდე) მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მოგების მუდმივ პერიოდულ ნორმას. დამატებითი ხარჯები, დაკავშირებული იჯარის ორგანიზებასთან და მოლაპარაკების ჩატარებასთან, შედის ფინანსური იჯარის დებიტორული დავლიანების პირველად შეფასებაში და ამცირებს იჯარის პერიოდში აღიარებულ მოგების თანხას. იჯარის ფინანსური მოგება აისახება სხვა საოპერაციო მოგებათა შემადგენლობაში წლიური მოგება-ზარალის ნაწილში.

საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის აღიარება ხორციელდება საერთო ECL(მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) მოდელის შესაბამისად. ECL-ი დგინდება იგივე მეთოდით. რაც სესხებისათვის და ავანსებისათვის, რომლების შეფასება ხდება AC (ამორტიზირებული ღირებულების) -ში და აღირიცხება სარეზერვო ანგარიშით დებიტორული დავალიანების სუფთა საბალანსო ღირებულების ჩამოწერისათვის მოყვანილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ღირებულებაში, ფინანსური იჯარით გათვალისწინებული დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთით. სამომავლო სავარაუდო ფყლადი ნაკადები ასახვა ფულად ნაკადებს, რომლებიც ჩნდება აქტივების შეძენა-გაყიდვების შედეგად, რომლებიც ექვემდებარება იჯარას.

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები), რომლებიც შესაძლოა მოიცავდეს როგორც არაბრუნვად ისე ბრუნვად აქტივებს, კლასიფიცირდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში როგორც "გასაყიდად არსებული არაბრუნვადი აქტივები", თუკი მათი საბალანსო ღირებულება იქნება დაფარული ძირითადად გაყიდვის ტრანსაქციის მეშვეობით, მათ შორის აქტივებილ მფლობელ შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვის ჩათვლით, 12 თვის განმავლობაში საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. აქტივები ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, თუ კი ყველა მომდევნო პირობა დაკმაყოფილებულია: (ა) აქტივები ხელმისაწვდომია მყისიერი გაყიდვისთვის ახლანდელ პირობებში; (ბ) ჯგუფის მენეჯმენტის ამტკიცებს და ინიციირებს მყიდველის მოპოვების აქტიურ პროგრამას;(გ) აქტივები აქტიურად იყიდება გონივრულ ფასში; (დ) გაყიდვა მოსალოდნელია ერთ წლის განმავლობაში: და € ნაკლებად მოსალოდნელია, რომ გაყიდვების გეგმაში იქნება შეტანილი მნიშვნელოვანი ცვლილებები ან, რომ გეგმა იქნება გაუქმებული. არაბრუნვადი აქტივები და განკარგვის ჯგუფები, კლასიფიცირებული, როგორც გასაყიდად არსებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის მიმდინარე პერიოდისათვის არ არის რეკლასიფიცირებული ან ხელმეორედ წარმოდგენილი ფინნასური მდგომარეობის შედარებით ანგარიშში მიმდინარე პერიოდის კლასიფიკაციის ამსახველად.

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გასხვისების ჯგუფები მთლიანობაში ანგარიშდება მათი უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებები იწერება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გაიცემა ჯგუფზე კონტრაგენტი ბანკების მხრიდან. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება AC-ით. თუ ჯგუფი შეისყიდის მის საკუთარ ვალს, ვალდებულება მოიხსნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა შეიტანება ვალის ადრეული გაუქმებით გამოწვეულ მოგებაში ან ზარალში.

კლიენტთა ანგარიშები. კლიენტთა ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფო ან კორპორაციული კლიენტების არაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხება AC-ით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, სავალუტო ხელშეკრულებების, საპროცენტო განაკვეთების ფიუჩერსების, ფორვარდული გარიგებების, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების სვოპების და სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის ოფციონების ჩათვლით, სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

ჯგუფი ახდენს კონტრაგენტ ბანკებთან არსებული სესხების ოფსეტირებას ვალუტების უერთიერთგაცვლის მიზნით. იურიდიული თვალსაზრისით განცალკევებული ასეთი სესხები აგრეგირდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სვოპი), სადაც 1) სესხები გაიცემა ერთდროულად, 2) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, 3) არის ერთი და იგივე რისკის ქვეშ და 4) არ არსებობს ასეთი ტრანზაქციების ცალკე სტრუქტურირების ბიზნეს-საფუძველი.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღრიცხულია აქტივების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითი რიცხვია, და ვალდებულების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითი რიცხვია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები შეიტანება წლის მოგება-ზარალში (მოგებას გამოკლებული დანაკარგები წარმოებულებზე). ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულია იმ კანონმდებლობის თანახმად, რომელიც ძალაშია, ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ტრანზაქციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის თანხა, რომელიც გადასახდელია საგადასახადო ორგანოებისთვის, ან ამოსაღებია მათგან, მიმდინარე და წინა პერიოდების დაბეგვრად მოგებასთან ან დანაკარგებთან დაკავშირებით. დაბეგვრადი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა წინასწარ შეფასებებს, თუ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ავტორიზებულია შესაბამის საგადასახადო ორგანოებში გაგზავნამდე. გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა ჩაიწერება ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯების კატეგორიაში.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებების გამოყენებით.

თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროებითი განსხვავებებისთვის ისეთ ტრანზაქციებში, რომელიც არ არის ბიზნესის კომბინაცია, თუ ტრანზაქცია, როცა თავდაპირველად აღირიცხება, არ ახდენს გავლენას არც აღრიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული გადასახადის ნაშთები ითვლება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც ძალაშია ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, და რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ძალაში იქნება იმ პერიოდში, როცა დროებითი განსხვავებები ამობრუნდება ან საგადასახადო ზარალის გადასატანების უტილიზაცია მოხდება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განეტოვდება მხოლოდ ჯგუფის ცალკეული კომპანიების შიგნით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გაქვითვადი დროებითი განსხვავებების და საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის აღირიცხება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არის ალბათობა, რომ იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომლიდანაც მოხდება გაქვითვა.

გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღიარდება შესყიდვისშემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე და სხვა შესყიდვისშემდგომ ცვლილებებზე შვილობილი კომპანიების რეზერვებში, როცა ჯგუფი აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის დივიდენდების პოლიტიკას და როცა არის ალბათობა, რომ პროგნოზირებად მომავალში განსხვავება არ ამობრუნდება დივიდენდების სახით ან სხვაგვარად.

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები. ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები გაურკვეველი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. ისინი დაირიცხება, როცა ჯგუფს აქვს წარსულის მოვლენებით გამოწვეული მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, როცა არის

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ალბათობა, რომ ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის სახით არსებული რესურსების გადინება და როცა შეიძლება ვალდებულების სანდო ოდენობის განსაზღვრა.

საქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. უშუალოდ ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები ნაჩვენებია კაპიტალში,

როგორც გამოქვითვა მიღებული ანაზღაურებიდან, დაბეგვრის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების ზემოთ მიღებული სამართლიანი ღირებულების თანხა იწერება კაპიტალში, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები იწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როცა ისინი დეკლარირდება. ბანკის კანონით მოთხოვნილი სააღრიცხვო დოკუმენტები წარმოადგენს მოგების განაწილების და სხვა ასიგნებების საფუძველს.

საპროცენტო მოგების და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი იწერება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა FVTPL-ით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის მეთოდით და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის კონტრაქტის საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, (როგორც საპროცენტო მოგების და ხარჯის ნაწილი) რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიბმული საკომისიოები მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებიც კომპანიამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემული სესხებისთვის მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ სასესხო ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი სასესხო ვალდებულებების FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების დანიშნულებას არ ანიჭებს.

იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც წარმოშობილი ან შესყიდული საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტებს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობას (მათ შორის თავდაპირველად მოსალოდნელ საკრედიტო რისკების დანაკარგებს) სამართლიან ღირებულებაზე თავდაპირველი აღიარებისას (როგორც წესი, წარმოდგენილია შესასყიდი ფასით). შედეგად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით.

საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე 1) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპის), რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება AC-ზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით, ECL რეზერვის გამოკლებით, და 2) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, რისთვისაც საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება AC-ით.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში წრფივი მეთოდით მომსახურების გაწევის პარალელურად, როცა კლიენტი ერთდროულად მიიღებს და მოიხმარს ჯგუფის მუშაობის შედეგად მიღებულ სარგებელს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს ანგარიშის წარმოების პერიოდულ საკომისიოებს, ანგარიშის მომსახურების საკომისიოებს და ა.შ. ცვლადი საკომისიოები აღიარდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მენეჯმენტი გადაწყვეტს, რომ არსებობს დიდი ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი ამობრუნება არ მოხდება.

სხვა საკომისო შემოსავალი აღიარდება ისეთ დროს, როცა ჯგუფი დააკმაყოფილებს ეფექტიანობის ვალდებულებას, როგორც წესი, მიმდინარე ტრანზაქციის შესრულების შემდეგ. მიღებული ან მისაღები საკომისიოს თანხა წარმოადგენს იმ მომსახურების ტრანზაქციის ფასს, რომელიც აშკარად ეფექტიანობის მოვალეობის შესრულებას წარმოადგენს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს კლიენტის სახელით უცხოური ვალუტის ყიდვის ან გაყიდვის ორგანიზების საკომისიოს, საგადახდო ტრანზაქციების დამუშავების საკომისიოს, ნაღდი ფულით ანგარიშსწორების საკომისიოს, ინკასაციის ან ნაღდი ფულის განაწილების საკომისიოს, ასევე მესამე მხარესთან მოლაპარაკებით ან ამ

მოლაპარაკებაში მონაწილეობით გამოწვეულ საკომისიოს, მაგალითად სესხების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის შესახებ, ან ბიზნესის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ. სესხების სინდიცირების საკომისიოები აღიარდება შემოსავლად, როცა სინდიკაცია დასრულდება და ჯგუფი თავისთვის არ იტოვებს სესხის არცერთ ნაწილს, ან იტოვებს ნაწილს იმავე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც სხვა წევრებისთვისაა განსაზღვრული.

წმინდა სადაზღვევო შემოსავლები. წმინდა გამოშვებული სადაზღვევო პრემიები აღიარდება პოლისის გაცემისას და და მიიღება პროპორციულად შესაბამისი პოლისის ვადის პერიოდში. გამოშვებული პრემიები ასახავს პერიოდის განმავლობაში დაწყებულ საქმეს და გამორიცხავს გაყიდვებიდან წარმოშობილ გადასახადებს ან მოსაკრებლებს.

გამოუშვებელი პრემიების რეზერვები. მოზიდული პრემიების ის პროპორცია, რომელიც მომდევნო პერიოდებს მიეწერება, გადავადდება, როგორც გამოუშვებელი პრემია. გამოუშვებელი პრემიის რეზერვის ცვლილება მოგება-ზარალში გადაიტანება იმ თანმიმდევრობით, რომლითაც შემოსავალი აღიარდება რისკის პერიოდში, ან ანუიტეტებისთვის მოსალოდნელი სარგებლის გადახდის მიხედვით.

წმინდა სადაზღვევო ზარალები. სადაზღვევი ზარალები, რომლებიც დადგა, მოიცავს პერიოდში მომხდარ ზარალით გამოწვეულ დანაკარგებს, სულერთია, განცხადებულია თუ არა, მათ შორის, მათი მოგვარების ხარჯებს და სხვა ამოღებას და წინა პერიოდების აუნაზღაურებელი ზარალების კორექტირებას. ზარალების მოგვარების ხარჯებში შედის შიდა და გარე ხარჯები, რომლებიც გაიწევა ზარალებზე მოლაპარაკებების და მათ ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, როგორიცაა ოჯახის ექიმების ხელფასები. შიდა ხარჯებში შედის ზარალების დეპარტამენტის ყველა პირდაპირი ხარჯი და ზარალების ფუნქციასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზოგადადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილი.

უცხოური ვალუტის გაყიდვა და ყიდვა და ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფი ყიდის და ყიდულობს ვალუტებს. ტრანზაქციები სრულდება ჯგუფის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსებით, რომლებიც განსხვავდება კონკრეტული დღის ოფიციალური სპოტ კურსებისგან. ოფიციალურ განაკვეთებსა და ჯგუფის განაკვეთებს შორის განსხვავებები აღიარებულია, როგორც შემოსავლებს გამოკლებული უცხოური ვალუტის ვაჭრობით გამოწვეული დანაკარგები დროის იმ მონაკვეთში, როცა კონკრეტული ეფექტიანობის ვალდებულება კმაყოფილდება.

უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ბიზნესერთეულის ფუნქციური ვალუტა არის იმ უშუალო ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს ბიზნესერთეული მოღვაწეობს. ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების ფუნქციური ვალუტა, ასევე ჯგუფის საპრეზენტაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი. (“GEL”).

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში გადაანგარიშდება სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსით შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ტრანზაქციებზე ანგარიშსწორებით და ფულადი აქტივების და ვალდებულებების თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში სებ-ის წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაანგარიშებით გამოწვეული სავალუტო მოგება და დანაკარგები აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (როგორც უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშების მოგებას გამოკლებული დანაკარგები). წლის ბოლოს არსებული კურსებით გადაანგარიშება არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ანგარიშდება ისტორიული ღირებულებით.

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფულადი მუხლები, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, მათ შორის წილობრივი ინვესტიციები, გადაანგარიშდება იმ გაცვლითი კურსის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია სამართლიანი ღირებულების დადგენის დღეს.

გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტები არაფულად მუხლებზე, რომელიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, იწერება, როგორც მათი სამართლიანი ღირებულების მოგება ან ზარალი.

ჯგუფის ბიზნესერთეულებს შორის სესხები და მასთან დაკავშირებული საკურსო მოგება ან დანაკარგები გამოირიცხება კონსოლიდაციის დროს.

2018 წლის 31 დეკემბერს, უცხოური ვალუტის ნაშთების გადაანგარიშებისას გამოყენებული მთავარი გაცვლითი კურსი იყო USD 1 = GEL 2.6766 (2017: USD 1 = GEL 2.5922), EUR 1 = GEL 3.0701 (2017: EUR 1 = GEL 3.1044).

ოფსეტირება. ფინანსური აქტივების და ვალდებულების ოფსეტირება და წმინდა თანხის განცხადება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ოფსეტირების კანონის ძალის მქონე უფლება და არის ან წმინდად ანაზღაურების, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების ანაზღაურების განზრახვა. ასეთი ოფსეტირების უფლება ა) არ უნდა იყოს პირობითი მომავლის მოვლენაზე და ბ) უნდა იყოს კანონის ძალის მქონე ყველა ჩამოთვლილ გარემოებაში: 1) ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას, 2) დეფოლტის შემთხვევაში და 3) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

თანამშრომელთა ხარჯები და დაკავშირებული დაგროვებითი სქემები. ხელფასები, ანაზღაურებული წლიური შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიტები დაირიცხება იმ წელს, როცა შესაბამისი მომსახურება გაიწევა ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გააკეთოს საპენსიო ან მსგავსი ბენეფიტური გადახდები, გარდა კანონით დადგენილი დაგროვებითი სქემისა.

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა. წილობრივი ინსტრუმენტებით შედგენილი საკომპენსაციო გეგმის თანახმად, ჯგუფი იღებს მომსახურებებს მენეჯმენტისგან, როგორც ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურებას. წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემის სანაცვლოდ მიღებული თანამშრომელთა მომსახურებების სამართლიანი ღირებულება აღიარდება ხარჯად. ხარჯად გასაწერი მთლიანი თანხა განისაზღვრება გრანტად გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით, რომელიც გამორიცხავს არასაბაზრო სერვისის და ეფექტიანობის მინიჭების (უფლების გადაცემის) პირობების გავლენას. არასაბაზრო მინიჭების პირობები შეტანილია მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში. ხარჯად გაწერილი მთლიანი თანხა აღიარდება მინიჭების პერიოდში; ეს ის პერიოდია, როცა აქციებზე უფლების გადაცემის ყველა კონკრეტული პირობა უნდა დაკმაყოფილდეს. საბალანსო უწყისის თითოეულ თარიღზე ჯგუფი გადასინჯავს თავის წინასწარ შეფასებებს არასაბაზრო პირობებით მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ის აღიარებს თავდაპირველი პროგნოზების გადასინჯვის ზეგავლენას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მოგებაზე ან ზარალზე, რასაც კაპიტალში შესაბამისი კორექტირება მოჰყვება. კაპიტალის ზრდა დარიცხულ აქციებზე, წილობრივი ანგარიშსწორების სქემებიდან გამომდინარე, აღირიცხება აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვის კატეგორიაში. აქციებზე უფლების გადაცემის პირობების დაკმაყოფილებისას, აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვი (რომელიც გადაცემულ აქციებს მიეწერება) გადაიტანება სააქციო კაპიტალში და საემისიო შემოსავალში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების პრეზენტაცია ლიკვიდობის მიხედვით. ჯგუფს არ გააჩნია მკაფიოდ გამოვლენილი ოპერაციული ციკლი და შესაბამისად მიმდინარე და გრძელვადიან აქტივებს და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე არ წარადგენს. ნაცვლად ამისა, აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია ლიკვიდობის რიგითობით. ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი მოსალოდნელი ვადიანობის მიხედვით იხ. განმარტება 35-ში. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია იმ თანხებზე, რომელთა ამოღებაც ან ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან თორმეტ თვემდე და მის შემდეგ, იმ მუხლებზე, რომელიც არ არის გაანალიზებული განმარტება 35-ში.

	31 დეკ 2018			31 დეკ 2017		
	ამოსაღები ან საანგარიშწ. თანხები			ამოსაღები ან საანგარიშწ. თანხები		
ათასი ლარი	12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	საანგ. პერიოდ. გასვლ. 12 თვის შემდ.	სულ	12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	საანგ. პერიოდ. გასვლ. 12 თვის შემდ.	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალ.	132,500	-	132,500	139,577	-	139,577
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	170,443	-	170,443	130,824	-	130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	15,094	-	15,094
ინვესტ. სავალო ფას. ქაღ.-ში	85,727	89,963	175,690	-	-	-
ინვესტ. წილობრივ ფას. ქაღ.-ში	-	63	63	-	-	-
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	305,268	595,535	900,803	325,386	432,488	757,874
სარეალიზ. საინვესტ. ფასიანი ქაღლ.	-	-	-	-	63	63
ობლიგაციები ამორტ. ღირ.-ით	-	-	-	96,172	47,731	143,903
საინვესტიციო ქონება	-	1,572	1,572	-	1,078	1,078
მოგების გადასახადის მიმდინარე ავანსი	5	-	5	217	-	217
სხვა ფინანსური აქტივები	4,932	134	5,066	1,407	22	1,429
სხვა აქტივები	1,339	16,110	17,449	367	16,490	16,857
არამატერიალური აქტივები	-	1,382	1,382	-	861	861
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა	-	26,457	26,457	-	21,894	21,894
სარეალიზ. გრძელვად. აქტივები	4,249	111	4,360	1,928	-	1,928
მთლიანი აქტივები	**704,463**	**731,327**	**1,435,790**	**710,972**	**520,627**	**1,231,599**
ვალდებულებები						
ვალდ. სხვა ბანკ. მიმართ	100,196	-	100,196	59,982	-	59,982
კლიენტების ანგარიშები	665,093	62,328	727,421	631,911	45,909	677,820
სხვა ნასესხები სახსრები	194,943	150,839	345,782	206,091	64,189	270,280
სხვა ფინ. ვალდებულებები	6,353	-	6,353	7,674	-	7,674
საშემოსავლოს მიმდ. ვალდებ.	1,647	-	1,647	-	-	-
გადავადებული საშემოსავლოს ვალდებულება	-	1,671	1,671	-	152	152
ვალდ. რეზერ. და ხარჯები	374	-	374	346	-	346
სხვა ვალდებულებები	2,812	-	2,812	1,854	-	1,854
მთლიანი ვალდებულებები	**971,418**	**214,838**	**1,186,256**	**907,858**	**110,250**	**1,018,108**

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს

ჯგუფი აკეთებს პროგნოზებს და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და მომდევნო ფინანსური წლის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. წინასწარი შეფასებები და მოსაზრებები მუდმივ განხილვას გადის და ითვალისწინებს მენეჯმენტის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იმ მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც იმ გარემოებებში გონივრულად მიიჩნევა. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, მენეჯმენტი ასევე აყალიბებს მოსაზრებებს, გარდა საპროგნოზო შეფასებებისა. ქვემოთ იხილავთ იმ მოსაზრებებს, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე, ასევე იმ პროგნოზებს, რომელთაც მომავალ ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა შეუძლია:

ECL შეფასება. ECL-ების შეფასება მნიშვნელოვანი პროგნოზია, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის დადგენას, მოდელების და მონაცემების გამოყენებას. ECL მეთოდოლოგია დეტალურად მოცემულია განმარტება 35-ში. საკრედიტო ზარალის რეზერვზე დიდი ზეგავლენა შემდეგ კომპონენტებს აქვს: დეფოლტის განსაზღვრება, SICR, დეფოლტის ალბათობა, (PD) რისკი დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), ასევე მაკროეკონომიკური სცენარის მოდელებს. ჯგუფი რეგულარულად გადასინჯავს და ამტკიცებს მოდელებს და მათში გამოყენებულ კომპონენტებს, რათა შეამციროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროგნოზებსა და საკრედიტო ზარალის ფაქტობრივ გამოცდილებას შორის განსხვავება.

ECL-ის გაზომვისთვის ჯგუფმა დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაცია გამოიყენა, კერძოდ, მაკროეკონომიკის პროგნოზირების მოდელი, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ) აქვეყნებს. ამ სცენარის მოდელებია: საბაზისო სცენარი, ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები. სებ-ის რეკომენდაციით, ჯგუფი 50% წონას ანიჭებს საბაზისო სცენარს, და 25-25%-ს ოპტიმისტურს და პესიმისტურს. ECL-ის დონესთან და მათთვის მინიჭებულ წონებთან კორელაციაში მყოფი ყველაზე მნიშვნელოვანი საპროგნოზო ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

		მინიჭებული წონა	პროგნოზი პერიოდისთვის		
ცვლადი	სცენარი		2019	2020	2021
სამოხმარებლო ფასების ინდექსის ინფლაცია	საბაზისო	50%	2.90%	3.00%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	3.40%	3.20%	3.00%
	პესიმისტური	25%	4.50%	4.00%	3.00%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	5.00%	5.00%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.50%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.00%	2.50%	3.50%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის განაკვეთი NEER (2010=100)	საბაზისო	50%	125.45	125.45	125.45
	ოპტიმისტური	25%	132.99	136.98	136.98
	პესიმისტური	25%	116.65	110.82	113.06
უძრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარში (2017=100)	საბაზისო	50%	102.90	103.00	103.00
	ოპტიმისტური	25%	103.40	103.20	103.00
	პესიმისტური	25%	95.00	100.00	105.00
სახელმწიფო რისკის პრემია,%	საბაზისო	50%	2.60	2.60	2.60
	ოპტიმისტური	25%	2.60	2.60	2.60
	პესიმისტური	25%	4.10	3.60	2.60

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს (გაგრძელება)

2018 წლის 1 იანვარს პროგნოზები და მინიჭებული წონები იყო შემდეგი:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა	პროგნოზი პერიოდისთვის 2018	2019	2020
სამომხმ. ფას. ინდ. ინფლაცია	საბაზისო	50%	3.50%	3.00%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	2.50%	2.50%	2.70%
	პესიმისტური	25%	4.50%	4.30%	3.80%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	4.50%	4.80%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	6.00%	5.70%
	პესიმისტური	25%	3.00%	2.00%	3.00%
ნომინ. ეფექტ. გაცვლ. კურსი, NEER (2010=100)	საბაზისო	50%	107.00	108.00	109.00
	ოპტიმისტური	25%	110.00	112.00	113.00
	პესიმისტური	25%	101.00	98.00	99.00
უმტ. ქონ. ფასების ინდექსი ლარში (2017=100)	საბაზისო	50%	103.50	106.60	109.80
	ოპტიმისტური	25%	101.40	103.60	107.70
	პესიმისტური	25%	104.90	109.80	112.00
სახელმწიფო რისკის პრემია, %	საბაზისო	50%	2.60	2.60	2.60
	ოპტიმისტური	25%	2.00	2.00	2.00
	პესიმისტური	25%	3.50	4.00	4.00

საბაზისო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ ვარაუდებში წონის ცვლილება 10%-ით პესიმისტურის მხარეს, ECL-ის 63 ათასი ლარით ზრდას გამოიწვევდა 2018 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 1 იანვარს: 17 ათასი ლარით)

შესაბამისი ცვლილება პესიმისტურისკენ კი ECL-ს 34 ათასი ლარით შეამცირებდა 2018 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 1 იანვარს: 17 ათასით)

დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10% ზრდა 2018 წლის 31 დეკემბერს მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 394 ათასი ლარით გაზრდიდა 2018 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 1 იანვარს: 448 ათასი ლარით)

2018 წლის 31 დეკემბერს დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10%-იანი შემცირება მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 418 ათასი ლარით შეამცირებდა (2018 წლის 1 იანვარს: 471 ათასი ლარით)

LGD პროგნოზის 10% ზრდა ან შემცირება 2018 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 565 ათასი ლარით ზრდით ან შემცირებით დასრულდებოდა (2018 წლის 1 იანვარს: 310 ათასით ზრდა ან შემცირება)

LGD ქვედა ზღვარს ბანკი იყენებს LGD ღირებულების წინასწარი შეფასებისთვის. LGD ქვედა ზღვარის 10%-იანი ზრდა ან კლება 2018 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 300 ათასი ლარით ზრდით ან კლებით დასრულდებოდა (2018 წლის 1 იანვარს: 330 ათასი ლარით ზრდა ან კლება).

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR). იმისათვის, რათა განისაზღვროს, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდში მომხდარ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომხდარი დეფოლტის რისკს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს. შეფასება ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შედარებით ზრდას და არა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რისკის გარკვეული დონის მიღწევას. ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა არასათანადო ხარჯის და ძალისხმევის გაწევის გარეშე არსებულ გონივრულ და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს მთელ რიგ ფაქტორებს, მათ შორის კონკრეტული კლიენტთა პორტფელების ქცევით ასპექტებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის ზრდის ქცევით მაჩვენებლებს ვადაგადაცილებამდე გამოავლენს და შესაბამის საპროგნოზო ინფორმაციას

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის შეფასებაში შეიტანს, ან ცალკეული ინსტრუმენტის, ან პორტფელის დონეზე. იხ.

განმარტება 35.

ECL რომ კლიენტებზე გაცემულ ყველა სესხსა და ავანსზე იზომებოდეს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ით, (ანუ, ამჟამად 1 და 2 ეტაპებს მიკუთვნებულებივ, 12-თვიანი ECL-ით), მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 1,577 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წლის 1 იანვარს: 832 ათასი ლარით მეტი).

ფინანსური აქტივების მოდიფიკაცია. როცა ფინანსური აქტივები განიცდის მოდიფიკაციას ხელშეკრულების მიხედვით (ანუ მათზე ხელახალი მოლაპარაკების შედეგად), ჯგუფი აფასებს, ეს მოდიფიკაცია არსებითია თუ არა და დასრულდება თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტით და ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებით. ეს შეფასება ძირითადად ემყარება ხარისხობრივ ფაქტორებს, რაც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაშია აღწერილი და მოსაზრებების ჩამოყალიბებას მოითხოვს. კერძოდ, ჯგუფი მოსაზრებებს აყალიბებს იმის გადაწყვეტისას, უნდა შეწყდეს თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ხელახლა მოლაპარაკებული სესხების აღიარება და უნდა მოხდეს თუ არა ახალი აღიარებული სესხების მიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტის მსჯელობა დამოუკიდებელია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და სარგებელი, ანუ მოსალოდნელი (და არა სახელშეკრულებო) ფულადი ნაკადების მოძრაობის ცვალებადობა, ამგვარი მოდიფიკაციების შედეგად. მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, რომ რისკები და სარგებელი არ იცვლება ამგვარი სესხების მოდიფიცირების შედეგად და შესაბამისად, ძირითადად ყველა ამგვარი მოდიფიკაციისას, არც სესხების აღიარება წყდებოდა და არც მათი ამოღება ხდებოდა სარედიტო რისკით გაუფასურებულის ეტაპიდან.

ჩამოწერის პოლიტიკა. ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება იმ შემთხვევაში, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. მოსაზრებების ჩამოყალიბება ესაჭიროება იმ ფულადი ნაკადების მოძრაობის დადგენას, რისთვისაც ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, მენეჯმენტმა შემდეგი მაჩვენებლები გაითვალისწინა: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება, ლიკვიდაციის ან გაკოტრების პროცედურების არსებობა, ჩატარებული ამოღების ღონისძიებების არსებობა, რის შედეგადაც უზრუნველყოფა აღარ არსებობს.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა

IFRS 9 "ფინანსური ინსტრუმენტების" შემუშავება. ჯგუფმა მიიღო IFRS 9, „ფინანსური ინსტრუმენტები," 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფმა აირჩია, ხელახლა არ განეცხადებინა შედარებითი რიცხვები და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირება სტანდარტის პირველად გამოყენების დღის, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებულ საწყის გაუნაწილებელ

მოგებაში აღიარა. შესაბამისად, IFRS 7-ის: *ფინანსური ინსტრუმენტები: გამჟღავნება,* გადამუშავებული მოთხოვნები მხოლოდ მიმდინარე პერიოდზე იქნა მისადაგებული. შედარებითი პერიოდის გამჟღავნებები იმეორებს წინა წელს გაკეთებულ გამჟღავნებებს.

მიმდინარე პერიოდზე მისადაგებული მნიშვნელოვანი ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკა განმარტება 3-შია აღწერილი. 2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შედარებით ინფორმაციას მიესადაგება, გამჟღავნებულია განმარტება 42-ში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ათანხმებს ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის საბალანსო ღირებულებებს, როგორც ბანკმა და ჯგუფმა ადრე გაზომა IAS 39-ით, და 2018 წლის 1 იანვარს მიღებული IFRS 9-ით დადგენილ ახალ თანხებს. IAS 39-ის ჯგუფის დაწესებულებებზე, ბანკის გარდა, ცალკე გავლენა არსებითი არ ყოფილა და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არ აღიარებულა.

ათასი ლარი	გაზომვის კატეგორია IAS 39	გაზომვის კატეგორია IFRS 9	საბ. ღირ IAS 39 - 31 დეკ. 2017	IFRS 9-ის ეფექტ ხელახლა გაზომ ECL	საბ. ღირ. IFRS 9 - 1 იანვ. 2018
ფული და ფულის ეკვივალ.	L&R	AC	**139,577**	**(114)**	**139,463**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში			**130,824**	-	**130,824**
ინვესტ. სავალო ფას. ქაღ.					
- საქ. მთავრ. სახაზ. ობლ.	L&R	AC	87,747	(169)	87,578
- საქ. მთავრ. სახაზ. ფას. ქაღლ.	L&R	AC	56,156	(89)	56,067
მთლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში			**143,903**	**(258)**	**143,645**
ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში					
- **კორპორაციების აქციები**	**AFS**	**FVOCI**	**63**	**-**	**63**
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ					
- განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადიანობით	L&R	AC	**15,094**	**(48)**	**15,046**
სესხები და ავანსები კლიენტებზე					
- *სესხები კორპორაციულ კლიენტებზე*					
- სტანდარტული დაკრედიტება	L&R	AC	**603,917**	**647**	**604,564**
- *სესხები ფიზ. პირებზე*					
- იპოთეკური სესხები	L&R	AC	99,763	409	100,172
- სამომხმარებლო სესხები	L&R	AC	49,204	(136)	49,068
- საკრედიტო ბარათები	L&R	AC	4,990	(28)	4,962
მთლიანი სესხები და ავანსები კლიენტებზე			**757,874**	**892**	**758,766**
სხვა ფინანსური აქტივები					
- სხვა ფინანსური აქტივები	L&R	AC	**1,429**	-	**1,429**
მთლიანი ფინანსური აქტივები			**1,188,764**	**472**	**1,189,236**

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვის და ECL მოდელით გაანგარიშებული ფინანსური გარანტიების ზრდა 235 000 ლარია.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

ა) ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულის და ფულის ეკვივალენტების ყველა კლასი, როგორც განმარტება 0-შია მოცემული, სესხების და მისაღები შემოსავლების (L&R) კატეგორიიდან IAS 39-ის მიხედვით გადაკლასიფიცირდა AC კატეგორიაში, IFRS 9-ის მიხედვით სტანდარტის ამოქმედების დღის მდგომარეობით. ფულის და ფულის ეკვივალენტების საკრედიტო ზარალის რეზერვი 114 ათასი შეადგენდა.

ბ) მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

სხვა ბანკების მიმართ არსებული მოთხოვნების ყველა კლასი IAS 39-ის მიხედვით L&R კატეგორიიდან გადაკლასიფიცირდა AC კატეგორიაში IFRS 9-ის მიხედვით.

გ) *ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში*

გადაკლასიფიცირება ძველი კატეგორიებიდან გაზომვაში ცვლილებების გარეშე. ჯგუფის მიდგომით, სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტირების მიზანი არის ინვესტიციებიდან შემოსავლის მიღება პერიოდული ფულადი ნაკადების სახით. სავალო ინსტრუმენტების კატეგორია „სესხები და მისაღები შემოსავლები“ გადაკლასიფიცირდა ახალ AC კატეგორიად IFRS 9-ის მიხედვით, ისე რომ მათ გაზომვაში ცვლილება არ მომხდარა.

დ) *ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში*

ჯგუფმა არჩია, არასარეალიზაციო ფასიანი ქაღალდების პორტფელში არსებული ზოგიერთი სტრატეგიული ინვესტიციისთვის საბოლოოდ მიენიჭებინა FVOCI, როგორც ეს IFRS 9-ითაა ნებადართული. ეს ფასიანი ქაღალდები ადრე კლასიფიცირებული იყო, როგორც AFS. ასეთი ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება აღარ იქნება გადაკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ისინი გაუფასურდება ან მათ განკარგავენ.

IFRS 9 არ ითვალისწინებს გამონაკლისს არაკოტირებულ წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების თვითღირებულებით აღრიცხვაზე. IFRS 9-ზე გადასვლის შემდეგ ჯგუფმა ხელახლა შეაფასა ყველა ასეთი ინვესტიცია სამართლიანი ღირებულებით და FVOCI მიანიჭა. FVOCI ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები უმნიშვნელო რაოდენობას წარმოადგენს, ამიტომ ჯგუფმა IFRS 9-ზე გადასვლის შემდეგ მისი ხელახლა გაზომვის ეფექტი არ ასახა.

ე) კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ბანკმა კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები SPPI კრიტერიუმებით შეაფასა. The SPPI ტესტი (შეფასება იმისა, ფინანსური ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობა წარმოადგენს თუ არა ძირის თანხის და პროცენტის დაფარვებს) SPPI ტესტს დაქვემდებარებულ ფაქტებს და გარემოებებს ითვალისწინებს თითოეული ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების თარიღის მდგომარეობით. ბანკის მიერ გაცემული ყველა სესხი, რომელიც 2018 წლის 1 იანვარს დაუფარავი იყო, აკმაყოფილებდა SPPI ტესტს და გაიზომა AC-ით.

გაუფასურების რეზერვის რეკონსილაცია 2017 წლის 31 დეკემბერს და საკრედიტო ზარალის რეზერვის 2018 წლის 1 იანვარს. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია გაუფასურების წინა პერიოდის საბოლოო რეზერვის, რომელიც გაიზომა დამდგარი ზარალის მოდელით IAS 39-ის მიხედვით, და ახალი საკრედიტო ზარალის რეზერვის რეკონსილაცია, რომელიც გაიზომა მოსალოდნელი ზარალის მოდელით IFRS 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	რეზერვი IAS 39-ის მიხედვით ან IAS 37 31 დეკ 2017	ეფექტი ხელახლა გაზომვა დამდგარიდან მოსალოდნელ ზარალზე	საკრედიტო ზარალის რეზერვი IFRS 9-ით 1 იანვ. 2018
გაზომვის კატეგორია: სესხები და მისაღები შემოსავლები			
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	114	114
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	48	48
- ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	258	258
- სესხები და ავანსები კლიენტებზე	16,377	(892)	15,485
ფინანსური გარანტიები და საკრედიტო ბაზები	168	235	403

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება AC-თ აღირიცხებოდა. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციისა და გაზომვაში ცვლილებები არ მომხდარა.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

ცხრილში გაანალიზებულია IFRS 9-ზე გადასვლის გავლენა, გადასახადების გამოკლებით, რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ათასი ლარი	საკუთრების კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გადახდები აქციებზე	AFS ფას. ქაღალდ გადაფას რეზერვი	შენობა-ნაგ. გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	მთლიანი კაპიტალი
თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით IFRS 9-ზე გადასვლამდე	**16,057**	**74,923**	**851**	**154**	**8,233**	**113,273**	**213,491**
სავალო ფასიანი ქაღალდების ECL-ის აღიარება IFRS 9-ის მიხედვით ამორტიზებული ღირებულებით და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	-	-	-	-	-	202	202
სხვა ეფექტები	-	-	-	(154)	-	154	-
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (IFRS 9-ის მიხედვით)	**16,057**	**74,923**	**851**	**-**	**8,233**	**113,629**	**213,693**

ცვლილებები IFRS 9-ში - „წინასწარი შენატანის მუხლები ნეგატიური კომპენსაციით“ (გამოიცა 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან). ცვლილებები ჯგუფმა ადრე დანერგა და პირველად 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. ცვლილებები ჯგუფს საშუალებას აძლევს, ამორტიზებული ღირებულებით გაზომოს ის გარკვეული სესხები და სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა წინასწარ გადახდაც ამორტიზებული ღირებულებაზე ნაკლებით თანხითაა შესაძლებელი, მაგალითად, სამართლიანი ღირებულებით, ან იმ თანხით, რომელიც მოიცავს გონივრულ კომპენსაციას, რომელსაც მსესხებელს უხდიან და რომელიც უდრის ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ეფექტის მიმდინარე ღირებულებას. ამასთან, სტანდარტს დასკვნის საფუძვლების ნაწილში ემატება ტექსტი, რომელიც კიდევ ერთხელ ადასტურებს IFRS 9- ის არსებულ რეკომენდაციას, რომ ამორტიზებული ღირებულებით გაზომილი გარკვეული ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიკაცია ან კონვერტაცია, რასაც შედეგად არ მოჰყვება აღიარების შეწყვეტა, მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება, როგორც მოგება, ან ზარალი.

შესაბამისად, ჯგუფი ვერ შეძლებს სესხის არსებობის დარჩენილი პერიოდის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გადახედვას, რათა თავიდან იქნას აცილებული სესხის მოდიფიცირებისას მისი გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე. ეს განმარტება არ ახდენს გავლენას ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე, რომლებიც 2018 წლის 1 იანვარს ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხა.

IFRS 15, შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან (გამოქვეყნებულია 2014 წლის 28 მაისს და ძალაში შედის 2018 წლის 1-ლ იანვარს). IFRS 15-ის ცვლილებები „შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან“ (გამოქვეყნებულია 2016 წლის 12 აპრილს და ძალაში შედის 2018 წლის 1-ლ იანვარს). ჯგუფი გადავიდა სტანდარტზე IFRS 15, „შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან“, რომლის გამოყენების პირველი დღე 2018 წლის 1 იანვარი იყო. ახალი სტანდარტი გამოყენებული იქნა მოდიფიცირებული რეტროსპექტივის მეთოდით, მისი კუმულაციური ეფექტი კი აღიარებული იქნა 2018 წლის 1 იანვარს გაუნაწილებელ მოგებაში. ახალი სტანდარტით შემოღებულ იქნა ძირითადი პრინციპი, რომ შემოსავალი აღიარებული უნდა იქნას, როდესაც პროდუქტი ან მომსახურება გადაეცემა დამკვეთს ტრანზაქციის ფასად. ნებისმიერი კომპლექსური (ჯგუფური) პროდუქტი ან მომსახურება, რომლებიც გამოკვეთილია, ექვემდებარება ცალცალკე აღიარებას; ნებისმიერი ფასდაკლება ან დათმობა საკონტრაქტო ღირებულებაზე გამოყოფილი უნდა ქნას ცალკე ელემენტებად. როდესაც ეს ანაზღაურება რაიმე მიზეზით იცვლება, მინიმალური თანხა უნდა იქნას აღიარებული, თუ ისინი არ არის ამობრუნების მნიშვნელოვანი რისკის ქვეშ. კლიენტებთან კონტრაქტების უზრუნველსაყოფად გაწეული ხარჯები, ექვემდებარება კაპიტალიზაციას და ამორტიზაციას იმ პერიოდში, როდესაც კონტრაქტის სარგებლის მოხმარება ხდება. სტანდარტს ჯგუფზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ მოუხდენია.

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფში ძალაში შევიდა შემდეგი გადამუშავებული სტანდარტები. მათ ჯგუფზე რაიმე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ მოუხდენია.

IFRS 2-ის ცვლილება წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა“ (გამოიცა 2016 წლის 20 ივნისს და ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან).

IFRS 4-ის ცვლილება „IFRS 9-ის ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება IFRS 4-ის სადაზღვევო კონტრაქტებზე“ (გამოიცა 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაში შევიდა, მიდგომიდან გამომდინარე, 2018 წლის 1 იანვრიდან, იმ კომპანიებისთვის, რომელთაც არჩიეს დროებითი გამონაკლისის არჩევანის გამოყენება, ან როცა კომპანია პირველად იყენებს IFRS 9-ს იმ კომპანიებზე, რომლებმაც არჩიეს შეერთების მიდგომა)

5. ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

IFRS სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესების 2014-2016 წლების ციკლი - IFRS 1-ის და IAS 28-ის ცვლილებები (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერის და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან).
IFRIC 22 "სავალუტო ოპერაციები და ავანსის ანაზღაურება" (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან).
IAS 40-ის ცვლილება "საინვესტიციო ქონების გადაცემა" (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან).

6 ახალი ზუღალტრული განცხადებები

IFRS 16 "ლიზინგი" (გამოქვეყნებულია 2016 წლის 13 იანვარს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან) ახალი სტანდარტი ადგენს ლიზინგის აღიარების, შეფასების, პრეზენტაციის და გამჟღავნების პრინციპებს. ყველა სალიზინგო ურთიერთობაში მოიჯარე თავიდან იღებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დასაწყისში და თუ საიჯარო გადახდები ხორციელდება გარკვეული პერიოდით, აგრეთვე იღებენ დაფინანსებას. შესაბამისად IFRS 16 გამორიცხავს ლიზინგის, როგორც საოპერაციო იჯარად ან ფინანსურ იჯარად კლასიფიკაციას, როგორც ამას მოითხოვს IAS 17 და ამის ნაცვლად შემოიღებს ერთი მოიჯარის აღრიცხვის მოდელს. მოიჯარემ უნდა აღიაროს: (ა) აქტივები და ვალდებულებები 12 თვეზე მეტი ვადიანობით, თუ შესაბამისი აქტივი დაბალი ღირებულების არ არის; და (ბ) საიჯარო აქტივების ამორტიზაცია საიჯარო ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთისგან განცალკევებით საშემოსავლო დეკლარაციაში. IFRS 16 არსებითად აყალიბებს მეიჯარის სააღრიცხვო მოთხოვნებს IAS 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე საიჯარო ქონებას კვლავ საოპერაციო იჯარის ან ფინანსური ლიზინგის სახით აკლასიფიცირებს და განაგრძობს მათ სხვადასხვანაირად აღრიცხვას. ჯგუფის გადაწყვეტილებით, ის სტანდარტს მოდიფიცირებული რეტროსპექტივის მეთოდით გამოიყენებს, შედარებების ხელახალი განცხადების გარეშე. 2019 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა აღიარა 2,541 ლარის ღირებულების აქტივის გამოყენების უფლება შესაბამის სალიზინგო ვალდებულებაზე. საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებების შეთანხმება, რომელიც განმარტება 37-შია გამჟღავნებული, ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკ 2018 / 1 იანვ 2019
მთლიანი სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები შეუცვლელი საოპერაციო საიჯარო ქონებაზე (განმარტება 37)	327
- სამომავლო სალიზინგო გადახდები, რომელთა გადახდის ვადაც დგება და რომლებზეც ვრცელდება ვადის გახანგრძლივების არჩევანი და როცა არსებობს გონივრული ზუსტი ვარაუდი, რომ ეს არჩევანი განხორციელდება.	2,602
- მომდინარე ღირებულებაზე დისკონტის ეფექტი	(388)
მთლიანი სალიზინგო ვალდებულება	**2,541**

IFRIC 23 “გაურკვევლობა მოგების გადასახადის მეთოდების ინტერპრეტაციისას (გამოქვეყნებულია 2017 წლის 7 ივნისს და ძალაშია 2019 წლის 1-ლი იანვრიდან)

IAS 12 აზუსტებს, თუ როგორ აღირიცხება მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი, მაგრამ არა იმას, თუ როგორ უნდა აისახოს ამ გაურკვევლობის ეფექტი. ინტერპრეტაციაში განმარტებულია, თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული აღიარების და გაზომვის მოთხოვნები IAS 12-ში, როცა მოგების გადასახადის ასახვასთან დაკავშირებით გაურკვევლობა არსებობს.

კომპანიამ უნდა განსაზღვროს, თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო შემთხვევა განცალკევებულად განიხილოს, თუ სხვა გაურკვეველ საგადასახადო ინტერპრეტაციებთან ერთობლიობაში იქედან გამომდინარე, თუ რომელი მიდგომაა უკეთესი გაურკვევლობის გადასაწყვეტად. კომპანიამ უნდა დაუშვას, რომ საგადასახადო ორგანო შეამოწმებს იმ თანხებს, რომლების შემოწმების უფლებაც აქვს, ექვემდებარება შემოწმებას და სრულად იქნება ინფორმირებული ყველა შესაბამის საკითხზე აღნიშნული შემოწმებისას. თუკი კომპანია დაუშვებს, რომ არ არსებობს იმის ალბათობა, რომ საგადასახადო ორგანო მიიღებს გაურკვეველ საგადასახადო ინტერპრეტაციას, მაშინ ამგვარი გაურკვევლობის გავლენა აისახება შესაბამისი დაბეგვრადი მოგების ან ზარალის განსაზღვრაში, გადასახადის საფუძვლებში, გამოუყენებელ საგადასახადო დანაკარგებში, გამოუყენებელ საგადასახადო შეღავათებში ან საგადასახადო განაკვეთებში. ამის დადგენისას გამოიყენება ან ყველაზე მოსალოდნელი თანხა ან მოსალოდნელი ღირებულება, იმის მიხედვით, თუ, კომპანიის გადაწყვეტილებით, რომელი მეთოდი უკეთ უზრუნველყოფს გაურკვევლობის მოგვარების პროგნოზირებას. კომპანია ასახავს ფაქტების და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილების გავლენას ან ახალი ინფორმაციის გავლენას ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ მოსაზრებებსა და შეფასებებზე, და სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებებად განიხილავს. ფაქტების და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილებების მაგალითები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიონ გადაწყვეტილების ან

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები (გაგრძელება)

შეფასების გადასინჯვა, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება: საგადასახადო ორგანოს შემოწმებები ან ქმედებები, საგადასახადო ორგანოების წესების ცვლილები ან საგადასახადო ორგანოს შემოწმების უფლების ვადის ამოწურვა ან საგადასახადო ინტერპრეტაციის პრინციპის გადასინჯვა. ნაკლებად სავარაუდოა, რომ საგადასახადო ორგანოს მხრიდან საგადასახადო ინტერპრეტაციაზე თანხმობის ან შეუთანხმებლობის არქონით, ცალკე, შეიძლება წარმოადგენდეს ფაქტების, გარემოებების თუ ახალი ინფორმაციის ცვლილებას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციის მიერ მოთხოვნილ მოსაზრებაზე და შეფასებაზე. ამჟამად კომპანია აფასებს ინტერპრეტაციის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

IFRS 17 "სადაზღვევო კონტრაქტები" (გამოქვეყნებულია 2017 წლის 18 მაისს და ძალაში შედის 2021 წლის 1-ლი იანვრიდან). IFRS 17 ანაცვლებს ***IFRS*** 4-ს, რომელმაც კომპანიებს მიანიჭა იმის გადაწყვეტის თავისუფლება, რომ სადაზღვევო კონტრაქტების აღრიცხვა არსებული პრაქტიკის გამოყენებით ეწარმოებინათ. ამის შედეგად ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვა მონაცემებით იდენტური სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური მაჩვენებლების ერთმანეთთან შედარება და ერთმანეთისგან განსხვავება. IFRS 17 სტანდარტი ერთ პრინციპზეა აგებული და დაზღვევის ყველა ტიპის კონტრაქტს აღრიცხავს, მათ შორის გადაზღვევის კონტრაქტებს, რომლებსაც დამზღვევი ფლობს. სტანდარტი მოითხოვს კომპანიის სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფების აღიარებასა და შეფასებას შემდეგნაირად: (ა) მომავალი ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით დაკორექტირებული მიმდინარე ღირებულება, (გამომუშავებული ფულადი ნაკადების) რომელიც მოიცავს გამომუშავებულ ფულადი ნაკადების შესრულებაზე სრულ არსებულ ინფორმაციას საბაზრო ინფორმაციის შესაბამისად; დამატებული (თუ კი ეს ღირებულება არის ვალდებულება) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება წარმოადგენს აქტივს) (ბ) თანხა, რომელიც წარმოადგენს კონტრაქტების ჯგუფის გამოუმუშავებელ მოგებას (კონტრაქტის მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ მოგებას სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფიდან იმ პერიოდისთვის, რომლის დროსაც ისინი გასცემენ სადაზღვევო კომპენსაციას და თავისუფლდებიან რისკისაგან. თუ კონტრაქტების ჯგუფი არის ან გახდა წამგებიანი, კომპანია დაუყოვნებლივ აღიარებს ზარალს. ჯგუფი აპირებს ამ სტანდარტის გამოყენებას სადაზღვევო კონტრაქტებზე და ეფექტიანობის გარანტიებზე, რომლებსაც ის გასცემს. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

IFRS-ების 2015-2017 წლების ციკლის წლიური გაუმჯობესებები - ცვლილებები IFRS 3,11, IAS 12 და IAS 23-ში (გამოიცა 2017 წლის 12 დეკემბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან) მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ოთხ სტანდარტს ეხება. IFRS 3 განმარტავდა, რომ შემსყიდველმა ხელახლა უნდა გაზომოს მისი არსებული ინტერესი ერთობლივ ოპერაციაში, როცა ის ბიზნესის საკონტროლო პაკეტს იძენს. ამის საპირისპიროდ,

IFRS 11 ახლა ცალსახად აცხადებს, რომ ინვესტორმა ხელახლა არ უნდა გაზომოს მისი არსებული ინტერესი, როცა იგი ერთობლივ ოპერაციაში ერთობლივ საკონტროლო პაკეტს იძენს, მსგავსად მოთხოვნისა, როცა პარტნიორი ერთობლივი საწარმო ხდება და პირიქით. გადამუშავებული IAS 12 განმარტავს, რომ კომპანია აღიარებს საშემოსავლო გადასახადს, რაც წარმოიშობა დივიდენდის შედეგად, როცა მას აღიარებული აქვს ის ტრანზაქციები და მოვლენები, რომელთა შედეგიც იყო განაწილებადი მოგების მიღება, ანუ, მოგება-ზარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში. ახლა გასაგებია, რომ ეს მოთხოვნა ყველა გარემოებაზე ვრცელდება, როცა წილად კლასიფიცირებული გადახდები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგების განაწილებაა, და არა მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როცა განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებას სხვადასხვა საგადასახადო განაკვეთები აქვს. გადამუშავებულ IAS 23-ში მოცემულია დეტალური ინსტრუქცია იმის შესახებ, რომ როცა ნასესხები სახსრები მიიღება კონკრეტულად დაფინანსებისთვის, კონკრეტული აქტივი აკლდება კაპიტალიზაციისთვის გამოსადეგ საერთო ნასესხები სახსრების ხარჯებს მხოლოდ მანამდე, სანამ კონკრეტული აქტივი ძირითადად არ დასრულდება. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ამ ცვლილებების შედეგს მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური სისტემის ცვლილებები (გამოიცა 2018 წლის 29 მარტს და ძალაში შევა2020 1ლის 1 იანვრიდან). გადამუშავებული კონცეპტუალური სისტემა მოიცავს გაზომვის შესახებ ახალ თავს, ფინანსური ეფექტიანობის შესახებ ანგარიშგების ინსტრუქციას, გაუმჯობესებულ დეფინიციებს და ინსტრუქციას, განსაკუთრებით ვალდებულების დეფინიციას და განმარტებებს მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ, როგორიცაა ლიდერობის როლი, პრუდენცია და ფინანსური ანგარიშგების გაურკვევლობის გაზომვა.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან ზეგავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებზე, ან არ ვრცელდება ჯგუფზე ან ბანკზე.

მატერიალურობის განმარტება - ცვლილებები IAS 1 და IAS 8-ში . (გამოიცა 2018 წლის 31 ოქტომბერს და ძალაში შევა 2020 წლის 1 იანვრიდან) . ცვლილებები განმარტავს მატერიალურის რაობას და თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული და გახდეს დეფინიციების ინსტრუქციების ნაწილი, რომელიც აქამდე IFRS-ში შედიოდა. ამასთან, დეფინიციის თანმხლები განმარტებები გაუმჯობესდა. და ბოლოს, ცვლილებები უზრუნველყოფს, რომ მატერიალურის დეფინიცია ერთნაირია მთელი IFRS სტანდარტების მასშტაბით. ინფორმაცია მატერიალურია (არსებითია) იმ შემთხვევაში, არის იმის გონივრული მოლოდინი, რომ მისმა გამოტოვებამ, არასწორმა განცხადებამ ან გაბუნდოვანებამ შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს იმ გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშების პირველადი მომხმარებლები იღებენ ამ ფინანსური ანგარიშებისავე საფუძველზე, იმ ანგარიშების, რომლებიც ანგარიშის წარმდგენი კონკრეტული კომპანიის შესახებ ფინანსურ ინფორმაციას შეიცავს. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2018	2017
ნაღდი ფული	32,099	30,341
ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	31,812	27,903
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერდღიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	68,699	81,333
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(110)	-
მთლიანი ფული და ფულის ეკვივალენტები	**132,500**	**139,577**

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები ბანკის ცალკე ფინანსური ანგარიშის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბერს შეადგენს 130,272 ლარს (2017: 139,577, ათასი ლარი)

ცხრილში ნაჩვენებია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემა იხ. განმარტება 35-ში.

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში, გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	ს უ ლ
- ძალიან კარგი	31,750	63,528	95,278
- კარგი	-	8	8
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,946	2,946
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდებარებული		59	59
- რეიტინგის არმქონე		2,109	2,109
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	**31,750**	**68,650**	**100,400**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ორი განთავსება ჰქონდა რეიტინგის არმქონე ორ ქართულ ბანკში, საერთო თანხით 2,109 ათასი ლარი.

ECL შეფასების მიზნისთვის, ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები პირველ ეტაპში შედის. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთების ECL 110 ათასი ლარია (2018 წლის 1 იანვარს: 114 ათასი ლარი) ECL მიდგომის შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა:

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში, გარდა სავალდებულო რეზერვისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული				
- სებ	27,903	-	-	27,903
- A- დან A+ რეიტინგის მქონე	-	60,200	-	60,200
- A- ზე დაბალი რეიტინგის მქონე	-	20,975		20,975
- რეიტინგის არმქონე	-	158	-	158
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	**27,903**	**81,333**	**-**	**109,236**

ამ ცხრილში საკრედიტო რეიტინგები Fitch-ის რეიტინგებს ეფუძნება. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ერთი განთავსება ჰქონდა რეიტინგის არმქონე ერთ ქართულ ბანკში მთლიანი თანხით 98 ათასი ლარი, ერთი რეიტინგის არმქონე ევროპის თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის OECD ბანკში მთლიანი თანხით 59 ათასი ლარი.

7. ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ერთი კონტრაგენტი ბანკი ჰყავდა (2017: ერთი ბანკი), რომელთანაც განთავსებული მთლიანი ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ ნაშთების მთლიანი აგრეგირებული თანხა 60,925 ათასი ლარი იყო (2017: 44,387 ათასი) ან ფულის და ფულის ეკვივალენტების 46% (2017: 32%).

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი გამჟღავნებულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 41-ში. ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო რეზერვების დეპოზიტებისა) სებ-ში რიცხული ის ნაშთებია, რომლებიც ანგარიშსწორების საქმიანობას უკავშირდება და წლის ბოლოს მზად იყო გამოსატანად.

8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში დეპონირებულ თანხებს. რეზიდენტ ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვება საპროცენტო სავალდებულო რეზერვის შენარჩუნება სებ-ში, რომლის ხელმისაწვდომობაც შეზღუდულია და რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ამ ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების სიდიდეზე.

2018 წელს საკრედიტო სააგენტომ Fitch Ratings დაადასტურა საქართველოს მოკლევადიანი სახელმწიფო საკრედიტო რეიტინგი "B" და გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი "BB-". ECL მეთოდის მიზნებისთვის, სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი ნაშთები პირველი ეტაპის ქვეშ ექცევა. ამ ნაშთების ECL უმნიშვნელო თანხაა, ამიტომ ჯგუფმა კატეგორიისთვის „ფულადი სახსრები სებ-ში" საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარა. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	2018	2017
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი საწყისი ვადიანობით	-	15,094
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	**-**	**15,094**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ერთ კონტრაგენტ ბანკთან ჰქონდა განთავსება, ეს იყო ქართული ბანკი „კრედო". ამ ნაშთების ECL 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნული იყო (2018 წლის 1 იანვარს: 48 ათასი ლარი). ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

„სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების" კატეგორიაში რიცხული თანხების თითოეული კლასის საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 39-ში. „სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების" საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 41-ში.

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	2018
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	175,690
მთლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	**175,690**

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზომვის კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ვალდებულებები AC-ით	სულ
საქ. მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	106,314	106,314
საქ. მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	66,969	66,969
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	2,732	2,732
მთლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ბრუტო საბალანსო ღირებულება)	176,015	176,015
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325)	(325)
მთლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (საბალანსო ღირებულება)	**175,690**	**175,690**

ა) ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში AC-ით

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია სავალო ფასიანი ქაღალდების ანალიზი AC-ით საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო რისკის კატეგორიებით და თანხებს აჩვენებს ECL-ის სამი ეტაპის მიხედვით. ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკის შეფასების სისტემის შესახებ, ასევე ECL-ის სისტემით შეფასების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში. იმავე განმარტებაში ასევე იხილეთ დეფოლტის და SICR-ის დეფინიცია, რადგან ისინი ვრცელდება

სავალო ფასიან ქაღალდებზე AC-ით. AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ქვემოთ მოცემული) ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები		
- კარგი	106,314	106,314
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	106,314	106,314
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(205)	(205)
საბალანსო ღირებულება	**106,109**	**106,109**
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები		
- კარგი	66,969	66,969
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**66,969**	**66,969**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(119)	(119)
საბალანსო ღირებულება	**66,850**	**66,850**
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები		
- კარგი	2,732	2,732
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**2,732**	**2,732**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(1)
საბალანსო ღირებულება	**2,731**	**2,731**

სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით არ არის უზრუნველყოფილი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები საბალანსო

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ღირებულებით 40,427 ათასი ლარი, მესამე მხარეების ანგარიშებზე იყო ფლეჯირებული, სხვა ბანკებში ვადიანი განთავსებების სანაცვლოდ. იხ. განმარტებები 20 და 22. კონტრაგენტს უფლება არ აქვს ინვესტიციები გადაყიდოს ან ხელახლა ფლეჯირება მოახდინოს.

ცხრილში ახსნილია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები წლის დასაწყისსა და წლის ბოლოს შორის პერიოდში:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქ. მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები				
2018 წლის 1 იანვარს	**(169)**	**(169)**	**87,748**	**87,748**
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(113)	(113)	58,004	58,004
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი	77	77	(39,566)	(39,566)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	-	-	128	128

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
ათასი ლარი				
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	**(36)**	**(36)**	**18,566**	**18,566**
2018 წლის 31დეკემბერს	**(205)**	**(205)**	**106,314**	**106,314**

ცვლილებები საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებების საკრედიტო ზარალის რეზერვში და ბრუტო ამორტიზებულ ღირებულებაში AC-ით შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
ათასი ლარი				
საქ. მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები				
2018 წლის 1 იანვარს	**(89)**	**(89)**	**56,156**	**56,156**
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(119)	(119)	86,692	86,692
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი	89	89	(80,841)	(80,841)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში			4,962	4,962
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	**(30)**	**(30)**	**10,813**	**10,813**
2018 წლის 31 დეკემბერს	**(119)**	**(119)**	**66,969**	**66,969**

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

AC-ით აღრიცხული სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების ცვლილებები იყო შემდეგი:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	Stage 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
ათასი ლარი				
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები				
2018 წლის 1 იანვარი	-	-	-	-
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:				
ტრანსფერები:				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(1)	(1)	6,834	6,834
პერიოდში დარიცხვაშეწყვეტილი	-	-	(4,177)	(4,177)
ცვლილებები დარიცხულ საპროცენტო განაკვეთში	-	-	75	75
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	**(1)**	**(1)**	**2,732**	**2,732**
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1)	(1)	**2,732**	**2,732**

11 ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	2018
საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში	**63**

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზომვის კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	სულ
კორპორაციების აქციები	63	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		

ა) ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI-ით

2018 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა ინვესტიციებს საემისიო ფასიანი ქაღალდების დანიშნულება მისცა, FVOCI-ით, რაც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია მოცემული. 2017 წელს ეს ინვესტიციები AFS-ად იყო კლასიფიცირებული. იხ. განმარტება 13. FVOCI ფუნქციის მინიჭება მოხდა იმიტომ, რომ ეს ინვესტიციები სტრატეგიული მიზნებისთვისაა განკუთვნილი და არა იმ შეხედულებით, რომ მათი საბოლოო რეალიზაციიდან მიიღება მოგება, და მოკლე ან საშუალოვადიან მომავალში გეგმაში არ არის ამ ინვესტიციების გასხვისება.

ათასი ლარი	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკ 2018
საქართველოს საფონდო ბირჟა	6
გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი	57
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI	63

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით მოიცავს საემისიო ფასიან ქაღალდებს 63 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც საფონდო ბირჟაზე დარეგისტრირებული არაა. ადგილობრივი ფინანსური ბაზრების ხასიათიდან გამომდინარე, ამ ინვესტიციების მიმდინარე საბაზრო ღირებულების მოპოვება არ არის შესაძლებელი. ამ ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ განისაზღვრება ინვესტიციის ობიექტის საოპერაციო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით. იხ. განმარტება 39.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათასი ლარი	31 დეკ 2018	31 დეკ 2017
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულებას AC-ით	916,451	774,251
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(15,648)	(16,377)
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება სულ	900,803	757,874
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ	**900,803**	**757,874**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა გამოავლინა, რომ კლიენტებზე გაცემული სესხების

და ავანსების პორტფელის 100% აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნებს AC კლასიფიკაციისთვის IFRS 9-ის მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება და საკრედიტო ზარალის რეზერვი AC-ით კლასების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

	31 დეკ 2018			31 დეკ 2017		
ათასი ლარი	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	ბრუტო საბალანსო ღირებულ	სესხების გაუფასურ.რეზერვი	საბალ. ღირებულ
სესხები იურიდიულ პირებზე	**694,896**	**(10,977)**	**683,918**	**616,832**	**(12,915)**	**603,917**
სტანდარტული დაკრედიტება	694,896	(10,977)	683,918	616,832	(12,915)	603,917
სესხები ფიზ. პირებზე	**221,555**	**(4,670)**	**216,885**	**157,419**	**(3,462)**	**153,957**
იპოთეკური სესხები	137,685	(2,705)	134,980	102,197	(2,434)	99,763
სამომხმარებლო სესხები	79,004	(1,758)	77,246	50,142	(937)	49,204
საკრედიტო ბარათები	4,866	(207)	4,659	5,080	(91)	4,990
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	**916,451**	**(15,647)**	**900,803**	**774,251**	**(16,377)**	**757,874**

ქვემოთ მოცემულია უფრო დეტალური განმარტება იურიდიულ პირებზე გაცემული სტანდარტული სესხების კლასებზე:

მსხვილ კომერციულ ბიზნესერთეულებზე სტანდარტული პირობებით გაცემული სესხები, ძირითადად სამუშაო კაპიტალის და საინვესტიციო პროექტების დასაფინანსებლად; და

მცირე და საშუალო ბიზნესზე (SME) გაცემული სესხები - მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხების შემთხვევები, რომლებსაც ჯგუფი განსაზღვრავს, როგორც ერთ კლიენტზე 1 მილიონ აშშ დოლარამდე თანხით გაცემულ სესხებს.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია კლიენტებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის:

:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებ.			
ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-ისთვის)	Stage 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს. მთლ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება								
2018 წლის 1 იანვრის მდგ	**1,796**	**363**	**10,109**	**12,268**	**514,783**	**61,996**	**40,053**	**616,832**
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(70)	130	-	60	(27,549)	27,549	-	-
- საკრედიტო რისკით გაუფას-ზე (1-ლი და მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(33)	(30)	1,131	1,068	(8,881)	(817)	9,698	-
- 12-თვიანი ECL-დან (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	18	(26)	(2)	(10)	6,309	(6,286)	(23)	-

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებ.			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-ისთვის)	Stage 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს. მთლ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან მე-2 ეტაპზე)	-	1	(26)	(25)	-	251	(251)	-
ახალი წარმოშ. ან შესყ.	1,307	-	-	1,307	447,514	-	-	447,514
გადახდები	(1,016)	(120)	(3,104)	(4,240)	(345,531)	(24,861)	(20,400)	(390,792)
სხვა ცვლილებები	67	(17)	485	535	3,433	655	132	4,220
მთლ.ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	**273**	**(62)**	**(1,516)**	**(1,305)**	**75,295**	**(3,509)**	**(10,844)**	**60,942**
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(209)	(209)	-	-	(209)	(209)
უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებები	20	7	196	223	15,643	1,140	549	17,332
31 დეკ 2018	**2,089**	**308**	**8,580**	**10,977**	**605,721**	**59,627**	**29,549**	**694,897**

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას)	სულ
იპოთეკური სესხები	**277**	**604**	**1,145**	**2,026**	**66,051**	**30,490**	**5,656**	**102,197**
2018 წლის 1 იანვ								
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(62)	387	-	325	(23,853)	23,853	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(121)	(27)	1,374	1,226	(3,055)	(1,673)	4,728	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	15	(71)	(100)	(156)	4,378	(3,929)	(449)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	5	(128)	(123)	-	587	(587)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	110	-	-	110	74,559	-	-	74,559
გადახდები	(88)	(214)	(424)	(726)	(27,978)	(11,816)	(2,430)	(42,224)
სხვა ცვლილებ.	82	(51)	68	99	183	57	23	263
მთლ.ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	**(64)**	**29**	**790**	**755**	**24,234**	**7,079**	**1,285**	**32,598**
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(109)	(109)	-	-	(109)	(109)
უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებები	4	7	21	32	2,500	411	88	2,999
	217	**640**	**1,847**	**2,704**	**92,785**	**37,980**	**6,920**	**137,685**
31 დეკ 2018								

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედ. ზარ. რეზ. ეტაპი1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არ.მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფუ)	Total	ბრუტო საბალ. ღირ. ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არ.მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას)	სულ
სამომხ.სესხ.								
2018 წ 1 იანვ	**332**	**25**	**717**	**1,074**	**45,709**	**1,786**	**2,647**	**50,142**
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
-არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(89)	130	-	41	(10,964)	10,964	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(282)	(59)	1,287	946	(3,074)	(431)	3,505	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	-	(1)	(2)	(3)	110	(66)	(44)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	1	(19)	(18)	-	125	(125)	-
ახალი წარმომობილი ან შესყიდული	414	-	-	414	69,005	-	-	69,005
გადახდები	(199)	(11)	(384)	(594)	(37,554)	(917)	(1,593)	(40,064)
არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	221	66	71	358	6	55	14	75
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	**65**	**126**	**953**	**1,144**	**17,529**	**9,730**	**1,757**	**29,016**
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(464)	(464)	-	-	(464)	(464)
უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებ.	1	-	4	5	274	16	20	310
31 დეკ 2018	**398**	**151**	**1,210**	**1,759**	**63,512**	**11,532**	**3,960**	**79,004**

8-111 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედ. ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალ. ღირ.			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ.პერ. ECL SICR-სთვის)	Stage 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ	Stage 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას)	სულ
საკრედიტო ბარათები								
2018 წლის 1 იანვ	**-**	**47**	**71**	**118**	**-**	**4,879**	**201**	**5,080**
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- საკრ.რისკ.გაუფას-დან (1 და 2 ეტაპიდან 3-ზე)	-	-	328	328	-	(384)	384	-
გადახდები*	-	(22)	(33)	(55)	-	(2,199)	(92)	(2,291)
სხვა ცვლილებები*	-	15	58	73	-	2,327	1	2,328
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	**-**	**(7)**	**353**	**346**	**-**	**(256)**	**293**	**37**
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(257)	(257)	-	-	(257)	(257)
უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებები	-	-	-	-	-	6	-	6
31 დეკ 2018	**-**	**40**	**167**	**207**	**-**	**4,629**	**237**	**4,866**

*საკრედიტო ბარათების პოზიციებზე პერიოდის წმინდა შემცირება ნაჩვენებია „გადახდების“ კატეგორიაში, ხოლო წმინდა ზრდა - „სხვა ცვლილებების“ კატეგორიაში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ცვლილებები მოიცავს მსესხებლებისგან საკრედიტო ხაზების გამოყენებას შესაბამისი ეტაპის სესხებისთვის. სესხების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2017 წლის განმავლობაში შემდეგია:

ათასი ლარი	სესხები კორპორატ	იპოთეკ სესხ	სამომხმ. სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1 იანვ 2017	**10,170**	**3,470**	**975**	**207**	**14,822**
(ამოღება)/გაუფას. რეზერვ.წლის განმავლ*	2,853	(1,045)	422	260	2,490
წლის განმავლ.ჩამოწ.თანხები, როგორც უიმედო	(168)	-	(390)	(377)	(935)
სესხების გაუფასურების რეზერვი 31 დეკ 2017	**12,855**	**2,425**	**1,007**	**90**	**16,377**

*2017 წლის განმავლობაში გაუფასურების რეზერვი განსხვავდება წლის მოგება-ზარალში ნაჩვენები თანხისგან, 514 ათასი ლარის გამო, რაც წარმოადგენს უკვე ჩამოწერილი უიმედო თანხების ამოღებას. ამოღებული თანხა წლის მოგება-ზარალში პირდაპირ დაკრედიტდა რეზერვების კატეგორიაში.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვზე, რომელიც შესაბამისი პერიოდისთვისაა აღიარებული, სხვადასხვა ფაქტორი მოქმედებს. ECL გაზომვა ახსნილია განმარტება 35-ში. ქვემოთ აღწერილია ცხრილში მოცემული მთავარი ცვლილებები:

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

- 1,2 და 3 ეტაპს შორის ტრანსფერები მოხდა იმის გამო, რომ პერიოდის განმავლობაში ნაშთების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა (ან შემცირდა) ან ისინი საკრედიტო რისკით გაუფასურდა, ასევე მოხდა ტრანსფერები „მაღლა“ ან „დაბლა“ 12-თვიან და არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ს შორის;
- პერიოდში აღიარებული ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების დამატებითი რეზერვები და გაცემები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა აღიარებაც შეწყდა პერიოდის განმავლობაში;
- უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივების უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება და სხვა ცვლილებები; და
- აქტივებთან დაკავშირებული რეზერვების ჩამოწერა, რომელიც მოხდა პერიოდის განმავლობაში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი შეიცავს კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო რისკების პოზიციის ანალიზს AC-ით, რომელზეც აღიარებულია ECL რეზერვი. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საბალანსო ღირებულება ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკების პოზიციას ამ სესხებზე.

კორპორაციულ კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრედ.რისკ.გაუფას)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- ძალიან კარგი	58,718	-	-	58,718
- კარგი	547,001	-	-	547,001
- დამაკმაყოფილებელი	-	57,456	-	57,456
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	2,171	-	2,171
- დეფოლტი	-	-	29,549	29,549
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**605,719**	**59,627**	**29,549**	**694,895**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,088)	(309)	(8,581)	(10,978)
საბალანსო ღირებულება	**603,632**	**59,318**	**20,968**	**683,918**

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო

ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	1,743	-	-	1,743
- კარგი	91,041	-	-	91,041
- დამაკმაყოფილებელი	-	36,812	-	36,812
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	1,169	-	1,169
- დეფოლტი	-	-	6,920	6,920
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**92,784**	**37,981**	**6,920**	**137,685**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(218)	(640)	(1,847)	(2,705)
საბალანსო ღირებულება	**92,566**	**37,341**	**5,073**	**134,980**
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	4,437	-	-	4,437
- კარგი	59,075	-	-	59,075
- დამაკმაყოფილებელი	-	10,827	-	10,827
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	705	-	705
- დეფოლტი	-	-	3,960	3,960
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**63,512**	**11,532**	**3,960**	**79,004**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(398)	(151)	(1,209)	(1,758)
საბალანსო ღირებულება	**63,114**	**11,381**	**2,751**	**77,246**
სკრედიტო ბარათები				
- დამაკმაყოფილებელი	-	4,629	-	4,629
- დეფოლტი	-	-	237	237
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	**-**	**4,629**	**237**	**4,866**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(40)	(167)	(207)
საბალანსო ღირებულება	**-**	**4,589**	**70**	**4,659**

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში გამოყენებული საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემის აღწერა იხ. განმარტება 35-ში.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სესხების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

ათასი ლარი	კორპ. სესხები	იპოთეკური სესხები	სამომხმ. სესხები	საკრედიტო ბარათ.	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული					
- მსხვილი მსესხებლები ორ წელზე მეტი საკრ.ისტორიით	175,002	-	-	-	175,002
- ახალი მსხვილი მსესხებლები	269,182	-	-	-	269,182
- სესხები სამუალო ზომის ბიზნეს ერთეულებზე	59,836	-	-	-	59,836
- სესხები მცირე ბიზნეს ერთეულებზე	866	4	3	134	1,007
- სესხები 100 000 ლარის ზემოთ საკრედიტო ლიმიტის მქონე ფიზ. პირებზე	69,241	49,420	3,499	361	122,521
- სესხები 100 000 ლარის დაბლა საკრედიტო ლიმიტის მქონე ფიზ. პირებზე	11,630	44,248	42,271	4,382	102,531
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული სულ	**585,757**	**93,672**	**45,773**	**4,877**	**730,079**
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული					
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	2,626	1,879	1,295	1	5,801
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	126	-	-	126
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	**2,626**	**2,005**	**1,295**	**1**	**5,927**
ცალკე გაუფასურებულად განსაზღვრ. სესხები (ბრუტო)					
- არა ვადაგადაცილებული	11,476	2,521	693	53	14,743
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	58	704	49	55	866
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,979	1,037	489	58	6,563
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,356	775	534	35	2,700
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	6,937	692	273	-	7,902
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	3,644	791	1,036	-	5,471
მთლიანი გაუფასურებული სესხები (ბრუტო)	28,450	6,520	3,074	201	38,245
გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი	**(12,916)**	**(2,434)**	**(937)**	**(90)**	**(16,377)**
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ	**603,917**	**99,763**	**49,205**	**4,989**	**757,874**

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ეკონომიკის სექტორების რისკების კონცენტრაცია კლიენტთა სასესხო პორტფელში ასეთია:

	2018		2017	
ათასი ლარი	**თანხა**	**%**	**თანხა**	**%**
ფიზიკური პირები	221,555	25%	157,419	21%
სასტუმროები და რესტორნები	86,990	10%	73,456	9%
ვაჭრობა	85,697	10%	50,658	7%
უძრავი ქონების მართვა	82,680	9%	63,889	8%
მომსახურება	71,358	8%	75,993	10%
ფინანსური ინსტიტუტები	63,182	7%	43,593	6%
ჯანდაცვა	61,635	7%	55,784	7%
წარმოება	46,560	5%	56,430	7%
სოფლის მეურნეობა	45,185	5%	38,468	5%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	40,709	4%	24,040	3%
ენერგეტიკა	31,022	3%	52,598	7%
უძრავი ქონების განვითარება	22,069	2%	48,960	6%
ტელეკომუნიკაციები	13,424	1%	-	0%
ღვინის წარმოება	12,183	1%	18,128	2%
სხვა	32,202	4%	14,835	2%
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ AC-ით	**916,451**	**100%**	**774,251**	**100%**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებელთა 10 ჯგუფი ჰყავდა (2017: 12) მსესხებელი) სესხების საერთო თანხით, რომელიც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს აღემატებოდა. ამ სესხების მთლიანი აგრეგირებული რაოდენობა 195,258,ათასი ლარი იყო (2017: 234,440,ათასი ლარი) ან მთლიანი სასესხო პორტფელის 21% (2017: 30%).

ჯგუფის პოლიტიკა უზრუნველყოფის მიღებასთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდში დიდად არ შეცვლილა და წინა პერიოდიდან მოყოლებული ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფის საერთო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა. სესხების სანაცვლოდ მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფა ამორტიზებული ღირებულებით 2018 წლის 31 დეკემბერს არის:

ათასი ლარი	**სტანდარტული დაკრედიტება**	**იპოთეკური სესხები**	**სამომხმარებლო სესხები**	**საკრედიტო ბარათები**	**სულ**
სესხები უზრუნველყოფით:					
- უძრავი ქონების	509,888	135,800	31,972	11	677,671
- ფულადი დეპოზიტების	76,432	153	4,338	-	80,923
- ტრანსპორტის და აღჭურვილობის	19,238	42	241	-	19,521
- სხვა აქტივების	29,252	268	4	20	29,544
სულ	634,810	136,263	36,555	31	807,659
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	60,086	1,423	42,449	4,834	108,792
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	**694,896**	**137,686**	**79,004**	**4,865**	**916,451**

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	კორპ სესხები	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხები უზრუნველყოფით:					
- უძრავი ქონების	454,484	98,880	18,003	152	571,519
- ფულადი დეპოზიტების	95,203	114	1,229	-	96,546
- ტრანსპორტის და აღჭურვილობის	8,529	-	325	-	8,854
- სხვა აქტივების	26,253	1,483	-	20	27,756
სულ	584,469	100,477	19,557	172	704,675
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	32,363	1,720	30,585	4,908	69,576
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	**616,832**	**102,197**	**50,142**	**5,080**	**774,251**

სესხების საბალანსო ღირებულება ჩაიწერა უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით შემდეგი რიგისობით: ფულადი დეპოზიტი, უძრავი ქონება, ტრანსპორტი და აღჭურვილობა, სხვა აქტივები. სხვა აქტივები ძირითადად მოიცავს ფასიან ქაღალდებს და სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს. იმ იპოთეკური სესხების ნაწილი, რომელიც გაიცა დაუსრულებელი მშენებლობის სტატუსის მქონე უძრავი ქონების შესაძენად, არაა უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით მანამ, სანამ სამშენებლო კომპანია არ დაასრულებს იურიდიული რეგისტრაციის პროცედურებს. ამ პროცედურების დასრულებამდე, სესხები უზრუნველყოფილია სამშენებლო კომპანიის გარანტიით. სარეგისტრაციო პროცედურების დასრულების შემდეგ, უზრუნველყოფა ჩანაცვლდება უძრავი ქონებით.

მესამე მხარისგან მიღებული გარანტიები, აგრეგირებული თანხით 27,432, ათასი ლარი (2017: 152 ათასი ლარი) ზემოთ მოყვანილ ცხრილში არ აისახა.

ზემოთ მოყვანილი გამჟღავნება წარმოადგენს უზრუნველყოფილ სესხებს მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების უმცირესი სიდიდით; სესხის ნებისმიერი თანხა, რომელიც უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას აჭარბებს, გამჟღავნებულია უზრუნველყოფის არმქონე პოზიციების გრაფაში.

იმას, თუ რამდენად ამცირებს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები, თვალსაჩინოდ წარმოაჩენს უზრუნველყოფის ღირებულების ცალკე ჩვენება, ა) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები უდრის ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები) და ბ) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები“). საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ აქტივებზე უზრუნველყოფის გავლენა 2018 წლის 31 დეკემბერს იყო:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		**არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები**	
ათასი ლარი	აქტივების საბალანსო ღირ	უზრუნვ. ღირ.	აქტივ საბალანსო ღირებ	უზრუნვ. ღირ.
საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები:				
სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე AC-ით				
სტანდარტული დაკრედიტება	29,037	90,588	512	332
სესხები ფიზიკურ პირებზე AC-ით				
	6,781	17,583	139	27
იპოთეკური სესხები				
სამომხმარებლო სესხები	2,939	13,467	1,021	16
საკრედიტო ბარათები	11	17	226	-

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის ეფექტი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია ყველა სესხისთვის, სულერთია გაუფასურებულია თუ არა, შემდეგი სახით:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
ათასი ლარი	აქტ. საბალ.ღირ	უზრუნვ.ღირ.	აქტ.საბალ.ღირ.	უზრუნვ.ღირ.I
სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე				
სტანდარტული დაკრედიტება	531,979	1,389,931	85,507	52,926
სესხები ფიზიკურ პირებზე				
იპოთეკური სესხები	97,975	286,999	3,498	1,996
სამომხმარებლო სესხები	19,355	97,161	30,857	272
საკრედიტო ბარათები	173	865	4,908	-

ჯგუფი უზრუნველყოფის შეფასებას სესხის გაცემის დროს იღებს. ჯგუფი ყოველწლიურად ახდენს იმ სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებული უძრავი ქონების გადაფასებას, რომლებიც 100 უმსხვილესი მსესხებლის სიაში შედის საანგარიშო პერიოდისთვის არსებული საბალანსო ღირებულებების მიხედვით. 100 უმსხვილესი მსესხებლის ჯგუფების გარდა, სესხებზე საბალანსო ღირებულებით 100 ათასი ლარზე ზემოთ ჯგუფი მოითხოვს ფლეჯირებული უძრავი ქონების უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას, თუ ამავე უზრუნველყოფით გაიცემა ახალი სესხი ან გაცემული ვალდებულების რესტრუქტურიზაციის შემთხვევაში, თუ ბოლო შეფასება 1 წელზე დიდი ხნის წინ გაკეთდა. ბანკმა შეაფასა ECL-ის შეფასება ძველი შეფასებების შესაძლო გავლენა და აღმოჩნდა, რომ 2018 წლისთვის ეფექტი არ იყო არსებითი. სადაც არის იმის ნიშნები, რომ სესხის საბალანსო ღირებულებამ შეიძლება გადააჭარბოს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, მენეჯმენტი თავის გადაწყვეტილებით იღებს შესაბამისი ქონების უზრუნველყოფად გამოყენების შეფასებას. ამ გამჟღავნებაში მოცემული უზრუნველყოფის ღირებულებები უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებებია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების თითოეული კლასის საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 39-ში. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთების ანალისი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 41-ში.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც ჩამოწერილია, მაგრამ მათზე ამოღების ღონისძიებები მაინც ვრცელდება, 2018 წლის 31 დეკემბერს იყო:

ათასი ლარი	**31 დეკ 2018**
სესხები იურიდიულ პირებზე	
სტანდარტული დაკრედიტება	826
სესხები ფიზიკურ პირებზე	
იპოთეკური სესხები	118
სამომხმარებლო სესხები	1,676
სულ	**2,620**

13 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS-ით (მხოლოდ შედარებადი მაჩვენებლებისთვის)

ათასი ლარი	2017
კორპორაციების აქციები (არაკოტირებული)	63
მთლიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS-ით	**63**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS-ით გულისხმობს 63 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების საემისიო ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც საფონდო ბირჟაზე არაა დარეგისტრირებული. მენეჯმენტმა ვერ შეძლო, სანდოდ შეეფასებინა AFS ფასიან ქაღალდებში ჯგუფის ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება. ინვესტიციები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღრიცხულია 63 ათასი ლარის თვითღირებულებით.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესახებ, რომლებიც სარეალიზაციოდაა განკუთვნილი, მოცემულია განმარტება 41-ში.

14 ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები (მხოლოდ შედარებადი მაჩვენებლებისთვის)

ათასი ლარი	2017
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	87,747
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	56,156
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები სულ	**143,903**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ყველა ობლიგაციას საქართველოს მთავრობა უშვებს. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები საბალანსო ღირებულებით 39, 416 ათასი ლარი, მესამე მხარეებზე იყო ფლეჯირებული, სხვა ბანკების ვადიანი განთავსებების და სხვა ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის სახით. იხ. განმარტებები 20 და 22. კონტრაგენტს არ აქვს ამ ინვესტიციების გადაყიდვის ან ხელახალი ფლეჯირების უფლება.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციების ცვლილებები იყო:

ათასი ლარი	განმარტება	2017
ბრუტო თანხა 1 იანვარს		**128,441**
დამატებები		79,460
გადაკლასიფიცირებული შემოსავალი უკუგამოსყიდვის უფლებით		
გამოსყიდვა		(66,984)
საპროცენტო შემოსავლის დარიცხვა		10,334
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		(7,348)
ბრუტო თანხა 31 დეკემბერს		**143,903**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები გაუფასურებული არ იყო.

L&R სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში. სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 41-ში.

15 საინვესტიციო ქონება

ათასი ლარი		2018	2017
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს		1,078	1,283
ცვეთა		(14)	(14)
გასხვისება		(400)	(191)
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან		1,117	-
ტრანსფერები სარეალიზაციოდ განკუთვნილის კატეგორიაში	30	(209)	-
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს		**1,572**	**1,078**

2018 წლის 31 დეკემბერს, უშუალოდ ბანკს 1,037 ათასი ლარის საინვესტიციო ქონება ჰქონდა (2017: 400 ათასი).

ბანკის საინვესტიციო ქონების ცალკე ანგარიში შემდეგია:

ათასი ლარი	2018	2017
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს	400	591
გასხვისება	(400)	(191)
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან	1,037	-
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს	**1,037**	**400**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება იყო 3,972 ათასი ლარი (2017: 1,636 ათასი ლარი). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 3,011 ათასი ლარი იყო (2017: 430)

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა Kushman & Wakefield, რომელსაც აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია აქვს. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას, თითოეული ქონებისთვის გამოვლინდა სამი შედარებადი საბაზრო მონაცემი. რადგან შედარებადი მონაცემები რამდენადმე განსხვავდებოდა შეფასებული ქონებისგან, შედარებადი მონაცემების კოტირებული ფასები კიდევ დაკორექტირდა მათი განსხვავებული ადგილმდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისაწვდომობის, ასაკის და ვაჭრებთან მოლაპარაკებების შედეგად მოსალოდნელი ფასდაკლებების გათვალისწინებით. ამგვარად დადგენილი შედარებითი ფასები კვადრატულ მეტრზე შემდეგ გამრავლდა შეფასებული ქონების ფართზე, რის შედეგადაც მიღებულ იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება. საინვესტიციო ქონებიდან გამომდინარე შემოსავლების და ხარჯების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტებებში 30 და 31.

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
სხვა ფინანსური აქტივები AC-ით			
საკრედიტო ბარათის მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მისაღები შემოსავლები		438	1,061
დაბლოკილი თანხა		134	130
სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი		89	48
ფინანსური იჯარა		89	-
წინასწარი შენატანები სერვისებზე		80	205
სხვა მისაღები შემოსავლები		172	92
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(130)	(107)
სხვა ფინანსური აქტივები AC-ით სულ		**872**	**1,429**
მისაღები შემოსავლები დაზღვევიდან		2,098	-
გადაზღვევის აქტივები		2,096	-
დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები სულ		**5,066**	**1,429**

დაბლოკილი თანხა წარმოადგენს საბარათე გადახდების სისტემის Union Pay (UPI) ანგარიშზე რიცხულ ნაშთს. ჯგუფს უფლება არ აქვს ეს სახსრები საქმიანობის დაფინანსების მიზნებისთვის გამოიყენოს.

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს AC-ით რიცხული დაზღვევის კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის პოზიციების ანალიზს. დაზღვევის კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება AC-ით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასევე აჩვენებს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

ათასი ლარი	**ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)**	**სულ**
საკრედიტო ზარათის მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მიღებული შემოსავალი		
- ძალიან კარგი	144	144
-კარგი	295	295
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**439**	**439**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(87)	(87)
საბალანსო ღირებულება	**352**	**352**
დაბლოკილი თანხა		
- ძალიან კარგი	134	134
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**134**	**134**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	**134**	**134**
სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი		
- კარგი	89	89
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**89**	**89**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	**89**	**89**
ფინანსური იჯარა		
- კარგი	89	89
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**89**	**89**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	**89**	**89**

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
წინასწარი შენატანი მომსახურებისთვის		
- კარგი	80	80
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**80**	**80**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	**80**	**80**
სხვა მისაღები შემოსავლები		
- კარგი	172	172
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	172	172
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(43)	(43)
საბალანსო ღირებულება	**129**	**129**
მისაღები შემოსავლები დაზღვევიდან		
- კარგი	2,098	2,098
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**2,098**	**2,098**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	**2,098**	**2,098**
გადაზღვევის აქტივები		
- კარგი	**2,096**	**2,096**
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	**2,096**	**2,096**
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	**2,096**	**2,096**

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ცხრილში ნაჩვენებია სხვა ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულების და საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები გამარტივებული ECL მოდელით, წლიური პერიოდის დასაწყისიდან დასასრულამდე:

ათასი ლარი	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	1,429	-	1,429
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	4,684	(130)	4,554
პერიოდის განმავლობაში აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური აქტივები	(930)	-	(930)
საკრედიტო ზარალის რეზერვის მთლიანი ხარჯი პერიოდისთვის		(130)	(130)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	13	-	13
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**5,196**	**(130)**	**5,066**

ECL გაანგარიშების მიზნისთვის, სხვა ფინანსური აქტივების ნაშთები 2 ეტაპშია ასახული. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამ ნაშთების ECL 130 ათას ლარს შეადგენს (ნული 2018 წლის 1 იანვარს). ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

სხვა ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთებზე ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 41-ში.

17 სხვა აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა		13,916	13,293
აქტივების დასაკუთრების წინასწარი შენატანი		1,261	1,553
გადახდილი და დაკავებული გადასახადები		922	882
სასამართლო ხარჯების წინასწარ გადახდა		711	589
წინასწარი შენატანი სერვისებზე		626	518
სხვა		13	22
სხვა აქტივები სულ		**17,449**	**16,857**

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს უძრავი ქონების აქტივებს, რომელსაც ჯგუფი იღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. პროგნოზირებად მომავალში ჯგუფი ამ აქტივების გასხვისებას აპირებს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის დასაკუთრებული აქტივების ღირებულება 12,057 ათასი ლარი იყო (2017: 11,012)

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	შენობა-ნაგებობები	საოფისე და კომპიუტერული ტექნიკა	შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა სულ	კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები	სულ
შეფასების ღირებულება 2017 წლის 1		19,237	8,661	27,898	1,140	29,038
აკუმულირებული ამორტიზაცია		384	6,466	6,850	608	7,458
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 1 იანვარს		**18,853**	**2,195**	**21,048**	**532**	**21,580**
დამატებები		494	1,545	2,039	490	2,529
გასხვისებები		-	-	-	(43)	(43)
ამორტიზაცია						
ამორტიზაციის ხარჯი	31	386	808	1,194	161	1,355
გასხვისებები		-	-	-	(43)	(43)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს		**18,961**	**2,932**	**21,893**	**861**	**22,754**
ღირებულება ან შეფასება 2017 წლის 31 დეკემბერს		19,731	10,207	29,938	1,587	31,525
აკუმულირებული ამორტიზაცია		770	7,274	8,044	726	8,770
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს		**18,961**	**2,933**	**21,894**	**861**	**22,755**
დამატებები		1,922	3,273	5,195	760	5,955
ტრანსფერები		(214)	-	(214)	-	(214)
გასხვისებები		-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას		(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
გადაფასება		1,052	-	1,052	-	1,052
ამორტიზაცია						
ამორტიზაციის ხარჯი	31	375	1,095	1,470	239	1,709
გასხვისებები		-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას	26	(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს		21,346	5,111	26,457	1,382	27,839
ღირებულება ან შეფასება 2018 წლის 31 დეკემბერს		21,350	13,480	34,830	2,314	37,144
აკუმულირებული ამორტიზაცია		4	8,369	8,373	932	9,305
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს		**21,346**	**5,111**	**26,457**	**1,382**	**27,839**

8-111 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულებით იქნა შეფასებული. შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა ფირმამ, შპს „Georgian Valuation Company“, რომელსაც აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია აქვს და რომელსაც მსგავსი ადგილმდებარეობის და კატეგორიის მქონე აქტივების ახლო წარსულში შეფასების გამოცდილება აქვს.

ის მონაცემი, რომლის მიმართაც შენობა-ნაგებობების საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულება ყველაზე მგრძნობიარეა, კვადრატული მეტრის ფასია: რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე, მით მეტია სამართლიანი ღირებულება.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 12, 903 ათასი ლარი (2017: 11,265 ათასი ლარი), ეს აქტივები, რომ აღრიცხულიყო თვითღირებულებას გამოკლებული ამორტიზაციით. ეს თანხა შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულებასთან შემდეგნაირად თანხმდება:

ათასი ლარი	31 დეკ 2018	31 დეკ 2017
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში გადაფასების თანხით განცხადებული შენობა-ნაგებობები	21,350	18,961
კაპიტალში განცხადებული გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გამოკლებით	9,284	8,233
ღირებულების მიხედვით და გადაფასების თანხით აღრიცხულ აკუმულირებულ ამორტიზაციებს შორის განსხვავება, რომელიც ჯერ არ გადატანილა გაუნაწილებელ მოგებაში	(837)	(537)
შენობა-ნაგებობები ღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია	**12,903**	**11,265**

19 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები)

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების (ანუ გასხვისების ჯგუფების) მთავარი კლასებია:

ათასი ლარი	2018	2017
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები 1 იანვრის მდგომარეობით:	1,928	-
გასხვისებები	(485)	-
ტრანსფერები PPE-დან	414	-
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან	2,299	1,928
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებიდან	204	-
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები სულ (ან გასხვისების ჯგუფები)	**4,360**	**1,928**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომაროებით, გაყიდვის შესახებ შეთანხმებები სარეალიზაციოდ განკუთვნილ გრძელვადიან აქტივებზე ხელმოწერილია. ამ აქტივებზე დაფარვები გრაფიკის მიხედვით ხორციელდება. საბოლოო გადახდამდე, რისკი და სარგებელი ჯგუფზე რჩება, ხოლო შესაბამის აქტივთან დაკავშირებული უფლებები და მოვალეობები მყიდველს გადაეცემა მას შემდეგ, რაც ხელშეკრულების ყველა პირობა იქნება დაკმაყოფილებული. 4,249 999 ლარის საბოლოო გადახდა 2019 წლის ბოლოსთვისაა გაწერილი, 111 ათასი ლარის გადახდა კი 2021 წლამდე მოხდება.

უშუალოდ ბანკის სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4,016 ათას ლარს შეადგენს (2017: 1,928 ათასი ლარი).

20 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	2018	2017
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	1	1
სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	50,155	29,963
სებ-ის მოკლევადიანი განთავსებები	50,040	30,018
მთლიანი ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	**100,196**	**59,982**

20 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ (გაგრძელება)

საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფმა სავალო ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლეჯირება გააკეთა 29, 841 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, იპოთეკური სესხები კი საბალანსო ღირებულებით 27,309 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხის უზრუნველყოფად გამოიყენა. (2017: სავალო ფასიანი ქაღალდები 39,416 ათასი ლარი და იპოთეკური სესხები 29,677 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხების ფლეჯირებისთვის)

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 39-ში. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 41-ში.

21 კლიენტთა ანგარიშები

ათასი ლარი	2018	2017
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	128,789	151,595
- ვადიანი დეპოზიტები	35,137	13,638
სხვა იურიდიული პირები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	135,716	136,032
- ვადიანი დეპოზიტები	161,995	171,321
ფიზიკური პირები		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	109,751	93,866
- ვადიანი ანაბრები	156,033	111,368
კლიენტთა ანგარიშები სულ	**727,421**	**677,820**

კატეგორია „სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები“ არ გულისხმობს მოგებაზე ორიენტირებულ სახელმწიფო ბიზნესებს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ცალკე ანგარიშში ნაჩვენები კლიენტების ანგარიშების ნაშთები 734,262 ათას ლარს შეადგენს (2017: 682,318 ათასი ლარი)

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია კლიენტების ანგარიშებში ასეთია:

	2018		2017	
ათასი ლარი	**თანხა**	**%**	**თანხა**	**%**
ფიზიკური პირები	265,784	37%	205,233	30%
მშენებლობა	96,789	13%	54,944	8%
მომსახურება	80,062	11%	58,565	9%
ტრანსპორტი ან კომუნიკაცია	67,413	9%	67,695	10%
ფინანსური ინსტიტუტები	64,190	9%	51,296	8%
სახელმწიფო დეპოზიტები	55,690	8%	29,245	4%
წარმოება	30,212	4%	77,674	11%
ვაჭრობა	28,780	4%	30,898	5%
განათლება	20,808	3%	21,635	3%
ენერგეტიკა	678	0%	62,598	9%
სხვა	17,015	2%	18,037	3%
კლიენტთა ანგარიშები სულ	**727,421**	**100%**	**677,820**	**100%**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ორი კლიენტი ჰყავდა (2017: ხუთი კლიენტი), რომელთა ნაშთებიც მთლიანი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ კლიენტების ნაშთები სულ 97, 333 ათას ლარს (2017: 199,693 ათასი ლარი), ან მთლიანი კლიენტთა ანგარიშების 13.4% (2017: 29.5%) შეადგენდა.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში. კლიენტთა ანგარიშების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 41-ში.

22 სხვა ნასესხები სახსრები

ათასი ლარი	2018	2017
სხვა ნასესხები სახსრები AC-ით		
სესხები Blue Orchard-დან	81,003	52,913
სესხები ჩინეთის განვითარების ბანკიდან (“CDB”)	48,018	51,513
სესხები შავი ზღვის ვაჭრობის და განვითარების ბანკიდან (“BSTDB”)	44,029	41,904
სესხები ურუმჩის სითი კომერციული ბანკიდან	43,509	47,496
სესხები ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკიდან (“EBRD”)	40,505	48,808
სესხები საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციიდან (“IFC”)	26,693	-
სესხები ფონდიდან „სიმწვანე ზრდისთვის“ (Finance-in-Motion)	26,491	-
სესხები გლობალური კლიმატის პარტნიორობის ფონდიდან (responsAbility)	13,407	-
სესხები „კომერცბანკიდან“	10,267	6,851
სესხები შპს EFA ფინანსური ინსტიტუტების სავალო ფონდიდან PTE. (“EFA”)	6,445	-
სესხები ბანკიდან „BANCA POPOLARE DI SONDRIO SCPA“	5,415	7,882
სესხები ოპეკის საერთაშორისო განვითარების ფონდიდან (OFID)	-	12,903
სხვა	-	10
სხვა ნასესხები სახსრები სულ AC-ით	**345,782**	**270,280**
სხვა ნასესხები სახსრები სულ	**345,782**	**270,280**

სხვა ნასესხები სახსრების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნების შესახებ იხ. განმარტება 39. სხვა ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 41-ში.

23 სადაზღვევო ვალდებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
სხვა ფინანსური ვალდებულებები AC-ით			
სერვისებისთვის გადასახდელი		762	586
ანაზღაურების ოპერაციები		576	6,473
სხვა დარიცხული ვალდებულებები		389	134
გადასახდელები სადებეტო და საკრედიტო ბარათებზე		95	481
სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ AC-ით		**1,822**	**7,674**
გამოუშვებელი პრემია და ზარალების რეზერვები		2,351	-
სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები		2,180	-
მთლიანი სადაზღვევო ვალდებულებები		**4,531**	
სადაზღვევო ვალ:დებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ		**6,353**	**7,674**

ანაზღაურების ოპერაციების ფინანსური ვალდებულება გულისხმობს იმ თანხებს, რომლებიც ბანკის კლიენტებმა გადარიცხეს თავიანთი კლიენტთა ანგარიშებიდან სხვა კომერციულ ბანკებში, და რომელთა ანაზღაურებაც პერიოდის ბოლოს მოხდა. ეს თანხები გამოაკლდა კლიენტთა ანგარიშებს და შეტანილი იქნა სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში.

სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები 2,180 ათასი ლარი გულისხმობს რეზერვებს ზარალებზე, რომლებიც მოხდა, მაგრამ არ განცხადებულა, თანხით 135 ათასი ლარი.

23 სადაზღვევო ვალდებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ვალდებულებების ცვლილება წლის განმავლობაში ასეთია:

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
გამოუმუშავებელი პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		-	-
ბრუტო პრემია წლის განმავლობაში		5,442	-
გამომუშავებული პრემია წლის განმავლობაში		(3,091)	-
გამოუმუშავებელი პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**2,351**	**-**

სადაზღვევო პოლისებით გათვალისწინებული რისკები, როგორც წესი, 12 თვეზე ვრცელდება. სადაზღვევო კონტრაქტებში ზარალების რეზერვები (რომლებიც შედგება პოლისების მფლობელების მიერ განცხადებული ზარალების რეზერვებისგან და დამდგარი, მაგრამ ანგარიშგებაში ჯერ არ ასახული ზარალებისგან) კეთდება იმ ზარალების ხარჯის დასაფარად, რომლებიც დადგა და წინასწარ ფასდება ცნობილი ფაქტების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

რეზერვები ყოველთვიურად იხვეწება, რაც რეგულარული, მიმდინარე პროცესის ნაწილია, რადგან ზარალების გამოცდილება ვითარდება. გარკვეული ზარალები ანაზღაურდება, სხვები განცხადდება. დაუფარავი ზარალების რეზერვები არ დისკონტირდება ფულის დროითი ღირებულებით.

კომპანია მის ვადაგაუსვლელ რისკებს იხილავს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც განსაზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში.

24 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებებში შედის:

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
თანამშრომელთა ბენეფიტების დარიცხული ხარჯები		1,773	1,254
გადასახდელი გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა		27	-
მიღებული ავანსები		767	260
სხვა		245	340
სხვა ვალდებულებები სულ		**2,812**	**1,854**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები 2,410 00 ლარის ტოლია (2017: 1,854 ათასი ლარი)

25 სააქციო კაპიტალი

ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა	გამოშვებული აქციების რაოდენობა ათასებში	ჩვეულებრივი აქციები	საემისიო შემოსავალი	სულ
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	16,057	16,057	74,923	90,980
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,057	16,057	74,923	90,980
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,057	16,057	74,923	90,980

ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ავტორიზებული რაოდენობა 16,137 ათასი -ია (2017: 16,097 ათასი აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 აქცია 1 ლარი (2017: 1 აქცია 1 ლარი). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია მთლიანადაა გადახდილი.

გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 16,137,ათასი აქცია (2017: 16, 097 ათასი აქცია). ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ შედის მენეჯმენტზე გრანტით გაცემული 80 ათასი (2017: 40) აქცია, რომელიც ჯერ არ არის მინიჭებული. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს. საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე ზემოთ მიღებულ ნამეტ შემოსავალს.

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ბანკი მოგებას ანაწილებს დივიდენდების სახით ან რიცხავს რეზერვებში საქართველოს სააღრიცხვო წესების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშების თანახმად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, განაწილებისთვის ხელმისაწვდომი წლიური მოგება საქართველოს სააღრიცხვო სტანდარტების მიხედვით 35, 230 ათას ლარს შეადგენს (2017: 19,588 ათასი ლარი). ბანკის გაუნაწილებელი რეზერვები საქართველოს სააღრიცხვო წესებით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 82, 129, ათას ლარს შეადგენს (2017: 65,530,ათასი ლარი).

26 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა

2015 წლის აპრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის 2015-2016 წლების ახალი საბონუსე სქემა და უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებზე გრანტით გასცა 71,ათასი ახალი აქცია, შესაბამისი მომსახურების პირობებით. აქციებს აქვს დივიდენდის მიღების უფლება, მაგრამ არ გააჩნია ხმის უფლება და არც გაყიდვის ან მესამე პირისთვის გადაცემის უფლება მომსახურების პირობების შესრულებამდე.

სქემის თანახმად, ყოველწლიურად, ეფექტიანობის წინასწარგანსაზღვრული პირობების თანახმად, სქემის მონაწილეებს გადაეცემა აქციების გარკვეული რაოდენობა. გადასაცემი აქციების მთლიანი რაოდენობა დამოკიდებულია გუნდის მიზნების შესრულებაზე და თითოეული აქციის საბალანსო ღირებულებაზე, ჯგუფის აქციების გადაცემის წინა წლისთვის მომზადებული, IFRS-ით აუდირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მიხედვით. გუნდის მიზნები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ზრდის და მომგებიანობის მაჩვენებლების შესრულებას და გარკვეული საზედამხედველო კოეფიციენტების და კოვენანტების დაცვას. გადაცემულ აქციებს მოჰყვება მომსახურების პირობები. ამ პირობების შესრულებამდე, აქციებს აქვს დივიდენდების უფლება, მაგრამ არა ხმის უფლება და ისინი ვერ გაიყიდება და ვერ გადაეცემა მესამე მხარეს. მომსახურების პირობები გულისხმობს სქემის მონაწილის დასაქმების უწყვეტობას, სანამ მათი სრული უფლებების თანდათანობით გადაცემა არ დასრულდება.

2015 წლის აქციებზე მფლობელებს უფლება გადაეცათ 2016 წლის ივლისში. ამ აქციებს სწორედ მაშინ მოეხსნა უფლებების გადაცემისშემდგომი ყველა შეზღუდვა. 2016 წლის ტრანში გაიცა 2017 წლის 27 ივლისს. ამ აქციებს გადაცემისშემდგომ შეზღუდვები მოჰყვება. უფლებაგადაცემული აქციების 50%-ს ეს შეზღუდვა მოეხსნება 2019 წლის ივლისში (შეზღუდვის პირველი პერიოდის დასასრული), 2022 წლის 1 ივლისს (შეზღუდვის მეორე პერიოდის დასასრული) კი გადაცემისშემდგომი შეზღუდვები მთლიანად მოიხსნება (ვადა გაუვა).

2017 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის ახალი საბონუსე სქემა 2017-2021 წლებისთვის და ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებს 169,ათასი ახალი აქცია გადასცა, შესაბამისი მომსახურების პირობებით.

26 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა (გაგრძელება)

გადაცემის თარიღად ჯგუფი 2017 წლის 27 მარტს თვლის. თითოეული აქციის სამართლიანი ღირებულება გადაცემის დღეს 12.55 ლარით განისაზღვრა. აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის მფლობელებს შორის აქციების შეძენის ტრანზაქციებისთვის დადგენილი ერთი აქციის ფასის მიხედვით.

ახალი სქემის მიხედვით, მენეჯმენტის აქციებზე იგივე შეზღუდვები გავრცელდება. მათი მიღებიდან 2 (ორი) წლის განმავლობაში (შეზღუდვის პერიოდი) დირექტორებს არ შეეძლებათ ამ აქციების გაყიდვა. ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ, დირექტორებს შეეძლებათ მენეჯმენტის აქციების ნახევრის გაყიდვა. დირექტორების მფლობელობაში მყოფი ყველა მენეჯმენტის აქციის გასხვისება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ დირექტორების თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ.

სქემის მთლიანი ხარჯი 2018 წლისთვის 488 ათასი ლარით განისაზღვრა (2017: 463 ათასი ლარი).

სქემის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა	**2018**	**2017**
მიუნიჭებელი აქციების რაოდენობა წლის დასაწყისში	**213,000**	**44,000**
გადაცემული აქციების რაოდენობა	-	169,000
ეფექტიანობის პირობების მიხედვით მისანიჭებელი აქციების საპროგნოზო რაოდენობის ცვლილება	5,000	-
მიუნიჭებელი აქციების რაოდენობა წლის ბოლოს	**218,000**	**213,000**
თითო აქციის ღირებულება გადაცემის დღის მდგომარეობით (ლარში)	12.55	12.55
წილობრივ ინსტრუმენტებზე გაწეული ხარჯი	488	463
წლის განმავლობაში თანამშრომლების ხარჯად აღიარებული ხარჯი	**488**	**463**

წილობრივი გადახდის სქემებში წილობრივი ანგარიშსწორების ნაწილში თანამშრომელთა ხარჯები აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით მინიჭების პერიოდის განმავლობაში და შესაბამისი გატარება კეთდება წილობრივი გადახდის რეზერვზე კაპიტალში. კაპიტალში შეტანილი წილობრივი გადახდის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,339 ლარს შეადგენდა (851 ლარი 2017 წლის 31 დეკემბერს)

27 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი

სხვა სრული შემოსავლის მუხლობრივი ანალიზი კაპიტალის თითოეული კომპონენტისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	AFS ფასიანი ქაღალდების გადაფას. რეზ.	შენობა-ნაგებობების გადაფას. რეზ.	სულ
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი				
სარეალიზაციო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:				
- მოგებას გამოკლებული ზარალი გასხვისებიდან ან გაუფასურებიდან ასახული მოგება-ზარალში		(85)		(85)
სხვა სრული ზარალი სულ		**(85)**		**(85)**
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი				
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება			1,052	1,052
სხვა სრული შემოსავალი სულ			**1,052**	**1,052**

28 საპროცენტო შემოსავლები და ხარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	84,739	66,559
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	12,129	10,334
სებ-ში რიცხული სხვა ბანკებისგან მისაღები შემოსავლების სავალდებულო ნაშთები	1,935	1,735
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	**98,803**	**78,628**
მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	**98,803**	**78,628**
პროცენტი და სხვა მსგავსი ხარჯები		
იურიდიული პირების ვადიანი დეპოზიტები	9,622	10,129
ფიზიკური პირების ვადიანი ანაბრები	7,407	5,300
მიმდინარე/საანგარიშსწორების ანგარიშები	4,371	4,431
ბანკებისგან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები	15,433	9,076
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	6,252	3,686
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	**43,085**	**32,622**
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**55,718**	**46,006**

29 საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
საკომისიო შემოსავალი		
საკომისიო შემოსავალი, რომელიც არ უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს FVTPL-ით:		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	2,098	1,584
- გაცემულ გარანტიებთან დაკავშირებული საკომისიოები	1,656	1,119
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	1,524	1,312
- ტრანზაქციები ნაღდი ფულით	650	595
- დისტანციური საბანკო მომსახურების საკომისიოები	232	149
- სხვა	470	214
საკომისიო შემოსავალი სულ	**6,630**	**4,973**
საკომისიო ხარჯი		
საკომისიო ხარჯი, რომელიც არ უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს FVTPL-ით:		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	1,709	1,328
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	491	426
- საკრედიტო ხაზების საკომისიოები	-	92
- ინკასაციის და ტრანზაქციების საკომისიოები	129	148
- გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები	17	96
- სხვა	144	148
მთლიანი საკომისიო ხარჯი	2,490	2,238
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	**4,140**	**2,735**

30 სხვა საოპერაციო შემოსავალი

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
მოგებას გამოკლებული დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციის ზარალი		2,857	517

დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების ამობრუნება	660	-
შემოსავალი საინვესტიციო ქონების გაქირავებიდან	165	171
ჯარიმები და საურავები	13	8
სხვა	44	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი სულ	**3,739**	**696**

31 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათასი ლარი	**განმარტება**	**2018**	**2017**
თანამშრომელთა კომპენსაცია		15,150	11,014
პროფესიული სერვისები		2,233	1,176
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	1,726	1,369
რეკლამირება და მარკეტინგი		1,254	994
საოპერაციო ოჯახის ხარჯი		1,110	1,008
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო სერვისები		719	695
უსაფრთხოება		628	623
მოვლა და შეკეთება		553	441
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა		302	270
სასამართლო ავანსების და სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურება		291	183
დაზღვევა		289	204
საოფისე ინვენტარი		260	206
მოგზაურობა და ტრენინგი		70	99
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება		-	116
სხვა		1,273	935
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ		**25,858**	**19,333**

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 488 ათასი ლარი (2017: 463 ათასი ლარი), რომელიც ჯგუფის პერსონალისთვის უშუალოდ აქციონერების მხრიდან გადახდილ წილობრივ ანაზღაურებას.

საინვესტიციო ქონების (რომელიც გაქირავებიდან შემოსავალს გამოიმუშავებს) პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები 25 ათას ლარს შეადგენდა (2017: 19 ათასი ლარი) და კომუნალური და თანამშრომელთა ხარჯებისგან შედგებოდა. იმ საინვესტიციო ქონების პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები, რომლებიც გაქირავებიდან შემოსავალს არ გამოიმუშავებს, 1 ათას ლარს შეადგენდა (2017: 1 ათასი ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პროფესიული სერვისების საკომისიო მოიცავს 463 ათას ლარს აუდიტისთვის და აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული სხვა პროფესიული სერვისებისთვის, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად (2017: 226 ათასი ლარი). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული საკომისიოები შეადგენს 431 ათას ლარს (2017: 226 ათასი ლარი).

32 მოგების გადასახადები

ა) მოგების გადასახადის ხარჯის კომპონენტები (ბენეფიტი)

წლის მოგება-ზარალში ასახული მოგების გადასახადის ხარჯი შედგება შემდეგისგან:

ათასი ლარი	**2018**	**2017**
მიმდინარე გადასახადი	(3,991)	(2,390)
გადავადებული გადასახადი	(1,482)	648
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,473)	(1,742)

ბ) საგადასახადო ხარჯსა და მოგება-ზარალს შორის რეკონსილაცია, გამრავლებული შესაბამის საგადასახადო განაკვეთზე

ჯგუფის 2018 წლის მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება მოგების გადასახადი განაკვეთით 15% (2017: 15%) შვილობილი კომპანიების მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი (2017: 15%). ქვემოთ მოცემულია დაბეგვრის მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ხარჯს შორის რეკონსილაცია.

ათასი ლარი	2018	2017
მოგება დაბეგვრამდე	**42,766**	**31,633**
თეორიული საგადასახადო ხარჯი კანონის მიხედვით (2018: 15%; 2017: 15%)	(6,415)	(4,745)
იმ მუხლების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც არაა გაქვითვადი ან შეფასებადი საგადასახადო მიზნებისთვის:		
- მოგება, რომელიც გათავისუფლებულია დაბეგვრისგან (მთავრობის/სებ-ის ფასიანი ქაღალდები და დეპოზიტები)	2,065	1,695
- მოგების მუხლები, რომლებიც მოგება-ზარალში არ არის აღიარებული, მაგრამ საგადასახადო თვალსაზრისით ექვემდებარება დაბეგვრას	(91)	(38)
- არაგაქვითვადი ხარჯები	(8)	(23)
- საგადასახადო კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების ეფექტი	(1,024)	1,369
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი/(კრედიტი)	**(5,473)**	**(1,742)**

ჯგუფმა არ ჩაწერა შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციებთან დაკავშირებული დროებითი განსხვავებების - 7 ათასი ლარის გადავადებული გადასახადის ვალდებულება (2017: ნული), რადგან ჯგუფს შეუძლია აკონტროლოს ამ დროებითი განსხვავებების ამობრუნების დრო და არ აპირებს პროგნოზირებად მომავალში ამ ამობრუნების გაკეთებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილება შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც 2019 წლის 1 იანვრიდან კომერციული ბანკების და სადაზღვევო ორგანიზაციებისთვის უქმდება პერიოდის მოგების გადასახადი (დივიდენდის ან სხვა ფორმით განაწილებამდე).

2018 წლის 30 მაისს საქართველოს მთავრობამ გამოაცხადა ამ ცვლილებების გადავადება 2023 წლის 1 იანვრამდე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები ხელახლა ითვლება იმ რაოდენობებისთვის, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან 2022 წლის დეკემბრამდე პერიოდში.

32 მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

გ) გადავადებული გადასახადები დროებითი განსხვავების ტიპების მიხედვით

IFRS-სა და საკანონმდებლო საგადასახადო რეგულირებას შორის განსხვავებები იწვევს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას (ფინანსური ანგარიშგების მიზნისთვის) და მათ საგადასახადო ბაზას შორის დროებითი განსხვავებების გაჩენას. ქვემოთ მოცემულია ამ დროებითი განსხვავებების ცვლილების საგადასახადო ეფექტი.

ათასი ლარი	1 იანვარი 2018	მოგებაში ან ზარალში დაკრედიტებული/დარიცხული	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ კაპიტალში	31 დეკ 2018
გამოქვითვადი /(დაბეგვრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(14)	(373)	-	(387)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(799)	(923)	(134)	(1,856)
გარანტიების გაუფასურების რეზერვი	(20)	(92)	(13)	(125)
ბანკთაშორისი რეზერვი	-	(8)	24	16
ფასიანი ქაღალდების ამორტიზაციის რეზერვი	-	10	39	49
დარიცხვები	250	(49)	49	250
სხვა	373	(62)	-	311
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	58	13	-	71
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	**(152)**	**(1,484)**	**(35)**	**(1,671)**

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურის და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, სხვადასხვა ჯგუფის კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ დაოფსეტდეს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებით და სხვა ჯგუფის კომპანიების დაბეგვრადი მოგებით და, შესაბამისად, გადასახადები შეიძლება დაირიცხოს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალის შემთხვევაშიც კი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ოფსეტდება მხოლოდ მაშინ, როცა ერთსა და იმავე დაბეგვრად ერთეულს და საგადასახადო ორგანოს უკავშირდება.

ათასი ლარი	1 იანვარი 2017	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2017
გამოქვითვადი/დაბეგვრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი			
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა:	(246)	232	(14)
სესხის გაუფასურების რეზერვი	(1,176)	378	(798)
გარანტიის გაუფასურების რეზერვი	(63)	43	(20)
დარიცხვები	179	71	250
სხვა	457	(85)	372
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	49	9	58
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	**(800)**	**648**	**(152)**

33 დივიდენდები

ათასი ლარი	2018 ჩვეულებრივი	2017 ჩვეულებრივი
1 იანვარს გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები	2,989	2,545
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	(2,989)	(2,545)
31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელი დივიდენდები	**-**	**-**
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები თითოეულ აქციაზე	**0.19**	**0.16**

ყველა დივიდენდი დეკლარირებული და გადახდილია ლარით.

34 ვალის რეკონსილაცია

ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილება წარმოდგენილი პერიოდების მიხედვით. ამ ვალდებულებების მუხლები ის მუხლებია, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშში „დაფინანსების საქმიანობის“ კატეგორიაშია ასახული.

ათასი ლარი	ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან ნასესხები სახსრები	სულ
ვალი 2017 წლის 1 იანვარს	**121,530**	**121,530**
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	150,444	150,444
სავალუტო კორექტირებები	(2,507)	(2,507)
სხვა არაფულადი ცვლილებები	813	813
ვალი 2017 წლის 31 დეკემბერს	**270,280**	**270,280**
ვალი 2018 წლის 1 იანვარს	**270,280**	**270,280**
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	66,678	66,678
სავალუტო კორექტირება	7,637	7,637
სხვა არაფულადი ცვლილებები	1,187	1,187
ვალი 2017 წლის 31 დეკემბერს	**345,782**	**345,782**

35 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფში ფინანსური რისკების მართვის ფუნქცია ვრცელდება ფინანსურ რისკებზე, ოპერაციულ რისკებსა და იურიდიულ რისკებზე. ჯგუფი, ფინანსურ შედეგებზე, მის გრძელვადიან სტრატეგიულ მიზნებსა და რეპუტაციაზე რისკების ზეგავლენის შემცირების მიზნით მართავს რისკების გამოვლენას, შეფასებას და შემსუბუქებას (მიტიგაციას)ს, შიდა მმართველობის პროცესების, რისკების მართვის მექანიზმების და პროცესების საშუალებით.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ჯგუფის შიგნით ყველა დონეზე ვრცელდება, სამეთვალყურეო საბჭოდან და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული ფუნქციური ერთეულის მენეჯერით და რისკების ოფიცრით დამთავრებული. რისკების მართვის ფუნქცია რისკების მართვის შემდეგ ფუნქციურ ერთეულებზეა განაწილებული: სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი, რისკების მართვის კომიტეტი, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), რისკების მართვის დეპარტამენტი, ხაზინის დეპარტამენტი და საკრედიტო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს აკისრია რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ზედამხედველობის ზოგადი პასუხისმგებლობა. სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანო, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს და ბანკის რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ადეკვატურობასა და

ეფექტიანობას, რითაც აწესებს რისკების მართვის ზოგად მიდგომას და პრინციპებს. საბჭო ასევე ამტკიცებს ცალკეულ რისკების სტრატეგიებს, ადგენს ბანკის რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტები მოიცავს რისკის ძირითად ტიპების განსაზღვრებას, მენეჯმენტს აკისრებს კონკრეტულ რისკებზე პასუხისმგებლობას და აწესებს მოთხოვნებს შიდა კონტროლის სისტემებზე. რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტების მიზანია ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა, ანალიზი და მართვა, რისკების შესაბამისი ლიმიტების და კონტროლის დაწესება და რისკის დონეების და ლიმიტების დაცვის მუდმივი მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულ გადამუშავებას გადის ბაზრის პირობის ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების ცვლილებების და ახალი საუკეთესო პრაქტიკის ასახვის მიზნით.

დირექტორთა საბჭო თითოეული ბიზნესმიმართულებისთვის განსაზღვრავს ყველა დამახასიათებელი რისკის მართვის შესაბამის პროცედურებს. ამ დროს მისი ამოცანაა ბიზნესის იმგვარი სტრუქტურირება, რომ ასახოს რისკები, უზრუნველყოს მოვალეობათა ადეკვატური გამიჯვნა და ადეკვატური პროცედურების არსებობა, განსაზღვროს დაქვემდებარებულ თანამშრომელთა ოპერაციული მოვალეობები. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების შემსუბუქების ღონისძიებათა მონიტორინგსა და განხორციელებაზე, ასევე ჯგუფის მუშაობის რისკების დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფაზე.

ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის უპირველესი ამოცანებია: რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის პოზიცია ამ ლიმიტების ფარგლებშია. ოპერაციული და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციების მთავარი ამოცანაა შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, ოპერაციული და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.

საკრედიტო რისკი, იმართება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის საშუალებით როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციების დონეზე. გადაწყვეტილების მიღების ეფექტიანობის ხელშეწყობის მიზნით, ჯგუფი საკრედიტო კომიტეტების იერარქიას აწესებს, პოზიციის ტიპიდან და სიდიდიდან გამომდინარე.

ბაზრის და ლიკვიდობის რისკებს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან კოორდინაციით. ხაზინის დეპარტამენტი ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს ახორციელებს ოპერაციულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების გზით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეპების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

ბანკი ადგენს რისკების აღების და მართვის პრინციპებს, რომლებიც შიდა წესებსა და პოლიტიკის დოკუმენტებშია ასახული და მთელ ორგანიზაციაში თანმიმდევრულად გამოიყენება. ეს ზოგადი პრინციპებია:

- პრუდენციული რისკების აღება რისკების ყოვლისმომცველი შეფასებით და კონტროლის გარემოში;
- მონიტორინგის და ანგარიშგების ადეკვატური და ეფექტიანი სისტემა;
- რისკების სათანადო რაოდენობრივი გამოსახვა სათანადო მეთოდოლოგიის გამოყენებით ბანკის ზომის და კომპლექსურობის შესაბამისად;

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- მარეგულირებლის ყველა მოქმედი მოთხოვნის და ინსტრუქციის მიღება და შესრულება და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით;

- რისკების ეფექტიანი მმართველობის განხორციელება რისკების კონტროლის სათანადო იერარქიის შენარჩუნებით, რომელიც, ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან არიდების მიზნით, დამოუკიდებელია ბიზნეს-საქმიანობისგან;
- რისკების მართვის მოსაზრებათა დაცვა ახალი საქმიანობის, ბიზნესმიმართულების ან პროდუქტების ექსპლუატაციაში გაშვებისას.

როგორც გარე, ისე შიდა რისკის ფაქტორების გამოვლენა და მართვა მთელი ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის შიგნით ხდება. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რისკების რუკის შემუშავებას. ასეთი რუკები რისკის ფაქტორების ფართო სპექტრის გამოვლენის საშუალებას იძლევა და კომფორტის იმ დონის განსაზღვრის საფუძველია, რომელსაც რისკების შემსუბუქების არსებული პროცედურები იძლევა.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი. ეს ის რისკია, როცა ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეასრულებს მის მოვალეობას, რითაც კონტრაგენტის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს.

საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის საკრედიტო საქმიანობის და პარტნიორებთან განხორციელებული სხვა ტრანზაქციების გამო, რაც იწვევს ფინანსურ აქტივების და კრედიტთან დაკავშირებული გარებალანსური ვალდებულებების გაჩენას.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში, ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია გაცემულ ფინანსურ გარანტიებზე, კრედიტის გაცემის ვალდებულებებზე, აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე და იმპორტ-ექსპორტის აკრედიტივებზე თავად ვალდებულების ტოლია.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი ჯგუფის საქმიანობასთან ასოცირებული ცალკეული ყველაზე დიდი რისკია. ამიტომ, მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება მის საკრედიტო რისკის პოზიციას.

რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის შეფასება კომპლექსურია და მოითხოვს მოდელების გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება ბაზრის პირობის, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადის და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება მოითხოვს დეფოლტის ალბათობის, მასთან დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და მხარეებს შორის დეფოლტის კორელაციების შემდგომ შეფასებას.

ლიმიტები. ჯგუფი მისი საკრედიტო რისკის დონეს ასტრუქტურირებს ერთ მსესხებელთან, ან მსესხებელთა ჯგუფთან და გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან მიმართებაში მიღებული რისკის სიდიდეზე ლიმიტების დაწესებით. ლიმიტებს საკრედიტო რისკის დონეზე პროდუქტებისა და დარგის მიხედვით რეგულარულად ამტკიცებს მენეჯმენტი. ამგვარი რისკები მუდმივად განახლებად მონიტორინგს ექვემდებარება და მათი გადახედვა წელიწადში ერთხელ, ან უფრო ხშირად ხდება.

ჯგუფმა რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი შექმნა, რომლებიც მსესხებელ ფიზიკურ პირებზე საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე არიან პასუხისმგებელი:

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 300 ათას აშშ დოლარზე ზემოთ. დამტკიცება ელექტრონული ფოსტის საშუალებით ხდება, ან საჭიროებისას ტარდება კომისიის სხდომა. კომისია ასევე პასუხისმგებელია შედარებით დაბალი დონის საკრედიტო კომიტეტებისთვის მითითებების მიცემაზე.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- შედარებით დაბალი დონის საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 100-300 ათასი აშშ დოლარის ფარგლებში. დამტკიცება ხდება ელექტრონული ფოსტის საშუალებით, ან საჭიროების შემთხვევაში ტარდება კომიტეტის სხდომა.

- სასესხო განაცხადები 100 ათას აშშ დოლარამდე თანხით მტკიცდება საკრედიტო რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ. გამონაკლისს წარმოადგენს საცალო სესხები თანხით 20 ათას დოლარამდე, რომლებსაც საცალო დაკრედიტების ჯგუფი ამტკიცებს.

საკრედიტო განაცხადები, რომლებიც შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან შემოდის, საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს. საკრედიტო რისკის პოზიცია, ასევე ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის და კორპორაციული და პირადი გარანტიების მიღებით. საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი თანამშრომლები ამზადებენ რეგულარულ ანგარიშებს. ეს ანგარიშები კლიენტის ბიზნესის და ფინანსური მდგომარეობის სტრუქტურირებულ ანალიზს ეფუძნება. იმ კლიენტთან რაიმე სახის ურთიერთქმედების ფაქტი, რომლის გადახდისუნარიანობაც უარესდება, მოეხსენება რისკების კომიტეტს, დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს და განიხილება მათ მიერ.

საკრედიტო რისკების კლასიფიკაციის სისტემა. საკრედიტო რისკის გაზომვის და საკრედიტო რისკის სიდიდის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციის მიზნით, ჯგუფი იურიდიული პირებისთვის იყენებს შიდა სარეიტინგო სისტემას, ან საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ დადგენილ რისკების კლასიფიკაციას, ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის, ფასიანი ქაღალდებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის.

შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები ერთმანეთთან შესაბამისობაშია მოყვანილი ბანკის შიგნით დადგენილი მთავარი შკალის მიხედვით, სადაც საკრედიტო რისკის კონკრეტული კატეგორიას შეესაბამება დეფოლტის ალბათობის კონკრეტული დიაპაზონი, როგორც ამ ცხრილზეა ნაჩვენები:

მთავარი შკალა საკრედიტო რისკის კატეგორია	კორპორაციული შიდა რეიტინგი	საერთაშორისო სააგენტოების შესაბამისი საერთ. რეიტინგები (Fitch)	დეფოლტის ალბათობის ინტერვალის შესაბამისი საერთაშორისო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით (Fitch)
ძალიან კარგი	1 – 2	AAA to BB+	0,01% - 0,5%
კარგი	3 – 4	BB to B+	0,51% - 3%
დამაკმაყოფილებელი	5 – 6	B, B-	3% - 10%
სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	7 – 8	CCC+ to CC-	10% - 99,9%
დეფოლტი	9	C, D-I, D-II	100%

თითოეული სესხისთვის ხდება საკრედიტო რისკის კატეგორიის განსაზღვრა გადახდისუნარიანობის შესაბამისად, საკრედიტო რისკის კატეგორიის განმსაზღვრელ მთავარ შკალაზე.

ძალიან კარგი - კრედიტის მაღალი ხარისხი დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით;

კარგი - კრედიტის ადეკვატური ხარისხი ზომიერი საკრედიტო რისკით;

დამაკმაყოფილებელი - კრედიტის ზომიერი ხარისხი დამაკმაყოფილებელი საკრედიტო რისკით;

სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული - კრედიტი, რომელიც უფრო ყურადღებით მონიტორინგს და გამოსასწორებელ ქმედებას მოითხოვს

დეფოლტი - კრედიტი, რომელზეც მოხდა დეფოლტი.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მიდგომა, რომელსაც ჯგუფი იურიდიულ პირებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის გასაზომად იყენებს, ექსპერტულ რეკომენდაციაზე დაყრდნობით შემუშავებული შიდა მოდელია, რომელიც მსესხებელს საკრედიტო რეიტინგს ანიჭებს სხვადასხვა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების

მიხედვით. რეიტინგების მინიჭება ხდება საკრედიტო რისკის ოფიცრების მიერ, რომელსაც შემდეგ საკრედიტო რისკის კომიტეტის წევრები იხილავენ სესხის დამტკიცების პროცესში.

ის პოზიციები, რომელთაც შიდა რეიტინგი არ აქვს მინიჭებული, საკრედიტო რისკის მიხედვით კლასიფიცირდება, სხვადასხვა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმის გამოყენებით, ესენია: ვადაგადაცილების დღეები, რესტრუქტურიზაცია, უზრუნველყოფის არსებობა.

საკრედიტო რისკის კატეგორია	სესხის ხარისხის კრიტერიუმები
ძალიან კარგი	ვადაგადაცილება არ არის; მთლიანად დაფარულია დეპოზიტის, ძვირფასი ლითონის ან მთავრობის გარანტიით.
კარგი	ვადაგადაცილება არ აღემატება 31 დღეს ბოლო 12 თვის განმავლობაში;
დამაკმაყოფილებელი	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატება 31-60 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურიზებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31 დღეზე ნაკლებია.
სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატებოდა 61-90 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურიზებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31-90 დღეა.
დეფოლტი	სესხმა ბოლო 12 თვის განმავლობაში განიცადა რესტრუქტურიზაცია ან ბოლო 12 თვის განმავლობაში მინიმალური ვადაგადაცილება 90 დღეა.

საერთაშორისო რეიტინგები მხარეებს ისეთი დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მიენიჭება, როგორიცაა S&P, Moody's და Fitch. რეიტინგების შესახებ ინფორმაცია საჯაროა. ეს რეიტინგები და დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი დიაპაზონი შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ვრცელდება: ბანკთაშორისი განთავსებები, სახელმწიფო დაწესებულებებზე და მათ დაქვემდებარებაში მყოფ ორგანიზაციებზე გაცემული სესხები და ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდები (სახელმწიფოს, კორპორაციების ფასიანი ქაღალდები, მუნიციპალური ობლიგაციები, ევრობონდები და შესყიდული სავალო ვალდებულებები).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL ფულადი ნაკადების სამომავლო დანაკლისის დისკონტირებული ღირებულების ალბათობის მიხედვით შეწონილი შეფასებაა. (ანუ, საკრედიტო დანაკარგების საშუალო შეწონილი, იმ რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს და შეწონილია ამ დანაკარგების მოხდენის ალბათობით). ECL მიდგომა მიუკერძოებელია და განისაზღვრება ყველა შესაძლო შედეგის დიაპაზონის შეფასებით. ECL შეფასების მიდგომისთვის ჯგუფი იყენებს ოთხ კომპონენტს, ესენია: დეფოლტის ალბათობა (PD), პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დისკონტის განაკვეთი.

EAD მეთოდი პოზიციას აფასებს მომავალში მოსახდენი დეფოლტის თარიღით და ითვალისწინებს პოზიციაში მოსალოდნელ ცვლილებებს საანგარიშო პერიოდის შემდგომ, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვას და დამტკიცებული ლიმიტებიდან მოსალოდნელ გატანებს. EAD სესხებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ფასდება კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) გამოყენებით. CCF არის კოეფიციენტი, რომელიც აჩვენებს დამტკიცებული ლიმიტების საბალანსო პოზიციად გარდაქმნის ალბათობას განსაზღვრულ პერიოდში. მონაცემთა შეზღუდულობის გამო, ჯგუფი თვლის, რომ CCF არის 100%. დეფოლტის ალბათობა PD დეფოლტის შესაძლებლობის წინასწარი შეფასებაა, რომელიც

დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს. LGD იმ ზარალის წინასწარი შეფასებაა, რომელსაც დეფოლტის დროს ექნება ადგილი. ის ეფუძნება სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, მათ შორის უზრუნველყოფის რეალიზიციიდან მისაღებ, შორის განსხვავებას. როგორც წესი, ის გამოისახება EAD-ის პროცენტის სახით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს

გამოითვლება მოსალოდნელი დანაკარგების მიმდინარე ღირებულება, რომლის დროსაც დისკონტის განაკვეთის როლში გამოიყენება ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) ან მისი მიახლოებითი შეფასება.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელირება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. *ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მთელი პერიოდი* უდრის სავალო ინსტრუმენტების ვადიანობამდე დარჩენილ სახელშეკრულებო პერიოდს. ამჟამად ბანკი არ ახდენს ECL-ის კორექტირებას მოსალოდნელი წინასწარი დაფარვების მიხედვით, მაგრამ მის ზეგავლენას არაარსებითად არის შეფასებული. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისთვის არსებობის რული პერიოდი ის სახელშეკრულებო პერიოდია, რომლის განმავლობაშიც დაწესებულებას აქვს მიმდინარე სახელშეკრულებო ვალდებულება კრედიტის გაცემაზე. არსებობის მთელი პერიოდის პოზიციის განსაზღვრისთვის, ჯგუფი გამონაკლისის სახით, იყენებს გამარტივებულ მიდგომას ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ბარათებთან მიმართებაში. ამ ინსტრუმენტებისთვის მაქსიმალურ არსებობის მთელ პერიოდად აღებულია 5 წელი (მაქსიმალური ნებადართული ვადიანობა არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო კრედიტებისთვის), ECL კი ყოველთვის იზომება არსებობის მთელ პერიოდში მოსალოდნელი დანაკარგების მიხედვით.

მენეჯმენტი ახდენს *არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის* მოდელირებას, ანუ იმ დანაკარგების, რომლებიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში შესაძლო დეფოლტის შედეგად წარმოიშობა. *12 თვის ECL* არის არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის ნაწილი, რომელიც ფინანსურ ინსტრუმენტს წარმოეშობა დეფოლტის მოვლენებისგან, რომლებიც შესაძლებელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან 12 თვის განმავლობაში მოხდეს, ან ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდი, თუ ის ერთ წელზე ნაკლებია.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებისთვის შეფასებული ECL-ი, დროის პერიოდის შეფასებებია და არა მთელი ციკლის, რაც, როგოც წესი, საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოიყენება. ეს შეფასებები ითვალისწინებს *საპროგნოზო ინფორმაციას,* ანუ ECL-ი ასახავს საკრედიტო რისკზე ზეგავლენის მქონე მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადების ალბათობის მიხედვით შეწონილ განვთიარებას.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვის მიზნებისთვის, ჯგუფი დეფოლტს განსაზღვრავს, როგორც სიტუაციას, როცა პოზიცია აკმაყოფილებს ერთ ან მეტ ქვემოთ მოყვანილ კრიტერიუმს:

- 90 დღიზე მეტი ვადაგადაცილება
- პრობლემური რესტრუქტურიზაცია (პოზიცია არის გადახდისუუნარო)
- გადახდისუუნარობა, რაც კონტრაგენტის შიდა რეიტინგით გამოიხატება.

თუ კონტრაგენტის დონეზე დამატებითი ინფომაცია არაა ხელმისაწვდომი, როგორც წესი, მხოლოდ >90 დღის ვადაგადაცილება და პრობლემური რესტრუქტურიზაცია მიიჩნევა საცალო მსესხებლების დეფოლტის ინდიკატორებად.

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერუმების გარდა, ჯგუფი დეფოლტად ჩათვლის, ანუ მესამე სტადიას მიანიჭებს სესხს/სესხებს, სადაც შესაძლებელია, შემდეგ შემთხვევებში:

- გარანტიის გამოთხოვა
- ნაწილობრივი ჩამოწერა
- კონკრეტული პორტფელებს ან სეგმენტებს, გლობალური მაკროენომიკური ცვლილებების შემთხვევაში, რომლებსაც ნეგატიური ზეგავლენა ექნება აღნიშნულ სეგმენტებზე;

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, მნიშვნელოვნების ზღვარს ზემოთ მყოფ კონტრაგენტთა ინდივიდუალური შეფასების შემთხვევაში, კონტრატენტის გადახდისუუნაროდ აღიარებისთვის, ბანკი აანალიზებს მთელ რიგ ხარისხობრივ ფაქტორებს. ქვემოთ ჩამოთვლილი სია არ არის ამომწურავი:

- მსესხების მუდმივი შემოსავლის წყაროები აღარ იარსებებს ბაზრის გაქრობის გამო, რაც მსესხებლის გაყიდვების შემცირებას გამოიწვევს.
- სხვა კრედიტორებისთვის გადახდების შეფერხებები;
- მსესხებლის მნიშვნელოვანი აქტივების გაყიდვა ზარალით;
- მნიშვნელოვანი ხელშეკრულების (კლიენტის ან მიმწოდებლის) შეწყვეტა, რომელიც შემოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილის წყაროა ან წარსულში გაკეთებული შესყიდვები;
- ხელშეკრულების ან საკრედიტო ხელშეკრულების პირობების (კოვენანტების) დარღვევა;
- სასამართლო საქმის დაწყება, რომელმაც ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი გადინება შეიძლება გამოიწვიოს;
- არის იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება ან სხვა ფინანსურ რეორგანიზაციას განიცდის;
- სექტორის კრიზისი, თუ კონტრაგენტს სუსტი პოზიცია აქვს მოცემულ სექტორში. ის მქონე კონტრაგენტთან ერთად ოპერირებს.

ინსტრუმენტი დეფოლტის აღარმქონედ (ანუ გაჯანსაღებულად) ითვლება, როცა ზედიზედ თორმეტი თვის განმავლობაში აღარ აკმაყოფილებს დეფოლტის არცერთ კრიტერიუმს. ეს თორმეტ თვიანი პერიოდი ექსპერტული დასკვნით განისაზღვრა, იმ ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მდგომარეობაში დაბრუნების ალბათობას გაჯანსაღების შემდეგ, გაჯანსაღების სხვადასხვა შესაძლო დეფინიციების გამოყენებით.

იმის შეფასება, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ხდება ინდივიდუალურად თითოეული სესხისთვის. კორპორაციებზე გაცემული სესხებისთვის, ბანკთაშორისი სესხებისთვის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვის AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით, ან FVOCI (სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით)-ით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) ფასდება ინდივიდუალურად ქვემოთ მოყვანილი მიზეზების მონიტორინგის საშუალებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის SICR ფასდება პორტფელის მიხედვით, მაგრამ საბოლოოდ SICR ცალკეულ სესხს ენიჭება და არა მსესხებლის ყველა სესხს. ბანკის რისკების მართვის დეპარტამენტი პერიოდულად მონიტორინგს უწევს SICR-ის გამოვლენის კრიტერიუმებს და განიხილავს მათ შესაბამისობას და სათანადოობას.საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ უპირობოდ აქვს ადგილი, როცა ფინანსური აქტივები 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი იყენებს დაბალი საკრედიტო რისკის ფინანსური აქტივების დეფინიციას. ბანკი ეყრდნობა იმ მოსაზრებას, რომ აქტივებს გარე რეიტინგით, რომელიც შეესაბამება „საინვესტიციო“კატეგორიის (მაგალითად AAA-დან BBB-ის ჩათვლით Standard & Poor's-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით ან Moody's-ის შესაბამისად) საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით დაბალი საკრედიტო რისკი აქვს. ჯგუფი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით არ იყენებს დაბალი რისკის შეფასების გამონაკლისს.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს SICR-ის მქონედ მიიჩნევს, როცა ის აკმაყოფილებს შემდეგ ერთ ან მეტ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ან საყრდენ.

ბანკთაშორისი ოპერაციებისა და ბონდებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30- ზე მეტი დღით;

- ზემოთ მოცემული სარეიტინგო შკალით მინიჭებული აქვს „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულის“ შესაბამისი რისკის საერთაშორისო რეიტინგი.

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების და კორპორაციული კლიენტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურიზაცია (თუ პოზიცია არაა გადახდისუუნარო)
- შიდა რეიტინგის ცვლილება, რომელიც „ძალიან კარგის“ ან „კარგის“ კატეგორიიდან „დამაკმაყოფილებლის“ ან „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულისკენ“ ჩამოსვლის შესაბამისია;

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურიზაცია (თუ პოზიცია არ არის გადახდისუუნარო)
- არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა/12 თვის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა საცალო პორტფელში.

ECL-ის ის დონე, რომელიც ამ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული, იმაზეა დამოკიდებული, მსესხებლის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოდელი გულისხმობს ბანკის აქტივების კლასიფიკაციას სამ ეტაპად.. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომლის საკრედიტო რისკიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვი, რომელიც 12 თვის ECL-ებზეა აგებული(ეტაპი 1). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დადგინდა SICR, ფინანსური ინსტრუმენტი გადაინაცვლებს მეორე ეტაპზე, მაგრამ ის ჯერ არ არის აღიარებული საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ის მესამე ეტაპზე გადადის და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. აქტივის მესამე ეტაპზე კლასიფიკაციის შედეგი ისაა, რომ ბანკი წყვეტს საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას ბრუტო საბალანსო ღირებულების საფუძველზე და საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისას აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებას არიცხავს, ECL-ის გამოკლებით.

თუ არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ SICR კრიტერიუმები აღარ კმაყოფილდება, ინსტრუმენტი ისევ პირველ ეტაპზე გადადის. თუ პოზიცია მეორე ეტაპზე გადავიდა ხარისხობრივი ინდიკატორის საფუძველზე, ჯგუფი აკვირდება, კიდევ არსებობს ეს ინდიკატორი თუ შეიცვალა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ პორტფელებს, რომლებიც მეორე ეტაპს მიეკუთვნება საყურადღებო სიის სტატუსის გამო. ამ პორტფელებს რეგულარული, სულ მცირე ყოველწლიური მონიტორინგი უტარდება, რომლის დროსაც გათვალისწინებული ECL შეფასებების ბოლო მოვლენები.

POCI ტიპის ფინანსური აქტივებისთვის ECL ყოველთვის იზომება არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ამიტომ, ჯგუფი აღიარებს მხოლოდ არსებობის მთელი პერიოდისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების კუმულატიურ ცვლილებებს.

ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: უნიკალური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე სესხებს, ცალკეულ მნიშვნელოვან სესხებს, ანუ 2 მილიონ ლარზე ზემოთ ცალკეულ პოზიციებს. ეს ზღვარი დაწესდა ექსპერტული გადაწყვეტილებით და გათვალისწინებული იქნა ბანკის პორტფელის მიმდინარე სტრუქტურა. მისი გადახედვა მხოლოდ პორტფელის მოცულობის და სტრუქტურის მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაშია შესაძლებელი.

ჯგუფი პორტფელის მიხედვით აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: საცალო სესხებს და კორპორაციულ მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემულ სესხებს, როცა პოზიცია მნიშვნელოვნების ზღვარს ქვემოთაა. ამ მიდგომის თანახმად, სესხების ჯგუფები კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვით ჰომოგენურ ქვესეგმენტებადაა დაჯგუფებული, მაგალითად პროდუქტების ტიპების, დანაკარგების

ისტორიული მონაცემების, ადგილმდებარეობის, საქმიანობის სექტორების, სესხის ვალუტის და ა.შ.

ბანკთაშორისი სესხების, ბანკების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების და სახელმწიფო დაწესებულებებზე გაცემული სესხების შეფასებებს ჯგუფი ახდებს საერთაშორისო რეიტინგების საფუძველზე.

ECL ინდივიდუალური შეფასება ხდება საკრედიტო დანაკარგების პროგნოზების სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონით თითოეული შედეგის ალბათობებით.. ჯგუფი თითოეული შეფასებული სესხისთვის სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს განსაზღვრავს, რომელთაგან ერთი სრულ საკრედიტო ზარალს იწვევს, თუმცა ასეთი ზარალის ალბათობა მეტად მცირე შეიძლება იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად საკრედიტო რისკების და პრობლემური აქტივების მართვის დეპარტამენტების გამოცდილი თანამშრომლების ექსპერტულ დასკვნას ეფუძნება, საკრედიტო ექსპერტების მხარდაჭერით, რომლებიც მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის პირველადი წყარო არიან. ექსპერტული დასკვნა რეგულარულ ტესტირებას გადის წინასწარ შეფასებასა და ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის განსხვავების შესამცირებლად.

როცა შეფასება პორტფელის მიხედვით ტარდება, ჯგუფი განსაზღვრავს პოზიციების ეტაპებს და კოლექტიურად ადგენს დანაკარგების რეზერვს. ჯგუფი პოზიციებს აანალიზებს სეგმენტების მიხედვით, რომლებიც საერთო საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მიხედვით დგინდება, ისე რომ ჯგუფის შიგნით პოზიციებს ჰომოგენური ან მსგავსი რისკები აქვს. ის ძირითადი საერთო საკრედიტო მახასიათებლები, რომლებიც მხედველობაში მიიღება, შემდეგია: კლიენტის ტიპი (საბითუმო თუ საცალო), პროდუქტის ტიპი, თავდაპირველი აღიარების თარიღი, ვადიანობამდე დარჩენილი დრო და ა.შ. სხვადასხვა სეგმენტი ასევე ასახავს განსხვავებებს საკრედიტო რისკების ისეთ პარამეტრებში, როგორებიცაა დეფოლტის ალბათობა და LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში). აქტივების ჰომოგენურ ჯგუფებად დაჯგუფების სათანადოობას პერიოდულად აკვირდება და განიხილავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

ზოგადად ECL მიიღება საკრედიტო რისკების შემდეგი პარამეტრების გამრავლებით: EAD, PD და LGD, რომელთა განმარტებებიც ზემოთაა მოცემული. აღნიშნული პარამენტრების კალკულაციასას, დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირებისთვის გამოიყენება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკების პარამეტრების (EAD, PD და LGD) პროგნოზირებით თითოეული მომავალი კვარტლისთვის თითოეული ინდივიდუალური პოზიციის ან კოლექტიური სეგმენტის არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ეს სამი კომპონენტი მრავლდებაერთმანეთზე.. ამგვარად ხდება ECL-ის გამოთვლა თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის. შემდეგ ის დისკონტირდება საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და ჯამდება. ECL-ის გაანგარიშებაში გამოყენებული დისკონტური განაკვეთი თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი შეფასებაა.

საკრედიტო რისკების პარამეტრების გაანგარიშების ძირითადი პრინციპები. EADგანისაზღვრება მსესხებლის მიერ 12 თვიანი ან არსებობის მთელი პერიოდის განმავლობაში სახელშეკრულებო დაფარვების საფუძველზე შედგენილი მოსალოდნელი გადახდის პროფილის მიხედვით. ყოველთვიური გრაფიკის არმქონე ინსტრუმენტებზე გადახდის პერიოდულობის შესახებ არსებული არასაკმარისი მონაცემების გამო, მთელი კორპორატიული/მცირე და საშუალო ბიზნესის პორტფელისთვის პირობითი 30-დღიანი გრაფიკი იქნა გამოყენებული. ამ გამარტივების გავლენა არაარსებითად ჩაითვალა. ამჟამად ჯგუფი ECL შეფასებაში არ ითვალისწინებს ადრეული დაფარვის ან

35 საკრედიტო რისკების მართვა (გაგრძელება)

რეფინანსირების ფაქტორებს (გავლენა უმნიშვნელოდ იქნა მიჩნეული). მუდმივად განახლებად პროდუქტებზე, როგორიცაა ოვერდრაფტები და საკრედიტო ბარათები, EAD პროგნოზი იღებს მიმდინარე ათვისებულ ნაშთს და რომელსაც მიუყენებს „კრედიტის კონვერსიის ფაქტორს“, რომელიც დეფოლტის დროისათვის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელ ათვისებას შეესაბამება.. CCF 100%-ად ითვლება საცალო და კორპორაციული საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის. CCF-ისგან განსხვავებით, რომელიც საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის გამოიყენება, „სარგებლიანობის კოეფიციენტი“ იანგარიშება და განახლდება თითო საანგარიშო პერიოდისთვის

დამტკიცებული მაგრამ აუთვისებელი ლიმიტებისთვის კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებისთვის. სარგებლიანობის კოეფიციენტი არის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელი შემცირება იმ დროისთვის, როცა კონტრაგენტი დეფოლტშია და იანგარიშება წარსული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, ანუ ისტორიული მონაცემების საფუძველზე კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებზე დეფოლტის დროს არსებული დარჩენილი აუთვისებელი ლიმიტით.

ECL-ების გაანგარიშებისას ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება: 12-თვიანი და არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა. 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება ეფუძნება ყველაზე ახალი ისტორიული დეფოლტის მონაცემებს და კორექტირდება საპროგნოზო ინფორმაციით, სადაც შესაძლებელია. არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის იმ სავარაუდო ალბათობას, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში ხდება და ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდის 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ჯამია. ჯგუფი არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის გაანგარიშებისთვის სხვადასხვა სტატისტიკურ მეთოდს იყენებს სეგმენტიდან და პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე, მაგალითად 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ექსტრაპოლაციის მეთოდს, რომელიც კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესსესხების მიგრაციის მატრიცაზეა აგებული. ჯგუფი დეფოლტის ალბათობის მრუდს ქმნის საცალო სესხების დეფოლტზე ისტორიული მონაცემების მიხედვით.

LGD წარმოადგენს გადეფოლტებულ პოზიციაზე მიღებული ზარალის მოსალოდნელ სიდიდეს. ჯგუფი ამჟამად LGD-ის გასაზომად იყენებს მიდგომას, რომელიც სამ ეტაპად შეიძლება დავყოთ:

- LGD-ის გაანგარიშება პორტფელის მიხედვით, ამოღების სტატისტიკაზე დაყრდნობით; LGD1 - ამოღება მხოლოდ კლიენტის მიერ ფულის გადახდის შედეგად
- LGD-ის გაანგარიშება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების მიხედვით. LGD2 - მოსალოდნელი ამოღება სპეციფიკური უძრავი ქონების უზრუნველყოფის მიხედვით, სადაც გაითვალისწინება: უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, ურზრუნველყოფის გაყიდვისას რეალუზებული ისტორიული დისკონტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე მოქმედი სხვა ფაქტორები, ფულიდა სხვალიკვიდური ფასიანი ქაღალდების უზრუნველყოფა;
- საბოლოო LGD =LGD1*LGD2

ჯგუფის ასეთი მიდგომის ლოგიკა იმ დაკვირვებას ემყარება, რომ დეფოლტის შემდეგაც კი, გადეფოლტებული პოზიციის გარკვეული ნაწილი მსესხებლის მიერ განხორციელებული ფულადი გადახდის შედეგად იფარება, უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე. შესაბამისად, უზრუნველყოფის რეალიზაციით იფარება დარჩენილი გადეფოლტებული ვალდებულება, მხოლოდ იმის შემდეგ, რაც მსესხებელი გადახდის ყველა საშუალებას ამოწურავს. LGD კოლექტიურად იანგარიშება კორპორაციული/მცირე და საშუალო ბიზნეს სესხების პორტფელის და საცალო ჰომოგენური პორტფელების დარჩენილი ნაწილის ამოღების ბოლო სტატისტიკაზე დაყრდნობით.

ჯგუფი საბოლოო შეფასებულ LGD-ს მიუყენებს LGD-ს მინიმალურ ზღვარს. ამ ექსპერტული კორექტირების ლოგიკური დასაბუთება არის დაკვირვება, რომ არსებობს გარკვეული გარემოებები, რომლების მოდელირება ვერ ხერხდება ყველაზე პესიმისტურ სცენარშიც კი, რომლებიც საბოლოო ჯამში შეიძლება დასრულდეს საკრედიტო ზარალით უზრუნველყოფის კარგი კოეფიციენტის მქონე სესხებისთვისაც კი. შესაბამისად ჯგუფი იყენებს LGD მინიმალურ ზღვარს, როგორც მენეჯმენტის ექსპერტულ კორექტირებას LGD მოდელზე. ეს ზღვარი ექვემდებარება მუდმივ ბექ-ტესტს და

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მონიტორინგს. ჯგუფი აქვეყნებს ECL სენსიტიურობას LGD მინიმალური ზღვრის მიმართ ამ დოკუმენტის მე-4 თავში.

ECL-ის გაანგარიშება ფინანსური გარანტიების და სასესხო ვალდებულებებისთვის. ამ ინსტრუმენტებისთვის ECL გაანგარიშება მოიცავს იმავე ეტაპებს, რაზეც ზემოთ საბალანსო პოციზიებზე ვისაუბრეთ, განსხვავდება მხოლოდ EAD გაანგარიშება. EAD კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) და ვალდებულების სიდიდის პროდუქტია (ExOff). CCF კორპორაციული კლიენტების აუთვისებელ

საკრედიტო ხაზებზე, ფიზიკურ პირებზე გაცემულ საკრედიტო ბარათებზე და ფინანსურ გარანტიებზე განისაზღვრება დეფოლტის დროს არსებული წარსული პოზიციების სტატისტიკური ანალიზის შედეგად. CCF ოვერდრაფტებისთვის განისაზღვრება 100%-ით, რადგან კლიენტს ნებისმიერ დროს შეუძლია ლიმიტების გამოყენება.

საერთაშორისო რეიტინგების მიხედვით გაანგარიშების პრინციპები. გარკვეულ პოზიციებს აქვს საერთაშორისო საკრედიტო რისკის რეიტინგები. ისინი საკრედიტო რისკების პარამეტრების, დეფოლტის ალბათობის (PD) და LGD-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, შესაბამისი სარეიტინგო სააგენტოების მიერ გამოქვეყნებული დეფოლტის და ამოღების სტატისტიკის მიხედვით. ეს მიდგომა გამოიყენება სამთავრობო და ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის.

ECL მოდელებში გამოყენებული საპროგნოზო ინფორმაცია. SICR-ის და ECL-ის გაანგარიშებისას,, ორივე შემთხვევაში გამოიყენება დამატებით საპროგნოზო ინფორმაცია. ეკონომიკური ცვლადების („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“, „ოპტიმისტური ეკონომიკური სცენარი“ და „პესიმისტური ეკონომიკური სცენარი“) პროგნოზები ქვეყნდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ და მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მოვლენების საუკეთესო წინასწარ შეფასებას მოიცავს. ჯგუფმა განსაზღვრა ის ძირითადი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც საკრედიტო რისკთან და შესაბამისად ECL-თანაა ურთიერთკავშირში. დეფოლტის ალბათობაზე შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა დადგინდა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შედეგად, რომლის მიზანია დადგინდეს, ისტორიულად რა გავლენა ჰქონდა ამ ცვლადების ცვლილებებს დეფოლტის სიდიდეზე. საბოლოო დეფოლტის ალბათობის (PD) მოდელები კორექტირდება შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადებით, რომელთაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდა დეფოლტის სიდიდეზე (ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსები საცალო დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის და სახელმწიფო რისკის პრემია კორპორაციული დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის). ჯგუფმა მაკროეკონომიკური ცვლადები LGD-ის ფორმულაში შეიტანა, განსაკუთრებით LGD2 ფორმულებში: უძრავი ქონების ფასების ინდექსის მიხედვით კორექტირება გაუკეთდა უზრუნველყოფის ღირებულებას. ამჟამად EAD-ს მაკროეკონომიკური კორექტირება არ უკეთდება, ზეგავლენა კი უმნიშვნელოდაა მიჩნეული.

ამჟამად ჯგუფი მაკროეკონომიკური კორექტირებისთვის გაუფასურების მოდელში მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ სცენარებს იყენებს. საბოლოო მოდელში სცენარის წონები განსაზღვრულია საქართველოს ეროვნული ბანკის პუბლიკაციით გათვალისწინებული წონების მიხედვით: 50% საბაზისო სცენარისთვის, 25-25 ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარებისთვის.

ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის დროს, ამ სცენარების დადგომის ალბათობა მაღალი ხარისხითის გაურკვევლობით ხასიათდება, ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან.

ჯგუფი რეგულარულად აკეთებს თავისი მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვას და კორექტირებას, რათა პროგნოზებსა და კრედიტის ფაქტობრივ ზარალს შორის განსხვავება შემცირდეს. ამგვარი უკუტესტირება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ ხორციელდება.

ECL გაანგარიშების მეთოდოლოგიის უკუტესტირების შედეგები ეცნობება ჯგუფის მენეჯმენტს. საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამის უფლებამოსილ პირებთან დისკუსიის შემდეგ ხდება მოდელების და დაშვებების შემდგომი დახვეწა..

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. ჯგუფი ითვალისწინებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ღია პოზიციებისგან ა) ვალუტაზე, ბ) საპროცენტო განაკვეთებზე და გ) კაპიტალის პროდუქტებზე. ყველა მათგანი დგას ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებების წინაშე. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება მიღებული იქნას, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ ახდენს ამ ლიმიტების გარეთ დანაკარგების პრევენციას, ბაზრის სიტუაციის უფრო მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკის შემთხვევაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად როგორც ერთდღიან, ისე დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის.

ღია სავალუტო პოზიციამ შეიძლება მნიშვნელოვანი დანაკარგები გამოიწვიოს, გააჩნია ვალუტის კურსებს შორის განსხვავების სიდიდეს და კურსის ცვლილებას. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად ერთდღიან და დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ზოგადი ღია პოზიციის ლიმიტები დაწინდება რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით, რადგან ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის შემოსავლებზე, კაპიტალზე, ლიკვიდობაზე და გადახდისუნარიანობაზე.

ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად ანგარიშობენ და ინარჩუნებენ. დარღვევის შემთხვევაში ბანკმა უნდა გადადგას ნაბიჯები დაბალანსებისკენ და პარამეტრი დამტკიცებული ლიმიტის ქვეშ უნდა მოაქციოს. ზოგადი ღია სავალუტო პოზიციები არის კონსოლიდირებული საბალანსო და გარებალანსური პოზიცია, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტში უნდა ჯდებოდეს, რაც საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ს შეადგენს.

ALCO (აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი) ადგენს დღის შიგა და ერთდღიანი ღია სავალუტო პოზიციების ლიმიტებს აგრეგირებული და ინდივიდუალური ვალუტებისთვის, რომლის შიგნითაც ბანკს შეუძლია იმუშაოს. პერიოდულად ALCO განაახლებს ხოლმე ამ ლიმიტებს, ბაზრის პირობებზე რეაგირების მიზნით. ბანკის შიდა ლიმიტები გაცილებით უფრო დაბალია, ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ დადგენილი. მიმდინარე ლიმიტი საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს უდრის. ბანკი სავალუტო რისკებს ICAAP სისტემის მიხედვით აკვირდება, 99% სანდოობის დონის შესაბამისი VaR-ით, (VaR შეფასება რისკის გათვალისწინებით) 10 დღიანი დაყოვნების პერიოდით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რისკის გათვალისწინებით შეფასების (VaR) სიდიდემ 462 ათასი ლარი (2017: 180 ათასი ლარი) შეადგინა.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის წინაშე მდგარი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს:

	2018 წლის 31 დეკ			2017 წლის 31 დეკ		
ათასი ლარი	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულ.	წმინდა პოზიცია	ფულადი ფინანსურაქტივები	ფულადი ფინ ვალდებულ	წმინდა პოზიცია
ლარი	552,719	350,163	202,556	390,796	218,908	171,888
აშშ დოლარი	740,437	738,333	2,104	731,642	730,751	891
ევრო	90,872	90,777	95	65,693	65,509	184
სხვა	537	479	58	632	586	46
სულ	1,384,565	1,179,752	204,813	1,188,763	1,015,754	173,009

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ზემოთ მოყვანილი ანალიზი გვაჩვენებს მხოლოდ ფულად აქტივებს და ვალდებულებებს. მიიჩნევა, რომ ინვესტიციები აქციებში და არაფულად აქტივებში არ იწვევს რამე მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა გაცვლითი კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი, რომელიც საანგარიშო პერიოდის

ბოლოს მოხდა, ჯგუფის შესაბამისი შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციურ ვალუტასთან მიმართებაში, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	2018 წლის 31 დეკ გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	2017 წლის 31 დეკ გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება (2017: 20%-ით გამყარება)	421	178
აშშ დოლარის 20%-ით ვარდნა (2017: 20%-ით ვარდნა)	(421)	(178)
ევროს 20%-ით გამყარება (2017: 20%-ით გამყარება)	19	37
ევროს 20%-ით ვარდნა (2017: 20%-ით ვარდნა)	(19)	(37)

პოზიცია გაანგარიშებული იქნა მხოლოდ იმ ფულად ნაშთებზე, რომლებიც ჯგუფის შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტებშია დენომინირებული. ჯგუფის სავალუტო რისკის პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არ ასახავს წლის განმავლობაში არსებულ ტიპურ პოზიციას. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა ვალუტის კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი წლის განმავლობაში არსებული სავალუტო რისკის საშუალო პოზიციით, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	საშუალო პოზიცია 2018წ განმავლობაში გავლენა მოგება-ზარალზე	საშუალო პოზიცია 2017წ განმავლობაში გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით(2017: 20%-ით გამყარება)	112	34
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით (2017: 20%-ით ვარდნა)	(112)	(34)
ევროს გამყარება 20%-ით (2017: 20%-ით გამყარება)	(2)	(1)
ევროს ვარდნა 20%-ით (2017: 20%-ით ვარდნა)	2	1

საპროცენტო განაკვეთების რისკი. ჯგუფი მხედველობაში იღებს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების რყევების ზეგავლენას მის ფინანსურ პოზიციასა და ფულად ნაკადებზე. ამგვარი ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო განაკვეთების მარჟები შეიძლება გაიზარდოს, ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში დანაკარგები გამოიწვიოს. მენეჯმენტი ყოველდღიურად აკვირდება და ლიმიტებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შეუსაბამობის დონეზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების რისკის პოზიცია. ცხრილი აჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებულ ოდენობებს საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაჯგუფებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთებისა და საკონტრაქტო ვადიანობების მიხედვით:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არასაპროცენტო	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი						
მთლიანი ფინანსური აქტივები	362,888	286,756	147,546	450,318	137,057	1,384,565
მთლ. ფინ. ვალდებ.	355,355	195,723	209,969	194,720	220,518	1,176,285
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გეპი 2018 წლის 31 დეკ. მდგომ.	**7,533**	**91,033**	**(62,423)**	**255,598**	**(83,461)**	**208,280**
2017 წლის 31 დეკემბერი						

მთლ. ფინანს. აქტივები	306,156	172,509	192,159	382,545	135,395	1,188,764
მთლ. ფინ. ვალდებ.	353,803	311,399	136,949	31,548	182,057	1,015,756
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გეპი 2017 წლის 31 დეკ. მდგომ.	**(47,647)**	**(138,890)**	**55,210**	**350,997**	**(46,662)**	**173,008**

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საპროცენტო აქტივების და ვალდებულებების უმეტესობა აშშ დოლარითაა წარმოდგენილი, კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ნაწილი და ნასესხები სახსრები მცურავი საპროცენტო განაკვეთების პრინციპით აღირიცხება. 2018 წლის განმავლობაში საშუალო პოზიციისთვის, იმ პირობით, თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი იქნებოდა (2017: 200 საბაზისო პუნქტით დაბლა) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 1,068 ათასი ლარით ნაკლები (2017: 1,042 ათასი ლარით ნაკლები), რისი მიზეზიც 2,246 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავალი იქნებოდა, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან 1,178 ათასი ლარით (2017: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 1,665 ათასი ლარით ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის შედეგად, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხებ სახსრებზე 623 ათასი ლარით); თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი იქნებოდა, (2017: 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი) უცხოური ვალუტით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 153 ათასი ლარით ნაკლები (2017: 145 ათასი ლარით ნაკლები), ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე 448 ათასი ლარის ნასესხები სახსრებიდან შემოსავლის ზრდას (2017: ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის გამო).

თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა (2017: 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებზე და ვალდებულებებზე ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, მოგება 1,068 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა (2017: 1,042 ათასი ლარით მაღალი), ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 2,246 ათასი ლარით მეტი საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯის ზრდას მცურავი კურსის მქონე 1,178 ათასი ლარის ნასესხებ სახსრებზე (2017: ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე 1,665 ათასი ლარის აქტივებზე უფრო მაღალი საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც 632 ათასი ლარით აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებით გამოწვეული საპროცენტო ხარჯების ზრდას). თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა, (2017: 100 საბაზისო პუნქტით მაღლა) უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 153 ათასი ლარით მეტი (2017: 327 ათასი ლარით ნაკლები), ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გაიზრდებოდა, მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან შემოსავალი

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კი 448 ათასი ლარით შემცირდებოდა (2017: ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 471 ათასი ლარის ვალდებულებებზე გარდილი ხარჯების გამო, რაც აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე 145 ათასი ლარის სესხებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავლის კლებას).

ჯგუფი აკვირდება მისი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთებს. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთებს შესაბამისი საანგარიშო პერიოდისთვის, რომელიც მთავარი მენეჯმენტის მიერ განხილული ანგარიშების მიხედვითაა შედგენილი. ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს შემოსავალს ვადიანობიდან, საანგარიშო თარიღისთვის არსებული ბაზრის კვოტების მიხედვით:

	2018			2017		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივ.	0.2%	1.0%	-	2%	1.0%	-
ფულადი სახსრები სებ-ში		0.8%	-0.6%	-	1.0%	-0.6%
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ				4.0%	-	-
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	-	-			
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	8% 11.7%	- 8.7%	- 6.2%	- 11.8%	- 8.7%	- 7.1%
ობლიგაციები ამორტიზებული ღირებულებით	-	-	-	8.0%	-	-
ვალდებულებები						
სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებები	7.1%	5.3%	1.6%	7.4%		
კლიენტების ანგარიშები	7.3%	3.5%	1.6%	7.0%	- 3.1%	- 1.9%
- მიმდინარე და საანგარიშსწორებო ანგარიშები	7.0%	3.4%	1.3%	7.3%	3.4%	0.9%
- ვადიანი ანაბრები	7.7%	3.6%	1.7%	6.5%	3.0%	2.0%
სხვა ნასესხები სახსრები	12.4%	6.0%	3.4%	-	5.0%	3.8%

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში „-“ ნიშანი ნიშნავს, რომ ჯგუფს შესაბამის ვალუტაში არ აქვს აქტივები და ვალდებულებები.

ჯგუფის წინაშე დგას წინასწარ დაფარვის რისკი, რადგან ის ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების მქონე სესხებს გასცემს, მათ შორის იპოთეკურ სესხებს, რაც მსესხებელს უფლებას აძლევს, ადრე დაფაროს სესხი. ჯგუფის მიმდინარე წლის მოგებაზე და მიმდინარე საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ კაპიტალზე წინასწარ დაფარვის სიდიდის ცვლილებები არსებით ზეგავლენას ვერ მოახდენს, რადგან ეს სესხები ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, წინასწარ დაფარვის უფლება კი უდრის ან უახლოვდება კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ამორტიზებულ ღირებულებას (2017: არსებითი ზეგავლენა არ ყოფილა).

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა რეგულირდება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის (ALM) პოლიტიკით. რისკების მართვის დეპარტამენტი რეგულარულად ამზადებს საპროცენტო მგრძნობელობის გეპის ანგარიშს გადაფასების პერიოდების მიხედვით. ამ ანგარიშის გამოყენებით ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მოგებაზე. ანგარიშში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების სტრესის სიდიდე (რომელიც საბაზისო პუნქტებით გამოიხატება), რომელსაც რისკების მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს შესაბამის ვალუტებზე დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთების რყევების მიხედვით. ბანკის მოგებაზე დასაშვები შესაძლო გავლენის ლიმიტი განისაზღვრება საზედამხედველო კაპიტალის 1%-მდე ოდენობით.

გეოგრაფიული რისკების კონცენტრაცია. ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

(OECD ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია)

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივ.	68,843	8	1,056	62,593	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	175,690	-	-	-	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	63	-	-	-	63
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	900,803	-	-	-	900,803
სხვა ფინანსური აქტივები	5,066	-	-	-	5,066
მთლიანი ფინანსური აქტივები	1,320,908	8	1,056	62,593	1,384,565
ფინანსური ვალდებულებები					
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	100,196	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	647,067	80,354	-	-	727,421
სხვა ნასესხები სახსრები	-	91,527	247,810	6,445	345,782

სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,353	-	-	-	6,353
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	753,616	171,881	247,810	6,445	1,179,752
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	567,292	(171,873)	(246,754)	56,148	204,813
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	154,212	2,414	-	-	156,626

აქტივები, ვალდებულებები და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები ზოგადად იმ ქვეყანას ეხება, რომელშიც კონტრაგენტი მდებარეობს. ნაშთები კონტრაგენტებთან, რომელიც იმ კომპანიებისთვისაა გადასახდელი, ან მათგან მისაღები, რომლებსაც საბოლოო ჯამში ჩინეთში განლაგებული ბიზნესერთეულები აკონტროლებს, გაერთიანებულია სათაურში „ჩინეთი“. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოცემულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად იმყოფება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	საქართველო	**ჩინეთი**	**OECD**	**არა-OECD**	**სულ**
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალ.	61,121	1	78,448	7	139,577
ფულადი სახსრები სებ-ში	130,824				130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	15,094				15,094
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	757,874				757,874
გასაყიდი საინვესტიციო ფას. ქაღ.	63				63
საინვ. ფას. ქაღ. ვადის ბოლომდე ფლობით	143,903				143,903
სხვა ფინანსური აქტივები	1,429				1,429
მთლიანი ფინანსური აქტივები	**1,110,308**	**1**	**78,448**	**7**	**1,188,764**
ფინანსური ვალდებულებები					
სხვა ბანკ. წინ. არს. ვალდ.	59,982				59,982
კლიენტების ანგარიშები	533,096	144,724			677,820
სხვა ნასესხები სახსრები	9	-	158,358	111,913	270,280
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,674				7,674
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებ.	**600,761**	**144,724**	**158,358**	**111,913**	**1,015,756**
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	**509,547**	**(144,723)**	**(79,910)**	**(111,906)**	**173,008**
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	**105,777**	**2,347**	**-**	**-**	**108,124**

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, როდესაც დაწესებულება წააწყდება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების სირთულეს. ჯგუფი ყოველდღიურად აწყდება მოთხოვნას ფულად რესურსებზე: ერთდღიან დეპოზიტებზე, მიმდინარე ანგარიშებზე, დაფარვის ვადას მიახლოებულ დეპოზიტებზე, სესხების ათვისებაზე, გარანტიებზე, მარჟაზე, ასევე სხვა მოთხოვნებს ფულით გაქვითვად წარმოებულ ინსტრუმენტებზე. ჯგუფს არ აქვს ფულადი რესურსები ყველა ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან გამოცდილება აჩვენებს, რომ დაფარვის ვადას მიახლოებულ სახსრებზე ახალი ინვესტიციის მინიმალური დონე შეიძლება წინასწარ განისაზღვროს მაღალი სიზუსტით. ლიკვიდობის რისკს ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების კომიტეტი მართავს.

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ შესაბამისად, რომლებშიც ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიმიტების სისტემაა აღწერილი. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე, ხოლო ლიკვიდობის ყოველდღიური მართვა ევალება ხაზინის დეპარტამენტს.

ჯგუფი ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებებისგან, კორპორაციული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. ჯგუფი სახსრების ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელებში, რათა სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ჰქონდეს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნებზე.

ჯგუფის მიერ ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს ლიკვიდური აქტივების იმ დონეს, რომელიც აუცილებელია ვადადამდგარი ვალდებულებების შესასრულებლად, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროს შესანარჩუნებლად, გაუთვალისწინებელი გეგმებისთვის სახსრების შესანარჩუნებლად და საზედამხედველო მოთხოვნების შესასრულებლად აუცილებელი ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგისთვის. ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ანგარიშობს ყოველდღიურად, სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად, რომელიც გამოითვლება როგორც ლიკვიდური აქტივების შეფარდება ვალდებულებებთან და ექვს თვეზე ნაკლები ვადიანობის მქონე ნასესხებ სახსრებთან და გარებალანსურ ვალდებულებებთან. კოეფიციენტში დასაშვები მინიმუმი დაწესებულია 30% ზე.

ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ყოველდღე ანგარიშობს სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად, რაც ლიკვიდური აქტივები ვალდებულებებთან და ექვს თვემდე ვადის ნასესხებ სახსრებთან შეფარდების საშუალო კოეფიციენტია, გარებალანსური ვალდებულებები ყოველთვიურად მინიმუმ 30%-ია. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციანტი 57% იყო. (2017: 57%)

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ მიხედვით, რომლებშიც დეტალურადაა აღწერილი ლიკვიდობის მართვის პროცესები, პროცედურები და შესაბამისი ლიმიტები. ლიკვიდობის მართვის რეგულაცია ლიმიტებს აწესებს:

- ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი (LCR)
- კუმულაციური ლიკვიდობის გეპები

ხაზინის დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ. შემდეგ დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც ძირითადად მოკლევადიანი ლიკვიდური სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებში განთავსებული დეპოზიტებისგან და სხვა ბანკთაშორისი სესხებისგან შედგება. ის უზრუნველყოფს, რომ მთელ ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდობა უნარჩუნდება.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ხაზინის დეპარტამენტი ასრულებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და აკეთებს რეგულარულ ლიკვიდობის სტრეს-ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით როგორც ბაზრის ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ პირობებში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადიანობით. ვადიანობის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების ოდენობა სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებია, მათ შორის მთლიანი ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები (მომავლის დაფინანსების ხარჯების გამოკლებამდე), მთლიანი სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხისგან, რადგან

ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხა დისკონტირებულ ფულად ნაკადებზეა აგებული. ფინანსური დერივატივები შეტანილია მისაღები ან გადასახდელი სახელშეკრულებო თანხებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მოელის, რომ დერივატივის პოზიციას მისი ვადიანობის თარიღამდე დახურავს. ასეთ შემთხვევაში დერივატივი შეტანილია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით. ვადიანობის ანალიზის მიზნებისთვის, ჩართული წარმოებულები არ ცალკევდება ჰიბრიდული (კომბინირებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისგან.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზი მათი საბალანსო ღირებულებით და სახელშეკრულებო ვადიანობების მიხედვით, გარდა იმ აქტივებისა, რომლებიც მზა სახით გაყიდვადია, თუ აუცილებელია ფინანსურ ვალდებულებებზე ფულადი ნაკადების გადინების დაკმაყოფილება. ამგვარი ფინანსური აქტივები შეტანილია ვადიანობის ანალიზში მათი რეალიზაციის მოსალოდნელი თარიღის მიხედვით. გაუფასურებული სესხები შეტანილია მათი საბალანსო ღირებულებით ფულადი ნაკადების შემოდინების მოსალოდნელი დროების მიხედვით. დერივატივები წარმოდგენილია მათი სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით.

როცა გადასახდელი თანხა არა ფიქსირებული, ნაჩვენები თანხა განისაზღვრება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების მიხედვით. უცხოური ვალუტით გადახდები კონვერტირდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემოთ	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალ.	132,500	-	-	-	-	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ვალდ-ში	6,021	27,114	52,592	89,963	-	175,690
ინვესტ. წილობრივ ფას. ქაღ-ში	-	-	-	-	63	63
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	16,650	119,118	169,500	370,532	225,003	900,803
სხვა ფინანსური აქტივები	507	-	4,425	-	134	5,066
სულ	**326,121**	**146,232**	**226,517**	**460,495**	**225,200**	**1,384,565**
ვალდებულებები						
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	65,400	34,796	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგ. - ფიზ. პირები	123,154	51,585	70,663	26,742	2,410	274,554
კლიენტთა ანგ. – სხვა	287,796	49,664	94,555	34,250	589	466,854
სხვა ნასესხები სახსრები	5,353	87,038	114,003	157,486	10,595	374,475
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,588	4,765	-	-	-	6,353
ფინანსური გარანტიები	55,573	-	-	-	-	55,573
მთლიანი სასესხო ვალდებ-ები	77,771	-	-	-	-	77,771
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	**616,635**	**227,848**	**279,221**	**218,478**	**13,594**	**1,355,776**
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეპი	**(290,514)**	**(81,616)**	**(52,704)**	**242,017**	**211,606**	**28,789**

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

გარანტიებზე მოთხოვნის და standby აკრედიტივების მხარდამჭერი ლიკვიდობის მოთხოვნები ბევრად ნაკლებია, ვიდრე ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზში მოცემული ვალდებულების ოდენობა, რადგან ჯგუფი ზოგადად არ მოელის, რომ მესამე მხარე შეთანხმების ფარგლებში მოახდენს სახსრების გატანას. კრედიტის გაცემის ვალდებულების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა, რომელიც ზემო ცხრილშია მოცემული, არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნას ფულზე, რადგან ამ ვალდებულებებიდან ბევრს ვადა გაუვა ან შეწყდება დაფინანსების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	139,577	-	-	-	-	139,577
ფულადი სახსრები სებ-ში	130,824	-	-	-	-	130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	15,094	-	-	-	15,094
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	13,611	117,206	194,569	261,911	170,577	757,874
გასაყიდი საინვესტ. ფას. ქაღ.	-	-	-	-	63	63
ობლიგაციები ამორტ. ღირ.	10,681	40,180	45,311	47,731	-	143,903
სხვა ფინანსური აქტივები	1,202	-	205	-	22	1,429
სულ	**295,895**	**172,480**	**240,085**	**309,642**	**170,662**	**1,188,764**
ვალდებულებები						
ვალდებულებები სხვა ბანკ. წინაშე	44,028	15,954	-	-	-	59,982
კლიენტთა ანგ. - ფიზ. პირები	112,444	29,566	44,439	23,197	1,462	211,108
კლიენტთა ანგ. - სხვა	303,058	60,646	91,320	22,413	591	478,028
სხვა ნასესხები სახსრები	60,157	68,872	80,111	67,514	-	276,654
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,590	84	-	-	-	7,674
ფინანსური გარანტიები	30,978	-	-	-	-	30,978
მთლიანი სასესხო ვალდებულებები	50,477	-	-	-	-	50,477
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	**608,732**	**175,122**	**215,870**	**113,124**	**2,053**	**1,114,901**
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეპი	**(312,837)**	**(2,642)**	**24,215**	**196,518**	**168,609**	**73,863**

კლიენტთა ანგარიშები ზემოთ მოყვანილ ანალიზში მოცემულია სახელშეკრულებო ვადიანობით. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ, მათი დეპოზიტები გამოიტანონ ვადის დადგომამდე, თუ უარს იტყვიან მათ უფლებაზე, ისარგებლონ დაგროვილი პროცენტით.

ლიკვიდობის სამართავად ჯგუფი არ იყენებს ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზს, რომელიც ვალდებულებების არადისკონტირებულ სახელშეკრულებო ვადიანობაზეა აგებული. ამის ნაცვლად, ჯგუფი მოსალოდნელ ვადიანობებს და შედეგად მიღებულ ლიკვიდობის გეპს შემდეგნაირად აკვირდება:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზევით	სულ
2018 წლის 31 დეკ. მდგ.						
ფინანსური აქტივები	326,120	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,564
ფინანსური ვალდებულებები	169,088	246,422	285,521	323,456	197,944	1,222,431
ფინანსური და ოპერ. გარანტ.	374	-	-	-	-	374
აუთვის. კრედიტთან დაკავშ. ვალდებ.	7,777	-	-	-	-	7,777
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	**148,881**	**(100,190)**	**(59,004)**	**137,039**	**27,257**	**153,982**
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	**148,881**	**48,691**	**(10,313)**	**126,726**	**153,982**	**-**
2017 წლის 31 დეკ. მდგომ.						
ფინანსური აქტივები	295,896	172,479	240,085	309,642	170,661	1,188,763
ფინანსური ვალდებულებები	198,013	208,686	228,051	337,713	66,429	1,038,892
ფინანსური და ოპერ. გარანტ.	362	-	-	-	-	362
აუთვის. კრედიტთან დაკავშ. ვალდებ.	5,048	-	-	-	-	5,048
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	**92,473**	**(36,207)**	**12,034**	**(28,071)**	**104,232**	**144,461**
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	**92,473**	**56,266**	**68,300**	**40,229**	**144,461**	

ფინანსური და ოპერაციული გარანტიების თანხები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები ნაჩვენებია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადინების მიხედვით.

ჯგუფის მენეჯმენტისთვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობების და საპროცენტო განაკვეთების თანხვედრას და/ან კონტროლირებულ შეუსაბამობას. ბანკებისთვის უჩვეულოა ბოლომდე თანხვედრა, რადგან ბიზნეს-ტრანზაქციები ხშირად გაურკვეველი ვადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიციამ შეიძლება გაზარდოს მომგებიანობა, მაგრამ შეიძლება ასევე გაზარდოს დანაკარგების რისკი. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა და ვადადამდგარი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვალდებულებების მისაღები ღირებულებით ჩანაცვლების შესაძლებლობა ჯგუფის ლიკვიდობის და საპროცენტო განაკვეთების და ვალუტის კურსების ცვლილებებისადმი მისი პოზიციის შეფასების მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

მენეჯმენტს სჯერა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტთა ანგარიშების დიდი ნაწილი მოთხოვნამდე ხასიათისაა, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მეანაბრეების რაოდენობის და ტიპების მიხედვით და ჯგუფის წარსული გამოცდილება იმას ადასტურებს, რომ ამ კლიენტთა ანგარიშები ჯგუფის დაფინანსების გრძელვადიანი და სტაბილური წყაროა.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მენეჯმენტს სჯერა, რომ შეძლებს ლიკვიდობის გეპის დახურვას სებ-ისგან ან სხვა ბანკებისგან ნასესხები სახსრების მოზიდვით, დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში, როცა ამის საჭიროება იქნება.

36 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანებია: 1) სებ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების შესრულება, 2) დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, და 3) შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა, რათა მიაღწიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს ბაზელის შეთანხმების თანახმად, სულ მცირე ნასესხები სახსრების შეთანხმებებში მითითებული დონის ზემოთ.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დაცვა ყოველდღიურად კონტროლდება. შესაბამის ანგარიშებს, რომელშიც ამ კოეფიციენტების გაანგარიშებაა ახსნილი, იხილავს და ხელს აწერს გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების სფეროში. კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანები ყოველკვარტალურად ფასდება.

ბაზელი 3-ის სისტემაზე გადასვლის პროცესში, გამჭვირვალობის და შედარებითობის გაზრდის მიზნით და არსებული კაპიტალის ინსტრუმენტების სეგრეგაციისთვის, ასევე შესაძლო რისკების დასაფარად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) 2017 წლის დეკემბერში ცვლილებები შეიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში და პილარი 1-ით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად შემოიღო ახალი პილარი 1 და პილარი 2-ის ბუფერები:

პილარი 1-ის ბუფერები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%; მისი მიზანია სტრესის შემთხვევაში დანაკარგების გადაფარვა; მანამდე მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებში იყო ჩადებული;

- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი - შემოღებულ იქნა ბაზელი 3-ის სისტემით და მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია; ამჟამად მისი განაკვეთი 0%-ია.

- სისტემური ბუფერები - ცალცალკე წესდება თითო კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემისთვის მნიშვნლოვან ბანკად მიიჩნევა (არ ეხება ბაზისბანკს).

პილარი 2-ის ბუფერები:

- არაჰეჯირებული სავალუტო რისკის ბუფერი (CICR)
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელსაც თან ახლავს სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერები;
- წმინდა სტრესტესტის ბუფერი, რომელიც შემოღებული იქნება სებ-ის მიერ ადმინისტრირებული სტრესტესტის შედეგების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც სებ-ის რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის მოთხოვნის შეფასების მიხედვით დაწესდა;

სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ამჟამად არსებული მოთხოვნების თანახმად, ბანკები ვალდებული არიან შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (კაპიტალის კოეფიციენტი) გაწერილი მინიმალური დონის ზემოთ. მთავარი მენეჯმენტისთვის მიწოდებული შიდა ინფორმაციის თანახმად, ჯგუფის მიერ მართული კაპიტალის რაოდენობა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 218,933 ათასი ლარი იყო. (2017: 185, 100 ათასი ლარი). ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი 221,981 ათასი ლარია (2017: 187,028 ათასი ლარი). ჯგუფმა და ბანკმა 2018 და 2017 წლებში დაკისრებული ყველა კაპიტალის მოთხოვნა შეასრულეს.

სებ-ის მოთხოვნის თანახმად, კაპიტალის ადეკვატურობის ეს ანგარიში ცალკე მზადდება:

ათასი ლარი	**2018 პილარი I/II**	**2017 პილარი I/II**
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	16,138	16,097
საემისიო შემოსავალი	75,784	75,284
გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგ. თანახმ.	82,129	65,530
გადაფასების რეზერვი	9,653	8,602
მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგ.თანახმ.	35,230	19,588
პირველადი კაპიტალი კორექციამდე	**218,934**	**185,101**
პირველადი კაპიტალის კორექტირება	(11,017)	(9,463)
მთლიანი პირველადი კაპიალი კორექტირების შემდეგ	**207,917**	**175,638**
მეორადი კაპიტალი		
საერთო რეზერვი	14,064	11,390
მთლიანი მეორადი კაპიტალი	**14,064**	**11,390**
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	**221,981**	**187,028**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, რომელიც მოიცავს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს	**1,215,027**	**980,272**
მინიმალური პირველადი კოეფიციენტი	***11.1%***	***10.1%***
პირველადი კოეფიციენტი	**17.11%**	**17.92%**
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	**18.27%**	**19.1%**

37 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო საქმეები. პერიოდულად, ბიზნესის ჩვეულებრივ რეჟიმში მუშაობისას, შეიძლება წარმოიშვას მოთხოვნები ჯგუფის მიმართ. საკუთარი შეფასებით და შიდა პერსონალის პროფესიონალური კონსულტაციით, მენეჯმენტი იმ აზრისაა, რომ ამ მოთხოვნებთან დაკავშირებით ბანკს არ მიადგება რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ზარალი, შესაბამისად, წინამდებარე დოკუმენტი არ ითვალისწინებს შესაბამის რეზერვს მასთან მიმართებაში.

გაუთვალისწინებელი საგადასახადო სიტუაციები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა, რომელიც შემუშავდა, ან ძირითადად შემუშავდა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, სხვადასხვა ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა, როცა ჯგუფის ტრანზაქციებსა და საქმიანობას მიესადაგება. შესაბამისად, მენეჯმენტის მხრიდან გადასახადებთან და თანმხლებ ოფიციალურ დოკუმენტებთან დაკავშირებით დაკავებულ პოზიციას საგადასახადო ორგანოები შეიძლება არ დაეთანხმონ. საგადასახადო წელიწადი მიყოლებით სამი კალენდარული წლის განმავლობაში ექვემდებარება განხილვას საგადასახადო ორგანოების მიერ. თუმცა, გარკვეულ სიტუაციებში, საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღიად.

საგადასახო ორგანოები ბანკს ამოწმებს 2015 წლის 1 აპრილიდან 2018 წლის 31 აგვისტომდე საგადასახადო პერიოდით. საგადასახადომ დასვა კითხვები გარკვეულ საკითხებზე, ბანკი არ დაეთანხმა მათ შეფასებებს, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ შორის კამათი მოგვარებული არ იყო. საგადასახადო ინსპექტირება გრძელდება და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯერ არ არის დასრულებული. ამ შემთხვევისთვის სპეციალური რეზერვი არ შექმნილა, რადგან ჯგუფის მენეჯმენტს არ სჯერა, რომ ბანკს რაიმე მნიშვნელოვანი ზარალი მიადგება.

საქართველოს კანონი ტრანსფერ ფრაისინგის შესახებ ძირითადად „ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის“ (OECD) მიერ შემუშავებული საერთაშორისო ტრანსფერ ფრაისინგის პრინციპების შესაბამისია, თუმცა სპეციფიკური მახასიათებლებიც აქვს. ეს კანონმდებლობა ითვალისწინებს კონტროლირებად ტრანზაქციებზე დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას (დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები და გარკვეული ტრანზაქციები ურთიერთდაუკავშირებულ მხარეებს შორის), თუ ასეთი ტრანზაქციები არ არის მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გაშლილი ხელის მანძილის“ (ე.წ. arm's length principle) პრინციპის შესაბამისი. ტრანსფერ ფრაისინგის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მენეჯმენტმა განახორციელა შიდა კონტროლი.

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებების შესრულება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისეულ ინტერპრეტაციაზე დაყრდნობით. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული იყოს და მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს ფინანსურ პოზიციაზე, თუ ეს ორგანოები წარმატებით შეასრულებდნენ ამ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფი რეგულარულად მართავს კონსულტაციებს კვალიფიციურ გარე საგადასახადო მრჩევლებთან.

საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები. თუ ჯგუფი არის მოიჯარე, მომავალი მინიმალური ლიზინგის დაფარვები არაგაუქმებადი საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით იქნება შემდეგი:

ათასი ლარი	**2018**	**2017**
არაუგვიანეს 1 წლისა	327	297
მთლიანი საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები	**327**	**297**

ჯგუფს საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით აღებული აქვს რამდენიმე შენობა და აღჭურვილობა. ლიზინგის თავდაპირველი ვადა, როგორც წესი, 1-დან 5 წლამდე პერიოდია, განახლების შესაძლებლობით. ბაზარზე არსებული ფასების გათვალისწინებით, ლიზინგის დაფარვები წლიდან წლამდე როგორც წესი იზრდება.

საერთაშორისო ხელშეკრულებების პირობების (კოვენანტების) შესრულება. ჯგუფს დადებული აქვს რამდენიმე საერთაშორისო ხელშეკრულება, რომლებიც ძირითადად მის ნასესხებ სახსრებთანაა დაკავშირებული. ასეთი ხელშეკრულებების პირობების შეუსრულებლობა ჯგუფისთვის უარყოფით შედეგებს გამოიწვევს, მათ შორის ნასესხები სახსრების ხარჯების ზრდასა და დეფოლტის განცხადებას. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი საერთაშორისო შეთანხმებების პირობებს ასრულებს.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა დაარღვია ერთი კოვენანტი მიკროსაფინანსო ფონდ „ბლუ ორჩარდთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში. მენეჯმენტო მიიჩნევს, რომ ჯგუფი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ყველა სხვა ხელშეკრულების პირობებს ასრულებდა. შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 52,913 ათასი ლარი იყო. დარღვევა ადეკვატურად აისახა წინამდებარე დოკუმენტის „ფინანსური რისკების მართვის“ ნაწილში, სახელშეკრულებო ვადიანობების ცხრილში.

ბანკი ასევე ასრულებს სასესხო შეთანხმებების კოვენანტებით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს, მათ შორისო კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს, რომელიც გაანგარიშებულია ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების თანახმად, როგორც ეს განსაზღვრულია კაპიტალის გაანგარიშების და კაპიტალის სტანდარტების საერთაშორისო კონვერგენციით (განახლდა 1998 წლის აპრილში) და „ბაზელის შეთანხმების“ გადამუშავებულ ვერსიაში, რომელშიც შეტანილ იქნა საბაზრო რისკები (განახლდა 2005 წლის ნოემბერში), და ბაზელი II-ის სახელითაა ცნობილი. ბანკმა შეასრულა ამ სესხის შესახებ კოვენანტი.

ბანკის კაპიტალის კომპოზიცია ბაზელის შეთანხმების შესაბამისად ასეთია:

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	2018	2017
პირველადი კაპიტალი		
საქციო კაპიტალი	90,980	90,980
გაუნაწილებელი მოგება	146,999	113,316
მთლიანი პირველადი კაპიტალი	**237,979**	**204,296**
მეორადი კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვები	9,372	8,387
საერთო რეზერვი	4,483	8,230
მთლიანი მეორადი კაპიტალი	**13,767**	**16,617**
მთლიანი კაპიტალი	**251,746**	**220,913**

მეორად კაპიტალში შედის საერთო რეზერვი, რომელიც განისაზღვრება როგორც მინიმალური თანხა ამ ორი ფაქტორიდან: ა) IFRS სესხებზე შექმნილი რეზერვები გაუფასურების ნიშნების გარეშე და ბ) გაუფასურების გამომწვევი მოვლენის გარეშე არსებული სესხების 2%.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანი იმის

უზრუნველყოფაა, რომ როცა დასჭირდება, კლიენტზე გასაცემი სახსრები არსებობს. გარანტიები და standby აკრედიტივები წარმოადგენს იმის მყარ გარანტიას, რომ კლიენტის მიერ მესამე მხარისთვის წინაშე არსებული ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს. გარანტიებს და standby აკრედიტივებს იგივე საკრედიტო რისკი აქვს, რაც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები არის ჯგუფის მიერ კლიენტის სახელზე დაწერილი პირობები, რომელიც მესამე მხარეს უფლებას აძლევს, გაიტანოს ჯგუფიდან თანხები გარკვეულ ლიმიტამდე და გარკვეული პირობებით. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივების უზრუნველყოფად ითვლება საქონლის ის პარტია, რომლებსაც ისინი ეხება ან ფულადი დეპოზიტები და ამიტომ ნაკლები რისკი აქვს, ვიდრე პირდაპირ სესხებას.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის მიცემის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების ფორმით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფის წინაშე შესაძლოა იდგას ზარალის რისკი იმ ოდენობით, რომელიც უდრის მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებას, თუ აუთვისებელი თანხები ათვისებული უნდა ყოფილიყო. თუმცა, ზარალის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კრედიტის კონკრეტული სტანდარტების დაცვაზე.

ჯგუფი აკვირდება კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ვადის დადგომამდე დარჩენილ პერიოდს, რადგან შედარებით გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად მეტი საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე შედარებით მოკლევადიანებს.

კრედიტთან დაკავშირებული დაუფარავი ვალდებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
გაცემული ფინანსური გარანტიები		55,573	30,979
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები		77,771	50,477
მთლიანი სასესხო ვალდებულებები		133,344	81,456
შემცირებული: ფინანსური გარანტიების რეზერვი		(95)	(168)
შემცირებული:სასესხო ვალდებულებების რეზერვი		(262)	-
შემცირებული: ფულადი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი ვალდებულება		(24,422)	(23,295)
მთლიანი კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები, რეზერვების და ფულით დაფარული პოზიციების გარდა		**108,565**	**57,993**

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზებისა და გარანტიების მთლიანი დასაფარი სახელშეკრულებო თანხა არ წარმოადგენს მომავლის ფულადი სახსრების მოთხოვნებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებს შეიძლება ვადა გაუვიდეს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე.

ფინანსური გარანტიების რეზერვების ცვლილებები ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12 თვის ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	მთლიანი რეზერვი	მთლიანი გარანტირებული თანხა
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 1 იან. მდგომ.	**77**	**1**	**78**	**30,978**
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე				
ტრანსფერები:				
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(44)	44	-	-
გაცემული გარანტიები	95	-	95	49,887
აღიარების შეწყვეტა პერიოდის განმავლობაში	(77)	(1)	(78)	(25,380)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12 თვის ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	მთლიანი რეზერვი	მთლიანი გარანტირებული თანხა
წლის მოგების ან ზარალის ხარჯი	**(26)**	**43**	**17**	**55,485**
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომლსაც ეფექტი არ ჰქონდა რეზერვზე				
უცხოური ვალუტის ცვლილებები	-	-	-	88
ფინანსური გარანტიების რეზერვები 2018 წლის 31 დეკ. მდგ.	**51**	**44**	**95**	**55,573**

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით, კრედიტის რისკების კატეგორიებზე დაყრდნობით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 არს.მთლ. პერ. ECL საკრედიტო რისკით გაუფას.)	სულ
გაცემული				
- ძალიან კარგი	10,674	-	-	10,674
- კარგი	39,431	-	-	39,431
- დამაკმაყოფილებელი	-	5,468	-	5,468
მთლიანი თანხა აღიარების გარეშე	**50,105**	**5,468**	**-**	**55,573**
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	**(51)**	**(44)**	**-**	**(95)**
სასესხო ვალდებულებები				
- ძალიან კარგი	7,334	-	-	7,334
- კარგი	53,358	-	-	53,358
- დამაკმაყოფილებელი	-	17,037	-	17,037
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდ.	-	43	-	43
მთლიანი თანხა აღიარების გარეშე	**60,692**	**17,080**	**-**	**77,772**
სასესხო ვალდებულებების რეზერვი	**(123)**	**(139)**	**-**	**(262)**

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკების კატეგორიების და ECL მიდგომით გაანგარიშების შესახებ ინფორმაციისთვის, ასევე კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში დეფოლტის და SICR-ის განსაზღვრების შესახებ იხ. განმარტება 35.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 638 ათასი ლარი (2017: 1,379 ათასი ლარი).

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით საკრედიტო რისკის გადაცემა არ ხდება. ეფექტიანობის გარანტიების კონტრაქტში არსებული რისკი იმის შესაძლებლობაში მდგომარეობს, რომ დაზღვეული მოვლენა (ანუ სხვა მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულების შეუსრულებლობა) მოხდება. ჯგუფის წინაშე მდგარი მთავარი რისკები ამ კონტრაქტებით გათვალისწინებული დაფარვების სიხშირის და სიმძიმის მნიშვნელოვანი ცვლილებებია, მოლოდინთან შედარებით. ასეთი დაფარვების პროგნოზირებისთვის ჯგუფი იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და სტატისტიკურ მეთოდებს. მოთხოვნების წაყენება ხელშეკრულების ვადის დადგომამდე უნდა მოხდეს. ამ მოთხოვნების უმეტესობის დაკმაყოფილება

მოკლე ვადაში ხდება. ეს ჯგუფს საშუალებას მაღალი ხარისხის სიზუსტით განსაზღვროს მოსალოდნელი დაფარვები და შესაბამისად, მომავალი ფულადი ნაკადები. ჯგუფი ასეთ რისკებს მართავს ასეთ პროდუქტებზე დაფარვების მუდმივად დაკვირვებით და საშუალება აქვს მომავალში მისი საკომისიოების კორექტირება მოახდინოს და ამაში ასახოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების გამოცდილებაში მომხდარი ცვლილება. ჯგუფს აქვს მოთხოვნების დაკმაყოფილების თხოვნების მართვის პროცესები, რომლებიც გულისხმობს მოთხოვნის განხილვის და თაღლითური ან შეუსაბამო თხოვნების დაუარების უფლებას.

ეფექტიანობის გარანტიების პოზიცია და კონცენტრაცია, გამოხატული გარანტირებული თანხებით, ასეთია:

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
მშენებლობა		14,216	10,266
ვაჭრობა		747	1,653
მომსახურება		1,454	2,081
სხვა		6,865	12,669
მთლიანი გარანტირებული თანხები		**23,282**	**26,669**

ეფექტიანობის გარანტიის რეზერვების ცვლილება ასეთია:

ათასი ლარი	Note	2018	2017
საბალანსო ღირებულება 1 იანვ.მდგ.		**179**	**79**
გაცემული ეფექტიანობის გარანტიების თავდაპ. აღიარება		9	686
რეზერვის გამოყენება		(171)	(586)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბ. მდგ.		**17**	**179**

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გირაოში ჩადებული და შეზღუდული აქტივები. ჯგუფს ჰქონდა უზრუნველყოფის სახით გირაოში ჩადებული აქტივები შემდეგი საბალანსო ღირებულებით:

		31 დეკ 2018		31 დეკ 2017	
ათასი ლარი	შენშენ	გირ.ჩად. აქტ.	დაკავშ. ვალდებ.	გირ.ჩად.აქტ.	დაკავშ. ვალდებ.
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში		40,427	38,153	-	-
სებ-ში დაგირ. იპოთ. სესხ. პორტფ.		27,309	21,847	-	-
ამორტ. ღირ. აღრიცხ. ობლიგაციები		-	-	39,416	30,000
სულ		**67,736**	**60,000**	**39,416**	**30,000**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფულადი ნაშთები არის 134 ათასი ლარის ნაშთები (2017: 130 ათასი ლარი), რომლებიც საერთაშორისო საგადახდო ბარათების ტრანზაქციების გადასაფარადაა გამოყენებული.

ამასთან ერთად, სებ-ში რიცხული ფულადი სახსრები 170,444 ათასი ლარია (2017: 130,824,ათასი ლარი), რაც სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს წარმოადგენს და მათით არ შეიძლება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დაფინანსება, როგორც ეს მე-7 განმარტებაშია გამჟღავნებული.

38 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ურთიერთგადაფარვას, ურთიერთჩათვლის შეთანხმებებს და მსგავს ღონისძიებებს.

39 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონის მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება შემდეგი სახით: (1) 1-ლი დონე გულისხმობს მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კვოტორებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს, (2) მე-2 დონის გაანგარიშებები წარმოადგენს შეფასების ტექნიკას, რომლებიც იყენებს აქტივებზე ან ვალდებულებებზე პირდაპირ (ანუ ფასების) ან არაპირდაპირ (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვების ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (3) მე-3 დონის შეფასებები ის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვების საბაზრო მონაცემებს (ანუ ეფუძნება არადაკვირვების მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიების განსაზღვრისას მენეჯმენტი იყენებს შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ისეთი დაკვირვების მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებას საჭიროებს, ამგვარი შეფასება მე-3 დონის შეფასებაა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა განისაზღვრება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიხედვით.

ა) *სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები*

აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები ის შეფასებებია, რომელთა განხორციელებაც სავალდებულო ან ნებადართულია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები შემდეგ დონეებზე კატეგორიზდება:

	31 დეკ 2018				31 დეკ 2017			
ათასი ლარი	**დონე 1**	**დონე 2**	**დონე 3**	**სულ**	**დონე 1**	**დონე 2**	**დონე 3**	**სულ**
აქტივები სამართლიანი ღირებ-ით								
ფინანსური აქტივები								
ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში	-	63	-	63	-	-	-	-
არაფინანსური აქტივები								
- შენობები	-	-	21,345	21,345	-	-	18,961	18,961
მთლიანი აქტივები სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებით	-	**63**	**21,345**	**21,408**	-	-	**18,961**	**18,961**

39 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება

(ბ) სამართლიანი ღირებულების ერთჯერადი შეფასებები

გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები იზომება, როგორც სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის დანახარჯები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით სამართლიანი ღირებულება მიეკუთვნება მე-3 დონის შეფასებას. სამართლიანი ღირებულება შეადგენს: 6,301 ათას ლარს (2017: 2,800 ათასი ლარი).

მე-3 დონის შეფასებისას სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასების ტექნიკა და მონაცემები და ამ მონაცემებში გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი მგრძნობელობა 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	სამართლ. ღირ. 31 დეკ. მდგ. 2018	2017	შეფასების ტექნიკა	გამოყ. მონაც.	მონაც. დიაპ. (საშუალ შეწონილი)
აქტივები სამართლიანი ღირებულ-ით					
არაფინანსური აქტივები					
- შენობები	21,345	18,961	მსგავსი აქტივები ბაზარზე	კვ.მ. ფასი	კომერციულ ფართი 3,640-10,831 ოფისი 2,460-4,100 გარაჟი 1,179-1,591 (3,568)
მთლიანი ერთჯერადი სამართლიანი ღირებულების შეფასება მე-3 დონეზე	**21,345**	**18,961**			

დ) (აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც მჟღავნდება;

სამართლიანი ღირებულების ანალიზი იერარქიების დონეების მიხედვით და აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ შეფასებულა სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

	31 დეკ 2018				31 დეკ 2017			
ათასი ლარი	დონე 1 სამართ. ღირ	დონე 2 სამართ. ღირ.	დონე 3 სამართ. ღირ	საბალ. ღირ.	დონე1 სამართ. ღირ.	Level 2 სამართ. ღირ.	Level 3 სამართ. ღირ.	საბალ. ღირ.
აქტივები								
ფული და ფულის ეკვივ.								
- ნაღდი ფული	32,099	-	-	32,099	30,341	-	-	30,341
- ფულადი სახსრები სებ-ში	-	31,750	-	31,750	-	27,902	-	27,902
- საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	-	68,650	-	68,650	-	81,333	-	81,333
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ								
- მოკლევადიანი განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი საწყისი ვადიანობით					-	15,094	-	15,094
ფულადი ნაშთები სებ-ში	-	170,443	-	170,443	-	130,824	-	130,824
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში								
-საქ. მთავრობის სახაზ, ობლიგაციები	-	107,067	-	106,109				
-საქ. მთავრ. სახაზ. ფას. ქაღ.	-	66,948	-	66,850				
-სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	2,731	-	2,731				
სესხები და ავანსები კლიენტებზე AC-ით								
- კორპორაციული სესხები	-	-	679,068	683,919	-	-	594,712	604,695
- იპოთეკური სესხები	-	-	142,684	134,980	-	-	110,060	99,049
- სამოხმარებლო სესხები	-	-	82,602	77,245	-	-	51,497	49,140
- საკრედიტო ბარათები	-	-	4,659	4,659	-	-	4,990	4,990
ობლიგაციები ამორტ. ღირ.								
საქ. მთავრობის სახაზ. ობლიგაციები					-	88,721	-	87,747
საქ. მთავრობის სახაზ. ფას. ქაღალდები					-	56,103	-	56,156
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი								
სხვა ფინ. აქტივები	-	5,066	-	5,066	-	1,429	-	1,429
არაფინანსური აქტივები								
- საინვესტიციო ქონება	-	-	3,972	1,572	-	-	1,636	1,078
სულ	**32,099**	**452,655**	**912,985**	**1,386,073**	**30,341**	**401,406**	**762,895**	**1,189,779**

ქვემოთ მოცემულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების და იმ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ იზომება:

ათასი ლარი	დონე1 სამართ. ღირ.	დონე 2 სამართ. ღირ.	დონე 3 სამართ. ღირ. სულ	საბალ. ღირ.	დონე 1 სამართ. ღირ.	Level 2 სამართ. ღირ.	Level 3 სამართ. ღირ. სულ	საბალ. ღირ.

ფინანსური ვალდებულებები								
სხვა ბანკ. წინ. არს. ვალდ.								
- საკორესპონდენტო ანგარიშები და სხვა ბანკების ერთდღიანი განთავსებები	-	1	-	1	-	1	-	1
- სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	-	50,155	-	50,155	-	29,963	-	29,963
- სებ-ის მოკლევადიანი სესხები	-	50,039	-	50,039	-	30,018	-	30,018
კლიენტთა ანგარიშები								
- სახ. და საჯარო ორგ. მიმდინარე/საანგარიშსწ. ანგარიშები	-	128,789	-	128,789	-	151,577	-	151,577
- სახ. და საჯარო ორგ. ვად. ანაბრები	-	-	35,638	35,137	-	-	14,387	13,638
- სხვა იურიდ. პირ. მიმდ/საანგარიშსწ. ანგარიშები	-	135,716	-	135,716	-	136,051	-	136,051
- სხვა იურ. პირ. ვად. დეპოზიტები	-	-	163,226	161,995	-	-	187,130	171,321
- ფიზ. პირ. მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგ.	-	109,751	-	109,751	-	93,866	-	93,866
- ფიზ. პირების ვად. ანაბ.	-	-	159,211	156,033	-	-	128,551	111,367
სხვა ნასესხები სახსრები								
- საერთ. ფინ. ინსტ. ნას. სახს.	-	374,476	-	345,782	-	296,617	-	270,270
- მთავრობისგან ნას. სახს.					-	10	-	10
სხვა ფინანსური ვალდებ.	-	6,352	-	6,352	-	7,673	-	7,673
სულ	**-**	**855,279**	**358,075**	**1,179,750**	**-**	**745,776**	**330,068**	**1,015,755**

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასების ტექნიკით. მცურავი კურსის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, წინასწარ განისაზღვრა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ შეფასდა პროგნოზირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია და რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით.

ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა ჯგუფის საკუთარი მზარდი სასესხო განაკვეთით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა იმ პირველივე დღიდან, როცა ჯგუფს შეიძლება მოეთხოვოს თანხის გადახდა.

კლიენტების მიმართ ჯგუფის ვალდებულებები დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემაშია შეტანილი, როგორც განმარტება 0-შია მოცემული. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ამ კრედიტის გაუმჯობესებას ასახავს.

40 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნით, IFRS 39-ში "ფინანსური ინსტრუმენტები" ფინანსური აქტივები დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVTPL-ით (დ) ფინანსური აქტივები AC-ით. ფინანსური აქტივები FVTPL-ით იყოფა ორ ქვეკატეგორიად: (ა) აქტივები, რომელთა FVTPL-ით გაზომვა სავალდებულოა და (ბ) აქტივები, რომლებსაც თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდეგ ასეთი დანიშნულება აქვს მინიჭებული. გარდა ამისა, ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები ცალკე კატეგორიას ქმნის.

შეფასების მიზნით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, IAS 39 "ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა" ფინანსური აქტივები დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) L&R (ბ) AFS ფინანსური აქტივები; (გ) HTM ფინანსური აქტივები და (დ) FVTPL ფინანსური აქტივები. FVTPL ფინანსური აქტივები იყოფოდა ორ ქვეკატეგორიად: (ა) საწყისი აღიარებისას ამგვარად აღნიშნული აქტივები და (ბ) აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სავაჭროდ განკუთვნილი. გარდა ამისა, ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები სახსრები ცალკე კატეგორიას ქმნიდა. ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედიოდა L&R კატეგორიაში გარდა ფინანსური წარმოებულებისა და გასაყიდი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა. წარმოებულების გარდა, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით. წარმოებულები სამართლიან ღირებულებას მიეკუთვნება მოგება-ზარალის შეფასების კატეგორიის

მეშვეობით და მათ სარეალიზაციოდ ფლობდნენ. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი არ ფლობდა წარმოებულ ფინანსურ აქტივებს (ნული 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით).

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მიეკუთვნება „სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომის“ შეფასების კატეგორიას. ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება გარდა წარმოებულებისა AC-ით აღირიცხებოდა. წარმოებულები მიეკუთვნებოდა FVTPL შეფასების კატეგორიას და მათ სარეალიზაციოდ ფლობდნენ.

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება AC-ით იყო აღრიცხული.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების რეკონსილიაცია შეფასების კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით	AC	სულ
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	**132,500**	**132,500**
ფულადი სახსრები სებ-ში	-	**170,443**	**170,443**
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	**175,690**	**175,690**
საქ. მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	-	106,109	106,109
საქ. მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	-	66,850	66,850
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	2,731	2,731
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	**63**	-	**63**
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	-	**900,803**	**900,803**
- სტანდარტული დაკრედიტება	-	683,919	683,919
- იპოთეკური სესხები	-	134,980	134,980
- სამომხმარებლო სესხები	-	77,246	77,246
- საკრედიტო ბარათები	-	4,659	4,659
სხვა ფინანსური აქტივები:	-	**5,066**	**5,066**
მთლიანი ფინანსური აქტივები	**63**	**1,384,501**	**1,384,564**

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად ითვლებიან თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან ან ერთ მხარეს აქვს მეორის კონტროლის შესაძლებლობა ან ერთ მხარეს შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს მეორე მხარის ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. სავარაუდო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ცალკე თავში, შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციების შესახებ მოცემულია ინფორმაცია ინვესტიციების შესახებ შვილობილ კომპანიებში, ესენია: შპს “ბაზის აქტივების მართვის ჰოლდინგი”, სს ჰუალინგ დაზღვევა და სს BHL ლიზინგი.

ათასი ლარი		2018		2017	
სახელწოდება	**მთავარი საქმიანობა**	**ინვესტიცია**	**აკუმულირებული მოგება (ზარალი)**	**ინვესტიცია**	**აკუმულირებული მოგებაში (ზარალი)**
შპს Basis Asset Management ჰოლდინგი	აქტივების მართვა	3,796	(52)	3,797	(56)
სს ჰუალინგ დაზღვევა	დაზღვევა	4,300	1,470	4,300	8
სს BHL ლიზინგი	ლიზინგი	2,000	(3)		
Total		**10,096**	**1,415**	**8,097**	**(48)**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სესხები და ავანსები კლიენტებზე (სახელშეკრ. საპრ. გან. 4.7% 16 %)	-	23	-	7	676	261	195
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკ. მდგ.	-	(1)	-	-	(15)	(9)	(4)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრ. საპრ. გან. 2% 10%)	386	1,241	9,800	560	2,288	37,486	829

2018 შემოსავალი და ხარჯი დაკავშირებულ მხარეებთან, გარდა მთავარი მენეჯმენტის ანაზღაურებისა, იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	-	6	-	21	59	1,455	20
საპროცენტო ხარჯი	(22)	(33)	(230)	(42)	(145)	(1,649)	(49)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	1	(3)	4	1
მოგებას გამოკლებული უცხ. ვალ. ვაჭრ. გამოწ. დანაკარგები	-	5	-	4	-	597	-
უცხ.ვალ. კონვერტ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები	-	(23)	(236)	33	(90)	1,498	(16)
შემოსავალი საკომისიოებიდან	-	-	-	-	-	5	-
ადმინისტრაციული და სხვა ოპერაციული ხარჯები	-	-	-	-	(2)	-	(86)

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები	-	-	-	-	-	1,065	-
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	-	-	1,536	-
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	-	295	-	160	496	739	18

2018 წელს დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და ამ მხარეების მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარებზე გასესხებული თანხები	-	1,042	-	849	332	3,613	-
დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული თანხები წლის განმავლობაში	-	(1,364)	-	(1,253)	(626)	(41,234)	(114)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ვავანსების მთლიანი თანხა (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 4% -24%)	-		-	1	959	36,424
გაუფასურების რეზერვო კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე 31 დეკემბერს	-		-	-	(6)	-
კლიენტების ანგარიშები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 0% - 12.25%)	363	1,007	6,757	1,034	1,845	85,837

დაკავშირებულ კომპანიებზე გაცემული სესხები მთლიანად უზრუნველყოფილია დეპოზიტებით.

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2017 წელს დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუხლები, გარდა მთავარი მენეჯმენტის ანაზღაურების გარდა, იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
საპროცენტო შემოსავალი	4	-	-	-	56	910
საპროცენტო ხარჯი	(25)	(28)	(205)	(47)	(128)	(2,044)
(რეზერვის ხარჯი)/სესხის გაუფასურების ამოღება	-	-		-	(1)	245
მოგებას გამოკლ. დანაკარგები უცხ. ვალუტ. ვაჭრობიდან	9	-	1	1	4	603
უცხ. ვალ. კონვერტ. მოგებას გამოკლ.	-	(23)	(75)	14	(4)	1,087
ადმინისტრ. და სხვა საოპერ. ხარჯები	-	-	-	-	-	(71)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები	-	-	-	452
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	1,553
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	98	38	288	-

2017 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და მათ მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

ათასი ლარი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
წლის განმ. დაკ. მხარეებზე გასესხებული თანხები	275	-	621	45,654
წლის განმ. დაკ. მხარეების მიერ დაფარული თანხები	(733)	-	(453)	(12,723)

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია:

	2018		2017	
ათასი ლარი	**ხარჯი**	**დარიცხ. ვალდ.**	**ხარჯი**	**დარიცხ. ვალდ.**
მოკლევადიანი ბენეფიტები:				
- ხელფასები	173	-	173	-
სულ	**173**	**-**	**173**	**-**

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია:

	2018		2017	
ათასი ლარი	**ხარჯი**	**დარიცხ. ვალდ.**	**ხარჯი**	**დარიცხ. ვალდ.**
მოკლევადიანი ბენეფიტები:				
- ხელფასები	838	-	837	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	1,360	837	905	780
აქციებზე დაფუძნებული კომპენსაცია:				
წილობრივ აქციებზე დაფუძნებული გადახდები	488	-	463	-
სულ	**2,686**	**837**	**2,205**	**780**

მოკლევადიანი ბონუსების მთლიანი გადახდის დრო იმ პერიოდის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში მოდის, როცა მენეჯმენტმა შესაბამისი მომსახურება გასწია.

42 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შესადარებელი პერიოდისთვის მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელმაც IFRS 9-ის მიხედვით განახლება განიცადა, შემდეგია:

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. კლასიფიკაციის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, ხარჯით ან AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით აღირიცხება, როგორც ქვემოთაა აღწერილი. სამართლიანი ღირებულების და AC-ის განსაზღვრებისთვის, ასევე შეფასების ტექნიკის აღწერისთვის იხ. განმარტება 3.

თვითღირებულება არის გადახდილი ფულის ან ფულის ეკვივალენტის ოდენობა, ან აქტივის შესაძენად გაცემული სხვა ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება მისი შესყიდვის დროს და მოიცავს *ტრანზაქციის ხარჯებს.* თვითღირებულებით დათვლა ვრცელდება წილობრივ ინსტრუმენტებში მხოლოდ იმ ინვესტიციებზე, რომელთაც არ აქვს კოტირებული საბაზრო ფასი და რომლის სამართლიანი ღირებულებაც სანდოდ არ დაითვლება; ასევე ვრცელდება წარმოებულ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც დაკავშირებულია და უნდა ანაზღაურდეს ამგვარი არაკოტირებული წილობრივი ინსტრუმენტების მიწოდებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით აღირიცხებოდა და მათი გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში აღიარდებოდა, იმ შემთხვევაში თუ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა ერთი ან რამდენიმე მარწმუნებელ მოვლენას(ზარალის გამომწვევი მოვლენები), და რომელმაც გავლენა იქონია ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადის მოძრაობის ოდენობაზე ან ვადაზე, რაც შეიძლებოდა სანდოდ შეფასებულიყო. თუ ჯგუფი განსაზღვრავდა, რომ არ არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ გაუფასურება მოხდა ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივზე, სულერთია მნიშვნელოვანი იყო თუ არა, მას ეს აქტივი შეჰქონდა იმ ფინანსური

აქტივების ჯგუფში, რომლებსაც საკრედიტო რისკის მსგავსი მახასიათებლები აქვს, და კოლექტიურად აფასებდა მათ გაუფასურებას.

ძირითადი ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფი ითვალისწინებდა იმის განსაზღვრისას, იყო თუ არა ფინანსური აქტივი გაუფასურებული, იყო მისი ვადაგადაცილების მდგომარეობა და მასთან დაკავშირებული უზრუნველყოფის ასეთის არსებობის შემთხვევაში) რეალიზებადობა. იმის განსაზღვრისას, არსებობდა თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ საკრედიტო ზარალი დადგა, გათვალისწინებული იყო სხვა პრინციპული კრიტერიუმებიც:

- ერთი რომელიმე გადახდა იყო ვადაგადაცილებული და დაგვიანებით გადახდა არ იყო გამოწვეული საგადახდო სისტემებში არსებული შეფერხებით;
- მსესხებელს მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულე ჰქონდა, რაც ცხადი გახდა მსესხებლის შესახებ იმ ფინანსური ინფორმაციიდან, რომელიც ჯგუფმა მოიპოვა;
- მსესხებლის საგადამხდელო მდგომარეობამ უარყოფითი ცვლილება განიცადა ქვეყნის ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების ცვლილების გამო, რამაც მსესხებელზე იმოქმედა, ან
- უზრუნველყოფის ღირებულება მნიშვნელოვნად შემცირდა ბაზრის გაუარესებული პირობების გამო.

საკრედიტო ზარალის კოლექტიური შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები ჯგუფდებოდა საკრედიტო რისკის მსგავსი მახასიათებლების მიხედვით. ეს მახასიათებლები შეესაბამებოდა ამგვარი აქტივების ჯგუფისთვის პროგნოზირებულ მომავალ ფულადი ნაკადების მოძრაობას, რადგან ასახავდა მოვალის უნარს, დაეფარა ყველა თანხა შეფასებას დაქვემდებარებული აქტივების სახელშეკრულებო პირობების თანახმად.

მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობა იმ აქტივების ჯგუფისთვის, რომლებიც კოლექტიურად ფასდებოდა საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნით, განისაზღვრებოდა აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით და ასევე, იმის მიხედვით, თუ რა გამოცდილება ჰქონდა მენეჯმენტს იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად იქნებოდა ეს თანხები ვადაგადაცილებული და რამდენად წარმატებით იქნებოდა ამოღებული ვადაგადაცილებული დავალიანებები, წარსულის გამოცდილება კორექტირდებოდა მიმდინარე დაკვირვების მონაცემების მიხედვით და აისახებოდა მიმდინარე პირობების ზეგავლენა, რომელსაც წარსულის პერიოდებზე არ უმოქმედია, და ჩამოშორდებოდა წარსულის პირობების ზეგავლენა, რომელიც მიმდინარე ეტაპზე აღარ არსებობს.

საკრედიტო ზარალი ყოველთვის აღიარდებოდა სარეზერვო ანგარიშის საშუალებით, რომელზეც ხდებოდა აქტივის საბალანსო ღირებულების ჩაწერა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებით (რომელიც გამორიცხავდა მომავლის საკრედიტო დანაკარგებს, რომელიც არ დამდგარა), რომელიც დისკონტირდებოდა აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის საპროგნოზო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება ასახავდა ფულადი ნაკადების მოძრაობას, რომლებიც დასაკუთრების შედეგი შეიძლება ყოფილიყო და აკლდებოდა უზრუნველყოფის მიღების და გაყიდვის ხარჯები, სულერთია დასაკუთრების ალბათობა იყო თუ არა.

თუ ადგილი ჰქონდა AC-ით აღრიცხული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობებზე გადახედვას, ან თუ ეს აქტივი სხვაგვარად იქნა მოდიფიცირებული მსესხებლის ან ემიტენტის ფინანსური სირთულის გამო, გაუფასურება ფასდებოდა საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით, პირობების შეცვლამდე. ამის შემდეგ ხელახალ მოლაპარაკებას დაქვემდებარებული ამ აქტივის აღიარება წყდებოდა და ახალი აქტივი აღიარდებოდა სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივის რისკები და სარგებელი საფუძვლიანად იყო შეცვლილი. ამის მტკიცებულება იყო თავდაპირველი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებასა და ახალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის ღირებულებას შორის მნიშვნელოვანი განსხვავება.

თუ მომდევნო პერიდში საკრედიტო ზარალის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს იმ მოვლენას, რომელიც გაუფასურების აღიარების შემდეგ მოხდა (მაგალითად, როგორიცაა მოვალის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), უკვე აღიარებული

42. 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალი ამობრუნდებოდა და წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში სარეზერვო ანგარიშზე ხდებოდა შესაბამისი კორექტირება.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერებოდა შესაბამისი საკრედიტო ზარალის რეზერვიდან მას შემდეგ, რაც ამ აქტივის ამოღებისთვის აუცილებელი ყველა პროცედურა დასრულდებოდა და განისაზღვრებოდა ზარალის რაოდენობა. უკვე ჩამოწერილი თანხების ამოღებები აისახებოდა საკრედიტო ზარალის ანგარიშზე წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში.

თვითღირებულებით აღრიცხული ინვესტიციები. მენეჯმენტს არ შეეძლო სანდოდ შეეფასებინა ჯგუფის 63 ათასი ლარის აქციებში სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება. ინვესტიციები აღირიცხება თვითღირებულებით. აქციის მფლობელს არ გამოუქვეყნებია ახალი ფინანსური ინფორმაცია მისი საქმიანობის შესახებ, მისი აქციები არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე და ვაჭრობის ახალი ფასების შესახებ ინფორმაცია საჯარო არაა.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ფინანსური გარანტიები და სესხის გაცემის ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგ კი ანგარიშდება, როგორც მაქსიმუმი შემდეგი ორ სიდიდეს შორის: ა) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ბალანსი თავდაპირველი აღიარებისას და ბ) საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის საუკეთესო პროგნოზი.

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS. ეს კლასიფიკაცია მოიცავდა საინვესტიციო ფასიან ქაალდებს, რომელთა ფლობაც ჯგუფს განუსაზღვრელი პერიოდით ჰქონდა განზრახული და რომელიც შეიძლებოდა გაყიდულიყო ლიკვიდობის საჭიროებებიდან გამომდინარე ან საპროცენტო განაკვეთების, გაცვლითი კურსის ან აქციების ფასების ცვლილების გამო.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხებოდა. AFS სავალო ფასიან ქაღალდებზე საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშებოდა ეფექტური პროცენტის მეთოდით და აღიარდებოდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში.

AFS წილობრივ ინსტრუმენტებზე დივიდენდები წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში აღიარდებოდა, როცა დაწესდა ჯგუფის მიერ გადახდის მიღების უფლება და იყო იმის ალბათობა, რომ მოხდებოდა დივიდენდების აღება. სამართლიან ღირებულებაში ყველა სხვა ცვლილების ელემენტები აღიარდა სხვა სრულ შემოსავლებში იმ დრომდე, სანამ ინვესტიციის აღიარება შეწყდა ან ის გაუფასურდა. ამ დროს კუმულაციური მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდა სხვა სრული შემოსავლიდან წლის მოგება-ზარალის ანგარიშზე. გაუფასურების ზარალი აღიარდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში, როცა ის დადგა ერთი ან რამდენიმე იმ მოვლენის შედეგად (ზარალის გამომწვევი მოვლენები), რომლებიც მოხდა AFS საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. წილობრივი ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი ან გახანგრძლივებული ვარდნა მის თვითღირებულებაზე დაბლა მისი გაუფასურების მაჩვენებელი იყო. კუმულაციური გაუფასურების ზარალი - რომელიც იზომებოდა, როგორც შესყიდვის ღირებულებას და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის განსხვავებას გამოკლებული გაუფასურების ზარალი მოგება-ზარალში უკვე აღიარებულ აქტივზე - გადაკლასიფიცირდებოდა სხვა სრული შემოსავლიდან წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში. გაუფასურების ზარალი წილობრივ ინსტრუმენტებზე არ ამობრუნდებოდა და შემდგომი მოგება აღიარდებოდა სხვა სრულ შემოსავალში. თუ შემდგომ პერიოდში AFS-ად კლასიფიცირებული სავალო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდებოდა და ეს ზრდა ობიექტურად არ უკავშირდებოდა იმ მოვლენას, რომელიც მოხდა გაუფასურების ზარალის მოგება-ზარალის ანგარიშში აღიარების შემდეგ, გაუფასურების ზარალი ამობრუნდებოდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშის საშუალებით.

HTM ფასიანი ქაღალდები. ეს კლასიფიკაცია მოიცავს კოტირებულ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით და ფიქსირებული ვადიანობით, რომლის ვადიანობის ბოლომდე ფლობის განზრახვა და უნარი აქვს ჯგუფს. ინვესტიცია არ კლასიფიცირდება, როგორც

42. 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ვადიანობის ბოლომდე ფლობადი ინვესტიცია, თუ ჯგუფს უფლება აქვს მოითხოვოს რომ ემიტენტმა ინვესტიცია დაფაროს ან გამოითხოვოს მის ვადიანობამდე, რადგან ამგვარ ინსტრუმენტზე გადახდა არ შეესაბამება აქტივის ვადიანობის ბოლომდე ფლობის განზრახვის გამოხატვას. მენეჯმენტი განსაზღვრავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების HTM კლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარებისას და თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ხელახლა აფასებს ამ კლასიფიკაციის მართებულობას. HTM საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება AC-ით.

შესყიდული ვექსილები. შესყიდული ვექსილები შედის სავაჭრო ფასიან ქაღალდებში, AFS ფასიან ქაღალდებში, სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნებში ან კლიენტებზე სესხების და ავანსების კატეგორიაში, გააჩნია მათ არსს. ისინი ბუღალტრულად ტარდება, შემდეგ ხელახლა იზომება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებისთვის განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. გაუფასურების ზარალი აღიარდებოდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში, როცა ის დადგებოდა ერთი ან რამდენიმე მოვლენის შედეგად (ზარალის გამომწვევი მოვლენები), რომლებიც ხდებოდა ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. იმის დასადგენად, არსებობდა თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ გაუფასურების ზარალი დადგა, ჯგუფი იმავე პრინციპულ კრიტერიუმებს იყენებდა, რასაც AC-ით აღრიცხული სესხების შემთხვევაში. გაუფასურების ზარალი აღიარდებოდა სარეზერვო ანგარიშის საშუალებით, რომელზეც ხდებოდა მისაღები შემოსავლის საბალანსო ღირებულების ჩაწერა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებით (რომელიც გამორიცხავდა მომავლის საკრედიტო დანაკარგებს, რომელიც არ დამდგარა), რომელიც დისკონტირდებოდა ფინანსურ ლიზინგში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. საპროგნოზო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ასახავდა ფულადი ნაკადების მოძრაობას, რომლებიც ლიზინგს დაქვემდებარებული აქტივების მიღების და გაყიდვის შედეგი შეიძლება ყოფილიყო.

შემოსავლების და ხარჯების აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის ითვლება დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური პროცენტის მიდგომის გამოყენებით. ამ მიდგომით გადავადდება, მხარეთა შორის გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო ხელშეკრულების ფარგლებში, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია ან დისკონტი, როგორც საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ის საკომისიოები, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებსაც იხდის ან იღებს ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებული მხარე, მაგალითად გადახდისუნარიანობის შეფასების, გარანტიის ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების.

იმ სესხის, რომლის საპროცენტო განაკვეთი შეესაბამება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთს, დამტკიცების საკომისიო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი რაიმე კონკრეტულ სასესხო შეთანხმებას გააფორმებს და არ მოელის ამ შეთანხმების შედეგად გაცემული სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობის შემდეგ მოკლე პერიოდში. სასესხო ვალდებულებებს ჯგუფი არ ანიჭებს ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიას, რომლებიც მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

როცა სესხები და სხვა სავალო ინსტრუმენტები ამოღების თვალსაზრისით საეჭვო ხდება, ისინი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებით იწერება და შემდეგ საპროცენტო შემოსავალი იწერება მიმდინარე ღირებულების დისკონტის პოზიციის დაფარვისთვის, აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით, რომელიც გამოყენებულ იქნა გაუფასურების ზარალის გასაზომად.

ყველა სხვა საკომისიო და სხვა შემოსავლების და ხარჯების მუხლები ზოგადად დარიცხვის მეთოდით იწერება, კონკრეტული ტრანზაქციის დასრულების მიხედვით, რაც ფაქტობრივად გაწეული მომსახურებით ფასდება (რაც მთლიანად გასაწევი მომსახურების პროპორციაა).

ის საკომისიოები, რომლებიც წარმოიშობა მესამე მხარისთვის ტრანზაქციის შესახებ მოლაპარაკებიდან, ან ამ მოლაპარაკებებში მონაწილეობიდან, მაგალითად სესხების, აქციების და სხვა ფასიანი ქაღალდების ყიდვა, ან ბიზნესის შესყიდვა ან გაყიდვა, და ის საკომისიოები, რომლებიც ტრანზაქციის განხორციელების შემდეგ გადაიხდება, ბუღალტრულად მათი დასრულების შემდეგ ჩაიწერება. პორტფელის და სხვა მენეჯმენტის საკონსულტაციო და მომსახურების საკომისიოები აღიარდება შესაბამისი მომსახურების ხელშეკრულებების მიხედვით, როგორც წესი, პერიოდის პროპორციულად. საინვესტიციო სახსრებთან დაკავშირებული აქტივების მართვის საკომისიოები იწერება თანაზომიერად იმ პერიოდში, როცა მომსახურების გაწევა ხდება. იგივე პრინციპი მოქმედებს ქონების მართვას, ფინანსურ დაგეგმვას და შენახვის სერვისს, რომლის გაწევაც მუდმივად, ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ხდება.

43 აბრევიატურები

ქვემოთ მოცემულია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოყენებული აბრევიატურები:

აბრევიატურა	ტერმინის დასახელება სრულად
AC	ამორტიზებული ღირებულება
ADR	ამერიკული სადეპოზიტო ქაღალდი
AFS	სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი
CCF	კრედიტის კონვერსიის ფაქტორი
EAD	რისკი დეფოლტის შემთხვევაში
ECL	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
EIR	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
FVOCI	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლით
FVTPL	სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალით
FX, Forex	უცხოური ვალუტის გაცვლა
GDR	გლობალური სადეპოზიტო ქაღალდი
HTM	ფლობა ვადის ბოლომდე
IFRS	ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი
IRB system	რისკებზე დაფუძნებული შიდა სისტემა
L&R	სესხები და მისაღები შემოსავლები
LGD	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში
LTV	სესხის ღირებულება შეფარდებული უზრუნველყოფის ღირებულებასთან
PD	დეფოლტის ალბათობა
POCI financial assets	შეძენილი ან წარმოშობილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები
SDIA	დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სააგენტო
SICR	საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა
SME	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები
SPPI	ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვები
SPPI test	შეფასება იმისა, ფინანსური ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობა წარმოადგენს თუ არა ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს

ქეთევან ნამებულის გამზ. 1
ტელ.: +995 322 922 922
www.basisbank.ge

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	**N190771915**
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	**02.07.2019 წ**
სანოტარო მოქმედების დასახელება	**დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება**
ნოტარიუსი	**ნინო შოშიაშვილი**
სანოტარო ბიუროს მისამართი	**ქ.თბილისი, ლესელიძის ქ. 9**
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	**2933087**
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	**41809402534319**

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორი ათას ცხრამეტი წლის ორ ივლისს, მე, ნოტარიუსი ნინო შოშიაშვილი, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ლესელიძის ქ. 9-ში. ვადასტურებ მთარგმნელის **ეკატერინე კანდელაკის** *(დაბადებული 08.09.1974 წ. რეგ. მისამართი: თბილისი დიღმის მას. II კვ. კორ. 2 ბ. 54, პირადი №01006012815, დიპლომი სერთიფიკატი №13CGE0015009 გაცემული კემბრიჯის უნივერსიტეტის მიერ 2013წ.) ხელმოწერის ნამდვილობას. მე, ნოტარიუსმა, გავაფრთხილე მთარგმნელი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე, რომელმაც დაადასტურა, თარჯიმნობის გამორიცხავი გარემოების არარსებობის შესახებ და რომ რომ ჯეროვნად იცის ქართული და ინგლისური ენები და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს. სანოტარო აქტი შედგა მისამართზე: ქალაქი თბილისი, ქ.ცოტნე ნამებულის გამზირი, №1-ში.*

02.07.2019 I, NINO SHOSHIASHVILI, the notary, the Notary office of which is located at the address: Tbilisi, 9, Leselidze str, certify that the signature of the Translator ***Ekaterine Kaldelaki*** *(born on 08.09.1974, address: Apt. № 54, 2 blockhouse, quarter II, Dighomi mass., Tbilisi, personal №01006012815, Certificate №13CGE0015009, issued by Cambridge University in 2013) is genuine I, Notary Public have warned the translator, that she was responsible for an accurate translation. The translator confirmed that there exist no circumstances excluding translating and that she duly knew Georgian and English languages and ensured the exactness of the translation. The notary act has been fulfilled at the following address: Q.Tsamebuli street N1, Tbilisi.*

გადახდილია 426-00 ლარი (1 ერ ზემპლარზე შესრულებული 213 ხელმოწერისთვის), თანახმად სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდეგინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის დადგენილების 2011 წლის 29 დეკემბერის №507 დადგენილების 31-ე მუხლისა, მისამართზე გასვლის 20.00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 34-ე მუხლისა, ასევე დღგ 80.28 ლარი, თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა. ასევე სარეგისტრაციო მოსაკრებელი 2-00 ლარი, (დღგ-ს ჩათვლით) თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 39-ე მუხლისა. სულ გადახდილია: 528.28 ლარი.

Fee paid 426-00 GEL according to the Article 31st, resolution #507 dated 29.12.2011 adopted by Georgian Government about the fees, the rules of payment and approving the service terms determined for the Notary Chamber of Georgia and for the fulfillment of notary activities, in compliance with the Article 34 ,for the following to the address *20.00 GEL, also VAT 80.28 GEL, according to Article 169th of Georgian Tax Code (including VAT). Also 2-00 GEL, according to the Article 39th resolution (dated 29.12.2011.) . Total amount: GEL 528.28*

ნოტარიუსი /ნინო შოშიაშვილი/
The notary *Nino SHOSHIASHVILI*

